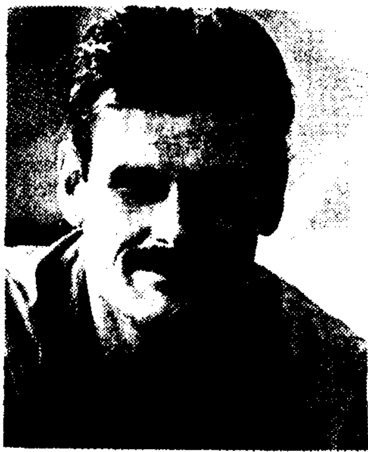
imburgs agblad

Drive-in-woning

terdag 11 september 1993 — 75e jaargang nr. 214.

geversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

● *Peter van de Ven*

Verkiezingsprogramma krijgt alleen steun van werkgevers

Veel kritiek op VVD-plannen

Van onze parlementaire redactie

EN HAAG – „Teleurstellend ouderwets." Zo reageerde vdA-fractieleider Wöltgens op het VVD-verkiezingsprogram-a dat gisteren werd gepresenteerd. Volgens Wöltgens is de ciale rechtvaardigheid bij de liberalen ver te zoeken en wil-n zij een Reagan-beleid in Nederland invoeren. Een beleid t Amerika sociaal en economisch tot aan de rand van de af-rond heeft gebracht, aldus de sociaal-democraat.

het VVD-programma 'Nederland oet weer aan de slag' wordt voor-steld de komende kabinetsperio-e (1994-98) een bedrag van zeven-n miljard gulden te bezuinigen. et leeuwedeel daarvan (12 miljard) oet komen uit de sociale zeker-eid. De VVD bepleit een basisstel-l in de sociale zekerheid, waarbij et sociaal minimum op 60 procent n het huidige minimumloon is steld.

lleen voor mensen met een aow-itkering wordt een uitzondering maakt. Die uitkering blijft 70 pro-ent van het minimumloon. Behal-e op de sociale zekerheid denkt de VD drie miljard te bezuinigen op rschillende overheidssubsidies zoals de studiefinanciering, de objectsubsidies en andere subsidies in de volkshuisvesting. De overige twee miljard denkt de VVD te vinden door afslanking van het overheidsapparaat.

Van de totale bezuinigingsoperatie van 17 miljard komt 11 miljard gulden volgens de VVD rechtstreeks terug bij burgers en bedrijven via belasting- en premieverlagingen.

Premier Lubbers liet in een reactie weten sterk te betwijfelen of er met de plannen van de VVD wel 12 miljard gulden te bezuinigen valt in de sociale zekerheid.

CDA-fractieleider Brinkman wilde niet reageren. Zijn D66-collega Van Mierlo noemde de VVD-voorstellen 'bizar'. Hij zei moeite te hebben er niet inhoudelijk op in te gaan. GroenLinks-fractieleider Lankhorst liet weten dat de VVD-plannen leiden tot massa-ontslagen en grootscheeps verlies van werkgelegenheid.

De werkgeversorganisaties waren over het algemeen positief. Het VNO gaf aan een fundamentele herijking van de sociale zekerheid te onderschrijven. Het NCW noemde de VVD-plannen op dat terrein 'goed'. Zij leveren een positieve bijdrage aan de komende discussies over de sociale zekerheid.

Zie verder pagina 5
● **VVD kiest voor mini-stelsel**

max. 17º C

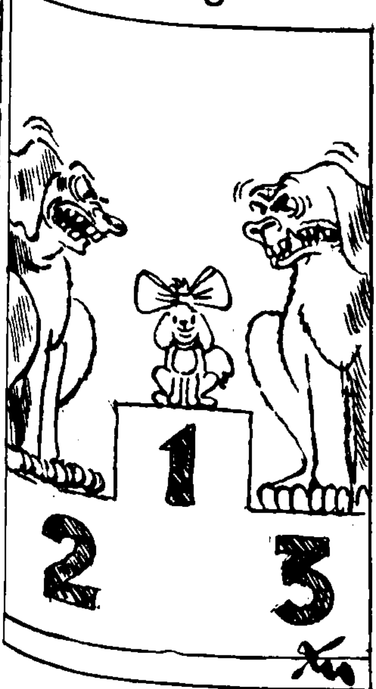
min. 10º C

BLIJVEND WISSELVALLIG

Vandaag trekt in de middag een storing van west naar oost over Limburg. In de ochtend zijn er nog zonnige perioden; in de middag en avond is de bewolking toegenomen en zijn er enkele buien. De wind is zwak uit uiteenlopende richtingen. Morgen ziet het er wel wat beter uit en zijn er naast wolkenvelden ook zonnige perioden en is de kans op een bui klein. Vanuit het westen echter nadert de voormalige tropische cycloon Floyd als een normale depressie die in de avond voor toenemende bewolking zorgt en in de nacht van zondag op maandag regen brengt. De wind is morgen zwak tot matig uit westelijke-, later op de dag uit zuidelijke richtingen. De nachttemperatuur ligt rond de 10 graden en de middagtemperaturen zijn met 16/17 graden aan de lage kant.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

Hondenshow in Bergen

● *De auto drong helemaal door tot in de woonkamer van het huis aan de Heerenweg.*

Foto: FRANS RADE

Auto rijdt huis binnen

HEERLEN – Een 27-jarige automobilist uit Hoorn heeft voor een enorme ravage gezorgd door met zijn auto een woonhuis aan de Heerenweg in Heerlen binnen te rijden. De brandweer moest er aan te pas komen om instorting van de woning te voorkomen. De bestuurder raakte licht gewond.

De twee vrouwelijke inzittenden kwamen met de schrik vrij.

De man die een Ford Escort bestuurde verloor rond half drie 's nachts op de Heerenweg de macht over het stuur en schoot met hoge snelheid door enkele voortuintjes, ramde een CAI-kastje en reed daarna dwars door de zijgevel van een woning om vervolgens midden in de huiskamer tot stilstand te komen. In het pand sliepen op dat moment een echtpaar en hun twee kinderen. De bestuurder die volgens de politie gedronken had, maakte zich uit de voeten met achterlating van de twee dames op de achterbank. Later werd de brokkenmaker door de politie verderop in het struikgewas gevonden waar hij zich verstopt had. Op het politiebureau weigerde de man een blaastest. De auto raakte total-loss. De schade aan het woonhuis is aanzienlijk.

Stichting betaalt reis van delegatie Maastricht

DOOR THEO SNIEKERS EN MAURICE UBAGS

MAASTRICHT – De Maastrichtse wethouder John Wevers (PvdA) van Stadsontwikkeling is dit voorjaar met twee ambtenaren op kosten van de Sikkens Foundation naar Turijn geweest. De wethouder wilde dat de gemeente de driedaagse reis zelf zou betalen gezien alle publiciteit rond reisjes van bestuurders en ambtenaren. Wevers werd echter door de rest van het college van Burgemeester en Wethouders 'als in koor overstemd'. Er zou geen toekomstige belangenverstrengeling - in de vorm van keuze voor Sikkens-muurverven voor gebouwen in Maastricht - dreigen en daar is Wevers het hartgrondig mee eens.

Delegaties van Maastricht en Lissabon gingen dit voorjaar op uitnodiging van de onafhankelijke, door Akzo gesubsidieerde stichting kijken naar de toepassing van 'historisch verantwoorde kleuren' op monumenten in de stad.

„Met als resultaat, dat beide steden eveneens vastbesloten zijn het element kleur een duidelijke plaats in hun stedebouwkundig beleid te geven," zei vice-president J. Groenewegen van de Sikkens Foundation kort geleden. De stichting is ook vertegenwoordigd in de werkgroep die gaat onderzoeken welke kleuren in het verleden zijn toegepast. Dat moet ook tot aanbevelingen voor toekomstig kleurgebruik in de stad leiden.

Zie verder pagina 16
● **'Niets mis met reis naar Turijn'**

Josephine (3) moet terug naar moeder

MAASTRICHT – De driejarige Josephine Reinhardt, die sinds 1991 bij haar grootouders in Wijnandsrade woont, moet binnen 48 uur naar haar natuurlijke moeder José Bol in Haarlem. Dat heeft de president van de rechtbank in persoon van kinderrechter mr. J. Verjans in Maastricht gisteren bepaald. Tevens gaf hij toestemming dit desnoods met de sterke arm ten uitvoer te brengen.

De moeder van het kind had in kort geding directe uitvoering van de opheffing van plaatsing bij de grootouders, zoals die op 13 augustus had moeten plaatsvinden, geëist.

Zie verder pagina 14
● **Grootouders vechten verder voor toekomst kleinkind**

Israël en PLO maken einde aan decennia durende vijandschap

Historisch akkoord getekend

JERUZALEM – In een over de hele wereld als historisch beschouwde stap hebben Israël en de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO) vrijdag elkaar de hand gereikt. Met hun wederzijdse erkenning maakten zij een eind aan een decennia durende bloedige vijandschap, erkenden zij elkanders recht op een veilig bestaan en kunnen zij en de hele regio het pad opgaan naar vrede in het Midden-Oosten. Gisteren werd ook bekend dat Israël en Jordanië naar verwachting volgende week besprekingen beginnen over een vredesakkoord tussen beide landen.

Na de wederzijdse erkenning is de weg vrij voor de plechtige ondertekening van het akkoord over zelfbestuur van de Palestijnen in de bezette Gazastrook en Jericho op de Westoever. Die zal maandag in het Witte Huis in Washington plaatsvinden. Er zijn ruim 1.000 Amerikaanse en internationale leiders en politici uitgenodigd.

In de nacht van donderdag op vrijdag had PLO-leider Yasir Arafat in Tunis een brief aan de Israëlische premier Yitzhak Rabin ondertekend. Daarin zegt hij Israël het recht op een bestaan in vrede en veiligheid toe en verplicht hij zich tot een geweldloze oplossing van nog openstaande problemen.

In zijn bureau ondertekende premier Rabin een brief aan Arafat. Hij deelde daarin de PLO-leider mee dat Israël heeft besloten de PLO als 'de vertegenwoordiger van het Palestijnse volk te erkennen.

Zie verder pagina 3
● **Akkoord slechts eerste stap op weg naar vrede**

Asielzoeksters verdacht van zakkenrollerij

GELEEN – De politie heeft in Geleen drie vrouwen aangehouden die worden verdacht van tassendiefstal en een groot aantal gevallen van zakkenrollerij. Een vrouw is inmiddels op vrije voeten gesteld, de twee andere zijn ingesloten. Het gaat om een 16-jarig meisje en een 42-jarige vrouw uit het voormalige Joegoslavie, die deze maand in Geleen arriveerden.

Een deel van de gestolen goederen is teruggevonden op de hotelkamers in Geleen, waar de asielzoeksters sinds kort verbleven.

De vrouwen konden worden aangehouden nadat de politie meldingen kreeg van winkelend publiek in het centrum van Geleen, dat vrouwen in hun winkeltassen zaten te snuffelen.

Vakmanschap en discipline bij Giotta Tajiri

Bloemen voor Tanéa in galerie Wansink

K

DOOR PIETER DEFESCHE

ROERMOND – Toen Giotta Fuyo Tajiri drie jaar geleden, na een eerdere presentatie bij galerie Jurka in Amsterdam, met haar schilderkunstig oeuvre in de provincie voor den dag kwam - bij galerie Wansink in Roermond, dicht bij haar bakermat kasteel Scheres in Baarlo, was er al geen twijfel meer aan de eigenheid van dat oeuvre. Zij had haar vorm van picturale expressie kennelijk al gevonden, alle onzekerheid daaromtrent uitgebannen, al was ze toen nauwelijks over de dertig.

Exemplarisch voor die vorm was een magistraal doek van ruim anderhalf bij anderhalf, dat vanaf de straat zichtbaar was en het oog trof als een natuurverschijnsel. Het had ook met natuurverschijnselen van doen; met levensvormen en biomorfe fenomenen, opgenomen uit een microkosmos, uit een exotisch plantenrijk, misschien wel uit het heelal.

Op basis van die dicht bij de oorsprong van het leven liggende thematiek had zij, in de weinige jaren waarin zij in de openbaarheid was, een oeuvre opgebouwd van verbluffende omvang en consistentie. De objecten en schilderijen in olieverf op doek, waaruit het bestond, hadden elk voor zich nauwelijks titels. De laatst geziene reeks heette 'interiors'. Ze is nu terug bij Wansink met een collectie, die 'Flowers for Tanéa' heet. Ook nu fascineert een doek uit de serie al van de straat af met de kracht van een natuurgebeuren.

Een buitenstaander, die niet weet waarvoor de naam Tanéa staat, blijft niet lang in het ongewisse. In het gedrang bij de opening verschijnt Tanéa in een veelkleurige wandelwagen; een wolk van een kind met zwart haar. Het zal in de armen van zijn moeder een waardevol beeld opleveren voor het door haar grootvader samengestelde familieboek, dat begint met een in Japanse karakters geschreven kroniek van een Samurai-geslacht.

De drie laatste generaties arriveren bij Wansink in het grootste formaat Honda dat op Nederlandse wegen wordt gezien: de fascinatie van grootvader Shinkichi voor snelle automobielen is onverminderd.
Nog tijdens de tentoonstelling van Giotta wordt Tanéa één jaar; dat betekent dat de hele collectie schilderijen en objecten – een tweede minstens zo omvangrijke tentoonstelling is gelijktijdig in het hoofdgebouw van het ABP – is ontstaan in twee jaren die door zwangerschap en een eerste moederschap zijn getekend. Als er iemand voor beducht was dat twee zo fundamentele fasen in een jong leven tot omwentelingen in een tot dan toe zo consistent kunstenaarschap zouden leiden, dan kan hij herademen. Men zou trouwens niet Tajiri heten als men er niet van nature op gericht was de levensprocessen op te nemen in een filosofie die niet alleen de saga van kasteel Scheres kenmerkt, maar ook de creatieve activiteit die daar heerst: rondom Giotta, zowel in de kinderjaren waarin zij haar aandacht verdeelde tussen haar huiswerk en haar IJslandse pony, als later door haar eigen toedoen.
Het blijft evengoed opmerkelijk dat aan alle eisen die haar kunstvorm stelt onverminderd wordt voldaan, eerder met grotere motivatie dan met mindere.

'Je zou kunnen zeggen, dat de kleur veranderd is', geeft ze toe. De exotische kleurstellingen van de eerdere 'installaties', haar 'sensuele orchideeën, haar dappere schilden, haar mysterieuze ogen' zoals vriendin Vali Meyers het zou samenvatten, zijn voor een deel vervangen door Paynes Grey.
'Ik wilde daarmee aan mijn biomorfe vormen een versteend karakter geven' zegt zij ervan, gefascineerd door begrippen als tijd en tijdloosheid. Misschien zijn ze ook wel in een deel van haar vaders oeuvre terug te vinden, denkt men met de herinnering aan diens 'Precolumbian Landscapes'.

Misschien komt het Paynes Grey ook eenvoudig voort uit haar werken als 'Moonlighter' – een begrip dat in de Nederlandse kunstwereld en arbeidsverhoudingen niet zozeer is ingevoerd als in de Newyorkse: voor de carrière van menig befaamd Amerikaans kunstenaar is in een leven als 'moonlighter' de basis gelegd. Zij werkte 's nachts 'in verband met het kind' en bediende zich van kunstlicht en foto's. De biomorfe vormen van haar versteend lijkende 'Flowers for Tanéa' komen niet rechtstreeks uit de kosmos maar uit de collectie foto's van een negentiende-eeuws Duits fotograaf, die ze zorgvuldig bewaart als voorbeelden van een manier van kijken naar de dingen waarin zij de hare herkent. Wat zij daaruit kiest past zuiver in haar strategie: begrippen als geboorte, groei, vruchtbaarheid en verval te verbeelden aan de hand van het geschapene, door het menselijk oog gezien – of door het menselijk vernuft verbeeld.

● *Giotta Tajiri. Acryl/doek uit de serie 'Flowers for Tanéa'.*

Het is in wezen het geheim van Scheres; ook van Shinkichi zijn er werken met biomorfe uitgangspunten en de nagelaten werken van Ferdi bewijzen nog steeds haar fascinatie door de bizarre en exotische aspecten van fenomenen als een rups en een 'dragonfly'. Er is behalve de kleur niet zo veel meer veranderd dan een element van de schildertechniek: „Ik begreep dat de dampen van olieverf niet bevorderlijk waren voor de gezondheid van moeder en kind en dat vooral cadmium en lood uit hun milieu moesten worden geweerd. Ik ben op acryl overgegaan ofschoon ik het eerst een vreselijk medium vond."

Het is opmerkelijk hoe zij zich aan het medium heeft aangepast; ze gebruikt het met verbazende routine transparant als aquarel op papier voor het creëren van luisterrijke achtergronden. En dekkend voor een figuratie van uiterst suggestieve plasticiteit. Minder dan eerst, maar nog steeds gebruikt zij een techniek die zij met gestikt linnen en beschildering ontwikkeld heeft – zij gaf daarmee ooit een derde dimensie aan haar schilderijen. Nu gebruikt zij ze voor de creatie van objecten – met ogenschijnlijk nog opgevoerde perfectie. Zij stikt naden om bladnerven te verbeelden waarvan ze het reliëf-effect verhoogt met verf, penseel en raffinement.

Een aldus gemodelleerde 'Flower' van Giotta past met haar steel in een sokkel zonder speling van ook maar een fractie van een millimeter. Wat vakmanschap en discipline betreft had zij een strenge leermeester in haar vader, die eindeloos kon construeren, slijpen en polijsten: de deuren van zijn vechtmachines sloten bijna luchtdicht als die van brandkasten. Naast het vakmanschap en de discipline kenmerken talent en barre toewijding het kunstenaarschap van Giotta Fuyo Tajiri, dat begon met belangstelling voor mode-ontwerpen aan de Rietveld Akademie, in de praktijk is beland in de wereld van het theater in Amerika en Amsterdam, om voorlopig rust te vinden in het eigen atelier. Een jong kunstenaarschap dat om meer dan een reden aandacht verdient – met name in een actuele kunst-situatie die, nu het expositieseizoen blijkens de omvang van het ontvangen drukwerk weer is aangetrokken, in het algemeen niet van opmerkelijke fut of vindingrijkheid blijk geeft. Een mooi en nuttig cadeau voor Tanéa.

Roermond, galerie Wansink, Giotta Tajiri, tot 4 oktober.

exposities

Kunstenaarsboeken bij Oliver Henn

MAASTRICHT – Bij galerie Henn aan de St.-Nicolaasstraat 26c in Maastricht staat komende weken opnieuw het boek centraal. Het zijn in de meeste gevallen originele exemplaren, vaak gedrukt in kleine oplagen. Een kunstenaarsboek verschilt van andere kunstobjecten door zijn relatief lage prijs. Tot en met 9 oktober.

Gerriet Postma terug in Nuth

NUTH – Het is alweer tien jaar geleden dat werk van kunstenaar Wim Steins voor het laatst te zien was in Nuth. Komende maand zijn zijn schilderijen en gouaches (verrassend coloriet) opnieuw te bezichtigen in Nuth. Ook is werk te zien van zijn vriendin Elly Schmidt. Voorts zal atelier Jac Vinken beelden exposeren van Wim Steins. Tot en met 17 oktober in atelier Jac Vinken aan de Stationsstraat 282 in Nuth.

verder...

...houdt de Open Universiteit in Heerlen onder de titel 'Eigenwijs talent' een expositie met werk van Ou-studenten en medewerkers. Van 20/9 tot en met 8/10 toegankelijk van 9-16 uur.

...exposeert Marcel Quadekker schilderijen in de hoofdvestiging van de Openbare Bibliotheek Landgraaf aan de Wilhelminastraat 3 in Nieuwenhagen. Tot en met 13 november. Open: ma-vr 14-18 uur, en 18-20 uur, za 10-13 uur.

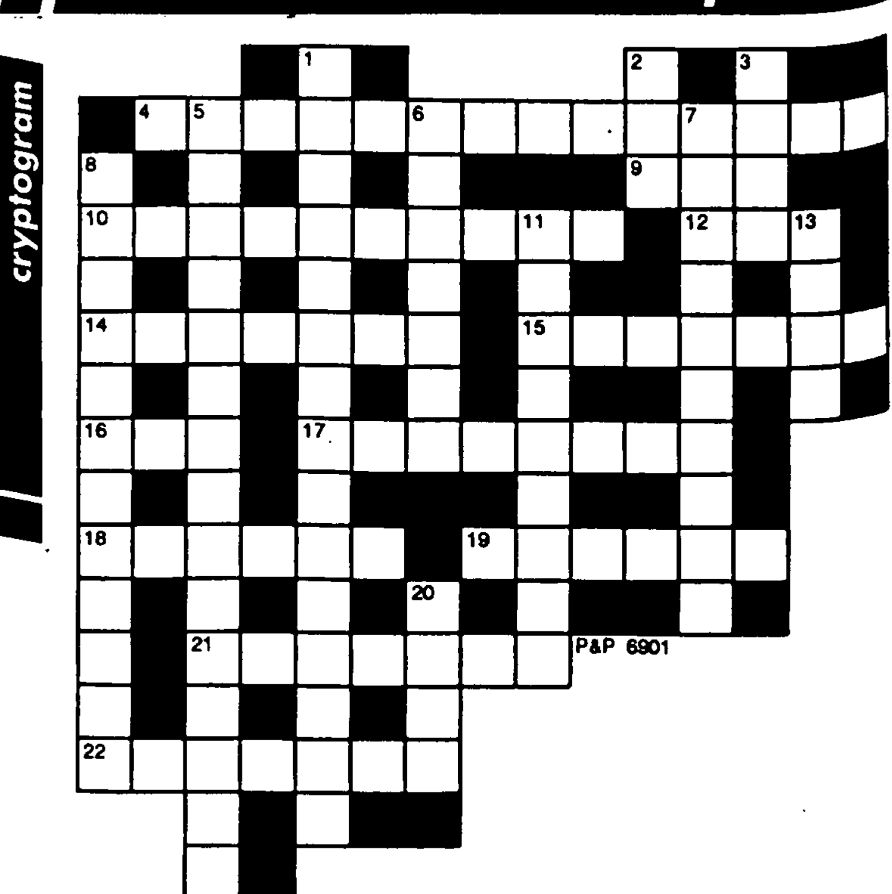
...hangen 21 zeefdrukken van Pieke Dassen de wanden van café De Pieter aan de Pietersstraat 22 in Maastricht. Tot 26 september.

...zijn werken van 35 Beekse kunstenaars te bewonderen in het gemeentehuis van hun gemeente. Tot en met 1 oktober. Open tijdens kantooruren.

...hangen in Hotel Vaalsbroek nabij Vaals doeken van Gerard Hettinga.

puzzel

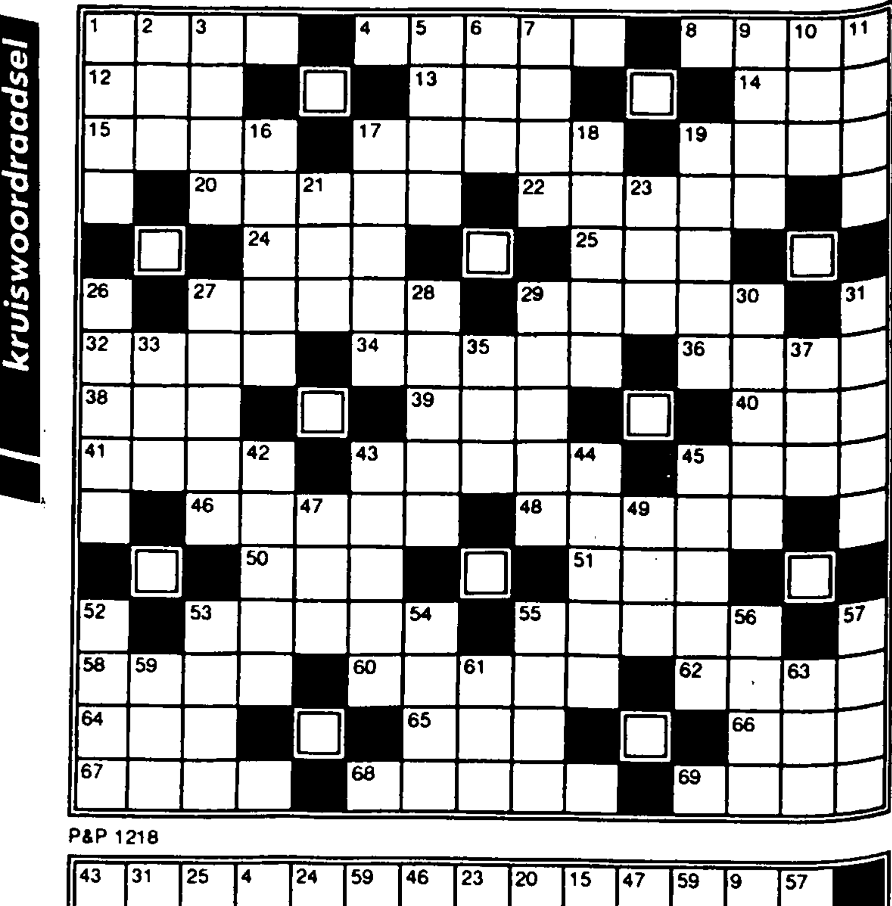
cryptogram

HORIZONTAAL: **4** Keukenmeester (14); **9** Dat meisje biedt onderdak aan vogels (3); **10** Duizend gulden borg (9); **12** Dat meisje is van de kaart (3); **14** Zij aan zij in de koffiekamer (7); **15** Vrolijke kleding (7); **16** De vriendin van Ali (3); **17** Een modewoord waar je over mee kunt praten (8); **18** Blauwe struik (6); **19** Die beesten vernielen de aarde (6); **21** Zo werd de vroegere aangeduid (7); **22** Eerste prijs voor een buitenlander (7).

VERTIKAAL: **1** Oefenwapen (15); **2** Die buitenlander is in Frankrijk (3); **3** Even een sluier (4); **5** Vreemd kadootje voor mezelf (15); **6** Uitroep in de keuken (7); **7** Ook met water een kinderziekte (10); **8** Soort drukverband? (12); **11** Kus van een moor(kop) (9); **13** Als je daar uit gestuurd wordt, moet je weg (4); **20** We gruwen als we die wensen horen (4).

kruiswoordraadsel

P&P 1218

43	31	25	4	24	59	46	23	20	15	47	59	9	57	

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** krokant; **4** onbedekt; **8** boekslot; **12** fabelvogel; **13** voertuig; **14** pl. in Gelderland; **15** lucht; **17** jongensnaam; **19** maal; **20** wijnglas; **22** na het genoemde; **24** schat; **25** soort papegaai; **27** lengtemaat; **29** leed; **32** pl. in de Betuwe; **34** meisjesnaam; **36** loopvogel; **38** oudheid; **39** Trans Eur. Express; **40** bid; **41** grondsoort; **43** nestel; **45** veengrond; **46** leegmaken; **48** edelsteen; **50** voorzetsel; **51** gek; **53** sein; **55** myth. figuur; **58** fragiel; **60** behoeften; **62** Noord Atl. Verdr. Org.; **64** vr. munt; **65** vlug; **66** meisjesnaam; **67** familielid; **68** uitvlucht; **69** deel van een boom.

VERTIKAAL: **1** kermistent; **2** paard; **3** verfstof; **5** eikel; **6** bloeiwijze; **7** jongensnaam; **9** kier; **10** groet; **11** tuinvak; **16** toonbeeld; **17** doopmoeder; **18** Bijb. figuur; **19** stuk karton; **21** turfmolm; **23** binnenkort; **26** hapert; **27** vogel; **28** kieren; **29** scherpe opmerking; **30** vorstelijke zetel; **31** anders; **33** smal; **35** weinig; **37** bloeiwijze; **42** stad in Vlaanderen; **43** pluimage; **44** bloemensoort; **45** opstapelen; **47** dwaas; **49** offerte; **52** sprakeloos; **53** zeurkous; **54** maatstaf; **55** evenzeer; **56** mestvocht; **57** jongensnaam; **59** tijdrekening; **61** Portugese wijn; **63** langs.

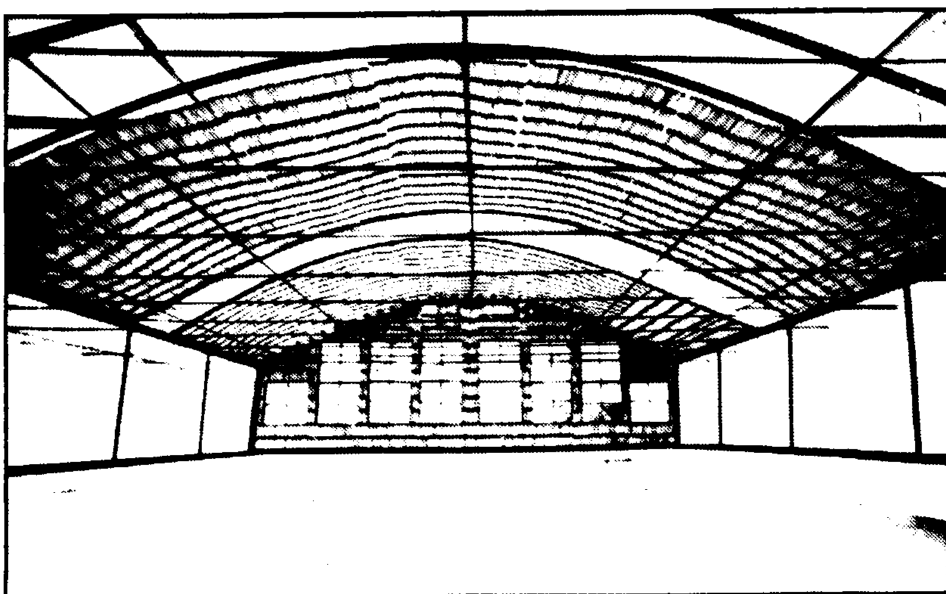
oplossing gisteren

OPLOSSING E 1406

HORIZONTAAL: 1 ruitenaas; **8** kopie; **12** koraal; **13** pels; **14** b.d.; **16** raak; **17** kalm; **18** hg; **19** ork; **21** af; **22** trui; **23** koe; **24** talon; **26** dra; **27** merel; **29** sok; **30** elite; **32** gips; **34** sein; **36** LS; **38** Sem; **39** AP; **41** roos; **42** zalm; **44** la; **45** gek; **47** nr.; **49** naar; **51** Edam; **53** moord; **56** rak; **58** ranok; **60** zee; **61** leges; **63** tas; **64** Amor; **66** WA; **67** esp; **68** jl.; **69** baan; **70** kers; **72** p.a.; **73** port; **74** valies; **76** spits; **77** terpentijn.

VERTIKAAL: 1 robot; **2** ik; **3** tof; ... eraan; **5** naaf; **6** aak; **7** al; **8** kelim; ... olm; **10** PS; **11** Engelsman; **13** P... **15** dras; **17** krat; **18** hoepel; **20** kl... **22** trio; **23** kris; **25** oker; **26** dl; **28** ... **30** enorm; **31** eland; **33** magertjes; ... ion; **37** sla; **40** pedaal; **43** mare; ... kans; **48** toer; **50** rage; **52** MO; ... ozon; **55** re; **57** kesp; **59** kaars; ... larie; **62** spaan; **65** mat; **66** welp; ... bot; **70** kar; **71** sen; **73** pi; **74** v.e.; ... St.

Winwoord: BELEVINGSWERELD

● *Suchan Kinoshita speelt ook in de Stadsgalerij met ruimte.*

Japanse winnares Prix de Rome in Stadsgalerij

HEERLEN – In Heerlen wordt vanmiddag om 15.00 uur de tentoonstelling 'Scenario' van Suchan Kinoshita met enig spektakel geopend. De Japanse heeft voor de gelegenheid de Stadsgalerij 'omgebouwd'. Er zal één centrale ruimte ontstaan waarin de bezoeker deelnemer zal zijn. In de overige ruimten wordt het publiek geconfronteerd met ogenschijnlijk overbodige attributen. Kinoshita stelt steeds de manier van kijken aan de orde. Haar projecten vragen altijd om participatie van het publiek. Het werk van de Japanse winnares van de Prix de Rome, bevindt zich op de grens van beeldende kunst en theater. Dat zal ook duidelijk worden tijdens de presentatie vanmiddag.
Suchan Kinoshita, Stadsgalerij Heerlen, Raadhuisplein 19. T/m 14 november.
Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.

exposities

Galerie Fah brengt Plaat

MAASTRICHT – Galerie Fah presenteert voor de tweede maal werk van de Amsterdamse kunstenaar Henri Plaat. Zijn werk is divers: poppetjes à la Keith Haring, collages en geschilderde landschappen. Vaak geabstraheerde herinneringen aan reizen die hij maakte, meestal om te filmen. Het zijn vaak desolate landschappen die hij meenam uit Tibet, uit de Andes, maar ook uit Turks Anatolië of het Griekse gebergte. Plaat is moeilijk te duiden, daarvoor is zijn werk te veelsoortig en te eigenzinnig. Zijn werk zou associaties oproepen met de begin negentiende-eeuwse romantische school.

Galerie Fah, Brusselsestraat 80 Maastricht. Van 12/9 tot 18/10. Open: do 16-20 uur, vr t/m zo 13-17 uur.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad BV

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966

Fax:

Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264

Banken:

ABN-AMRO Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100

Rayonkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Kerkrade	045-452932
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

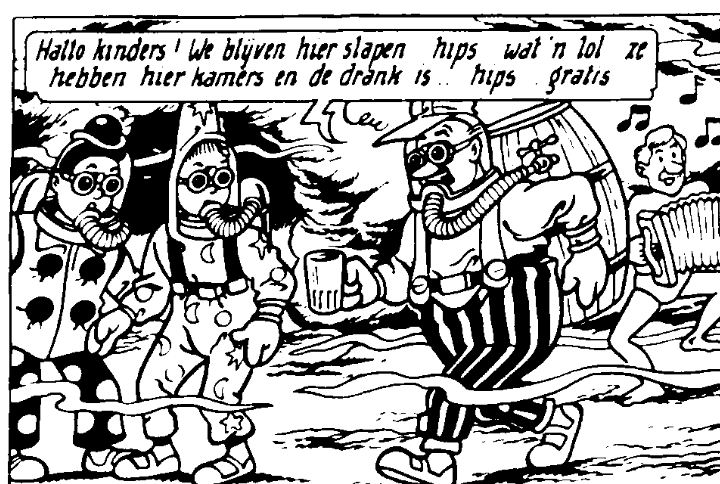
per maand	ƒ 28,40
per kwartaal	ƒ 85,20

Per acceptgiro:

per maand	ƒ 29,65
per kwartaal	ƒ 86,45
losse nummers	ƒ 1,65
	Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de slimme slapjanus

recept

Braadworstjes met knoflook

De hoeveelheid knoflook lijkt ernstiger dan in werkelijkheid, want gekookte knoflook is heel wat minder opdringerig dan gefruite.

4 verse braadworstjes, boter om te bakken, 10-15 teentjes knoflook, 1 citroen, 3 dl water.

Bak de braadworstjes in weinig boter rondom bruin. Pel in de tussentijd de tenen knoflook en halveer ze. Wip met de punt van een mes eventueel het groene kiempje uit de teentjes.
Schil de citroen dik zodat er geen wit meer op het vruchtvlees achterblijft en snijd de citroen vervolgens in zeer dunne plakjes.

Neem de worstjes uit de pan, schenk de bakboter weg en blus de bodem van de pan met het water. Roer alle aanbaksels los en laat het vocht 1 minuut koken.

Leg de worstjes terug in de pan, voeg de halve tenen knoflook toe en de dunne plakjes citroen.
Leg een deksel schuin op de pan en laat alles ongeveer 30 minuten zachtjes pruttelen.
Geef de knoflooksaus bij de worstjes.

Daders schietpartij Bunnik in bezit vier politiewapens

Van onze redactie binnenland

UTRECHT – De Nederlandse politie en Interpol zijn een grootscheepse zoekactie begonnen naar de verblijfplaats van twee mannen uit de buurt van Barneveld. Een van hen schoot dinsdagmorgen vroeg bij een routine-controle in Postiljonmotel Bunnik een 33-jarige politieman in de rug. De agent, die samen met een collega de controle uitvoerde, raakte zwaargewond en moest in het ziekenhuis aan de buik worden geopereerd. Zijn toestand is stabiel.

De mannen, waarvan een duidelijk signalement bij de politie bekend is, worden tevens verdacht van het gijzelen van twee politie-agenten in het Gelderse Varsseveld. Daarbij werden twee Walther P5. dienstpistolen buitgemaakt. Ook van de twee agenten in het Postiljonmotel werden de wapens afgenomen. De Barnevelders zijn nu in het bezit van vier dienstpistolen. De mannen zijn daardoor volgens de leider van het Utrechtse Recherche Bijstandteam, mr. Oscar Dros, 'uiterst gevaarlijk'. Volgens de politieman is het voor Nederland een unieke situatie dat voortvluchtigen in het bezit zijn van zoveel dienstwapens van de politie.

Dros noemt de wijze waarop de politiemensen de hotelkamer in het Postiljonmotel zijn binnengegaan - zonder kogelvrij vest - volkomen normaal. „Een van de mannen stond bij de politie gesignaleerd omdat hij in een ander arrondissement wegens een vergrijp moest worden verhoord. Dat was geen geweldsdelict, dus was er geen reden aan te nemen dat de man in het bezit van wapens was".

Eenmaal in de hotelkamer schoot een van de mannen de politieman in de rug en werden beiden geboeid met de eigen handboeien en ontdaan van hun dienstwapen. Hoewel de politie inmiddels de identiteit van beide mannen kent, zijn zij beiden nog spoorloos.

Ontsnapte gevangenen nog op vrije voeten

Alkmaarse bewaarder 'behoorlijk toegetakeld'

Van onze redactie binnenland

ALKMAAR – Bij de ontsnapping donderdagavond van zes gevangenen uit het Huis van Bewaring Berghout in Alkmaar is één bewaarder volgens een woordvoerder van het ministerie van Justitie 'behoorlijk toegetakeld'. De man werd door meerdere gevangenen met volle kracht tegen het lichaam en in het gezicht geslagen. De toestand van de man is volgens de zegsman intussen 'redelijk'.

Een tweede bewaarder liep bij de korte gijzeling letsel aan zijn hals op doordat hem een biljartkeu op de keel werd gezet. De twee andere bewaarders die bij de gijzeling waren betrokken, werden niet mishandeld. De vier werden na de gijzeling door de gevangenen voor korte tijd opgesloten in een cel.

De zes gevangenen trachtten met buitgemaakte sleutels via de hoofdingang het huis van bewaring te verlaten. Daar bleek inmiddels politie te staan, waarna het zestal via een achterdeur ontkwam. Drie gevangenen zaten in voorarrest op verdenking van diefstal en diefstal met geweld, de anderen op verdenking van doodslag, moord of een poging daartoe.

De actie van de gevangenen begon in de recreatieruimte waar de vier bewaarders toezicht hielden op circa dertig gedetineerden. Een vijfde bewaarder keek vanuit een beveiligde ruimte toe.

Volgens Justitie hebben de meeste aanwezige gedetineerden zich afzijdig gehouden en heeft één van hen zelfs de politie gewaarschuwd. De ontsnapten waren gisteravond nog voortvluchtig.

Hoop op allesomvattende vredesregeling voor heel Midden-Oosten

Akkoord slechts eerste stap op weg naar vrede

Vervolg van pagina 1

JERUZALEM – Rabin noemde de door Arafat aangegane verplichtingen 'een dramatische wending, die de weg naar verzoening tussen Palestijnen en Israël vrijmaakt'. Hij is zich de moeilijkheden bij het oplossen van de problemen tussen beide zijden bewust, zei Rabin. Maar hij gelooft dat er nu alle gelegenheid is niet alleen de houding van Israël jegens de Palestijnen te veranderen maar ook jegens de andere Arabische staten en volkeren.

Minister van Buitenlandse Zaken Shimon Peres, een van de architecten van de overeenkomst, verklaarde: „Wij wensen het Palestijnse volk van ganser harte een andere toekomst. Wij haten geen volkeren, en wij haten geen mensen."

In Washington kondigde president Bill Clinton aan dat de Verenigde Staten nu de in 1990 afgebroken dialoog met de PLO zullen hervatten. Een snelle erkenning van de PLO door de VS wordt gehinderd door parlementaire obstakels en voorwaarden die de VS stelden bij het verbreken van de dialoog.

Clinton sprak in een eerste reactie van een 'historisch en opmerkelijk compromis'.

Moedig

In de internationale reacties op de wederzijdse erkenning door Israël en de PLO wordt de gebeurtenis bijna overal als een moedige stap met historische dimensie toegejuicht. Men verbindt in talloze hoofdsteden daaraan de hoop op een nu dichterbij gekomen alomvattende vredesregeling in het Midden-Oosten, die voor de gehele regio nieuwe perspectieven op ontwikkeling opent.

De eerste reacties uit het Arabische kamp waren - met uitzondering van Egypte en de Arabische Liga - gereserveerd tot afwijzend. De nationale radiozenders in Syrië, Saoedi-Arabië, Marokko, Tunesië en Algerije brachten de melding over de wederzijdse erkenning van de voormalige doodsvijanden als spoedbericht, maar zonder commentaar.

In de Gazastrook uitten na het vrijdaggebed ongeveer 3.000 Palestijnen met een demonstratie hun steun aan het besluit van Arafat. Ongeveer 400 aanhangers van de extremistische islamitische organisatie Hamas veroordeelden daarentegen de erkenning van Israël. Hamas riep in een pamflet op de gewapende strijd tegen Israël voort te zetten.

Andere radicale groepen dreigden eveneens het pact te zullen torpederen en een groep, Fatah Opstand van Abu Moussa, bezwoer Arafat te vermoorden. „Arafat heeft verraad gepleegd en wegens onze verantwoordelijkheid kondigen wij ons doel aan om het bloed van de verrader Arafat te vergieten voor Palestina, zijn martelaren en de intifada," zei de groep in Beiroet.

In Tunis wacht Arafat nog een laatste hindernis met een bijeenkomst van het Uitvoerend Comité, dat het akkoord over zelfbestuur nog definitief moet goedkeuren. Een ruime meerderheid wordt bij de goedkeuring niet verwacht.

Nationalistische demonstranten protesteerden vrijdag opnieuw bij het kantoor van Rabin in Jeruzalem. Maar hun aantal was minder dan bij de grote betoging op woensdag.

Zie verder pagina 5
● Van het slagveld naar onderhandelingstafel

● *Premier Rabin pakt een pen uit zijn binnenzak om het historische akkoord te ondertekenen, dat hem door bemiddelaar Holt wordt overhandigd. De Israëlische minister van Buitenlandse Zaken Peres kijkt toe.*

Foto: REUTER

Gevechten in Kroatië weer opgelaaid

ZAGREB – Bij Servische bombardementen op Karlovac, 45 kilometer ten zuidwesten van de Kroatische hoofdstad Zagreb, zijn gisteren zeker zes mensen om het leven gekomen en twintig gewond geraakt. Er zou sprake zijn van 'de zwaarste aanval' sinds het begin van de strijd in Kroatië.

De hernieuwde gevechten tussen het Kroatische leger en Servische troepen begonnen donderdag. Kroaten overschreden toen de zogeheten VN-demarcatielijn en trokken Krajina binnen, het gebied dat wordt beheerst door de Kroatische Serviërs. In de enclave veroverden ze drie dorpen op de Serviërs. Volgens radio-Zagreb werden vijftig Serviërs gedood. Het offensief was een reactie op Servische artillerieaanvallen die vier burgers het leven kostten.

Het is voor het eerst sinds januari dat Kroatische troepen gebied heroveren op Servische separatisten in de eenzijdig uitgeroepen republiek Krajina. Het grootste gedeelte van deze 'republiek' staat onder toezicht van de VN-vredesmacht.

De verheviging van de strijd kwam op het moment dat de Kroatische president Tudjman bekendmaakte dat van een langer verblijf van de VN-vredesmacht alleen sprake kan zijn als Kroatië de gebieden terugkrijgt die sinds de oorlog van 1991 in Servische handen zijn.

Veel gewonden in Mogadisjoe na VN-aanval

MOGADISJOE – In ziekenhuizen van Mogadisjoe worden in totaal 107 Somaliërs verpleegd die gewond zijn geraakt bij een confrontatie tussen VN-troepen en Somalische milities. Maar een VN-woordvoerder zei gisteren dat VN-militairen op burgers zullen blijven schieten, zolang die deelnemen aan aanvallen op VN-troepen.

VN-secretaris-generaal Boutros Boutros Ghali veroordeelde het optreden van de VN-troepen ok niet, maar sprak daarentegen van een goed gecoördineerde aanval van Somalische milities op VN-soldaten. De gevechten tussen VN-soldaten en Somalische strijders speelden zich af in het zuiden van Mogadishu, waar zich talloze aanhangers van de voortvluchtige krijgsheer Mohamed Farah Aidid ophouden. De militaire confrontatie ontstond nadat een eenheid van 135 Pakistaanse en Amerikaanse soldaten de woonwijk was binnengereden om er barricades op te ruimen.

Geen vervroegde verkiezingen

DEN HAAG – Het kabinet zal niet met een voorstel komen om de verkiezingen voor de Tweede Kamer, die voorzien zijn voor 3 mei volgend jaar, twee maanden te vervroegen door deze te laten samenvallen met de gemeenteraadsverkiezingen in maart. Dat heeft premier Lubbers gisteren gezegd na afloop van de vergadering van de ministerraad. Lubbers wees er op dat de Tweede Kamer willens en wetens voor deze situatie heeft gekozen.

Cao-overleg is niet overal vruchtbaar

Onderwijsbonden praten verder, politie niet meer

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Over twee weken praten werkgever en werknemers weer over de nieuwe cao voor het onderwijzend personeel. Gisterochtend bood minister Ritzen de onderwijsvakbonden een cao van een jaar, dus tot 1 april 1994, met een salarisverhoging van 1,35 procent. Hoewel de onderwijsbonden ABOP en CCOOP het bod veel te mager vinden schorten zij de protestacties op, die voor komende week stonden gepland.

Bijna tegelijkertijd werd gisteren rond het middaguur het overleg over de nieuwe politie-cao afgebroken. Bonden en werkgevers konden het niet eens worden over looptijd van de cao en de salarisverhoging.

Het ziet er niet naar uit dat de gesprekken op korte termijn worden hervat. De 40.000 politie-ambtenaren beraden zich op acties. Mogelijk vinden die al komende week plaats.

De politiewerkgevers bieden een cao van twee jaar met een totale loonsverhoging van 2,25 procent (waarvan een half procent in 1995) en een eenmalige eindejaarsuitkering van 0,4 procent van het jaarsalaris. Een gedeelte van de loonsverhoging, 0,4 procent, moeten de ambtenaren bekopen met het inleveren van een atv-dag. Volgens de bonden ligt er daarom 'slechts' een bod van 1,85 procent op tafel, en dat vinden zij te weinig in verhouding tot eerder afgesloten cao's van rijks- en gemeenteambtenaren.

„Onbespreekbaar. Op die manier zitten de politie-ambtenaren in het jaar 2000 met een werkweek van 45 uur," aldus C. Bonekamp van politiebond NPB.

De bonden hebben inmiddels een tegenbod gedaan dat de werkgevers niet accepteren. Voorgesteld is een cao die pas ingaat op 1 juli van dit jaar, met een loonsverhoging van 2 procent dit jaar, een eindejaarsuitkering van 0,2 procent en in 1995 salarisverhoging van met een half procent.

Onderhandelaars van de onderwijscao zien wel een spoedige afronding van de gesprekken. Volgens N. Cornelissen van de ABOP heeft Ritzen zich bereid verklaard in de hele sector een 38-urige werkweek in te voeren. Daar hebben de bonden al vaak op aangedrongen, omdat de werkwillen in het onderwijs, in uren gerekend, nu sterk uiteenlopen.

Slachtoffers vliegramp verwisseld

BREDA – De stoffelijke overschotten van drie slachtoffers van de vliegramp in Vietnam, eind vorig jaar, zijn verwisseld. Daardoor is het lichaam van het enige Nederlandse slachtoffer, W. van der Pas, in Zweden gecremeerd.

Als gevolg van de verwisseling is het Zweedse slachtoffer in Groot-Brittannië terecht gekomen en het lichaam van de Engelsman in Breda begraven. Dit heeft officier van justitie in Breda gisteren bevestigd.

Het vermoeden dat de stoffelijke overschotten waren verwisseld rees in Engeland. De kist die daar naartoe was gebracht bleek het lichaam van het Zweedse slachtoffer te bevatten. Daarop werd de kist waarin het Nederlandse slachtoffer zou zitten opgegraven en het lichaam nogmaals onderzocht. De tweede identificatie toonde aan dat het Britse slachtoffer in Nederland was begraven.

De vliegramp voltrok zich op 14 november vorig jaar in het zuiden van Vietnam. Op een binnenlandse vlucht stortte het toestel van Russische makelij neer, dertig mensen kwamen daarbij om het leven.

Onderzoek naar huwelijk drinkende man

'Vrouw is de jager en man is de haas'

Van onze redactie binnenland

'S HERTOGENBOSCH – Het samenspel tussen de drinker en zijn vrouw fascineerde hem. Klinisch psycholoog en psychotherapeut Ben ter Heine, parttime werkzaam op het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs in Den Bosch: „In zo'n huwelijk is de vrouw de jager en de man de haas. De echtgenote zit haar man op de huid en controleert zijn drankgebruik. De man is haar te slim af, verstopt flessen drank, soms zelfs onder graszoden in de tuin. Anderzijds gedraagt de vrouw zich als een zorgzame moeder en haar zwakke man laat zich als een kind vertroetelen."

Voor zijn proefschrift 'Alcoholisten en hun partners: een onderzoek naar de huwelijksrelatie van mannelijke drinkers' voerde Ter Heine gesprekken met 225 Brabantse echtparen. Het is de eerste keer in Nederland dat het verband tussen huwelijk en alcoholgebruik wordt onderzocht.

Ter Heine wil niet beweren dat alcoholisme wordt veroorzaakt door een slecht huwelijk of andersom. Vaststaat dat achtig procent van de probleemdrinkers volwassen mannen zijn, gehuwd of gehuwd geweest. Volgens Ter Heine is alcoholisme één van de grootste psychische problemen binnen het huwelijk. Ruzies, gezondheidsproblemen, financiële moeilijkheden en verstoorde relaties met familie en vrienden zijn onvermijdelijk. In een gezin met een alcoholistische ouder is meer kans op seksueel misbruik van kinderen.

„Door de drank raakt vader blokkades kwijt en doet dingen die hij anders misschien niet of minder gauw zou doen," aldus Ter Heine.

De vrouw van een alcoholist moet ook voor hulp bij een CAD komen, vindt Ter Heine. Echtgenotes verzetten zich hiertegen onder het motto: 'Hij is ziek, ik niet'. Als de niet-drinkende partner bij de behandeling wordt betrokken, zijn de uiteindelijke resultaten beter, zo blijkt uit Amerikaans onderzoek.

Alcoholische echtparen scheiden eerder dan andere. Toch kan het heel lang duren voordat een vrouw haar drinker in de steek laat. „Ik ken zelfs een vrouw die voor de derde keer met een alcoholist is getrouwd. Ook zijn er genoeg echtgenotes die door hun dronken man zijn mishandeld, weglopen en toch weer terugkomen. Zij hopen voortdurend dat hij z'n leven betert."

Om drama's te voorkomen, pleit Ter Heine ervoor dat beide echtelieden in behandeling gaan. De echtgenote is dan wel niet verslaafd, maar zij is vaak degene die - wel of niet onder dwang - de drank in huis haalt. Ter Heine: „De echtgenote is voor ons een bron van hulp om het alcoholprobleem van haar man op te lossen."

punt uit

● Vingerafdruk

De Rotterdamse politierechter heeft gisteren een verdachte van inbraak vrijgesproken, omdat de aanwezigheid van een vingerafdruk niet voldoende was om hem te veroordelen. De advocaat van de verdachte verwees naar een documentaire op de televisie, waarin werd aangetoond dat afdrukken van vingers kunnen worden gekopieerd, en elders worden afgedrukt. In dit geval werden dergelijke afdrukken gevonden op een kruimeldief in een woning in Schiedam, maar de verdachte ontkende daar ooit binnen te zijn geweest.

● Vliegbrevet

Kroonprins Willem-Alexander gaat zijn militair vliegbrevet halen. Volgende maand begint hij in Eindhoven aan een opleiding op de militaire vliegbasis daar. De Prins van Oranje gaat in opleiding bij het 334 transportsquadron. De prins is al een redelijk ervaren piloot. Hij mag al enige jaren meer-motorige straalvliegtuigen van meer dan 2000 kilo vliegen.

● Rookbom

Een Nederlander heeft een rookbom gegooid naar de stoet van de Turkse premier Tansu Ciller, die op weg was naar het vliegveld van Moskou. De 28-jarige Erik Veeda, die in Moskou was op uitnodiging van een kunstcentrum, werd na het incident gearresteerd en gevangengezet. Onduidelijk is wat de drijfveer voor zijn daad was.

● Kleine kans

Een Britse croupier heeft zowel goklustigen als wetenschappers versteld doen staan. Terwijl de croupier achter de roulettetafel stond van het casino van Bristol, viel zeven keer achtereen hetzelfde nummer. Tegen alle logica van de kansberekening in belandde het balletje de ene na de andere keer op de vier, met de kleur zwart. Wetenschappers menen dat de kans dat zeven maal achtereen hetzelfde nummer valt, kleiner is dan een op 100 miljard.

● Bezuinigingen

Het Italiaanse kabinet heeft overeenstemming bereikt over een nieuwe begroting die voorziet in bezuinigingen en hogere belastingen. En akkoord over de begroting is een van de laatste obstakels die moeten worden genomen voor de regering vervroegde verkiezingen kan uitschrijven.

● Vissers

De vissers zijn razend op minister Bukman nu de bewindsman hen met zeer hoge boeten wil bestraffen als zij frauderen met vangsten. De boeten kunnen oplopen tot enkele miljoenen guldens per overtreding. Volgens het produktschap voor vis en visprodukten zijn de boeten veel te hoog, keert de minister ten onrechte de bewijslast om waardoor de visser moet aantonen dat hij niet gefraudeerd heeft, en worden mogelijkheden om in beroep te gaan bij de rechter aanzienlijk beperkt.

● Kind

Een elfjarige jongen heeft deze week samen met zijn moeder twee nachten doorgebracht in een Baarnse politiecel. Zij was gearresteerd op verdenking van flessentrekkerij. De politie gaf gehoor aan het verzoek van de moeder om de jongen bij haar in de cel te laten.

Utrechtse hoogleraar signaleert omslag in nivellering

Macht bedrijfsleven maakt inkomensverschillen groter

In de jaren tachtig zijn in Nederland de armen een beetje armer geworden en de rijken veel rijker, zegt prof. N. Wilterdink. De socioloog bekeek de inkomensontwikkeling in de Westerse wereld met een 'maatschappelijke blik' en zag hoe het nivelleringsproces rond 1980 omsloeg, van almaar minder naar meer verschil in inkomen. Vandaag spreekt hij over zijn bevindingen, in zijn inaugurele rede als hoogleraar aan de Universiteit van Utrecht.

DOOR ANS BOUWMANS

AMSTERDAM – Macht. Prof. dr. Nico Wilterdink heeft maar één woord nodig om te verklaren hoe het komt dat de nivelleringstrend in de Westerse wereld tien à vijftien jaar geleden omsloeg. „Het bedrijfsleven is sinds die tijd steeds internationaler geworden. Daardoor is datzelfde bedrijfsleven minder afhankelijk geworden van nationale overheden en vakbonden." Het bedrijfsleven werd machtiger, kon druk uitoefenen, kon en kan dreigen te vertrekken. En dus veranderden de trends.

In Nederland zijn de inkomensverschillen pas vanaf 1983 zichtbaar toegenomen, aldus Wilterdink. Hij concludeert dat uit een onderzoek dat hij verrichtte naar inkomensverhoudingen in Nederland en de Westerse wereld. „Het besteedbaar inkomen van de 'onderste' twintig procent van Nederland is in de jaren tachtig nominaal gelijk gebleven, wat op een reële daling van zo'n tien procent neerkomt. De rijkste twintig procent zag haar besteedbaar inkomen in dat decennium juist stijgen, met reëel 12,5 procent."

Illustratief is de verdubbeling van het aantal Nederlandse miljonairs. Van 23.000 in 1980 naar ruim 51.000 in 1990. Zou er niets in de inkomensverhoudingen zijn veranderd, dan had Nederland nu 'slechts' 30.000 miljonairs geteld, heeft hij uitgerekend. Desondanks is de ongelijkheid in ons land relatief gematigd. In de Verenigde Staten of Groot-Brittannië heeft het denivelleringsproces veel harder toegeslagen.

Wilterdink verklaart de omslag in het nivelleringsproces door veranderde machtsverhoudingen. Dat de inkomensverschillen na de Eerste Wereldoorlog steeds kleiner werden, hangt volgens hem samen met de industriële expansie. Arbeiders – met name geschoolde – waren een schaars goed. Ze konden eisen stellen. Produktie en consumptie hadden zo ongeveer plaats per land, waardoor ook de overheid een belangrijke rol speelde. „Je zou kunnen zeggen dat er een grote onderlinge afhankelijkheid was binnen de verschillende staten."

Eind jaren zeventig en begin jaren tachtig zijn de effecten zichtbaar geworden van de 'internationalisering' van het bedrijfsleven. Door bij voorbeeld telecommunicatie en betere transportmogelijkheden ontstond een wereldmarkt, met internationale concurrentie en produktie. „Ondernemingen konden zich los maken van landen. Werden onafhankelijker van regelingen op nationaal niveau. Dat betekende een machtsverschuiving ten gunste van ondernemers en kapitaalbezitters. Dat manifesteerde zich in inkomensverschillen."

Aan deze ontwikkeling komt nog lang geen eind. De internationalisering is niet te stoppen. Bedrijven verplaatsen tegenwoordig niet alleen produktievestigingen maar ook administratie-afdelingen of ontwikkelingslaboratoria naar landen waar hetzelfde werk voor minder geld kan worden verricht. Wilterdink verwacht dat de groei in inkomensverschillen nog een tijd zal aanhouden. „Het bedrijfsleven blijft druk uitoefenen om de arbeidskosten laag te houden."

De invloed van de overheid op de inkomensontwikkeling is beperkt. De telkens terugkerende discussies in het kabinet en de Kamer over de inkomens zijn voor een deel schijngesprekken. „Men wekt de illusie dat men het in de hand heeft, alsof de ontwikkeling van de inkomens te plannen is. Maar de feitelijke ontwikkelingen onttrekken zich aan de plannen van de overheid." De overheid heeft wel invloed op de hoogte van de uitkeringen en minimumlonen. „Maar op de ontwikkeling van de hogere inkomens heeft zij geen enkele greep."

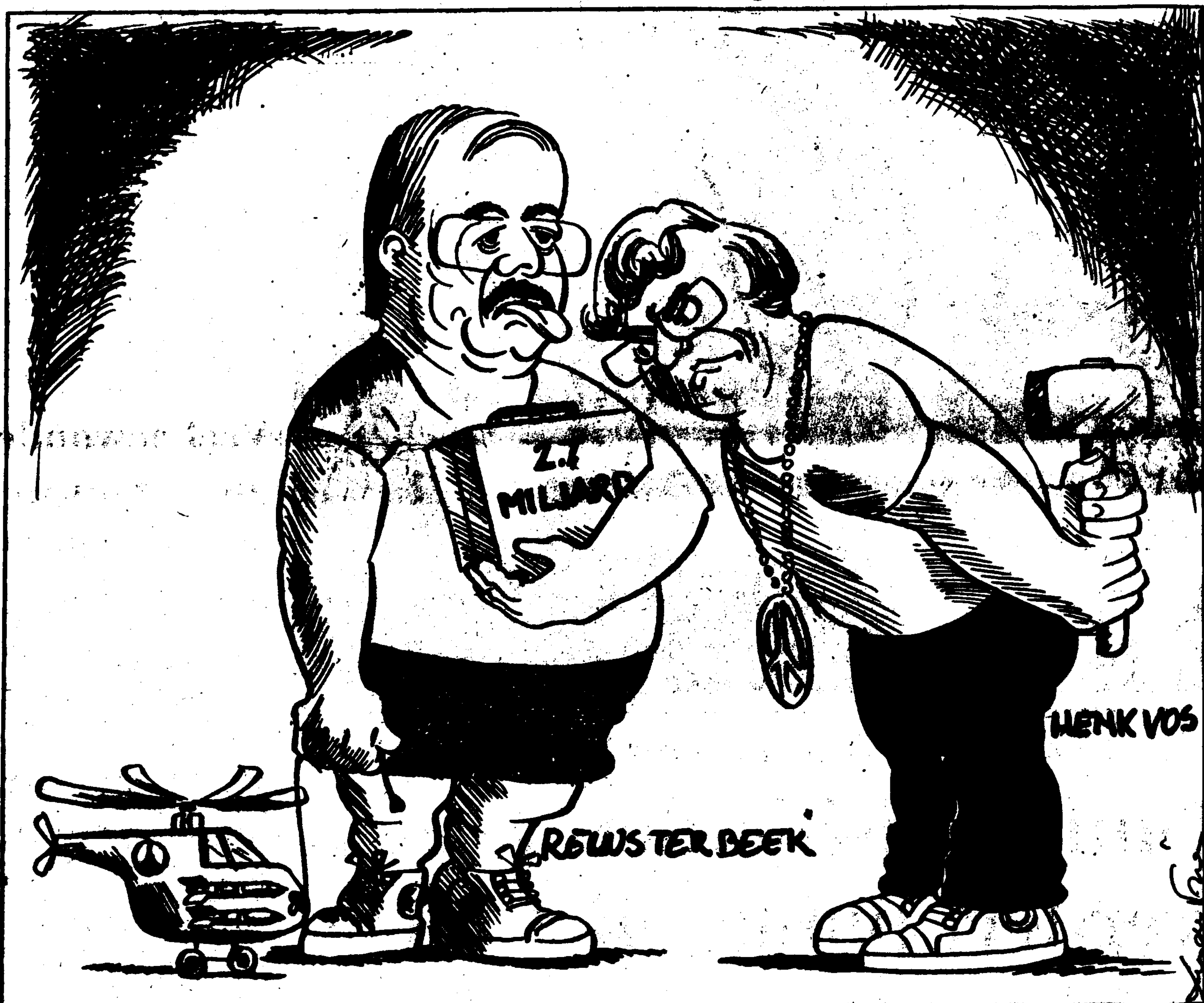
Omdat de inkomensverhoudingen in Nederland nog steeds relatief gelijk zijn, wordt daaraan het argument ontleend de verschillen groter te maken, signaleert Wilterdink. Door minister van Economische Zaken Andriessen bij voorbeeld, die onlangs constateerde dat de afstand tussen de verschillende inkomensgroepen in Nederland geringer is dan elders. Hij concludeerde dat de inkomensverschillen dus niet kleiner moeten worden.

„Een economische noodzaak tot denivellering is er niet. Als je probeert te verklaren wat de overheid doet, dan zie je dat ze rekening houdt met de machtsverschuivingen in de samenleving. Als het bedrijfsleven meer macht krijgt, meer druk kan uitoefenen, zal de politiek er meer naar luisteren. De trend is dat de verzorgingsstaat een stapje terug doet onder druk van het bedrijfsleven."

In het bedrijfsleven zelf is volgens Wilterdink inmiddels een topklasse ontstaan van managers die zichzelf riante salarissen toebedelen. „Het blijkt dat salarissen op directieniveau sterk zijn toegenomen bij middelgrote en grote ondernemingen, van gemiddeld 158.000 gulden begin jaren tachtig tot gemiddeld 265.000 in 1992."

De hoogte van die inkomens wordt niet door de prestaties gerechtvaardigd en staat in schrille tegenspraak met de loonmatiging waarvoor het bedrijfsleven ijvert. „Omdat de overheid de morele verantwoordelijkheid heeft te streven naar een rechtvaardige inkomensverdeling, zou ze zich daar eens op moeten richten."

Ruzie over keuze helikopter

Combinatie van niet willen en niet kunnen dodelijk voor politiek

Haagse koks moeten eens een andere taart bakken

DOOR CAREL GOSLING

DEN HAAG – Volgens Vincent van der Burg heeft de parlementaire enquête-commissie sociale zekerheid 'een punt uit de taart die maatschappij heet, gesneden en eens nauwkeurig ontleed'. Als de taart de maatschappij is, is de kok de politiek. Is het kookboek de wetgeving. En zijn de bacteriën in de taart degenen die er dagelijks in de praktijk mee bezig zijn. In het geval van de sociale zekerheid: de sociale partners, uitvoeringsinstanties en controleurs.

Kijkend naar de uitkomsten van de enquête ziet het beeld er zo uit. In het stuk taart blijken de bacteriën hun eigen leefwereld te hebben opgebouwd. Kleur, smaak en inhoud leken op geen enkele manier meer op de goede bedoelingen van de kok. Het door het kookboek voorspelde resultaat bleef uit.

En wat deed de kok dus? Er werd een nieuwe taart gebakken. Op dezelfde manier. Alleen met een ietsje minder suiker, wat meer bakmeel of op een wat lagere temperatuur. Maar het resultaat bleef teleurstellend. In feite veranderde er niets fundamenteels.

Het door de commissie geschetste beeld van de sociale zekerheid is echter op tallozе terreinen evenzeer toepasbaar. Wat te denken van de volksgezondheid, welzijn, onderwijs? Op al die terreinen wordt ook al jaren getracht hervormingen te bereiken. Pogingen die steeds vastlopen.

Radicaal

De enquête-commissie heeft nu gekozen voor een radicale oplossing. Er wordt een punt uit de taart gesneden en op een ander bord gelegd. Daar mogen de bacteriën dan verder hun gang gaan. Wie er trek heeft in een hapje kan zijn of haar gang gaan. Maar wel op eigen risico.

Feit is wel dat de hele taart niet meer aangetast kan worden door de bacteriën. Dat de kok niet steeds een nieuwe heeft te bakken omdat de vorige een klein plekje kende. Of steeds moet controleren op kleur, smaak en inhoud van het baksel.

Maar de taart die overblijft is niet meer heel. Er ontbreekt een partje aan. In de vergelijking van Van der Burg: de maatschappij is als het ware niet meer compleet. En de vraag is dan of wij dat wel willen. Een taart met een stuk eruit nodigt ook niet direct uit tot eten.

De enquête-commissie heeft zich niet met die vraag beziggehouden. Het stuk taart ligt immers op een ander bordje. Uit de reacties op het rapport van de commissie is echter al gebleken dat niet iedereen even gelukkig is met de gekozen verdeling van de taart.

De koks zijn er niet uit. Moet er niet toch geprobeerd worden een goede taart te bakken zonder bacteriën? Vertaald van de keuken naar de realiteit: moet de politiek weer een leidinggevende rol hebben en houden bij de inrichting van de samenleving, of laten we dat aan anderen over. Het maatschappelijk middenveld bijvoorbeeld.

De keuze lijkt op het laatste te vallen. Het CDA roept op tot herstel van norm en waarden, de PvdA tot burgerzin. Pogingen om de burger en diens organisaties taken te laten uitvoeren waar de overheid, de politiek, dat kennelijk niet meer kan. Of niet meer wil.

Aan 'niet kunnen' valt iets te doen. Niet willen is ernstiger. De combinatie van beide is echter catastrofaal. Toch gaat het in politiek-Den Haag op dat laatste lijken. Regels en wetten worden in de praktijk niet nageleefd. Dus geeft men het maar op. Of schuift de verantwoordelijkheid voor de uitvoering op de nek van een ander.

Voorbeelden? Rijkstaken die ineens naar provincies en gemeenten gaan. Omdat die zogenaamd dichter bij de burger staan. Tegelijk wordt echter gekort op de financiële middelen. Zodat er zeker problemen ontstaan.

Maar de woedende burger komt dan niet meer in Den Haag klagen. Die mag dat in de eigen provincie of gemeente doen. Voor 'de politiek' is het probleem daarmee opgelost.

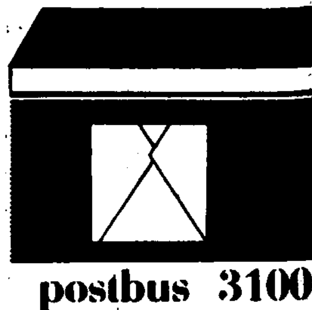
Bij al dit soort ingrepen is geld de voornaamste drijfveer. De sociale zekerheid wordt onbetaalbaar. De financiële last van de volksgezondheid is niet meer te dragen. Statements zonder bewijs. Toch zijn dit juist terreinen die bij de burger hoog scoren. En er zijn er meer. Ze worden belangrijk gevonden.

Maar de vraag of de burger bereid is er meer voor te betalen wordt in politiek-Den Haag niet gesteld. Daar hanteert men eigen regels. Het heeft iets van de kok die nooit meer uit de keuken komt omdat hij te druk bezig is met taarten bakken. Taarten die eigenlijk niemand wil hebben.

Waarom laten we de bacteriën niet eens gewoon hun gang gaan. De hele taart veranderen van kleur, smaak en inhoud. Wellicht doen we een geweldige ontdekking. Blijkt het baksel prima te bevallen en is iedereen bereid er ook nog een paar gulden extra voor te betalen.

politiek objectief

lezers schrijve[n]

postbus 3100

In deze rubriek neemt de r...
dactie brieven van lezers o...
De redactie hoeft het niet ee...
te zijn met de inhoud. De bri...
ven dienen betrekking te he...
ben op publicaties in de...
krant en moeten kort en zak...
lijk zijn. Te lange brieven wo...
den ingekort of geretou...
neerd. Een ingezonden br...
moet voorzien zijn van naa...
adres en telefoonnumm...
Brieven op rijm, of brieven ...
oproepen tot acties of aan...
ten tot geweld of and...
onwettige daden, worden ...
geplaatst. Datzelfde geldt o...
voor brieven met onwelvoe...
lijk taalgebruik en beledig...
gen. Anonieme brieven wo...
den evenmin geplaatst.

● Dierenbescherming 3

Hierbij een reactie op de ingezonden brieven van de dames Brennenraedts en Schuncken-Austen (LD 7-9-'93). U zult best wel dierenliefhebber zijn, daar twijfel ik niet aan, maar wat is volgens u een aangepast adres voor een kater van vier jaar die altijd heeft genoten van de vrijheid (zwerfkat)? Wat weet u van de fysieke behoeften van dit dier? Laat ik u vertellen dat dit dier helemaal niet zo gelukkig is op bij voorbeeld een flat, ook al geef ik hem tweemaal per dag het lekkerste vlees compleet uitgebalanceerd met hart, lever en kalfsniertjes en de vereiste vitaminen!

Ik denk dat de kanarie, de cavia en de hamster van mijn dochter een onzekere toekomst tegemoet gaan. Om maar niet te spreken van onze gesteriliseerde kater van drie jaar die op onze flat een luizeleventje heeft. Maar ik heb wel de oplossing voor dit ontheemde dier. Ten eerste laat ik hem een cursus volgen van hoe word ik een huiskat. Ook vraag ik asiel voor hem aan en ga ik naar de gemeente voor een uitkering. Tevens regel ik dat zijn familie regelmatig op bezoek kan komen. Voor het vervoer maak ik gebruik van de OV-jaarkaart want hij is studerende, dus hij krijgt een studiefinanciering. De inrichting van zijn kamer trek ik af van de belasting, ook al haal ik de meubels bij de Eerste Kerkraadse Meubelbeurs, want als steuntrekker krijgt hij ze daar bijna voor niets. Nu hoef ik alleen nog maar te zorgen dat hij in het ziekenfonds komt om zodra hij aanpassingsmoeilijkheden heeft kan rekenen op een goede sociale begeleiding.

Nadat ik dit allemaal gedaan heb zal hij bij de eerste de beste gelegenheid de kuierlatten nemen omdat zijn roots in de natuur liggen, waar de persoon die zich 'dierenliefhebber' noemt, hem tegen zijn zin heeft weggehaald. Omdat deze dierenliefhebber zich natuurlijk ook het lot aantrekt van de vele ratten en muizen die deze wildebras op een verschrikkelijke manier verscheurt. Nu zult u zeggen, ja maar het is toch geen mens, het is maar een dier! Net zoals dit schrijven absurd is, is het ook absurd dat er mensen zijn die denken dat ze deze dieren moeten behandelen als mensen. Als u een huisdier heeft, behandel het dan ook zo. Dan heeft u er het langste plezier van.

KERKRADE [illegible]

● Thuiszorg

Te lezen in het Limburgs Dagblad van 6 september: 'Pas als ze (de ouderen) de éne voet niet meer voor de andere kunnen krijgen' is thuiszorg geen oplossing meer, volgens de minister van WVC. Ik zal de bewindsvrouwe wel niet snappen, maar ik denk wel even aan die bejaarden, die alléén of 'nog samen' in hun huis of flat wonen, terwijl ze steeds minder mobiel zijn, weinig of géén familie in hun naaste omgeving hebben – de kinderen zijn immers zo mobiel in hun zoeken en hopelijk vinden van werk en woning, nietwaar? – terwijl ze door hun afnemende mobiliteit in een steeds groter isolement terecht komen, dag en nacht!

Zal die thuiszorg deze dagelijkse eenzaamheid en benauwdheid, zelfs vaak angst, kunnen opvangen? Ook bij die ogenschijnlijk nog 'krasse' bejaarden die nog wél kunnen lopen of een paar – steeds kleiner wordende – inkopen kunnen doen, die – hoera! – zelf nog de radio of tv kunnen aanzetten. 'Oh die redden zich nog best!'. Het lijkt me dat velen weten dat er door die vaak te lang zelfstandig wonende bejaarden heél wat afgeleden wordt.

Ik meen – en weet – ook dat voor zulke ouderen het, aanvankelijk met tegenzin betrokken bejaardentehuis met gemeenschappelijke en ook eigen woon- en leefruimte een uitstekende en waardige oplossing is. Komen zulke bejaarden er niet steeds meer?

Ik vrees dat de overweging om bejaardenhuizen te sluiten méér met de calculator en de meetlat tot stand gekomen is, dan in de vaak schrijnende situatie van eenzame bejaarden, zoals de politiek wel vaker de realiteit uit het oog verliest! In het belang van – meen ik – velen wil ik die vrees hier hardop uiten.

GELEEN H. van Neesel

● Kolonia

Graag zou ik willen reageren op het artikel 'De nieuwe aanpak van Kolonia', in uw amateurbijlage van 2-9-1993. Met stijgende verbazing heb ik het hele artikel gelezen en daaruit geconcludeerd dat ik momenteel niet graag als jeugdleider bij VV Kolonia zou willen fungeren.

De secretaris begint met een prachtig klinkend verhaal over een prestigieus jeugdplan, waarbij later driekwart eigen kweek naar het eerste elftal moet doorstromen. Uitspraken als 'We hebben besloten om geen compromissen meer te sluiten', 'Wij bepalen nu wie waar speelt en de mindere spelers blijven achter', klinken als machtsvertoon. Secretaris Smit vertelt 'trots' verder: De vijf selectietrainers hebben allen een jeugdvoetbal-
diploma. Máár kunnen d...
plomabezitters wel met ...
overweg?
Zelf train ik ruim 13 j...
jeugd bij een Kerkraadse...
balvereniging en ben er ...
steeds vanuit gegaan dat ...
voor de jeugd een uitlaat...
waár ze vol verlangen na...
kijken. Onze jeugdvoetb...
presteren al meer dan gen...
school. Heerlijk toch, dat ...
steeds een stel enthousias...
willigers te vinden is, die...
jeugd naast voetbal ook no...
stukje opvoeding meegee...
uw vereniging krijgen de m...
re spelers weinig kans om ...
rop te spelen en zich volw...
te kunnen en mogen ontp...
Het is bewezen dat mind...
gaafde voetballers, sam...
lend met sterkere spelers i...
team er veel bijleren. Die...
ontneemt u nu deze spele...
een prachtig omschreven ...
maar met veel haken en o...
Als toekomstig jeugdleide...
VV Kolonia krijg je te hor...
'bovenaf' wat je opdracht...
en hoe je deze moet uitv...
tenminste dat proef je uit ...
le artikel, terwijl de eigen ...
viteit van de jeugdleide...
dwijnt als sneeuw voor de...

KERKRADE Miek Or...

(Door redactie ingekort)

● Bezuinigen

Na jarenlange bezuiniging...
de bejaardenzorg wil ...
minister d'Ancona nu de ...
denzorg helemaal de n...
draaien met een bezuinig...
282 miljoen gulden. Terec...
directeur Wim Schepers ...
jaardenhuis Franciscus in ...
dat zijn begroting al helem...
uitgekleed en dat deze b...
ging diep gaat snijden in ...
soneelsbestand. Oosteu...
toestanden zullen ontstaa...
De uitspraak van Schepe...
ik volledig onderschrijve...
ben ik al 13 jaar werkzaa...
bejaardenzorg en ik heb ...
gen ogen gezien en ervar...
er steeds meer beknibbel...
en wordt op de budgette...
bejaardenzorg. De bejaa...
heden ten dage in de be...
huizen terecht komen ...
meer dezelfde als 13 j...
den. De gemiddelde lee...
de bewoners is 85 jaar, ...
behoefte is enorm toeg...
Bij een opname in een ...
denhuis is een sociale ...
sche indicatie nood...
Door het plaatsgebrek in ...
pleegtehuizen is het ov...
sen van bewoners die in...
zorg nodig hebben bijna ...
realiseren. Ziekenhuize...
slaan patiënten veel eerde...
door nog niet helema...
knapte patiënten terug...
de tehuizen. Vaak zijn d...
denhuizen kleine verple...
ken. De werkdruk is h...
enorm opgelopen maar ...
geen personeelsleden ...
men. Door eerdere be...
gen zijn er zelfs mensen ...
gaan. Daarbij komt nog d...
Nederland een enorme ...
hebben van het aantal ...
Een reden te meer om ...
in de bejaardenzorg te ...
Minister d'Ancona die m...
voorstellen komt in het j...
de ouderen moet naar m...
ning fors worden terugg...
Deze bezuinigingen mo...
de baan. Ik wil dan oo...
ouderen oproepen om h...
te laten horen.

GELEEN Jan ...
raadslid Groe...

● Betuwelijn

Verspilling van geld sch...
enige pluspunt van de ...
van de Betuwelijn te zijn...
pees denken? Nee, hokje...
Er ligt al een spoorlijn va...
werpen naar het Roerge...
men de Betuwelijn gaat ...
deren is dat op de Antwe...
te klaren door gewoon ...
vorm uit te graven; w...
winst tegen het verpol...
de soppige Hollandse ...
Maar ja, het chauvinisme...
boven de Europese ...
gaan.

[illegible]

Hoogleraar pleit voor brede aanpak van pijnbestrijding

LEIDEN – Ziekenhuizen met meer dan 500 bedden moeten beschikken over een pijnteam waarin de anesthesioloog een centrale plaats inneemt. Op elke daarvoor in aanmerking komende verpleegafdeling moeten artsen en verpleegkundigen werken die op aanwijzing van zo'n team kunnen zorgen voor acute pijnbestrijding.

Prof. dr. J. van Kleef pleitte hier gisteren voor bij de aanvaarding van het hoogleraarschap in de anesthesiologie aan de Rijksuniversiteit Leiden.
Hij benadrukte dat het toepassen van één enkele methode van pijnbestrijding na een operatie vaak niet voldoet. Een behandeling waarbij pijn gelijktijdig op een aantal verschillende manieren wordt aangepakt – zogeheten multimodale pijnbestrijding – zal naar verwachting in de toekomst betere resultaten opleveren.
Van Kleef zei dat individuele ervaringen van pijn bij de patiënten moeten worden vastgelegd. In dit verband brak hij een lans voor het opzetten van zogeheten 'multicenter studies' in de Nederlandse ziekenhuizen. Van Kleef vindt dat dit „nu eens niet" moet gebeuren door de farmaceutische industrie, maar door de vakgroepen anesthesiologie van de academische ziekenhuizen of door de Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie.

Bezuinigingspakket liberalen goed voor twaalf miljard

VVD kiest voor mini-stelsel

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De VVD kiest voor invoering van het ministelsel in de sociale zekerheid. Alle uitkeringen, met uitzondering van de aow, moeten op zestig procent van het wettelijk minimumloon worden gebracht. Dat geldt vooralsnog alleen voor nieuwe gevallen. Bestaande uitkeringen, behalve de aow, mogen niet meer omhoog gaan. Zo komen zij geleidelijk ook op het zestig procents niveau uit.

Dit staat in het VVD-verkiezingsprogramma dat gisterochtend is gepresenteerd. Iemand die niet genoeg heeft aan de door de VVD bepleite uitkering moet zichzelf elders maar gaan bijverzekeren. Daarover kunnen ook afspraken worden gemaakt tussen werkgevers en vakbonden via de cao's. Die afspraken mogen echter vervolgens niet door de minister van Sociale Zaken algemeen verbindend worden verklaard.

De liberalen willen op den duur de uitkeringshoogte afstemmen op de behoefte van het individu (individualisering). Wel moet het mogelijk worden dat iemand met een uitkering daarnaast nog gaat bijverdienen. Op die manier mag echter hoogstens een inkomen verworven worden dat gelijk ligt aan zeventig procent van het huidige wettelijke minimumloon.
De VVD wil verder dat de normen voor het geven van uitkeringen veel strenger worden gehanteerd. Oneigenlijk gebruik van uitkeringen moet hard worden aangepakt. Om te voorkomen dat de uitkeringstrekker door alle voorgestelde maatregelen in een sociaal niet acceptabele situatie terecht komt, wil de VVD de gemeenten een miljard gulden per jaar extra toestoppen. Met dat geld kunnen zij krepeergevallen helpen.
De VVD stelt verder voor cao's waarin de laagste lonen hoger liggen dan het wettelijke minimumloon niet meer algemeen verbindend te laten verklaren door de minister van Sociale Zaken. Als dat systeem eenmaal werkt, kan ook het wettelijk minimumloon afgeschaft worden, zo menen de liberalen.

● *VVD-fractievoorzitter Frits Bolkestein en partijvoorzitter Dian van Leeuwen (rechts voor), die mei volgend jaar ermee stopt, kunnen weer lachen. Zij waren beiden aanwezig tijdens de presentatie van het ver kiezingsprogramma van de liberalen.* Foto: ANP

Volgens de VVD zijn alle ingrepen in de sociale zekerheid nodig om het systeem betaalbaar te houden en het te redden voor de toekomst. De liberalen hebben berekend dat hun plannen een bezuiniging van twaalf miljard gulden in de sociale zekerheid betekenen. Dat geld wordt gebruikt voor verlaging van sociale premies. De kinderbijslag wil de VVD omvormen zodanig dat er voor elk kind een gelijk bedrag staat. Leven de kinderen in het buitenland, dan moet de hoogte van de bijslag worden afgestemd op de kosten van levensonderhoud daar (woonlandbeginsel).

Enkele hoofdpunten uit het VVD-verkiezingsprogramma zijn:

– mensen die zich hier nieuw vestigen moeten een 'inburgeringscontract' met de overheid sluiten waarin plichten staan inzake onderwijs, scholing, arbeidsmarkt, huisvesting en veiligheid;

– economische vluchtelingen worden niet meer toegelaten;
– in de Randstad moet de automobilist gaan betalen voor het gebruik van de rijkswegen;
– extra investeringen in openbaar vervoer;
– afval, gevaarlijke stoffen en bodemvervuiling (mest) krijgen voorrang in het milieubeleid;
– milieuvervuiling wordt extra belast;
– de verhoging van de belastingtoeslag voor eigenaar-bewoners van huizen (huurwaardeforfait) gaat niet door;
– leraren krijgen een betere beloning;
– studiebeurzen worden afhankelijk van studieprestaties. Individuele leningen moeten een grotere rol gaan spelen;
– geen volksverzekering tegen ziektekosten. De awbz blijft bestaan voor onverzekerbare risico's. Verzekeraars worden verplicht een bepaalde basisverzekering aan te bieden;
– er mag niet meer bezuinigd worden op defensie;
– dienstplichtigen hoeven na 1998 niet meer op te komen;
– minder ambtenaren in Den Haag;
– de salarissen van ambtenaren moeten gelijk oplopen met de lonen in de bedrijven;
– sterkere positie van de minister-president;
- provincies moeten meer rijkstaken krijgen, grootstedelijke agglomeraties worden provincies.

Van het slagveld naar onderhandelingstafel

DEN HAAG – De geschiedenis van Israël is sinds zijn geboorte getekend door vijf oorlogen en een lange reeks mislukte pogingen om tot vrede te komen. Israël wist alleen in 1979 een vredesakkoord te sluiten met zijn aartsvijand Egypte. Hier volgen de belangrijkste data van de afgelopen decennia:

- 1948, 14 mei: Proclamatie van de staat Israël op basis van een in 1947 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties aangenomen delingsplan van Palestina in een joods en een Palestijns gedeelte. De nieuwe staat wordt onmiddellijk erkend door de Verenigde Staten en korte tijd later door de Sovjetunie.
- 1948: Op 15 mei vallen Arabische buurlanden Israël aan. De oorlog eindigt na enkele wapenstilstandsverdragen in juli 1949. Honderdduizenden Palestijnen slaan op de vlucht.
- 1956: Tweede oorlog in het Midden-Oosten, de zogenoemde Suez-crisis. Israël valt in samenwerking met Frankrijk en Groot-Brittannië Egypte aan. Het bezet de Sinaï. Onder druk van de VS trekt het zich in 1957 terug.
- 1964, 28 mei: Oprichting in Oost-Jeruzalem van de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie PLO.
- 1967, juni: Zesdaagse oorlog. Israël verovert de Syrische Golanhoogvlakte, de westelijke Jordaanoever en Oost-Jeruzalem, plus de Egyptische Sinaï. Geleidelijk begin van het nederzettingenbeleid.
- 1967, november: De Veiligheidsraad komt met Resolutie 242, die een Israëlische terugtrekking uit bezet gebied vraagt in ruil voor erkenning, vrede en veilige grenzen.
- 1968: De PLO bevestigt in haar Handvest dat de gewapende strijd de enige weg is om Palestina te bevrijden. Israël en andere landen worden vanaf dat moment met aanslagen geconfronteerd.
- 1969, februari: Yasir Arafat wordt leider van de PLO.
- 1973-1974, oktober: De Yom Kippur-oorlog leidt tot een olieboycot van de Westerse landen door de Arabische OPEC-staten, resolutie 338 van de V-raad (die resolutie 242 herbevestigt), en pendeldiplomatie van de Amerikaanse minister Henry Kissinger die tot wapenstilstandsakkoorden met Syrië en Egypte leidt en een vruchteloze vredesconferentie in Genève.
1974: PLO-leider Yasir Arafat spreekt de Algemene Vergadering toe, die met grote meerderheid het recht van het Palestijnse volk op zelfbeschikking van de Palestijnen erkent.
- 1976: Veto van de VS op een VN-resolutie waarin de politieke rechten van de Palestijnen voor het eerst worden erkend.
- 1977-1978: President Anwar el-Sadat start een vredesinitiatief en bezoekt Israël. In september 1978 sluiten Israël en Egypte na intensieve bemiddeling van de VS in Camp David twee raamverdragen voor een vredesregeling in het Midden-Oosten en een vredesakkoord.
- 1978: Inval van Israël in Zuid-Libanon. Na terugtrekking houdt het een zogenoemde „veiligheidszone" in het zuiden bezet. Legering van de VN-macht Unifil.
- 1979, maart: Het vredesakkoord wordt ondertekend.
- 1980: De EG-lidstaten erkennen in het akkoord van Venetië het recht van de Palestijnen op zelfbeschikking en eisen dat de PLO deelneemt aan de vredesonderhandelingen.
- 1982-1983: De vijfde oorlog in het Midden-Oosten: Israël valt Libanon binnen. De PLO wordt uit het belegerde Beiroet geëvacueerd, waar de PLO sinds 1971 zetelt en verplaatst haar hoofdkwartier naar Tunis.

- 1982: De Arabische Liga erkent in het Handvest van Fez indirect het bestaansrecht van Israël.
- 1987, december: Begin van de intifada, de Palestijnse opstand in de bezette gebieden, als reactie op de bezetting en Israëlische nederzettingenpolitiek.

- 1988: Moord op Abu Jihad, de leider van de militaire tak van Fatah en naaste medewerker van Arafat, in Tunis door een Israëlisch commando.
- 1988, 15 november: De Palestijnse Nationale Raad roept een 'Onafhankelijke Palestijnse Staat' uit, de PLO erkent indirect het bestaansrecht van Israël en Arafat zweert elke vorm van terrorisme af.
- 1989: Arafat bestempelt in Parijs het Palestijnse Nationale Handvest als achterhaald.
- 1991: Israël is tijdens de Golfoorlog doelwit van Iraakse raketten.
- 1991: Na grote diplomatieke inspanningen van de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken James Baker wordt op 30 oktober in Madrid een vredesconferentie over het Midden-Oosten geopend. Arabieren en Israëli's zitten voor het eerst tegenover elkaar aan één tafel. De conferentie wordt gevolgd door tien rondes van overleg in Washington.
- 1993: Opheffing van de Israëlische wet van 1986 die het ingezetenen van Israël en de bezette gebieden verbood contact te hebben met de PLO.
- 1993, 29 augustus: Israël kondigt akkoord met de PLO aan over de grote lijnen voor zelfbestuur, te beginnen met de Gazastrook en Jericho.
- 1993, 30 augustus: Dit in Oslo door minister van Buitenlandse Zaken Shimon Peres en PLO-vertegenwoordigers gesloten akkoord wordt door de regering van Israël goedgekeurd.
- 1993, 9 september: In het kader van het akkoord stemt de Israëlische regering in met officiële diplomatieke erkenning van de PLO en omgekeerd.

Israël-PLO

Nu Israël en de PLO elkaar wederzijds erkennen is er een moedige en hoopvolle stap op weg naar vrede in het Midden-Oosten gezet. Met de erkenning, die een maand geleden nog ondenkbaar leek, maken Israël en de PLO een einde aan een decennialange bloedige vijandschap en is de weg vrijgemaakt voor de ondertekening van een akkoord tussen Israël en de PLO over Palestijns zelfbestuur. In ieder geval is het vredesproces in het Midden-Oosten in een beslissende fase gebracht en kan tevens de weg worden geopend naar een allesomvattende rechtvaardige en duurzame regeling van het Israëlisch-Arabische conflict.

Ondanks de horror in Joegoslavië blijken zich gelukkig ook nog positieve ontwikkelingen in de internationale politiek voor te doen. Opvallend is de grote rol die het – internationaal – nietige Noorwegen bij de oplossing van het conflict heeft gespeeld. Vooral de Noorse minister van Buitenlandse Zaken, Johan Jörgen Holst, heeft maandenlang in het diepste geheim bemiddeld tussen Israël en de PLO. Hij kan dan ook met een gerust hart als de architect van het bereikte akkoord worden bestempeld. De lof die hem nu allerwegen ten deel valt, is danook niet meer dan terecht, ook al blijken de druiven voor de Amerikaanse president Bill Clinton toch wel heel zuur te zijn. Zo groot als Clinton beweert was de rol van de VS in de beslissende fase van de onderhandelingen namelijk niet. De VS kunnen echter wel een heel grote rol spelen bij de bewaking van de gang van zaken rondom de uitwerking van het akkoord.

De historische overeenkomst, waarover nu terecht in dergelijke termen wordt gesproken, is vergelijkbaar met het bezoek van de toenmalige Egyptische president Sadat aan Jeruzalem in 1977 en zijn gevolgen. Sadat sloot in 1979 een vredesakkoord met Israël, waarmee hij de eerste was in de Arabische wereld die daadwerkelijk naar oplossingen zocht voor de conflicten in het Midden-Oosten, wat hem overigens door het overgrote deel van diezelfde Arabische wereld niet in dank werd afgenomen.

Er zijn nog heel wat moeilijkheden te overwinnen om de verhouding tussen PLO en Israël daadwerkelijk geheel te normaliseren. Veel zal afhangen van de houding van de haviken aan beide zijden. Met name Israëlische kolonisten in de bezette gebieden en radicale Palestijnen hebben gezworen de akkoorden te zullen torpederen. Het is een vaststaand feit dat extremisten maar moeilijk in de hand kunnen worden gehouden. Eventuele terroristische aanslagen van beide kanten kunnen de nu bereikte akkoorden dan ook ernstig in gevaar brengen.

P.S.

Zorgen over neiging persvrijheid te beknotten

Journalisten kunnen hun borst natmaken

DEN HAAG – „Er is een buitengewoon gevaarlijke neiging om de persvrijheid te beknotten," meent een bezorgde professor Max Snijders naar aanleiding van uitlatingen van de Amsterdamse rechtbankpresident R. Gisolf. Die vindt dat een geïnterviewde die zegt dat hij verkeerd is geciteerd, altijd gelijk heeft. Snijders, hoogleraar journalistiek aan de universiteit van Groningen, is bang dat journalisten het erg moeilijk krijgen in mediaprocessen.

Voor journalisten lijkt de lol er binnenkort helemaal af te zijn. R. Paauw, die sinds september ombudsman is bij het Haarlems Dagblad, Leidsch Dagblad en IJmuider Courant, heeft gesignaleerd dat zich steeds vaker problemen voordoen tussen journalist en geïnterviewde over een geschreven verslag. De geïnterviewden vragen steeds vaker vooraf de tekst ter inzage en denken vervolgens dat ze er naar hartelust in kunnen gaan veranderen. Regelmatig wordt met de rechter gedreigd.

„Rechtbankpresident Gisolf nodigt advocaten zelfs uit mediazaken bij hem aan te brengen," aldus Snijders. Hij was er getuige van hoe mr. Gisolf tijdens de jaarvergadering van de Nederlandse Dagbladpers de knuppel in het hoenderhok der vaderlandse journalistiek gooide. Volgens Gisolf wordt de geïnterviewde per definitie verkeerd geciteerd. „Het geschreven en het gesproken woord verschillen zoveel van elkaar dat ze niet in elkaar kunnen worden overgezet." Bovendien ontleent het gesproken woord zijn betekenis grotendeels aan non-verbale signalen als een knipoog, aldus Gisolf. Paauw hoopt dat Gisolf tijdens deze opmerkingen stond te knipogen.

Gisolf pleitte voor een ombudsman bij elke krant, die onafhankelijk van de redactie onjuiste berichten kan rectificeren waardoor de rechtbank kan worden ontlast. Een functie zoals die van Paauw, dus. Paauw vindt dat de uitlatingen van Gisolf te ver gaan: „Hij krijgt het daar moeilijk mee. Misschien hadden ze in 1920 gekund."
Snijders, die als oud-journalist (hoofdredacteur van het Utrechts Nieuwsblad) tevens in de tweehoofdige commissie zit die Paauw begeleidt, is het met de ombudsman eens. Snijders: „Het is een teken van deze tijd van afnemende tolerantie, dat zulke uitlatingen worden gedaan. In het buitenland, bij voorbeeld in Groot-Brittannië is die tendens zeer sterk, maar ook in eigen land zie je dat sommige mensen vinden dat de pers te ver gaat."

Paauw wil nu allereest in de kwestie van het laten lezen van teksten duiken. Hij vindt dat journalisten er geen probleem mee zouden moeten hebben hun teksten door de geïnterviewde te laten lezen. „Het betekent echter niet dat hij eindeloos mag schrappen. Schrappen behoor je samen te doen."

Limburgs Dagblad

piccolo's

Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met een woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist Gevonden ƒ 1,20 per mm. Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner 0930)

Personeel aangeboden

Schildersbedrijf
kan nog binnen- en buitenschilderwerk aannemen. Buitenwerk met 4 jaar schriftelijke garantie en eventueel 10-jarig onderhoudskontrakt. Vraag geheel vrijblijvend prijsopgave.
Schildersbedrijf Van Eyck.
Telef. 045-320550.

Heeft U bewijzen nodig. Bel dan 045-453878
Detective-buro Eurode
Voor binnen- en buitenland, bedrijven en particulieren.

Jongevrouw i.b.v. middenstandsdiploma en diploma vakbekwaamheid restaurant.cafe-bedrijf zoekt passende BAAN. Br.o.nr. B-04594, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ervaren 2e KAPSTER zoekt vast werk voor 3-4 dagen per week. Liefst omgev. Sittard-Geleen. 046-744739.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Ervaren TIMMERMAN biedt zich aan. Telefoon 043-648182.

CHAUFFEUR met groot rijbewijs en CCV-B diploma beroeps- en eigen goederenvervoer zoekt voor zo spoedig mogelijk werk. ☎ 045-320328.

ELECTRO-MONTEUR kan nog werk aannemen. Telef. 045-272670 b.g.g. 251081.

Personeel gevraagd

Diversen personeel

Gevraagd
Ervaren confectiestrijkster
voor blouses. Salaris volgens CAO.
Tel. reactie: 9.00-17.00 uur 04493-4788.

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Klimmen, Ransdaal en Heerlen
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen. Tel. 045-739330.

Gevr. produktiemedewerksters
voor confectiebedrijf, leeft. ca. 16-17 jr.
Tel. reacties tsn. 9-17 uur: 04493-4788.

Voor Greenshops in Maastricht en omgeving zijn wij op zoek naar:
krachtige groente-chefs
Ervaring en diploma's zijn vereist. Bel of schrijf naar:
Greenshop Franchising BV. Postbus 524, 6040 AM, Roermond. ☎ 04750-11800 b.g.g. 04750-32263.

Zoekt u een baan.
Wij hebben er een voor U. AMC Nederland zoekt nog enkele enthousiaste medewerksters voor de regio's Heerlen en Roermond, die per maand 2000 à ???? gulden willen (bij)verdienen. Geen investeringen. Auto en telefoon is een must. Leeftijd v.a. 20 jaar tot ??? U treft de AMC infobus a.s. zaterdag 11 september tussen 11.30-13.30 uur op de Bongerd Markt te Heerlen en tussen 14.30 en 16.30 uur op de Markt in Roermond. U bent van harte welkom.

Als u tussen 18 en 45 jaar oud bent en in bezit van auto en telefoon, kunt u in aanmerking komen voor onze gratis opleiding tot
vertegenwoordiger / ster
waarbij u tijdens de opleiding reeds een inkomen ontvangt en, na voltooide studie, desgewenst in vaste dienst kunt komen. Ervaring is niet vereist.
Uw brief, met genoten opleiding etc., wordt door ons vertrouwelijk behandeld.
Avesta Nederland BV, Postbus 107, 6000 AC Weert.

Drumband Fanfare "Concordia" Einighausen
vraagt per 1 december 1993 een
instructeur
De Drumband komt uit in de ERE-divisie sectie A-a. De functionaris dient o.a. te beschikken over de benodigde muzikale capaciteiten en sociale vaardigheden. De muziekopleiding geschiedt i.s.m. de Muziekschool Sittard. De coördinatie hiervan maakt deel uit van het takenpakket. De wekelijkse repetitie-avond is thans op vrijdag. Schriftelijke sollicitatie's voor 1 oktober a.s. te richten aan: Secretariaat Drumband fanfare "Concordia", Bovenstraat 35, 6141 CC Limbricht.

LeenBakker Woonwarenhuis te Heerlen
vraagt voor het verkoopteam een
* gemotiveerde verkoper - verkoopster vanaf 18 jaar voor minimaal 12 uur per week.
* gemotiveerde las- en uitpakmedewerkers(sters) voor de ochtend en of avonduren.
Sollicitaties schriftelijk aan LeenBakker t.a.v. Hr. H. Ernes, Karperweg 3, 4940 AA Raamsdonksveer of telefonisch op maandag 13 september tussen 14.00 en 17.00 uur onder tel.nr. 045-754203 vragen naar dhr. Jack Franken.

Zelfst. POETSHULP gevr. v. 3 ocht. p.wk. in horeca-onderneming. Info 045-317032 of 045-423364

Word LINGERIE-CONSULENTE. Verdien ƒ 100,- tot ƒ 500,- per week. Informatie telefoon 043-435894

Wij zoeken jonge gemotiveerde MENSEN voor de verkoop van schilderijen in Duitsland. Uitstekende verdiensten. Bel: 050-139560.

Freelance VERTEGENWOORDIGER gezocht voor technisch bedrijf. Br.o.nr. B-04589, Limburgs Dagblad, Postb. 2610, 6401 DC H'rln.

Voor direkt KAPPER(STER) voor dameskapsalon. Telef. 04454-61287.

Salvino b.v. zkt. met spoed MEDEWERKERS voor adm. thuiswerk. Stuur een brief met een gefrankeerde brief aan jezelf naar: Postbus 30089, 6370 KB Landgraaf.

Wij zoeken een LANDSCHAPSTUINIER, geregelde werktijden, intern mog. Schr. reacties, Fa. Haugg, Reichweg 46/54, D-52068, Aachen.

Wir suchen einen MITARBEITER mit französisch, flämisch und deutsch Sprachkenntnisse für die Tätigkeit in Raum Köln halbtags, und eine Nachtätigkeit in Grenzgebiet Holland/Deutschland. Tel. 09-49.223416082, Herr Steinbach nur Montag bis Freitag 9.00-17.00 uur.

Gevraagd ervaren en leerling GLAZENWASSER. Telef. 045-417849.

Wolf Europabouw vraagt voor Duitsland ervaren VERBLENDERS. ☎ 045-214500 en na 13.00 uur 04499-4479.

Gevraagd HERENKAPPER. J. Roumen, Markt 52, Geleen. ☎ 046-742170.

BP Tankstation Vaals vraagt WEEKENDHULPEN min. leeft. 18 jr. Nadere inl. 04454-61996, Dhr. Cowan.

Gevraagd telefonische VERKOPERS m/v, goed salaris met uitstekende doorgroeimogelijkheden, ervaring niet nodig maar geniet de voorkeur. ☎ 043-644851.

BIJVERDIENSTE ƒ 1.500,- p. mnd. voor serieuze pers. (25-45 jr.). 045-352816.

Een adviesburo vraagt: COMMERCIËLE medewerkers met middelbare opleiding. Bedrijf verzorgt benodigde opleidingen. Tel. 045-219150 of 322123.

WERKSTER gevraagd voor 4 uur per week in Landgraaf (Schaesberg). Tel. 045-325193.

L.L.-BROOD/BANKETBAKKER en l.l.-verkoopster gevr. Bakkerij Lemmens, Klimmen, ☎ 04405-2428.

Bouwvak pers.

Fa. WGW-Bouw. Voor direct gevraagd voor Duitsland METSELAARS/betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Vedu Bouw b.v. zoekt met spoed akkoord KLINKERMETSELAARS voor langdurige projecten in Duitsland. Reacties: Mevr. Bartel-Kersten, 045-222965.

Met spoed gevraagd ervaren IJZERVLECHTERS. Mias Bouw. ☎ 045-218759.

Paro BV Bouwbedrijf vraagt METSELAARS en opperlieden voor projecten in Nederland. Telefonisch reageren na 19.00 uur 045-325622, b.g.g. 427128.

EUROBOUW zoekt met spoed vakbekwame metselaars voor werk in Aken. ☎ 043-254669 tijdens kantooruren.

Wolf Europabouw vraagt voor Duitsland ervaren colonnes METSELAARS. Telefoon 045-214500, na 13.00 uur 04499-4479.

Wij zoeken aankomende METSELAARS voor Duitsland of iemand die het werk willen overnemen in Duitsland. ☎ 045-322828.

Bouwbedrijf vraagt METSELAARS voor Duitsland. ☎ 045-272719.

Remy-Bouw zoekt met spoed VOEGERS. ☎ 046-525658 / 09-49.24561215.

Chauffeurs

Gevraagd ervaren CHAUFFEUR voor maisseizoen. Telefoon 04404-1268.

Horeca pers.

Gevr. ervaren FRITUREHULP, ook weekend, geen zwart-werk. ☎ 045-214039.

Gevraagd hulp v. FRITURE met ervaring voor enkele avonden per week. Telef. 045-417190 na 16.00 uur.

Gevr. nette DAME tussen 25 en 40 jaar voor serieus café in Vaals. Horecapapieren vereist. Mogelijkheid tot omzetdeling. ☎ 04454-65666.

Friture/cafetaria omg. Heerlen, zoekt MEDEWERKSTER voor min. 2 avonden per week, liefst met ervaring. ☎ 045-414175, tussen 20.00-22.00 uur.

Dancing Gorissen Brunssum zoekt met spoed een BUFFETHULP voor de zaterdagavond en een poetshulp voor de maandagmorgen. Aanmelden Kerkstraat-Promenade 49.

Kok gevr. voor GRIEKSE grill/bistro, v. vrijdag, zaterdag en zondag. 045-456835.

Kantoorpers.

$$ Look here! $$ Managers, assistent MANAGERS, secretaries. No experience required. Paid training, call: Head Office Maastricht. Phone: 043-671321.

Huish.pers./Oppas

Gezocht gevr. v. 3 schoolg. kinderen, plusm. 12 uur p.wk. omg. Schaesberg, leeft. 35-45 jr. Br.o.nr. B-04593, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevraagd HULP in de huishouding voor 1 morgen per week. ☎ 045-315145.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

POETSHULP gevr. voor huishoudelijk werk, in Oud-Geleen, voor zaterdag namiddag. Br.o.nr. B-04597, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Medisch personeel

Gevraagd voor Geronto psychiatrisch verzorgingstehuis in Geilenkirchen / Gangelt-Mindergangelt
Verpleegkundige A/B/Z m/v
Bejaardenverzorgers m/v
Ook gediplomeerde personen die langer uit de verpleging zijn kunnen zich melden, 38,5 uur per week, 3 dagen vrij per week of wisseldiensten. Geen avond- en nachtdiensten. Telefonische inl. tussen 9.00 en 16.00 uur ☎ 09-49.24541489, mevrouw Winkelhorst.

Gevraagd voor mijn praktijk v.a. 11 oktober 1993 of later FYSIOTHERAPEUT m/v, met minstens 2 jaar ervaring voor halve dagen. ☎ 09-49.240332348, van ma. t/m vr. 8.30-12.30 en van 14.00-18.00 uur.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Telef. 045-719966.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Uitzendbureaus

Uitzendbureau Start Geleen
zoekt gediplomeerde installatiewerkers m/v met enkele jaren werkervaring.
Bel. 046-750040, Rijksweg Centrum 86-88 Geleen.

AREL
Uitzendbureau
zoekt voor
geheel Nederland en grensstreek in Duitsland m/v
C.V.-MONTEURS (D/d)
LOODGIETERS
SANITAIR-MONTEURS
ELECTRO-MONTEURS
Bel AREL: 03440-20808
Lingedijk 58a, 4002 XL Tiel.
MET AREL LUKT 'T WEL

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de envelope het nummer uit de advertentie te vermelden.

Geldzaken

HYPOTHEKEN:
2 jr. opst.; 5 jr. 7.2%; 10 jr. 7.5% 15-20 jr. 7.7%; 25 jr. 7.8% en 30 jr. 7.9%, afsl. 0.9% voor alle hyp.vormen.
2e HYPOTHEEK vanaf 8.1% afsl. 1.5%. LENINGEN, vanaf 10.9% eff. op jr.basis. SPAREN 6.2% rente vanaf ƒ 1.000,- inleg. SCHEEPSHYPOTHEEK vanaf 8.8% rente, LEASING vanaf 8.5%. VERZEKERINGEN, tegen concurrerende premie's en voorwaarde!! AUTO-VERZEKERINGEN via comp.ber./spec. Jeugdigentarief! vraag steeds vrijblijvend offerte!!!
Kisters Assurantien/Fin.diensten
Lid VPA. Parmentierstraat 35, Heerlen. Tel. 045-428500.

Bedrijven/Transacties

Uw horeca-bedrijf verkopen?
Doeltreffend in bemiddeling bij aan- en verkoop bedrijven
geen verkoop - geen kosten
Bel vrijblijvend voor afspraak:
Horecaburo Eureka b.v.
Rijksweg Zuid 92a, 6161 BR Geleen. ☎ 046-757535 of 045-456543.

Ter overn. aangeb. café's m. en z. woning/zaal: Heerlen-Beek-Sittard-Gronsveld-Schinnen etc. Vest. pap. en enig kap. vereist.
Horecaburo Eureka B.V.
Rijksweg Zuid 92a, 6161 BR Geleen. ☎ 046-757535 of 045-456543.

Te huur gevraagd WOONHUIS voor "privé" doeleinden. Br.o.nr. B-4580, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop eiken BAR, ca. 9 mtr. lang, zonder instal., met luifel, t.e.a.b. ☎ 045-231000.

Lampen voor SYSTEEMPLAFONDS te koop, 60x60 cm, 4x 18 W, 27 stuks, ƒ 250,-. Tel. 045-210587.

Wegens omst.heden te koop "spoed" complete INLIJSTERIJ. ☎ 045-213473.

Ter overn. GEVRAAGD café Kerkrade. Br.o.nr. B-04604, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ter overname aangeboden: HOTEL met 15 kamers, unieke ligging. Gehele jaar bewoond door oudere personen. Pr. n.o.t.k. Prins de Merodelaan 1, 3271 Averbode (België). ☎ 09-32.13771067.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Winkelpersoneel

milan fashion
groot in mode en maat (mt.44-58)
Gevraagd voor te openen dames modezaak te Kerkrade op korte termijn vriendelijke, zelfstandige
verkoopster
met een maatje meer v.a. mt. 44, leeft. tussen 35 en 45 jr. Sollicitaties v.a. maandag schriftelijk richten aan: ☎ 077-740008/738501.

Wij zijn op zoek naar enkele enthousiaste
Part-time verkoopsters (m/v)
(voor ons filiaal in Heerlen)
die wij een leuke baan kunnen aanbieden vanaf 15 uur per week. Bent u tussen de 25 en 40 jaar en heeft u enige ervaring in de herenmode of wilt u na een aantal jaren weer aan de slag, schrijf dan naar:
de heer F. Hendrickx, Saffierborch 14, 5241 LN Rosmalen
SETPOINT
FASHION FOR MEN ONLY

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Gorgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

Hobby/D.h.z.

Te koop BREIMACHINE Passap duomatic 80 met dubbelbed en naaldgidsen, 4-kleurenwisselaar, inbreislede, deco plus computer. Tel. 04455-1435.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Winkel & Kantoor

Kassa's & weegschalen in de aanbieding
Nieuwe-Occasions-Koop-Lease-Huur.
Roltex, ALLES voor Winkel & Kantoor.
Daelderweg 25, Bedr.terrein Horsel, Nuth.
Telefoon: 045-242880.

Faxen & Kopieermachines in de aanbieding
Nieuwe-Occasions-Koop-Lease-Huur.
Roltex, ALLES voor Winkel & Kantoor.
Daelderweg 25, Bedr.terrein Horsel, Nuth.
Telefoon: 045-242880, fax. 045-241690.

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden.
NERGENS GOEDKOPER!!!
INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 1200 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubelinrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.00-18.00 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Te koop
Palletstelling in prima staat, 100 en 130 cm diep, legbalken 350 cm lang. Hoogte tot max. 680 cm, staanders van 340 cm ƒ 87,50 per stuk, legbalken 350 cm ƒ 37,50 per stuk. Stalen of houten legbordstelling incl. 5 platen v.a. ƒ 120,- p. m. In diepte van 30/40/50/60/80 cm hoogte 200 tot 300 cm.
Rockmart
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443961.

Aanbieding
Directiestoelen
Burostoelen
Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart kantoor-meubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Computers

CPC Kerkrade, COMPUTERS nieuw en gebruikt. Niersprinkstr. 61. Tel. 045-351588.

NINTENDO gebruikers opgelet! 700 spellen op 1 cassette ƒ 219,-; 260 spellen op 1 cassette ƒ 179,-; Gameboy 70 spellen op 1 cassette ƒ 249,-; Super Nintendo 4 spellen op 1 cassette ƒ 199,-; Nasa Nintendo actionset incl. 4 games ƒ 159,-. Bel nu: 06-52716093.

IBM Execjet PRINTER 4072, enkelblad din A3, eindloos papier en enveloppen, ƒ 700,-. ☎ 045-243481.

Te k. TULIP XT Compact 2, 30 Mb, HD, 5¼ disk-drive, ƒ 500,-. Tel. 04492-4782.

Te koop SEGA Mega Drive 16 Bit incl. Sonic en 2 Control Pads, z.g.a.n. Vr.pr. ƒ 300,-. Telef. 04450-2393.

Mode Totaal

Te koop exclusieve witte BRUIDSJURK mt. 36/38, gedragen aug. '93. ☎ 045-464870 b.g.g. 045-317584.

Landbouw en Veeteelt

Gebruikte machines
Veenhuis mengmesttank 10.000 ltr.: kiepwagens Legrand 8,5 t.; Tebbe 8 t.; Wolf 8 t.: Votex kiepelmaaier; opraapwagens Kverneland balenwikkelaar: Ducker snoeihoutversnipperaar: Berman 20 m3: Pöttinger 40 m3: landbouwwagens 4, 8 en 10 t.: Rabe, Huard, Niemeyer en Lemken 2, 3 en 4-schaar ploegen; Steketee bouwlandinjecteur met Veenhuistank; Lely rotorkopeg 3,5 m: Welger opraappers; hardi boomgaardspuit; mengmestverspreiders 4.200 ltr en 5.000 ltr: Douven sproeimachine 215 m/800 ltr.: Rosta mestschuif; div. driepuntsfrezen v.a. ƒ 950,-; Hassia 6-rijige maispoter; Krone schijvenmaaier met kneuzer; Lely kunstmeststrooier; bezem 2,25 mtr; voorlader v. Porsche; div. Kärcher H.D.-reinigers; Mullos afschuifvork; 1-rijige aardappelvoorr.rooier; Fella schudder 6,60; Fahr cirkelhark; Stohl schudder 5 m; Steketee cultiflex cultivator 4,5 m.
Collé Sittard Machinehandel b.v.
Tel. 046-519980
Collé Koningsbosch
Tel. 04743-1205.

Nieuwe machines tegen speciale prijzen
Kiepwagens 4 t. ƒ 3.950,-; mestverspreiders 5,5 t. ƒ 6.250,-; cyclomaaiers 185 cm ƒ 5.250,-; aardappelvoorr.rooiers 2-rijig ƒ 5.250,- 1-rijig ƒ 1.750,-; Saxonia zaaimachine 3 m, 3-punts frees 185 cm; veewagens 7 koeien ƒ 6.250,-; hefmasten 1.000 kg ƒ 1.700,-; Joskin weilandbloters ƒ 2.950,-; Kärcher H.D.-reinigers, landbouwwagen 8 t. 8 m; Zetor trekkers oud en nw. model nu extra voordelig.
Collé Sittard Machinehandel b.v.
Tel. 046-519980
Collé Koningsbosch
Tel. 04743-1205.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

ƒ 400,- per hectare betalen wij uit als gebruikersvergoeding bij injecteren zuiveringsslib. Geen uitrijverbod per 1 september 1993, kan dus gehele jaar aangewend worden. MESTRECYCLING Stassen, 04493-2083.

Te k. SCHARRELKIPPEN. Custers Dieteren, Zillstr. 20. Telef. 04499-1341.

Te koop ca. 1 ha. WEILAND met stal, gedeeltelijk met bomen, gelegen tussen Munstergeleen-Sittard-Geleen. ☎ 04459-2982.

Te koop TRAILER voor 2 paarden. Slakbeemdenweg 3, Kerkrade/west.

Gevraagd ervaren CHAUFFEUR voor maisseizoen. Telefoon 04404-1268.

Te koop ZAAIMACHINE 2,5 mtr., watervat met onderstel, ijzeren weidepalen 1.80 l. Telefoon 046-515568.

Te koop PZ-STRELA. Telef. 04405-3167.

Te koop 2,5 ha. SNIJMAIS. Telefoon 045-271820.

Te koop landbouw-TRAKTOR, Belarus BX 82, 980 draaiuren, zeer mooi en goed. Telefoon 04743-2363.

Te k. ca. 2 Ha. pachtvrije LANDBOUWGROND, gemeente Voerendaal. Br.o.nr. B-04605, Limburgs Dagblad, P.B. 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. Belgisch TREKPAARD (knol), hengst en merrieveulen, 1½ jr., zeer lief, met papieren. Tel. 045-458964.

Te koop VEEWAGEN VW, km.st. 130.000, veterinaire-keurd; tevens aluminium open laadbak en ganzen. ☎ 045-442858 na 19.00 uur.

Te koop WPN MERRIE veulen. ƒ 2.000,-. Telef. 04404-1621.

Te koop Haflinger HENGST, 1½ jaar oud, met papieren. ☎ 045-724928.

Te koop 1.670 m2 LANDBOUWGROND, gelegen te Schipperskerk, ƒ 7,50 per m2. ☎ 04498-56465.

Huwelijk/Kennismaking

Chalet Treebeek
Iedere zat. en zond. gezellige dans- en contactavond in de kelderbar La Chalet. Donderdag alleenstaandenbal in de bovenzaal, dj. Richard. Aanvang 21.00 uur.
Toegang boven 30 jaar. Zaal open vanaf 20.00 uur.
Komeetstr. 25a, Treebeek. Tel. 045-211375.

53 jr. vrouw zkt. slanke VRIEND. Br. liefst m. foto. Br.o.nr. B-04584, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Weduwn. rentenaar, 40 jr., 3 kind., zkt. VROUW om opnw. te beginnen. Kind. geen bezw. Br.o.nr. B-04586, L.D., PB. 2610, 6401 DC Heerlen.

Voor uw contact met een goeduitziende lieve en charmante POOLSE dame: Bureau I.D.A., Postbus 106, 9400 AC Assen.

Nette vitale heer 68 j. niet onbemiddeld, die uitgeraast is op de maatschappelijke ladder, zoekt kennis met volslanke VROUW tot 60 j. Brieven met foto absoluut retour. Br.o.nr. B-04591, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Weduwe 41 jaar z.k.m. lieve huiselijke man. Doel: VRIENDSCHAP, liefde, relatie. Br.o.nr. B-04595, L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Heer 50 jr. rustig type z.k.m. nette VROUW, geen bartype. Br. met foto op erew. ret. Br. o.nr. B-04599, Limb. Dagbl., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Hoera! Vandaag word ik 35. J.man opgewekt type, leuke job, z.k.m. moderne VROUW (24-34). Liefst RK MBO. Br.o.nr. B-04600, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Een VROUW gezocht om van te houden, man, 48, gesch., brede interesse o.a. kunst, houdt van natuur, biedt warmte en geborgenh., stelt een goed gesprek met diepgang op prijs. Br.o.nr. B-04601, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Man gr. teleurstelling. zoek ik gesch. man, huisel. sl. 1.72 l., 'n eerl. VROUW sl. tot vol-sl. tussen 48-60 jr., voor een eerl. rel. Br. met foto en telefoonnr. altijd antw. geheimh. verzek. Br.o.nr. B-04602, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Leuke goed uitziende gezellige HEER 56 jaar wil 'n gesprek met een dame. Later misschien meer, wie zal het weten. Br.o.nr. B-04603, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

J.MAN 32 jr. i.b.v. vloerverwarming zoekt jongedame tot 35 jr. om samen de winter door te brengen. Br.o.nr. B-04606, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Man 70 jaar z.k.m. een eerlijke VROUW. Ik ben i.b.v. eigen auto. Br.o.nr. B-04609, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

J. man 31 jr. MBO opl. zkt. leuk uitziende sympathieke VRIENDIN (tot ca. 35). Hobby's: muziek, sport, wandelen en natuur. Br.o.nr. B-04610, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

COMBINADO, wij bemiddelen voor serieuze alleenstaanden. Onze persoonlijke aandacht garandeert dat je de meest geschikte partner vindt. Of je nu vriendschap, liefde of een levenspartner zoekt. Combinado zorgt ervoor. Postbus 678, 6400 AR Heerlen. ☎ 045-231377 / 321650.

Jonge WEDUWNAAR, 35 jr. met ruggegraat zkt vriendschap met zelfst. vrouw. Br.o.nr. B-04612, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Leraar, 60, financiel onafhankelijk, zoekt ... VROUW (ca. 55) ... (geen flat). Br.o.nr. ... Limburgs Dagblad, ... 2610, 6401 DC Heerlen.

Bel de Vakm...

Riet- en BIEZENST... repareren ƒ 50,- p. ... garantie. Tel. 043-4... 9.g. 646919.

STOELMATTERIJ ... nieuwd rieten- en ... stoelen m. gar. 045-418...

NEW LOOK BV Sch... Gevelreiniging, ... voegen, steigerverhu... 045-312154 of 045-312...

Hans LIPS voor ... dak en zinkwerk met ... tie. Vraag vrijbl. ... offerte. Bel 045-453818.

Reparatie, renovatie ... vice en montage ... AANBOUWKEUKEN. ... info tel. 045-712955.

Ervaren vakman bied... aan voor straatwerk ... ritten, sierbestrating ... voor uw gehele tuin ... zeer SCHERPE ... Gratis offerte: 045-3231...

Uw WASAUTOMAAT ... Bel: 046-750428.

Zonnebank/-he...

Nieuw! Pas geopen... grootste zonne... ciaalzaak in de ... GOERGEN zonne... Nog steeds met ... laire openingsaanbie... Alles met 3 jaar g... Rijksweg Noord 97, ... 046-583002 (oude ... Smeco t.o. ziekenhuis).

Van maandag t/m ... van 8.30 tot 17.00 uur ... u uw PICCOLO tele... opgeven. Tel. 045-71...

Uitgaan

Iedere vrijdag en zate... gay bar CHEZ NOUS ... sen met muziek van ... Marco. Kempkensw... Heerlen. Tel. 045-72737...

Te koop gevr...

Gevraagd LADA 21... 2107, bwj. '82 tot '90. ... APK geen bezwaar. ... foon 06-52964552.

Wij betalen de hoogste ... voor al uw oude MET... Gebr. Swinkels, Beek... Heerlen. 045-422025.

De beste prijs voor ... gels, MUNTEN en ... Postzegelhandel ... Akerstraat Nrd. 208, ... broek. Tel. 045-227855.

Te koop gevraagd alle ... FERRARI. Tel. 045-2318...

Te koop GEVRAAGD ... ki motorblok 125cc RM... of sloop. ☎ 04454-64115.

HOMETRAINER te ... gevraagd. ☎ 04459-2982.

Kunst en Antiek

Komt U eens vrijblijvend ... ken naar onze enorme ... lectie ANTIEK o.a. ... tafels, stoelen, ... brons, koper, tin enz. ... Scheepers, Panheel... 28, Heel. Tel. 04747-... Iedere dag geopend.

In- en verkoop ... grammofoons en ... DOZEN. Tel. 043-649494.

De mooiste grenen en ... keus volgens VT-wonen... Ariadne vindt u bij ... ART antiek Simpelveld... straat 64. 045-443161 ... restauratie en logeri... gesl./do. koopav.

ROMANTISCH-WONEN ... speciaalzaak in "antiek ... nieuw" gelegd ... meubelen, voor 'n ... interieur! Rijksweg Noord ... Geleen. Tel. 046-753006.

Te koop gevr. antieke ... BELS enz. P.Cortain ... Riemst(B) ☎ 09-32.1226.1...

WIJSHOFF Antiques, ... stenraderweg 9, ... broek-Centrum. Het ... voor mooie antieke ... ken, vitrinekasten, ... kasten, secretaires, ... kachels etc. op 2000 ... Geopend: dond., vrijd., ... terd. ☎ 045-211976.

Te k. litho van CORNEILLE ... naar een schilderij uit 19... Telef. 045-458008.

Te koop 2 HANGLAMPEN ... met engeltjes en ... lamp met 9 roosjes, ... met 6 roosjes. Tevens ... tiek kleingoed. ☎ 045-7213...

Voor de betere antiek ... LEMPERS, Valkenburg... weg 49A, Nuth. Telef. ... 241333/244706. Geopend ... donderdag 17.00-21.00 uur ... terdag 10.00-18.00 uur ... terdag 10.00-17.00 uur.

Diversen

Gratis
afhalen pallets, i.g.st. ... ☎ 04498-92368/04493-557...

HELDERZIEND. Goede ... voor al uw levensvragen ... consult vanaf ƒ 25,-. Br.o.nr. ... B-04581, Limburgs Dagblad, ... P.B. 610, 6401 DC Heerlen.

Te k. STROOMAGGREGAAT ... GAAT Mitsubishi, 2400 W, ... 1jr oud, nw. pr. ... ƒ 1.500,-. ☎ 045-323178...

Te k. MASSAGETAFEL, ... div. uitvoering, prijs ... ƒ 550,-. Tel. 046-583878.

Te koop 4 SPORTVELGEN ... merlamp 12-arms ... antieke spiegel ... schemerlampen met ... den. Telefoon 045-273776.

NEC COLOR-PRINTER, ... jr. oud, ƒ 450,-; Juke-box ... prachtig geluid en fietssloten ... o.t.k.; luxe ... ƒ 50,-. Tel. 045-424981.

Te koop 2 TYPEMACHINES ... merk Triumph waarvan ... electrisch. Tel. 045-442672.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

DEN H... van Fre... del in d... duizend... weigert... R. Hern... de rech...

De A... maand... benzin... en bui... cd's en... vert d... waar z... „Alle I... schikt... in te p... cord S... famili... boekje...

ROT... zich ... West... recht... af na...

In een... onder... minge... men... openg... sie be...

Van d... bij Bo... alles a... teiten... bagge... omze... Het l... omze... Het b... elk g... bied... daari... zet v... nieuw... waar... nen s...

De ... e a... van ... Her... bod... tuss... ... ling

UT... 17.0... zijn... Sei... ... bar... jk... ve... wa... in... m...

BP wil einde aan zegelstunt muziekhandel

DEN HAAG – De zegelstunt Actie Keukenla van Free Record Shop brengt de muziekhandel in de problemen. De winkelketen zit met duizenden zegeltjes in z'n maag omdat BP weigert ze te verzilveren. Marketingmanager R. Hermans dreigt de oliemaatschappij voor de rechter te dagen.

De Actie Keukenla loopt nu ruim een maand. De Free Record Shop accepteert benzinezegeltjes, bonnen van supermarkten en buitenlands geld als betaalmiddel voor cd's en cassettes. De muziekhandel verzilvert de zegels vervolgens bij de bedrijven waar ze vandaan komen.
„Alle bedrijven deden moeilijk over het beschikbaar stellen van boekjes om de zegels in te plakken," zegt Hermans. De Free Record Shop vroeg daarom personeel en hun familieleden, klanten en relaties lege zegelboekjes mee te nemen. Dat leverde 50.000 boekjes op. De onderneming nam tien studenten in dienst om zegels te plakken.
In één maand tijd hebben klanten met hun zegeltjes en buitenlands geld voor 1,2 miljoen gulden bij de Free Record Shop gekocht. De studenten hebben inmiddels voor zo'n 250.000 gulden zegeltjes zitten plakken. De verkoop van cd's is hoger dan het vorige jaar en de ondernemer trekt een nieuwe groep klanten: de ouderen. Want het zijn vooral de mensen op leeftijd die flink wat zegels in de keukenla hebben liggen.
Met Fina, Esso en Shell heeft Free Record Shop een overeenkomst kunnen sluiten. De maatschappijen halen dozen met volgeplakte boekjes op en betalen het hoofdkantoor van Free Record in Capelle aan den IJssel. Maar BP neemt de boekjes niet aan. Daardoor staat er in Capelle aan den IJssel inmiddels een stapel dozen met 25.000 gulden aan BP-bonnen.
BP heeft volgens Hermans laten weten de boekjes alleen te zullen verzilveren als Free Record Shop garandeert dat ze de actie onmiddellijk stopt en nooit herhaalt. En dat is voor Hermans onacceptabel. De actie gaat tot 1 december door en wordt volgend jaar mogelijk herhaald. Volgens Hermans is BP boos omdat de Actie Keukenla de eigen marketingcampagne van BP doorkruist.

Ook Shell-dochter Billiton sluit research-afdeling

Akzo schrapt 200 banen in onderzoeksinstituut

HENGELO – Het Research Center van de Akzo Chemicals Group in Hengelo gaat dicht. De sluiting treft de banen van 130 academici en hbo'ers en 20 mensen in ondersteunende functies. Akzo wil het onderzoek concentreren in Arnhem en Deventer. Eind 1996 moet het Akzo Centraal Research Instituut nog 1.000 medewerkers tellen. Dat zijn er 200 minder dan nu. Akzo streeft ernaar het aantal banen terug te brengen door overplaatsingen en het niet opvullen van vacatures.

Het college van B en W van Hengelo is erg teleurgesteld over het besluit van Akzo waardoor er in de stad een groot aantal hoogwaardige arbeidsplaatsen verloren gaat. B en W hebben om een onderhoud gevraagd met de raad van bestuur waarin zij willen proberen de top van het chemieconcern tot andere gedachten te brengen. De Unie BLHP noemt het „jammer" dat Akzo overgaat tot concentratie van de research-activiteiten. „Maar het zat er natuurlijk allang in." Behalve het Research Center in Hengelo gaat ook de onderzoeksafdeling aan de Emmastraat in Deventer dicht. De activiteiten daar worden overgebracht naar het terrein aan de Zutphenseweg in Deventer. Akzo zal daar – evenals in Arnhem – nieuw gaan bouwen. In Deventer werken 320 mensen in de research, in Arnhem zijn dat er 670. De maatregelen zijn een uitwerking van het besluit van oktober vorig jaar de researchcentra in Arnhem, Deventer en Hengelo onder één bestuur samen te voegen.

Gisteren maakte ook Shell-dochter Billiton bekend haar research-laboratorium in Arnhem in de loop van volgend jaar te sluiten. Voor 80 van de 240 werknemers is er direct ander werk; zij worden elders ondergebracht in één van de laboratoria van Shell. De toekomst voor de andere personeelsleden is nog twijfelachtig.

Het lot van de research-afdeling was al geruime tijd onzeker. De Hollandse Metallurgische Industrie Billiton is zich in de loop van de jaren 90 gaan concentreren op de mijnbouw (het winnen van ertsen) en heeft zich teruggetrokken uit de metaalactiviteiten (produktie). Als gevolg daarvan was er minder behoefte aan ondersteuning door de Research bv.

munt uit

● Boeren

Minister Bukman (Landbouw) wil meer geld beschikbaar stellen voor het Borgstellingsfonds. Daardoor kan het aantal door de overheid gedekte leningen aan boeren en tuinders worden vergroot. Op dit moment bedraagt het dekkingskapitaal 150 miljoen gulden. Daarmee kan circa 900 miljoen gulden aan leningen worden gedekt. Hoe groot de uitbreiding zal zijn, is nog niet bekend.

● Sigaretten

In de Verenigde Staten is het inflatiegevaar op het ogenblik ver te zoeken. Het indexcijfer voor de producentenprijzen ging in augustus voor de vierde achtereenvolgende maand omlaag. Er was een onverwacht sterke daling met 0,6 procent. Die was het gevolg van de door Marlboro ontketende prijzenslag op de Amerikaanse sigarettenmarkt. De tabaksprijzen kelderden liefst 25,6 procent.

● Auto

Zuidhollandse provincie-ambtenaren kunnen binnenkort met een elektrische auto naar afspraken in Den Haag. Gisteren heeft de statencommissie Verkeer en Vervoer besloten bij wijze van een proef een elektrische auto te leasen. De provincie hoopt dat door de komst van meer elektrische voertuigen de milieubelasting in de toekomst uiteindelijk belangrijk zal verminderen.

● Fietsen

De Europese Gemeenschap heeft definitief paal en perk gesteld aan de invoer van goedkope Chinese fietsen. Vanaf vandaag geldt voor alle typen rijwielen uit China een vaste invoerheffing van 30,6 procent. Met de heffing komt de Commissie, het dagelijks bestuur van de EG, tegemoet aan een klacht van enkele rijwielfabrikanten.

● Prijzen

De prijzen in ons land zijn tussen half juli en half augustus met 0,4 procent omhoog gegaan. Tussen augustus vorig jaar en augustus dit jaar bedroeg de toename 2 procent. Vooral kleren, schoenen, verse groenten en snijbloemen werden duurder.

● Bollen

Een deel van de bollenteelt in Zuid-Holland moet naar Noord-Holland. Op de vrijgekomen grond moeten duizenden woningen komen waarvan de inwoners van beide provincies kunnen profiteren. Dat stellen Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland voor in de nota Keuzevarianten voor de Duin- en Bollenstreek en de Leidse regio. Volgens GS komt de bollensector als gevolg van de milieumaatregelen en de verstedelijking in gevaar.

Fusie Boskalis en Ballast Nedam niet uitgesloten

Bagger-concurrenten op zoek naar samenwerking

ROTTERDAM – In de Nederlandse aannemingswereld dient zich een verrassende ontwikkeling aan. Koninklijke Boskalis Westminster en Ballast Nedam – op baggergebied twee regelrechte concurrenten – ronden op korte termijn een onderzoek af naar een fusie of een andere vorm van samenwerking.

In een gezamenlijk bericht over dat onderzoek geven beide ondernemingen weinig prijs over het doel van hun vrijage. Alle mogelijke vormen van samenwerking worden opengelaten. Ook een volledige fusie behoort tot de mogelijkheden.

Van de 983 miljoen omzet vorig jaar bij Boskalis in Papendrecht is bijna alles afkomstig uit de baggeractiviteiten. Bij Ballast Nedam maakt de bagger slechts tien procent van de omzet (vorig jaar 2,2 miljard gulden) uit. Dit concern haalt de meeste omzet uit bouwactiviteiten: kantoren, bruggen en tunnels.
Het lijkt logisch dat de concerns in elk geval een alliantie op baggergebied willen aangaan. Ze werken daarin al nauw samen in 'het project van de eeuw', de aanleg van een nieuw vliegveld bij Hongkong, waarmee ze voor honderden miljoenen nog jaren bezig zijn.

De wereldbaggermarkt heeft zich de afgelopen jaren aardig hersteld van de malaise die deze tak van aannemerij enkele jaren geleden trof. Het evenwicht tussen vraag en aanbod is verbeterd. Niettemin is er nog felle concurrentie, niet alleen tussen de traditionele Westeuropese – over het algemeen Nederlandse en Belgische baggeraars – onderling, maar ook met de baggervloten uit de Oostbloklanden die zich in toenemende mate buiten hun eigen markten begeven. En daarnaast worden de concurrenten in het Verre Oosten – Zuid-Korea, Japan en China – steeds sterker.
In die zin is het verklaarbaar dat Boskalis en Ballast Nedam onderzoeken of zij de krachten kunnen bundelen. Want vooral bij de aanbesteding van grote projecten, zoals in Hongkong, blijken de opdrachten naar de grootste en sterkste bedrijven te gaan.
De conclusie van het onderzoek kan ook verder gaan dan een 'baggeralliantie'. Bij Ballast Nedam waren al eerder gedachten om zich los te maken van de moedermaatschappij British Aerospace (BAe). In 1991 wilde de toenmalige bestuursvoorzitter van Ballast, W.G. Maeyer, het bedrijf verzelfstandigen en opnieuw naar de beurs brengen. De Britse moeder zei er toen 'nog niet aan toe te zijn'. Maeyer trok zijn consequenties en stapte op.

De Britse eigenaren staan naar verluidt nu wat positiever tegen een afzondering van hun Hollandse bouwdochter. Niet in het minst omdat het BAe financieel niet voor de wind gaat. De defensie- en vliegtuigmarkt, waar de meeste activiteiten van het Britse concern zitten, levert op het ogenblik geen grote winsten op. De indruk bestaat dat de Britten de boekwinst op verkoop van Boskalis goed kunnen gebruiken.
Maar bij fusie van Ballast Nedam en Boskalis kunnen vraagtekens worden gezet. Boskalis heeft in het verleden andere bouwactiviteiten (onder meer constructies en pijpleidingen) verricht, maar is daarvan in 1985 spoorslags teruggekomen. Stroppen van honderden miljoenen kostten het Papendrechtse concern bijna de kop. Door zich te beperken tot haar sterkste punt, het baggeren, is Boskalis er weer helemaal bovenop gekomen.

● *De sleephopperzuiger Cornelis Zanen van Boskalis is momenteel werkzaam in de haven van Hongkong voor 'de grootste klus van de eeuw': de aanleg van een nieuw vliegveld.* Foto: AP

Gouden greep

UTRECHT – Uit de ideeënbus van de Nederlandse Spoorwegen is 17.000 gulden uitgekeerd aan magazijnbeheerder P. Wils van de sectie Seinwezen in Roosendaal. Hij kwam met een idee dat NS een besparing van 925.000 gulden oplevert. Wils heeft een methode ontwikkeld waarmee de hangdraad van de bovenleiding veel goedkoper kan worden vernieuwd. NS willen de komende jaren alle 5.000 kilometer bovenleiding vervangen.

'Cd-i breekt toch door'

EINDHOVEN – De interactieve cd-speler (cd-i) breekt dit najaar definitief door. Dat heeft W. Dronkers, directeur consumentenprodukten van Philips Nederland, gisteren voorspeld tijdens een bijeenkomst in Eindhoven. Philips wil voor eind 1994 een miljoen cd-i-spelers verkopen. Om dat te bereiken kondigde Dronkers onder meer een forse prijsverlaging aan, tot beneden de 1.000 gulden.

Op het terrein van de consumenten-elektronica behaalt Philips in Nederland ondanks een dalende omzet, verhoudingsgewijs nog steeds een beter resultaat dan in de rest van de wereld, aldus Dronkers. Getallen wilde hij echter niet noemen.

Dronkers verwacht dat de markt voor kleurentelevisies en videorecorders in 1993 in Nederland uitkomt op het niveau van vorig jaar. Het aandeel van Philips in die laatste sector is volgens hem aanzienlijk toegenomen. Dat de verkopen van breedbeeldtelevisies achterblijven bij de verwachtingen, wijt Philips aan de aanhoudende politieke onduidelijkheid over het in te voeren systeem.
Dronkers verwacht veel van de digitale compact cassette (dcc). Philips heeft sinds kort ook een draagbare afspeler. „Meer dan driekwart van de wereldgeluidsmarkt bestaat uit portable apparatuur met een cassette. Pas wanneer de draagbare dcc-speler aan een breed publiek is aangeboden, kan de impact van dit nieuwe medium bij de consument worden gepeild. Tot die tijd is het vergelijken van de dcc met andere geluidssystemen weinig zinvol," aldus Dronkers.

Nederlandse kaas uit Britse fabriek

VEENDAM – Nederlandse bedrijven zijn betrokken bij de bouw van de grootste fabriek voor Goudse en Edammer kaas in Engeland. Het is een bedrijf van de Akkerman Project Development in Veendam, van Coopers en Lybrand in Utrecht en van Tebodin in Den Haag. De BCZ Friesland in Leeuwarden is als technisch adviseur aangetrokken. Het gaat, aldus Akkerman, om een investering van 100 miljoen gulden. De fabriek, die in Devon wordt gebouwd, zal in eerste instantie 200 miljoen kilogram melk verwerken. De contracten zijn overigens nog niet getekend.

Siemens trekt beschuldiging treinorder in

BONN – Het Duitse concern Siemens heeft gisteren de formele beschuldiging ingetrokken als zouden zich illegale praktijken hebben afgespeeld rond de toewijzing van een Zuidkoreaanse order voor hoge-snelheidstreinen ter waarde van 2,4 miljard dollar. Siemens verklaarde gisteren wel interne aanwijzingen te hebben ontvangen dat het communicatiesysteem van het concern is afgetapt, maar voegde eraan toe dat het die aanwijzingen niet hard kan maken. Topman Heinrich von Pierer verklaarde wel vast te houden aan de eis dat er een nieuwe inschrijving komt voor de order, die nu is terechtgekomen bij de Brits-Franse concurrent GEC-Alstholm, fabrikant van de TGV.

beurs

Iets omhoog

AMSTERDAM – De aandelenmarkt in Amsterdam gaf vrijdag een verdeeld beeld te zien. De EOE-aandelenindex sloot 0,99 punten hoger op 347,87. De CBS-koersindex steeg 0,1 punt tot 242,40. De omzet kwam uit op f 3,38 miljard, waarvan f 957 miljoen aan aandelen en f 2,4 miljard aan obligaties. De obligatiemarkt was lager, al bleef de gemiddelde daling beperkt tot 15 cent.
„Prijshoudend," zo typeerde een handelaar de stemming op de aandelenmarkt. Over de hele linie is de beurs al anderhalve week aan het kwakkelen. De meeste handelaren beschouwen dit als een periode van 'gezonde consolidatie' en rekenen nog op een nieuwe vraaggolf.

Uitschieters in positieve zin waren Heineken en Amev. Heineken won f 3 op f 186,50, waarvoor de degelijke perspectieven van het fonds aanleiding hebben gegeven, aldus een handelaar. De gepubliceerde cijfers van Fortis en het moederbedrijf Amev kregen donderdag al een goed onthaal en dat effect werkte ook vrijdag nog door. Amev sloot twee gulden hoger op f 74,50. Ook VNU en DSM deden het aardig. De uitgever noteerde f 1,80 hoger op f 132, terwijl het chemieconcern er verrassend f 1,40 bijkreeg op f 93,60.

Boskalis was flink lager na berichtgeving over mogelijke samenwerking met branchegenoot Ballast Nedam. „Het nieuws schrikt de markt af. Er wordt gezegd dat de twee ondernemingen in één concern slechts een bescheiden winstpotentie hebben," aldus een handelaar. Er ging voor f 13,2 miljoen aan certificaten Boskalis Westminster om, wat neerkomt op 362.956 stuks.
In de hoek van de internationals liet Unilever f 1,40 vallen op f 194,90, deed Akzo een gulden minder op f 168 en werd Philips dertig cent ontfutseld op f 34,50. Daarentegen lag KLM gevraagd op f 35,90; een dubbeltje winst.

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	62,30	62,20
ABN Amro A.in F.	87,10	87,00
ABN Amro L.Gr.F.	176,70	176,70
ABN Amro Obl.Gr.f.	202,50	202,50
Aegon	88,40	89,20
Ahold	87,70d	87,80
Akzo	169,00	168,00
Alrenta	253,60	253,60
Amev cert.	72,50	74,50
Bols Wes. c.	42,00	42,10
CSM cert.	63,70	63,10
Dordtsche Petr.	170,50	170,80
DSM	92,20	93,60
Elsevier	139,00	140,30
Fokker cert.	19,10	19,20
Gist-Broc. cert.	45,70	45,70
Heineken	183,50	186,50
Heineken Hold.	163,00	166,00
Hoogovens nrc	44,50	44,00
Hunter Douglas	66,50	65,50
Int.Ned.Gr. c.	72,70	72,90
KLM	35,80	35,90
Kon. KNP BT	35,20	34,90
Kon. Olie	183,20	183,50
Nedlloyd	46,00	45,50
Océ-v.d.Gr.	53,00	53,00
Pakhoed cert.	42,90	43,20
Philips	34,80	34,50
Polygram	62,50	62,00
Postb.Beleggf.	62,50	62,50
RG Florente F.	128,70	128,70
Robeco	112,70	112,30
Rodamco	57,30	57,60
Rolinco	111,90	111,20
Rorento	93,10	93,10
Stork	36,10	36,00
Unilever cert.	196,30	194,90
Van Ommeren nrc	39,00	39,00
Ver.Bezit VNU	130,20	132,00
Wolters-Kluwer	97,50	97,70

Avondkoersen Amsterdam

Akzo 168,30 (168,00)
Amev 74,30 (74,50)
Elsevier 140,50 (140,30)
Kon.Olie 183,50-186,30 (183,50)
Philips 34,50-34,60 (34,50)
Unilever 195,00 (194,90)

Binnenl. aandelen		
Aalberts Ind	50,40	50,30
ABN AmroHld.prf.	6,56	6,59
ACF-Holding c.	46,70	47,20
Ahrend Groep c.	97,00	96,50
Asd Options Tr.	11,70	11,30
Asd. Rubber	2,15	2,15
Ant. Verff.	380,00	–
Atag Hold. cert	127,40	126,70
Athlon Groep	55,50	59,00
Athlon Groep nrc	55,00	56,50
Aut.Ind.R'dam	72,00	72,00
BAM Groep	102,00	101,00
Batenburg	134,50	134,50
Beers	116,00	116,50a
Begemann Groep	40,20	42,30
Belindo	308,00	308,00
Blydenst.-Will.	29,50	29,20
Boer Boekh. Kon.	23,20	23,30
Boer De Winkelb.	70,40	70,40
Borsumy Wehry	105,00	103,30
Boskalis c	38,90	36,00
Braat Beheer	27,50	27,20
Breevast	10,00	10,00
Burgman-Heybroek	1550,00b	1500,00a
Calvé-Delft pref	835,00	835,00
Calvé-Delft cert	1270,00	1265,00
Cindu Intern.	98,00a	90,00a
Claimindo	303,00	303,00
Content Beheer	22,60	22,70
Credit LBN	28,90	28,90
Crown v.G. cert.	128,00	128,50
CSM	63,70	63,70
Delft Instrum.	17,50	17,00
Dorp-Groep	34,00	34,30
Draka Holding	31,00	31,00
Econosto	20,60	20,50
EMBA	186,00	–
Eriks Holding	81,20	81,50
Flexovit Int.	53,00	53,00
Frans Maas cert.	45,10	44,50
Fugro McClelland	34,20	34,30
Gamma Holding	91,70	91,20
Gamma pref.	6,10	6,10
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	38,00	37,90
Geveke	28,30	27,70
Giessen-de N.	240,00	254,00
Goudsmit	28,50	28,50
Grolsch cert.	39,10	39,30
GTI-Holding	156,00	156,00
Hagemeyer	111,80	110,00
HAL Trust B	14,70	14,70
HAL Trust Unit	14,70	14,70
HBG	260,00	263,00
Hes Beheer c	19,10	18,90
Hoek's Mach.	71,60	71,60
Holl.Sea S.	0,21	0,22
Holl. Ind. Mij	44,00	44,00
Hoop Eff.bank	9,60	9,60
Hunter D.pref.	2,00f	–
IHC Caland	38,60	38,20
Internat.Muell.	69,70	69,90
Int.Ned.Groep	8,12	8,17
Kas-Associatie	54,00	54,80
Kempen & Co	11,20	11,20
Klene Holding	83,60	83,60
Kondor Wessels	36,40	37,70
KBB	97,00	100,00
Kon. Sphinx	50,90	51,00
Koppelpoort	388,00	388,00a
Krasnapolsky	165,20	165,20
Landré & Gl.	44,00	44,00
Macintosh	49,80	49,50
Maxwell Petr.	149,00	149,10
Moeara Enim	1490,00	1495,00
M.Enim OB-cert.	19200,00	19200,00
Moolen Holding	31,50	31,50
Mulder Boskoop	44,90	–
Multihouse	2,50b	2,50a
Naeff	405,00a	–
NAGRON	67,00	70,30
Nat. Inv. Bank	94,50	94,80
NBM-Amstelland	11,90	11,90
NEDAP	48,20	49,50
Nedcon Groep	60,50	61,00
NKF Holding	145,00	144,00a
Ned.Part.Mij	49,10	49,10
Ned.Springst.	6550,00a	5000,00e
Norit	17,20	16,90
Nutricia GB	131,60	131,00
Nutricia VB	136,10	136,30
Nijv.-Ten Cate	86,80	86,20
OPG cert.	42,70	42,70
Orco Bank cert.	85,60	86,70
OTRA	274,00	274,00a
Pirelli Tyre	13,40	13,00
Polynorm	124,00a	123,00
Porc. Fles	30,00	30,00
Randstad	51,50	51,50
Reesink	88,00	87,90
Samas Groep	41,20	41,20
Sarakreek	13,80	14,00e
Schuitema	1620,00	1620,00
Schuttersveld	36,20	38,00
Smit Intern.	30,90	30,30
St.Bankiers c.	14,70	14,90
Stad Rotterdam c	39,30	39,40
Telegraaf De	120,50	118,50
Textielgr.Twente	74,00	74,00
Tulip Computers	15,70	15,20
Tw.Kabel Holding	183,50	185,20
Ubbink	81,00	82,00b
Union	39,90	39,50
Vereenigde Glas	527,00	519,00a
Volker Stevin	71,50	70,00a
Volmac	19,40	19,30
Vredestein	12,30	12,00
Wegener	89,20	88,90
West Invest F.	10,00	10,00
West Inv.F. wb	74,00b	74,00b
Wolters Kluwer	390,00	389,00
Wyers	21,10	20,70

Beleggingsinstellingen		
ABN Amro Aand.F.	91,00	91,20
ABN Amro Amer.F.	73,60	72,10
ABN Amro Eur. F.	78,20	79,00
ABN Amro Far EF.	71,00	69,70
ABN Amro Neth.F.	101,40	101,70
ABN Amro rent.div	163,10	163,10
Aegon Aandelenf.	42,00	42,00
Aegon Spaarplus	5,20e	5,20b
Aldollar BF $	31,70	31,60
Alg.Fondsenbez.	246,00	246,10
Alliance Fund	9,90	9,90
Amvabel	105,70	105,20
Asian Cap.F.$	54,20	54,40
Asian Tigers F.	89,50	88,30
Asian Select. F.	85,00	85,00
Austro Hung. F.	6,20	6,20
Beleg.f. Ned.	73,90	74,50
Bemco RentSel.	62,00	62,00
Bever Holding	3,10	3,10
CLN Obl. Div. F.	119,00	119,00
CLN Obl.Waardef.	130,70	130,70
Delta Lloyd Inv.	31,30	31,20
DP America Gr.F.	37,30	37,30
EGF Investm.	143,00	143,00
EMF Rentefonds	85,50	85,50
Eng-Holl.Bel.T1	10,40	10,50
Envir.Growth F.	45,20	44,90
Esmeralda part.	38,40	38,20
Eur.Ass. Trust	8,00	8,00
EMS Growth Fund	104,70	104,70
EMS Income Fund	99,00	99,00
EMS Offsh. Fund	104,50	104,50
EOE Index Fnd	378,00	377,00
Euro Growth Fund	55,00	54,50
Euro Spain Fund	8,10	8,10
Far East Sel.F.	76,00	76,00
Gim Global	64,60	65,00
Groeigarant	1,53	1,52
Holland Fund	80,30	80,70
Holl. Eur. Fund	57,00	57,00
Holl. Obl.Fonds	143,00	143,00
Holl. Pac. Fund	127,00	125,30
Holl. Sel.Fonds	97,20	97,40
ING Bnk Dutch Fnd	54,20	54,30
ING Bnk Geldm.Fnd	58,37	58,37
ING Bnk Glob.Fund	52,60	52,60
ING Bnk Oblig.Fnd	37,70	37,70
ING Bnk Spaard.F.	104,37	104,39
ING Bnk Rentegr.F	134,30	134,30
ING Bnk Vastg.Fnd	30,50	30,50
Innovest	67,00	67,00
Interbonds	522,00	522,00
Intereffekt 500	28,70	28,70
Intereffekt wt	62,00	61,00
Investa part.	76,50	76,50
IS Himal.Fund $	11,30	–
Jade Fonds	199,00	198,40
Japan Fund	21,00	21,00
Jap.Ind.Alpha F.	7950,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	6030,00	–
Korea Pac.Tr. $	10,00	–
Leveraged Cap	63,00	63,00
Liquirent	52,70	52,70
Mal.Capital F.$	13,00	13,00
Mees Obl.Div.F.	126,50	126,40
Mexico Income F.	24,80	–
Mondibel	81,20	81,20
Nat.Res.Fund	71,00	70,80
Nedufo A	150,50	–
Nedufo B	151,00	–
Nevas	65,10	–
Nevas 17 cumpref.	61,30	–
New Asia Fund	8,10	8,10
Nomura Warr. F.	0,16	0,23
Obam, Belegg.	300,00	298,80
OAMF Rentefonds	16,20	16,10
Orange Fund	22,80	22,90
Pac.Dimensions	103,00	101,00
Pac.Prop.Sec.F.	35,00	34,70
Pierson Rente	128,00	128,50
Postb.Aand.f.	55,70	55,70
Postb.Obl.f.	54,20	54,30
Postb.Verm.gr.f.	62,30	62,40
Rentalent Bel.	170,30	170,30
Rentotaal NV	40,00	40,00
RG America F.	125,80	125,00
RG Divirent F.	55,50	55,50
RG Europe F.	119,00	119,30
RG Nettorente F.	101,50	101,50
RG Pacific F.	121,50	121,00
RG SP Groen	63,10	63,20
RG SP Blauw	62,50	62,40
RG SP Geel	59,80	59,80
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	92,00	–
Schrod.Int.Pr.F	30,20	30,00
Sci/Tech $	14,40	14,00
Suez Liq.Grf.	194,40	194,40
Technology Fund	17,10	17,10
Tokyo Pac.Hold.	248,00	247,00
Trans Eur.Fund	84,00	83,30
Transpac.F.	360,00	360,50
Uni-Invest	22,00	22,00
Unico Inv.Fund	81,80	81,80
Unifonds DM	32,50	32,50
Vaste Waard.Ned	58,00	57,40
Vast Ned	115,20	115,00
VIB NV	59,80	59,00
VSB Mix Fund	58,90	58,40
VSB Obl.Gr.f.	112,40	112,40
VSB Rente Fonds	112,90	112,90
WBO Intern.	74,70	74,50
Wereldhave NV	107,50	106,50
Yen Value Fund	91,00	91,00
ZOM Florida F.$	30,00	–
Zonnespectrum	9,50	9,55

Parallelmarkt		
Alanheri	28,00	28,00
ABF	117,50	117,50
ASN Aandelenf.	52,10	52,10
Austria Global	1137,00	1137,00
Besouw Hold.	29,00	30,10
Biogrond Belegg.	10,70	10,70
Comm.Argeus F.	96,50	96,50
Comm.Benacus F.	97,30	97,50
Comm.Cea F.	98,40	98,60
De Drie Electr.	13,50	13,60
Delta Ll.Dollarf.	64,00	63,20
Delta Lloyd ECU	60,30	60,30
Delta Lloyd Mix	69,90	69,70
Delta Lloyd Rent	64,50	64,40
Dico Intern.	59,40	60,00
DOCdata	2,20f	2,20f
Ehco-KLM Kleding	31,80	31,60
E&L Belegg.1	79,10	79,40
E&L Belegg.2	82,40	82,60
E&L Belegg.3	113,90	113,90
E&L Belegg.4	84,60	84,80
E&L Kap.Rente F.	118,50	118,50
German City Est.	31,40	31,50
Gouda Vuurvast	52,90	52,90
Helvoet Holding	27,40	27,40
Inter/View Eur.	3,70	3,70
Kühne+Heitz	33,50	33,50
Management Share	2,20	2,20
Neways	6,00	5,90
Ohra Aand.F.	59,80	59,88
Ohra Liq.GrF.	52,60	52,60
Ohra Obl.Df.	58,50	58,50
Ohra Obl.Grf	55,70	55,60
Ohra Onr.G.F.	66,30	66,70
Ohra Totaal F.	59,10	59,10
Pan Pac. Winkel	6,30	6,00a
P & C Groep	93,80	93,80
Pie Medical	3,20	3,20
Pitcher	41,70	41,80
Satcom Hold.	25,70	25,60
Simac Techniek	10,80	10,80
Suez Gr.Fund	52,50	52,10
VHS Onr. Mij	3,60	3,50
Welna	39,00	39,00
Wereldhave	4,30	–
Wolff	63,00	65,00

Parallel top-15		
Artu Biologicals	5,70	5,70
Bergh. Pap.	37,00	37,00
Free Record	20,60	20,50
Gelderse Pap.	50,00	50,00
Groenendijk	27,90	28,20
Grontmij	50,60	50,60
Holland Col.	48,60	48,60
LCI Comput.Gr.	2,00	2,00
Melle, van nrc	61,20	61,50
Nedschroef	56,00	56,00
Ordina Beheer	14,50	14,50
Sligro Beheer	71,30	71,50
Vilenzo	34,10	34,50
Welna	39,00	39,00
Weweler	26,10	26,30

Wall Street		
allied signal	71⅜	73
amer.brands	32¾	32¾
amer.tel.tel	61	60¾
amoco corp	55⅝	56⅜
asarco inc.	19⅜	18¾
bethl. steel	13¼	13⅝
boeing co	39⅞	40⅜
can.pacific	15¼	15⅜
chevron	88½	89½
chiquita	11¾	12⅛
chrysler	43¼	44½
citicorp	35⅜	35⅝
cons.edison	37⅛	37¾
digit.equipm.	41¾	42⅞
dupont nemours	47¾	47⅞
eastman kodak	59¾	60½
exxon corp	64⅞	65⅝
ford motor	52⅞	53⅝
gen. electric	96	96⅝
gen. motors	46	46⅞
goodyear	42⅝	42⅝
hewlett-pack.	69¼	70⅝
int. bus.mach.	44⅜	43⅝
int. tel.tel.	92⅞	93⅞
klm airlines	20	19⅞
mcdonnell	87⅝	87¼
merck co.	21.0538	31⅞
mobil oil	77⅛	77¾
penn central	32	32⅝
philips	19½	19⅜
primerica	43¾	45
royal dutch	101⅝	103¾
sears roebuck	54⅞	56¾
sfe-south.pac.	17¾	18¼
texaco inc.	64½	65⅞
united techn.	55¾	57⅝
westinghouse	14⅞	14⅞
whitman corp	14¾	14¾
woolworth	25¾	25½

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,740	1,886
austr.dollar	1,12	1,24
belg.frank (100)	5,09	5,39
canad.dollar	1,310	1,430
deense kroon (100)	25,75	28,25
duitse mark (100)	109,70	113,70
engelse pond	2,66	2,91
finse mark (100)	30,00	32,50
franse frank (100)	30,50	33,25
griekse dr. (100)	0,68	0,86
ierse pond	2,46	2,71
ital.lire (10.000)	10,50	12,20
jap.yen (10.000)	165,00	171,00
noorse kroon (100)	24,20	26,70
oost.schill. (100)	15,68	16,18
port.escudo (100)	0,98	1,16
spaanse pes. (100)	1,29	1,47
turkse lira (100)	0,0120	0,0190
zweedse kr. (100)	21,25	23,75
zwits.fr. (100)	125,50	130,00

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,80675-1,80925
antill.gulden	1,0050-1,0350
austr.dollar	1,1705-1,1805
belg.frank (100)	5,2375-5,2425
canad.dollar	1,37275-1,37525
deense kroon (100)	27,175-27,225
duitse mark (100)	112,3450-112,3950
engelse pond	2,7875-2,7925
franse frank (100)	31,945-31,995
griekse dr. (100)	0,7300-0,8300
hongk.dollar (100)	23,2050-23,4550
ierse pond	2,6050-2,6150
ital.lire (10.000)	11,645-11,695
jap.yen (10.000)	169,700-169,800
nwzeel.dollar	0,9900-1,0000
noorse kroon (100)	25,705-25,755
oostenr.sch. (100)	15,9660-15,9760
port. escudos (100)	1,0760-1,1160
spaanse pes. (100)	1,3975-1,4075
zweedse kr. (100)	22,855-22,905
zwits.frank (100)	128,175-128,225
e.c.u.	2,1250-2,1300

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)		
algemeen	242,30	242,40
id excl.kon.olie	230,00	230,00
internationals	243,50	243,20
lokale ondernem.	243,10	243,70
id financieel	198,90	199,80
id niet-financ.	286,70	287,00

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	370,70	370,90
id excl.kon.olie	330,10	330,10
internationals	387,60	387,00
lokale ondernem.	351,10	352,00
id financieel	327,50	329,10
id niet-financ.	383,90	384,40

CBS-stemmingsindex (1983=100)		
algemeen	124,50	124,50
internation	125,70	124,90
lokaal	123,80	124,10
fin.instell	150,20	151,50
niet-financ	118,80	118,90
industrie	120,40	120,60
transp/opsl	96,00	95,90

Goud en zilver

Goud onbewerkt 20,400-21,000, vorige 20,230-20,830, bewerkt 22,600 laten, vorige 22,430 laten
Zilver onbewerkt 210-280, vorige 210-280, bewerkt 320 laten, vorige 320 laten.

Dow Jones

Industrie 3621,63
+ 32,14

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c okt	60,00	204	3,70	3,30
abn amro	c jan	65,00	305	2,80	2,90
abn amro	c jan	72,50	955	0,80	0,80
abn amro	c j96	52,50	741	13,60	13,30
ah	p jan	85,00	180	2,70	2,20b
ah	p jan	90,00	170	5,00	4,80b
amev	c okt	70,00	311	2,80	4,50
d/fl	c sep	180,00	535	1,40	1,50
d/fl	c okt	185,00	194	1,50	1,50
d/fl	c dec	195,00	622	1,20	1,20
dsm	c okt	95,00	201	2,20	2,80b
dsm	c j96	75,00	220	29,00	27,50
dsm	p okt	95,00	200	4,50	4,30
eoe	c sep	350,00	544	2,20a	1,80
eoe	c sep	355,00	441	1,00	0,80
eoe	c okt	355,00	305	4,50	3,80
eoe	c okt	360,00	203	2,60	2,50a
eoe	p sep	330,00	330	0,30	0,40
eoe	p sep	335,00	437	1,20	0,80
eoe	p sep	340,00	720	1,90	1,70
eoe	p sep	345,00	462	3,20	2,90
eoe	p sep	350,00	453	6,20	5,70
eoe	p sep	355,00	284	10,50a	9,00
eoe	p okt	340,00	420	4,70	4,50
eoe	p okt	345,00	364	6,80	6,30
eoe	p jan	330,00	882	6,30a	6,00
eoe	p jan	350,00	229	13,00a	12,70
goud	c sep	360,00	1031	1,50	1,50
goud	c nov	370,00	1033	5,00b	5,10
goud	c feb	440,00	300	1,10a	1,30
goud	p nov	330,00	270	2,50	2,80
ing	c okt	70,00	476	3,90	3,80
ing	p okt	70,00	198	1,00	0,90
kpbt	c okt	37,50	200	0,80	0,70
nedl	c okt	37,50	380	9,50a	8,40
nll	c nov	112,00	170	1,60a	1,05
nll	p feb	113,00	275	2,60a	2,60a
olie	c sep	190,00	200	0,30	0,10
olie	c okt	165,00	244	18,70	18,50b
olie	c okt	185,00	184	1,50	1,60
olie	c jan	175,00	278	10,50b	10,70
olie	c o96	160,00	540	30,70	31,50
olie	p sep	190,00	451	11,00	10,50
phil	c okt	30,00	382	5,00	4,70
phil	c okt	37,50	260	0,50	0,40
phil	c jan	35,00	281	2,50	2,50
unil	c okt	220,00	226	0,80a	0,30
unil	c jan	185,00	500	16,50a	15,50a
unil	c apr	185,00	500	20,50a	19,30
unil	p okt	195,00	171	3,30b	4,00

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

STOINV AUTO'S

Alfa

Alfa Romeo DEALER
Automob.bedrijf E.A. Kozole BV
Edisonstraat 23, Landgraaf
Tel. 045-32 10 88.

Te k. ALFA Romeo GT V-6 2.5, verlaagd, lm velgen, geheel een kleur antracietgrijs, 1e eig., moet weg, pr.n.o.t.k. 04744-1424 tussen 13.00 en 14.00 uur en na 19.00 uur.

ALFA 33, 1987, rood, LPG, gerev. motor, van part., f 8.750,-. Te bevragen Gar. Kozole, 045-321088.

Te koop ALFA 75, bwj. '86, in nieuwstaat. Telef. 043-639198.

Te koop zwarte ALFA 33 17 QV, bwj. '88, ir.rood, alarm, centr. vergr., vr.pr. f 9.300,-. ☎ 045-272670 of 251081.

Te k. ALFA 33 1.3, bwj. 7-'90, 42.000 km, stuurbekr. en alarm, kl. rood, pr.n.o.t.k. Tel. 04498-58016.

ALFA 33 1.3, kleur rood, bwj. 4-'92, f 18.500,-. ☎ 045-710944.

ALFA 33 diversen '83 t/m '89; Alfa 33 sportwagon 1.3 S rood 4-'89; Alfa 33 Nuova 1.3 rood 6-'91; Alfa 33 Nuova 1.3 grijsmetall. 1-'91; Alfa 33 Nuova 1.4 IE groenmetall. 12-'92; Alfa 33 Nuova 1.7 IE groenmetall. 7-'91; Alfa Romeo 75 1.8 rood 1-'90; Alfa Romeo 75 1.6 IE rood. KOZOLE BV, Edisonstr. 23, Landgraaf. ☎ 045-321088.

Alfa ROMEO Giulietta 1.6, bwj. '83, rood, sportvelgen met nwe banden maat 205, sportstuur, nwe uitlaat, f 4.000,-. ☎ 045-231025.

Audi

KOOPJE! Audi 80 S bwj. 10-'89, veel extra's, vr.pr. f 16.950,-, moet weg. ☎ 045-421306.

Te koop AUDI 80 18S, m'88, weinig km., i.z.g.st., vr.pr. f 13.950,-. ☎ 045-751391.

AUDI 80, bwj. '87, km.st. 86.000, zeer mooi, ½ jr. gar. van particulier, f 18.250,-. Tel. 045-715377.

BMW

Keram Maastricht
☎ 043-618555
3-serie occasions
316 rood 76.000 km. '87
316i grijsm. 82.000 km. '89
316i rood veel extra's '89
318i wit veel extra's '89
318i nw model zwartmet. '91
318i nw model roodmet. '91
318i nw model grijsm. '91
318i nw model roodm. '93
316i nw model demonstratieauto '93
5-serie occasions
518i grijsmetallic alarm 64.000 km '90
520i grijsmetallic alarm 74.000 km '88
520i zwartmetallic schuifd. 103.000 km. '88
520i d.blauw alarm 114.000 km '89
524 TD wit div. extra's 90.000 km '90
525 TDS demonstratieauto 13.000 km '93.

Gelca Geleen
☎ 046-747676
3-serie occasions
316i zwartmetallic 110.000 km '88
316i groenm. 39.000 km '90
320i roodm. 38.000 km '91
320i groenm. 59.000 km '89
320i Touring rood 125.000 km '89
316i nw. model 40.000 km zwartmetallic '91
316i nw. model 50.000 km zwartmetallic '92
5-serie occasions
518i grijsmet. div. extra's 52.000 km '91
520i zwartm. 70.000 km '90
525i groenmetallic 105.000 km '90
525i 24V roodmetallic div. extra's '91
524 TD zwartmetallic 130.000 km '90
524 TD groenmetallic 102.000 km '90

BMW 735i A
Direktiewagen
Juni 1988, delphinmetallic, veel accessoires o.a.: airco; electr. dak, beveiliging, computer, in perfekte st., vr. pr. f 35.000,-. 045-315502.

Te koop BMW 323i, bwj. '83, nieuw model, verlaagd, M3-uitgebouwd, Alpina-velgen, f 8.500,-. ☎ 045-222177.

Te koop BMW 325i bwj. '86, donkerblauwmet., 4-drs., stuurbekr., sportvelgen, el. schuifd., el. spiegels, enz. in pr. st., f 19.950,-. Tel. 045-321145.

BMW 320i Shadow Line, LM velgen, met. lak, 1989, f 20.250,-. ☎ 040-515556.

BMW 316, bwj. '84, verlaagd met sportvelgen, vraagpr. f 7.500,-. Tel. 045-322266.

Kera Kerkrade
☎ 045-452121
Zondag 12 sept. open
3-serie occasions
316 blauwm. 88.000 km. '86
318i rood 57.000 km. '88
316i zwart 60.000 km. '90
320i rood div. extra's 62.000 km. '90
320i Touring grijsm. 69.000 km. '90
324 Diesel 4-drs. grijs 131.000 km. '88
316i nw. model roodm. '92
318i nw. model rood '91
318i nw. model groenm. 18.000 km. '93
320i nw. model roodm. '91
325i nw. model roodm. '91
5-serie occasions
520i grijsmet. 52.000 km. '88
520i roodmetallic 24V 55.000 km '91
520i grijsmetallic 24V automaat '91
524 TD roodmetallic 75.000 km '91
524 TD roodmetallic 75.000 km '91
524TD roodmetallic 75.000 km '91
525i grijsmet. 64.000 km '89
530i zwartmet. div. extr. '88

BMW 323i bwj. '84, 156.000 km, mit Extrass, zu verkaufen. Tel. 09-49.24736728, zwischen 11.00-12.00 uur.

Te koop BMW 520i bwj. '84, i.z.g.st., vr.pr. f 6.666,-. Telef. 045-722227.

BMW 320i, '91, nieuw model, zwartmet., c.v., schuifdak, ABS, electr. ramen, alarm, f 42.750,-. ☎ 046-518738.

BMW 525i, '89, antracietmet., automaat, airco, alu. velgen, c.v., electr. ramen, f 28.950,-. ☎ 046-583010.

Te koop BMW 318i, bwj. '85, kl. wit, km.st. 102.000, i.z.g. st., f 9.000,-. ☎ 04458-2519.

Cabriolet

Te koop VW KEVER cabriolet, bwj. '67, moet gerestaureerd worden. ☎ 045-225959.

GOLF GLi Cabrio, '87, grijsmetallic, in nieuwstaat, redelijke prijs. ☎ 045-424122.

Te koop GOLF Cabrio, bwj. '79, f 9.500,-. ☎ 045-228745.

Te k. CRYSLER Le Baron cabriolet, zeer veel extra's, f 9.500,-. Kissel 5, Heerlen.

Chrysler

CHRYSLER DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Wegens verhuizing te k. van part. Chrysler VOYAGER 1989 Am. uitv., alle extra's, f 29.500,-. ☎ 045-728671.

Chevrolet

Te koop CORVETTE Cabriolet, bwj. '86, kl. rood, i.z. g.st. Telef. 04498-57287.

Te k. CHEVROLET, type Monza aut., bwj. '79, t.e.a.b. Tel. 045-742811/725667.

Citroën

DEALER
Van Leeuwen Citroën
Strijthagenweg 129
Kerkrade Tel. 045-45 33 55.

Fa. Bagnole verkoop en inkoop van CITROËN ID/DS en SM. Onderdelen nieuw en gebruikt uit voorraad leverbaar. Veerbol voor elk type f 98,-. Tel. 04754-88669.

CITROËN BX 19 DT bwj. '90, verbr. 1:17-20, f 14.750,-. Telefoon 045-438300, ma. t/m vrijd. 8.30-17.00 uur.

Citroën AX FIRST rood, 11-'91, 25.000 km, zeer mooi. Autosport Brouns, Schelsberg 175, Heerlen. ☎ 045-725507.

Te koop CITROËN BX 16 (zilver), bwj. '84, 120.000 km., part. onderh. absol. goede auto, moet weg, vr.pr. f 2.950,-. ☎ 045-[illegible]

CITROËN BX 14 TE, LPG, kl. antraciet, lm-velgen, getint glas, bwj. '90, pr. f 12.900,-. ☎ 045-241751.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Te k. CITROËN BX 1.9 TRD diesel, bwj. '89, 5-deurs, electr. ramen, electr. schuifdak, cv., f 10.500,-. ☎ 08859-51072.

Weg. aank. camper te k. CITROËN BX Break TRS, APK '94, div. extra's. Info: 045-460577.

Daihatsu

DAIHATSU DEALER
Autobedrijf H. Merckelbach
Benzenraderweg 295
Heerlen. Tel. 045-42 44 44.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER

Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de enveloppe het nummer uit de advertentie te vermelden.

DAIHATSU
Ruud Tiems 4x4 Dealer

	bouwjaar km.st
Daihatsu Rocky diesel van	'90/'88/'87
Daihatsu Feroza cabriotop veel accessoires	1992
Daihatsu Feroza EL II roodgrijs veel acc.	1991
Daihatsu Feroza EL II wit	1991
Daihatsu Feroza sportrack	1992
Daihatsu Feroza EL sportrack geel kenteken	demo
Daihatus Feroza EL personenuitvoering	
Daihatsu Rak softtop benzine	1983
Daihatsu Applause	1990/1991
Daihatsu Applause Alaska	
Daihatsu Charade diesel turbo	1986/1985
Daihatsu Charade Limited rood	1993
Daihatsu Charade TS Special rood	3-1990
Daihatsu Charade TS	1986
Daihatsu Cuore TS automaat	1989
Daihatsu Cuore TS	1986
Daihatsu Cuore TX	8-1990
Daihatsu Cuore TX	1989
Daihatsu Cuore TS	1988
Diahatsu Cuore TG	1991
Daihatsu Cuore TG	1987
Daihatsu 1000 bus	1985
Suzuki Swift automaat 5-drs.	1989
Volvo 440	5-1991
VW Golf veel extra's	1-1991
Toyota Corolla 1.6 XLi	1-1990
Fiat Panda 1000 injectie	5-1989
Peugeot 309 diesel	3-1990
Seat Ibiza	6-1991
Siërra 2.0 Sedan	7-1990

Div. auto's onder f 10.000,- met 3 mnd. Bovag.
Zaanstraat 16, Geleen. Tel. 046-753010.
Geopend van 8.30-17.30 u., zaterdag van 10.30-17.00 u.

HAN

Alfa Romeo 75	'87-'90	v.a.	f 8.000,-
Alfa Romeo 164 i.s.	'89-'91	v.a.	f 20.750,-
Alfa Romeo 33	'91		f 17.750,-
Alfa Romeo 164 V6 3.0	m. '91		f 27.500,-
Alfa Romeo 164 Turbo D	'90		f 27.000,-
Alfa Romeo 75 V6 America	'90		f 31.500,-
Alfa Romeo 75	'90-'91	v.a.	f 15.750,-
Alfa Romeo 33	'86-'90	v.a.	f 7.[illegible]
Audi 100 Avant Turbo D	'88		f 14.500,-
Audi 80 TD 1.9	'92		f 37.500,-
Audi 80 1.8S/2.0E	'88-'91	v.a.	f 16.000,-
Audi 80 1.8E	'90		f 23.500,-
Audi 80 TD	'92		f 38.500,-
Audi 80 D	'89-'91	v.a.	f 19.500,-
[illegible]	'91		f 38.500,-
BMW 316/318/320/325i	'84-'91	v.a.	f 7.500,-
BMW 318i	m. '92	v.a.	f 30.500,-
BMW 325i Bauer Cabrio	'83		f 19.800,-
BMW 324 turbo D	'88		f 20.500,-
BMW 524 turbo D	'88-'90	v.a.	f 26.500,-
Chrysler Le Baron turbo cabriolet, aut.	'89		f 31.500,-
Citroën AX	'88		f 4.500,-
Citroën BX 14 E/16 TRS	'84-'90	v.a.	f 3.500,-
Citroën BX 19 TRD	'86		f 6.750,-
Citroën CX 2.0/2.5 Prestige	'83-'86	v.a.	f 2.500,-
Citroën XM Ambiance	'90		f 26.500,-
Fiat Ritmo cabriolet	'85		f 8.750,-
Fiat Tipo 1.4 DGT	'90		f 15.750,-
Fiat Tipo 17 D	'90		f 15.750,-
Fiat Uno 45	'90-'91	v.a.	f 13.500,-
Fiat Uno	'86-'91	v.a.	f 5.500,-
Fiat Panda	'86-'90	v.a.	f 4.000,-
Ford Scorpio 2.4 i	'86-'90	v.a.	f 13.500,-
Ford Scorpio 2.0i aut.	'86-'89	v.a.	f 9.750,-
Ford Scorpio GL turbo D	'90		f 22.500,-
Ford Scorpio 2.9 Ghia	'89-'91	v.a.	f 19.500,-
Ford Sierra 2.0i Azur	'91	v.a.	f 19.500,-
Ford Sierra 2.0i Ghia	'89		f 17.750,-
Ford Sierra 2.3 GLD	'88-'90	v.a.	f 12.500,-
Ford Sierra 2.0 Sedan	m. '91	v.a.	f 18.000,-
Ford Sierra 2.0i combi	'90		f 19.500,-
Ford Sierra 2.0 i combi	'84-'89	v.a.	f 5.000,-
Ford Sierra 1.8 combi	'88		f 13.500,-
Ford Sierra 2.0	'84-'90	v.a.	f 5.000,-
Ford Escort D	'90		f 13.500,-
Ford XR 3i	'89		f 16.500,-
Ford Fiesta D	'86		f 6.250,-
Ford Fiesta	'86-'88	v.a.	f 6.000,-
Ford Fiesta 1.1i	'91		f 13.750,-
Ford Orion XLD nw. model	'91		f 21.250,-
Ford Orion D	'88		f 12.750,-
Ford Thunderbird V8	'85		f 9.750,-
Honda Civic P.S.	'88-'91	v.a.	f 15.750,-
Honda Accord 2.0 EX	'91		f 23.500,-
Honda Accord EX	'85-'88	v.a.	f 9.750,-
Honda Prelude EX aut.	'88		f 15.000,-
Lancia Dedra 1.8 ie	'90	v.a.	f 21.500,-
Mazda 626 GLX 2.0D combi	'90		f 21.500,-
Mazda 323 1.6 LX hb 13.000 km	'92		f 21.500,-

[illegible]

Prijs. [illegible]

LIMBURGS GROOTSTE IN GEBRUIKTE AUTO'S

Fiat

FIAT DEALER

Schobben Brunssum
Tegelstraat 3
Tel. 045-25 06 75.

Autobedrijf Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

Te koop Fiat UNO Turbo, Inj., bwj. '85, 105 PK, RDW gek., i.z.g.st., f 6.000,-. Tel. 045-455700.

Fiat UNO 60 S, zwart, '87, gunstige prijs. Telefoon 04492-1136 na 12.00 uur.

Panda 1000CL, 1991, rood, f 11.250,- en Fiat UNO 1000 IE, 1990, wit, f 12.950,-; beide zeer nette auto's met Bovaggarantie. Bastiaans Autobedrijf, Spoorsingel 50, Heerlen, 045-724141.

Fiat TIPO Turbo diesel, 10.500 km, rood, 1990, f 15.000,-. ☎ 040-515556.

Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Te koop Fiat PANDA 1000S, bwj. '86, kl. wit, 62.000 km, pr.n.o.t.k. Hereweg 39, Landgraaf/Nieuwenhagen.

Te k. Fiat UNO 55 S bwj. '85, APK '94, vr.pr. f 3.750,-. Pr. Bernhardstr. 25, Brunssum.

Te k. Fiat TEMPRA 16IE, '91, stuurbekr., 4-drs, kl. wit, i. nw.st., nw. pr. f 33.000,-, vr. pr. f 18.000,-. ☎ 04450-3029.

Te koop Fiat UNO 45 S, bwj. '89, i.z.g.st f 9.250,-. Telef. 04450-3920 na 19.00 uur.

Te k. heel zuinige Fiat PANDA, bwj. 12-'83, APK 3-'94, pr. f 2.250,-. ☎ 043-476258.

Te koop Fiat PANDA, bwj. '83, APK 9-'94, zeer mooi, f 2.150,-. ☎ 046-524669.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Ford ESCORT 1.4, '87, km. st. 67.000, grijs/blauwmet., sunroof, lm-velg., nw.st., vr. pr. f 12.000,-. ☎ 045-720873.

Te koop CAMPER Ford TRANSIT, opbouw '90, APK-gek. tot 04-'94, luifel, ijskast, op benzine, vr.pr. f 5.000,-. Telef. 04406-14470.

Te koop Ford SIËRRA 2.0 CL, bwj. '88, met LPG, lichte schade, f 8.750,-. Telef. 045-440773.

ESCORT 1.6 L 5-bak, '86, bijz. mooi, rood, 5-deurs, f 5.950,-. ☎ 045-424128.

Te koop Ford ESCORT 1600 L, bwj. '83, 5-drs., trekh. en radio. ☎ 045-424484.

Te koop Ford ESCORT 1.3L combi, bwj. 10-'82, APK tot 9-'94, i.g.st., f 2.250,-. Telef. 04454-62092.

Te koop Ford CONSUL Coupé bwj. '77, motor 2300 cc. Tel. 046-755724.

Ford ESCORT Laser, 3-drs., APK, zeer mooi, bwj. '85, f 4.750,-. ☎ 045-727169.

FORD Siërra combi 2 l., bwj. '89, div. extra's, onderh. boekjes aánw., vr.pr. f 12.500,-. ☎ 046-516678.

Te koop Ford SIËRRA 16 L, bouwjaar '84. Telefoon: 045-464309.

Te koop Ford ESCORT, bwj. '82, APK mei '94. Telefoon 045-319640.

Ford SIËRRA 2.0i CL Sedan, wit, bwj. '92, km.st. 22.000, f 27.000,- Ford garantie tot 1-'95. Koempel 71, Landgraaf. Tel. 045-324023.

Ford SIËRRA 2.0 CL, 5-drs., rood, 5-gang, bwj. '88 met vele extra's f 8.900 Ariensstr. 2, Kakert Schaesberg.

ESCORT 1600L, bwj. 1985, schuif/kanteldak, getint glas, 5-versn., trekh., enz. f 4.950,-. 045-751387.

Te koop Ford FIËSTA 1.1 Bravo, bwj. '81, zeer mooi, nieuwe APK, vr.pr. f 2.500,-. ☎ 045-353713.

Te k. Ford ESCORT stationcar 1.6 D, bwj. '87, 5-drs., i.z. g.st., pr.n.o.t.k. ☎ 045-754407.

Ford SCORPIO 2.0 GL kat., bwj. '88, met boekje, diverse extra's, f 10.750,-. ☎ 046-741026.

Te koop Ford TAUNUS Ghia, bwj. '82, nwe uitlaat, nwe remmen, grote beurt gehad, i.z.g.st., 100% in orde, vr.pr. f 1.600,-. ☎ 045-327222.

Ford ESCORT 1100 L, kl. zwart, bwj. '84, zeer mooi, km.st. 84.600, vraagpr. f 4.500,-. Tel. 045-415460.

Ford SCORPIO 2.0 i CL, bwj. eind '87, kleur wit, f 13.000,-. ☎ 045-222033.

ESCORT Cabrio 1.6i, 1e eig., nw. kap, i.z.g.st., bwj. '85, f 10.200,-. Telef. 04705-1634, als 2e auto gebruikt.

TOYOTA

DIT VIGNET IS DE GARANTIE VOOR EEN GOED INGEREDEN AUTO.

First Class — Special Class

KLASSE OCCASIONS

Tevreden rijders hebben een Toyota-dealer.

FIAT

Nieuwe Auto's - 0 km.
Met 10% korting
Cinquecento
Panda 1000 CLX
Uno 1.1 IE Start
Uno 1.1 IE Hobby
Uno 1.1 SIE
Tipo 1.4 IE 3-drs.
Tempra 1.6 SIE

Op = Op

PANDA - UNO, Rij nu, betaal later, mogelijk

Alleen bij Fiat Klankstad Kerkrade,
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade. ☎ 045-413916.

FIAT

Zondag 12 sept. 1993
geopend van 10.00 tot 17.00 uur
Tijdens opendag extra hoge kortingen op nieuwe auto's en extra hoge inruilprijzen
Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade. Telef. 045-413916.

Te koop aangeboden Ford MUSTANG V8, spec. motor, kl. ferrarirood, bwj. '80. Tev. Ford Fiësta, bwj. '78, APK juli '94. ☎ 046-749073.

Ford Escort 1.6 CLX grijsmetall. 11-'90; Ford Escort 1.6 CLX rood 1-'91. KOZOLE BV, Edisonstr. 23, Landgraaf. ☎ 045-321088.

Te koop Ford FIËSTA 1100, bwj. '85, APK '94. Telefoon 046-524341.

Te k. Ford SCORPIO 2.5 CL diesel, bwj. '89, cv., electrische ramen, schuifdak, f 14.250,-. ☎ 08859-51072.

Ford ESCORT 55 Van diesel, 1988, f 6.750,-. Telef. 040-515556.

Honda

HONDA DEALER

Autobedrijf Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.

Autobedrijf ED KNOPS BV
Sittarderweg 10, Born.
Tel. 04498 - 53434

Honda JAZZ M 1.2 de Luxe, '87, in nieuwstaat, prijs f 5.950,-. ☎ 045-455778.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Crombag Auto's Geleen
Rijksweg Zuid 236
Tel. 046-74 62 60.

Te k. HONDA Accord Sedan EX, bwj. dec.'82, APK-gek., i.z.g.st. ☎ 045-728863.

PRELUDE 1.8 EX, sportvlgn. 15", stuurbekr., electr. schuifdak f 4.950,-. Tel. 045-740084.

Honda type CIVIC 1.2 DL '85, bijz. mooi, f 5.750,-. ☎ 045-424128.

VOOR DE BETERE OCCASION MET STIJL
Euro Autopark Heerlen

Porsche 911 Turbo zwart metallic nwst. alle extra's	83
Porsche 911 Carrera rookzilver metallic nw.staat alle extra's	86
Porsche 928 champagne metallic airco enz. nw.staat	81
Porsche 924 wit sportvelgen eerste eigenaar nw.staat	81
Mazda 121 cabrio blauw metallic nw.staat	91
Mazda 323 rood eerste eigenaar nw.staat	91
VW Golf cabrio zwart eerste eig. alle extra's	90
VW Golf cabrio groenmetallic alle extra's	87
Renault 21 GTS zwartmetallic eerste eig. boekjes aanw.	91
R5 GTL rood metallic nw.staat	85
Citroen 13 RE grijs/bruin metallic eerste eig. nw.staat	87
Mercedes 230 E champ. metallic alle extra's	85
BMW 520 I champ. metallic leer-sportvelgen nw.staat	89

TERREINAUTO'S - JEEPS

Isuzu Trooper grijs metallic alle extra's	91
Suzuki Vitara geel kent. nw. staat div. extra's	91
Toyota Landcruiser groenmetallic 0 km alle extra's	93
Toyota Landcruiser zwart eerste eig. nw. staat	92
Toyota Landcruiser blauwmet. (schade)	90

BEDRIJFSAUTO'S

Nissan Calstar cabine met open laadbak 11.000 km nw.staat	91
VW LT 20 verlengd en verhoogd nw.staat. diesel	88
Mazda Bus E 2000 35.000 km diesel	91
Nissan Cabstar kieper diesel	88
Mazda Bus E 2200 diesel	91

Tevens diverse inruilers vanaf f 500,-
Al onze occasions zijn geprijsd tegen zeer concurrerende prijzen.
Huisbergerstr. 5, Heerlen (zijstr. Schelsberg)
TEL. 045-724880

Ford

Ford DEALER
Lautenslager bv Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30.

Ford Occasions
Siërra 2.0i CLX, 1-'91
Scorpio Seden, 1-'91

SMEETS
Rijksweg Noord 125, Geleen.
Telef. 046-757575.

Te k. Ford SIERRA 2.0CL, bordeauxrood, bwj. 9-'90, APK 8-'94, LPG, radio-cassette, i.z.g.st., vraagprijs f 16.950,-. ☎ 045-318330.

Te k. FORD Taunus, bwj. '81, wit, plus APK, f 600,-; Ford Taunus, bwj. '82, blauwmetallic, plus 1 jaar APK, f 2.500,-; Bedford Custom opknapper, f 500,-. Telef. 045-314090.

Ford Siërra
stationcar 2.0i, blauwmet. 1991, schuifdak, stuurbekr. centr.vergr., dakrails, 1e eigenaar, 45.000 km
Volvo Klijn
Heerlen BV, De Koumen 7, Hoensbroek. ☎ 045-220055.

Ford Fiësta 1.1i
rood, 5-drs., 1990, 51.000 km, nieuwstaat.
Volvo Klijn
Heerlen BV, De Koumen 7, Hoensbroek. ☎ 045-220055.

Te koop zeer mooie ESCORT XR3i, '84, pr.n.o.t.k. ☎ 046-581536.

Te koop Ford CAPRI type III, '78, in goede staat, pr. f 1.750,-. ☎ 045-321475 b.g.g. 045-322261, na 18.00 uur.

Te koop zeer mooie Ford GRANADA 2.3 V6 bwj. 10-'81, met diverse extra's, pr.n. o.t.k. Telefoon: na 13.00 uur 045-258778.

Te k. Ford ESCORT 1300, bwj. 10-'82, kl. blauw, sportuitv. ☎ 04493-4118 na 17.00 u.

Te koop Ford ESCORT 1300 GL, bwj. '82, f 1.950,-, i.z.g.st. ☎ 045-323178.

ESCORT XR3i, bwj. '83, alles nieuw! Nieuwe keuring, f 4.950,-. ☎ 04927-63548.

Hyundai

HYUNDAI
HET NIEUWE WERELDMERK
DEALER

Auto Leymborgh BV
Bornerweg 2-8, Limbricht
Tel. 046-51 58 38.

Auto Vaessen Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

Jaguar

DAIMLER 4.0
bwj. 2-'91, 57.000 km, blauwmet., creme leder, zeer compleet, nw. staat

SMEETS
Akersteenwg 10, Maastricht.
Tel. 043-613200.

Jeep

Jeep DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Te k. Jeep MITSUBISCHI L-200 Pick-Up 250 dubbele cabine, metallic, bwj. '92. Tel. 045-271351.

Te koop SUZUKI Jeep SJ 410, bwj. '82, extra brede banden, APK gekeurd, vr.pr. f 5.750,-. Moltweg 18, Landgraaf. ☎ 045-325815.

Te k. SUZUKI LJ 80 Q cabrio, bwj. '80, f 3.500,-. Tel. 045-353248/451279.

Mitsubishi PAJERO TDI, juli 1986, grijs kenteken, 3/4 Softtop, dikke wielen, f 17.000,-. Tel. 045-740609.

Te koop Nissan PATROL wit bwj. '86, vele extra's, f 19.500,-. Tel. 045-464964 na 19.00 uur.

Te koop Nissan KINGCAP D, bwj. '88, kl. rood, grijs kenteken, 2-W.D. ☎ 045-442919.

Lada

Gevraagd LADA 2105 of 2107, bwj. '82 tot '90, zonder APK geen bezwaar. Telefoon 06-52964552.

Lada 2104 1500 stationcar 1-'91. KOZOLE BV, Edisonstr. 23, Landgraaf. ☎ 045-321088.

Lancia

Wegens koop huis mijn mooie LANCIA Dedra 1.8 IE, LPG, veel extra's, bwj. '90, f 16.900,-. ☎ 046-745230.

Lancia THEMA turbo diesel, antr. met., LM velgen, 1989, f 18.000,-. ☎ 040-515556.

Mazda

mazda DEALER
Mazda Caubo Kerkrade
Langheckweg 2.
Tel. 045-46 46 46.

Autobedrijf LOVEN BV
Palemigerboord 401,
Heerlen. Tel. 045 - 72 24 51.

Te koop MAZDA 323 F bwj. '90, pr.n.o.t.k. Inruil mog. Telef.046-758214.

MAZDA 323, bwj. '84, blauw, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Telefoon 045-314198.

Te koop MAZDA RX 7 chique sportwagen, bwj. '84, verk. in nw.st., electr. ramen en spiegels, pullman bekleding, prima banden, event. inruil RX 7 mogelijk, f 15.750,-. ☎ 040-547937.

Te koop van particulier MAZDA 323, '85, i.z.g.st., pr. n.o.t.k. Tel. 045-727147.

Te k. mooie MAZDA RX-7, zwart, bwj. '80, kent. '93, RDW gek. nwe. motor (ong. 8.000 km.) veel acces.,vr.pr. f 7.950,-. ☎ 045-459889.

Te koop MAZDA 626 2.0i GLX coupé, bwj. '90, i.z.g.st. f 14.950,-. ☎ 046-338857.

Te koop MAZDA 323 F GLX, zwart, bouwjaar november '91. ☎ 04454-62876.

MAZDA 626 LX 2.0 diesel, 4-deurs, sedan, bwj. '88, f 11.750,-. ☎ 08859-51072.

MAZDA 626 2.0 12V GLX coupé, LPG, rood, 1990, f 15.950,-. ☎ 040-515556.

Mercedes

DEALER
SMEETS Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Maastricht 043-613200
Geleen 046-757575

Demo MB 230 CE
bwj. 5-'93, 7.000 km, blauw/zwart metallic automaat, airco, zeer compleet

SMEETS
Rijksweg Noord 125, Geleen.
Telef. 046-757575.

Te k. MERCEDES-BENZ 300 SE, bwj. '89, LPG, automaat, div. opties o.a. lederen bekleding, alarm. etc. Tel. 08859-51072.

Te k. MERCEDES [illegible] stationcar, bwj. '82 [illegible] trekhaak en veel ex[illegible] 224298 na 19.00 uur.

Te koop MERCEDE[illegible] 1987, div. acc. [illegible] f 30.000,-. Met fac[illegible] 04750-11172.

Te k. MERCEDE[illegible] verhoogd en verlen[illegible] '82, APK gekeurd, [illegible] f 6.500,-. ☎ 043-4310[illegible]

Te koop MERCEDE[illegible] AMG, bwj. 8-'87, kl. [illegible] pr. f 21.500,-. ☎ 043-[illegible]

Te koop MERCEDES [illegible] kl. wit, 1983. Te[illegible] 334121.

MERCEDES 230 C[illegible] bwj. '82, zeer mooi, [illegible] tra's. ☎ 045-722844.

MERCEDES 250 D, [illegible] met onderhoudsboe[illegible] eig. nw.st. ☎ 045-722[illegible]

Te koop Mercedes [illegible] TURBO diesel bwj. [illegible] tracietgrijs, 1e eig. [illegible] derhoudsboekjes. 04498-51759.

Te k. van part. ME[illegible] 300 D, i.z.g.st., bwj. [illegible] st. 138.000. Beije[illegible] Nieuwstadt.

MERCEDES 190E [illegible] lor, kat., elektr. [illegible] stuurbekr., c.v., b[illegible] f 15.200,-. ☎ 04705-1[illegible]

Te koop D.B. 280 S[illegible] '78, automatische [illegible] sie, airco, get. glas, [illegible] ruiten, koplampwisse[illegible] sproeiers. lichtmetale[illegible] gen DB. Extra [illegible] cass.rec. Bekar [illegible] electr. antenne. Ta[illegible] f 30.000,-. ☎ 045-327[illegible]

Te k. zeer mooie [illegible] DES 230 T, bwj. '7[illegible] acc., APK 9-'94, [illegible] f 6.000,-, inruil moge[illegible] 045-353248/451279.

M.B. 300 TD, bwj. '7[illegible] 100%, electr. schuifd[illegible] APK, f 3.450,-. 04492-1108.

190E bwj. 10-5-'84, [illegible] vele extra's, f 16.750,-. ☎ 04405-37[illegible]

Morris

MINI 1000 HLE, j[illegible] zeer apart, APK [illegible] vele extra's, f 3.250,-[illegible] foon 04498-59887.

MINI 1000 zilvergrijs[illegible] 1e eig., 35.000 km. [illegible] sport Brouns, Sch[illegible] 175, Heerlen. ☎ 045-72[illegible]

Mitsubishi

Mitsubishi LANCER [illegible] autom., heel mooi, [illegible] 71.000 km, APK '94, b[illegible] pr. f 2.000,-. ☎ 045-245[illegible]

Zeer mooie Mitsubis[illegible] LESTE 1600 ST b[illegible] onderh.pap. en rek. [illegible] 04405-3749 of 045-3156[illegible]

Mitsubishi LANCER 1[illegible] deauxrood, 12-'92, 1[illegible] 12.000 km. A[illegible] Brouns, Schelsberg [illegible] Heerlen. ☎ 045-725507.

Mitsubishi COLT EL, [illegible] '80, APK, i.z.g.st., [illegible] f 600,-. Haesenstr. [illegible] Landgraaf-Schaesberg.

Nissan/Datsu[illegible]

NISSA[illegible] DEALER

JURGEN Autocentru[illegible]
Langheckweg 36, Ker[illegible]
Tel. 045-45 25 7[illegible]

Nissan Gara[illegible] Schoenmake[illegible]
Limbrichterweg 78, Si[illegible]
Tel. 046-51 28 14.

Te koop DATSUN [illegible] bwj. '83. Platanendr[illegible] Brunssum.

Te koop van 1e eig. N[illegible] 200 SX Turbo 16V, [illegible] cooler, bwj. sept. '89, [illegible] uitlaat, verlaagd, airco[illegible] velgen, TNO goedg[illegible] alarm, centr. vergr., [illegible] achterspoiler, Sony [illegible] CD player, electr. [illegible] serv.boekje aanwezig, [illegible] rood, km.st.53.000, [illegible] k. Telef. 045-453065.

Te koop Nissan SUN[illegible] LX HB bwj. 1986, sp[illegible] voering. 045-424708.

Te koop Nissan SUN[illegible] stationcar, champag[illegible] i.g.st. Tel. 045-314692.

NISSAN 300 ZX Targ[illegible] '86, 107.000 km, pa[illegible] wit, onderhoud[illegible] nieuw kenteken, 1 jr. [illegible] f 18.750,-. ☎ 040-4133[illegible]

Oldtimers

Te koop Ford TAUNU[illegible] '74, km.st. 125.000, [illegible] derh.boekje, pr.n.o.t.k. 045-245693.

Te k. MERCEDES [illegible] bwj. '70, d. blauw, [illegible] APK 7-'94, in pr. st., [illegible] Tulpenstr. 21, Kerkrade.

Te k. Engelse Ford [illegible] FECT bwj. '53, rond[illegible] kl. maroon, gerest., [illegible] serve motorblok, on[illegible] Tel. 04705-3237.

Toyota CORONA M[illegible] pé, bwj. '73, APK jan[illegible] pr. f 750,-. ☎ 045-442[illegible]

Te koop zeer mooie [illegible] Amazone, bouwjaar [illegible] Tel. 046-510558.

H.H. handelaren, [illegible] ders en liefhebbers [illegible] OLDSMOBILE '88 [illegible] Coupé 1957, 6.4/V8, [illegible] rood, techn. en o[illegible] (orig. lak, chroom, [illegible] dio), vr.pr. f 29.750, [illegible] serieuze gegadigden [illegible] 20450.

Voor Piccolo's zie verder pagina [illegible]

AUTO'S

Oldtimers

Opel KADETT LS coupé, bwj. '69, opknapper, ƒ 575,-. Telef. 04405-3258.

DAF 55, bwj. '70, i.z.g.st., APK '94, vr.pr. ƒ 1.250,-. ☎ 045-459440. na 17.00 uur.

Opel

Te koop Opel CORSA 1.3S luxe uitv., in prima staat, APK tot 3-'94. ☎ 045-224954.

Te koop Opel ASCONA 18 GLS, bwj. '84, i.z.g.st. vr. pr. ƒ 5.500,-. ☎ 045-424893.

Opel KADETT 16SR, bwj. '84, APK gek. 8-5-'94, vr.pr. ƒ 4.500,-. ☎045-424630 na 18u. Zaterdag tot 17u

Te koop KADETT automaat, bwj. '84, wit, i.z.g.st., voor redel. prijs. ☎ 04455-2092.

Te koop OPEL GSi bwj. '89. Brunahildestr. 6, Brunssum.

Te k. Opel RECORD 1.8, bwj. '83, APK 8-'94, pr. ƒ 2.800,-. Tel. 045-454360.

Te koop MANTA 2.0 Recaro's, alu velgen, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 2.250,-. 045-720289.

Opel ASTRA 14i, 1992, van part., schuif/kanteld., m. CD, pr. ƒ 22.000,-. Wachtendonckstr. 36, Landgraaf.

Opel CORSA 1.2 S Hatchback '85, als nw., ƒ 4.950,- APK. ☎ 045-424128.

Te k. Opel KADETT GSi 2.0, 130 pk., bwj. '88, APK, zwart, vr.pr. ƒ 17.000,-. Bergstr. 31, Kerkrade. ☎ 045-463762.

Opel ASTRA GSi, bwj. '92, kleur rood, vlot bod gevraagd. ☎ 043-472809.

Te koop Opel ASCONA 1.6S, LPG, 6-'83, rood, ƒ 2.000,-. Telefoon 04492-3027 b.g.g. 040-535155.

Te k. Opel KADETT GSI bwj. '86, rood, APK 2-'94. ☎ 045-319735, zo. na 18.00 uur.

Opel REKORD Caravan nw. model, autom., bwj. '83, APK '94, vr.pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-428958.

Te koop Opel KADETT 1300 GT, bwj. '85, APK, schuifdak, zeer mooie auto. ☎ 045-213852.

Te k. Opel ASCONA '79, i.g. st., nw. lak, trekh., verl., vr.pr. ƒ 1.100,-. Donatusstr. 71, Nuth. Tel. 045-245489.

Opel KADETT 13 S HB, bwj. '84, APK 8-'94, zeldzaam mooi, vr.pr. ƒ 3.250,-. Telefoon 045-423063.

Te k. Opel ASCONA 2.0 S, i. z.g.st., bwj. '80, APK 4-'94, ƒ 2.250,-. ☎ 04498-57738.

Te koop Opel ASCONA B, bwj. '81, APK, i.z.g.st., ferrari rood. ☎ 046-529061.

Te k. Opel OMEGA stationcar LS, 5-drs., nw. model '90, met LPG, 91.000 km., beslist in nw.st., alle keur. toegest., vr.pr. ƒ 20.000,-, inr. event. mog. 045-458964.

Koopje ASONA 1.9, bwj. '81, i.g.st., APK-gek., LPG, nw. banden, uitlaat, moet weg, ƒ 750,-. ☎ 045-218296.

Te k. Opel KADETT 12N, bwj. '79, ƒ 650,-. Tel. 045-353248/451279.

Opel CORSA, bwj. '83. Dr. L. T.H. Wietenstr. 17, Brunssum. Tel. 045-255304.

Prachtige Opel KADETT Hb, 12S, bwj. '81, APK, zr. mooi, vr.pr. ƒ 1.850,- ☎ 045-728919.

Opel KADETT 1.6i Caravan, bwj. 6-'90, 5-drs., pr. ƒ 13.750,-. ☎ 046-372443.

Te koop Opel OMEGA Caravan 2.3 D, bwj. 1987, wit, APK 7-'94. Tel. 045-742374.

Opel Kadett stationcar 16D, APK '94. Telefoon 045-319640.

Te koop Opel CORSA 12 S, '85, 3-drs,APK-gek., rood, in nw.st., 80.000 km, ƒ 6.350,-. ☎ 046-331665.

KADETT 1.7 D Sedan GL '90, antracietmet., div. extra's, inr. mog. 045-312044.

OMEGA 2.0i '88; Kadett 1.3 Club '89; Kadett Sedan 13 S '87; Kadett 1.3 S '86; Kadett 1.6 S '86; Corsa 1.2 S Sport '86; Corsa 1.0 S 5-drs. '86; Escort 1.3 CL '87. Denneman automobielbedrijf, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te koop Opel KADETT 1.6i bwj. '89, rood, vele extra's, in staat van nieuw, vr.pr. ƒ 13.500,-. Tel. 045-709018.

Opel KADETT 12 SC, 3-drs., nieuw model, 100%, bwj. '84, ƒ 4.750,-. ☎ 045-727169.

Opel KADETT Hatchback, bwj. aug. 1985, APK '94, ƒ 5.500,-. Tel. 045-751387.

Te koop Opel KADETT E 1.3S, bwj. '86. Kasteellaan 47, Heerlen.

Te koop Opel MANTA GSI bwj. '84. Telef. 045-213852.

Opel Kadett 1.3 S sedan blauwmetall. 6-'87; Opel Kadett 1.6 i sedan zwart 1-'90. KOZOLE BV, Edisonstr. 23, Landgraaf. ☎ 045-321088.

Peugeot

PEUGEOT 205 XE, 8-'88, wit, 86.000 km., ƒ 7.950,-. Tel. 046-583878.

Te k. PEUGEOT 205 XR, 10-'84, APK, 5-bak, ƒ 4.750,-. Inr. mog. Tel. 045-453784.

Te koop PEUGEOT 205 GTi bwj. '84, antracietgrijs, pr. ƒ 7.750,-. ☎ 04498-54319.

PEUGEOT 205 GTi 1.9 Van, antr. met., schuifdak, 1988, ƒ 13.950,-. ☎ 040-515556.

Te koop PEUGEOT 205 1.1 XE, bwj. '86, i.z.g.st., ƒ 6.750,-. ☎ 045-210062.

Te koop PEUGEOT 205, bwj. '87, wit. Telefoon 046-523510.

Te k. PEUGEOT 205 XE bwj. '85, kl. beige, zeer mooi, pr. ƒ 5.250,-. Tel. 045-215873.

Te koop PEUGEOT 309 XSi, 105 pk, GTi look, bwj. okt. '87, kl. rood. ☎ 04766-4020.

PEUGEOT 205 GTi, '86, schuifdak, met alarm en sportuitlaat, vr.pr. ƒ 10.000,-. Telefoon 045-418547.

Te koop PEUGEOT 205 1.9 automaat, bwj. '90, veel accessoires. Telef. 045-215091 na 18.00 uur.

Te koop PEUGEOT 205 Diesel, 3-drs, '88, als nieuw, ƒ 11.995,-. Inruil, financ. mogelijk. Garage Martens BV, Kerkstr. 92, Landgraaf. Telef. 045-314096.

Te k. PEUGEOT 305 GL, bwj. '83, AK 8-'94, goed onderhouden, vr.pr. ƒ 3.750,-. Telefoon 045-443250.

Porsche

Te koop PORSCHE 924i, rood, bwj. '79, APK 2-'94, in nieuwstaat, ƒ 9.750,-, inruil mogelijk. ☎ 046-522132.

944 AUTOMAAT, bwj. '82, rood, extra's, fuchs, 1e eig., ƒ 15.950,-. ☎ 04927-63548.

Te koop PORSCHE 924, bouwjaar 1978. Tel. 045-242907.

Renault

Van part. RENAULT 25 TXE, 10-'90, zeer luxe uitvoering, alle beurten, onderh. rap. aanwezig. ☎ 045-412643.

Te koop RENAULT 21 TL, bwj. '92, km.st. 49.000, pr. ƒ 18.000,-. ☎ 04767-2297.

RENAULT 5 '84, mooi, goed en zuinig, vaste pr. ƒ 2.500,-. Telef. 045-417593.

Te koop RENAULT 5 TS sport, bwj. '82, mooie auto met APK, pr.n.o.t.k. Ridder Hoenstr. 116, Hoensbroek.

RENAULT Express 1600,- diesel, bwj '89, grijs kent. Telefoon 045-243317.

Te k. RENAULT 21 TL, kl. wit, bwj. '86, APK 4-'94, pr.n. o.t.k. ☎ 045-414187.

Renault FUEGO GTX 2 Ltr., bwj. '81, leer, sportvelgen, stuurbekr. enz., APK 5-'94, ƒ 2.450,-. ☎ 045-721474.

Te koop RENAULT 11 GTX, 4-drs., 5-versn., nw. type, ƒ 4.900,-. ☎ 043-478490.

Te koop R4 GTL, bwj. '86, i. g.st., APK 7-'94, ƒ 2.500,-. Telefoon 045-250583.

Te koop RENAULT 11 GTL 4-drs., 115.000 km, bwj. '86, ƒ 3.800,-. Dr. A. Kuyperstr. 14, Sittard. ☎ 046-583232.

Te koop RENAULT 25 GTS, APK 8-'94, ƒ 4.750,-, i.z.g.st. ☎04459-1848.

RENAULT 21 Nevada GTX 2.2i, LPG, vele opties, metallic lak, 1991, ƒ 20.000,-. Telef. 040-515556.

Rover

Saab

SAAB 900 GL, 3-deurs, zwart, '82, i.z.g.st., APK, t.e. a.b. Nederlandse auto. Tel. 09-32.89.716802.

Subaru

Te k. SUBARU Justy 1.0 S, kl. rood, 15 maanden oud, ƒ 16.500,-. Tel. 043-648462.

Suzuki

Te koop Suzuki SWIFT GTi 16V, rood, bwj. 11-'89, lm. velgen, dure Kenwood, roestschadevrij, 55.000 km, als nieuw, event. inr. stationcar, recent bwj., geen diesel, event. bijbetaling. Telef. 045-214953 tus. 13.00-17.00 uur.

SUZUKI Swift 1.3 GS wit, '89, 65.000 km. Autosport Brouns, Schelsberg 175, Heerlen. ☎ 045-725507.

Te koop SUZUKI jeep SJ 410, '82, cabrio, i.g.st., vr.pr. ƒ 5.500,- Telef. 045-428652.

Te koop SUZUKI SJ 413, bwj. '85, 38.000 km., ƒ 10.000,-. ☎ 045-464260.

Talbot

Talbot MATRA Rancho, i.g. st., bwj. '83, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-210587.

Seat

Te koop Seat Ibiza 1.8 GLXi 5-drs. rood demo-auto bwj. '93; Ibiza 900 wit '86; Marbella XL '88, 45.000 km, 1e eig. zeer mooi. Autosport Brouns, Schelsberg 175, Heerlen. ☎ 045-725507.

Seat Ibiza 1.2L rood 4-'86; Seat Ibiza 1.5 GLX rood 1-'89. KOZOLE BV, Edisonstr. 23, Landgraaf. ☎ 045-321088.

Te koop Seat IBIZA 1.5 GL, bwj. '85, APK-gek. tot 6-'94, ƒ 3.250,-. Tel. 045-427363.

Passat Variant 1.8i 90 pk wit	1991
Golf Pasadena 1.6i + extra's grijsmet	1991
Passat CL Sedan 1.8i 90 pk servo blauwmet.	1991
Golf CL 1300 3-deurs zilver	1991
Toyota Starlet Si 1300 rood	1991
Golf CL 1600 automaat zilver	1988
Passat CL Sedan 1.8i 90 pk blauwmet.	1990
Golf CL 1600 3-deurs wit	1987
Jetta CL 1300 2-deurs blauwmet.	1987
Escort 1100 CL 3-deurs wit	1987
Seat Malaga 1.5 GLX Sedan zilver	1988
Jetta Pacific 1600 4-deurs roodmet.	1990
Fiat Panda 1000 IE zwart	1990
Golf III 1.4i CL rood	1992
Audi 80 2.0 E servo zwartmet.	1992
Audi 80 1.8 S blauwmet.	1990
Golf CL diesel schuifdak groenmet.	1987
Polo Bel Ami 1300 cc rood	1989
Polo Fox 1300 cc 2x zilver	1989
Golf CL 1600 4-deurs blauwmet.	1990
Golf CL 1600 3-deurs blauwmet.	1990
Subaru Justy 1.2 Gl 5-deurs wit	1990

Auto Vencken BV
Sittard, 046-515777, dhr. Janssen.

Te koop degelijke GOLF Manhattan, rood, LPG, bwj. '90, i.nw.st., ƒ 15.750,-. Telef. 046-747689.

VW GOLF 1.8i, 1988, donkerblauwmet., ƒ 12.750,-. 045-226384. Neerbraakstr. 21, Hoensbroek.

GOLF GTi 16V '87, geheel uitgevoerd model '91, ƒ 16.500,-. inruil mogelijk. Telef. 045-312044.

Te koop VW GOLF 1.8i, bwj. '87, APK gek., veel extra's, kl. antr. grijs, vr.pr. ƒ 11.000,-. ☎ 045-274307.

Toyota

Toyota COROLLA 1300 bwj. '87, rood, zeer zuinig, ƒ 7.000,-. 045-211881, na 19.00 uur.

Te k. Toyota CELICA 2.0 XT coupé, bwj. '83, km.st 89.750, stereo-inst., in perf. st., ƒ 2.925,-. ☎ 045-325126.

Te koop Toyota Corolla, bwj. '83, ƒ 2.350,-, i.z.g.st. Telef. 045-323178.

Te koop Toyota CELICA 1600 ST, bwj. '83, i.z.g.st., div. extra's. ☎ 045-313064.

Te koop Toyota CELICA bwj. '91, roodmet., alu. velgen, spoiler, radio, verl., alarm, evt. inruil. Heerenweg 104, Heerlen, ☎ 045-222994.

Te koop sportieve Toyota COROLLA DX coupé, type '83, i.z.g.st., extra's, vr.pr. ƒ 1.850,-. ☎ 046-338284.

Te koop Toyota STARLET, ƒ 3.950,-. APK-gek., perfecte auto. Achter de Heggen 51, Hulsberg.

Te koop Toyota CELICA 2.0 bwj. '81, iets werk, ƒ 1.200,-. Telef. 045-313976.

Te koop Toyota COROLLA 13 XLi 12V, 3-drs, HB, nw. mod. '90, 1e eig., i.nw.st., ƒ 10.950,-. Inl. 043-254462.

Te koop Toyota COROLLA LB, bwj. 9-'89, LPG, perf.st., ƒ 16.500,-. ☎ 045-441311.

Te k. partij nieuwe TOYOTA onderdelen uit faillissement verkregen. Voor meer informatie: 08859-51072.

Triumph

Te koop TRIUMPH TR 7, 2.0 16V, bwj. '79, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 8.250,-, ☎ 045-211110.

Volkswagen

Te k. VW PASSAT variant (stationcar), bouwjaar '91. Telefoon 046-378875.

GOLF GTi, bwj. '86, verl., 15", veel extr., nwe keuring, ƒ 11.950,-. ☎ 04927-63548.

VW PASSAT 1.8 CL, '90, kl. donkerblauw, 75.000 km, vr. pr. ƒ 22.000,- ☎ 04493-4957.

Te koop VW GOLF 1300, rood, bwj. '85, i.g.st., pr.n.o.t. k. ☎ 04454-62302/63659.

VW GOLF diesel 3-drs. '86, APK 5-'94, vr.pr. ƒ 7.250,-. ☎ 045-245099 na 18.00 uur.

Te koop VW PASSAT 1.9 diesel, VAN uitv., bwj. '92, 40.000 km, sportwielen, stuurbekr., roofrek, centr. deurver., alles in kleur. Nieuwprijs ƒ 46.000,- nu ƒ 33.000,-. Mengelers, Landgraaf ☎ 045-318888.

Te k. VW KEVER, '70, rood, schuifdak, i.z.g.st., ƒ 3.750,-. Telefoon 046-511303.

Te k. VW GOLF 1.6L, met. blauw, bwj. '87, i.z.g.st., pr. ƒ 9.450,-. ☎ 045-425390.

Te k. VW GOLF 1300, bwj. '83, technisch 100%, vraagprijs ƒ 3.250,-. Elfmorgenstr. 14, Heerlen.

Te k. VW DERBY, 1 jr APK, goede auto, ƒ 1.250,-. Achter de Heggen 51, Hulsberg.

Te koop GOLF 1.3, bwj. '84, nieuw model, blauwmetalic, 5-bak, sunroof, vr.pr. ƒ 5.750,-. ☎ 045-317396.

Te koop VW KEVER, zeer mooi, bwj. '74. ☎ 045-412922.

GOLF GTi, '81, aluvelg., RDW gek.; GTi, '80, schuifd., RDW gek., beide zwart, mooi. Kissel 42 Heerlen.

Te koop VW POLO bwj. '79, APK 8-'94. Telef. 04454-63564.

Te koop GOLF 13 CL, t '85, auto verkeert in nw.st., vr.pr. ƒ 6.250,-. ☎ 046-580118.

Te k. VW GOLF GTi 5-drs., 112 PK, 1e eig., 82.000 km, 1989, met.oakgroen, vele acc., vr.pr. ƒ 22.500,-. ☎ 045-250142 b.g.g. 244892.

GOLF GTi, bwj. '85, kleur rood, vele extra's, vr.pr. ƒ 9.250,-. ☎ 045-462661.

VW PASSAT Stationcar diesel bwj. '80, vr.pr. ƒ 1.000,-. APK 7-'94. Tel. 045-456467.

VW SCIROCCO GT, bwj. '84, automaat, nwe. banden, APK, ƒ 4.250,-. 045-322463.

Te k. VW GOLF Madison diesel, 5-deurs, bwj. '90, ƒ 12.750,-. ☎ 08859-51072.

GOLF GTi, bwj. '84, 100% Ned.auto ong. ƒ 500,- spuitwerk ƒ 7.000,-. 046-758471.

PASSAT Variant CL, roofrack, blauwmet., 1989. Auto Ruyl, stationsstr. 85, Elsloo. Telefoon 046-371766. Plm. 60 occasions.

VW KEVER, bwj. '71, '91 geh. gerest., 1600 cc, kl. turquois, z. mooi. ☎ 045-274682.

Volvo

Te koop VOLVO 440 GL, bwj. '91, km.st. 30.000, centr. portiervergr., kl. rood, 5-drs, Voor afspr. bellen tussen 9.00 en 16.00u. 04450-2805.

Te k. VOLVO 340 DL, bwj. '85, APK 4-'94, pr. ƒ 4.500,-. Telef. tijdens kantooruren 043-824450, na 17.00 uur 046-331272.

Te koop VOLVO 360 GLT 2.0i bwj. '86, blauwmet., als nieuw, vr.pr. ƒ 8.000,,-. Tel. 045-455905.

Te koop VOLVO 240 GLT station, i.z.g.st., bwj. '84, vr. pr. ƒ 7.650,-. ☎ 045-211110.

Te koop VOLVO 343 L bwj. 12.'79, APK 18-12-'93, ƒ 1.250,-. Tel. 045-226649.

Te koop VOLVO 340, bwj. '86. Stegelstr. 15, Nuth. ☎ 045-241846.

Te koop VOLVO 240 DL, kleur blauw, bwj. juni '86, km. st. 157.000, in uitstekende staat. ☎ 045-422705.

VOLVO 440 DL, antracietmet., bwj. 7-'90, pr. ƒ 14.750,-. ☎ 046-372443.

Te koop VOLVO 343 GLi, bwj. '81, APK '94, vr.pr. ƒ 1.250,-. ☎ 045-458922.

Te koop VOLVO 740 GL, 1e eig., bwj. nov. '85, i.z.g.st., ƒ 12.000,-. ☎ 04405-2819.

Te koop VOLVO 340 DL, bwj. '84, i.z.g.st., ƒ 2.800,-. Tel. 045-455700.

Te koop mooie VOLVO 343, type '83, APK 1-'94, trekhaak, sportvelgen, vr.pr. ƒ 2.150,-. ☎ 04405-3258.

VOLVO 245 GL met vele extra's, trekh. schuifd. niveaureg. i.g.st. pr. ƒ 6.750,-. Telef. 045-327247.

Diversen

Automobielbedrijf Jo TEN OEVER BV: Toyota Starlet 1.3 XLi '90 ƒ 17.500,-; Toyota Tercel 1.5 Stationcar '83 ƒ 6.950,-; Toyota Corolla 1.3 DX Stationwagon '85 ƒ 9.250,-; Toyota Corolla 1.3 GL '85 autom. -; Toyota Corolla 1.3 XL '87 ƒ 12.750,-; Toyota Corolla 1.3 GL '87 ƒ 13.250,-; Toyota Corolla 1.6 XL '88 ƒ 17.250,-; Toyota Carina 1.6 XL '88 ƒ 17.500,-; Toyota Carina E 2.0 CLi '92 ƒ 37.500,-; Mazda 323 1.6 GLX autom. '90 ƒ 23.750,-; Mazda 626 1.6 LX '87 ƒ 11.500,-; Mazda 626 2.0 GLX '88 ƒ 17.500,-; Nissan Sunny 1.6 Florida '87 ƒ 10.750,-; Opel Corsa 1.5 Diesel '90 ƒ 16.500,-; Opel Ascona 1.6 S HB '84 ƒ 5.950,-; Ford Escort 1.3 Laser '85 Stationwagon ƒ 7.250,-; Ford Siërra 1.8 Laser '86 ƒ 8.950,-; Mitsubishi Colt 1.3 GL '91 ƒ 18.750,-; VW Golf 1.3 CLi '90 ƒ 18.750,-; VW Golf CL '90 ƒ 17.800,-; Toyota Lite-Ace 1.5 benzine '89 ƒ 14.500,-; Toyota Lite-Ace 1.5 benz. '91 ƒ 20.500,-. Bovaggarantie, inruil, financiering. Automobielbedrijf Jo Ten Oever BV, Vaesrade 50, Vaesrade-Nuth. ☎ 045-242025.

Te k. MINI Special '77; Saab 96 '70, zeer apart; Mitsubishi Galant '84. ☎ 04492-1560.

Te koop gevraagd AUTO'S '79 t/m '86. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel 046-338509. Ook 's avonds.

SWALMCARS biedt aan: Porsche 924 '80; Mazda XR9 '80; Opel D Kadett '80/'82; Opel Ascona '82; Mitsubishi Colt 1800 D GL '86; Siërra 2.0 GL automaat '84; Fiat Panda '84/'86; Fiat Ritmo '86; BMW 315 '81; Ford Granada 2.3 V6 '83; Honda Quintet garage-auto '83; Peugeot 305 '82. Liefhebbers VW Kever '73; Fiat X 1.9 '73. Diverse inruilers vanaf ƒ 750,-. Financ. mog. Heerlerbaan 76, Heerlen. Telef. 045-413568.

Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Audi 80 1.8E, div. access. '90 ƒ 23.750,-; Ford Fiësta 1.3 Courier 5.000 km grijs kent. '92 ƒ 14.750,-; Mazda E 2200 diesel dubb. cabine grijs kent. '89 ƒ 21.750,-; VW Jetta Pacific 11.000 km '91 ƒ 21.750,-; Opel Omega 2.0i 50.000 km '91 ƒ 26.750,-; Peugeot 405 Mi 16 rood '90 ƒ 28.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '92 ƒ 26.750,-; Ford Siërra 2.0i CLX Sedan '91 ƒ 23.750,-; Ford Siërra 2.0i GL 5-drs. '90 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 1.6 5-drs. Azur '91 ƒ 20.750,-; Ford Orion 1.6 CLX '92 ƒ 22.750,-; Ford Escort 1.3 CL '92 ƒ 21.750,-; Ford Escort 1.6 GT '90 ƒ 17.750,-; Ford Escort 1.6i uitgeb. '88 ƒ 13.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL automaat '88 ƒ 18.750,-; Opel Vectra 1.8 GL '89 ƒ 21.500,-; Opel Kadett 1.3 LS '86 ƒ 8.750,-; Citroën BX 1.4 '91 ƒ 17.500,-; Renault 25 TXi 40.000 km '91 ƒ 26.750,-; Renault 21 TL 5-drs '90 ƒ 15.750,-; Mazda 626 1.8 LX Sedan en 5-drs '89 v.a. ƒ 14.750,-; Ford Siërra 1.6 Laser '87 ƒ 9.750,-; Fiat Uno 1.0 IE S '91 ƒ 13.750,-. Inruil, financiering, Bovag-garantiebewijs. Autobedr. en APK keuringsstation P.van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. ☎ 045-311729.

Suzuki Alto 5-drs. automaat '89; Suzuki Alto 3-drs. rood '88; Suzuki Alto 5-drs. automaat '83; Mazda 626 GLX 1.6 coupé '84; Volvo 340 3-drs. '88 LPG; Renault 5 '83. Diverse inruilers v.a. ƒ 500,-. Autobedrijf BODELIER. Telefoon 045-441721.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Wegens verhuizing naar buitenland VW PASSAT, bwj. 12-'89, ƒ 21.500,- en Fiat Panda, bwj. 12-'84, APK, ƒ 2.500,-, i.z.g.st. Telef. 045-753879.

Opel Senator CD 2.5 E, nw. m. '85, digitaal dashboard, airco, stoelverwarming, alles electrisch, apart mooi, ƒ 6.950,-; Corsa 1e eig., bijna '86, ƒ 5.950,-; Ascona type '88, ƒ 6,950,-; Ascona type '84, ƒ 2.500,-; Ascona 2.0 GTE, uitgeb., '81, ƒ 1.950,-; Ford Siërra, bijna '84, ƒ 2.500,-; Escort XR 3i, m. '84, ƒ 4.950,-; Escort 1.4 i, '89, koopje; Fiësta '79 ƒ 500,-; Suzuki Alto, 1e eigen. m. '87, ƒ 5.950,-; VW Golf 15" velgen, alarm, dure radio, bijna '90, gunstige prijs; Golf diesel m. '83, 5-bak, ƒ 2.750,-; Passat diesel m. '83, ƒ 2.500,-; Mazda 626 GLX '84-'85; Mitsubishi Cordia m. '84 ƒ 2.950,-; BMW 316 m. '84, ƒ 5.950,-; Snelle, discrete financiering. Autobedrijf JOOSTEN, Scharnerweg 3, Maastricht. Telef. 043-634978.

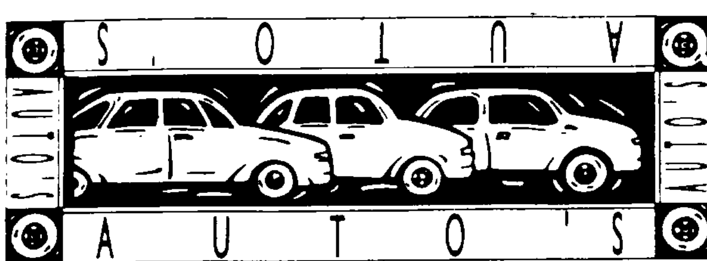
Te k. GEVR. alle merken auto's, bet. de hoogste prijs!!! ☎ 045-416239 tot 21 u. open

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: BMW 320i Bauer TC '85; Opel Kadett combo 1.3 1e eig. 10-'86; VW Passat CL diesel '84; Ford Escort XR3 '86; VW Caddy D 10-'85; Opel Ascona 16S 5-drs. '83; Volvo 340 DL aut. '82; Ford Siërra 2.0 L 5-bak '84; Alfa Giulietta 1.6 '84; Toyota Corolla 1.6 DX 10 '83; BMW 315 '82; Ford Fiësta 1.1 L '83; BMW 316 nw. model '84; Mitsubishi Colt 1.2 EL '83; VW Golf D '82; Citroën Visa Chrono '83; VW Golf '80; Opel Kadett 16S 11-'81; Opel Kadett 1.2 S '83; Opel Kadett 12S '79; BMW 1502 '76. Daf 66 '74 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop, financiering. Diverse inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Geopend van 10.00-18.00 u. zat. 10.00-17.00 u.

Auto's van ƒ 450,- tot ƒ 5.000,- al dan niet met APK, div. prijzen. Garage Martens BV Kerkstraat 92, Landgraaf. ☎ 045-314096.

AUTO'S U belt, wij kopen! Ook 's zondags met vrijwaringsbewijs!! ☎ 045-427671.

Voor Piccolo's zie verder pagina 10

Diversen

Auto Service Savelkoul L.L.

Industrieterrein, Heirweg 3C, 6121 JP Born. ☎ 04498-54656.

Volkswagen Jetta Special	1989	ƒ	17.500,-
Ford Siërra combi wit m'88	1987	ƒ	13.500,-
Peugeot 205 GT 1400 5-drs	1983	ƒ	5.500,-
Volvo 240 DL wit	1985	ƒ	9.500,-
Citroën 2 CV 6	1981	ƒ	2.000,-
Renault Fuego GTS	1982	ƒ	3.000,-
Volvo 340 Winner	1985	ƒ	5.500,-
Volvo 360 GLT LPG	1987	ƒ	10.000,-
Ford Fiësta 1100	1980	ƒ	1.500,-

Automatics

Nissan Micra GL wit	1985	ƒ	7.000,-
Opel Kadett HB 1300	1984	ƒ	5.000,-
Opel Kadett 1300	1983	ƒ	4.000,-
Volvo 66 L zeer mooi	1981	ƒ	1.500,-

Grijs kenteken

Seat Ibiza L	1988	ƒ	4.000,-
Fiat 127 VAN diesel	1984	ƒ	2.000,-

Alle auto's met unieke L & L Bovag garantie.
Inruil en financiering.

Autoparck Kerkrade BV

ANWB gekeurde occasions met 15 maanden garantie

Alfa Romeo 75 1800 IE signaalrood sp.design	1990
Alfa Romeo 75 1800 IE signaalrood LPG	1990
Alfa Romeo 2000 spider Veloce zilver wintertop	1979
BMW 316i zwart edition 2-drs	1990
BMW 318i 4-drs. 1e eig., veel extra's	1988
BMW 316 kl. blauw	1987
BMW 316 automatic 1e eig. 90.000 km	1984
BMW 320i alle extra's, sportuitv.	1983
Chevrolet Corvette orig. stingroy, signaalrood Targa	1977
Citroën 2 CV6 eend i.z.g.st.	1982
Ford Siërra 2.3 diesel CL stationwagen	1989
Ford Siërra 2.3 diesel Laser 3-drs	1986
Ford Siërra 1800 Laser, div. extra's	1987
Ford Escort 1300 2-drs., 4-drs. 5x	1989
Fiat Panda 750 CL white	1989
Opel Omega 2.0i stuurbekr. centraal, gr.metal.	1990
Opel Vectra 18i 5-drs. grijsmetal. , stuurbekr.	1991
Opel Kadett 5-drs. 16i, kl. blauw	1991
Opel Kadett 13S GT sport, div. acc.	1985
Opel Kadett Caravan 12S i.z.g.st.	1983
Opel Rekord 2.0 S Caravan LPG onderb.	1985
Opel Kadett 16 diesel 3-drs.	1987
Mercedes 560 SE directie-auto, full option	1986
Peugeot 605 SLI 2.0 1e eig., 60.000 km, blauw	1990
Peugeot 405 GL 1600i, div. extra's, antraciet	1990
Peugeot 205 GT grijsmet	1988
Saab Turbo 3 coupé, zilver, zeer mooi	1984
VW Passat CL Variant 1800 blauw nw. mod. 11	1989
Volvo Amazone P 120 E	1965
VW Golf 1300 div. acc	1987
Volvo katterug PV 544 c	1965
Volvo 740 Estate GL stationwagen, blauwmet.	1990
Mazda MX Miata Cabrio automaat, veel opties	1990

* 15 mnd. gar. incl. ANWB auto garant plan v.a. ƒ 7.500,-
* directe financiering
* onderhoud
AUTOPARCK KERKADE BV
Locht 44, Kerkrade. Telefoon 045-426424.

Stationcars

Passat 2.0 GT 16 V 4-traps automaat airco etc.	1991
Passat 1.9 GL turbo diesel stuurbekr. c.vergr.	1992
Peugeot 405 GR automaat stuurbekr. c.vergr. 6	1993
Peugeot 405 SRi schuifdak stuurbekr. c.vergr.	1989
Citroën BX 1.6 TRi stturbekr. c.vergr. etc.	1987
Renault Nevada GTS 1e eigen. 57.000 km.	1990
Mercedes 240 diesel schuifdak stuurbekr.	1984
Audi 100 Avant blauw c.vergr.	1987
Kadett 1.8 GLS blauwmetallic 5-drs	1989
Kadett 1.7 diesel blauw	1989
Kadett 1.6 diesel zilver 5-drs. 94.000 km	1989

Personenauto's

Ford Escort 1.6E Bravo schuifdak grijsmet.	1987
Ford Escort 1.3 CL schuifdak rood	1987
Mazda 626 1.8 LX 5-drs. HB	1989
Fiat Uno SX 5-drs. schuifdak c.vergr.	1989
Ford Fiësta 1.6 diesel CL rood 74.000 km	1988

Volledige garantie, financ., inruil, ANWB keuring mogelijk.

Autobedrijf Ad van Neer

Zandweg 160, Heerlen. ☎ 045-416023.

LEIJENAAR'S-autocentrale al reeds 30 jaar uw autopartner. Opel Omega 1.8i GLS met LPG '87; Vectra 1.7 diesel GL '91; Vectra 1.8 GLS '89; Astra 1.4i GL 19.000 km '92; Astra 1.4i GL 22.000 cobaltblauw '92; Corsa Hb 1.4i swing rood model '91 en 1.3i swing '90; Kadett Hb 1.4i rood '90; Kadett Hb 1.3i cresta zwart '89; Kadett Hb 1.3S '87 en rood 61.000 km. '86; Kadett Combi 1.7 diesel 5-drs. wit '89; Kadett 1.2S rood '83; Ford Siërra 2.0 special zwart '89; Ford Siërra 1.6 Laser '87; Ford Siërra 2.0 CL met LPG 5-drs. '86; Ford Scorpio 2.0 GL met LPG '87; Ford Escort 1.6 CLX '91; Ford Escort 1.4i rood '91; Escort 1.4 Bravo 5-drs. '89 en 1.4 RS uitvoering '89; Escort 1.6 Ghia automatiek '86; Escort 1.6 XR3i '84; VW Golf 1.6 Manhatten '89 en 1.3i Manhatten '89; VW Golf 1.6 TD Milieudiesel uitv. Madison wit '90; VW Jetta 1.6 CL automatiek 66.000 km. '84; VW GTi ƒ 3.950,-; Audi 80/1.8i met stuurbekr. '91; Audi 80/18S 65.000 km. tornadorood '89; Audi 80/18N '88 ƒ 18.500,-; Mazda 626 coupé 2.0-12V GLX 46.000 km. '89; Toyota Carina II 1.6 XLi '90; Toyota Celica 1.6 liftback ST '86; Toyota Camry 1.8 4-drs. DX '83; Saab 96 LV4 voor restauratie '78. Bovag autobedrijf. Auto's worden afgeleverd met grote onderhoudsbeurt, nationale autopas en bovaggarantiebewijs. Financiering tot 100% mogelijk. Ridder Hoenstr. 151, Hoensbroek. Voor info 045-212091. Tevens erkend APK keuringsstation.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

HOOGSTE prijs! Te koop gevraagd alle merken auto's. ☎ 045-420119/045-754588.

Auto KALDEBORN wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! Tel. 045-411572.

Autocentrum P. VEENSTRA: Opel Vectra 1.8i GLS '91 ƒ 27.500,-; Opel Kadett 1.3 LS stationcar '87 ƒ 10.500,-; Toyota Celica 1.6 GTi veel acc. '88 ƒ 20.500,-; Volvo 440 GL '92 ƒ 23.500,-; Mazda 323 F 1.6 LX '91 ƒ 23.250,-; BMW 316i Edition '90 ƒ 21.900,-; VW Jetta 1.6 CL 4-drs. '90 ƒ 17.900,-; Toyota Corolla 1.3 XL Sport '91 ƒ 19.500,-; Toyota Starlet DX '86 ƒ 7.150,-; Opel Kadett 1.4i Life '90 ƒ 17.500,-; Opel Kadett 1.3 GL '87 4-drs. ƒ 9.750,-; Mazda 323 XL '89 ƒ 15.700,-; Mazda 626 2.0 GLX coupé '88 ƒ 14.900,-; Mazda 626 Coupé 2.0 GT '85 ƒ 6.250,-; Nissan Sunny 1.6 SLX 5-drs. type '92 ƒ 23.500,-; Nissan Sunny 1.6 SLX coupé '88 ƒ 14.750,-; Fiat Panda 1.0 XLi type '90 ƒ 9.900,-; Ford Fiësta 1.1 L '85 ƒ 6.750,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 ƒ 13.900,-; Fiat Uno 60 '87 ƒ 7.900,-; Peugeot 309 XR 4-drs. '86 ƒ 7.900,-; Lada 2104 stationcar '87 ƒ 2.900,-. Bovaggarantie, inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

Te koop DAIHATSU Applause 1990; Subara Mini Jumbo 1985; Nissan Sunny Diesel 1984. ☎ 04455-1334.

KEUZE uit 100 auto's alle merken v.a. ƒ 750,- tot ƒ 7.000,-. met 1 jaar APK, inr. en financ. mog. Kever 1303. Telef. 04499-5204.

Autobedrijf TERHARK biedt te koop aan: plm. 30 goede en betrouwbare occasions in alle prijsklassen. Inruil, financiering, garantie. Sportstr. 26, Kerkrade-West (bij Roda-stadion). ☎ 045-424890.

IMEX BV schadeauto's: Citroën AX First '92; Chrysler GD coupé '89; Toyota Lite Ace 2.0D '90; Polo 1.3i coupé '90; Micra 1.2 SLX '90; Escort 1.6 CL automaat '88; Golf diesel '86; Kadett 1.3 LS '85; Seat Ibiza Van '87. Telef. 045-312044

Wist u het nog niet????? AUTOBEDRIJF G.G. verkoopt diversen gebruikte automobielen met een ANWB techno overzicht (controle op meer dan 200 punten aan de auto) en met een degelijke garantie. Komt u vrijblijvend kijken? Al onze auto's staan met prijs en andere gegevens op ons bedrijf. Ons adres is Heerenweg 284/286 Heerlen. (grote weg Heerlen-Brunssum. Telef. 045-224172.

Autohandel O.K. CARS. Porsche 924 '79; VW Golf GTD '85; Nissan Sunny 1.5 '85; Siërra 1.6 '86; Siërra Combi '84; Opel Corsa TR 1.2 '84; Opel Kadett 13S Sedan '86; Mitsubishi Colt '83; Fiësta '84; Escort '85; Fiat Panda 45 S '83; Honda Civic 1.3 L '84; Honda Prelude EX '83; Chrysler Le Baron '79; Mercedes 280 S '78; busje Mitsubishi L300 D '86. Verlengde Lindeln 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

Te koop VW GOLF GTi '85; VW GTi 16V '87; VW Golf GTi '88; Opel Kadett GSi 2.0L 16V '89 (alles nieuwe voorraad). 046-756199 of 06-52158256/04499-4932.

Auto ENGELBERT: Alfa 33 '90; Peugeot 205 '89; 309 '88; Kadett 1.3 GT '85; MB 190D '84; MB 207D '88; Tipo DGT veel extra's '90; Visa 1.7D '86; Mazda 323 1.5 5-drs. '89; 626 2.0 GLX LPG; 323 1.3 '82; Suzuki Alto '85 2x; Nissan Sunny 1.7D station '86; Ford Fiësta '83; Opel Kadett '83. Garantie en inruil. Aan de Fremme 13, Margraten ☎ 04458-2918.

Eerste klas occasions: Renault R19 groenmet. 5-drs. schuifdak 1989; Mazda 323 Sedan diesel schuifdak zwart 1990; Opel Kadett Sedan wit 1989; Opel Kadett Sedan rood 1987; Opel Kadett Sedan rood schuifdak 1986; Opel Kadett 3-drs. HB sunroof 1990; Opel Kadett 3-drs. hatchback rood 1987; Ford Orion Sedan grijsmet. nov 1990; Ford Sierra 2.0 GLX Sedan schuifdak wit 1989; Merc. 250 TD stat.car. geel kent. schuifd. acc. 1986; Fiat Uno 45i 3-drs. zwart 1991; Austin Metro puntgaaf leuke auto 1985; Volvo 340 3-drs. wit 1989; Peugeot 309 5-drs. rood 1989. Inl. de VRIES, Grasbroekerweg 28, Heerlen. Telef. 045-722463.

Te k. gevraagd JAPANSE auto's van '79 t/m '85, incl. wet. geldig vrijw. bew., ook met schade of reparatie. ☎ 046-338509, ook 's avonds.

Ink. verk. met gar., goede gebr. AUTOBANDEN, alle maten voorradig. Passartweg 39, Hrl. ☎ 045-222675.

Bedrijfswagens

"Bedrijfswagencentrum Echt"

Keuze uit 100 bestelbussen en personenbussen.
Ampèreweg 2, Echt. Telef. 04754-87455
"Industrie De Berk"
-x-x-x-x-x-x-x-x-x-x-x-x-

"Occasionpark Echt"

Keuze uit plm. 50 APK gekeurde automobielen.
Voltaweg 11, Echt. Telef. 04754-87933
"Industrie De Berk"

Ford TRANSIT 100D, chas. cab. '84 nw. gesp., ideaal voor camperopb.; Ford Courier '84 wit nw. gesp., RDW gek.; Daihatsu Charade D '85 gr.kent. Kissel 42 Hrlen.

Te koop Ford TRANSIT, benzine met nieuwe open laadbak '80, ƒ 3.000,-. Garage Martens BV, Kerkstraat 92, Landgraaf. ☎ 045-314096.

Autobedrijf P. van DIJCK & Zn.: Ford Fiësta 1.3 Courier 5.000 km, grijs kenteken '93, ƒ 14.750,-; Mazda E 2200 diesel dubb. cabine, grijs kenteken '89, ƒ 21.750,-. Hompertsweg 33, Landgraaf. Telef. 045-311729.

Te k. Ford TRANSIT, '84, gr. kent., APK, vr.pr. ƒ 3.000,-. Tel. 04454-63195.

MERC. 207D kort en lang; Mercedes 307 D; Merc. 508D open en gesl.; Merc. 608D; Merc. 813D; Merc. 814D; Merc. 1217D; VW LT 35D; VW LT 40D; VW LT 45D met koeling; Daf 400 nieuw in alle uitvoeringen. W. Feyts auto's, Vaesrade 61, Vaesrade 045-243317.

Sloopauto's

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer. ☎045-720418.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

* FABRIEKSVERKOOP * van tandemassers nw. v.a. ƒ 2.400,-; enkelassers nw. v.a. ƒ 1.250,-. Autotransporters nw. v.a. ƒ 4.395,-. Alle prijzen zijn excl. BTW. Met garantie, gratis thuisbezorgd. Ook reparatie, onderdelen en onderhoud. Solide, 078-180408.

Gesl. AANHANGER h. 1.30 x br. 1.10 x l. 2.00 mtr., AN. vr.pr. ƒ 850,-. ☎ 045-258390.

Motoren

BMW R 51/3

bouwjaar 1952 ☎ 046-584017

Nieuw MOTORBANDEN. Alle maten en merken, tegen laagste prijs. Bandenspecialist Abel, Reeweg 143, Landgraaf 045-314027.

Wegens omstandigheden te koop SUZUKI 600 DR, t.e.a.b. Telef. 046-519370.

GEVRAAGD Sportmotor va. '89, va. 600cc, aanbiedingen: telefoon 010-4229104.

Te koop HONDA XL 600 Off the Road, bwj. '89, in nw.st., pr. ƒ 6.250,-. ☎ 04404-1374.

Te koop superbike KAWASAKI ZX 10, 1000 cc, bwj. '90, 23.000 km, nieuwe APK, nieuwe banden, vr.pr. ƒ 10.600,-. ☎ 045-724281.

MOTORHUIS Maastricht, A. Battalaan 88, Maastricht. ☎ 043-214160. Honda VT 750 ƒ 8.500,-; Honda VLX 600 ƒ 11.750,-; Kawa LTD 305 ƒ 4.750,-; Kawa LTD 305 ƒ 4.950,-; Kawa VN 500 ƒ 10.750,-; Suzuki GS 450 L ƒ 3.750,-; Yamaha XJ 650 Maxim ƒ 5.450,-; Suzuki GSX 1100 R ƒ 18.500,-; BMW R 100 RT ƒ 9.850,-; Honda VF 400 ƒ 6.750,-; Kawa KLR 600 ƒ 4.500,-; Honda XR 600 R ƒ 4.850,-; Honda CB 650 ƒ 2.850,-; Kawa Z 500 ƒ 2.250,-; Yamaha RD 350 LC ƒ 3.850,-; Harley Dav. Softtail ƒ 32.500,-; Harley Dav. FLHS ƒ 32.500,-. Motoren boven ƒ 5.000,- 3 mnd. Bovag-garantie. Nieuw: Triumph Trophy 900 ƒ 3.000,- korting 2 jaar garantie, Triumph Daytona 1000 ƒ 3.000,- korting 2 jaar garantie. Verhuur vanaf ƒ 80,- per dag. Ook voor al uw onderdelen, accessoires, kleding en reparatie. H.D. sales en service, parts. Zodiac - custom - chrome - C.C.I. - V-twin etc.

Te koop HONDA PC 800, bwj. '92, diamantrood. ☎ 04498-51204 b.g.g. 56566.

Te koop YAMAHA 350 RD bwj. '80, pr. ƒ 3.150,-. Tel. 045-274032.

Te koop KALI-KART 125cc, bwj. '88, i.perf.st., met toebehoren. Telef. 046-373481.

Te k. SUZUKI GSXR 750, bwj. '91, km.st. 6.200, pr.n.o.t.k. Tel. 045-421632, donderdag en vrijd. na 17.00 uur.

Te koop YAMAHA RD 350 LCF YPVS, bwj. '89, kl. zwart/rood/wit, ƒ 6.500,-. ☎ 045-729816, voor 15.00 uur.

Te koop YAMAHA Virago XV 535, bwj. '90, ƒ 8.200,-. Telef. 046-339294.

Te koop SUZUKI GSX 1100 F, bwj. 5-'91, zeer mooi, 2 kleuren rood, geen schade, ƒ 13.900,-. ☎ 045-740817.

Te koop HARLEY Davidson Heritage kl. rood/beige, bwj. '88, 2" dragpipe, speciaal stuur, orig. spullen incl., vr.pr. ƒ 30.750,-. 045-327686.

Te koop HONDA 600 R off the road, bwj. '83, vr.pr. ƒ 3.800,-. Tel. 046-370601.

Te koop YAMAHA XS 400, bwj. '83, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Telef. 04492-3894.

Te koop HONDA Ascot VT 500, bwj. '84. ☎ 04451-1370.

Te k. HONDA CBR 1000 F, 1e eig., 4 mnd. oud, met extra's, zeer scherp geprijsd! Telef. 04405-3744.

Te koop HONDA Magna 1100 cc, i.z.g.st., bwj. '84, ƒ 7.950,-. ☎ 046-523090.

SUZUKI introuder shopper 1400 CC, bwj. '91, vr.pr. ƒ 14.500,-. ☎ 45-460473.

Te koop HONDA CBR 1000, '89, rood/wit, in prima staat, pr.n.o.t.k. ☎ 045-456806.

Te koop YAMAHA 500 SR bwj. '83, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 2.750,-. ☎ 045-453570.

Te koop YAMAHA FZR 1000, bwj. '92, km.st. 6.000, pr.n.o.t.k. ☎ 045-242068.

Te k. YAMAHA Super Teneré 750, 15.000 km, als nieuw, bwj. '89. Tel. 045-740579.

Te k. Suzuki INTRUDER VS 1400, Chopper, kl. rood, bwj. '92, km.st. 2.500, prijs ƒ 17.500,-.Tel. 04742-1856.

Te koop KAWASAKI ZL 900 Eliminator bwj. '86, zien is kopen!! Tel. 045-413611.

YAM. XS 750, '77, cardan, mooie sport. toermotor met koffers. Telef. 045-324966.

KAWASAKI GPX 600 R, bwj. '90, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Telefoon 04454-61146.

Te koop SUZUKI Intruder 1400, bwj. '91, z.g.a.nw. Telefoon 04750-11228.

Avontuurlijke MOTORREIZEN vanuit Californië met Adventure Travells. Voor informatie 04750-11228.

MOTOR 750 CC Boxer, 1952, ƒ 1.850,-; DKW 198 CC 1938, ƒ 1.150,-; Simson 250 CC 1956, ƒ 1.250,-; motor plus zijspan Boxer 650 CC 1992, ƒ 950,-; motorblok nw. 650 CC Boxer, ƒ 900,-. ☎ 013-340384.

Te k. YAMAHA 350 RD LC, zeer mooi en snel, ƒ 4.100,-. Tel. 04492-1560.

YAMAHA FJ 1100, zeer mooi, rood/wit, bwj. '84, vr.pr. ƒ 8.000,-. ☎ 045-465149.

Te koop YAMAHA Virago 750 cc, bwj. '93, km.st. 3.000, vaste prijs ƒ 10.000,-. ☎ 046-756260.

SUZUKI GS 550 E, in pr.st., bwj. '80, RDW gekeurd, ƒ 2.500,-. ☎ 045-416291.

KAWAZAKI ZZR 600, bwj. '90, rood, 16.000 km, prijs ƒ 10.700,-. ☎ 045-425996.

HONDA VF 750 F, bwj. '85, i.z.g.st., ƒ 5.900,-. ☎ 046-374721.

Te koop KAWASAKI 454 LTD, bouwjaar '88, i.z.g.st. ☎ 045-455622.

Te koop SUZUKI Intruder 1400 blauw, bwj. '93, overjaars model, i.nw.st., ƒ 16.950,-. ☎ 04958-91917.

Te koop KAWASAKI Z... bwj. '86, zeldzame ... ƒ 7.700,-. ☎ 045-458575.

HONDA VFR, bwj. '89, ... z.g.st., ƒ 9.500,-. Tel. 045-441551.

HONDA 350 Four, bwj. ... veel nwe. onderd., ƒ 1.400,-. ☎ 045-442952.

KAWASAKI type VK... Twin, bwj. februari ... ☎ 04405-3295.

Te koop YAMAHA YZF R, bouwjaar '93, ƒ 17.000,-. ☎ 045-318960.

Te koop HONDA ... 900, bwj. '81. Tel. 727397.

(Brom)fietsen

GIANT 1994 GSR ƒ 549,- mod. '93 spec. GPA-helmen ƒ 299,-. Rekers, Willemstr. 85, ...len. Tel. 045-726840.

Te k. MOUNTAINBIKE Raleigh, ƒ 450,- 18 ... Shimano sis. ☎ 045-214...

NIEUW!! electro brom... snorscooter! Giant mod... '94 al v.a. ƒ 549,-. Ge... de betaling mogelijk. T... wielers Jan Rekers H... broek. Tel. 045-212537.

Te koop MOUNTAINBIKE g.a.nw., 24" wielen. Tel. 442672.

Te koop BROMSCOOTER Puch Maxi en Vespa. ☎ 321231.

Te koop diverse dames- ren- en KINDERFIETSEN met en zonder versnelling. Telef. 046-757430.

Giant STONEBREAKER 1994 is binnen. Ver... voorvork, Shimano ... groep, 21 speed, ƒ 1.0... Huub Arets, Ridder... straat 118, Hoensbroek. Telefoon 045-211893

VESPA Ciao, 6 mnd. ... st. met verzek., ƒ 1.250. Tel. 045-458904.

Te k. PEUGEOT auto... 3 mnd oud met garantie, pr. ƒ 1.500,-. ☎ 043-47795...

Te k. CITA Snorfiets, 2 ... oud, ƒ 1.700,-; dames- herenmountainbike, ƒ 200,-/st. ☎ 043-472811.

Onderdelen/acc.

Te koop VW GOLF ... motor plus bak en inter... onderdelen, t.e.a.b. T... 045-222369.

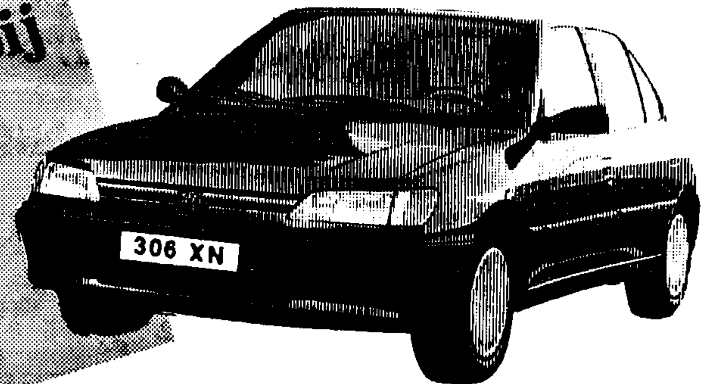
BMW 5 GTS LM-velgen ... x 17 inch AC Schnitzer; ... 5 GTS LM-velgen en ... den 15 inch. ☎ 045-312044.

Voor Piccolo's zie verder pagina 18

75 Limburgs Dagblad jaar

BINGO

Gratis kans op de auto bij aankoop van uw Bingo kaarten

Vergunning voor Limburgs Dagblad Bingo is verleend door de Staatssecretaris van Justitie onder no. L.O. 930/109/134.93 d.d. 29-6-1993.

Prijs winnaars spelronde nr. 1

Limpens M.,	Vonderstraat 16, Schinnen,	f 5000,-.
Hendriks A.,	Agneshof 4, Nuth,	f 1000,-.
Katz A.,	Don Boscolaan 53, Landgraaf,	f 750,-.
Simons M.,	Rodestraat 18, Wittem,	f 500,-.
Weerts L.,	Prickenleenstraat 38, Landgraaf,	f 250,-.
Janik M.,	Zwollestraat 8, Heerlen,	f 250,-.
Jacobs, G.,	Gr.Huynstraat 2, Brunssum,	f 125,-.
Brassé A.,	Marebosjesweg 55, Brunssum,	f 125,-.
Frijns J.,	Kluisstraat 35, Doenrade,	f 100,-.
Pillaerds J.,	Valkenburgerweg 57, Nuth,	f 100,-.
Bisschops S.,	Panneslagerstraat 20, Simpelveld,	f 100,-.
Bloemen M.,	Burg. Jongenstraat 5, Landgraaf,	f 75,-.
Wetzels B.,	Past.v. Kanstraat 3, Guttecoven,	f 75,-.
Thelen W.,	Cartils 6, Wittem,	f 75,-.
Giesen K.,	Wijngracht 54 a, Kerkrade,	f 75,-.
Hendrix M.,	Honingboomstraat 1 c, Brunssum,	f 75,-.
Bernardi J.,	Pannenberg 157, Hoensbroek,	f 75,-.
Sijstermans M.,	Kloosterbosstraat 96, Kerkrade,	f 75,-.
Bogman J.,	Hulterweg 30, Oirsbeek,	f 75,-.
Nicolaes E.,	Julianastraat 15, Gronsveld,	f 75,-.
Engelen M.,	Dopstraat 68, Bingelrade,	f 75,-.
Dekker L.,	Parkweg 3, Heerlen,	f 75,-.
Spanjer M.,	Sleutelbloem 3, Brunssum,	f 75,-.
Heynen M.,	Mgr. Brulsstraat 9, Hulsberg,	f 75,-.
van Proemeren M.,	Bernhardlaan 35, Margraten,	f 75,-.
Griët R.,	Pleistraat 25, Landgraaf,	f 50,-.
Penders C.,	Burg. Slangenstraat 91, Hoensbroek,	f 50,-.
Vondenhoff A.,	Nieuwenhagerstraat 15, Landgraaf,	f 50,-.
Bendermacher M.,	Past.Gilissenstraat 23, Mheer,	f 50,-.
Custers M.,	Marktstraat 13, Hoensbroek,	f 50,-.
v.d.Laan L.,	Saffierstraat 30, Heerlen,	f 50,-.
Roos N.,	Komeetstraat 23, Brunssum,	f 25,-.
v.d.Bosch G.,	Leienhoesstraat 32, Heerlen,	f 25,-.
Hensgens F.,	Elzeterweg 5, Mechelen,	f 25,-.
Debije J.,	Vijverstraat 18, Brunssum,	f 25,-.
Kalis J.,	Plataanstraat 18, Heerlen,	f 25,-.
Hamers A.,	Pastorijweg 55, Vijlen,	f 25,-.
Wings P.,	Diddenstraat 20, Simpelveld,	f 25,-.
van Merkesteyn E.,	Russelstraat 14, Eygelshoven,	f 25,-.
Vankan A.,	Hoefveld 28, Landgraaf,	f 25,-.
Grim E.,	de Lirp 10, Heerlen,	f 25,-.
Kramer A.,	Diamantstraat 10, Heerlen,	f 25,-.
Baur J.,	Rötscherweg 37, Landgraaf,	f 25,-.
Rabeling W.,	Aan de Schacht 21, Landgraaf,	f 25,-.
Engels G.,	Merodestraat 26, Eygelshoven,	f 25,-.
de Vreede A.,	Vijlenberg 61, Vijlen,	f 25,-.
de Kruif T.,	Kerkraderweg 29 a, Heerlen,	f 25,-.
Schmeits, L.,	Odasingel 19, Sittard,	f 25,-.
Vossen O.,	Kloosterstraat 4 b, Landgraaf,	f 25,-.

Winnares hoeft niet meer voor dochter te sparen

'Gertie kan nu naar de VS'

● *Hoofdprijswinnares Ria Limpens ontvangt van Karel van Knippenberg (hoofd pr- en promotie)vijfduizend gulden.* Foto: FRANS RADE

● *De dames Hendriks/Brouns in hun sas met duizend gulden. Op de achtergrond de Peugeot, de SUPERPRIJS!* Foto: FRANS RADE

SCHINNEN/NUTH - De eerste prijzen zijn eruit. Ria Limpens in Schinnen won de hoofdprijs van maar liefst vijfduizend gulden en de dames Hendriks/Brouns in Nuth waren blij met duizend gulden. Mocht u het nog niet weten... meedoen aan het vernieuwde bingospel betekent automatisch meedingen naar de superprijs in de extra spelronde. Die SUPERPRIJS is een glanzende Peugeot 306 XN ter waarde van 27.500 gulden. We vieren feest. Het Limburgs Dagblad bestaat 75 jaar. En daar kunt u als lezer, maar vooral als deelnemer aan het bingospel volop van profiteren.

In de Vonderstraat te Schinnen gingen alle voordeuren als op commando open. Oorzaak van die nieuwsgierigheid was de trailer waarop de Peugeot stond. Deze superhoofdprijs voor de laatste ronde gaat bij elke uitreiking mee met de bingokaravaan. In de eindronde, van 1 tot en met 6 november, blijft hij achter. Misschien wel bij u!

Ria Limpens kreeg niet de auto, maar wel de hoofdprijs in de eerste spelronde. Vijfduizend gulden waar ze ondersteboven van was.

Nooit ook maar één seconde bevroed dat het geluk haar zou toelachen. Partner Frans Penders dacht altijd dat de prijzen alleen in Heerlen en omgeving vergeven werden. „We zijn vorig jaar zelfs extra naar de stad gereden om daar kaarten te kopen", verklaarde hij openhartig.

Dat hoeft dus niet. Gewoon kaarten kopen in de eigen woonomgeving is natuurlijk een stuk makkelijker. Daar zijn Ria en Frans nu van overtuigd. Ria was vooral blij omdat ze met de prijs een hartewens van haar dochter Gertie in vervulling kan laten gaan. „Zij wilde al lang haar peettante in Illinois (VS) bezoeken. Het door mij gespaarde bedrag kan ze als zakgeld meenemen." Wat een volle bingokaart al niet kan bewerkstelligen.

„Ik zei vanmiddag nog tegen Lien: als we een tientje winnen kunnen we blij zijn", lachte Fien Brouns in Nuth. De dames (Ange)Lien en Fien Hendriks/Brouns kregen 99 tientjes meer. Ook een héél leuk bedrag om zomaar te krijgen op een regenachtige donderdagmiddag. De tweeling doet alles samen. Een besteding voor het gewonnen geld kon het duo zogauw niet bedenken. Maar daar komen ze wel uit. Samen, dat spreekt.

Vijfenzeventig jaar Limburgs Dagblad. De prachtige Peugeot kunt u winnen als jubileumprijs. Bij elke bingokaart die u koopt voor de acht ronden ontvangt u een GRATIS kaart met steeds DRIE kansen voor die SUPERPRIJS. Het is maar dat u het weet!

imburgs agblad egionaal

Zaterdag 11 september 1993

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Zeil mestbassin niet op tijd klaar

DEN HAAG/GULPEN – In Gulpen zijn rechterlijke uitspraken van de Raad van State heilig. Vandaar ook dat veehouder D. Hollands vanaf 16 september een dwangsom moet betalen van vijfhonderd gulden voor elke dag dat hij zijn mestbassin niet heeft afgedekt. Dat heeft de Raad van State een paar weken geleden immers zo beslist en de gemeente gaat die uitspraak uitvoeren.
Hollands vroeg daarom wanhopig in een spoedprocedure bij de Raad van State wat hij doen moet, want het lukt hem nooit om het mestbassin voor de zestiende af te dekken. „De tentennaaier heeft het te druk," zei Hollands bij de Raad van State. Pas in de tweede week van november kan het zeil klaar zijn. In die week heeft een aannemer tijd om met een kraan de 33.000 gulden kostende afdekking erop te zetten.
Hollands zei tegen rechter J. Leyten dat alle mest uit het bassin is. Voorzichtig vroeg hij zich af wat nog de betekenis is van de dwangsom. Want veel ammoniak ontsnapt er niet uit een leeg mestbassin.
De Raad van State heeft begrip voor de positie van Hollands, bleek gisteren uit de uitspraak: een dwangsom wordt pas verbeurd vanaf 1 december.
Hollands heeft in de mestkelders onder de stallen een opslagcapaciteit van 1450 kuub. Het mestbassin, doorsnede bijna negentien meter, verwacht hij pas nodig te hebben in janauri.

Milieu-organisaties presenteren tegenonderzoek

'Vergisten beter dan verbranden afval'

ROERMOND – De bouw van een mammoet-afvalverbrander in Limburg is helemaal niet nodig. Beter is het een aantal scheidings- en vergistingsinstallaties te bouwen. Dat is niet alleen schoner maar ook stukken goedkoper.
Dit beweren de stichtingen Milieufederatie Limburg, Afval & Milieu, Natuur en Milieu, de Vereniging Milieudefensie en de stichting Brandend Hart. De laatste bundelt het verzet in deze provincie tegen de geplande afvalverbrander in Maasbracht, waar jaarlijks 600.000 ton huishoudelijk- en bedrijfsafval uit Limburg en Zuidoost-Brabant zal worden verwerkt.
De milieu-organisaties presenteerden gisteren in Roermond een studie van Techno-Invent, een ingenieursbureau voor milieutechniek in Zoetermeer. Dit bureau verwerpt de conclusie van ingenieursbureau Haskoning dat scheiden en vergisten van afval geen haalbare kaart zou zijn. Haskoning adviseert de provincie Limburg over afvalverbranden.
Woordvoerder Onno Hazewinkel van Techno-Invent zegt dat scheiden- en vergisten van afval tientallen guldens per ton goedkoper is dan verbranden. Hij mikt op installaties met een capaciteit van 200.000 ton jaarlijks. Volgens hem staan er zeker zes bouwers van scheidings- en vergistingsinstallaties klaar om in Limburg aan de slag te gaan. „Die zijn bereid een garantieprijs te geven onder de voorwaarde dat ze de installatie naar eigen inzicht mogen bouwen. Ze willen geen ingenieursbureaus die allerlei vlaggen en masten aan zo'n installatie in goud willen uitvoeren. Dat scheelt al meteen 25 procent van de kosten", zegt Hazewinkel.
Hij stelt bovendien grote vraagtekens bij de bouwkosten van 800 miljoen gulden voor de geplande afvalverbrander in Maasbracht. „In Amsterdam-West hebben ze net een installatie gebouwd met dezelfde capaciteit als die in Maasbracht. Die heeft 1,4 miljard gekost. Ik vind het onverklaarbaar dat de provincie Limburg denkt goedkoper te kunnen bouwen. Misschien vergeet men de ontsluitingskosten en dergelijke mee te tellen."
Hij snapt evenmin waarom Limburg op één centrale plaats afval wil verwerken. Hierdoor zal het afval uit Zuid-Limburg, Zuidoost-Brabant en Noord-Limburg tientallen kilometers getransporteerd moeten worden. „Dat gesleep met afval gaat alleen al vijftig gulden per ton kosten", aldus Hazewinkel.
Hij pleit mede om die reden om decentrale verwerking. Voor elk gewest een scheidings- en vergistings installatie.

Zie verder pagina 13
● Brandend Hart rekent op steun Midden-Limburg

● *De eerste sterren voor het Schlagerfestival, Wolfgang Petry, Hanne Haller en Ibo, worden door presentator en organisator Dennie Christian in de Rodahal verwelkomd voor de generale repetitie. Duizenden fans van de Duitse schlager zitten dit weekeinde weer in Kerkrade. Voor de 22ste keer wordt twee avonden lang in de Rodahal het Schlagerfestival gehouden. Vierentwintig sterren, met een veelvoud aan liedjes, worden bejubeld. Vanuit alle uithoeken van de Benelux, Duitsland, Denemarken en Oostenrijk hebben de echte fanaten er honderden kilometers voor over om dit jaarlijkse muziekspektakel te kunnen meemaken. Gisterochtend al stonden de eerste fans van het Schlagerfestival voor de deuren van de Rodahal om toch maar een glimp te kunnen opvangen van alle bedrijvigheid. Met meegebrachte stoeltjes nestelden zij zich op de parkeerplaats voor de Rodahal. Ook de fikse regen- en stortbuien, die gistermiddag in Kerkrade met bakken uit de lucht vielen, weerhielden de doorgewinterde fanaten niet om hun ingenomen positie prijs te geven. Net zoals gisteravond zijn ook vanavond Die Flippers de finalesterren van het festival.*

Foto: DRIES LINSSEN

'Raad Brunssum moet vertrouwen burger winnen'

BRUNSSUM – De Brunssumse raadsleden J. Palmen, P. van Betuw, G. Luit en S. L'Espoir hebben in een brief aan waarnemend burgemeester Matti gevraagd een openbare vergadering te beleggen om het vertrouwen van de burger in de politiek te herstellen.
Directe aanleiding tot het verzoek vormde de turbulente behandeling van de Lindepleinplannen waarvan deze raadsleden denken dat daardoor de geloofwaardigheid van de Brunssumse politiek opnieuw ernstig is geschaad.
De vier raadsleden wijzen verder op de affaire Emmaweg die nog steeds niet is afgesloten en waar nog vragen onbeantwoord zijn gebleven, de hardnekkige geruchten die de ronde doen over malversaties bij andere bouwwerken, het nog lopende onderzoek tegen burgemeester Riem en de aangifte die is gedaan naar aanleiding van beschuldigingen over corruptie tegen een voormalig ambtenaar.

Het voorstel aan de burgemeester is om deze zaken tijdens de eerstvolgende raadsvergadering aan de orde te stellen. „Dan kunnen we een signaal geven waaruit blijkt dat zuiverheid ons allen ernst is", aldus het viertal.

Protestacties in bejaardenhuizen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Er staan protestacties op stapel in de bejaardenhuizen in Limburg. De directies van de Limburgse huizen geven gehoor aan een oproep van de Vereniging van Nederlandse Bejaardenoorden om in actie te komen tegen de bezuinigingen in de bejaardenzorg. De Limburgse acties zullen niet gericht zijn tegen de provinciale overheid, maar tegen het beleid van de regering.
Spandoeken en posters met protesten gaan de komende dagen de bejaardenhuizen sieren. De dag voor Prinsjesdag worden petities aangeboden aan wethouders van grote steden, gedeputeerden en andere bestuurders. De laatste week van september wordt een echte actieweek met op woensdag 29 september een landelijke manifestatie.
Het EDE-congres dat in het Mecc in Maastricht gehouden wordt op 22, 23 en 24 september wordt ook aangegrepen om te protesteren. Het congres heeft de bejaardenzorg als onderwerp.

De Vereniging van Nederlandse Bejaardenoorden (VNB) noemt de nieuwe bezuinigingen onaanvaardbaar. De organisatie heeft berekend dat door de kortingen tienduizend verzorgingsplaatsen in de bejaardenzorg zullen verdwijnen. Door de provinciale herindeling en andere maatregelen verdwijnen nog eens negenduizend van de in totaal 135.000 plaatsen die er in Nederland zijn in de bejaardenoorden.

Verder is becijferd dat van de 80.000 banen in de bejaardenzorg er 7600 zullen vervallen. „De verzorgingshuizen kampen al met een hoge werkdruk, omdat het aantal bewoners dat extra verzorging nodig heeft toeneemt en de financiële vergoedingenen hiervoor niet toereikend zijn. Het doorvoeren van bezuinigingen kan inhouden dat vormen van intensieve zorg niet meer kunnen worden aangeboden. Ook dagverzorging of tijdelijke opname vervallen of er moeten hogere tarieven worden berekend," aldus de VNB.

CDA Limburg haalt fel uit naar kabinet

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De ophanden zijnde verplaatsing van het hoofdkantoor van de Algemene Inspectiedienst (AID) van Kerkrade naar het westen des lands is niet alleen uit bedrijfsmatig oogpunt volstrekt onbegrijpelijk. Ze betekent ook een regelrechte aantasting van het tot nog toe gevoerde spreidingsbeleid van de rijksoverheid. Bovendien is de door het kabinet voorgenomen inkrimping met bijna veertig procent van de in Limburg gevestigde rijksdiensten onder geen enkele voorwaarde aanvaardbaar.

Dat schrijft het dagelijks bestuur van het Limburgse CDA in een gepeperde brandbrief aan minister Andriessen en staatssecretaris Van Rooy van Economische Zaken en landbouwminister Bukman.
Voorman Lex Magielsen van de Limburgse christendemocraten vraagt zijn partijgenoten in het kabinet met de grootst mogelijke klem een uiterste inspanning te leveren om de afslanking van de rijksdiensten in Limburg tot hooguit tien procent te beperken. Alleen met een dergelijk cijfer zou deze provincie een evenredig en dus billijk aandeel leveren in de – overigens ook volgens Magielsen noodzakelijke – rijksbezuinigingen.
Om de werkgelegenheidsbalans in met name Zuid-Limburg niet nóg verder in negatieve zin te laten doorslaan, eist het Limburgse CDA van het kabinet enerzijds nieuwe taken voor de in deze regio bestaande rijksdiensten. Anderzijds verlangt het provinciaal partijbestuur van het kabinet dat het zich sterk maakt voor de vestiging van nieuwe internationale instellingen in Zuid-Limburg. Dat laatste is volgens Magielsen vooral mogelijk op het gebied van de in Limburg toch al sterk ontwikkelde internationale kennisinfrastructuur.

Aardschok in omgeving Luik

LUIK – Rond elf uur donderdagavond heeft zich in de Luikse regio een lichte aardschok voorgedaan. Volgens het KMI haalde de schok slechts 1,8 op de schaal van Richter, maar veel Luikenaren belden toch naar de hulpdiensten om zich te vergewissen van de ernst van de schok. Er vielen geen slachtoffers en er was geen schade. Hier en daar viel wel de watervoorziening uit door ondergrondse breuken in de leidingen. De beving werd vooral gevoeld in de hoger gelegen wijken, in dezelfde zone die in 1983 werd getroffen door een behoorlijk zware schok (5 op de schaal van Richter), die toen twee doden eiste en behoorlijke schade veroorzaakte. De beving, die ongeveer veertig seconden duurde, deed zich voor op een diepte van circa drie kilometer.

Maandag beslissing acties ambtenaren

MAASTRICHT – De ambtenarenbonden bij de provincies beslissen maandag of er volgende week acties worden gevoerd, nu het cao-overleg weer is vastgelopen. Gisteren lieten de werkgevers officieel weten niets te zien in een voorstel van de bonden om verder te gaan praten, nadat de onderhandelingen donderdagochtend vroeg strandden. „We zullen in het weekeinde de situatie nog eens goed overdenken," aldus een woordvoerder van de AbvaKabo. Hij sloot contact met de werkgevers niet uit. Donderdag lag er een eindbod van de werkgevers op tafel, dat een blijvende loonsverhoging van twee procent in 1993 inhield in een cao met achttien maanden looptijd. Ook wilden de werkgevers een ouderenbeleid invoeren, met daarin een vierdaagse werkweek vanaf 55 jaar en een driedaagse vanaf 60 jaar.

Sting met klassiek orkest naar Mecc

MAASTRICHT – De kans is groot dat mega-popster Sting, in gezelschap van een omvangrijk klassiek symfonie-orkest, op 24 oktober naar Limburg komt voor een exclusief optreden in het Maastrichtse Mecc. De 42-jarige Britse rockvedette is gestrikt als hoofdrolspeler in de succesvolle Night Of The Proms-concertserie. Daarbij wordt hij begeleid door het gerenommeerde, internationaal samengestelde Orkest van de Twintigste Eeuw onder leiding van dirigent Robert Groslot. Het Night Of The Proms-spektakel, dat het popgenre wil laten kennismaken met de klassieke muziek, staat nu al te boek als een doorslaand succes. Zo zijn de eveneens voor volgende maand geplande voorstellingen in Antwerpen met ruim 80.000 bezoekers al geruime tijd volledig uitverkocht. Eind volgende week wordt de definitieve beslissing verwacht over de komst van Sting en orkest naar Maastricht. Mocht de uitkomst onverhoopt negatief uitvallen of te lang uitblijven, dan bestaat er een reële kans dat de populaire Amerikaanse zangeres Whitney Houston diezelfde dag een extra concert in het Mecc geeft.

Loslopende hond op stadsautoweg

HEERLEN – Een loslopende Groenendaeler heeft woensdagavond omstreeks half zeven voor paniek gezorgd op de A76 bij Nuth. De politie moest de hond neerschieten. De hond werd geraakt aan zijn linkerzijde, maar overleefde zijn avontuur. Hij is ondergebracht in een asiel. Door de ernst van de situatie besloot de politie het loslopende dier zelf neer te schieten, nadat agenten en automobilisten eerst tevergeefs hadden geprobeerd het het beest van de autoweg af te krijgen. Ook de komst van een dierenarts kon niet worden afgewacht, volgens de politiewoordvoerder. Nadat hij was geraakt, rende de hond een greppel in, waar de politie hem kon vangen. De eigenaar van de Groenendaeler heeft zich nog niet gemeld.

Man overvalt bank in Ganzeweide

HEERLEN – Een gewapende man heeft gistermiddag even na half drie de Rabobank in de Heerlense wijk Ganzeweide overvallen. Hij bedreigde een medewerker van de bank met een vuurwapen en eiste geld. Vervolgens sloeg de overvaller met een nog onbekend geldbedrag via de Bokstraat op de vlucht. De politie hield om half vijf op het Fossielenerf een man aan waarvan het signalement overeen kwam met de overvaller. Maar de arrestant bleek niets met de overval te maken te hebben en werd op vrije voeten gesteld. Het signalement van de overvaller luidt: blanke man van tussen de 20 en 25 jaar, lengte ongeveer 1.65 meter, bol gelaat en zwarte snor. Hij droeg een lichtblauwe jeansbroek, een blauw jack en een blauwe baseball-pet. De buit, waarover de politie geen mededelingen wil doen, stopte de man in een plastic zak.

o/z

Maastricht wil af van vakbondsman

DOOR THEO SNIEKERS EN MAURICE UBAGS

MAASTRICHT – Het college van B en W van Maastricht wil niet verder aan één tafel zitten met Abva-Kabo-bestuurder Lex Veldhuizen. B en W hebben gisteren in een brief aan het hoofdbestuur van de ambtenarenbond in Zoetermeer gevraagd een andere bestuurder af te vaardigen naar Maastricht.

Veldhuizen is de vakbondsbestuurder die begin juni nadrukkelijk aandrong op een onderzoek naar de vermeende misstanden binnen het ambtelijk apparaat van de gemeente Maastricht. Dat leidde ertoe dat oud-minister Cees van Dijk werd aangezocht om dat onderzoek voor zijn rekening te nemen.

Van Dijk constateerde inderdaad uitzonderlijke toestanden zoals beloningen in natura van ambtenaren. Zijn eerste bevindingen waren aanleiding voor hem om een diepgaand en onafhankelijk onderzoek te bevelen naar de toepassing van de arbeidsvoorwaarden binnen Maastricht.
D66–Wethouder Armand Cremers (personeel) wilde gisteren niet zeggen waarom Veldhuizen niet meer welkom is in het stadhuis. „Op dit moment heeft dat geen zin." De gemeentelijke woordvoerder was gisteravond niet meer bereikbaar voor commentaar.

Een woordvoerder van het hoofdbestuur van de Abva-Kabo liet gisteravond weten dat van het vervangen van Veldhuizen geen sprake kan zijn. „Wij zien geen enkele reden waarom Veldhuizen teruggehaald zou moeten worden. Als er problemen zijn, moeten die in een gesprek worden opgelost. Zo gebeurt dat vrijwel altijd. Het hoofdbestuur is wel bereid een bemiddelaar naar Maastricht te sturen."
De Abva-Kabo wilde gisteren niet zeggen welke reden Maastricht aanvoert om Veldhuizen de deur te wijzen. „Van chantage richting gemeente is geen sprake: onze mensen chanter nooit."

iemand die de dienst uitmaakt, hamert op het dienstbelang omdat hij het dan in feite over zijn persoonlijk belang heeft

punaise

Op vrijdag 17 september 1993 hopen onze ouders

Wybe Bruinsma

en

Lies Bruinsma-Hutzemakers

hun 50-jarig huwelijk te vieren.

Op deze dag is er om 15.00 uur een heilige mis tot dankzegging in de parochiekerk Christus Koning (de Kluis) te Geleen.

U kunt onze ouders feliciteren van 19.00 tot 20.30 uur in d'Heremiet, Kluis 48a-50 te Geleen.

De kinderen.

Seipgensstraat 17,
6164 HM Geleen.

---

†

Rust nu maar uit; je strijd is gestreden.
Je hebt het zo ontzettend moedig gedaan.
Wie kan begrijpen hoe je hebt geleden.
Wie kan voelen wat je hebt doorstaan.

Na een liefdevolle verzorging thuis door de kinderen, zijn zus en kennissen is na een leven van zorg en aandacht voor allen die hem dierbaar waren van ons heengegaan onze goede vader, schoonvader en opa

Arnoldus Hendrikus Fonteijn

weduwnaar van

Hendrika van den Brink

Hij overleed voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 75 jaar.

Buchten: Anke de Bont-Huijbers
Alex Hoogenberg
Udo, Silke
Holtum: Hans Fonteijn
Marja Fonteijn-Mains
Rik, Rene
Born: Nond Fonteijn
Carrie Fonteijn-Jessen
Ike, Judith
Grevenbicht: Truus Dekkers-Fonteijn
Wil Dekkers
Kim, Kelly
Sittard: Hennie Fonteijn
Marie-Louise Fonteijn-Munsters
Erik, Sandra, Mark, Daphne, Laura
Buchten: Jolanda Lipsch-Fonteijn
Jan Lipsch
Mariska, Mischa, Sander

Sittard, 9 september 1993
Corr.-adres: Bornerveldstraat 61,
6121 HJ Born

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 14 september a.s. om 10.30 uur in de dekenale kerk van de H. Petrus te Sittard, waarna begrafenis op de algemene begraafplaats aan de Wehrerweg.

Samenkomst in de kerk om 10.10 uur, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Avondmis voorafgegaan door rozenhoedje maandag 13 september om 18.40 uur in voornoemde kerk.

Vader is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis te Sittard. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

---

†

Er zijn geen woorden, die de diepte van onze verslagenheid kunnen weergeven nu op 60-jarige leeftijd toch nog onverwacht van ons is heengegaan mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Martin Daemen

echtgenoot van

Lies Benders

Schinveld: E.M.B. Daemen-Benders
Schinveld: Peter en Anita Daemen-Mengelers
Tessa
Brunssum: Maurice en Gaby Daemen-Kopers
Familie Daemen
Familie Benders

10 september 1993
Julesstraat 15, 6451 CG Schinveld

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 18.30 tot 19.30 uur in de rouwkapel te Schinveld.

Avondwake, dinsdag om 18.45 uur in de hierna te noemen kerk.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden in de St.-Eligiuskerk te Schinveld, op woensdag 15 september om 10.00 uur.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op het r.k. kerkhof aldaar.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Na een intens en welbesteed leven van zorg en liefde is heden van ons heengegaan, op de leeftijd van 69 jaar mijn lieve man, vader, schoonvader en onze opa

Wladyslaw Rogalinski

echtgenoot van

Theresia Smolders

In dankbare herinnering:
Sittard: D.Th. Rogalinski-Smolders
Erkelenz: Mary-Lou en Manfred
Rogalinski
Alexander, Katharina

9 september 1993
Broeksittarderweg 4
6137 AK Sittard

De crematieplechtigheid zal plaatshebben op maandag 13 september a.s. om 14.00 uur in crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.

Bijeenkomst in het crematorium. Geen condoleren.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wanben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

---

†

„Op de Heer stel ik mijn hoop op Zijn woord vertrouw ik".
(Ps. 120)

In de stilte van zijn vertrouwde omgeving, zijn geliefd klooster en kasteel te Stein, is na een zeer arbeidzaam en vroom leven, gesterkt door Gods genade, van ons heengegaan onze dierbare broer, oom en medebroeder

Antonius Johannes Munsters

missionaris van het H. Hart
ridder in de Orde van Oranje Nassau
ereburger van de gemeente Stein

Hij is geboren te Deurne op 26 februari 1906.
Te Arnhem legde hij op 21 september 1926 zijn kloostergeloften af.
Zijn priesterwijding ontving hij te Stein op 2 augustus 1931.
Hij is overleden te Stein in de morgen van 9 september 1993.

Wij nemen afscheid van pater Munsters met een eucharistieviering op maandag 13 september te 11.00 uur in de kloosterkapel van het kasteel Stein, waarna de begrafenis volgt op het kloosterkerkhof.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van uitvaartcentrum Daemen, Heirstraat 41 te Elsloo-Stein.
Bezoek dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Stein (L.), 9 september 1993

Namens de familie:	Namens de medebroeders:
A.J. Manders-Munsters	J.A. Janssen msc.
Heieindseweg 5a	Ondergenhousweg 14
5753 PZ Deurne	6171 GW Stein

Diep getroffen heeft het bestuur LGOG kennis genomen van het bericht van overlijden van

pater A.J. Munsters msc

erelid van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap

Gedurende een reeks van jaren heeft pater Munsters met grote kennis van zaken zich ingezet voor de geschiedbeoefening van Limburg in het algemeen en voor die van archeologie en kerkhistorie in het bijzonder.
Zijn betrokkenheid en daadkracht in dienst van Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap hebben velen geïnspireerd.

Bestuur LGOG
drs. [illegible], voorzitter
dr. G. [illegible], secretaris

Maastricht, 9 september 1993

Op deze wijze willen wij blijk geven van ons medeleven met het overlijden van

pater Munsters

op donderdag 9 september j.l.
Vaak hebben wij op een zeer prettige wijze met hem samengewerkt, waardoor wij hem hebben leren kennen en waarderen.
Moge hij rusten in vrede.

[illegible]

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden nam de Heer [illegible] onverwacht uit ons midden onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Leonardus Rog

Hij overleed in de leeftijd van 71 jaar.

Landgraaf: † Sjaak Rog
Diana en [illegible]
Heerlen: Mia Rog
Marte en Ina
Monique en Jos
Heerlen: Agnes Rog
Raymond en Nicole
Heerlen: Toos Rog en Willy Vroemen
Hoensbroek: Gemmie en Willem Hagemans-Rog
Roger
Roy
Heerlen: Gertie en Ger Prijus-Rog
Gwenda
Grace

Heerlen, 10 september 1993
Meezenbroekerweg 13 k605
Corr.-adres: Insula 66, 6416 BZ Heerlen

De crematieplechtigheid zal plaatsvinden op dinsdag 14 september om 10.30 uur in crematorium Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in het crematorium.

De overledene is opgebaard in uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, waar gelegenheid is tot afscheid nemen zondag van 14.00 tot 15.00 uur en maandag van 18.00 tot 19.00 uur.

---

†

Na alle fijne jaren die we met haar mochten beleven, hebben wij geheel onverwacht afscheid moeten nemen van onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Mia van Riet

weduwe van

Henk van 't Blik

Voorzien van de laatste sacramenten, overleed zij in de leeftijd van 70 jaar.

Sittard: Pieter van 't Blik
Geleen: Marianne van 't Blik
Adriaan de Waal
Eindhoven: Henk van 't Blik
Ine van 't Blik-Quax
Hester, Nanda, Myrthe

Geleen, 10 september 1993
Corr.-adres: De Wielewaal 5, 6165 SG Geleen

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 14 september a.s. om 11.00 uur in de Christus Koningkerk te Geleen/Kluis, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de algemene begraafplaats Wehrerweg te Sittard.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van de overledene maandag 13 september om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis te Sittard. Bezoektijd dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht hebben ontvangen gelieve u deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Intens verdrietig, maar zo gelukkig dat wij hem thuis met zoveel liefde en in zo'n mooie saamhorigheid hebben mogen begeleiden in zijn laatste levensdagen geven wij kennis dat van ons is heengegaan mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Nic van Dijk

echtgenoot van

Liesbeth Heijen

Hij overleed, voorzien van de h. sacramenten der zieken, op 64-jarige leeftijd.

Landgraaf: L. van Dijk-Heijen
Landgraaf: Frieda en Toon van Hattum-van Dijk
Andrew en Kevin
Landgraaf: Mary-Lou en Paul Vaessen-van Dijk
Jimmy
Landgraaf: Marcel en Sandra van Dijk-Gaertner
Familie van Dijk
Familie Heijen

6374 HM Landgraaf, 9 september 1993
Kerkstraat 50

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal worden opgedragen op dinsdag 14 september a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Waubach.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Maandag 13 september wordt de dierbare overledene bijzonder herdacht in een eucharistieviering om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk. Vooraf om 18.40 uur rozenkransgebed.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer te Nieuwenhagen, Beuteweg 32, dagelijks van 18.15 tot 18.30 uur.

Liever geen bezoek aan huis.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Na een leven van eenvoud, zorgzaamheid en liefde is vanmorgen geheel onverwacht van ons heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder, trotse groot- en overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Christina (Mam) Tönnissen

weduwe van

Frits Willems

Zij overleed in de leeftijd van 76 jaar.

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen
Familie Tönnissen
Familie Willems

Kerkrade, 9 september 1993
Corr.-adres: [illegible]straat 16,
[illegible] Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst, waarvoor wij u beleefd uitnodigen, zal worden gehouden op dinsdag 14 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de Blijde Boodschap aan de Dr. v.d. [illegible] te Kerkrade-Rolduckerveld.
[illegible] moeder ter ruste op de begraafplaats Schifferheide te Kerkrade-West.
Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
[illegible] maandag 13 september om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Moeder is opgebaard in de rouwkamer van het [illegible] Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West.
Gelegenheid tot afscheid nemen aldaar dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Voor vervoer kerk-Schifferheide v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden hebben wij afscheid moeten nemen, voorzien van de h. sacramenten, van mijn man, onze vader en schoonvader

Johann Lewandowski

echtgenoot van

Jeanny Verdonschot

op de leeftijd van 88 jaar.

In dankbare herinnering:
Jeanny Lewandowski-Verdonschot
en kinderen

9 september 1993
A ge Water 1
6451 CB Schinveld

De crematieplechtigheid zal in besloten familiekring plaatsvinden.

---

†

Voor uw zeer gewaardeerde blijken van deelneming, ons betoond tijdens de h. mis en de begeleiding naar haar rustplaats van mijn vrouw

Anny de Bruijn-Konarski

betuigen wij aan iedereen onze oprechte dank. Ook voor de vele brieven, bloemen en condoléances die wij mochten ontvangen.

De plechtige zeswekendienst wordt gehouden op zondag 17 oktober 1993 om 11.00 uur in de parochiekerk van St.-Cornelius te Heerlerheide.

Namens haar man, dochters, schoonzoons en kleinkinderen
Fam. F.C. de Bruijn

Lodewijkstraat 3, Heerlerheide

---

† **Nel de Waal-Sijben**, 78 jaar, echtgenote van Jan de Waal, Nieuwstraat 44, 6001 TZ Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 13 september a.s. om 12.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Fatima te Weert, waarna de crematie in het crematorium te Heeze.

† **Ida Hulda Denner**, 87 jaar, weduwe van Jacob de Koning, R.C. Godshuis, kamer 323, 6041 GC Roermond, Pollartstraat 6. Het afscheid zal worden gehouden op maandag 13 september a.s. om 11.00 uur in de ontvangkamer van het mortuarium in het St. Laurentiusziekenhuis te Roermond.

† **Wilhelmus Wilhelmina Bremmers**, 82 jaar, echtgenoot van Cornelia Reijnders, Eiermarkt 15, 6042 HV Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 13 september a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Laurentius te Roermond, waarna de crematie in het crematorium Nedermaas te Geleen.

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede hij ons gedurende zijn leven heeft omringd, geven wij u kennis dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, mijn man, onze broer, zwager en oom

Henny van der Vegt

weduwnaar van

Willy Dusseldorp

echtgenoot van

Cecile Purnot

op de leeftijd van 74 jaar.

In dankbare herinnering:
Cecile van der Vegt-Purnot
Familie Van der Vegt
Familie Dusseldorp
Familie Purnot

9 september 1993
Weijenbergstraat 304, 6431 AT Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 14 september om 13.30 uur in de grote St. Jan te Hoensbroek, gevolgd door de crematie te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Maandag a.s. om 19.00 uur avondwake in de kleine St. Jan aan de markt.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 18.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Rectificatie

In de overlijdensadvertentie van

mevr. Leunissen-Bego

gisteren is abusievelijk de plaats van de avondmis foutief vermeld; deze vindt plaats heden, in Huize Ter Heyde, J. [illegible]straat 30 te Heerlen om 17.00 uur.

Dankbetuiging

Door de overweldigende belangstelling, betoond bij het overlijden en de uitvaart van mijn lieve vriend, onze goede vader

Jan Loogman

is het voor ons onmogelijk iedereen persoonlijk te bedanken.
Het verlies en het gemis van zo'n lieve man zijn niet in woorden uit te drukken.
Iedereen bedankt voor het medeleven, de bloemen en voor de vele kaarten.

Rickie Brink
Sandra en Günther
Ron en Erika
Jan en Sally, Joey

In de kapel van ziekenhuis Brunssum zijn op de volgende zondagen om 10.00 uur heilige missen: 12, 19 en 26 september.

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat zij voor ons betekend heeft, geven wij kennis dat geheel onverwacht, in de leeftijd van 81 jaar, van ons is heengegaan onze zus, schoonzus, tante en nicht

Elisabeth (Lies) Ramakers

Familie Ramakers

6463 CK Kerkrade, 10 september 1993
Chevremontstraat 48

De plechtige uitvaartdienst, waarvoor wij u beleefd uitnodigen, zal worden gehouden op woensdag 15 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St.-Petrus Maria ten Hemelopneming te Kerkrade-Chevremont.
Aansluitend zal de crematieplechtigheid plaatsvinden in de aula van het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondwake ter intentie, dinsdag 14 september om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
De dierbare overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West.
Gelegenheid tot afscheid nemen aldaar dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Nog midden in haar leven, nog vol plannen voor haar gezin en werk werd heden door de Schepper teruggeroepen, voorzien van de h. sacramenten mijn lieve vrouw en onze goede, zorgzame moeder

Gerda Berendse-Couman

echtgenote van

Henny Berendse

op de leeftijd van 35 jaar.

In dankbare herinnering:
Henny Berendse
Theo, Peter

9 september 1993
Mgr. Feronlaan 89
6433 CG Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 14 september om 11.00 uur in de Christus Koningkerk te Hoensbroek-Zuid, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats Akerstraatweg.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
Maandag a.s. om 18.00 uur avondwake in voornoemde kerk.
U kunt afscheid nemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100 Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

OVERLEDEN

† **Nel de Waal-Sijben**, 78 jaar, echtgenote van Jan de Waal, Nieuwstraat 44, 6001 TZ Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 13 september a.s. om 12.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Fatima te Weert, waarna de crematie in het crematorium te Heeze.

† **Ida Hulda Denner**, 87 jaar, weduwe van Jacob de Koning, R.C. Godshuis, kamer 323, 6041 GC Roermond, Pollartstraat 6. Het afscheid zal worden gehouden op maandag 13 september a.s. om 11.00 uur in de ontvangkamer van het mortuarium in het St. Laurentiusziekenhuis te Roermond.

† **Wilhelmus Wilhelmina Bremmers**, 82 jaar, echtgenoot van Cornelia Reijnders, Eiermarkt 15, 6042 HV Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 13 september a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Laurentius te Roermond, waarna de crematie in het crematorium Nedermaas te Geleen.

Neergeschoten agenten herstellen voorspoedig

DOOR ROB PETERS

BRUNSSUM – De twee agenten van de politie in Brunssum, die op 12 augustus tijdens een routinecontrole door de dronken Gerrit S. (29) uit Heerlen werden neergeschoten, zullen vrijwel zeker binnen enkele maanden hun dienst kunnen hervatten.

Brigadier Arno Wolvers en hoofdagent Peter Puts zijn enkele weken geleden al uit het ziekenhuis ontslagen om thuis te revalideren. Dat heeft hun chef M. Schaepkens van de basiseenheid Brunssum-Onderbanken gisteren bevestigd. „Dagelijks beseffen we dat onze collega's heel veel geluk hebben gehad."

Volgens woordvoerder Jos Koevoets van het politiedistrict Heerlen is het tactische en technische onderzoek in deze zaak afgesloten en is het aan justitie om te bepalen of Gerrit S. vervolgd wordt voor pogingen tot tot moord of doodslag.

Onderzoek van het gerechtelijk laboratorium in Rijswijk heeft de aanvankelijke conclusie dat Gerrit S. ook op zichzelf heeft geschoten, ondersteund. Daarmee is de stelling van kennissen van S. dat de agenten hem verwondde met hun dienstpistool ontzenuwd. Getuigen hadden gezien dat S. die met moeite op de been kon blijven, het wapen op zichzelf had gericht en had geschoten. Kruitsporen op de door het gerechtelijk laboratorium onderzochte kleding van S. hebben, evenals het onderzoek naar de dienstwapens van de beide gewonde agenten, voor die visie aanvullend bewijs geleverd.

De twee agenten hielden op 12 augustus in het centrum van Brunssum motorrijder S. aan voor een controle. Op het moment dat zij de bestuurder lieten weten dat hij voor controle mee naar het bureau moest, sloegen de stoppen bij S. door. Het kwam tot een wilde schietpartij waarbij de agenten in wang en rug werden geschoten. De dader heeft later gezegd dat hij die dag ruzie met zijn vriendin had gekregen en daarom veel had gedronken. „Ik kan me eigenlijk niets meer herinneren. Ik zat vol whisky ," heeft hij gezegd.

Werkvoorziening staakt

● *Bijna vierhonderd werknemers van het wsw-bedrijf WPM De Beitel in Heerlen hebben gisteren de hele dag niet gewerkt. En bij ASB Maurits in Geleen werd 's middags een werkonderbreking gehouden. Deze weken wordt bij veel bedrijven in de sociale werkvoorziening in het hele land actie gevoerd. Al sinds mei liggen de vakbonden in de clinch met de wsw-werkgevers over een nieuwe cao. De werkgevers bieden geen salarisverhoging en geen uitzicht op een' wao-reparatie. De bonden daarentegen eisen 2,5 procent loonsverhoging, dichting van het wao-gat en behoud van werkgelegenheid. Op 15 september gaat Assemblagebedrijf Bouwberg in Brunssum plat en 20 september de Emma schoenenfabriek in dezelfde plaats.* Foto: DRIES LINSSEN

GS zien niets in wegpompen grondwater uit Pietersberg

Ook België verontrust over ENCI-afgravingen

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De door het dagelijks bestuur van de provincie onlangs verleende vergunning aan cementproducent ENCI in Maastricht om nog eens 1 miljoen kubieke meter grondwater per jaar weg te pompen, heeft nu ook internationale verontrusting gewekt. Zowel het Vlaamse als Waalse ministerie van Milieu, evenals de Vlaamse maatschappij voor watervoorziening hebben bij de provincie Limburg 'officieel gereageerd' op de nieuwe grondwateronttrekkingen in de kalksteengroeve van ENCI.

Dat hebben Gedeputeerde Staten gisteren laten weten in een reactie op schriftelijke vragen van CDA-Statenlid Jan Ruth. Het college deelt de forse kritiek en de – eerder ook al van de gemeente Maastricht, het Belgische Riemst en particuliere organisaties binnengekomen – bezwaren echter niet.

GS wijzen erop dat er met de nu dus goedgekeurde verlenging van de grondwateronttrekking geen sprake is van een (verdere) toename van de verdroging in het natuurgebied Jekerdal. De natuur- en landschappelijke waarden van de Pietersberg zelf hebben volgens GS al helemáál niets te duchten van de ENCI-afgravingen, omdat zij niet afhankelijk zouden zijn van het grondwaterpeil.

Bovendien benadrukt het college dat er aan de vergunningverlening aan ENCI ook een belangrijke voorwaarde is gekoppeld. De cementfabriek weet zich nu namelijk verplicht om samen met de provincie te onderzoeken of het opgepompte groevewater – noodzakelijk voor de toegepaste 'droge' winning van kalksteen – voor andere doeleinden kan worden gebruikt. Overigens wijzen GS er nog op dat eventuele 'natte' (en daarmee minder milieubelastende) winning van kalksteen een slordige twintig miljoen gulden aan extra investeringen vergt. Dat bedrag zou voor ENCI bedrijfseconomisch nauwelijks of niet zijn op te brengen.

Drugstransport onderschept

● *De politie in Venlo heeft in de nacht van donderdag op vrijdag een transport van ongeveer vier ton marihuana (straatwaarde 50 miljoen gulden) onderschept. De soft-drugs zaten verstopt in een vrachtauto met maïs die op de E3 richting Eindhoven reed. Twee mannen zijn aangehouden. Het zijn een 44-jarige man uit Venlo en een 45-jarige man uit Reuver. De politie was getipt.*
Foto: JEROEN KUIT

Subsidie voor onderzoek aan instituut

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Het Cardiovascular Research Institute Maastricht (Carim) heeft van de EG een subsidie van 265.000 gulden ontvangen. Met dit geld betaalt het instituut een aantal onderzoeksplaatsen voor kandidaten uit EG-landen en Oostenrijk en Zweden. Carim is door de toekenning van de subsidie erkend als gastinstituut waar buitenlanders een aanvullende opleiding kunnen volgen.

De subsidie van 265.000 gulden is niet de enige EG-toekenning die het instituut de laatste maanden heeft mogen ontvangen. Ten behoeve van samenwerkingsverbanden met vergelijkbare instituten in Venezuela, Denemarken, Duitsland, Frankrijk en Engeland ontving Carim alles bij elkaar ongeveer 1,5 miljoen gulden via de Europese Gemeenschap. Maar liefst 45 procent van de gelden komt uit externe middelen. Het meeste geld komt rechtstreeks van de EG.

De school werd een jaar geleden officieel erkend als een van de negen onderzoeksscholen. Voorwaarde voor die erkenning was dat ze hoogwaardig onderzoek van internationaal niveau moest koppelen aan een gedegen opleiding tot wetenschappelijk onderzoeker.

Daarnaast moet de organisatie zelfstandig functioneren, zelf over een budget kunnen beschikken en moet de betrokken universiteit voor minimaal vijf jaar de benodigde financiën garanderen.

Teska Kerkrade overgenomen

KERKRADE – Stoffenweverij Teska International in Kerkrade is overgenomen door Elba bv. Dat heeft directeur J. Crompvoets gisteren bekendgemaakt. Door de overname door Elba zijn de afzetmogelijkheden voor Teska aanzienlijk verbeterd, want Elba is verbonden aan een groep textielbedrijven die actief is in heel Europa. Voor Teska komen op die manier meer afzetkanalen beschikbaar.

Dat kon het Kerkraadse bedrijf goed gebruiken, want het leed vorig jaar een verlies van 4,5 ton en stevent dit jaar af op een verlies van 8,5 ton. Het verlies van dit jaar wordt bijna volledig veroorzaakt door reorganisatiekosten. In maart werden – na goedkeuring door de kantonrechter – twintig van de tachtig werknemers ontslagen. Het bedrijf had een kwart van de weefmachines stilstaan wegens gebrek aan orders.

Brandend Hart rekent op steun Midden-Limburg

Vervolg van pagina 11

ROERMOND – Brandend Hart presenteert het plan op 28 september aan Middenlimburgse gemeenteraadsleden en leden van Provinciale Staten in het Roermondse stadhuis. Op de vraag waarom niet de rest van Limburg bij de presentatie betrokken wordt omdat het afvalprobleem toch in de gehele provincie speelt zei Huub Bemelmans van de Milieufederatie: „Na de eerste informatie-avond gaan we ook naar de andere gewesten. We doen het eerst hier omdat we in Midden-Limburg op de meeste steun kunnen rekenen. Veel mensen zijn hier in het geweer tegen verbranden. Andere gewesten hebben zich tot nu toe koest gehouden. Ze zijn blij dat ze de verbrander niet krijgen. Ik hoop dan ook dat van dit plan een solidariteitseffect uitgaat".

Tot nu toe doet deputé drs. Jan Tindemans scheiden en vergisten af als een onbewezen techniek, dat geen heus alternatief zou zijn voor verbranden. Deze week heeft hij tijdens een avond over dit onderwerp in Roermond gezegd dat de provincie eventueel tot scheiding en vergisting van afval wil over gaan indien het landelijke Afval Overleg Orgaan (AOO) de techniek aanbeveelt.

Het AOO doet evenwel pas medio volgend jaar daarover uitspraken, terwijl Provinciale Staten van Limburg begin volgend jaar reeds een beslissing nemen over de vuilverbrander in Maasbracht. Moet daarmee niet gewacht worden totdat het AOO bekend maakt hoe het er met het huidige afvalaanbod voorstaat en of scheiding en vergisting onderdeel kan zijn van afvalverwerking, zo vragen tegenstanders van verbranden zich af.

„Als het AOO straks zegt, je moet scheiden en vergisten meenemen, dan doen we dat. Als blijkt dat het allemaal vreselijk beter gaat dan we gedacht hadden dan wordt de afvalverbrander niet gebouwd," zo reageerde Tindemans.

Noodopvang asielzoekers in Schimmert

SCHIMMERT – Eind september worden de eerste asielzoekers verwacht, die tijdelijk worden ondergebracht in Huize Op de Bies in Schimmert. Exploitant Jo Rödiger van het voormalige tehuis voor gehandicapten heeft één paviljoen voor noodopvang van vluchtelingen, onder wie moeders en kinderen uit het verscheurde Joegoslavië, aangeboden aan het ministerie van WVC.

Het tijdelijk opvangcentrum in Schimmert valt onder de verantwoordelijkheid van de directie van het Schinnense Moorheide. De mensen krijgen begeleiding vanuit dit asielzoekerscentrum en van plaatselijke huisartsen. Ook wordt er voorzien in maatschappelijke hulp en voldoende recreatieve activiteiten. Naar verwachting is het verblijf van de asielzoekers in Schimmert van korte duur.

De omwonenden van Op de Bies worden binnenkort door de gemeente Nuth voorgelicht over de komst van de asielzoekers in een speciale bijeenkomst.

Tommy voorlopig niet naar VS

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – De aan een levensbedreigende hersentumor lijdende Tommy Pantus (11) uit Brunssum wordt voorlopig niet behandeld in een speciaal ziekenhuis in Houston (Texas). Dat heeft de Stichting Help Tommy gisteren meegedeeld. Voor de jonge Brunssummer worden al wekenlang acties gehouden die geld opleveren dat gebruikt wordt ter bekostiging van een Amerikaans medicijn dat door geen enkele verzekeringsmaatschappij vergoed wordt. Inmiddels is er meer dan 200.000 gulden bijeengebracht.

In het De Weverziekenhuis werd eind augustus een röntgen-scan gemaakt om te beoordelen of een operatie in de VS zinvol zou kunnen zijn. Gezien de geconstateerde afbrekende werking van het kostbare medicijn waarmee Tommy al sinds maart behandeld wordt, is de operatie op dit moment niet noodzakelijk, zo heeft de stichting laten weten.

De Amerikaanse specialist dr. S. Burzynski heeft dan ook geadviseerd om Tommy verder te behandelen met het infuusmedicijn dat Tommy's tekort aan eiwitten aanvult op basis van een hoge dosis van deze eiwitten. Indien deze speciale eiwitten namelijk in voldoende mate in het lichaam aanwezig zijn, kan het lichaam zelf de tumorgroei remmen en daarna het weefsel zelfs afbreken. Deze 'laatste kans op genezing' sprak de familie door met de betrokken artsen, verzorgers, ziekenhuizen en met instanties zoals de inspectie voor de volksgezondheid en de verzekeringsmaatschappij.
De huidige behandeling zal naar verwachting meer dan een jaar gaan duren.

De Stichting Help Tommy die maanden geleden in het leven werd geroepen stelt zich ten doel bij te dragen in de kosten van de medische behandeling van Tommy Pantus. De stichting zal verder, 'als Tommy is genezen', bijdragen in de kosten van behandeling van andere kinderen die lijden aan een soortgelijke aandoening. Rekeningnummer van de Stichting Help Tommy luidt: ABN-Amro: 57.72.85.300. of postgironummer: 64.94.876.

CBR opent kantoor in Eindhoven

Van onze verslaggever

EINDHOVEN – Het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen heeft een nieuw regiokantoor geopend in Eindhoven. Vanuit een pand aan de Hoevenweg 20 wordt vanaf deze week de administratie verzorgd voor de provincies Noord-Brabant en Limburg. De opening van het kantoor 'regio Zuid' in Eindhoven is een uitvloeisel van het 'Beleidsplan CBR Nieuwe Stijl' waarin gepoogd wordt om dichter bij de klanten – jaarlijks ruim 600.000 kandidaten en meer dan 6.000 rijscholen – te verkeren. In dat kader is er niet alleen in een nieuw regiokantoor in Eindhoven voorzien, maar krijgen de andere vier regio's in het land ook een eigen kantoor.

De regio Zuid van het CBR telt 198 medewerkers. Dit jaar zullen volgens de prognose meer dan 120.000 praktijk- en ruim 80.000 theorie-examens worden afgenomen in deze regio. In de regio Zuid zijn meer dan 1.400 rijscholen actief.

Een van de nieuwste ontwikkelingen in de decentrale structuur van het CBR is de invoering van het Examen Reserveringssysteem. Een rijschool kan met behulp van computer en modem verbinding maken met de CBR-computer en zelf de examendatum en tijdstip bepalen. kandidaten weten voortaan ruim van te voren precies wanneer men op examen kan. Bovendien is een positieve bijkomstigheid dat dan de doorlooptijden niet meer van toepassing zijn. Het wordt mogelijk om twintig weken vooruit te reserveren.
In de toekomst zal het voor rijscholen en kandidaten ook mogelijk zijn om via het systeem een diversiteit van informatie te verkrijgen.

De kleine Josephine woont al meer dan twee jaar vrijwel permanent bij haar grootouders. Onwetend van de papieren oorlog die over haar toekomst wordt gevoerd. Een oorlog die een direct gevolg is van de scheiding van haar ouders vrij kort na haar geboorte in 1990. Een lijdensweg dreigde voor een baby omdat haar vader en moeder zwaar verslaafd waren aan drugs. Gelukkig waren opa en oma Reinhardt in staat de kleine Josephine op te vangen en te verzorgen. Een opvang die veel waardering oogstte, ook van hulpverlenende instanties, maar die strandde op het gegeven dat moeder José Bol genezen werd beschouwd van haar verslaving. Een visie die haar grootouders nog steeds niet delen. In een wirwar van procedures en beschikkingen proberen instanties, grootouders en ouders de juiste weg te vinden, maar de neuzen wijzen nooit in dezelfde richting. De uitspraak van de rechter in Maastricht gisteren lijkt een voorlopig einde te maken aan alle discussie. Josephine gaat terug naar moeder tot verdriet van haar grootouders. Heel menselijke emoties maar die zijn nooit doorslaggevend in de zo moeilijke doolhof van kinderbeschermingsregels.

Opa overweegt klacht tegen Maastrichtse kinderrechter

Grootouders vechten voor toekomst kind

in het nieuws

DOOR ROB PETERS

WIJNANDSRADE – Opa en oma Reinhardt schrikken op deze vrijdag niet echt van het vonnis van de Maastrichtse rechter. Zij wachten gelaten op de gebeurtenissen die logischerwijze moeten volgen. Josephientje wordt op deze dag niet op de trein naar Haarlem gezet voor een weekeindje bij haar moeder conform de omgangsregeling. Opa Reinhardt vindt dat hij eerst de uitspraak mag afwachten, ook al kent hij bij voorbaat de inhoud.

Hij verwacht nu dat in de loop van het weekeinde de kleine wordt opgehaald. Hij zal zich niet verzetten, ook al doet het vonnis veel pijn.

„Het kort geding werd gedaan door de rechter die ook al als kinderrechter is opgetreden. Die valt zijn eigen beslissingen toch niet aan," probeert Max Reinhardt knorrig zijn verdriet te camoufleren.

Hij denkt erover een klacht in te dienen omdat rechter Verjans naar zijn mening niet zoals voorgeschreven onafhankelijk was in deze zaak. De kinderrechter had zelf met een schrijffout in juli voor commotie en vertraging gezorgd en een uitspraak gedaan waartegen beroep was aangetekend. Nieuwe verwarring, die ook weer gevoed werd door een beslissing van de rechtbank in Haarlem om nieuw onderzoek in te stellen naar de kansen op terugval in drugsgebruik van de moeder van het kind, in de voogdijkwestie uitstel gegeven.

Mr. Verjans geeft in zijn vonnis de fout van 14 juli toe, maar zegt dat overduidelijk moet zijn geweest dat het zijn bedoeling toen was het kind op 13 augustus daadwerkelijk naar haar moeder te laten terugkeren. 'Foutje, bedankt,' zegt Max Reinhardt sarcastisch.

De door de Kinderbescherming aangewezen toezichthouder kapittelt de grootouders omdat zij het kind op deze vrijdag thuishouden en zoals afgesproken in het weekeinde naar de moeder laten gaan.

● *Josephine zit op het stoepje voor het huis van haar grootouders. Dit weekeinde gaat ze voorgoed naar moeder José.*
Foto: CHRISTA HALBESMA

„Het is een truc om ons te wijzen op de omgangsregeling vlak voor het vonnis betekend wordt. Om zo zonder problemen de verhuizing van het kind te kunnen afwerken en alle problemen te kunnen vermijden," denkt Max Reinhardt hard op. Conform de uitspraak in kort geding hoeft Josephine eerst zondagmiddag te worden afgegeven.
„Het wordt een verschrikkelijk afscheid, maar we krijgen mentale steun van vrienden," zeggen de grootouders.

Bij de stichting voor de jeugdbescherming in Maastricht, de instantie die de Kinderbescherming heeft geadviseerd in deze zaak, wordt terughoudend gereageerd. „Wij hebben nu geen stem in het kapittel. Het is aan de moeder om uitvoer te geven aan deze rechtelijke beslissing en het kind op te halen."

De kwestie van de omgangsregeling ligt anders, die valt wel onder de controle van Jeugdzaken.

De kern in deze zaak ligt in de verwijdering tussen moeder aan de ene kant, vader en grootouders aan de andere kant. „Als er communicatiestoringen optreden wordt het moeilijk in dit soort zaken een goede regeling te treffen," zegt een woordvoerder in Maastricht. Bij de Kinderbescherming is het uitgangspunt dat een kind thuishoort bij de moeder. Omdat de vader nog niet zo ver is in zijn strijd tegen de drugs, is de beslissing logisch en voor de grootouders uiterst vervelend en pijnlijk."
Een schrale troost.

bioscopen

● **HEERLEN**
Royal: Sliver, do t/m zo 19 en 21.30 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 16 uur. Dennis the Menace, za zo en wo 14 uur, za en zo ook 16.30 uur. **Rivoli:** Dave, do t/m zo 18.45 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 14.30 uur. **Maxim:** Hot shots 2, do t/m zo 19.15 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo 14 en 16 uur, wo ook 14 uur. **H5:** The futgitive,dag. 14.30 17.45 en 20.30 uur, za ook 23.15 uur. The piano, dag. 14.15 18 en 20.45 uur, za ook 23 uur. Last action hero, dag. 14 18.30 en 21 uur, za zo ook 16.15 uur, za ook 23.30 uur. Turtlles 3, za zo 14 en 16 uur, wo ook 14 uur. Cliffhanger, do vr ma di 14 en 18.30 uur, za zo en wo 18.30 uur, za ook 23.30 uur. Guilty as sin, dag. 21 uur. Bambi, dag. 14 uur, za zo ook 16 uur. Indecent proposal, dag. 18.30 en 21 uur, za ook 23.30 uur. De vierde man, zo 11 uur.

● **SCHAESBERG**
Autokino: The fugitive, do t/m wo 20.45 uur. Cliffhanger, vr en za 23.15 uur.

● **MAASTRICHT**
Mabi: Sliver, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Hot shots, dag. 18.30 en 21.15 uur. Dennis the Menace, za zo en wo 14.30 uur. The piano, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur.**Ciné-K:** Enchanted april, dag. 21 uur, wo geen voorstelling!! **Cinema-Palace:** The fugitive, dag. 18 en 21 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Guilty as sin, dag. 18 en 21 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Indecent proposal, dag. 18 en 21.15 uur. Bambi, zo en wo 14.30 uur. **Lumière:** Denko/ La paradis vole/Octobre, do 20 uur. Aster, do 20.30 uur. La chasse aux papillons, dag. 22.30 uur. Picc mi/Rabi, vr 20 uur. Joli-coeur/The faces of aids/ca n'arrive pas qu'autres/Au nom de l'amour, vr 20.30 uur. Hyenes, za 20 uur. Madame hado/ Dial diali/Den baya: ,l'Amour maternel, za 20.30 uur. Sababu, zo 20 uur. Kulba na barna, zo 20.30 uur. Orlando, ma t/m wo 20 uur. Forbidden quest, ma t/m wo 20.30 uur.

● **GELEEN**
Roxy: Dragon, dag. 20.30 uur. Dennis the Menace, dag. 20.30 uur, za zo en wo ook 14 uur.

● **SITTARD**
Forum: Sliver, dag. 20.30 uur. Indecent proposal, dag. 20.30 uur. Bambi, za zo en wo 14 uur.

● **ECHT**
Royal-MicroRoyal: Last action hero, dag. 20.30 uur, zo ook 17 uur. Hot shots 2, dag. 20.30 uur, za zo ook 14.30 uur. The fugitive, vr en za 23.30 uur, zo ook 17 uur. Jungle book, za zo 14.30 uur.

● **ROERMOND**
Royal: The fugitive,dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Dennis the Menace, za zo en wo 14.30 uur. **Royaline:** Hot shots 2, dag. 20.30 uur, za zo en wo 14.30 uur, za ook 19 en 21 uur, zo ook 16.30 en 20.30 uur.

Behoefte aan horeca-onderwijs

HEERLEN – Er is een duidelijke behoefte aan horeca-onderwijs in Noord-Limburg. Dit blijkt uit een enquête onder horeca- en recreatiebedrijven, zorginstellingen en grote werkgevers met een kantine in Noord- en Midden-Limburg en aangrenzend Brabant. De enquête werd uitgevoerd door Etil (Economisch Technologisch Instituut Limburg) in opdracht van het Interven College. De school, die in Venlo moet komen, is een aanvulling op de bestaande middelbare horeca-opleidingen in Midden-Limburg.

Meer kennis over heden en verleden Duitse Orde

Nieuw boek over rol balije Alden Biesen

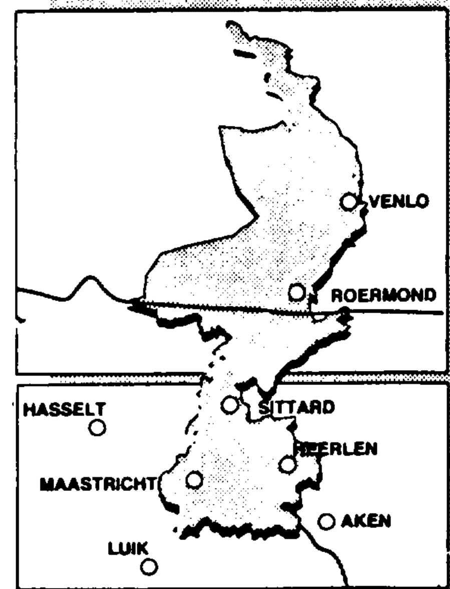
DOOR JO JEURISSEN

BILZEN – Aan de vooravond van de informele bijeenkomst van de EG-ministers van Buitenlandze Zaken in Alden Biesen (Bilzen-Rijkhoven) is een nieuw boek verschenen over de balije Alden Biesen in het Maas-Rijngebied. Het eerste exemplaar van het luxe en fraai geïllustreerde boek werd gisteren in de zaal Von Bocholtz overhandigd aan gouverneur H. Vandermeulen. De vandaag en morgen aanwezige EG-ministers in Alden Biesen zal eveneens een exemplaar worden aangeboden.

Na een aantal deelstudies verscheen in 1988 bij uitgeverij Lannoo in Tiel voor de eerste keer een synthese van de geschiedenis van de landcommanderij. Het boek is zo goed als uitverkocht. Tussen 1988 en nu zag een aantal waardevolle studies over de Duitse Orde het licht. Bovendien leverden internationale tentoonstellingen nieuw materiaal op voor een wetenschappelijke benadering. De laatste grote expositie in Alden Biesen 'Ridders en Priesters. Acht eeuwen Duitse Orde in Noordwest-Europa' in 1992 is daar een goed voorbeeld van.

Even nog is overworgen om een aangepaste herdruk van het boek uit 1988 uit te geven maar het nieuwe, aangedragen materiaal was zo waardevol dat besloten werd tot een geheel nieuwe uitgave. Het gisteren verschenen boek kwam tot stand op initiatief van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Landscommanderij Alden Biesen en de Internationale Historische Kommission zur Erforschung des Deutschen Ordens. De wetenschappelijke coördinatie van de uitgave was in handen van

over de grenzen

drs. J. Mertens, wetenschappelijk medewerker van het Historisch Studiecentrum Alden Biesen.

Het nieuwe boek, uitgegeven door Snoeck-Ducaja en Zoon te Gent, is veelomvattender dan het werk uit 1988 omdat nu de hele balije Biesen op het grensgebied van België, Duitsland en Nederland wordt besproken. Er is met name een totaaloverzicht gemaakt van de bezittingen van de balije na het verdwijnen van de Duitse Orde uit onze streken tegen het einde van de 18de eeuw.

Het boek omvat zes hoofdstukken. In het eerste geeft dr. U. Arnold, professor in Bonn en voorzitter van de eerder genoemde Kommission, een synthese van het verleden van de Orde tot het overleven als religieuze orde in deze tijd. In het tweede hoofdstuk werpen dr. M. van der Eycken (afdelingshoofd Rijksarchief Hasselt) en drs. J. Mertens nieuw licht op de balijecentra Alden Biesen (Bilzen) en Nieuwe Biesen (Maastricht).

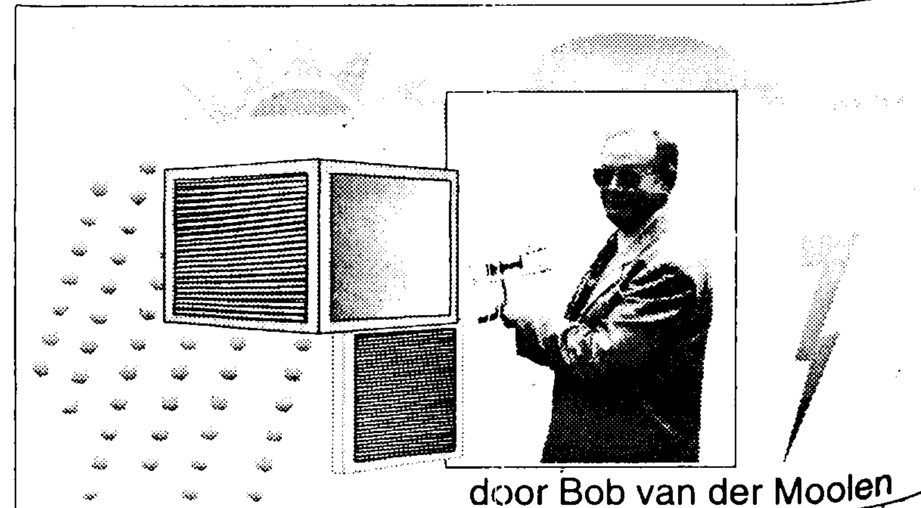
De leden van de Orde komen in het derde hoofdstuk aan bod. Schrijver dr. M. van der Eycken bespreekt daarin o.a. de toelatingsnormen van de ridders en de taken van de commandeurs. Uit het overzicht blijkt dat in de balije Alden Biesen vooral het aandeel van priesters erg groot was. Het vierde hoofdstuk handelt voornamelijk over leven en wonen op de balije in Bilzen en komt de bouwhistorie aan bod. Een eigen architectuur had de Orde niet, zo valt te lezen. Zij paste de bouwstijl aan de klooster- en kasteelarchitectuur van de regio aan. De teksten in dit hoofdstuk zijn van drs. C. de Dijn (opdrachthouder Monumentenzorg in Belgisch-Limburg) en drs. L. de Ren (conservator van het provinciaal museum Sterckshof-Zilvercentrum in Deurne).

Het roemloze einde van de balije Biesen in de Franse tijd wordt in het vijfde hoofdstuk onderzocht door drs. J. Mertens. Door de antikerkelijke politiek van de Fransen en de gehanteerde principes van vrijheid en gelijkheid was voor geestelijke ridderorden geen plaats meer in de samenleving. Ridders en balijepriesters maakten zich in 1794 uit de voeten richting Duitsland. De ridders stierven uit maar de priesters keerden terug om in parochies te gaan werken. Mertens diept voorts uit wat er met de bezittingen van de commanderijen is gebeurd na de verkoop door de Fransen in 1797.

Het zesde hoofdstuk (van J. Goffart, adjunct-adviseur van de Regie der Gebouwen in Limburg) omvat de geschiedenis van de restauratie van Alden Biesen na de verwoestende brand in 1971.

Het boek 'De balije Biesen in het Maas-Rijngebied' is verkrijgbaar in Alden Biesen of te bestellen in de boekhandel. Uitgeverij Snoeck-Ducaju en Zoon in Gent. Prijs 1890 Belgische franks.

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

De honderdste warme dag

In de klimatologie worden maximumtemperaturen van 20 tot 25 graden gekwalificeerd als 'warme dagen'. Deze indeling vormt een uitstekende graadmeter om een zomerindex (karakter van de zomer) vast te stellen. Dankzij de prachtige voorzomer (de start was al op 20 april) kon het aantal warme dagen snel oplopen en in deze rubriek werd de actuele stand regelmatig vermeld.
In de normaal warme periode van 23 augustus tot 5 september kwam geen enkele warme dag tot stand, maar in de afgelopen week kwamen de maxima overdag weer boven de 20-gradengrens uit.

Overzicht over 1993

In deze rubriek treft u iedere maand een klimatologisch overzicht over 1993, bijgewerkt tot de laatste maand.

1993 t/m 31 augustus	norm.	1989	1990	1991	1992	1993
Gem. etmaaltemp.	10,1	11,8	12,3	10,8	11,9	11,5
hoogste temperatuur	----	35,3	36,5	34,8	32,8	31,8
aantal warme dagen	64	99	95	82	102	96
aantal zomerse dagen	21	51	51	32	54	42
aantal trop. dagen	4	9	13	11	11	3
neerslag in mm	529	492	434	395	524	450

Uit dit cijfermateriaal valt onder meer op te maken dat het in 1993 nog steeds te droog is. Alleen in 1992 was de totale hoeveelheid op dat moment vrijwel normaal.

September

Het weer glijdt van wisselvallig nazomerweer af naar onstandvastig herfstweer. De zomer loopt duidelijk ten einde, onder meer merkbaar aan het steeds vroeger donker worden. Over twee weken wordt de wintertijd weer ingevoerd. De zon staat in september en oktober even hoog als in maart en april, maar het weer is niet hetzelfde als in de vroege lenteperiode. Nachtvorst bijvoorbeeld is in maart en april heel gewoon, maar in september hoogst zeldzaam. De gemiddelde temperaturen gaan langzaam omlaag, toch zijn maxima boven de 25 graden heel wel mogelijk, zelfs een tropische dag behoort nog tot de mogelijkheden. Een warme nazomer is dus nog heel goed mogelijk, soms als troost voor een tegenvallende zomer. September is over het algemeen een vrij droge maand, al lijkt het er dit jaar niet op. In de afgelopen week viel plaatselijk al meer dan de helft van de normale hoeveelheid. Ook voor de komende week worden plaatselijk grote hoeveelheden regen verwacht als de restanten van de tropische storm Floyd West-Europa gaan beïnvloeden.

weerspreuk

'Komen de pluimen aan het riet, bedenk het is nazomer en geniet'.

Voorzitter Jan Finger trots op 60 jaar VVV

'Door komst museum doet Kerkrade mee in Europa'

Voorzitter Jan Finger van de 60-jarige VVV in Kerkrade weet het zeker. In de laatste tien jaar heeft de Klankstad een prachtig toeristisch pakket opgebouwd, waar menige andere Nederlandse stad jaloers op mag zijn. „Met de komst van het Museum voor Industrie en Samenleving én de stoomtrein vanuit Valkenburg doen we zelfs buiten de WMC-periode in Europa mee," zegt hij niet zonder trots. Maar eerst moet er geld in het VVV-laatje.

Van onze correspondent
WIL WAGENVOORT

KERKRADE – De Kerkraadse VVV'ers vierden gisteren hun diamanten verjaardag. Het decor was de foyer van het Wijngrachttheater, waar het toeristisch bureau voorlopig nog is gehuisvest. Die thuishaven dient – uiteindelijk op een andere plek terecht te komen. Finger: „De balie van het Wijngrachttheater is een pure noodoplossing. Vreemdelingen plaatsen de VVV in een stad automatisch in de buurt van het station. Nu ligt de NS nog een stuk van het Kerkraadse centrum af, maar dat verandert door de op stapel staande verplaatsing en de komst van het museum plus ons nieuwe kantoor."

De VVV-dames Ellen Wetzelaer, Anja Peters en stagiaire Pauline Groenewegen werken ook parttime voor het Cultureel Centrum Kerkrade (CCK). De CCK-kaartverkoop voor uitvoeringen in de Rodahal en het Wijngrachttheater blijft in de theaterpassage. Voorzitter Finger: „De medewerksters zullen straks moeten pendelen tussen het CCK in het Wijngrachttheater en het nieuwe VVV-kantoor bij het museum."

Met een toename van het aantal openingsuren in het achterhoofd, gaat het VVV-bestuur op personeelsgebied meer actie ondernemen. Dank zij een donatie van de gemeente en de Rabobank kan de VVV voor een periode van twee jaar een coördinator aanstellen. Deze man of vrouw krijgt de niet onbelangrijke taak om te zorgen voor structurele geldstromen.

Finger: „De VVV-geschenkenbon moet in Kerkrade meer aandacht krijgen. Middenstanders profiteren daarvan en het is voor ons gunstig als meer winkeliers lid worden gemaakt. De cöordinator zoekt – in onze visie – ook het bedrijfsleven op en gaat toerische arrangementen samenstellen. Maar met de huidige personele bezetting redden we die activiteiten niet."

ontmoeting op zaterdag

De VVV-voorzitter, die de scepter zwaait over het mijnmuseum in Rolduc, is zelfverzekerd: „Wij kunnen best leuke projecten opzetten. Dat moet wel gebeuren in samenspraak met alle VVV's in deze voormalige mijnstreek. Voor dat doel bestaat al een samenwerkingsverband." Finger ratelt een groot aanbod op: „In Kerkrade heb je musea, de botanische tuin, zwembaden, wandel-en fietsroutes, monumenten, de beeldenroute, mijnschacht Nulland, abdij Rolduc, veel groengebieden, het WMC en het Orlandofestival."
In combinatie met de natuur van de Brunssummerheide, de Thermen in Heerlen, Schrieversheide en andere objecten in Oostelijk Zuid-Limburg zijn midweekse arrangementen in de ogen van de Kerkraadse VVV'er best mogelijk.
Bij de vraag of Kerkrade wel beschikt over genoeg accommodaties springt medewerkster Anja op. Zij wappert vol trots met een nagelnieuwe folder waarin hotels, pensions, restaurants en groepsaccommodaties. Even later moeten zij en collega Ellen bekennen, dat er nog wel meer onderdak nodig is: „Er is ontzettend veel vraag naar campings en trekkershutten. Mensen kiezen steeds meer voor gewone vakanties, het hoeft niet altijd sjiek te zijn. Het Formule-1 hotel slaat wat dat betreft aan. De prijs is daar gunstig," weet ze.

● *Voorzitter Jan Finger in goed gezelschap van de VVV-dames Pauline, Ellen en Anja achter de balie van het Wijngrachttheater.* Foto: DRIES LINSSEN

Een camping/bungalowpark in Kerkrade, waarbij de sportvelden van de Groene Long en het openluchtbad Erenstein als mogelijke lokatie wordt genoemd, zou in ieder geval tijdens de vakantieperiodes genoeg klanten via de VVV krijgen, volgens de Kerkraadse ploeg.

Aan de VVV-balie in het Wijngrachttheater verschijnen ook regelmatig verpleegsters – met name studentes van de Vroedvrouweschool – en stagiaires voor onder meer hotels. Het aanbod van woonruimte in de particuliere adressenlijst van de VVV-Kerkrade is echter magertjes.

Zestig jaar VVV-Kerkrade. Door de opgeschroefde landelijke eisen wordt ook het imago van het toeristisch bureau in de Klankstad professioneel opgepoetst: vanaf 1 januari is het theaterspreekbureau voor reserveringen in Nederland actief, de bewegwijzering in de Kerkraadse binnenstad wordt beter en de medewerksters Ellen en Anja verdiepen zich in diverse cursussen. „Over klantvriendelijkheid bijvoorbeeld," glimlacht Ellen.

Aan het einde van het gesprek ligt de kersverse beleidsnota van de VVV-Kerkrade gereed. Daarin staat dat de Klankstad zich niet moet vergelijken met andere stadscentra zoals Heerlen, maar zich juist dient te onderscheiden met de voor haar specifieke – sterke – punten zoals gezelligheid en intimiteit. In de nota wordt gepleit voor een goede informatie uitwisseling met de gemeentelijke afdeling Economische Zaken en niet met de ambtenaren van Welzijn, zoals dat nu gebeurt.

Een belangrijke conclusie is dat de VVV-Kerkrade straks moet mikken op het dagtoerisme. Onder het motto 'een dagje uit in Kerkrade' zal vooral in het Heuvelland veel reclame worden gemaakt. Het stoomtreinproject tussen Valkenburg en Kerkrade staat hierbij wellicht voorop. Een laatste 'prachtige' suggestie: één hal voor de entree van het museum voor Industrie en Samenleving, het NS-station aan het miljoenenlijntje en het VVV-kantoor worden ondergebracht.

Jeugdcentrum in Simpelveld gered

DOOR STEP VAESSEN

SIMPELVELD – Het Jeugdcentrum aan de Simpelveldse Irmstraat is voorlopig gered. Tien vrijwilligers hebben toegezegd bestuurlijke en ondersteunende activiteiten op zich te nemen. Dit is het resultaat van een oproep van de gemeente, die erop wees dat het centrum zonder extra krachten ter ziele zou gaan.
Het huidige bestuur van het Jeugdcentrum had eerder aangekondigd de stichting per 1 oktober te liquideren omdat op een oproep voor meer vrijwilligers geen reacties waren gekomen. Het bestuur, dat uit drie mensen bestaat, concludeerde uit deze geringe animo dat het Jeugdcentrum eigenlijk geen bestaanrecht meer had. Daarnaast konden ze het niet meer opbrengen om met zo weinig mensen de boel draaiende te houden.
Hoofd Burgerzaken van de gemeente, P. Schillings, is blij dat deze laatste poging toch nog resultaat heeft opgeleverd. „In het begin zagen we het somber in. Maar zoals het nu uitziet, kunnen groepen weer terecht in het Jeugdcentrum." De enige formele barrière is nog dat het huidige bestuur de liquidatie moet intrekken. „Maar dat zal spoedig gebeuren," aldus Schillings.
Een aantal activiteiten heeft echter, vanwege de onzekere toekomst van het centrum, inmiddels een ander onderkomen gezocht. Op het moment zijn alleen nog de Scouting, de EHBO-groep en de Jazzdansclub in de Irmstraat gehuisvest. „Er moeten dringend nieuwe activiteiten gezocht worden om het centrum rendabel te maken," aldus Schillings. Hierbij wordt ook gedacht aan een jongerensoos.
Of het centrum op de lange termijn levensvatbaar zal zijn, moet blijken uit een onderzoek dat de gemeente gaat verrichten naar de behoeften van Simpelveldse jongeren. Van de uitkomst hangt ook af of de geplande renovatie van het centrum, die drie ton gaat kosten, uitgevoerd wordt. Met het kerkbestuur, eigenaar van het pand, is overeengekomen dat ook als het centrum dichtgaat, het gebouw door de gemeente gebruikt mag worden. Over de prijs wordt op het moment druk onderhandeld.

Gemeente onderzoekt alternatieve huisvesting

Unitas Brunssum verhuist mogelijk naar klooster

● *Brunssum onderzoekt of Unitas kan verhuizen naar het voormalige klooster van de zuster Franciscanessen in de gemeente.* Foto: FRANS RADE

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – Het voormalige klooster Franciscanessen aan de Kloosterstraat in Brunssum zal mogelijk dienst gaan doen als vervangende ruimte voor gemeenschapshuis Unitas. Het is een van de alternatieven die de gemeente in studie heeft als oplossing voor de huisvestingsproblematiek van Unitas.
Een woordvoerder van de gemeente heeft dat desgevraagd bevestigd.

Het klooster wordt momenteel verhuurd aan het Advies– en Studiecentrum in Heerlen. Die instelling wil met ingang van 1 januari 1994 van het huurcontract af, waardoor plaats vrijkomt in het klooster, eigendom van de zusters Franciscanessen. Een woordvoerder van de Franciscanessen toonde zich gisteren erg verbaasd over de interesse voor het klooster. „Dit is vreemd, officieel heeft niemand bij ons gevraagd of het klooster dienst kan doen als gemeenschapshuis," aldus de zegsman.
Het klooster is echter één van de vier alternatieven die momenteel onderwerp van studie zijn in Brunssum. Sloop van Unitas en vervangende nieuwbouw, zoals de gemeente aanvankelijk van plan was, is een van de andere alternatieven. Verbouwing van het verouderde Unitas is een andere optie. Sloop en nieuwbouw op een andere lokatie in Brunssum tenslotte is de vierde mogelijkheid. Voor 1 januari 1994 wil de gemeente de knoop doorgehakt hebben.
De zoektocht naar – vervangende – huisvesting voor Unitas is een slepende kwestie geworden die bovendien als een van de hete hangijzers in de Brunssumse politiek geldt. Gemeente, bestuur van Unitas en kerkbestuur van de Gregoriusparochie voeren overleg om dit huisvestingsprobleem uit de wereld te helpen.

● *Margarete van der Biesen*

Koninklijk goud voor VVV-ers

KERKRADE - Bij gelegenheid van het zestigjarig bestaan van de stichting VVV Kerkrade ontvingen bestuurslid Caspar Sprokel en Margarete van der Biesen de gouden ere-medaille, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Burgemeester Jan Mans reikte deze koninklijke onderscheidingen gisteren uit.
Caspar Sprokel (59) is sinds 1958 bestuurslid van de VVV en was van 1971 tot 1983 voorzitter. Ook is hij betrokken bij promotionele activiteiten voor de gemeente Kerkrade. Daarnaast schrijft hij liedjes en gedichten.
Margarete van der Biesen is vanaf 1965 bestuurslid van de jubilerende Kerkraadse VVV en sedert 1985 vice-voorzitter van de stichting. Jaren geleden heeft zij, bij gebrek aan goede huisvesting, de VVV onderdak verleend in het kantoor van haar reisbureau.

● *Een trotse Caspar Sprokel*

Bogman: 'Initiatief Kerkrade zeer bijzonder'

Centrale directie openbaar onderwijs

Van onze correspondent
WIL WAGENVOORT

KERKRADE – De drie openbare scholen in Kerkrade hebben vanaf dit schooljaar één centrale directie. Volgens wethouder Hub Bogman en secretaris Winand van der Voort van de bestuurscommissie openbaar onderwijs is die constructie voor Nederlandse begrippen 'zeer bijzonder'. Bogman deelt mee dat een extern bureau een objectief huisvestingsplan gaat opstellen voor het totale basisonderwijs in Kerkrade.

Directeur Ad Jeurissen van openbare basisschool De Belleboom in Kerkrade-West is enige tijd geleden vertrokken naar Landgraaf. Kerkrade heeft deze plaats niet meteen opgevuld. De bestuurders weten dat de drie 'jonge' openbare scholen in Kerkrade-West, Bleijerheide en Eygelshoven zich nog verder moeten ontwikkelen. Met de nieuwe wetgeving en de Kerkraadse opheffingsnorm van 175 leerlingen in het achterhoofd wordt verder gekeken.

Bogman en Van der Voort: „Tot nu toe hebben de drie directeuren van de openbare basisscholen in Kerkrade tachtig procent van hun werktijd les moeten geven. Door het wegvallen van directeur Jeurissen zou je normaal gesproken een directeur aanstellen voor twee scholen. Maar waarom niet één centrale directie voor drie scholen, zoals bij het voortgezet onderwijs?"

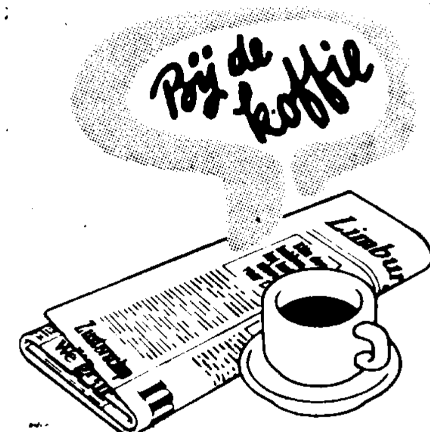
De onderwijs-inspecteur reageerde positief, volgens de twee. „We hebben met hem afgesproken om geregeld te evalueren. Als de centrale directie een succes wordt, dan kunnen andere schoolbesturen die constructie overnemen."

De nieuwe directie wordt bemand door de overgebleven schoolhoofden van Bleijerheide en Eygelshoven. In de praktijk neemt Hub Hagen (Eygelshoven) de onderwijskundige taken voor zijn rekening. Wim Winkens (Bleijerheide) gaat op organisatorisch gebied opereren. Het duo staat niet meer voor de klas.

Deze formule heeft veel voordelen, volgens Bogman en Van der Voort: de twee directeuren zijn de hele week ter beschikking, ze staan dichter bij het onderwijsproces, kunnen zich flexibeler opstellen en het systeem levert een extra formatieplaats op. Het tweetal rouleert bovendien dagelijks over de drie scholen.
Kerkrade gaat een huisvestingsplan voor alle typen basisscholen ontwikkelen. Bogman: „Het college streeft naar een goede verdeling binnen de gemeente. Wij proberen zoveel mogelijk scholen overeind te houden en spannen ons maximaal in om de drie openbare scholen te handhaven."
Omdat de gemeente Kerkrade een eigen rol speelt binnen het onderwijs, wordt een extern (onafhankelijk) bureau ingeschakeld. In 1994 moet de onderwijstoekomst van Kerkrade bekend zijn.

Man beroofd bij geldautomaat

HEERLEN - Een 24-jarige Kerkradenaar die net geld uit een automaat aan de Honingmanstraat in Heerlen had gehaald werd woensdagavond beroofd. De dader bedreigde hem met een mes en verdween met driehonderd gulden.
De overval vond omstreeks acht uur plaats. De overvaller verdween met het geld richting Dautzenbergstraat, waar zijn compagnon met een bromfiets op hem wachtte. De politie stelt een onderzoek in.

Landgravig

● *In september is het 'Landgraaf' wat de klok slaat in het deftige Blaricum. Vooral in de galerie van Bianca Landgraaf is het erg landgravig. Toen zij het bestaan van de gemeente Landgraaf ontdekte, kwam zij, geïnspireerd door haar eigen achternaam, op het idee om daar iets mee te doen. En zondag gaat het gebeuren op Eemnesserweg nummer 19D in Blaricum: de officiële opening van een expositie van werken van twee kunstenaars, die nauw met Landgraaf verbonden zijn. De schilder Lou Thissen uit die gemeente en de Kerkraadse kunstenaar Wim Steins stellen hun bronzen kunstwerken tentoon, die natuurlijk voor Landgraaf zijn gemaakt. Om aan het hele gebeuren nog een extra Landgraafs tintje te geven, wordt de expo geopend door loco-burgemeester Thei Gybels. Toevallig ook uit Landgraaf...*

Licht

● *Onze redactie kreeg gisteren een brief van een bezorgde Kerkradenaar. Hij schreef over de firma Bokkenrijder BV. Hij wees ons erop dat het nieuws soms op straat 'licht'. Wij hebben dat nieuws al maanden geleden al op straat zien liggen, met twee zachte g-tjes. Als hij of zij zich persoonlijk met ons in contact stelt, zullen we hem of haar uitleggen waar de sleutel ligt.*

Paard

● *Het kerkbestuur van de St. Gertrudisparochie in Jabeek. heeft een nieuwe hobby: trekpaarden. Samen met de Koninklijke Vereniging van het Nederlands Trekpaard verzorgen de geestelijken zondag van twee tot zes aan de Susterseelerweg een show met de beste trekpaarden van Nederland. Jabeek kan zich voorbereiden op de komst van zo'n veertig zware paarden. En of dat allemaal nog niet genoeg is heeft de parochie ook nog eens een groep Tiroolse Haflingers (ook paarden, ja) uitgenodigd. Als hoogtepunt zal geprobeerd worden om met acht vierspannen een tweeëndertigspan te vormen.*

Zwemparadijs

● *Vijfentwintig jaar geleden werd er nog gezwommen in vooral niet-onthullende zwemkostuums. Vandaag de dag is dat wel anders. Zwemparadijs In de Bende, in het grijze verleden zwembad Nieuwhovenbach, heeft die ontwikkeling meegemaakt. Woensdag 22 september viert het bad de zilveren verjaardag. Kinderen van vier tot 13 mogen een tekening maken over het 'jarige zwembad'. Die moet voor 17 september opgestuurd worden naar het zwemparadijs. De mooiste krijgt een prijs.*

Bushalte

● *De gemeente Treebeek heeft de 72-jarige Antonie van Mechelen dolgelukkig gemaakt. En niet alleen Antonie. Nee, de hele Ouden van Dagenbond is blij. Blij omdat de bushalte aan de Emmaweg in het Brunssumse is verplaatst naar de Spoorstraat. Op die manier kunnen de ouderen op de bus stappen zonder dat ze eerst een gevaarlijke weg moeten oversteken. „Eindelijk iets goeds in Brunssum," zegt Van mechelen. Waarvan akte.*

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

'Niets mis met reis naar Turijn'

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – De Sikkens Foundation is onder meer bekend van de Sikkens-prijs voor kunstenaars en architecten die op het gebied van de kleurtoepassing belangrijk werk hebben verricht. De prijs is onder andere toegekend aan twee Italiaanse architecten die onderzoek hebben verricht naar de toepassing van oude historische kleuren op gebouwen. Met moderne muurverven en speciale aanbrengtechnieken krijgen momenteel op basis van het verrichte onderzoek per jaar zo'n 800 tot 1000 gevels in Turijn een nieuw 'historisch' kleurtje.

De gemeente benadrukt dat er niets mis is met de reis naar Turijn. „De Sikkens Foundation is een onafhankelijke stichting.

Het bestuur daarvan staat los van de verffabrikant Sikkens en van Akzo," zegt een gemeentelijke woordvoerster.

Ook wethouder Wevers benadrukt dat het om een respectabele stichting gaat. Volgens Wevers werd de gemeente dit voorjaar benaderd door de Sikkens Foundation. De stichting heeft vooral in het buitenland kleurenonderzoek laten doen, maar wilde ook in Nederland een stad uitzoeken die net als Turijn voor andere steden als voorbeeld voor kleurgebruik kon gelden. „Heel eervol," zegt Wevers. „Een kans voor de stad positief in het nieuws te komen. Hadden we dan naar Amsterdam moeten laten gaan?"

Wevers vindt dat de krant spijkers op laag water zoekt. Volgens hem is er geen risico dat de betaalde reis naar Turijn en de vertegenwoordiging van de stichting in de werkgroep, verplichtingen scheppen voor de toekomst. „We gaan geen richtlijnen maken voor de inwoners van de stad welk merk verf ze moeten gebruiken." De wethouder zegt dat Sikkens ook geen voorkeurspositie zal innemen als er gemeentelijke panden een nieuw kleurtje moeten krijgen. „Bij het Spaans Gouvernement, dat na 'Turijn' is geschilderd, is een merk verf van een concurrent gebruikt."

Slachtoffers ijveren voor erkenning beroepsziekte

'Schilder en schoonmaker ziek van oplosmiddelen'

DEN HAAG – Aan de buitenkant zien ze er gezond uit, maar van binnen zijn ze totaal verziekt en vergiftigd door de oplosmiddelen waarmee ze jarenlang hebben gewerkt. Schilders, drukkers en autospuiters, onbegrepen door de buitenwereld en vaak uitgemaakt voor 'gestoord', voelen zich door overheid en werkgevers in de kou gezet.

De landelijke Vereniging Organo-Psychosyndroom (OPS), komt wel voor deze mensen op. Op 30 oktober houdt ze in Lelystad een themadag over de samenhang tussen WAO en oplosmiddelen.

In Nederland wordt chronische vergiftiging als gevolg van het werken met oplosmiddelen uiterst zelden als beroepsziekte erkend. Eerst moet bewezen worden dat er verband bestaat tussen de blootsstelling aan oplosmiddelen en bepaalde klachten. Ria Poot-Schoon, van OPS, kan er niet rustig onder blijven. „De politiek is zo laks. Ik zie elke dag mensen die ziek zijn, echt kapot van binnen. Omdat ze niet kunnen bewijzen dat het aan de oplosmiddelen ligt, kunnen ze financieel ook nergens aanspraak op maken. Ze voelen zich ellendig en zitten dan ook nog eens thuis zonder centen".

„De overheid zou eens op de werkvloeren moeten controleren met wat voor troep er wordt gewerkt in allerlei bedrijven. Maar ja, dat gebeurt helaas niet zo vaak en als er dan eindelijk gecontroleerd wordt, kondigen ze het ook nog netjes van te voren aan".

Poot-Schoon trekt zich de ellende van veel patiënten persoonlijk aan. Haar echtgenoot, een ex-schilder, werd dertien jaar geleden afgekeurd op psychische gronden. „Mijn man werkte toen al vijfendertig jaar als schilder. Daar werd toen niet bij stil gestaan. Volgens de artsen waren zijn vergeetachtigheid, concentratiestoornissen en agressieve buien het gevolg van spanningen binnen het gezin. De oplosmiddelen kwamen niet eens ter sprake".

Nog steeds is niet erkend dat de ziekte het gevolg is van zijn werk. En iedereen met dezelfde klachten moet dertien jaar later dezelfde lijdensweg afleggen. „Dat is gewoon nog niets verbeterd. „Het probleem is dat je aan de buitenkant niets ziet. Werkgevers snappen niet dat iemand niet kan werken terwijl er ogenschijnlijk niets aan de hand is. Ik ken iemand die er een schuldgevoel aan over heeft gehouden. De man voelt zich zo rot dat hij niet meer kan werken. Hij is nu zelfs zo afgetakeld dat hij in een rolstoel terecht is gekomen," vertelt Ria.

Oorzaak defect nog altijd niet vastgesteld

Groot deel splinterende bierflesjes teruggehaald

Van onze redactie economie

DEN HAAG – De ongeveer 24,5 miljoen Nederlandse flesjes bier waar glasdeeltjes in kunnen zitten, zijn vrijwel alle boven water. Tussen de 85 en 95 procent is inmiddels ook daadwerkelijk teruggehaald, aldus Heineken. „Maar we hebben niet de illusie dat we erin slagen 100 procent op te sporen en te vernietigen."

Heineken geeft aan inmiddels zo'n 16 miljoen verdachte flesjes exportbier te hebben teruggehaald. De vernietiging ervan is in volle gang. Bavaria claimt de vrijwel volledige partij van zes miljoen splinterflesjes te hebben opgespoord. Alleen in Italië moeten nog wat zendingen worden vernietigd. Oranjeboom heeft 85 procent van de anderhalf miljoen splinterflesjes Dutch Post Horn Lager uit Engeland en Schotland terug en denkt volgende week de 95 procent te bereiken.

De flesjes zijn tussen juni en begin september geproduceerd bij Vereenigde Glasfabrieken in Schiedam. Bij ongeveer 1 op de 100 flesjes exportbier van Heineken en Bavaria bleken tijdens het afvullen of het openen glasdeeltjes in het bier te komen. Het 'lager' van de Oranjeboombrouwerij zat in andere flesjes, die gewoon nog worden gebruikt. De lichtgewicht flesjes voor het exportbier zijn vervangen door de oude, zwaardere flesjes. Zowel Bavaria als Heineken hebben de export in groene bierflessen weer hervat.

De schade die de brouwerijen lijden als gevolg van het terughalen en de vernietiging beloopt enkele tientallen miljoenen guldens. Bij de verzekeraar van Vereenigde Glasfabrieken (VG), waarschijnlijk UAP Nederland, zijn inmiddels schadeclaims ingediend. De verzekeraar onderzoekt samen met de bedrijven de oorzaak van het splinteren en de aansprakelijkheid van VG. Volgens een woordvoerder van de fabriek kan het nog maanden duren voordat de omvang van de schade is vastgesteld.

Glasfabrieken weet nog niet wat exact de oorzaak is van de aanwezigheid van glasdeeltjes in het bier. De belangrijkste wijziging aan de splinterende exportflesjes zat in de hals en de flessemond. De kans dat de fout bij de bierbrouwerijen zit, zoals door Industriebond FNV gemeld, is niet uit te sluiten.

Zwartbonten van Kallen-Heitzer hemel ingeprezen

DOOR JAN VAN LIESHOUT

VALKENBURG A/D GEUL – „Koeien van Kallen-Heitzer zijn groot en sterk, hebben veel body, goede benen en goede uiers." Zo prees de speaker gisteren op de 57ste Centrale Fokveedag in Valkenburg aan de Geul de zwartbonten van Jef Kallen en Wim Heitzer uit Noorbeek de hemel in. Anita werd kampioen bij de vaarzen, Lampe reserve-kampioen bij de ouderen koeien en Sonne derde in de middenklasse. Bovendien behaalde de maatschap Kallen-Heitzer vijf 1-a-premies, waaronder die in de categorie 'eigenaarsgroepen van vier stuks'.

Kampioen van de oudere koeien was Jeltje van Martien Alleleijn uit Epen, die ook een 1-a-premie in de wacht sleepte in de categorie 'eigenaarsgroepen van drie stuks'. Kampioen in de middenklasse werd Bella van Wiel en Bert Maessen uit Wylre.

Streekgroepen

Nieuw op de 57ste Centrale Fokveedag voor zwartbonten was de keuring van streekgroepen. Ze waren samengesteld uit vijf koeien, die op de gewestelijke fokveedagen hadden uitgeblonken. Het quintet uit Epen kon de jury het meest bekoren.

„Bedoeling van zo'n keuring is om de melkveehouders voor bedrijfsblindheid te behoeden," verduidelijkte de voorzitter van het stichtingsbestuur, Emile Hautvast uit Gulpen. „Kunnen ze zien hoe collega's er voor staan; hoe de vererving van nieuwe, aankomende stieren is."

De dochters van Valentin gooien nog altijd hoge ogen. Het was de stier, die Jan Hilkens uit St.-Odiliënberg, Hub Laeven uit Wijnandsrade en Emile Vanderheijden uit Mechelen op een veeshow in Hannover hadden aangekocht. Zijn sperma bracht miljoenen in het laatje van KI-'Zuid'. Vorig jaar gaf de stier de geest. In verervingswaarde was hij inmiddels voorbij gestevend door Etazon.

Waarde

De 48 inzenders leidden 187 koeien voor. Ze vertegenwoordigden een waarde van gauw zeven ton. Melkkoeien zijn op het ogenblik duur. Ofschoon het weer de organisatoren parten speelde, was het drukker dan andere jaren. Onder de bezoekers bevond zich ook de voorzitter van het Koninklijk Nederlands Rundveestamboek, Simon Evenhuis uit het Groningse Sebaldebuuren. Hij gewaagde van 'een keuring op hoogstaand niveau'.

Een 1-a-premie behaalden: Martien Alleleijn, Epen 2x; maatschap Bischoff, Vaals; maatschap Brands, Valkenburg; Gebr. Bas en Theo Engelen, Helden-Grashoek; maatschap Franken, Ysselsteyn; Emile Hautvast, Gulpen; Jan van Hoff, Vredepeel; René Jacobs, Nuth; maatschap Kallen-Heitzer, Noorbeek 5x; Jo Lanckohr, Heerlen; maatschap Maessen, Wylre; Jan Pex, Sevenum; maatschap Schillings, Voerendaal en maatschap Velraad, Vijlen.

● *De runderen worden klaargemaakt voor de keuring tijdens de Centrale Fokveedag in Valkenburg.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Eerste valse steenuil was 'fabrieksfoutje'

Van onze redactie binnenland

UTRECHT – Amper drie dagen na de presentatie van het nieuwe honderdje, dat volgens prof. Oxenaar zo ingenieus is gemaakt dat het door vervalsers niet is na te maken, dacht de eigenaar van een Utrechts café de primeur te hebben van de eerste 'valse steenuil'. De politie nam de zaak hoog op en stuurde in totaal zeven agenten naar de zaak.

Een etmaal later bleek het hoogstens om een kleine 'fabricagefout' te gaan: een druppeltje inkt dat precies op de zilveren punt in de hoek van het biljet was gekomen, waardoor duidelijk kleurverschil met het 'echte' biljet ontstond.

Volgens B. Groothoff, woordvoerder van De Nederlandsche Bank (DNB) zou het inderdaad een primeur zijn geweest. „Er zijn zoveel nieuwe technieken in de uil verwerkt, dat feilloze namaak eigenlijk is uit te sluiten.

Maar het is goed dat de mensen zo alert zijn en ook een misdruk, die er eigenlijk bij de controle had moeten worden uitgehaald, ontdekken. Het blijft natuurlijk een soort drukwerk, waarbij altijd iets kan misgaan".

Een bezitter van het nieuwe honderdje wilde wel eens uitproberen hoe degelijk het bankbiljet is. Hij maakte het waardepapier nat en verfrommelde het. Toen hij het biljet daarna weer gladstreek, bleken enkele planchetten te hebben losgelaten. Die planchetten zijn een van de kenmerken die het vervalsen van de 'steenuil' onmogelijk moet maken. Ook het glinsterende zonnesymbooltje vervormde.

Maar De Nederlandsche Bank blijft 'vol vertrouwen' in het nieuwe bankbiljet. Een woordvoerder van de bank wijst erop dat het biljet tijdens de ontwikkelingsfase „uitgebreid" is getest, ook op de gisteren ontdekte mankementen. Het biljet is niet 'mishandelingsgevoelig', aldus de woordvoerder, die erop wijst dat er altijd mensen zijn die het bankbiljet veelvuldig gebruiken. Alle biljetten die door worden beschadigd, De Nederlandsche Bank haalt die exemplaren dan uit de circulatie.

Fortis koopt Belgische bank

BRUSSEL – Het verzekeringsconcern Fortis mag zich op korte termijn eigenaar noemen van een aanzienlijk belang in de ASLK, voluit de Algemene Spaar- en Lijfrente Kas. Het Belgische kabinet gisteren de weg daarvoor vrij met de goedkeuring van een ontwerp-Koninklijk Besluit. Daardoor komt Fortis in bezit van 49,9 procent van de aandelen. Vanaf 1995 kan de groep dat uitbreiden tot 60 procent.

Fortis verwerft in eerste instantie 25 procent van de aandelen van de ASLK- bank en de ASLK-verzekeringen. Daarmee is f 800 miljoen gemoeid. Daarnaast is er een optie op 24,9 procent van de ASLK-aandelen, hetgeen ruim een miljard kost. Uiterlijk 15 oktober moet de definitieve overeenkomst worden ondertekend, al gaat daar wel een grondig onderzoek van de ASLK-boeken aan vooraf.

Vanaf 1 januari 1995 kan het belang met 0,1 procent worden uitgebreid.

De Belgische overheidspartner kan dan ook besluiten nog eens 9,8 procent van de hand te doen, waarvoor Fortis f 385 miljoen zal betalen.

De ASLK is de eerste van de Belgische 'kroonjuwelen', staatsondernemingen die (gedeeltelijk) in privéhanden komen. De regering van premier Jean-Luc Dehaene nam in 1991 het initiatief tot een omvangrijk privatiseringsprogramma om de schatkist te spekken. Zo wil de staat ook af van haar participaties in de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid (NMKN), waarvoor opnieuw Fortis in de markt is, en de Nationale Investeringsmaatschappij (NIM), waarvoor de Nationale Investeringsbank (NIB) belangstelling heeft getoond.

Premier Dehaene was zeer in zijn nopjes. De overeenkomst over de ASLK geeft het privatiseringsprogramma een grote geloofwaardigheid, zo zei hij. We realiseren ook reeds wat voor dit jaar op de begroting werd ingeschreven, aldus de premier.

Aanvankelijk zag het er naar uit dat de koper van ASLK-aandelen maximaal 49 procent genoegen moeten nemen. Maar Fortis, die snel een serieuze kandidaat was, legde een voorkeur voor een meerderheidspositie aan de dag. Het verzet tegen een meerderheidsdeelneming in vooral socialistische kringen, bleek echter niet zo absoluut toen duidelijk werd dat dankzij de verwachte opbrengst niet hoeft te worden getornd aan de automatische prijscompensatie.

De ASLK werd in 1865 door de Belgische wetgever opgericht als spaarbank voor de kleine spaarder.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag, 19.30 uur:
Willem II - Cambuur
Heerenveen - VVV
MVV - FC Utrecht
Sparta - PSV
Morgen, 14.30 uur:
Ajax - Roda JC
Groningen - Feyenoord
GA Eagles - FC Twente
Volendam - NAC
Vitesse - RKC

Ajax	6	5	1	0	11	14 - 2
Feyenoord	5	5	0	0	10	8 - 2
Roda JC	6	4	2	0	10	13 - 7
PSV	6	4	1	1	9	11 - 6
Vitesse	5	4	0	1	8	11 - 2
Heerenveen	5	3	2	0	8	4 - 1
FC Twente	5	3	0	2	6	11 - 5
VVV	5	3	0	2	6	7 - 7
NAC	6	3	0	3	6	11 - 8
Willem II	6	2	1	3	5	7 - 8
GA Eagles	6	2	0	4	4	9 - 10
RKC	6	1	2	3	4	5 - 10
Sparta	6	1	2	3	4	4 - 9
MVV	6	0	3	3	3	6 - 11
Volendam	6	1	1	4	3	8 - 14
FC Utrecht	6	1	1	4	3	6 - 15
Groningen	5	1	0	4	2	6 - 12
Cambuur L	6	0	0	6	0	3 - 15

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur:
Haarlem - FC Zwolle
Emmen - TOP
NEC - De Graafschap
Helmond Sport - AZ
Eindhoven - Fortuna S
Excelsior - Dordrecht'90
RBC - Veendam
Morgen, 14.30 uur:
ADO Den Haag - Telstar

Dordr.'90	6	5	1	0	11	13 - 6
ADO Den H.	5	4	0	1	8	14 - 9
Heracles	6	4	0	2	8	12 - 6
AZ	6	3	1	2	7	11 - 5
FC Zwolle	6	2	3	1	7	9 - 7
Eindhoven	6	1	5	0	7	6 - 5
Telstar	6	2	2	2	6	9 - 5
Excelsior	6	3	0	3	6	12 - 11
Helm.Sport	6	1	4	1	6	4 - 4
Den Bosch	6	2	2	2	6	9 - 10
Fortuna S.	6	2	2	2	6	6 - 7
Graafschap	6	2	2	2	6	5 - 7
Emmen	6	2	1	3	5	9 - 13
Veendam	6	1	2	3	4	6 - 7
NEC	6	1	2	3	4	4 - 6
TOP	6	1	2	3	4	3 - 9
Haarlem	6	1	1	4	3	7 - 15
RBC	5	1	0	4	2	9 - 16

mvv-fc utrecht

Vandaag 19.30 uur:
Scheidsrechter: Reygwart

MVV: (selectie) Van Grinsven, Heffels. Linders, Joordens, Beerens, Benneker, Thal, Van As, Reijners, Hofman? Lanckohr, Delahaye, Libregts, Dikstaal, Verhoeven, Scheepers?, Visser, Roelofsen.

FC Utrecht: Van Ede, Aipassa, Van Diemen, De Kock, Vierklau, Roest (of Kelders), Plugboer, Van der Ark, Oosterhuis, Bijl, Smolarek.

heerenveen-vvv

Vandaag 19.30 uur:
Scheidsrechter: Luyten

Heerenveen: L'Ami, Doesburg, Groen, Oosterveer, Maarten de Jong, Roelofsen, Echteld, De Visser, Schaap, Tammer, Regtop (Of Keur).

VVV: (Opstelling): Roox, Janfada, Polman, Hanssen, Derix, Spee, Verberne, Van Leenders, Braem, Graef, Torken.

ajax-roda jc

Morgen 14.30 uur:
Scheidsrechter: Blankenstein

Ajax: Van der Sar, Blind, Frank de Boer, Silooy, Rijkaard, Van den Brom, Litmanen, Davids, George, Ronald de Boer, Overmars.

Roda JC: Roda JC (selectie): Waterreus, Senden, Trost, Nascimento, Luijpers, Van der Luer, Van Hoogdalem, Vanderbroeck, Doomernik, Hofstede, Van Galen, Scheutjens, Romero, Huiberts (?), Derksen, Ihalauw.

eindhoven-fortuna

Vandaag 19.30 uur:
Scheidsrechter: Blommesteyn

Eindhoven: Van der Steen, Van Corstanje, Treffers, Vereijken, Goossens, Prommayon, De Haan, Maas, Winkelmolen, Vroomans, Danen.
Fortuna Sittard: (selectie) Hesp, Van der Zwam, Maessen, Mordang, Szalma, Boessen, Van der Zander, Deckers, Anton Janssen, Paul Janssen, Barmentloo, Van de Heuvel, Taihuttu, Vergoossen, Pernot, Fennanen.

buitenland

BELGIë

FC Antwerp - Seraing	1-1
Anderlecht - KV Mechelen	2-1

Vandaag 20.00 uur:
AA Gent - RWD Molenbeek
Cercle Brugge - KRC Genk
SV Waregem - Club Luik
Standard Luik-Ekeren
Lierse SK - Club Brugge
Lommel - Beveren
Morgen 15.00 uur:
Oostende - Charleroi

DUITSLAND
Vandaag 15.30 uur:
VfB Stuttgart-VfB Leipzig

EC-wedstrijden op televisie

HEERLEN – Volgende week dinsdag en woensdag worden de Europacupwedstrijden waarin Nederlandse clubs present zijn rechtstreeks door Nos-televisie uitgezonden. Het betreft allereerst de Uefacup-ontmoeting tussen Karlsruhe en PSV, dinsdag om 20.20 uur op Nederland 2. Op woensdag is om 17.55 uur de uitzending van Hajduk Split-Ajax, gevolgd door FC twente-Bayern München om 20.25 uur.

lucky 10

Vrijdag 10 september: 1 2 11 14 15 16 20 22 33 34 36 38 44 47 53 64 70 77 79 80 (onder voorbehoud).

Juridische actie afgeblazen ● Monaco speelt in EC-I

Politicus Bernard Tapie kiest voor Frankrijk

● *Bernhard Tapie zet een punt achter de schermutselingen met de voetbalbonden.* Foto: EPA

PARIJS – De dolste dagen in de geschiedenis van het Franse voetbal hebben de betrokkenen diep verdeeld. Met het gelijk dat voorzitter Bernard Tapie voor Olympiqe Marseille bij de UEFA niet kreeg en bij de rechter in Bern haalde, bleek weinig aan te vatten.

De ongelooflijke jubel die losbarstte bij de vermeende redding van Frankrijks enige Europa Cup-winnaar, veranderde vrijdag bij de plotselinge capitulatie in ongeloof, verbijstering en onuitsprekelijke teleurstelling. Tezelfdertijd gloort nieuwe hoop, omdat Olympique wel zal overleven ook al mist de club dit seizoen naar schatting 40 miljoen gulden aan inkomsten uit Europees voetbal.

Toch is de heersende mening dat het aanzien van de sport ernstig heeft geleden van de affaire, die begon als een poging tot omkoping, maar uitdraaide op internationaal vertoon van spierballen. De Franse voetbalbond (FFF) en de voetballiga (LNF) durfden Olympique niet aan te pakken, omdat ze de bewijsvoering te dun vonden en de rechter zich nog geen oordeel had gevormd.

De UEFA en de FIFA, de internationale federaties die zich in zake sport net als veel zusterverenigingen boven de wet verheven weten, spraken het machtswoord wel. „Ten onrechte", vond de Zwitserse burgerrechter. „Laat maar", vond uiteindelijk Tapie, nadat FFF-voorzitter Jean Fournet-Fayard zo ongeveer voor hem op de knieën was gevallen met de smeekbede zijn aanklacht in te trekken. De FIFA had immers gedreigd het Franse voetbal in zijn totaliteit in de ban te doen. Dat stuitte Tapie tegen de vaderlandslievende borst.

De gehaaide politicus en zakenman kreeg er in elk geval mee voor elkaar dat in Frankrijk de beschuldigende vingers van Olympique werden afgehaald en op de FFF en LNF werden gericht. Die kregen de zwarte piet toegespeeld, omdat ze niet in staat waren de vraag te beantwoorden of OM in mei geld heeft geboden aan spelers van Valenciennes voor de overwinning van 1-0.

„Woensdag tegen AEK Athene" kon Tapie de samengestroomde blauw-witte supporters melden nadat de Zwitserse rechter het UEFA-besluit voorlopig had teruggedraaid. Noël le Graet (LNF) en Fournet-Fayard („Heerlijk voor OM") deelden in de feestvreugde. Eventjes maar, want de laatste werd snel duidelijk gemaakt dat de FIFA dit absoluut niet pikte.

„Ik doe een beroep op uw patriottisme", schreef Fournet-Fayard aan Tapie, „opdat u rekening houdt met wat er moreel, economische en sportief voor ons allemaal in Frankrijk op het spel staat. De toekomst van het Franse voetbal hangt van u en uw beslissing af."

Tapie reageerde of hij erop had zitten wachten. Hij blies zijn juridische actie af en liet derhalve Monaco als aangewezen „kampioen" de wedstrijd tegen AEK opknappen. Minder dan 24 uur daarvoor had hij nog gezworen door te vechten tegen de voetbalautoriteiten.

Tapie zei in een korte reactie in het belang van het Franse voetbal te hebben gehandeld. Voor het eerst gaf hij toe dat de kans groot is dat hij uit financiële nood spelers moet verkopen. De zakenman voegde er aan toe dat over een eventueel vertrek van toppers als Boksic, Boli en Dechamps niet te praten valt.

Gerrit de Vries ook naar Banesto

Van onze sportredactie

HEERLEN – Behalve Erwin Nijboer rijdt ook Gerrit de Vries volgend seizoen in dienst van Tour de France-winnaar Miguel Indurain. De 26-jarige De Vries, sinds 1989 beroepsrenner, tekende onlangs een overeenkomst voor de Spaanse Banesto-ploeg. De Vries verdedigt dit jaar de kleuren van de TVM-formatie van Cees Priem en maakte verleden seizoen deel uit van de formatie van ploegleider Jan Raas. Sinds Priem aan de weet is gekomen dat De Vries volgend jaar naar Banesto verhuist, heeft de TVM-ploegleider De Vries niet meer voor belangrijke wedstrijden geselecteerd.

Zware uitwedstrijden voor Roda, Fortuna en VVV

MVV wacht op eerste zege

Van onze sportredactie

MAASTRICHT – MVV weet absoluut niet wat het met FC Utrecht voor de kiezen krijgt. Of het op nonactief stellen van trainer Ab Fafié ook consequenties heeft voor speelwijze en/of opstelling, zijn vragen waarop ook coach Sef Vergoossen het antwoord schuldig moet blijven. „Bij PSV waren er ook zoveel geschoven en waren er zoveel spelers absent, dat er geen touw meer aan vast te knopen was. Dat zal nu niet anders zijn. In feite maakt het echter weinig uit. We spelen ons spel en hoe dat uitpakt zien we wel. Wij zorgen dat we goed voetballen. Meer kun je niet doen."

MVV voetbalde al diverse wedstrijden goed, maar de eerste overwinning laat nog op zich wachten.

„Hetzelfde verhaal als met Richard Roelofsen. Ik heb hem altijd gezegd dat die doelpunten vanzelf wel zouden komen, als hij steeds weer op de juiste positie zou zijn. Die overwinning komt ook, als we maar goed blijven voetballen. Twijfel of spanning heeft het uitblijven van die eerste overwinning totnogtoe niet opgeroepen. Dat zal ook niet gebeuren.

Twee van de langdurig geblesseerden, Hans Linders en Jeffrey van As, zijn weer bij de selectie; Erik Maes en Roger Knarren zitten nog in de lappenmand. Ook staan er grote vraagtekens bij Twan Scheepers en Maurice Hofman. Beiden raakten afgelopen woensdag geblesseerd en worden vanmorgen aan een laatste test onderworpen.

Roda improviseert

De dagen dat Roda JC met knikkende knieen, met angst en beven op bezoek ging bij Ajax, zijn voorbij. Van het heilige ontzag voor de Amsterdamse topclub is weinig meer over. Volgens Roda-trainer Huub Stevens maakt elke topploeg, vroeg of laat, wel eens een misstap. „Kansloos zijn we allerminst tegen Ajax."

Kansrijk is weer een ander thema. De Roda-trainer werd de afgelopen weken immers geconfronteerd met blessures van Babangida en Huiberts. Zonder dat snelle en gewiekste aanvalsduo en bij gebrek aan volwaardige vervangers, is Roda JC vleugellam. Met als gevolg dat de Kerkraadse club in de laatste twee wedstrijden genoegen moest nemen met een puntendeling. Roda JC-zal net als tegen Heerenveen en Willem II zijn strijdwijze tegen de huidige koploper in de eredivisie dienen aan te passen.

Bertil ter Avest zal voor de rest van dit seizoen definitief op huurbasis in Groningen acteren.

● *Max Huiberts, vraagteken bij Roda JC.* Foto: DRIES LINSSEN

Fortuna ziet mogelijkheden

Trainer Chris Dekker van Fortuna Sittard ziet voldoende mogelijkheden voor zijn ploeg om vanavond in de uitwedstrijd tegen Eindhoven minstens één punt weg te halen. Overigens zal dat moeten gebeuren zonder inbreng van Samuel. De Canadees is geschorst.

Het optimisme van Chis Dekker is gebaseerd op de stijgende lijn van zijn ploeg in de voorbije weken. „We hebben het eigenlijk alleen in de eerste twee wedstrijden van de competitie laten liggen", aldus de oefenmeester. „Afgelopen woensdag tegen Telstar dicteerden wij geruime tijd het spel, maar de vele kansen werden niet benut. Zoiets is natuurlijk niet goed te praten, maar ik heb wél geconstateerd dat wij op het middenveld weer meedoen. De komst van Boessen is hieraan uiteraard niet vreemd."

VVV

Met de maximale winst uit de jongste drie duels op zak treedt VVV vanavond in Heerenveen aan. Linkerspits Louis Laros en middenvelder Jay Driessen ontbreken nog steeds in de Venlose formatie. Driessen, die sukkelde met opgezette kniebanden en een verzwikte enkel, trainde gistermiddag voor de eerste keer voluit mee. Körver neemt hem mee als wisselspeler.

Laros, tobt al anderhalve week met een beschadigd enkelkapsel. Fotografisch onderzoek wees uit dat het geen ernstig letsel is. Volledige rust moet het genezingsproces bevorderen. De Iranier Janfada (teenblessure) is weer helemaal fit en verdringt Werner Smits uit de basisploeg. Dat is de enige wijziging vergeleken met het duel van woensdag jl. Körver: „Ik ben heel gelukkig met de stand op de ranglijst" (6 punten uit 5 wedstrijden). Ik hoop dat de ploeg na de krachtenslopende ontmoeting tegen Goahead Eagles weer voluit aan de bak kan."

Don Diego dendert door

BURSA – Vrijwel niemand kende hem eind vorig jaar bij de finales van de Nederlandse titelstrijd. Zelfs de bondscoaches Hennie van Bemmel en Ben Zwezerijnen vroegen zich af wie die lange, sterke en soms roekeloze zwaargewicht was. Morgen staat de 21-jarige debutant bij het EK boksen in de finale en kan hij Arnold Vanderlijde aflossen als titelhouder.

De goedlachse jongeman behaalde zijn derde opeenvolgende voortijdige zege. Na twee minuten in de eerste ronde ging Danny Williams, een reus uit Engeland, zwaar knock out op een combinatie van Poeder. Zwalkend stapte de verdoofde Brit uit de ring. De snelle vuisten hadden hun verwoestende werk weer gedaan.

„Het was een perfecte knock out, misschien wel de mooiste uit mijn loopbaan", grijnsde Poeder, die in zijn 27e partij zijn 21e zege boekte en zijn zestiende binnen de limiet. „De stoten kwamen op het juiste moment en op de juiste plaats. Een heerlijke ervaring."

Limburgia speelt nu al finales

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

HEERLEN – Ondanks de zege Die SV Meerssen verleden week tegen EHC was Wim Vrösch ontevreden over het vertoonde spel. „Ook de spelersgroep had die mening. Daarom ben ik er niet meer op teruggekomen. Het duel tegen Halsteren is nu belangrijk. Ik heb de ploeg tegen Longa aan het werk gezien. Fysiek zijn ze zeer sterk. Daartegen zullen we ons moeten wapenen."

In 1F haalde Limburgia en Waubach afgelopen weekeinde uit. Morgen ontmoeten ze elkaar in Brunssum. Math Schaepkens (Limburgia) heeft de groep voorgehouden dat elke wedstrijd een finale is. „Want," zo legt hij uit, „we willen in de top meedraaien. Bovendien hebben negen van de elf collega's in de enquête van het Limburgs Dagblad ons als een der favorieten getipt." RKONS kreeg zondag met 5-1 een flink pakslag van Waubach. Mick Vliegen was kwaad over de te geringe inzet van zijn groep. „En dus hebben ze pech gehad. De heren hebben afgelopen dinsdag een uur en drie kwartier mogen draven. Er is geen bal aan te pas gekomen. Ik ben er dan ook van overtuigd dat thuis tegen Standaard wel met inzet wordt gestreden," klinkt Vliegen hoopvol, die waarschijnlijk Rob Winthaegen en Jos Janssen moet missen.

Chevremont tenslotte speelt ook in eigen sportpark en wel tegen Roermond. Theo Caenen wenst na de zege tegen Miranda nog niet te spreken over een echt goede start. „Dat doe ik pas als ook van Roermond wordt gewonnen." Wat de wedstrijd betreft is hij duidelijk: „We spelen ons eigen spel. Ik weiger me thuis aan te passen aan de tegenstander. Ik heb Roermond dan ook niet vooraf bekeken."

Wust sterk op hellend vlak

HOSPITALET – De Duitser Wust heeft de tweede etappe van de Ronde van Catalonië gewonnen. Op hellend vlak won de coureur uit de ploeg van Peter Post de eindsprint van het nagenoeg complete peloton. Het was de vijfde overwinning van dit seizoen van Wust. Zijn landgenoot Schur werd tweede, de Ierse veteraan Kelly derde. Opzienbarende gebeurtenissen deden zich niet voor in de rit over 181 kilometer naar Hopspitalet. De Italiaan Fondriest handhaafde zich als leider in het algemeen klassement, op twee seconden gevolgd door de Spaanse winnaar van de Ronde van Frankrijk, Indurain. Beste Nederlander is Breukink. Hij staat tiende op 24 seconden.

Van Moorsel

In de Tour Feminin van de EG voor vrouwen slaagde Leontien van Moorsel er niet in bij de negende etappe, een individuele tijdrit over 19 kilometer, haar achterstand op de klassementsleidster Van de Vijver weg te werken. Wel liep de wereldkampioene in. Van Moorsel werd vrijdag vierde op 20 seconden van winnares Malmberg, Van de Vijver 22e op 1.41. De achterstand van Van Moorsel bedraagt nog 1 minuut en 15 seconden.

Vogts selecteert drie nieuwelingen

FRANKFURT – Bondscoach Berti Vogts heeft drie nieuwelingen opgenomen in de voorlopige Duitse selectie van achttien die op 22 september in Tunis een interlandwedstrijd speelt tegen Tunesië. Het zijn Maurizio Gaudino, Thomas Ritter en Bernd Hobsch.

De selectie.
doel: Illgner (1.FC Köln) en Köpke (1.FC Nürnberg); achter: Buchwald (VfB Stuttgart), Kohler (Juventus), Ritter (1.FC Kaiserslautern), Schulz (Borussia Dortmund), Wörns (Leverkusen); midden: Bein (Eintracht Frankfurt), Effenberg (Fiorentina), Gaudino (Eintracht Frankfurt), Hässler (AS Roma), Matthäus (Bayern München), Möller (Juventus), Pflipsen (Borussia Mönchengladbach), Ziege (Bayern München); voor: Hobsch (Werder Bremen), Riedle (Borussia Dortmund), Kirsten (Leverkusen).

Van Rooy geschorst

LUIK – Frans van Rooy, die bij Standard Luik al geruime tijd in onmin leeft met zijn landgenoot trainer Arie Haan, is door het bestuur van de voetbalclub voor onbepaalde tijd geschorst. Na de nonchalante dinsdagtraining had Arie Haan een straftraining bevolen en daar was Van Rooy het niet mee eens.

TOTALE LEEGVERKOOP

WEGENS VERBOUWING
In onze winkel in de Dautzenbergstraat te Heerlen

ALLE SIERADEN
BRILJANT ZILVER GOUD
50% KORTING

HORLOGES
25-60% KORTING!

De gehele kollektie klokken en pleet-artikelen wordt opgeruimd!
ENORME KORTINGEN!

VROEMEN-THISSEN
Hoek Dautzenbergstraat/Saroleastraat, Heerlen

Auto onderdelen en accessoires

In- en verkoop schade-auto's
Autodemontage Deumens
Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken. Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482. Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00 uur.

Te k. 2-koloms HEFBRUG 4-koloms hefbrug. 2-drs. materiaalkasten. Huisbergerstr. 5, Heerlen. 045-724000. Na 18.00 uur 256486.

Te koop wegens opheffing BANDENBEDRIJF: gebr. banden en Mercedes sp. wielen; uitlijnapp.; Koni 2-klauwen hefbrug; pompklok; slijpsteen en bankschroef; krik; steek- en ringsleutels; kasten, buro's en stoelen. Schandelerstraat 2, Heerlen. Telefoon/Fax. 045-722844.

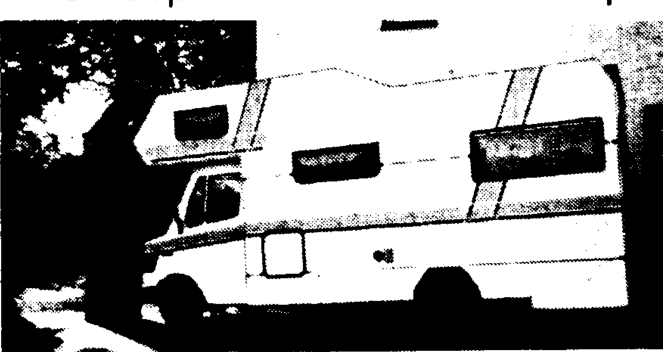
Sport & Spel

Complete FITNESS-APP. Kettler, nw.pr. ƒ 3.750,- nu ƒ 1.750,- Tel. 045-428958.

Vakantie en Rekreatie

Campers

Te koop Mercedes 207D camper

Kompleet ingericht, 6-pers., met grijs kenteken, vr.pr. ƒ 25.000,-. Huskensweg 50, Heerlen.

VW TRANSIT Turbo diesel, camper Cassandra, 8-'86, 1e eigen., 80.000 km. Auto Weekers, ☎ 04906-1387.

Te k. FORD Transit Camper fabrieksopbouw, bwj. '82, i. pr.st., diesel, motor gerevis., 5-pers., vr.pr. ƒ 15.000,-, evt. inr. caravan. Telefoon 045-223375.

CAMPERBUS Citroen C35 bwj. '80, APK 9-'94, i.z.g.st., geheel compl., ƒ 8.500,-. Telef. 045-245339.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Caravans/tenten

Bij RIDDERBEKS
super-aanbiedingen van caravans: Home Car en Eriba. Vouwwagens: Trigano allen Toppers in prijs en kwaliteit, dit mag u niet missen...... Kom eens kijken in Koningsbosch. Prinsenbaan 180, ☎ 04743-2213. Lid Bovag/ANWB

DEALER
Chateau en Homecar Caravans
Opruiming showmodellen 1993! Reparatie, taxatie, onderhoud van alle merken caravans. Ralon, Brommeien 58A, Geulle. Tel. 045-645079.

Zondag 12 september van 10.00-17.00 uur
Opruim voortenten show
Bij Theo Stet voortenten centrum, 50 modellen staan opgesteld tegen naseizoens opruimprijzen, diverse partijen ½ prijs. Adres: Ambachtsweg 25, Eindhoven, 040-482945. De koffie staat klaar.

Zoekt u een andere vloer?
VLOERENCENTRUM
- kurkparket
- laminaatparket
- houtparket
- natuursteentapijt
- glasfibertegels

INTERIEUR WAARBORG

Openingstijden:
maandag gesloten
dinsdag t/m vrijdag 13.30-18.00 uur
zaterdag 09.30-16.30 uur
donderdag koopavond

Venlo, Tegelseweg 10, tel. 077-541839
Roermond, Markt 26, tel. 04750-17354
Heerlen, Akerstraat 32a, tel. 045-718562
Maastricht, Rechtstraat 65a, tel. 043-252228

Grote partij kwaliteits caravan VOORTENTEN, halve prijs. Voortenten Centrum, Theo Stet BV, Eindhoven. Tel. 040-482945.

CARAVANSTALLING te huur in Heerlen, overdekt ƒ 450,-, buiten ƒ 225,-. Tel. 09-32.89722307 045-216476.

Te k. 6 lichtgewicht TOURCARAVANS v.a. ƒ 1.500 tot ƒ 4.500,-, voort., kachel en ijsk. i.z.g.st. ☎ 045-323178

JAMET vouwwagens 1994 vanaf f4.795,-. Nu tot ƒ 1.167,- korting. Dealer voor Limburg Hans Stassar, Heisterberg 78, Hoensbroek. Telef. 045-224200

Duizenden guldens korting wegens VERBOUWINGS-OPRUIMING op = op. Bartels Caravaning, Dealer van Caravelier, Sprite, Predom, Munsterland, Eifelland caravans. Bartels Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade/Hoensbroek. ☎ 04492-1870.

Atlas STACARAVANS, nwe. modellen '94, div. modellen '93, ƒ 3.500,- onder nw.pr. Import/verkoop Camping High Chaparral, Hagerweg 20, Oirsbeek. 04492-2044. Bezoek showmodellen, ook open op zondag.

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Stationsstr. 44. ☎ 04408-1251.

Te koop KNAUS 3 tot 4 pers. tourcaravan model Monsun, kachel, koelkast, nwe banden en nwe luxe luifel, i.z.g. st. ƒ 3.600,-. ☎ 045-416604.

Te koop 3 pers. CHATEAU Concorde, bwj. '82, incl. voort. met slaapcab., koelk. en kachel. Caravan verk. in uitst. staat. Vr.pr. ƒ 5.750,-. Telef. 045-311862.

Te koop DETHLEFFS, 4.40 m, '89, met voortent en stabilisator, vraagprijs ƒ 12.500,-. ☎ 046-744389.

Te koop caravan DETHLEFFS Nomad, bwj. '90, vele accessoires, plus SKK, ƒ 14.500,-. ☎ 045-221250.

Te koop STACARAVAN staande op camping Mooi Bemelen. Inl. Gasthuis 3, Bemelen.

HOBBY Caravans: 460, '86; 430, '87; 450, '88; 489, '90; 420, '92. R.v. Gelrestr. 45, Nieuwstadt. 04498-54664.

Te koop CARAVAN Dethleffs bwj. '91, met luifel, 4-pers. Telef. 045-227293.

Te koop TE KING Caravan 3.80m, bwj. '80 met voortent 2 jr. oud, Bovagkeuring '93, nieuwe banden. Telef. 04455-1435.

Te k. HOBBY 520TQM '91; 420 TM '87-'91-'92; 400T '89 eindkeuken; 370 TM '89-'93; 460T '93. 04498-54390.

Te koop HOBBY 1993, nieuw model en voortent, inb. toilet. Telef. 04498-54390.

Te k. ADRIA 310 SL met voortent, ijskast, i.z.g.st., bwj. '79. Tel. 045-412510.

Te koop Gruau deluxe 33 met eind keuken, bwj. '91. Telefoon 045-320225.

Te k. grijze ROODSTAART Kongo met grote witte kooi, handtam en goedsprekend. Tel. 045-423576.

Te koop DAMHERTJES (11 stuks) en 3 pauwen. Telefoon 045-222994.

Te koop lieve BASTAARD-HONDJES 8 weken oud, ingeënt en ontwormd, ƒ 125,- p.st. Tel. 09-32.89863809.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

JUNCKERS 22 MM MASSIEF DEENS PARKET.
BEUKEN FLAMMET VIKING
Van ƒ 138,50 p/m² voor ƒ 98,- p/m²
Aanbiedingen geldig t/m zaterdag 18 september 1993
JUNCKERS Massief Deens Parket

Ger Bloemen Parket
Landgraaf 045-326.326
Roermond 04750-300.22

Zuid Holland

Herfstarrangementen
8 dagen hotel slechts ƒ 375,- p.p.
In rustig, landelijk gelegen 3-sterren hotel bij Brasemermeer en Kagerplassen, midden in de bruisende "Randstad Holland" met vele attracties onder handbereik, op 2 km van A4, 7 km van Leiden, 15 km van de kust en 20 autominuten van Amsterdam en Den Haag. Prijs incl. 7x overnachting in gezellige 3-sterren kamer met douche/wc, tv en minibar, 1x welkomstdrankje, 7x driegangendiner, 7x uitgebreid ontbijtbuffet. Kinderen t/m 11 jr. ƒ 25,- per nacht. Korter of langer verblijf mogelijk. PRIJS VOOR EENZELFDE 3-DAAGSE ARR. (2 nachten) ƒ 110,-. Parkeergelegenheid op binnenplaats van hotel. (Reserveren mogelijk van heden tot 20 december).
Reserveringen: tel. 01712-8000/8956
HOTEL RIJNLAND *** HOOGMADE
Kerkstraat 37, 2355 AE Hoogmade.

Zeilen/Boten/Surfen

Te koop Veluwe KRUISER 9 x 3 x 0.90 werf geb., bwj. 1980, Samofa Diesel 52 Pk, gesl. st. h. A.K. 1992. Nieuw geschilderd met kussens en gordijnen incl. bijboot, dieptemeter, radio-cass., 27 mc bak, vr.pr. ƒ 49.500,-. ☎ 045-320778 b.g.g. 06-52983695.

Te koop SPEEDBOOTJE merk Riva afm. 4.50m x 1.70m, met nwe. kanteltrailer en dekzeil, zonder motor, met registratie, ƒ 1.500,-. Telef. 045-323178.

Te k. SPEEDBOOT Bayliner 432 mtr., 70 PK Johnson b.b. motor met trailer en toebehoor, vaste prijs ƒ 5.500,-. Tel. 045-273992, bellen tussen 13.00-16.00 uur.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop Sevylor RUBBERBOOT, 2½ Pk buitenboordmotor Evinrude, pr.n.o.t.k. ƒ 1.100,-. ☎ 045-271271.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Frankrijk

Heer, 55 jr. zoekt voor WINTERSPORTVAKANTIE gezellige en sportieve vrouw tot 50 jr., met ski-ervaring. Br.o.nr. B-04608, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wintersport

Skiën in POLEN. 10 dgn., incl. hotel v/p, skiles, skilift en vervoer v.a. ƒ 390,- p.p. Inl. Euro '90, ☎ 077-548884.

(Huis)dieren

De Maastrichtse Honden Sportvereniging organiseert wederom een cursus
Algemene Kynologische kennis
en wel elke woensdag in cafézaal Noben te Berg en Terblijt. Dertig theorielessen voor slechts ƒ 165,-. Eerste avond op 15 september om 20.00 uur. Info bij John Wauben telef. 04405-2263.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te koop Duitse HERDERPUPS met stamboom, geënt en ontwormd. Telefoon 045-321988/425634.

BOEMERS, Yorkster., Westie's Wit, Tibetaanse Terriërs, Malthezers. Kennel van Manolito. Walem 11 A, Schin op Geul. ☎ 04459-1237 of 3097.

Ned. SCHAPENDOESJES. Inl. Pieta Janssen. Tel. 04747-2910.

Te koop mooie MALTEZER, West Highland White-terriër, Shih Tzu-pups, ontw. en ingeënt. Telef. 040-451851.

Te koop Godlands SCHAPEN voor hobby of slacht, ook zilvergrijze schapenwol. Telef. 045-753136.

Te koop blonde BOUVIER-pups 8 weken. Telefoon 04957-424.

Te k. nest CHOW-CHOW'S. Nieuwenhuysstr. 11, Aalbeek-Hulsberg, 04405-1263.

Te koop zeer goede JACHTHOND met stamboom, kan voorgejaagd worden. ☎ 04760-72481.

Te k. 9-jarige D-PONY bruine merrie, 1.48 mtr., Z-springen. Telef. 045-442236.

Te koop BEAGLE-PUPS met stamboom, ingeënt en ontwormd. Inl. 04499-2237.

Te koop KATTENWC, ligbak, 2voerbakken, ƒ 40,-. Telef. 045-256883.

Te koop wilde en half wilde KONIJNEN. ☎ 04754-81549.

Te koop vele soorten VOGELS en huis- tuin en parkdieren. Bel vrijb. 09-32. 89863809. Ook zondags open v.a. 14.00 uur

Goed tehuis gevraagd voor POESJES, 6 weken oud, ƒ 25,-. ☎ 045-258664.

HONDERENNEN, sierhekwerken en paardeboxen. Sane ☎ 09-32.89562616.

Te koop Perzische Kittens crème-wit, ALLEEN voor serieuze en blijvende tehuizen, vol geënt, ontw., en getat. ☎ 043-250218.

Te koop ROTTWEILERPUPS, geb. 26.07.'93, ontw. en getat., stamb. St. Hubert, vader Earl-Arthos van de Meerkampen, intern. N.I.-b-kamp., moeder dochter van Sultan Bes van de Hannahoeve. ☎ 09-32.8956.7207.

Mini York-Shire TERRIERPUPS, ingeënt en ontw., 7 wkn., prachtige beharing. Tel. 04754-88015.

Te koop Duitse DOGGENPUPS, kampioens-afstammin, enkele weken oud, zwart, wit/zwart gevlekt (harlekijn) en grijs gevlekt. ☎ 046-526290 of 526506.

Te k. kruising WEST HIGHLAND WHITE TERRIER/Yorkshire Terriërpups, iets aparts. ☎ 045-222413.

De grootste keuze in de mooiste RASHONDEN vindt u in kennel 'De Lusthof'. O.a. Duitse staander, Drentse patrijs, Heidewachtel, Labrador, Golden retriever, Cocker spaniel, Teckel, Keesje, Pekinees, Dwergpincher, Shelty, Scholse collie, Chow chow, Husky, Bouvier, Boxer, Rottweiler, Mastino, Amerikaanse staffford, Duitse herder, Bordeaux dog, Franse en Engelse bulldog, West Highland-, Cairn-, Yorkshire- en Fox terriër, Maltezer, Shi-Tzu, New Foundlander, Mops, Boemers en leuke kruisinghondjes met garantie. Telef. 09-32-14-679708

Opleidingen

Laatste week
Dansen
leer je pas goed bij
Danscentrum Weisscher
FDO-gediplomeerd
Lid van F.D.O., N.B.D., B.U.L.D.O., N.R.R.A., N.A.D.B.
Wij starten half september in
Geleen, Sittard, Nuth Treebeek, Brunssum
met cursussen in: stijldansen, rock 'n roll, disco.
Ook 40plus (gehuwde) parencursus stijldansen.
Onthoudnummer: 045-253388.
Let op! Nu ook bij ons de allernieuwste danstrend.
HIP HOP en MAMBO

Spaanse les
v. beginners, gevorderden en conversatie. In groepjes of individueel. 045-418971.

ACOOS ARTWORK DESIGN
Voor al uw
Landschappen portretten stillevens cursus aan huis
Hommerterweg 278, Amstenrade. 04492-2942
Jacobs
Artwork Design

Hoe wordt ik
makelaar ?
Opleiding te Maastricht
Rijksberkend/praktijkgericht
1 of 2 jarig/laag lesgeld
I.V.P.: 085 - 454403

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Start 11-09-1993 met een kursus voor het chauffeursdiploma. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

SPAANSE les, individueel of in groepjes. Inl. 045-459938.

Een beroepsopleiding waarmee je alle kanten uit kunt. Bij een baas...En eigen zaak en...de hele dag mensen om je heen. Natuurlijk... KAPPER/STER. Alle kappersopleidingen en opfriscursussen, zowel dag als avond, starten binnenkort. Bel voor info 046-528529. Kappersbedrijfsschool Sittard

Bent u geïnteresseerd in het PARANORMALE? Vraag dan gratis inlichtingen over onze nieuwe cursus die een veelvoud van verschillende technieken en vaardigheden bevatten die niet in boeken zijn terug te vinden. Tevens uw adres voor helderzien, psychometrie, pendelen, kaartleggen, voetreflexologie, magnetiseren, enz. ☎ 09-32.89.717.923 Lanaken (B)

Mogelijkheid tot het volgen van een cursus BOETSEREN en beeldhouwen. Cursusduur: 30 dagdelen. Tijdstip: dond.ochtend of maand. avond. Cursusplaats: Grasbroekerweg 166, Heerlen. Inl.: 045-353593.

School voor Psychodrama. 2 daagse ORIENTATIECURSUS. Utrecht: 19+26/10 (di.) of 23+24/10 (weekend). Sittard: 28/10 + 11/11 (do.) of 13+14/10 (weekend). Kleine groep, niveau HBO+. Info: 046-519141, op werkdagen van 9.00 tot 13.00 uur.

Rock & ROLL Club Geleen start 10 okt. weer met cursussen rock & roll en boogie woogie. Inl.: 046-741790.

Rijles

ANWB Autorijleskampen
met speciale off-season korting!
De ANWB organiseert een unieke rij-opleiding. Afhankelijk van de test, duurt de opleiding tussen de 8 en 14 dagen inclusief het CBR-examen. Meer weten bel nu de ANWB: 06-8991161.

Uw rijbewijs v.a. ƒ 1.500,-.
Wij maken voor u een passende offerte.
Autorijschool Bertrand
Tel. 045-228160. Na 19.00 uur 04451-1795.

Hoe snel wilt u uw rijbewijs? Bepaal uw eigen tempo. De flexibele opleiding van ANWB en Bovag-erkende verkeersschool Theo van BENTUM laat elke cursist zijn of haar eigen tempo bepalen. Kosten: Voor uw vrachtauto-rijbewijs. Tussen 2 wkn. en 3 mnd. kan iedereen slagen. Tev. chauffeursopl. en motorverhuur. Voor inl. Nieuwstr. 86, Hoensbroek. Tel. 045-217487, fax. 045-229370.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

TV/Video

Goede KLEUREN TV's met garantie, v.a. ƒ 95,-, zeer grote sort. Meer dan 25 jaar TV Occasion Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. ☎ 045-724760.

KLEUREN T.V. gevraagd v. a. '86 ook video en stereo-app. ☎ 04406-12875.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 60,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. ☎ 045-213433

Huwelijksbureaus

Partnerkeuze
van uitstekend maatschappelijk niveau
Al meer dan 10 jaar vindt ruim 70% een levenspartner, via onze unieke PERSOONLIJKE bemiddeling. Voor iedereen betaalbaar! Meer weten? Bel vrijblijvend één van de 45 consulentes.
Heerlen e.o.: 045-726539 mevr. Luchtman
Roermond e.o.: 04750-15534 mevr. Nabarro
Maastricht e.o.: 043-210126 mevr. Tuin
GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN:
Dhr/Mevr..........
Adres..........
Woonplaats..........
Telefoon..........
Stuur deze bon naar: Pb. 525, 6040 AM Roermond, Pb. 2909, 6201 NA Maastricht of Pb. 5050, 6401 GB Heerlen.
Mens en Relatie
Limburgs grootste bureau!
Erkend Alg. Vereniging Relatiebureaus (AVR)

MARJA SCHIKS
Partner Consult
Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid-Nederland, voor het Acad., HBO en goed MBO-niveau.
U hebt het druk, vrienden en hobby's, maar mist die ene partner. Gebaseerd op uw wensen en mijn ervaring, mijn intuïtie en kennis over mijn cliënten, houd ik een persoonlijke zoektocht, namens u, naar een passende partner. Informatie: 043-255448, Postb. 272, 6200 AG Maastricht
Erkend Alg. Ver. Relatiebureaus.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS-massage-ped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-65561.

Foto/Film

CANON T90 camera plus 50 mm object. ƒ 950,-. Na 18.00 uur: ☎ 045-414833.

Kans voor een Kind
unicef
06-300121
(40 cent per minuut)

Muziek

Yamaha Keyboard stunt
De bestseller PSR 500 van ƒ 1.695,- nu incl. adaptor, statief, pedaal, NL handleiding en lesboek (totaal ƒ 1.900,-) voor ƒ 1.495,-. 5 jaar vertrouwde Stalmeiergarantie!!
STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045-214253 HOENSBROEK
donderdag koopavond.

**** Opening ****
Watt's Up
Speciaalzaak voor de gitarist
Div. openingsaanbiedingen
Tevens: * verkoop Compact Discs
* verhuur repetitieruimte
Pr. Mauritslaan 2, Beek, 046-370535
Heden geopend van 10.00 tot 16.00 uur.

SHOWVERLICHTING voor discotheken, drive in shows of bands. Limburgs goedkoopste adres. Bezoek onze showroom. Highlite International, Huis 14, Simpelveld. Tel. 045-444907.

ZONDAG 12 sept. Open Dag RB sound Service met; live band, demonstratie stands van prof. geluid, div. primeurs, div. aanbiedingen en voor iedere klant een leuke attentie. Kruisstraat Stein. Tel. 046-332804.

Top 40 band zoekt ZANGERES + zanger + gitarist. Tel. 045-725531.

Te k. VLEUGEL Kawai i.z.g. st. mooie klank, pr.n.o.t.k. Tel. 043-636745.

Te koop wegens omstandigheden ORGEL Technics GN5 incl. drive, 1,5 jr. oud. Nw.pr. ƒ 20.000,-, vr.pr. ƒ 8.000,-. Telefoon 045-728934 na 18.00 uur.

TOETSENNIST met seq. zoekt drummer/zanger, repertoire dans en stemming. Tel. 045-414927.

Te koop SYNTHMODULE Roland U 110, vr.pr. ƒ 975,-, tevens Kawai K1, vr.pr. ƒ 1.400,- met sounds. Telefoon 045-318298.

SOUSAFOONS grote partij gebruikte instrumenten uit U.S.A., in perfecte staat. Adams Thorn ☎ 04756-1324

Piano's en vleugels voor studie of beroep v.a. ƒ 2.500,-. Pianorevisiebedrijf KLAVIER. Rijksweg Zd. 170, Sittard. ☎ 046-526426. Tevens verhuur.

Ervaren DRUMMER gevr. voor dansorkest. Inl. telef. 045-218371 of 045-444510.

Te k. SYNTHESIZER Roland D 10, RA 50 keyboard module, Roland midi toetsenboard, div. toebehoren, nieuwpr. ƒ 6.500,-, prijs ƒ 2.750,-. Tel. 045-353954.

BLAASINSTRUMENTEN en slagwerk grootste keuze nieuw en gebruikt saxofoons Conn, King, armstrong, Yamaha v.a. ƒ 650,-, dwarsfluiten v.a. ƒ 250,-. Marimba's en xylofoons v.a. ƒ 1.000,-. Admas Thorn Telefoon 04756-1324.

ONDERWIJS GEEFT WERK
VOOR MEER INFORMATIE:
terre des hommes
TEL. 070-363 79 40
Doe ook mee!
GIRO 646900

Huishoudelijke artikelen

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten
koelen, vriezen, wassen, hifi, stereo, kleuren-tv, video's etc.
WITTE HAL SITTARD, HEERLEN, MAASTRICHT EN VENLO
Waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst
60% korting
Elke dag nieuwe aanvoer,
Elke dag superlage aanbiedingen
OP IS OP, SLECHTS ENKELE STUKS
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:
Akai videorecorder
VSF 290 incl. LCD afstandsbediening, programmeerbaar, menu sturing, stilstaand beeld, slow motion, 50 voorkeuzezenders
Geen ƒ 999,- of ƒ 798,- maar
ƒ 497,-
Sansui midiset
type 570 incl. compact disk speler, digitale tuner met voorkeuzezenders, dubbel cassettedeck, equilizer 2x 7 bands, versterkers 2x 35 Watt
Geen ƒ 1.298,- of ƒ 898,- maar
ƒ 698,-
Mors Combi magentron
Type 6500 incl. grill element, ruimte inhoud van 27 liter, 800 Watt magnetron vermogen, digitale instelling, auto kook- en ontdooi-programma
Geen ƒ 999,- of ƒ 547,- maar
ƒ 397,-
Volautomaat wasmachine
bekend merk, 1000 toeren, kleine wasjes, 4,5 kilo inhoud, energie programma, spoelstop
Geen ƒ 1.498,- of ƒ 1.398,- maar
ƒ 897,-
Witte hal
Sittard
Bergerweg 1-53. Industrieterrein Bergerweg. Tel. 046-518162.
Maastricht
Scharnerweg 66-70, achter Horn keukensuper. Tel. 043-633162.
Heerlen
Heerlerbaan 273, naast Horn keukensuper. Tel. 045-426842.
Venlo
Sloterbeekstraat 10. Tel. 077-522525.
Ook uw adres voor keukeninbouwapparatuur met grote kortingen

IJSK., gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Braderieën/Markten

Snuffelmarkt Rodahal Kerkrade
Zaterdag 18 en Zondag 19 september
Huur een kraam, ƒ 45,- per dag.
Bel 01640-57521.
Zondag uitsluitend particulieren.

Deelnemers gevraagd voor STRAATMARKT en rommelmarkt Merkstein Did. Zondag 26 sept. 10.00-18.00 uur. Inl.045-324112.

Deeln. gevr. voor ROMMELMARKT en Lutterade markt Berg en Terblijt. 19 sept. 10.00-18.00 uur. ☎ 045-324112.

SNUFFELMARKT te Maasmechelen. Elke zondag v. 10-18 uur. St.pl. ƒ 2,- per m2. Orkest: New Team. Aladen v.a. 8.00 uur.

ROMMELMARKT: Zondag 12 sept. Vrijthoffeesten Klimmen.

Voor Piccolo's zie verder pagina 42

Schitterende collectie
SCHILDERIJEN
compleet in prachtige lijsten tijdens onze twee-daagse kunst-expositie in
Motel Heerlen Van Der Valk
op zaterdag 11 en zondag 12 september van 11.00 tot 17.00 uur
Info: Mikro Design
Tel.: 076-20.36.28.
* Zeer scherpe prijzen

limburgs dagblad

Hondevlees krachtvoer wereldrecordhoudster

PEKING – Honden willen nog wel eens in de kuiten van voorbijsnellende weg-atletes bijten. Als Wang Junxia voorbij komt, kunnen ze dat beter laten. De Chinese wereldrecordhoudster op de 10.000 meter houdt van hondevlees. Een paar hapklare brokken huisdier maken deel uit van het dieet, dat haar op krachten brengt.

Trainer Ma Junren onthulde de samenstelling van het wonder-menu, dat Junxia als een gazelle en een struisvogel tegelijk over de atletiekbaan doet snellen en passant 42 seconden van het wereldrecord op de 10.000 meter afhakkend. Het bestaat uit rijst gemengd met een aftreksel van de jujube-heester, hondevlees en kippebouillon.

Het maakt dat Junxia 's winters de barre omstandigheden van de Tibetaanse hoogvlakte aankan en er nog hardloopt ook. Soms tientallen kilometers achtereen. Ze loopt dagelijks een marathon en soms nog wel meer ook, volgens haar trainer.

Ma Junren kwam tot zijn ontboezemingen bij de aankondiging van weer een nieuw wapenfeit van Junxia. Maandag aanstaande valt zij tijdens de Chinese kampioenschappen het wereldrecord op de 3000 meter aan. Dat staat sinds negen jaar met 8 minuten 22,62 seconden op naam van de Russin Tatjana Kazankina. Junxia moet veel harder kunnen. Ze staat volgens haar trainer pas aan het begin van haar carriere en is in staat ook haar eigen wereldrecord van de 10.000 meter nog aanzienlijk scherper te stellen.

Op de Bossen en Beitel in teken wielersport

Laatste koersdag op Limburgse wegen

HEERLEN – Tegelijk met de wielerronde voor niet-licentiehouders in de wijk Op de Bossen (Eygelshoven) vindt morgen - zondag 12 september - de laatste KNWU-ronde van dit jaar in Limburg plaats. Dat gebeurt op de Beitel in Heerlen. Daar organiseert TWC Maaslandster een criterium voor amateurs en veteranen.

Start en finish Sourethweg. De permanence, het administratieve hoofdkwartier van de wedstrijden, is gevestigd in discotheek Peppermill. Om een uur beginnen de B-amateurs en veteranen gezamenlijk aan hun strijd over zestig kilometer. De A-amateurs, waarbij vrijwel alle bekende Limburgse renners, krijgen vanaf kwart voor drie welgeteld 90 kilometer voor de wielen. Tegen vijf uur wordt de finish bereikt. De toegang tot het parcours is gratis.

In de wijk Op de Bossen (Eygelshoven) is startgelegenheid in een stuk of negen categorieën niet-licentiehouders. De jeugd van zeven en acht jaar kan reeds om elf uur aan de slag. De slotkoers voor senioren (50 km) begint om vier uur.

Traditiegetrouw is voor vele duizenden guldens aan geld- en materiaalprijzen te winnen. Inschrijven kan nog tot vlak voor de start in café 't Anker, Mgr. Nolensplein 3, Eygelshoven.

Willems van spaarcentjes naar WK

Van onze sportredactie

GRONSVELD – Niet het uitzonderlijke talent en de surfklasse van Danny Willems heeft er uiteindelijk voor gezorgd dat de 18-jarige Gronsveldenaar kan afreizen naar de wereldkampioenschappen in Japan, maar het zuinige beleid van pa Willems. Welgeteld achthonderdvijftig piek maakt de bond over voor de expeditie naar Japan. Topsportbeleid anno 1993.

„Alleen de reis kost 5.500 gulden," rekent pa Sjef Willems. „En dan heb ik het niet over huren van materiaal, inschrijven etcetera. Gelukkig hebben we wat geld over gehouden van de sponsoring van Swatch, waardoor Dan van de partij kan zijn." Zijn selectie dwong de plankzeiler uit Gronsveld dit seizoen af door een vrij constante prestatie. Hij won diverse evenementen en bezette hoge klasseringen in overige wedstrijden. Enkel de laatste weken is Willems nauwelijks nog in actie geweest door een spierblessure.

Een blessure waarvan hij inmiddels geheel is hersteld en die hem zeker in Kashiwazaki van 17 tot en met 26 september geen parten zal spelen. Waar het surftalent meer problemen mee heeft is hete feit dat bondscoach Rigo de Nijs hem niet inviteerde voor een nationale trainingsstage op het IJsselmeer en bij Scheveningen. Als reden gaf de bondscoach op dat hij met de wat oudere surfers wat zaken wilde uitproberen op het gebied van hartslagmeter en dergelijke. Zaken die op Danny Willems niet van toepassing zouden zijn. Willems sr. is er behoorlijk kwaad om.

„Op die manier mis je toch een stuk voorbereiding," vindt hij. „Maar ik verbaas me er al niet meer over. Je moet uiteindelijk toch alles zelf doen. Er is geen sprake van doorstromingsbeleid bij de bond. Dat constateer ik al sinds de surf- en zeilbond fuseerden. Voor de zeilers wordt alles gedaan. En het enige dat Dan kan doen is goed presteren. Op die manier zal hij ook in Japan zijn revanche proberen te hebben".

Andrei Medvedev geeft US Open flinke trap na

Pioline blijft verrassen

NEW YORK – Andrei 'de beer' Medvedev is naar huis. Maar voordat hij op het vliegtuig stapte, heeft hij de US Open nog even een vreselijke trap na gegeven. De 19-jarige tennisser uit de Oekraine maakte Flushing Meadow met de grond gelijk en vindt dat de spelers de dupe zijn van de enorme chaos in New York.

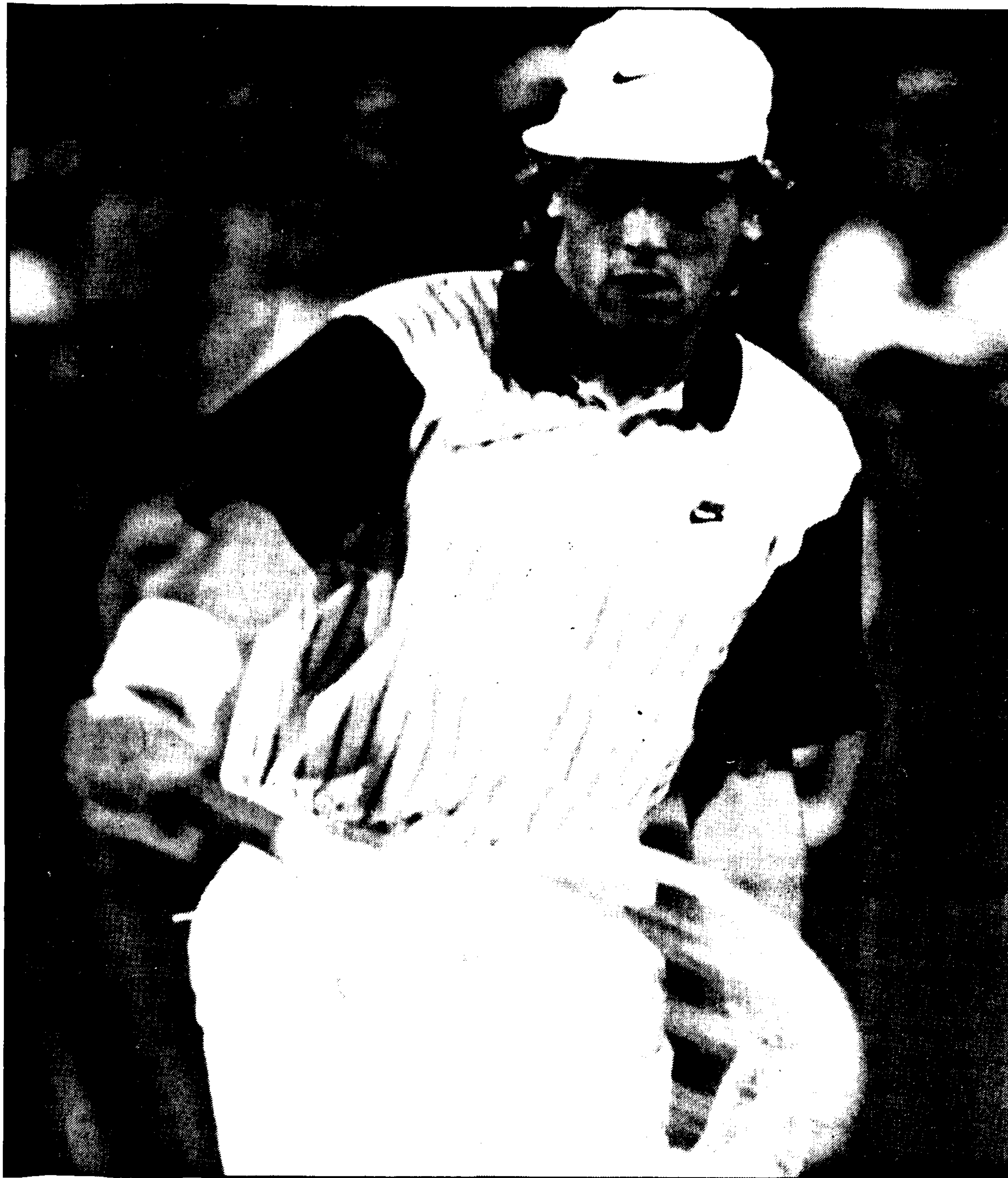
'De beer' trok de beerput vlak voor zijn vertrek wagenwijd open. Er deugt eigenlijk niets van de US Open, meent de flapuit, die donderdagnacht door Cedric Pioline (6-3, 6-1, 3-6, 6-2) uit de halvefinale werd gehouden. Volgens Medvedev is de US Open er niet voor de spelers.

„Dat is ook de reden dat wij hier niet ons beste tennis kunnen laten zien. De omstandigheden zijn hier slechter dan waar ook. Flushing Meadow is absoluut het vreselijkste Grand Slam-toernooi," meent de nummer acht van de wereld, die graag als 'Rus' wordt aangemerkt.

„We hebben geen fatsoenlijke kleedkamers en in de playerslounge bestaat niet eens de ruimte om fatsoenlijk uit te rusten. Dat komt omdat alle ruimte daar is ingepikt door de sponsors, zodat ze lekker ruim zitten en champagne kunnen drinken. Voor de spelers is het elders zelfs vreselijk. Het is voor mij onbegrijpelijk dat men hier niet een goed hotel neer kan zetten voor de spelers. Als ik naar mijn hotel moet sta ik een uur in de file."

Medvedev begrijpt weinig van Flushing Meadow. „Kan iemand mij uitleggen waarom de spelers hier op zaterdag de halve finale en zondag de finale moeten spelen? Gewoon omdat de tv-stations dat willen? Dat is toch ongelofelijk. Wij moeten dus maar blessures riskeren omwille van de tv."

Twee weken geleden had de Rus al onwennig om zich heen gekeken in New York, waar hij nog nooit was geweest. „Ik was hier een uur en ik keek verbaasd om me heen. Na twee uur begon ik spontaan te huilen." Medvedev dacht de wedstrijd tegen Cedric Pioline wel even te winnen, maar kwam van een koude kermis thuis. De 24-jarige Fransman - veertiende op de ATP-lijst - is de verrassing van de US Open geworden. Vooral het feit dat hij in zijn leven nog nooit een officieel proftoernooi heeft gewonnen maakt hem zo speciaal.

● Cedric Pioline, oerdegelijk en saai. Foto: AP

De surprise van Flushing Meadow - vandaag treft hij Wally Masur in de halve finale - begon zijn sportloopbaan als volleyballer, omdat zijn ouders internationals werden in deze tak van sport. Hij leek op 13-jarige leeftijd uitgeschakeld te worden voor zijn leven. Bij een sprong over een hekje kwam hij ongelukkig ten val en een gecompliceerde beenbreuk was het gevolg. In het ziekenhuis werden beide benen gegipseerd, om te voorkomen dat Pioline later mank zou gaan lopen. Nog steeds lijken de gevolgen van dat 'hekje' zichtbaar in de formule van Pioline. Maar verder is het allemaal redelijk goed gekomen met hem.

sport in cijfers

WIELRENNEN

Ronde van Catalonië, tweede etappe : 1. Wust 181 km in 4.55.46, 2. Schur, 3. Kelly, 4. Sajtov, 5. Zberg, 6. Sunderland, 7. Anguita, 8. Jalabert, 9. Mauri, 10. Alvis, 22. Schurer, 23. Theunisse, 30. Nijboer, 62. Bouwmans, 80. Breukink, 101. Hermans 6.40, 103. en laatste Van Poppel 7.22. Algemeen klassement: 1. Fondriest 5.03.46, 2. Indurain 0.02, 3. Jalabert 0.12, Chiappucci 0.15, 5. Zülle, 6. Llaneras 0.17, 7. Mejia 0.19, 8. Martin, 9. Rominger 0.20, 10. Breukink 0.24, 35. Nijboer 0.38, 42. Bouwmans 0.40, 60. Theunisse 0.48, 72. Schurer 0.53, 100. Hermans 7.57, 102. Van Poppel 8.27.

Delta Tour. Amateurs. Eerste etappe, Renesse - Renesse. 1. Van de Wolf 140 km in 3.02.46, 2. De Poel, 3. Remijn , 4. De Jong , 5. Dubbelman 0.03, 6. Mark Rasch, 7. Van Passel, 8. Fransen 0.06, 9. Pronk, 10. Hey 0.08.

Ronde van de Toekomst, vierde etappe Pluvigner - Guidel: 1. Kirsipuu de 133 km in 2.54.50, 2. Zabel, 3. Moncassin, 4. Vierhouten, 5. Knapen, 6. Michaelsaen, 7. Nelissen, 8. Vervoort, 9. Eeckhout, 10. Simon . Algemeen klassement: 1. Thibout 10.08.49, 2. Davy 0.01, 3. Robin 0.01, 4. Francois Simon 0.02, 5. Tumheller 0.06, 6. Zabel 0.26, 7. Moncassin 0.30, 8. Van Bon 0.40, 9. Dekker 0.46, 10. Werner 0.52.

Tour Feminin van EG, Negende etappe, tijdrit Pire-Caudry: 1. Malmberg 19 km in 26.12,2, (43,503), 2. Boebenkova 0.14, 3. Koliaseva 0.16, 4. Van Moorsel 0.20, 5. Polhanova 0.25, 6. Samplonius 0.32, 7. Gruber 0.32, 8. Grimbergen 1.03, 9. Mazeikyte 1.07, 10. Valvik 1.08, 18. Bouwmeester 1.31, 22. Van de Vijver 1.41, 24. Hillenga 1.43, 28. Vink 1.56, 30. Haringa 2.03, 34. Schop 2.13, 38. Kroes 2.22, 44. Borst 2.46, 50. Van Smoorenburg 3.08. Algemeen klassement: 1. Van de Vijver 27.50.41, 2. Van Moorsel 1.15, 3. Koliaseva 1.49, 4. Marsal 3.04, 5. Zberg 3.36, 6. Polhanova 4.52, 7. Luperini 5.05, 8. Cristofoli 5.20, 9. Schop 5.35, 10. Valvik 6.06, 11. Vink 6.15, 21. Borst 15.25, 31. Grimbergen 27.21, 37. Hillenga 32.06, 46. Haringa 53.29, 49. Kroes 58.26, 57. Bouwmeester 1.16.23, 65. Van Smoorenburg 1.42.40.

Koolskamp, profkoers 1. Moreels; 2. Tchmiel; 3. Museeuw; 4.Van Roosbroeck; 5. De Klerk; 7. van der Poel; 14. Pieters.

AUTOSPORT

Monza. Eerste officiele training GP Italië: 1. Prost Williams 1.22,163 (254,13 km/uur), 2. Hill Williams 1.22,283, 3. Alesi Ferrari 1.22,625, 4. Senna Mclaren 1.23,310, 5. Berger Ferrari 1.23,750, 6. Schumacher Benetton 1.23,888, 7. J.J. Lehto Sauber 1.24,298, 8. Brundle Ligier 1.24,608.

PAARDESPORT

Calgary. CHIO. 1. Michael Whitaker, Everest My Monsieur 57,80, 2. Navet, Rosire 59,33, 3. Goodin, Reservation 63,75, 4. Philippaerts, Trudo Fidelgo 64,41, 5. Simon, Allez France D 64,55, 6. Hendrix, Anadolu Martel 67.56.

TENNIS

New York. US Open, 18 miljoen gulden. gemengd dubbel, finale: Sukova/Woodbridge - Navratilova/Woodforde 6-3 7-6. Mannen dubbel, halve finales: Damm/Novacek - Lareau/Paes 3-6 6-1 6-4.

HOCKEY

Terrassa. WK junioren (tot 21 jaar). Vrouwen Groep B: Australie-Canada 4-0, Nederland-Zuid-Korea 1-2. Stand: 1. Australie 3-6 (21-0), 2. Zuid-Korea 2-4 (6-2), 3. Nederland 3-4 (14-2), 4. Canada 2-0 (1-8), 5. Trinidad en Tobago 2-0 (0-14), 6. Schotland 2-0 (0-16).

Brunssummerheide in finale Teacher's Scramble

HEERLEN – Vier golfers van het eerste competitieteam van GC Brunssummerheide zijn er in geslaagd door te dringen tot de nationale finale van het Teacher's scramble.

Captain Mark Jacobs, Claus van Frankenberg, Peter Cloodt en Ad Schillemans treden aanstaande maandag op de Kennemer Golf & Country Club (Zandvoort) aan met 17 ander teams de strijd aan te binden voor een plaats in de European Grand Finale die op 27 september op de Ailsa course van Turnberry (Schotland) wordt gespeeld. Meer dan 130.000 spelers in Europa hebben aan de voorrondes van het Teacher's Scramble deelgenomen. Het is met name de wedstrijdvorm die het toernooi zo geliefd maakt.

Na iedere geslagen bal van het team wordt de best geplaatste bal gekozen. Vanaf die positie spelen de vier amateurs hun volgende slag, totdat de bal in de hole belandt.

De winnaar op de Kennemer zal in Schotland de strijd moeten aanbinden met de winnaars van o.a. Engeland, Schotland, Wales, Ierland en Duitsland.

Wereldtop in JIM present

MAASTRICHT – De zesde editie van Jumping Indoor Maastricht in het MECC vindt plaats van 25 tot en met 28 november. Reeds nu staat vast, dat zowel de wereld- als Europees kampioen van de springruiters tot het deelnemersveld behoren, respectievelijk de Fransman Eric Navet en de Zwitser Willi Melliger.

Guus Linkens overleden

EIJSDEN – Wielerofficial Guus Linkens uit Eijsden is plotseling overleden. Vele jaren was hij ronden-verificateur bij de vele criteriums in deze provincie. Ook maakte hij enige tijd deel uit van het bestuur van de Toeren Wielerclub Maastricht, die vorig jaar in een fusie met De Sterren Heuvelland omgedoopt werd in TWC Maaslandster.

Rainey uit ziekenhuis

CESENA – De Amerikaanse motorcoureur Wayne Rainey, die vorige week bij de Grote Prijs van Italië ernstig ten val kwam en een dwarslaesie opliep ter hoogte van de zesde borstwervel, heeft het ziekenhuis in Cesena verlaten. De 32-jarige drievoudig wereldkampioen in de 500 cc, die verlamd raakte aan beide benen, is in gezelschap van zijn vrouw Shae met een privé-jet via Genève naar zijn woonplaats Los Angeles gevlogen. Hij kan volgende week beginnen met de revalidatie.

Bridgeteam wereldkampioen

SANTIAGO – Het Nederlands bridgeteam bestaande uit Leufkens - Westra, De Boer- Muller en Jansen - Westerhof is wereldkampioen geworden. De ploeg, die eerder bij het Europees kampioenschap vierde werd, won in de finale met, officieus, 352 - 316 van Noorwegen. De uitslagen is voorlopig, aangezien beide landen waarschijnlijk nog strafpunten krijgen. De zege van Nederland is echter definitief. Nederland volgt IJsland op als titelhouder. Het is de eerste keer in de bridge-geschiedenis, dat een Nederlands team de wereldtitel verovert.

Titelstrijd ponyruiters

WANROY – Veel liefhebbers en beoefenaren van de ponysport zullen zondag richting Wanroy (recreatiepark De Bergen) trekken. Daar worden dan de NKB kampioenschappen voor ponyruiters gehouden in de disciplines dressuur, afdelingsdressuur en springen. Om tien uur begint de titelstrijd met enkele sterke favorieten voor goud uit het Limburgse land.

Hans van Wijnen coach Antillen

TURKU – Hans van Wijnen fungeert deze maand als bondscoach van het mannenvolleybalteam van de Nederlandse Antillen. De Fries, die de basis onder de jarenlange successen van Olympus Sneek legde, begeleidt de ploeg naar het Caribic-toernooi in Trinidad. Van Wijnen werd voor de functie benaderd door Henk van Klaveren, een Nederlandse oud-volleybaltrainer die op Curacao woont.

Becker niet naar Melbourne

NEW YORK – Boris Becker zal niet meedoen aan de open Australische tenniskampioenschappen. De Duitser wordt half januari voor het eerst vader. Omdat zijn agenda voor volgend jaar al zo weinig tijd voor z'n gezinnetje overlaat, wordt verwacht dat Becker ook niet beschikbaar is voor het Davis-Cupteam.

Concurrent Sascha Maassen: "Verstappen de beste van Europa"

Duitsland vergaapt zich aan Limburgs racetalent

DOOR IVO OP DEN CAMP

BERLIJN - Aan de voet van de imponerende Funkturm, op nog geen kilometer van de wereldberoemde Kurfürstendamm, is het vandaag en morgen de beurt aan de jonge wolven van de formule 3 om hun kunsten te tonen. Het decor van hun optreden: de AVUS-ring. Een circuit met historie. Meer dan eens vielen tienduizenden er in zwijm voor de befaamde "Silberpfeil", het paradepaardje van Mercedes.

Dit weekeinde zijn in Berlijn de ogen echter vooral gericht op een doodeenvoudige Limburgse jongen uit Montfort. Jos Verstappen.

De 21-jarige Limburgse coureur kan zich in Berlijn verzekeren van de titel in het open Duits formule 3-kampioenschap. Een triomf die als meest begeerde onder de talentvolle Europese coureurs geldt. Michael Schumacher en Karl Wendlinger, beiden niet meer weg te denken uit de formule 1, zijn exponenten, die Jos Verstappen voor gingen op het pad dat tot wereldfaam kan leiden.

Het meeste gevaar heeft de Limburger te duchten van Sascha Maassen uit Aken. De fabrieksrijder van Volkswagen Motorsport heeft in het - voor hem - gunstigste geval 44 punten achterstand op de Limburger. Erg veel, met in totaal nog slechts vier races voor de boeg. Maar de kaarten liggen voor Maassen vrijwel zeker nog slechter, omdat zijn auto bij de laatste race in Singen illegaal bleek, hetgeen uitsluiting tot gevolg had. Als het, nagenoeg kansloze, beroep van Volkswagen niet wordt gehonoreerd, leidt Verstappen de dans om de titel met 59 punten voorsprong, waardoor hij aan één overwinning al voldoende heeft voor de felbegeerde trofee.

Sascha Maassen, die deze maand 24 wordt, rijdt al zijn derde seizoen in het Duits formule 3-kampioenschap. Na een negende en derde plaats was alles bij de Akenaar er dit jaar op gericht het kampioenschap te winnen. Daarbij ging hij voorbij aan Jos Verstappen. „Ik wist wel dat Jos snel is, maar dat hij zo weinig fouten zou maken, had ik niet gedacht," biecht Maassen op. „Jos stond bekend als een nogal roekeloze rijder, maar hij heeft snel geleerd. De meesten hebben minstens een jaar nodig om te acclimatiseren in de formule 3, maar Jos had er na twee races zijn lesje geleerd."

Maassen beseft dat zijn kansen om de titel toch nog te grijpen klein zijn. „Ik moet nu alle risico's nemen, maar zelfs dan red ik het hoogst niet. Het enige dat me nog kan helpen is pech voor Jos. Tot nu toe zat alles mee, maar hij kan ook e een keer pech hebben. Van de andere kant moet ik eerlijk bekennen dat hij de beste is. Iemand, die zo snel doorstoot is een fenomeen. Ik denk dat Verstappen met een gerust hart de meestbelovende coureur van Europa genoemd kan worden. Hij heeft bewezen dat het vele geld dat Marlboro en Philips in hem steken goed besteed is."

In de ogen van Sascha Maassen heeft Jos Verstappen een gouden toekomst. „Iemand die in zijn tweede jaar formule-racen al zo toonaangevend is, komt er wel. Ik denk dat zoiets zelden of nooit eerder vertoond is. Het probleem voor Jos wordt natuurlijk de keuze voor volgend jaar. Als hij formule 3-kampioen wordt, kun je daar niet nog een jaar rijden. Hij zal dus al naar de formule 3000 of misschien zelfs de formule 1 moeten. Er zullen veel teams aan hem trekken en dat maakt het alleen maar lastiger. Het maken van een goede keuze is moeilijk en vaak kun je pas achteraf bepalen of de beslissing juist was."

● Sascha Maassen

Toch heeft Sascha Maassen er vertrouwen in dat Verstappen op de goede plaats terecht komt. „Hij heeft in Willi Weber en Huub Rothengatter twee uitstekende raadgevers. Ik denk voorts dat het plan van Benetton om naast de formule 1 ook met een team in de formule 3000 en de formule 3 te beginnen voor Jos goed kan uitpakken. Hij kan dan volgend jaar voor Benetton in de formule 3000 rijden en is voorgeprogrammeerd om vervolgens naar de formule 1 over te stappen. In dat geval zou hij meteen bij een topteam terecht komen."

Door velen wordt het feit dat Verstappen stamt uit een klein land waar autosport nog aan populariteit moet winnen als een nadeel gezien. Maassen ziet echter ook voordelen. „In Duitsland zijn veel goede coureurs. Nederland heeft er een: Jos Verstappen. Dat maakt de keuze voor sponsors gemakkelijk. Ze lopen geen risico. Als ze geld in de autosport willen steken, komen ze vanzelf bij Jos Verstappen terecht. Dan weten ze zeker dat het goed besteed is. Daarom ben ik er ook van overtuigd dat Jos de top zal bereiken."

Polster weer international

WENEN – De bij 1.FC Koln opgeleefde aanvaller Toni Polster maakt zijn rentree in het Oostenrijkse elftal. Bondscoach Prohaska maakte vrijdag bekend de 55-voudig international te zullen oproepen voor de WK-kwalificatiewedstrijd tegen Bulgarije op 13 oktober in Sofia. Polster werd donderdag door de Duitse bond overigens liefst tot 24 oktober (acht wedstrijden) geschorst wegens de rode kaart die hij kreeg in het duel met Leverkusen.

oefenhandbal

Vandaag
Dames:
V&L 2-PSV 2 (20.00)
Volewijckers-Gemini (17.00)
Volewijckers-Iason (20.00, Gulpen)
Iason-Bethune (21.15, Gulpen)
Loreal-Noav (20.15)
Heren:
Hagen-V&L
Meteoor-Zwart Wit (20.00)
Supercup in Arnhem:
Swift-V&L (dames, 17.00)
Wit-Sittardia (heren, 18.45).

Morgen.
Dames
Iason-GHC (13.30)
Dortmund-Swift
Volewijckers-Blauw Wit (13.30, Gulpen).
Heren
Gent-Zwart Wit (15.00, Hulsberg)
Zwart Wit-Eupen (18.00, Oirsbeek)
V&L 2-Saturnus (12.00)
Loreal-Udi (14.30)

RUILVERKAVELING "MERGELLAND"

Van Wachtendonckplein 1A, 6321 BE Wijlre (telefoonnr. 04450-2626 v.m.)

LANDINRICHTINGSWET

PLAN VAN TIJDELIJK GEBRUIK

Kennisgeving ingevolge artikel 190, vierde lid

De Landinrichtingscommissies voor de ruilverkaveling genaamd "Mergelland" deelt mede, dat gedurende 14 dagen, dus van **20 september tot en met 7 oktober 1993**, in het Districtsbureau van Uitvoering van de ruilverkaveling "Mergelland", Van Wachtendonckplein 1A te Wijlre, op werkdagen, behalve op zaterdagen, van 09.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur voor een ieder kostenloos ter inzage liggen de ontwerp-plannen van tijdelijk gebruik, of een gewaarmerkt afschrift daarvan, als bedoeld in art. 190, derde lid.

Ter visie liggen het ontwerp-plan no. 1993-1 (uitgifte van, bij de landinrichtingscommissie in beheer zijnde gronden voor het oogstjaar 1993/1994);

en het ontwerp-plan no. 1993-2 (ingebruikgeven/-nemen meerjarige overeenkomsten).

Uiterlijk 14 dagen na de laatste dag waarop de in artikel 190, derde lid bedoelde stukken ter inzage hebben gelegen (dus tot en met 21 oktober 1993) kan iedere belanghebbende gebruiksgerechtigde bezwaren, schriftelijk, tegen de ontwerp-plannen van tijdelijk gebruik bij de landinrichtingscommissie indienen (adres: Van Wachtendonckplein 1A, 6321 BE Wijlre).

De Landinrichtingscommissie voornoemd,

ir. J.A.G.H. Delsing, voorzitter

ir. H.L.J. Thijssen, secretaris

'Als wij vierde van onderen worden, noemen wij ons kampioen'

Bescheidenheid siert Standaard

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

MAASTRICHT – Exact na dertig jaren is het Maastrichtse Standaard weer terug in de eerste klasse. Er is een groot verschil. Destijds speelde in de eerste klasse de amateurtop van ons land. Nu troont boven de eerste klasse de hoofdklasse. Destijds deed Standaard mee in de race om het kampioenschap. Nu zijn de Maastrichtenaren blij als zij overleven. Handhaven, dat is de opdracht die spelers en trainer hebben meegekregen voor dit seizoen.

Aanvoerder Bert Hollanders zegt precies waar het op staat: „Als wij vierde van onderen worden, noemen wij ons kampioen. Zo zit dat bij Standaard." Alex van Hoorn, na omzwervingen bij Heer, EHC en Vinkenslag weer terug op het oude nest, is het eens met Bert Hollanders: „Als je je het eerste jaar in de eerste klasse handhaaft, dan heb je veel verdiend."

Hieruit mag niet worden geconcludeerd, dat het puur pessimisme is, dat bij de aanvang van de competitie bij Standaard heerst. Het is een vorm van realiteitszin. Dat beseft ook trainer Gerard Hölzken. Hij was voorheen onder meer verbonden aan Beegden, Heeze, en als tweede trainer aan Wilhelmina'08.

Voorbereidingsperiode

seizoen worden. Het bestuur, ik en een aantal spelers beseffen dat. Maar nog niet iedereen. De eerste klasse is wel een stukje anders dan de tweede. Ik denk dat sommige spelers, na het verloren duel van afgelopen zondag tegen RKVCL, wakker geschud zijn. Dat ze nog niet goed bij de les waren, komt mede door een ongelukkige voorbereidingsperiode. Mijn inbreng daarbij was te gering omdat het programma, toen ik hier kwam, praktisch geheel vast stond. Er werd nogal veel tegen vierdeklassers gespeeld en voor mij hadden er best enkele hoofdklassers mogen bijzitten."

● *Alex van Hoorn paraat om een kopstoot uit te delen tijdens de training. Trainer Gerard Hölzken (l) en Bert Hollanders kijken toe.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Alex van Hoorn: „Standaard is in vijf jaar vier keer gepromoveerd. Er zijn nog een stuk of zes spelers, die vanuit de vierde klas komen. Die jongens moeten elk jaar weer iets extra's leveren. Dat moet nog allemaal groeien. Maar ik ben ervan overtuigd dat dat nog komt. Zeker als wij Paul Penders, die nu een wereldreis maakt, er weer bij hebben." De zwartharige aanvaller weet dat hij zelf ook nog moet groeien. Na zijn beenbreuk, die hij tweeëneenhalf jaar geleden bij EHC opliep en zijn mislukte seizoen bij Vinkenslag, mist hij vooral wedstrijdritme. „Voorlopig moet ik dat compenseren met inzet en daar schort het bij mij gelukkig nooit aan!"

Bert Hollanders is 30 jaar. Ook hij speelde bij diverse verenigingen. Hij roemt de sfeer bij zijn club: „Die is hier bijzonder goed. Dat moet ook de basis vormen voor dit team. Als wij ons in het veld net zo opstellen als daarbuiten, dan komt alles beslist goed. Wij moeten wel naar boven kijken. Tegen teams als Waubach, Vinkenslag en Limburgia hebben wij niks in te brengen. Daar hebben ze acht of negen dragende spelers, terwijl wij er hooguit drie hebben. Wij moeten ons bescheiden opstellen. Maar als eenmaal alle schroom voorbij is, gaan ook wij punten pakken."

amateurs

Redactie:
Arno Römgens

op zaterdag

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
Venray-BVV
Wilhelmina08-Panningen
Baronie-SVN
WVO-TSC
Longa-Deurne
SV Meerssen-Halsteren
Geldrop/AEK-EHC

Eerste klasse F
Eijsden-Schuttersveld
Chevremont-Roermond
RKVCL-Miranda
RKONS-Standaard
Limburgia-Waubach

Tweede klasse A
Kolonia-MKC
Polaris-Born
RKVVL-Haslou
Almania-GSV28
RKBSV-Heer
De Ster-SCG

Tweede klasse B
Someren-Blerick
Wittenhorst-VVV03
EVV-Veritas
RKMSV-Rios31
Belfeldia-FCV
LHB/MC-Egchel

Derde klasse A
SV Berg28-RVU
Scharn-Amicitas
Caesar-Mheerder Boys
Zwart Wit19-Heidebloem
Simpelveld-IVS
Bunde-SVME

Derde klasse B
Abdissenbosch-SVM
Hoensbroek-Bekkerveld
Vaesrade-Heksenberg
Groene Ster-Minor
Heerlen Sport-Obbicht
VKC-SV Heerlen

Derde klasse C
Haelen-Susteren
RKSVO-Roosteren
Sittard-DESM
Brevendia-FC Oda
Quick08-Merefeldia
Buchten-Megacles

Derde klasse D
KVC-SV Meerlo
Reuver-MVC19
Montagnards-SC Irene
Tiglieja-RKDEV
Venlosche Boys-Meterik

Vierde klasse A
Walram-Rapid
Leonidas-De Heeg
Schimmert-RKHSV
Willem I-SC Caberg
Maastrichtse Boys-SC
WVV28
Oranje B.Hulsberg

Vierde klasse B
Lemirsia-Sportclub25
Wit Groen VC-Keer
SV Nijswiller-FC Gulpen
Banholtia-SV Slenaken
RKASV-Vijlen
RKVVM-Vilt

Vierde klasse C
Coriovallum-Centrum Boys
SVK-Hopel
SCKR-Heilust
RKTSV-KVC Oranje
RKSVB-FC Gracht
Laura-KEV

Vierde klasse D
Adveo-Kluis
Sanderbout-RKDFC
Voerendaal-DVO
Schinveld-Helios23
Passart-Mariarade
Amstenrade-NEC92

Vierde klasse E
SVH39-PSV35
Armada-Holtum
Stevensweert-SVE
Thorn-OVCS
Susterse Boys-RKAVC
Juliana K-RKSVW

Vierde klasse F
SVVH-RKVB
RKESV-Eindse Boys
EMS-Crescentia
Swift36-KOC
Leveroy-Moesel
Victoria R-SV Nunhem

Vierde klasse G
GFC33-Venlo
Swalmen-VOS
Baarlo-Bieslo
RKSVN-HBSV
Grashoek-Koningslust
Bevo-Helden

Heerlen Sport maakt pas op de plaats

Van onze correspondent
WILLY WINGEN

HEERLEN - In december 1991 herdacht Heerlen Sport het feit dat de vereniging, ontstaan uit een fusie tussen het roemrijke VVH'16 en Vrusschemig, driekwart eeuw oud was. Vreemd genoeg ging het na die festiviteiten minder goed met het eerste elftal en kon men, nadat de ploeg in de eerste helft van het seizoen, stevig met de latere kampioen RKVCL in de race was geweest voor de titel, het vege lijf ternauwernood redden. Vorig seizoen kwam John Meuser als trainer, die echter met een behoorlijke leegloop werd geconfronteerd. Die aderlating kon niet worden opgevangen en degradatie naar de derde klasse was het gevolg.

Per definitie is zoń eerste jaar na de degradatie altijd moeilijk en Heerlen Sport zal daar geen uitzondering op vormen. Wie de ploeg echter vorige week zaterdag in het eerste competitieduel tegen Heerlen (2-2) aan het werk heeft gezien, moet constateren dat Heerlen Sport toch wat in zijn mars heeft. Twee ervaren rotten, Louis Muermans en Frans Starmans, waarschuwen echter voor een al te euforistische stemming. „Handhaven en misschien een periodetitel," is het motto van de twee dragende krachten.

Starmans erkent dat zijn spel in dat duel niet zo goed was, maar dat de ploeg, met name in de eerste helft goed presteerde. „Alleen verzuimden we het af te maken, waardoor we het later nog knap moeilijk kregen. Dan kun je blij zijn, dat je achteraf nog gelijk maakt." Louis Muermans was tevreden over zijn prestatie. Echter niet over die van het team. „We hebben te veel voetballers en te weinig werkers. Dat breekt ons op."

Muermans en Starmans waarschuwen voor te veel optimisme

Verrassende keuze

Muermans en Starmans kunnen bogen op een jarenlange hoofdklasse-ervaring bij Limburgia, een tijd die beiden als bijzonder prettig hebben ervaren. Muermans vertrok na zijn Brunssumse periode naar EHC („Echt een belabberde tijd") en hield het daar snel voor gezien. Via Quick Den Haag, waar hij maar even speelde, kwam hij in de loop van vorig seizoen om privé-redenen weer terug naar het zuiden. De alert reagerende Willy Smeets, waarmee Muermans bij Kolonia had gespeeld, haalde hem onmiddellijk over om bij Heerlen Sport te komen spelen. „Ik wilde gewoon voetballen. Verder niets," aldus Muermans over zijn toch wel verrassende keuze.

Vorig seizoen

Er was vorig seizoen echter heel wat mis bij Heerlen Sport. Starmans vertelt dat na het vertrek van een zevental spelers de selectie noodgedwongen moest worden aangevuld met voetballers van het derde en zelfs vijfde team. „Ik wist niet wat ik zag. Slechts zes zeven man op de training en iedereen deed maar wat hij wilde. En John Meuser kon gewoon geen maatregelen nemen, omdat hij amper tien man had om een elftal te formeren," aldus Muermans.

Slechte tijden

Maar de slechte tijden zijn voorbij. Ook bij Heerlen Sport. „Het trainingsbezoek is met sprongen vooruitgegaan. Vrijwel alle selectiespelers zijn aanwezig. Daarnaast hebben we er ook nog eens kwaliteit bijgekregen," haast Starmans zich om de situatie van dit moment te schilderen, daarbij refererend aan de komst van John Erkens (in het duel tegen Heerlen echter al zwaar geblesseerd geraakt), Hans Amkreutz, Leon Franssen, René Küpper en Ronald Smeets. En met dat gegeven moet de betere tijden dan maar aanbreken.

Houben en Vergoossen trainen in harmonie

Rios'31, club van twee heren

DOOR ROB SPORKEN

PEY – Het naar de tweede klasse gepromoveerde Rios'31 deed vorig jaar verwoede pogingen een zevenklapper te produceren. Zonder succes. Zowel tegen EMS als bij DESM stokte de doelpuntenmachine bij zes. Uitstel is echter geen afstel. Bij de seizoenouverture haalde de nieuwkomer fors uit. Zonder pardon werd het arme EVV in de Echtse derby naar de slachtbank geleid: 7-1. Rios'31 heeft zijn visitekaartje afgegeven.

Trainer Ton Houben wil geen consequenties verbinden aan de vliegende start. „EVV speelde erg zwak. Het is daarom moeilijk te bepalen waar we dit jaar zullen eindigen. Maar dat we kwaliteit genoeg hebben, is inmiddels bewezen."

Afgelopen seizoen was Rios in de derde klasse een klasse apart. Enkele weken voor het einde van de competitie ging de vlag in stok en werden de biervaten aangesleept. Ook deze voetbaljaargang kende een voortvarende start. Voordat de eerste tegenstander in competitieverband van het veld werd getikt, hadden de manschappen van Ton Houben en Thei Vergoossen in de beker korte metten gemaakt met SVH'39 en Wilhelmina'08.

Wederopstanding

De wederopstanding van Rios'31 startte een jaar of vijf geleden. Afgezakt naar de afdeling werd het tijd het roer drastisch om te gooien. De constructie die destijds werd bedacht is uniek te noemen. Thei Vergoossen kreeg de titel coach achter zijn naam staan. Een ander werd aangesteld als trainer. Dit jaar is dat Ton Houben.

„Ik kan begrijpen dat mensen deze constructie vreemd vinden," aldus Houben. „Maar er zijn duidelijke afspraken gemaakt. Iedereen houdt zich daar aan. Dus het hoeft geen problemen op te leveren."

Kapiteins

Twee kapiteins op één schip. Het lijkt dodelijk. Maar de resultaten spreken in het voordeel van deze opzet. „Ik ben de eindverantwoordelijke voor de trainingen. Ondersteund door Thei Vergoossen, die de eindverantwoording draagt voor de opstelling en de coaching tijdens de wedstrijden. Daarbij krijgt hij de ondersteuning van mijn persoontje," legt Houben uit.

Morgen gaat Rios'31 op bezoek bij RKMSV. Geen makkelijke kluif. „Na dit duel weten we waar we staan. Ik schat RKMSV erg hoog in. EVV was in ieder geval geen graadmeter," vindt Houben.

De trainer hoopt dat zijn ploeg niet met het hoofd in de wolken gaat lopen. „Het moet mogelijk zijn bij de eerste vijf te eindigen. Maar dan moeten we met beide benen op de grond blijven staan."

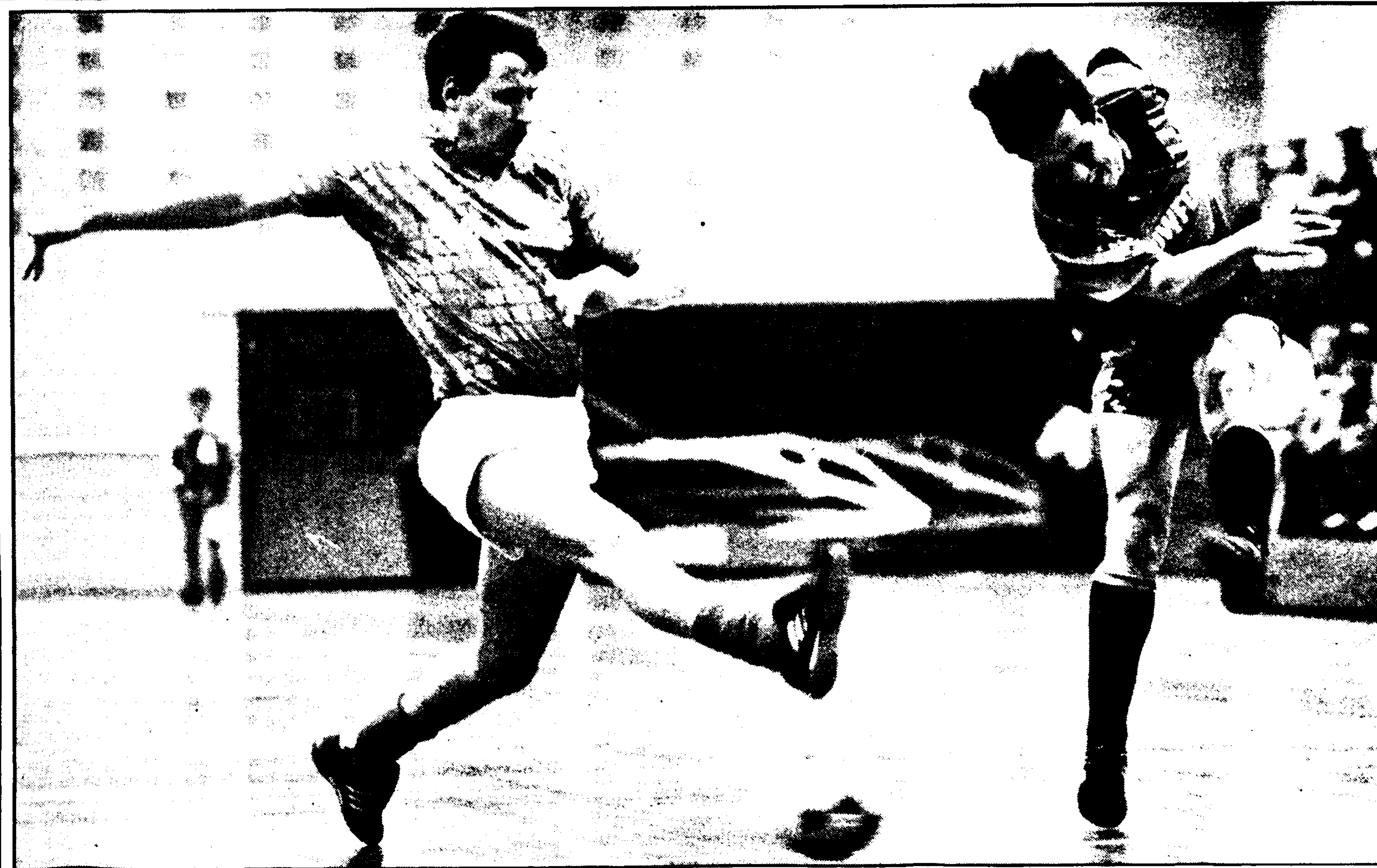
Igor Smeets was de speler die tegen EVV het meeste van zich deed spreken. De 22-aanvaller nam vier treffers voor zijn rekening en lijkt daardoor hard op weg het aantal van veertien, waarmee hij vorig seizoen topscorer in 3C werd, te verbeteren. Toch kleven er ook nadelen aan zijn uitstekende start. „Tegenstanders zullen meer op me letten. Daardoor zal ik vaker een mannetje op me krijgen. Om ruimte te creëren zal ik moeten gaan zwerven."

Snelheid

Die ruimte heeft Smeets nodig. De student aan de sportacademie moet het hebben van zijn enorme snelheid. „Techniek heb ik amper. Daarom train ik in Tilburg één keer per week bij een vierdeklasser. Om balgevoel te behouden."

Eigenlijk is het vreemd dat een speler die vorig jaar aan de lopende band scoorde, in een derby vier keer succesvol is. Een onbekende is hij immers niet. „Dat klopt. Een vaste man moest me volgen. Bovendien waren ze op de hoogte van mijn snelheid. Er stond steeds een mannetje extra achter de back." Het hielp niet.

Het zal Rios een zorg zijn. Promoveren, de derde ronde van de beker bereiken door een hoofdklasser te kloppen en in de eerste competitiewedstrijd de buur van de mat vegen. Een goed begin is het halve werk.

● *Dousberg Parc en Bouwfonds, al jaren toonaangevend in het Limburgse zaalvoetbal.* Foto: Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Zaalvoetbal in de startblokken

Van onze correspondent
TJEU STEMKENS

HEERLEN - Vorig jaar is in het zaalvoetbal de eredivisie geïntroduceerd. Dit om het zaalvoetbal naar een volwassen niveau te tillen. Het eerste jaar kon, landelijk gezien, redelijk succesvol genoemd worden. Voor Limburg evenwel niet. Onze provincie was alleen door de Haantjes vertegenwoordigd en die club degradeerde prompt. De Limburgse top acteert in het seizoen 1993/1994, dat komende dagen van start gaat, in de eerste divisie C.

Seizoenen lang gaf het Limburgse zaalvoetbal vroeger de toon aan in Nederland. Kampioenschappen van de Haantjes en Dousberg Parc spraken tot ieders verbeelding. De Haantjes, Bouwfonds, Merpati en het vroeger DreiKeuninge (tegenwoordig Dousberg Parc) zorgden in hun onderlinge derby's voor bomvolle zalen. Het Nederlands team werd gedomineerd door Limburgers. Die tijden zijn voorbij.

Er werden nog wel successen geboekt in de bekerstrijd (Dousberg werd drie maal op rij bekerwinnaar), maar de aansprekende namen uit het zaalvoetbal verdwenen. De lichting van Hermans, Kiers, Heylige en Bouvrie is 'uitgestorven'. Het vaandel werd nog even overgenomen door Duyzings, Merk, Biloro en vooral Loosveld, maar zij kozen de voorbije jaren voor de geldbuidels van de Belgische topclubs.

In de Limburgse top heeft langzaam een nivellering plaatsgevonden. De geldelijke middelen zijn veel beperkter geworden, zodat er ook veel minder spectaculaire wisselingen bij de clubs hebben plaatsgevonden. Men lijkt iets honkvaster te worden. De meeste clubs draaien op enkele geroutineerde zaalvoetballers, maar aansprekende namen zijn verdwenen. Dit seizoen verschijnen bij veel clubs nieuwe spelers, die hun opwachting maken op het hoogste niveau.

Spannend

Door de geringere krachtsverschillen kan de competitie dit seizoen spannend worden. H. Meyers en 't Brikske draaiden de laatste twee seizoenen al in de top mee. Bij Meyers bleef de selectie nagenoeg in tact, zodat die club zeker weer bij de favorieten zal zijn. 't Brikske, vorig jaar ook lange tijd kandidaat, verloor enkele spelers en heeft die aangevuld met nieuwelingen in de zaal.

H. Meyers-coach Hendriks ziet de competitie optimistisch tegemoet: „We zijn in de breedte sterker geworden en we gaan voor de titel. Ook al zijn de derby's leuk, we willen toch naar het hoogste niveau." De nieuwe Brikse-coach Heesen is voorzichtiger: „We hebben verschillende nieuwe jongens, die nog ingepast moeten worden. We moeten afwachten, of we genoeg aan scoren toekomen. Verdedigend zijn we niet minder geworden." Het gedegradeerde De Haantjes draaide in de voorbereiding niet lekker. Voorzitter Sjir Gerits is toch hoopvol: „We hebben enkele leuke spelers erbij gekregen, maar coach Foekens moet ze nog op een lijn krijgen. We willen terug naar de eredivisie."

Nieuw team

Dousberg Parc heeft enkele nieuwe gezichten, terwijl Bouwfonds een nagenoeg nieuw team uit de grond heeft gestampt. Dousberg behoudt nog voldoende routine om minstens middenmoter te blijven. Bouwfonds manifesteerde zich als een gretig jong team dat kan verrassen, maar ook regelmatig op zijn bek zal vallen. Bij Cosmos veranderde bijna iets.

Dat is ook het geval bij promovendus VTV Vaals. Trainer Bindels: „Onze selectie speelt al jaren samen, zodat iedereen van elkaar weet wat hij kan. We streven naar handhaving. We zijn al blij, dat we dit jaar de derby's tegen de Limburgse toppers kunnen afwerken."

De tweede nieuweling Fermonia Boys zou wel eens de verrassing van de competitie kunnen worden. Vorig jaar drong deze ploeg ver door in de bekerstrijd en verloor pas in de kwartfinales onverdiend van de latere Nederlandse kampioen Hoornsche Veerhuis. De ploeg is in de breedte versterkt, maar alles zal afhangen of coach Fermont de selectie tot een eenheid kan smeden.

'Fijne tijd in Aberdeen en Edinburgh, maar Genk is nieuwe uitdaging'

Weer zachte g voor Peter van de Ven

GENK – „Het was een fijne tijd in Aberdeen en Edinburgh, maar Genk is een nieuwe uitdaging." Aan de Schotse periode in het leven van profvoetballer Peter van de Ven kwam vrij abrupt een einde. Een telefoontje van Hans Saris, de nieuwe directeur bij het in de hoogste Belgische klasse uitkomende KRC Genk, was voor de uit Ell/Hunsel afkomstige speler voldoende om terug te keren naar het vaste land. Hemelsbreed slechts enkele tientallen kilometers verwijderd van de Baandert en Kaalheide, zijn vroegere bases, vond de 32-jarige verdediger emplooi in het andere Limburg.

KRC Genk en hij bereikten een accoord over een dienstverband van twee jaar, met een optie van nóg eens twaalf maanden.
„Alleen moet het bestuur van Hearts of Midlothian, mijn vorige club in Edinburgh, nog een paar formaliteiten vervullen", aldus Van de Ven. „Daarna kan ik daad-

door **WIEL VERHEESEN**

werkelijk bij mijn nieuwe baas aan de slag, waarschijnlijk reeds in de eerstvolgende wedstrijd. Die staat zondag op het programma. Een visite aan Cercle Brugge."

Dianne, de echtgenote van Genks nieuwste aanwinst, is met vierjarig zoontje Dennis nog even achtergebleven in Schotland, maar vóór het einde van de maand zullen zij eveneens de boot of het vliegtuig nemen. „In afwachting van hun komst en het vinden van een nieuw huis, reserveerde Genk ruimte voor mij in een hotel", aldus Van de Ven. „Allemaal goed bedoeld en ook prima verzorgd, maar ik zei tegen het bestuur: 'Jullie kunnen mijn verblijf en logies in het hotel meteen annuleren. Ik neem voorlopig mijn intrek bij mijn moeder.' Vanuit haar huis naar Genk is hooguit veertig kilometer."

Begonnen bij RKESV in zijn geboortedorp en als ontluikend talent weggehaald door Fortuna Sittard bij het Weerter Megacles, heeft Peter van de Ven als professional reeds een omzwerving lang vele voetbalvelden achter de rug. De langste tijd bracht hij door bij Roda JC. Vijf jaar.
„Piet de Visser was daar bij mijn komst trainer. Naderhand Hans Eykenbroek. Vervolgens Frans Körver, die ik ook bij Fortuna Sittard had meegemaakt. Toen ook hij vertrok ging men op Kaalheide in zee met Rob Baan, maar tegelijkertijd verkaste ik naar België. Ik kon aan de slag bij Charleroi. Drie jaar ben ik daar geweest."

De ambiance in Charleroi zal hij niet gauw vergeten. Zo niet heel Wallonië, dan toch minstens de hele Borinage en verre omgeving stonden achter de club. Bovendien, Dianne en Peter van de Ven hadden een kilometer of vijftien buiten de stad een schitterend huis. Het leven van een voetbalprof kan hard zijn, maar in materieel opzicht staat er wél iets tegenover. Jan Modaal mag er slechts van dromen.

„Piet de Visser haalde mij na mijn dienstverband bij Charleroi naar Willem II. Ongeveer in dezelfde fase gaf hij de fakkel over aan Adrie Koster, tegen wie ik nog gespeeld had in de jaren toen hij voor PSV uitkwam."
De Tilburgse periode van Peter van de Ven duurde welgeteld één jaar en enkele weken. Tijdens een wedstrijd in de voorbereidingsperiode op het nieuwe seizoen bleken een paar Schotten op de tribune te zitten. Ze waren van Aberdeen, de club waar Theo Snelders onder contract stond.

„Wie men in de bewuste wedstrijd werkelijk op het oog had, ben ik nooit te weten gekomen. Na afloop werd echter contact met mij gezocht. Het was een hele verrassing, maar wat mij geboden werd bleek zowel financieel als sportief zó aantrekkelijk, dat ik niet lang hoefde na te denken. Binnen de kortste keren was Aberdeen mijn nieuwe werkgever."

Ongeveer zestig Nederlandse voetballers verdienen in de hoogste klassen van de buitenlandse competities een goed belegde boterham, om het over het befaamde appeltje voor de dorst maar niet eens meer te hebben. België heeft al vele jaren een aantrekkingskracht, ook al door het gunstiger belastingklimaat dan bij ons. Italië en Spanje tellen voor toppers als Bergkamp, Jonk, Gullit, Koeman, etcetera, zóveel miljoenen neer, dat menig groot bedrijf zonder vrees bepaalde investeringen zou kunnen doen mocht men over dergelijke bedragen de beschikking hebben. Veel meer dan voorheen zijn de laatste jaren ook Engeland en Schotland arbeidsterrein voor Nederlandse voetballers geworden. Toen hij in Aberdeen arriveerde ontmoette Van de Ven er onder meer Snelders en Gilhaus.

„Mijn ervaringen in het Schotse voetbal? Vooral hoog tempo en zo snel mogelijk met de bal naar de helft van de tegenstander. Ik heb vorige week, bij mijn komst naar Genk, op de tribune gezeten toen mijn toekomstige ploeg het eerste winstpunt in zes duels behaalde: een gelijkspel tegen AA Gent. Het was een wedstrijd met veel spektakel. De tegenstander kon tot 3-1 uitlopen, maar Genk kwam terug. Een bewijs, dat er perspectief is.

Wat ik eveneens zag? Een wedstrijd op hoog niveau, zeker ook in technisch opzicht. Veel goede acties op het middenveld. In Schotland speelt alles zich veel meer af in het strafschopgebied. Daar is het oorlog. Na de voorzet word je al naar de strot gegrepen. Bikkelhard, ik praat uit ondervinding."

Met Hearts speelde Peter van de Ven in het Uefacuptoernooi. Indirect heeft hij daaraan ('als ik film terugdraai') te danken, dat weer in België terechtgekomen
„In het Uefacuptoernooi hadden wij een wedstrijd tegen Standard Luik op het programma. Naar aanleiding hiervan werd ik geïnterviewd door Hans Saris, momenteel de directeur bij KRC Genk maar toentertijd nog journalist bij de krant Het Belang van Limburg in Hasselt. In dat interview gaf te kennen, dat ik best nog wel eens naar België terugwilde."

Maar voordat het zover was h Van de Ven in het Schotse voetb vierenveertig wedstrijden per s zoen gespeeld. De eredivisie daar bestaat weliswaar uit slecht twaalf ploegen, maar er wordt e dubbel programma afgewerkt. „Let wel, ik heb het dan alleen over competitieduels. Daarnaast zijn er twee bekertoernooien: één voor de profclubs, een ander waaraan ook amateurploegen deelnemen."

Voeg daarbij nog eens de internationale verplichtingen en het duidelijk, dat je vrijwel iedere week twee wedstrijden op het programma hebt. Aan belangstelling geen gebrek. Aberdeen trok bij thuiswedstrijden minstens tie duizend toeschouwers. Wanne Celtic en Glasgow Rangers op b zoek kwamen, was het aantal n beduidend groter.

Hearts of Midlothian moest h met iets minder supporters do maar dat had een reden. Van Ven: „In Abdereen was tot verre omstreken geen topvoetb Hearts had in Edinburgh de co currentie van Hibernians. E heel aparte sfeer. Ik kon er v genieten, maar datzelfde deed van Edinburgh als stad. Heel sn voelden wij ons er thuis. Op stra werd ik vaak aangesproken do supporters, maar in tegenstelling tot Charleroi waar je ook nog e veel fans aan de deur kreeg vo een handtekening of een praat liet men je in Schotland privé to verder met rust. Het maakte h verblijf voor mijn gezin alle maar aantrekkelijker."

Veertien jaren profvoetbal hebbe uiteraard het nodige gevergd va Peter van de Ven. Wat onvera derd bleef is zijn ambitie. „I ben", zegt hij, „niet naar Genk ge komen om mijn tweejarig contract uit te dienen, mogelijk nog ge volgd door een derde seizoen, o het vervolgens voor gezien te ho den. Als ik gezond blijf hoef i straks op vier- of vijfendertigjarige leeftijd echt nog niet af te haken.

Ik ken voldoende spelers van di leeftijd voor wie nog een behoor lijke rol in het betaald voetbal weggelegd. Kwestie van menta instelling, uiteraard, maar ook va de manier hoe je je verzorgt."

● *Peter van de Ven: „In het Schots voetbal wil men de bal zo snel mogelijk in het strafschopgebied hebben. Daar is het oorlog."*

Foto: ERMINDO ARMINO

Ondanks wereldtitel formule 1 niet populair bij fans en collega's

Alain Prost, de berekende kampioen

HEERLEN – De statistieken liegen niet. Alain Prost passeerde dit seizoen de magische grens van vijftig Grand Prix-overwinningen; een record dat voorlopig niet ingehaald zal worden. Geen andere coureur op de wereld wist tijdens zijn loopbaan zoveel punten te vergaren als de 38-jarige Fransman. Voeg daarbij dat Alain Prost dit jaar de beschikking had over de sterkste motor (Renault) en dat hij kon rijden in de verreweg snelste auto (Williams), en het is geen wonder dat de kleine piloot voor de vierde keer de wereldtitel in de formule 1 pakt. Toch kleeft er een smet op de prestaties van Prost. Hij heeft alle records in handen, maar de sympathie van het volk gaat uit naar zijn concurrenten.

door **IVO OP DEN CAMP**

Dat Alain Prost een meedogenloos persoon is die, zonder zich het lot van anderen aan te trekken, alles opzij zet om te winnen, is hem vergeven. In de topsport, en daar is de formule 1 een lichtend voorbeeld van, tellen geen sentimenten. De veel populairdere Ayrton Senna en Michael Schumacher zijn niet anders. Wat Prost tegen heeft is zijn manier van 'politiek' bedrijven. Hij wordt in de formule 1 beschouwd als een intrigant. Alleen door zijn politiek gekonkel zou hij, in de ogen van zijn tegenstanders, dit jaar in de Williams-Renault zitten. Bovendien heeft hij zijn rijstijl tegen. Snel en efficiënt tot op het bot, maar het oogt allemaal niet spectaculair. Alsof hij op rails zijn rondjes draait.

Alain Prost laste in 1992 een rustjaar in. Bij Ferrari was hij eind 1991 na een knallende ruzie aan de dijk gezet. Het plan om 1992 bij Ligier, onder compleet Franse vlag, een aanval op de troon te doen, ketste op het laatste moment af. Een paar testritten waren voldoende voor Prost om van het avontuur af te zien. De Fransman wenste zijn reputatie niet te grabbel te gooien. Boze tongen echter beweren dat Prost rond deze tijd al wist dat hij in 1993 voor Williams zou rijden.

Toen het 'nieuws' van Prosts come-back wereldkundig werd gemaakt, brak de hel los. Nigel Mansell, die de van racen idolate Britten na vele jaren weer een wereldtitel had geschonken, kondigde meteen aan de formule 1 vaarwel te zeggen. De komst van Ayrton Senna als teammaat hield 'le professeur', zoals hij door de Fransen wordt genoemd, zelf tegen. Prost heeft slechte ervaringen met de Braziliaan.

Conflicten

Twee jaar lang reden beide coureurs samen bij McLaren. Dat leidde tot tal van conflicten. Met als dieptepunt de door Prost in Japan moedwillig veroorzaakte crash tussen de twee, die Senna kansloos voor de wereldtitel maakte. Een jaar later - Prost was inmiddels bij Ferrari aan de bak - kreeg de Fransman lik op stuk. Nu ramde Senna bewust Prost van de baan en kon de Braziliaan de formule 1-kroon opzetten. Daarbij bleef het niet. In 1984 had Alain Prost het bij McLaren al regelmatig aan de stok met Niki Lauda, die dat jaar zijn derde wereldtitel greep. In 1990 van hetzelfde laken een pak bij Ferrari. Nu baalde Nigel Mansell van de Fransman en besloot de Brit de Italiaanse renstal te verlaten.

Prost zelf weigert tegenwoordig woorden vuil te maken aan het minder vleiende etiket dat hij door tal van collega's krijgt opgeplakt. „Als je eenmaal door het leven gaat als intrigant, blijft je dat je verdere loopbaan achtervolgen. Ik doe niet meer mee aan die verhalen. Het raakt me ook niet. Ik heb op dat vlak totaal geen gevoelens meer. Ik rij om te winnen en verder zullen er altijd voor- en tegenstanders van Prost zijn."

Zeker beschikt hij ook over bondgenoten. Elf en Renault, de twee grote Franse multinationals, hebben er een vermogen voor over gehad om Prost bij Williams onder te brengen. Het draagt er toe bij dat de coureur in elk geval in zijn eigen land mateloos populair is. Waarom de populariteit van Prost niet veel verder reikt, laat zich raden. „Ik hou van types als Senna, Mansell en Schumacher," heeft zelfs Bernie Ecclestone, de grote baas van het formule 1-circus, zich onlangs laten ontvallen. „Mensen die rijden in plaats van praten."

Rijtechnisch is Prost een estheticus. De curbstones ontziet hij; het rubber van zijn banden rookt nooit door een te late remmanoeuvre; de koppeling en de motor zijn na een race nog als nieuw. Prost is bovendien een harde werker, die pas content is als alles tot in de puntjes is verzorgd. „Mansell was al tevreden als hij een bepaalde bocht vol gas kon rijden. Prost is pas rustig als hij deze bocht ook met zo weinig mogelijk risico vol gas kan nemen," schetst Williams-constructeur Patrick Head het verschil tussen Alain Prost en de meeste andere coureurs.

Precies deze materiaal schonende manier van rijden heeft Prost dit jaar een aantal keren tot het 'lachertje' van de formule 1 gemaakt. Meer dan eens kwam de Fransman slecht weg bij de start of nog erger - sloeg de motor af. „Ik ben een coureur die er een hekel aan heeft het materiaal ruw te behandelen," zegt Prost. „Maar tegenwoordig vraagt de koppeling, omdat die verbonden is met de traktiecontrole (ter vookoming van doordraaiende wielen bij het optrekken, red.) om een ruwe behandeling. Dat is echter niet mijn aard van rijden."

Zijn zwakke starts droegen er toe bij dat Prost dit seizoen geen enkele keer van begin tot einde aan kop lag. Een zeldzaam gegeven voor een coureur, die al zeven van de twaalf Grand Prix' wist te winnen. Het zal Prost verder een zorg zijn, want per saldo heeft de 'professor' zijn tegenhangers een lesje geleerd. „Winnen en wereldkampioen worden. Dat is wat telt. Bovendien is dat voor mij de enige manier om de critici de mond te snoeren."

Record

Aan de top hoopt Alain Prost nog lang te staan. Zijn contract bij Williams loopt tot eind 1994. Prima vooruitzichten derhalve voor de Fransman om volgend jaar het record van Juan-Manuel Fangio, in een grijs verleden goed voor vijf wereldtitels, te evenaren.

Maar er loeren kapers op de kust. Niet alleen worden volgend jaar de actieve wielophanging, het anti-blokkeersysteem en de traktiecontrole verboden; ook is Bernie Ecclestone druk doende Renault eroe te bewegen naast Williams en Ligier nog een derde team van motoren te voorzien. Daarmee zou de Britse renstal veel van zijn pluspunten ten opzichte van de concurrentie verliezen. Alain Prost maakt zich daar niet druk om. „Ik ben er meteen voor dat de rijkwaliteiten en het taktisch inzicht van de coureurs weer op de voorgrond treden. Dan kan ik laten zien dat het niet alleen aan de auto ligt dat ik wereldkampioen word."

● *Alain Prost in de Williams-Renault, een bijna niet te kloppen combinatie.*

Foto: JEAN-PAUL PELLISIER

Gaat 'tranen-tv' de Amerikaanse kant op, of is het een strovuurtje?

Aan de hand van Robert ten Brink, Caroline Tensen of Hennie Huisman zoeken we een maatje om mee te stappen, te praten en te vrijen in het gras. Voor het oog van de camera leggen we ruzies bij over teveel lawaai bij de buren en of er nu wel of geen derde kind moet komen.
Er wordt gemanipuleerd met gevoelens en sentimenten en bijna heel het land lijkt ervan te genieten. Zonder te verblikken of te verblozen leggen hele volksstammen hun ziel en zaligheid bloot. TV lijkt soms te willen slagen waar het gewone leven faalt. En bovendien: wat hebben de deelnemers te verliezen? Wie wint krijgt applaus, wie verliest ook. En vaak nog wel meer dan dat.
Amusements-emoties, noemt John de Mol dat. Een vorm van 'Nederpret', die in de huiskamer tegenstrijdige gevoelens losmaakt. De een geniet er intens van, de ander zit er met plaatsvervangende schaamte en kromme tenen naar te kijken.

Tante Dinie ter Maat met haar neef Henk Dinkelman (rechts) en zijn vriend Gert Jan Zomer (links): blij dat we hebben meegedaan. Foto: GPD

DOOR DOLF RUESINK
EN LUCIEN BAARD

Huilend vielen ze elkaar een paar weken geleden in de armen. Acht jaar lang hadden Henk Dinkelman (29) uit Goor en zijn peetmoeder tante Dinie ter Maat (67) uit Neede geen enkel contact. Ten aanschouwe van zo'n 2,1 miljoen kijkers van het nieuwe televisieprogramma 'Het Spijt Me' kwam het hoge woord eruit: Henk durfde zijn lievelingstante jarenlang niet onder ogen te komen, omdat hij homofiel is.

Op de bank bij Caroline Tensen kwam alles goed. Tante Dinie dolblij dat ze haar als zoon gekoesterde neef weer zag ('Als klein kereltje was het al zo'n leuk jong') en Henk verlost van een loden last. „Toen ik na een mislukte relatie met een meisje ontdekte, dat ik op mannen viel, waagde ik het niet dat aan anderen te vertellen. Ik was bang mijn familie te verliezen."

Het programma-onderdeel met de terugkeer van de verloren zoon uit Goor was een tranentrekker van jewelste. „Oh oh oh, wat was 't mooi," zegt tante Dinie ter Maat als ze de aflevering samen met Henk en zijn vriend Gert Jan nog eens terugziet op video. „Heel Neede heeft meegekeken en waar ik ook kwam, niks dan fijne reacties. En dan die telefoontjes na de uitzending. De buren zaten zelfs te huilen, zo onder de indruk waren ze."

Tranentrekkers om de kijker te paaien. Pas in 1987 gebeurde bij ons, wat in Amerika toen al was ingeburgerd. Ons nuchtere volkje sloeg aan het huilen als vast onderdeel van een programma. Het gebeurde voor het eerst in de Surprise Show van de KRO, gepresenteerd door Hennie Huisman. Daarvoor was het tonen van tranen voorbehouden geweest aan de Bekende Nederlander in programma's als 'Dit is uw leven', of 'In de hoofdrol' bij Mies – 'dag lieve mensen' – Bouwman.

Maar in de Surprise Show stonden gewone mensen in de hoofdrol. Toos uit Rotterdam of Kees uit Gramsbergen werden er volslagen onverwacht geconfronteerd met geliefden, die duizenden kilometers verderop werden gewaand. Of dood. En iedereen schoot vol. Meteen het eerste jaar won het programma de Televisierring.

Kijkcijfers

Sindsdien is de 'Nederpret' niet meer te stoppen. Bijna elke omroep zoekt een manier om emotietranen in een programma-formule te stoppen. We kregen Spoorloos, Lief en Leed, Love Letters, het bloemetje van de Vijf Uur Show, All You Need Is Love... En dit seizoen zwelt de tranenvloed verder aan met Het Spijt Me. Koplopers in het genre zijn nog steeds RTL4 en Veronica, die in het kielzog van Amerikaanse voorbeelden, met grensverleggende tranentrekkers de kijkcijfers omhoog denken te jagen.

Meestal gaat het in de shows om het aanknopen van contacten of het herstellen van een verbroken relatie. 'We' zoeken aan de hand van Robert ten Brink, Caroline Tensen of Hennie Huisman onbesmuikt een maatje om mee te lachen, te huilen, te stappen en te vrijen. Of we leggen onze ruzies bij over van alles en nog wat.

En thuis kijken we met glimmende oogjes en rode oortjes naar de verhalen van verliefde tieners en gescheiden mannen en vrouwen met heimwee naar hun vroegere partner. De huilbuien zijn doorgaans spontaan, voor het overige zijn de gesprekken door-en-door gerepeteerd.

'Amusements-emoties', noemt John de Mol dat. Samen met Joop van de Ende is hij doorgedrongen tot de top vijf van de succesvolste tv-producenten in Europa. De tranentrekkers nemen daarbij als moneymakers een belangrijke plaats in. Die shows zijn op grote schaal aan het buitenland gesleten. Ze scoren daarmee een jaaromzet van respectievelijk 150 en 120 miljoen gulden.

Het is een *booming business* en tegenstanders ervan vertalen dat als minderwaardig en als exploitatie van emoties. Daarom vinden ze programma's als All You Need om te huilen.

Schaamte

Maar er is ook kritiek vanuit wetenschappelijke hoek. Dr. A. van der Meiden, bijzonder hoogleraar public relations aan de Rijksuniversiteit Utrecht, ziet de programma's ook wel eens. Samen met z'n vrouw gezellig op de bank. Maar ook regelmatig met plaatsvervangende schaamte, omdat het schouwspel 'zo genant' is. „Zo geselecteerd op tranen," oordeelt hij. heeft toch gauw de neiging te vluchten in sociaal gewenst gedrag. Reageren, zoals anderen willen dat je reageert."

Waarom mensen massaal naar deze programma's kijken, is voor geen van hen een vraag. Wegens de kleinschaligheid en herkenbaarheid, zegt Van der Meiden. En Van der Voort: „Omdat het 't volle leven is waar je naar kijkt. Het is *reality-tv*. Je kijkt over de schutting naar de buren en veel situaties zijn herkenbaar." Beelen vat het zo samen: „Het doet een appèl op ons voyeurisme. Uiteindelijk branden we allemaal van nieuwsgierigheid."

Wie met z'n lief en leed naar Hilversum of Aalsmeer stapt, geeft zich met ziel en zaligheid over aan de programmamakers. En natuurlijk vinden de fans van dit soort programma's het leuk wanneer het huis-tuin-en-keukentherapeuten als Ten Brink en Huisman lukt voor het oog van Neerlands volk twee (ex-)geliefden bij elkaar te brengen.

Maar een enkele keer gaat het niet helemaal zoals gepland. En ook dan is het smullen geblazen voor de kijkers. Want het hoort erbij. Hoewel de redactieteams bezweren, dat ze met gedegen vooronderzoek de kans op succes zo nauwkeurig mogelijk proberen in te schatten, loopt er wel eens iemand een blauwtje, wordt een excuus niet aanvaard of blijft een huwelijksaanzoek onbeantwoord.

Pijnlijk

Mislukkingen horen bij het leven. De succesformule van een goed geregisseerde show staat of valt ermee. Zouden alle gearrangeerde ontmoetingen eindigen met een kus en een lach, dan is het spanningselement snel verdwenen. Het zou Van der Voort zelfs niet verbazen als er een bewuste planningsstrategie achter de missers zit. Want het publiek wil lachen, maar op z'n tijd ook huilen.

Hoewel emoties de boventoon moeten voeren tijdens de show, gelden er in de studio's van John de Mol en Joop van de Ende wel degelijk keiharde regels. Nadat de makers van het RTL-programma Lief en Leed in een live-uitzending gefopt waren door een man, die vergezeld werd door de drie vrouwen met wie hij tegelijk een relatie zei te hebben, zijn de producenten „Bij een programma als Spoorloos, waar emoties ook een grote rol spelen, stralen de oprechte bedoelingen van de makers er vanaf. Maar ik zie steeds meer programma's die me niet helemaal smaken. All You Need, is er zo een. Of dat nieuwe Het Spijt Me."

Han van de Meer, tot vorig seizoen KRO-presentator van Spoorloos, erkent dat je als tv-maker gemakkelijk wordt meegesleurd. „Ik ben zelf ook wel eens te snel op tranen afgegaan," beaamde hij pas nog in De Volkskrant. „Je wilt een goed programma neerzetten. Als emoties daarbij een middel zijn, dan doe je dat. En natuurlijk zijn kijkcijfers belangrijk. Een roepende in de woestijn wordt niet gehoord."

De meeste andere makers van emotie-programma's halen hun schouders op over de kritiek. Zoals onlangs weer Peter Brouwer, directeur van Joop Van der Endes 'amusementsfabriek' in het NRC Handelsblad. „Onze taak is voor grote publieksgroepen quiz en drama te maken. En dat doen we blijkbaar goed."

Robert ten Brink zelf, presentator van All You Need, wil er geen kwaad woord over horen. „Ach, wat is exploitatie van leed?" zegt hij keer op keer in interviews. „We dwingen niemand."

Ook Henk Dinkelman uit Goor trok, uit vrije wil, de stoute schoenen aan. Hij verloor al op jonge leeftijd beide ouders. Zijn tante in Neede was vanaf dat moment de vrouw, bij wie hij z'n hart kon uitstorten. Tante Dinie nam zo'n beetje de rol van moeder over en kreeg ook de voogdij.

Privé leven

Vanaf het moment dat Henk op eigen benen kwam te staan en zijn homoseksuele geaardheid ontdekte, vermeed hij elk contact met zijn tante. „Het was de angst afgewezen te worden."

Toen hij ging samenwonen met vriend Gert Jan Zomer (48) werd het nog moeilijker die stap te maken, al moedigde z'n partner hem wel daartoe aan.

Hennie Huisman (in verband met de WNF-actie geflankeerd door André van Duijn) in gesprek met de Koerd en zijn vriendin, die later herenigd zouden worden met vader en broer van de laatste: door-en-door gerepeteerd. Foto: RTL4

Waarom durft iemand niet rechtstreeks naar z'n tante te gaan en schakelt hij wèl een televisieprogramma in om een boodschap over te brengen? „Ja, achteraf vraag ik me dat ook af," bekent Henk. „Ik heb me niet zo goed gerealiseerd, dat je met zo'n optreden je hele privéleven blootlegt. Je hebt achteraf inderdaad het gevoel dat de hele wereld meekijkt."

Toch is Henk Dinkelman blij, dat hij de stap toen heeft gezet. „Het is allemaal goed uitgepakt en er is een hele last van mijn schouders gevallen. Iedereen weet nu dat ik met een vriend samenwoon. Ja, het is een echte opluchting."

Blijft de vraag: waarom toch zo nodig op de tv?

Psycholoog en bijzonder hoogleraar 'kind en media' aan de universiteit in Leiden, prof.dr. T.H.A. van der Voort, heeft zich die vraag ook 'wel duizend keer gesteld.' „Ik kan me de meest vreemde dingen voorstellen, maar zoiets: nee, over mijn lijk. Maar kennelijk kijken de meesten heel anders tegen tv aan. Het heeft blijkbaar nog iets magisch." Dat zie je ook duidelijk terug bij programma's als Bananasplit, vindt hij. „Mensen worden in de meest belachelijke situaties gemanoeuvreerd. Als een willekeurig iemand je zoiets aandoet, zou je 'm bij wijze van spreken aanvliegen. Maar omdat het tv blijkt te zijn, is het lachen geblazen. Mensen kijken hoog op tegen televisie, het geeft een piek-ervaring. Zo van: als je daar op bent geweest, heeft het leven toch zin gehad."

Mevrouw H. Beelen, teamleider 'volwassenen' van het Riagg in Enschede, denkt ook dat 'ijdelheid' een rol speelt.

„Alles moet kunnen. Bovendien ontbreekt het veel mensen aan sociale vaardigheden om conflicten uit te praten, ze bij te leggen. Of om gewoon te accepteren dat bepaalde dingen niet meer optimaal zullen worden, of ooit nog in orde zullen komen. Het realiteitsbesef wordt uit het oog verloren," vindt ze.

IJdelheid

Maar dan is er ook nog de vraag: hoe zit het met de mensen bij wie plotseling zo'n cameraploeg op de stoep staat. Waarom zijn zij wel bereid een jaren oud conflict bij te leggen als Robert ten Brink aanbelt en zijn ze zo onverzoenlijk tegenover degene met wie ze mot hebben gehad?

Ook hier speelt een zekere ijdelheid een rol, denkt prof. Van der Meiden. „Je bent toch maar mooi op tv. En bovendien moet je het dwingende karakter van een camera niet vergeten. Die zet mensen onder druk. Heb niet het hart om het bloemetje van Het Spijt Me of van de Vijf Uur Show te weigeren. Er komt toch zoiets van angst, bewust of onbewust: wat zullen de mensen om je heen wel niet denken als je dat zou doen."

Riagg-hulpverlener Beelen beaamt dat. „Alleen de echte assertieven durven dat te trotseren. De rest meer op safe gaan spelen.

Om te voorkomen dat ze nog eens in de luren worden gelegd, worden potentiële deelnemers tegenwoordig grondig tegen het licht gehouden. „Je wordt bovendien verplicht een contract te ondertekenen," is de ervaring van Henk Dinkelman na zijn televisiedebuut. Wie een keer 'A' heeft gezegd moet ook 'B' durven zeggen. „Als ik mijn contract met John de Mol niet was nagekomen en bij voorbeeld toch had afgezien van het studiogesprek, dan zou ik voor alle gemaakte kosten hebben opgedraaid," aldus Dinkelman.

Een andere ongeschreven wet in tv-land: het 'samenscholingsverbod'. Tussen opnamen en uitzending gaat soms een gat van een paar dagen tot wel enkele weken. Bij de hereniging tussen Henk Dinkelman en zijn tante Dinie leverde dat een bizarre situatie op. Onmiddellijk nadat een RTL-bloemenman zijn ruikertje met bijbehorende boodschap had overgebracht, rinkelde in huize Ter Maat de telefoon. De redactieleiding van Het Spijt Me verzocht tante Dinie dringend maar beleefd voorlopig géén contact met neef Henk op te nemen.

Bij Henk Dinkelman kwam een boodschap van gelijke strekking binnen. Voor het studiogesprek in Hilversum géén telefoontjes en géén bezoekjes. Elk contact vermijden.

Zakdoekjes

Dit spelregels zijn heel gangbaar bij de zogenaamse tranenshows. Het 'moment suprème', het weerzien, moet immers plaats hebben in het schijnwerperlicht op de studiovloer. Te allen tijden moet immers voorkomen worden dat betrokkenen hun kostelijke tranen voordien al hebben geplengd. Dat moet tijdens de uitzending gebeuren. Dat is leuk voor het programma en beter voor de kijkcijfers. Zoals John de Mol c.s. toch voortdurend rekening houden met traantjes. Alle deelnemers aan Het Spijt Me krijgen voorbedrukte zakdoekjes met de titel van het programma in de hand gestopt. Een aardig souvenir en vooral leuk voor in beeld. Bij Henk Dinkelman in Goor hangt een exemplaar ingelijst aan de wand. De schminkafdruk laat zien, dat het een echte tv-tissue is.

Deze 'praktijken' zijn voor de critici eens te meer het bewijs dat de programma's niet deugen. Niet de kandidaat met al z'n gevoelens staat voorop, nee het gaat puur om de exploitatie van emoties. Manipulatie van gevoelens tot vermaak van de kijker, maar vooral tot meerdere eer en glorie van de omroep in de strijd om de kijkcijfers, want die zijn heilig.

En misschien ligt daar ook het spook van het 'post-show-trauma' op de loer. Zie – alweer – Amerika, waar de strijd om de kijkersgunst nog harder gespeeld wordt. Daar is het intussen zover, dat bij top-presentatoren als Geraldo en Oprah Winfrey travestieten, incestslachtoffers, koopzieken, vrouwen met grote borsten en sadisten er hun diepste geheimen prijsgeven.

Brokken

„Als de shows zo ver gaan, zijn brokken onvermijdelijk," zegt Van der Voort. Maar met Van der Meiden en Beelen meent hij dat die ontwikkeling in Nederland nog ver weg is. „Tot nu toe draait het allemaal om problemen die te repareren zijn. Ze lijken voor de betrokkenen wel van levensbelang, maar ze snijden nooit diep in het vlees," zeggen ze.

Beelen en Van der Voort zijn er evenwel niet gerust op, dat de Nederlandse tv-bazen na verloop van tijd de grenzen niet naar het 'Amerikaanse' verleggen.

Van der Meiden gelooft niet dat het zo ver komt. „Omdat niet elk probleem geschikt is voor Nederlandse tv. Ons publiek is niet vergelijkbaar met het Amerikaanse. Ik denk dat de programma's zullen blijven zwemmen in het onbenullige: in de sfeer van Lieve Lita. En daarom verwacht ik dat deze shows strovuur-achtig zullen blijken. Hevig, maar van korte duur. Een teken van deze tijd."

Gevangenissuite voor moeder en kind

In de zaal waar de vrouwelijke gevangenen in het weekeinde hun bezoek ontvangen, trappen kleine kinderen door de week op een tractor of fietsje. Zeven 'bewaarders' hebben een spoedcursus kinderopvang achter de rug, om bij toerbeurt de crèche te kunnen bemannen. Kinderstemmen op de gang, niemand in vrouwengevangenis Ter Peel kijkt er nog van op. De inrichting in het Noordlimburgse Evertsoord herbergt sinds april vijf peuters. Kinderen die in detentie zijn met hun moeder omdat er 'buiten' geen goed onderdak voor hen is. Een reportage over een 'penitentiair' proefproject.

● *Ermieke met zoon Sahin in de vrouwengevangenis in Evertsoord: criminele vrouw nog geen slechte moeder.* Foto: GPD

door ANS BOUWMANS

Op het hoofd van de kleine Sahin prijkt een grote papieren kroon. Hij is jarig. Twee is het joch geworden. En dat gaat niet ongemerkt voorbij. Ook niet in een gevangenis. In de crèche heeft penitentiair inrichtingswerker annex peuterleider Joep van Schayk (48) Sahins naam op het schoolbord geschreven. En ook de andere kinderen sjouwen met een feestelijke hoofdtooi rond in het kinderdagverblijf. Omringd door speelgoed en kindermeubilair. Aan de muur een groot vel papier met vijf paar verfhandjes in felle kleuren.

De kindercrèche is onderdeel van de halfopen vrouwengevangenis Ter Peel in Evertsoord. Daar loopt sinds een aantal maanden een project voor de opvang van vijf moeders met kinderen tussen de nul en vier jaar. Als de tweejarige proef aanslaat, krijgen ook twee andere gevangenissen zo'n afdeling. Ter Peel, een voormalig klooster, oogt vriendelijk. Er zitten geen tralies voor de ramen en ter beveiliging is er alleen een hek rond het terrein.

Het gevangenisregime is niet zwaar. De vrouwen hebben geen cel maar een kamer, met een gewone deur die ze zelf op slot moeten doen met een sleutel. Door de week zijn alle vrouwen, ook de moeders, verplicht te werken of deel te nemen aan vormende activiteiten. De kinderen gaan van kwart voor acht tot half vijf (met uitzondering van de middagpauze) naar het speciaal voor hen ingerichte dagverblijf, omringd door een grote tuin met zandbak en speeltoestellen. Er stappen zelfs enkele geitjes rond in een wei. Daar mogen de kinderen graag naar toe gaan. „Kinderen werken als een magneet op dieren," zegt Joep van Schayk. En omgekeerd.

Eigenwaarde

Eigenlijk hebben de baby's en kleuters niet in de gaten dat ze in de gevangenis zitten, zegt directeur F. Suèr van Ter Peel. Hij is positief over het verloop van de proef. „Er waren wat aanloopprobleempjes, maar de kinderen voelen zich als een vis in het water. Ze krijgen de hele dag aandacht." Het experiment heeft ook positief gewerkt op het gevoel van eigenwaarde van de moeders, heeft Suèr gemerkt. „Dat is hier behoorlijk opgekrikt. Ze voelen zich in hun waarde gelaten. Een criminele vrouw hoeft helemaal geen slechte moeder te zijn."

Directeur Suèr zat in de werkgroep vrouwen in detentie, die Justitie voorzag van een groot aantal aanbevelingen om meer recht te doen aan de positie van de vrouw in de gevangenis. Tot dusverre is alleen de proefafdeling voor moeders met kinderen tot stand gekomen. De kritiek dat Justitie hiermee wil 'scoren', vindt Suèr niet terecht. „Voor de andere aanbevelingen moet nog onderzoek worden verricht. En dit betekende nogal wat, hoor."

Vrouwen wordt bij hun intake-gesprek gevraagd of ze kinderen tot vier jaar hebben, maar het is niet de bedoeling dat de gevangenis wervend gaat optreden. „Het belang van het kind moet voorop staan. Als het kind buiten goed onderhouden kan worden, houden wij onze handen ervan af."

Moeder

Moeder Ermieke Bognetteau is blij dat ze haar Sahin mee heeft genomen naar de gevangenis. „Sahin was anderhalf. Hij was nog zo klein. Net op een leeftijd dat hij zijn moeder leert kennen. Het lijkt me heel raar voor zo'n kind als zijn moeder een half jaar weg is. Ik denk dat hij zich in de steek gelaten zou voelen." Dat hij in een gevangenis woont, ziet Sahin helemaal niet, denkt zijn moeder. „Het is een gemakkelijk kind. Hij vindt alles goed. Ook de overgang van thuis – met het maandelijks verlofweekeinde – naar hier valt heel erg mee. Pappa zet ons af. Hij zegt dag en we gaan naar binnen."

Niet alleen voor Sahin, ook voor haarzelf is deze oplossing veel beter, meent Ermieke. „Ik zou hem heel erg hebben gemist. En zorgen hebben gehad." Ze heeft nog een oudere zoon, die in een tehuis woont. Toen haar oudste klein was, zat zijn vader in de gevangenis en dat is te merken aan haar zoon, zegt Ermieke.

Haar straftijd zit er nu bijna op. Sahin en Ermieke zijn al vanaf 5 april in Ter Peel en inmiddels de 'oudste' bewoners van de A-vleugel, de speciaal ingerichte afdeling voor moeder en kind. Als ze weer thuis is, gaat ze werk zoeken. En een andere crèche voor Sahin. Want daar vindt Sahin het heel erg leuk. „Soms duwt hij me gewoon de deur uit."

Afgezonderd

In de A-vleugel kunnen vijf vrouwen met elk een kind wonen. Alle moeders hebben een 'kamer en suite'. Twee piepkleine ruimtes die via een tussendeur zijn verbonden. Een kamer met een smal bed, een wastafel, kastruimte en een tafel, eentje met een kinderbed en commode. In de gezamenlijke woonkamer wordt gegeten, tv gekeken of een romannetje gelezen.

Tot een maand geleden leefden de vrouwen in de 'moedervleugel' bijna volledig afgezonderd van de andere gevangenen. Omdat ze op hun kinderen moesten passen, was deelname aan disco-avonden of aerobics in de avonduren uitgesloten. De vrouwen mochten ook niet op andere afdelingen komen. Maar daar is na heel wat praten – onder andere met de commissie die het project begeleidt – verandering in gekomen, zegt Ermieke. Voor ha betekent het dat ze nu even naar een andere afdeling kan als er ie is dat haar irriteert. Want voortdurend op elkaars lip zitten levert vanzelf problemen op.

De aanloopprobleempjes gingen volgens Ermieke verder over te weinig speelgoed, kinder- en babyspullen. „Ze hebben volgens mij van tevoren niet genoeg nagedacht over wat er allemaal nodig is voor kinderen." Ze is vo lof over het experiment, maar heeft ook kritiek. Het zou beter zijn als de zeven 'kinderoppasse niet zo vaak zouden rouleren, meent ze. „Soms is er iedere dag een ander."

Voorstander

Het indelen van het persone is echter een zeer ingewikkelde klus, zegt Joep van Schayk. De zeven inrichtingswerkers die in het kinderdagverblijf werken, draaien onregelmatige diensten en kunnen alleen in de dagdienst ingeroosterd worden.

Joep van Schayk is een groot voorstander van het project. Hij zou het erg vinden als het over anderhalf jaar niet zou worden voortgezet. „Omdat d kinderen anders in een slechtere situatie terechtkomen." Joep, vader van twee 'grote' kinderen: „D kinderen mogen er niet onde lijden. Dat is het uitgangspu Ik ga om met de kinderen zo ik ook met mijn kinderen zou omgaan. Het is niet ideaal ee kind in de gevangenis, maar anders zijn ze nog slechter af."

Joep voelt zich betrokken bij de kinderen, en weet dat hij telkens afscheid van hen zal moeten nemen. Dat is goed, want een vervanger kan nooi zoveel liefde geven als een vader of moeder. Maar toch, 'ouwe getrouwe' Sahin strak vertrekt, doet het afscheid Joep een beetje pijn.

---

denkwijzer

„Wie ben jij?" vroeg de rups. Dat was geen bemoedigend begin voor een gesprek. Nogal benauwd antwoordde Alice: „Ik weet het nu per ongeluk niet precies – ik weet in ieder geval wel wie ik was toen ik vanmorgen opstond, maar ik geloof dat ik daarna al een paar keer veranderd ben."
„Wat bedoel je daarmee," vroeg de rups op strenge toon, „verklaar je nader!"
„Ik ben bang dat ik mij niet verklaren kan, mijnheer," zei Alice, „want ik ben mijzelf niet, ziet u."
„Dat zie ik niet," zei de rups.

Deze passage uit Alice in Wonderland, het psychologische prachtboek van Lewis Carroll, gaat over wat Carroll en velen met hem als het belangrijkste kennisprobleem beschouwen waar de mens mee worstelt: zelfkennis. De schrijver Ernest Hemingway bracht dat ooit op een wel heel directe manier onder woorden: „Weet wie je bent, de rest doet er geen moer toe."

EEN BESCHEIDEN KENNIS

DOOR RENÉ DIEKSTRA

Het oplossen van het raadsel van 'wie ben ik?' heeft de mens altijd zowel gefascineerd als gefrustreerd. Gefascineerd, omdat ieder mens in een heleboel opzichten op andere mensen lijkt en toch, alles bij elkaar genomen, een combinatie van eigenschappen, eigenaardigheden en ervaringen is, die zich maar een keer in alle eeuwigheid voordoet. Elk kind dat in deze wereld geboren wordt, heeft in de meest letterlijke zin van het woord 'ongekende' mogelijkheden in zich. Mogelijkheden die er precies op die manier nooit eerder zijn geweest en nooit meer zullen komen."

We kunnen onszelf, ons Zelf, daarom nooit goed leren kennen door ons alleen maar met anderen te vergelijken, door alleen maar naar anderen te kijken. Om ons Zelf te kennen moeten we voor alles naar ons zelf kijken.

Maar, en daar begint de frustratie, kan dat? Kun je eigenlijk wel jezelf kennen? Als er een 'je' is die kent en een 'je' die gekend wordt, dan moet je dus eigenlijk je beide 'je's' kennen, wil je jezelf helemaal kennen. Maar daarvoor heb je al direct een derde 'je' nodig (let maar op: in de vorige zin gaat het in feite over drie 'je's', die je ook weer zou moeten kunnen kennen wil je jezelf helemaal kennen. Maar om die derde 'je' te kennen heb je weer een vierde 'je' nodig, en zo maar door. Dat kan in feite eindeloos zo door gaan. Dat is ook wat Alice bedoelde toen ze, min of meer wanhopig, tegen de rups zei: „Ik kan mij niet verklaren."

Een voorbeeld. Een man zit op een feestje achterdochtig te kijken naar zijn partner die in een hoekje heel geïnteresseerd met iemand anders zit te praten. Op een gegeven moment valt er een munt bij hem door en 'krijgt-ie zichzelf in de gaten'. Hij merkt hoe hij naar zijn partner en die ander zit te kijken en zegt tegen zichzelf: 'wat zit ik hier nou eigenlijk te doen? Ga ik hier een beetje achterdochtig zitten te wezen en mijn avond verprutsen of ga ik mezelf vermaken?' Hij staat op en zoekt zelf een gesprekspartner op.

Wat hij niet merkt, is dat hij juist naar een aantrekkelijke vrouwelijke gesprekspartner toe gaat om zijn partner terug te pakken. Als hij dat contact heeft gelegd en aan het praten is, dwaalt zijn blik zo nu en dan af naar het hoekje van zijn partner en hij hoopt maar dat zij hem gezien heeft en zelf onrustig aan het worden is. Om de kans daarop te vergroten schuift hij nog intiem-dichter naar zijn gesprekspartner toe. Die vraagt hem dan, vermoedelijk vanwege zijn 'opdringerige' gedrag, of hij hier misschien ook alleen is. Op dat moment valt bij hem de tweede munt door. Hij krijgt opeens in de gaten wat voor toneelstukje hij aan het opvoeren is, dat hij bezig is zowel een vreemde als zijn partner te slachten op het altaar van zijn eigen jaloezie.

Als beiden na afloop terug naar huis rijden, zegt de vrouw: „Zoooh, jij was daar ook lekker bezig in die hoek, zeg!" Daarmee is het moment van het volgende (zelf-)inzicht aangebroken. Laat de man zich weer door zijn jaloezie leiden en zegt verwijtend zoiets als: 'moet jij nodig zeggen, wat was jij zelf aan het doen dan!' Of heeft hij voldoende zelfkennis om te denken (munt nummer 3) 'wacht even, nou niet weer me laten leiden door mijn achterdochtige ik' en zegt: 'Oké, even geen flauwekul, ik zal je uitleggen hoe ik zat te pielen...'

Het voorbeeld maakt duidelijk dat zelfkennis een proces is waarin er af en toe een deur open gaat. Maar achter die deur blijkt altijd weer een andere deur te zitten. Kortom: we weten nooit genoeg van onszelf. We weten dus ook nooit hoe groot en hoe belangrijk het stuk van onszelf is waar we geen zicht op hebben. En toch, gek genoeg, stikt het in deze wereld van de mensen die al alles over zichzelf weten. Of die in ieder geval ten opzichte van zichzelf en anderen doen alsof: 'oh, maar ik weet precies waarom ik dat gedaan heb' of 'je hoeft mij niks over mezelf te vertellen, deze jongen weet precies wat ie aan zichzelf heeft'. Veel mensen zijn in niks zo onbescheiden als in wat ze denken van zichzelf te weten. Maar in wezen is die onbescheidenheid het duidelijkste teken van hoe weinig, en meestal hoeveel te weinig, (zelf)kennis ze hebben.

In 1984 maakte ik op verzoek van de Wereld Gezondheids Organisatie een studiereis door Bulgarije samen met de psychiater en bekende Indiase dichter Neki Singh. De 60-jarige Neki, een Sikh met alle uiterlijke en innerlijke kenmerken van een goeroe, vertelde 's avonds, als we ergens aan het eten waren, op mijn verzoek vaak urenlang over zijn levensopvattingen. Op een avond uitte ik mijn bewondering voor zijn enorme kennis. Hij reageerde daarop met te zeggen dat hoe langer hij leefde, hoe meer hem duidelijk werd dat wat hij wist praktisch niets was. Ik verbeeldde me dat ik wel ongeveer snapte wat hij daarmee bedoelde, maar ik viel door de mand toen hij mij vroeg, op de toon van een strenge leermeester, om dat dan maar eens uit te leggen.

Vervolgens pakte hij een balpen uit de binnenza van zijn jas en zette midden op het wit-papieren tafelkleed een blauw puntje. „Stel je voor," zei hi terwijl hij zijn handen erboven uitspreidde, „dit tafelkleed staat voor de wereld waarin we leven. Die wereld is onbegrensd, eindeloos en dus is oo het aantal dingen dat te weten valt oneindig. Het blauwe puntje stelt iemands kennis van die were en zichzelf voor. De grens om het puntje – het minuscule cirkeltje dat je om de buitenkant van het puntje kan trekken – is de plaats waar die kennis en de oneindige wereld contact met elka maken. Wat je ziet is, dat er maar heel weinig contact is tussen die iemands kennis en de were Hij weet praktisch niks. Maar omdat hij maar zo weinig contact heeft met, zo weinig zicht heeft o wat hij niet weet, kan hij zich gemakkelijk verbeelden dat hij heel wat weet. Neem nou eens iemand die al heel lang kennis over zichzelf en d wereld aan het verzamelen is."

Neki tekende nu een cirkel ter grootte van een stuiver op het tafelkleed. „Wat je nu ziet is dat er veel meer contact, een veel groter raakvlak is tussen wat diegene weet en alles wat er van die eindeloze wereld (hij wees weer op het witte tafelkleed) nog te weten valt. Hij heeft, simpel gezegd, dus ook veel meer contact met, veel me zicht op wat hij niet weet. Voor hem is het daaro minder gemakkelijk de illusie te blijven koester dat hij echt veel weet." Anders gezegd: het bewij van hoeveel we weten is onze mate van bescheidenheid over onze kennis, zelfkennis inclusis.

Privé-kliniek: kopje koffie, snelle behandeling en aardbeientaart toe

Ook in de logge, traditionele medische wereld doet concurrentie en commercie langzaam zijn intrede. De privékliniek vecht niet zonder succes om zijn aandeel van de medische koek. Geen lange wachttijden, in de privékliniek kun je als het moet direct onder het mes. En bovendien dezelfde dag weer naar huis. De patiënt wordt door super-gespecialiseerde specialisten in de watten gelegd. Met een kopje koffie en aardbeientaart toe.

De moeilijke gevallen blijven in het ziekenhuis. Maar 'gewone dingen' waarbij geen langdurige verpleging nodig is – lagere kosten, dus meer geld in het laatje – gebeuren in de particuliere kliniek. Waar de klant weer koning is. Dat is de filosofie van de medische zakenlui.

door **CINDY JASPERS**

● F. Hendrikse, *oogarts*

● E. Boekhoff, *plastisch chirurg*

● P.G. Verduijn, *keel-, neus, en oorarts*

● *A.E. Lisowski, orthopaedisch chirurg*

Na de het nodige juridische geharrewar besloot staatssecretaris Simons in 1991 de privé-klinieken te gedogen. Mits ze kwaliteit leveren, geen opnamen doen, niet duurder zijn dan de bestaande voorzieningen en voor iedereen toegankelijk. Dit leek een vrijbrief voor specialisten om de vastgelegde behandelingen buiten het ziekenhuizen uit te breiden. Niet alleen de ziekenhuizen – die immers concurrentie kregen – ook de zorgverzekeraars waren niet zo gecharmeerd van deze ontwikkeling, die ten slotte een uitbreiding van de capaciteit betekent.

Corné Zwartjes, fysiotherapeut in Gronsveld, stuurt zelf heel wat patiënten door naar het AZM in Maastricht. „Maar wanneer je wat aan je eigen lijf hebt, wil je zeker weten dat je goed wordt behandeld." In een academisch ziekenhuis wordt veel door assistenten gedaan, natuurlijk, die moeten het ook leren, maar liever op iemand anders, vond Zwartjes (40) en koos voor de Reinaert kliniek in Maastricht. Daar werd hij geopereerd door orthopedisch chirurg A. Lisowski. Lisowski is gespecialiseerd in arthroscopische chirurgie van de knie. „Die knieoperaties kun je zien als een soort hobby van mij. Ik wil niet alleen in het ziekenhuis werken maar ook iets voor mijzelf hebben. Natuurlijk verdien ik hier ook meer mee, maar de motivatie komt vooral uit de voldoening die ik uit het werk hier krijg," motiveert hij zijn werk in de Reinaertkliniek."
Zwartjes was tijdens het zaalvoetballen door zijn knie gegaan. Van patiënten had hij gehoord dat Lisowski een specialist is op dit gebied. Zijn verzekering gaf 'zonder problemen' toestemming om de operatie in de privékliniek te laten uitvoeren. Revalideren doet hij wel in het academische ziekenhuis. Ook weer omdat hem bekend was 'dat op dat gebied een gedegen behandeling wordt gegeven.'

Spelbreker bij het 'shoppen' in de gezondheidszorg zijn de zorgverzekeraars. Wat het vergoeden van behandelingen in privé-klinieken betreft, voeren ze verschillend beleid. Het officiële standpunt luidt: De behandeling dient te geschieden in een door de minister erkende kliniek. De privé-klinieken worden gedoogd, officieel erkend zijn ze niet.
De verzekering van Zwartjes' moeder weigerde te betalen, toen ook zij door Lisowski een meniscusoperatie wilde laten uitvoeren. In het St.-Josefziekenhuis in Kerkrade kon zij uiteindelijk wel worden geholpen. Lisowski werkt daar ook...

Woordvoerder Rameijer van VGZ: „Inderdaad, formeel gezien vergoeden wij niets. VGZ is een sterk voorstander van optimale benutting van de bestaande infrastructuur. Die privé-klinieken zijn vaak alleen toegankelijk voor mensen met een dikke portemonnee, dat vinden wij geen goede zaak. Wat natuurlijk niet inhoudt dat wij geen coulance-beleid voeren. Slechts in uitzonderingsgevallen wordt bekeken of we niet met de hand over het hart moeten strijken en toch vergoeden."

Ook het Liass stelt zich terughoudend op. Wanneer het woord privé-kliniek valt, reageert directeur Van Lier wat geprikkeld. Nee, Liass heeft geen contracten met privé-klinieken, en dat betekent inderdaad dat niets wordt vergoed. De verzekeringsmaatschappij ziet ook geen reden om eventueel in de toekomst een contract aan te gaan. „Het ziekenhuis is verplicht alle noodzakelijk hulp te geven. Een privé-kliniek biedt slechts een beperkte vorm van hulp. Die onevenwichtigheid willen wij niet stimuleren," luidt de motivatie. Volgens Van Lier gebeurt het overigens 'hoogst zelden' dat er een aanvraag voor het vergoeden van een behandeling in een privé-kliniek binenkomt.

Liass en VGZ volgen met hun beleid overigens niet de landelijke tendens. Het Zilveren Kruis, 's lands grootste verzekeraar, heeft met vier particuliere klinieken een contract. Namen van klinieken wil de woordvoerder niet noemen. Het betreft behandelingen die 'iets betreffen dat in de reguliere sector onvoldoende gebeurt, bijvoorbeeld wanneer er lange wachtlijsten zijn of wanneer de privékliniek doelmatiger werkt.' De kwaliteit moet goed zijn, minimaal zo goed als in de reguliere ziekenhuizen. Ook wordt gekeken hoe de opvang is wanneer er iets mis gaat, die moet uiteraard ook geregeld zijn. En het kostenaspect wordt daarbij niet vergeten. Of iemand particulier verzekerd is of via het ziekenfonds, maakt dan geen verschil. „Maar het liefste zien we dat er een oplossing wordt gezocht in de reguliere gezondheidszorg," haast de woordvoerder van het Zilveren Kruis zich nog te zeggen.

Medische vrijbuiters ontvluchten 'keurslijf' van ziekenhuis

Lisowski en KNO-arts en tevens oprichter van de Reinaertkliniek P. Verduijn kunnen zich danig opwinden over de in hun ogen 'starre' houding van de sommige zorgverzekeraars. Lisowski: „Het bestaan van de privé-kliniek is gebaseerd op het feit dat je het beter doet dan in het ziekenhuis. Betere verzorging, betere kwaliteit. En laat de patiënten dan maar bepalen waar ze het liefste behandeld willen worden."

Ook Roos Hulscher in Heerlen kwam in Maastricht bij Lisowski onder het mes. In eerste instantie bezocht ze hem – na een skiongeluk – in Kerkrade. Ze kon kiezen, zo deelde Lisowski haar mee, of over vier weken in Kerkrade geopereerd worden of diezelfde week nog in Maastricht in de Reinaertkliniek. Ze had al vijf weken met haar been in de lucht gezeten en wilde zo snel mogelijk behandeld worden. Dan moest ze wel even haar verzekering bellen, om te vragen of die met een operatie in een privékliniek akkoord ging. UAP stemde in, maar wilde eerst wel een prijsopgaaf zien, en gaf op grond daarvan toestemming. Wanneer de verzekeraar weigert, blijven twee mogelijkheden open. Of zelf betalen, of alsnog achter aan de wachtlijst van het ziekenhuis aansluiten. Hulscher was zeer tevreden over de snelle behandeling: „'s Morgens deed ik nog boodschappen en voor ik het wist zat ik met een stuk aardbeientaart voor mijn neus al weer bij te komen van de operatie."

Een 'eigen' kliniek is – als we de specialisten Lisowski en Verduijn van de Maastrichtse Reinaertkliniek mogen geloven – niet alleen financieel aantrekkelijk, maar vooral 'veel leuker'.
Vrij van de 'frustratie die de politiek ons oplegt' en 'verlost van het keurslijf van het ziekenhuis' kunnen ze hun gang gaan. „Voordat ik hiermee begon heb ik mijn tanden stuk gebeten op het ziekenhuissysteem. Het is zo bureaucratisch. Voor elk wissewasje moet je een bon invullen. Hier ben ik eigen baas en hier gaat alles veel efficiënter," vindt Verduijn.

Dezelfde geluiden komen van plastisch chirurg E. Boekhoff. Hij hakte vijf jaar geleden de knoop door, gaf zijn baan als hoofd van de afdeling plastische chirurgie in het AZM op en opende de deuren van de 'particuliere-kliniek' Valkenhorst in Valkenburg. Direct daarop volgde een bevel tot sluiting. De kliniek zou in strijd zijn met de Wet Ziekenhuisvoorzieningen (WVZ). Maar de rechter stelde Boekhoff in het gelijk. In het begin had hij wel last van de negatieve publiciteit rond de opening van zijn kliniek. „Zorgverzekeraars waren huiverig, maar nu doe ik met steeds meer maatschappijen zaken. Ik behandel nu ook ziekenfonds-patiënten, die krijgen alles vergoed." Dat privé-klinieken elitair zouden vindt Boekhoff 'klinkklare onzin'.
„Als u mij nu vraagt hoe gaat het nu. Het gaat perfect, echt perfect."
Zijn voornaamste kritiek op de ziekenhuizen: „Ze doen daar niets anders dan vergaderen. Ik heb voor dit beroep gekozen omdat ik mijn handen erbij kan gebruiken. Niet om te vergaderen. Bovendien wordt het werken je daar bemoeilijkt door steeds maar weer bezuinigingen. Daar had ik genoeg van."

Privé-klinieken menen goedkoper te kunnen werken. Geen overbodige kosten door dure overnachtingen, lage overhead. Boekhoff, strijdlustig: „Mijn ervaring is dat 85 procent van alle plastisch chirurgische ingrepen buiten het ziekenhuis gedaan kunnen worden. Ik doe hier in de kliniek bijna evenveel behandelingen en operaties als vroeger in het AZM, maar wel met veel minder personeel en tweeëneenhalf keer goedkoper. Dat moet toch ook aantrekkelijk zijn voor verzekeraars."

Maar de vergelijking tussen ziekenhuizen en privé-klinieken gaat niet echt op. Een ziekenhuis verricht nu eenmaal ook kostbare en verliesgevende behandelingen, de vijftien procent waarop Boekhoff niet is ingericht, waardoor een ziekenhuis al moeite heeft kostendekkend te werken.

Frustraties over de beperkte mogelijkheden in het ziekenhuis gaan ook vooraf aan de opening van de aan het AZM gelieerde kliniek in het voormalig Annadal-ziekenhuis in Maastricht. Nog deze maand kunen daar de eerste patiënten terecht. Coördinator van de nieuwe afdeling oogheelkunde van de 'AZM-kliniek' professor F. Hendrikse gebruikt liever niet de term privékliniek, omdat 'dat zo'n negatieve en elitaire bijklank heeft'. „Het betreft aan de ene kant een uitbreiding van de bestaande capaciteit, aan de andere kant krijgen specialisten de kans om nieuwe initiatieven te ontplooien. Het zou natuurlijk het beste zijn wanneer we dat binnen het bestaande ziekenhuis zouden kunnen doen. Maar daar is er eenvoudig de ruimte niet voor. Bovendien worden we door de politiek gefrustreerd."

Kortingen op de budgetten, beddenreducties. Er bestaat bij de specialisten veel onvrede omdat ze niet kunnen werken zoals ze graag willen. De bureaucratie legt een groot beslag op de middelen van ziekenhuizen. Buiten het logge apparaat van een ziekenhuis om werken is veel aantrekkelijker, vindt ook Hendrikse. „Maar dat moet niet in een privé-kliniek gebeuren. Die pikken de krenten uit de pap." Het mag niet zo zijn dat alleen de winstgevende ingrepen buiten het ziekenhuis worden gedaan, vindt hij. „Dan krijg je een leegloop van de ziekenhuizen. We moeten oppassen voor olie-sjeikgeneeskunde." Privé-initiatief is goed, aldus de professor, maar er moet wel een band blijven bestaan met het ziekenhuis.

Een klacht is bij de geneeskundig inspecteur van de volksgezondheid in Limburg nog niet binnen gekomen. Toch heeft hij weinig goede woorden over voor medici die voor het vrije ondernemerschap kiezen. „In het ziekenhuis wordt van alle kanten over de schouder van de specialist meegekeken. Ik zeg niet dat het gebeurt, maar het gevaar bestaat dat er te weinig wordt gekeken of bepaalde ingrepen echt moeten worden gedaan." Een operatie brengt de specialist immers direct geld in het laatje.

Maar een echte bedreiging lijken de privéklinieken voor de bestaande ziekenhuizen (nog) niet te vormen. De vrees dat ze als paddestoelen uit de grond zouden rijzen blijkt niet terecht. In een nog niet openbaar rapport van WVC wordt het aantal op veertig geschat. Volgens een insider zijn er in Nederland maar vijf die echt de status 'privékliniek' verdienen.
Mocht het klimaat omslaan en het aantal groeien, dan zou dat een goede prikkel voor de ziekenhuizen zijn om efficiënter en meer klantgericht te gaan werken.
En een goede voorbereiding ook op 1996 waarin – als de plannen van Simons doorgaan – de basisverzekering blijft en daarnaast iedereen zelf maar moet kiezen. De contracteerplicht zal verdwijnen, waardoor de kans aanwezig is dat zorgverzekeraars voor bepaalde (goede) ziekenhuizen zullen kiezen en behandelingen in 'minder goede' of duurdere huizen niet meer vergoeden.

„Concurrentie is goed," vindt chirurg Boekhoff tenslotte. „In een kapitalistische maatschappij moet je ieder de keuze geven wat hij met zijn geld wil doen."

---

ander-zijds

Onwijs

DOOR SANTE BRUN

Laat ik nou jarenlang de overtuiging toegedaan zijn geweest, dat de meest toegewijde, de meest vasthoudende studiekoppen degenen waren die de moeilijke weg volgden: eerst lts, dan mts en dan hts, bijvoorbeeld, mogelijk nog eens bekroond door een studie aan de technische universiteit. Maar de minister van onderwijs, Ritzen, meent 'dat het streven om zoveel mogelijk mensen zo hoog mogelijk onderwijs te laten volgen, nu wel geslaagd is.' Deze raadselachtige zin lees ik in mijn onvolprezen lijfblad, en denk eerst, impulsief: met behulp van die redenering kun je dus ook zeggen dat wij nu het hele onderwijs wel kunnen afschaffen: 'het streven om zoveel mogelijk mensen zo goed mogelijk te leren lezen en schrijven, is nu wel geslaagd.'

Zou Ritzen zelf het proefschrift waarop hij tot doctor in de economie promoveerde, getiteld 'Onderwijs, economische groei en inkomensverdeling' wel hebben kunnen schrijven, als zijn nu voorgestelde maatregelen ook hadden gegolden ten tijde van zijn studie tot natuurkundig ingenieur?

De maatregel is weer een flinke stap terug in de kwaliteit van ons onderwijs. Want de nu afgesneden mogelijkheid was vooral gunstig voor de 'langzaamstarters', jongens en meisjes die op de basisschool niet zulke 'lichten' waren maar die later, door wat voor oorzaak dan ook, ineens en alsnog veel slimmer bleken dan in de aanvang verwacht werd.

Kortom, de nieuwe wijsheid op onderwijsgebied komt erop neer dat kinderen nu weer op elfjarige leeftijd moeten beslissen of zij wel of niet natuurkundig ingenieur willen worden; als de Cito-toets 'nee' zegt, zal hun eigen 'ja' weinig helpen. Ze zullen het dan tot amanuensis in het natuurkundig laboratorium op een middelbare school kunnen schoppen, maar daarmee is het ook afgelopen. Voorzover ik weet kun je aan de Open Universiteit nog altijd dat 'hogere' diploma niet halen.

Wat een ongelukkig gehannes dus om een botte bezuiniging door te voeren. Die niet eens een echte bezuiniging is. 225 miljoen moet dat opleveren, maar wanneer? Over jaren en jaren; op een onderwijsbegroting van vele miljarden is het bijna *peanuts*, terwijl het voor de getroffenen ongeveer het verschil zal zijn tussen geslaagd zijn in het leven en zich mislukt voelen.

Hi tech is natuurlijk niet de toverformule waarvoor we haar een tijdlang hebben gehouden. Niettemin staat of valt onze economie nog altijd met een hoog kennisniveau van de bevolking.

Onze Ritzen zal de geschiedenis ingaan als de minister die niet alleen gezorgd heeft dat slechts rijkeluiskinderen onbekommerd konden studeren, maar ook als degene die de niet-rijkeluiskinderen ook op andere manieren het maken van een carrière onmogelijk heeft gemaakt.

Lang leve de minister van Onderwijs en Wetenschappen. Van On-derwijs en On-wetenschappen, zul je bedoelen.

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

De gemeente Susteren telt ruim 13.000 inwoners en is gelegen in de taille van Limburg, grenzend aan België en Duitsland. Susteren is een aantrekkelijke woongemeente met goede voorzieningen op het gebied van onderwijs, sport, cultuur en recreatie.

In verband met een uitbreiding van de formatie van sociale zaken, is vacant de functie van:

bijstands-maatschappelijkwerker m/v

Algemene informatie:
De gemeentelijke organisatie is ingedeeld in 3 afdelingen, te weten burgerzaken, middelen en grondgebiedzaken en kent daarnaast een staf- en projectbureau. De voornoemde functie maakt deel uit van de formatie van de afdeling burgerzaken, die in totaal 23 formatieplaatsen telt. Burgerzaken heeft de volgende taakterreinen:
- sociale zaken;
- onderwijs en ...;
- welzijn, ...;
- sport;
- heveling.

Functie-informatie:
De taken van de ... bestaan voornamelijk uit:
- intake, onderzoek, rapportage en advisering ... beoordeling tot ... ABW/RWW/IOAW/IOAZ/WVG;
- het uitvoeren ...;
- het ...;
- het in het ...;
- het verrichten ...

Functie-eisen:
- ...
- ...
- goede contact...
- schriftelijk ...
- ervaring met ...

Salaris:
Afhankelijk van ... voor deze functie ... ƒ 4.5..,- bruto per maand (niveau 8).

Overige informatie:
Een psychologisch onderzoek ... selectieprocedure. ... kantoortijden, worden ... burgerzaken, de heer ... Bij gelijke geschiktheid ...

GEMEENTE SUSTEREN

Sollicitaties binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te zenden aan het college van burgemeester en wethouders van Susteren, postbus 12, 6114 ZG Susteren, onder vermelding van „sollicitatie burgerzaken".

INTERGARDE B.V.
bewakings- en beveiligingsdienst

vraagt wegens uitbreiding met spoed voor het rayon Heerlen:

BEVEILIGINGSBEAMBTEN m/v

voor objectbewaking en surveillance.

Dienstverband : afroepcontract.
Vereiste : basisdiploma beveiligingsbeambte (EHBO-diploma gewenst).

Schriftelijke sollicitaties richten aan:
INTERGARDE B.V.,
...

Aan onze scholen in ..., Heerlen, Kerkrade en ...

VERVANGER

Een inschrijving ... bestuursbureau.

Eerdere aanmeldingen vervallen, tenzij belanghebbende mededeelt prijs te stellen op voortzetting van de registratie.

Brugman Keukens B.V. is een dynamisch bedrijf dat in de ruim 15 jaar van haar bestaan is uitgegroeid tot een toonaangevende keten van keukenspeciaalzaken met 25 vestigingen in Nederland.

Voor het plaatsen van keukens bij haar cliënten zoekt Brugman Keukens voor de regio **Zuid Limburg**

die per order worden ingeschakeld en geheel verantwoordelijk zijn voor een juiste uitvoering van de werkzaamheden.

Keukenmonteurs (zelfstandige ondernemers) die in opdracht van Brugman Keukens werken zijn:
- op en top vakmensen met een zeer ruime ervaring;
- echte perfectionisten, want zij weten dat keukenkopers kritische kopers zijn; tot en met de plaatsing.
- service-verlenend ingesteld en weten de uitstekende naam van Brugman Keukens op een correcte manier uit te dragen en in de praktijk waar te maken.

Als zelfstandige keukenmonteur voor Brugman Keukens zult u regelmatig worden ingezet voor het plaatsen van keukens bij particulieren. Bij gebleken geschiktheid kan een regelmatige stroom opdrachten in het vooruitzicht worden gesteld.

Uw schriftelijke reacties kunt u richten aan:
Brugman Keukens B.V., afdeling Montage,
Hoofdweg 46, 2908 LC Capelle a/d IJssel

Brugman® Keukens

Exec... verk...

Op 14 se... 1993, om 11.0... een openbare ... plaats. De ver... voor rekening ... BV, Jabeeker... Schinveld.

Te koop ... aangeboden o...:

- * afkortzaag;
- * verpakkinge... „Rollpack";
- * naaimachi...
- * spoelen ... koper spoe...
- * 2 heftrucks.

De plaats ... verkoop is Jab... 20 te Schinveld.

De goede... bezichtigen op ... september 19... 10.30 tot 11.... Jabeekerstraat ... Schinveld. Al... betaling. Geen ...

De verkoo... plaats in opdrac... Belastingdienst/... mingen Maastric... Nigrastraat 10. ... 043-468699.

De belasti... deurwaard... belast me... executie.

Belasting...

LANDIS & GYR

Landis & Gyr ... in meer dan 100 landen, waarbij ... bevindt zich in Gouda en heeft ongeveer 250 medewerkers. Landis & Gyr ... op de produktie en verkoop van ... De divisie Building Control is gespecialiseerd in de verkoop van ... complete automatiseringssystemen voor ... Voor deze divisie is wegens interne overplaatsing een vacature voor de functie van

Sales Engineer
veelzijdige commerciële buitendienstfunctie

De functie:
- Afhankelijk van uw kennis en ervaring start u met een gedegen inwerkperiode op het hoofdkantoor teneinde het produktenpakket en de organisatie grondig te leren kennen. Daarna krijgt u als rayon Limburg en Noord-Oost Brabant. In uw rayon legt en onderhoudt u contacten met bestaande en potentiële klanten, voornamelijk grote en kleine installatiebedrijven.
- U adviseert de klanten over een uitgebreid scala van toepassingsmogelijkheden van de produkten en draagt, in samenwerking met de binnendienst, zorg voor verdere afhandeling van...
- U werkt zeer zelfstandig in uw rayon en rapporteert aan de sales manager.

Gevraagd:
- HTS-niveau verkregen door opleiding of ervaring, richting Elektrotechniek of Wtb.
- Een aantal jaren ervaring opgedaan in de installatiewereld, waarbij commerciële ervaring een pre is.
- Zelfstandige, enthousiaste persoonlijkheid die in staat is om op veel niveau's te communiceren.
- Leeftijd tussen 25 en maximaal 35 jaar.
- Woonachtig in Limburg of Oost-Brabant.

Geboden:
- Een ... voor deze veelzijdige baan.
- Een baan bij een bedrijf met een uitstekende naam.
- Goed salaris met prima secundaire arbeidsvoorwaarden.
- Auto van de zaak, autotelefoon en fax thuis.

Bent u geïnteresseerd in deze functie? Schrijft u dan een brief met c.v. onder vermelding van ref.nr. 98.2996 aan Mercuri Urval B.V., Westblaak 132, 3012 KM Rotterdam.

Mercuri Urval

Bouwvereniging St. Jozef is een woningcorporatie die ca. 8000 woningen beheert in Roermond en een aantal omringende gemeenten. Bij de organisatie werken ruim 130 medewerkers, die thans de verandering naar een zakelijke onderneming ingezet hebben.

BOUWVERENIGING ST. JOZEF ROERMOND

Voor het realiseren van bovenstaand beleid, is er een vacature voor de nieuwe functie van

manager beheer (v/m)

De manager ressorteert rechtstreeks onder de directeur beheer/projecten.

Kerntaken:
- het leveren van een bijdrage aan de integrale beleidsontwikkeling van St. Jozef;
- verantwoordelijk voor de realisatie en het bijhouden van de beheerplannen;
- verantwoordelijk voor de taakuitvoering van de afdeling (verhuur, sociaal beheer, toezicht en technisch beheer, in totaal 23 medewerkers) binnen de vastgestelde budgetten;
- verantwoordelijk voor marketing.

Functie-eisen:
- minimaal HBO-werk- en -denkniveau;
- kennis van marktgericht vastgoedbeheer;
- goed ontwikkeld analytisch vermogen en financieel inzicht;
- ondernemende, resultaatgerichte manier van leiding geven, waarbij de „Human Resources"-gedachte de basis is;
- uitstekende communicatieve en sociale vaardigheden;
- kennis van en ervaring met het werkveld strekken tot aanbeveling.

Arbeidsvoorwaarden:
- salaris, afhankelijk van opleiding en ervaring, tussen ƒ 5.595,- en ƒ 7.810,- bruto per maand, met uitloopmogelijkheden;
- opname in het pensioenfonds voor de woningcorporaties;
- 8% vakantietoeslag en overige arbeidsvoorwaarden conform de CAO voor woningcorporaties.

Een medisch onderzoek zal en een psycho-technisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Schriftelijke reacties binnen twee weken na het verschijnen van deze advertentie richten aan: de directie van bouwvereniging St. Jozef, postbus 400, 6040 AK Roermond.

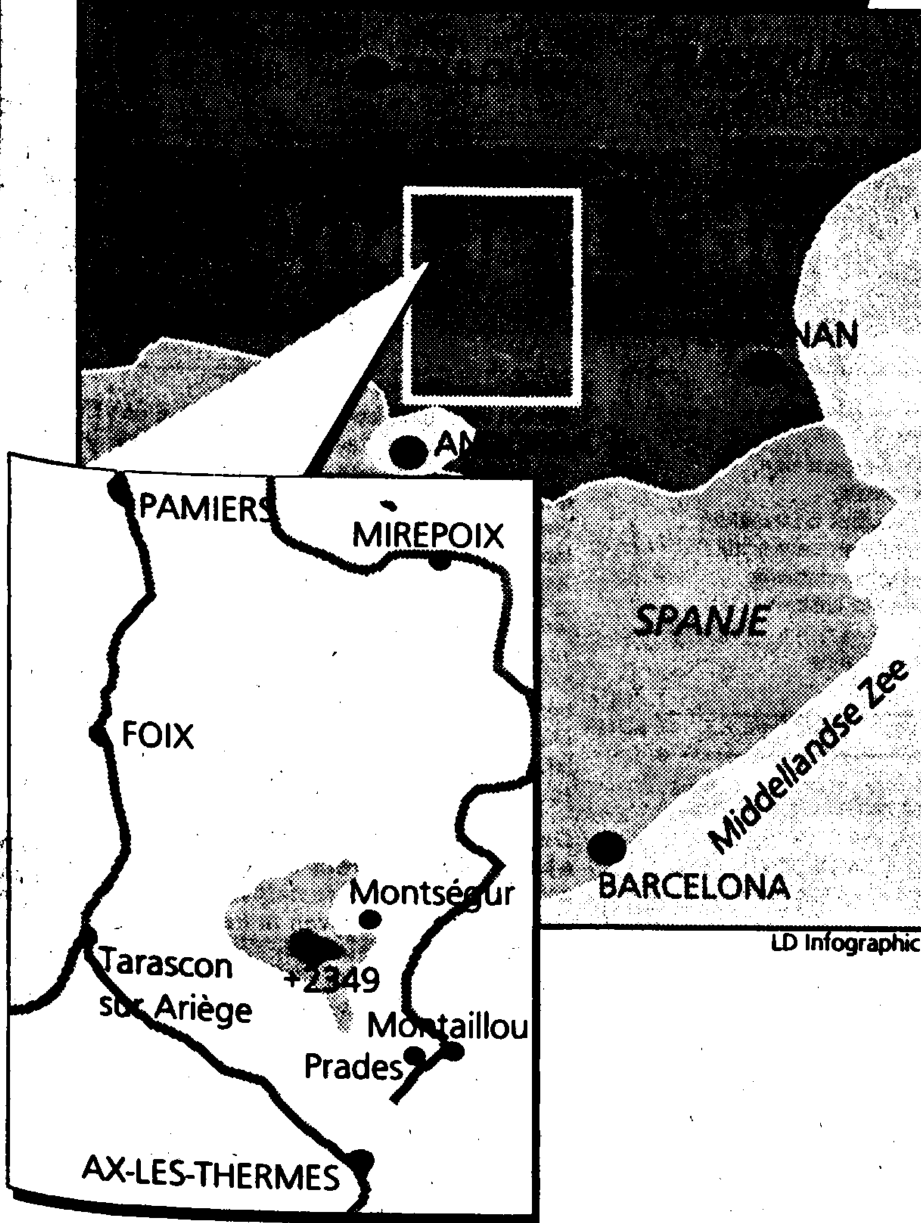
Nadere informatie over de functie kan worden verkregen bij de heer R. Guyt, directeur, en bij mevrouw A. Sour, medewerkster personeel en organisatie, tel. 04750-86333.

Katharen laten de kassa rinkelen

● *De ruïne van kasteel Montsegur, bovenop een Provençaalse heuvel: veel mythen en legenden.* Foto: GPD

Bijna zeven eeuwen nadat ze tot de laatste man waren uitgeroeid in opdracht van de katholieke kerk, staan de Katharen opnieuw in het middelpunt van de belangstelling. Drommen toeristen beklimmen dagelijks de steile rots van Montsegur in de Ariège om zich te vergapen aan de ruïnes van het gelijknamige kasteel waar in 1244 na een maandenlang beleg vrijwel de hele hiërarchie, 220 priesters, van de tegenkerk werd verbrand. De ruïnes van de Katharen – ons woord 'ketters' is er van afgeleid – trekken niet alleen onschuldige toeristen. Rond diverse afgelegen burchten wemelt het 's nachts van avonturiers die bewapend met metaaldetectoren op zoek zijn naar een formidabele schat die de Katharen ergens zouden hebben verstopt. Voor groepjes neo-nazi's, skinheads, obscure Duitse 'padvinders', Rozekruisers en diverse secten van Amerikaanse origine zijn Montsegur en andere kastelen ware bedevaartsoorden geworden. Ze beschouwen de Katharen om verschillende redenen als hun spirituele voorouders. Tot woede van 'serieuze' historici. De regionale autoriteiten proberen ondertussen een graantje mee te pikken van de nieuwe belangstelling voor het Katharisme. Het 'Katharen-toerisme' moet een belangrijke bijdrage gaan leveren aan de ontwikkeling van enkele van Frankrijks armste departementen. Sommige streekbewoners vrezen het ergste.

DOOR HANS GERTSEN

De Katharen kregen de laatste jaren vooral brede bekendheid door het boek 'Montaillou' van Emmanuel Le Roy Ladurie. Het boek is gebaseerd op notulen en processtukken van de bisschop van Pamiers, Jacques Fournier, die eigenhandig de 250 inwoners van Montaillou in de Pyreneeën tot verstrekkende bekentenissen bracht. Le Roy's boek is een van de weinige wetenschappelijk verantwoorde werken over de Katharen; des te omvangrijker zijn legendes en sterke verhalen die over hen nog altijd de rode doen; zo bijvoorbeeld het verhaal over 'de schat'.

„De schat van de Katharen?" Olivier de Robert barst spontaan in lachen uit als ik hem die vraag stel. De jonge amateur-historicus en gids van het VVV te Tarascon-sur-Ariège krijgt de vraag vrijwel dagelijks te horen, maar blijft hem desondanks komisch vinden. „Die verhalen over een fantastische schat, dat is een mythe. Een mythe die verdraaid goed geëxploiteerd wordt."

Olivier de Robert weet waar het verhaal vandaan komt. In het jaar 1244, enkele dagen voordat het kasteel van Montsegur, het 'Vaticaan' van de Katharen, in handen van de belegeraars viel, wisten vier priesters van de 'tegenkerk' te ontsnappen. Ze zouden gevlucht zijn om de in de bossen verborgen, rijk gevulde schatkist van de Katharen in veiligheid te brengen.

„Het staat vast dat de Katharen over veel geld beschikten. Het was indertijd een kerk met veel aanhang en vele honderden priesters. Iedere organisatie van enige omvang heeft een schatkist, dus de Katharen hadden die ook." Het heeft echter volgens Olivier de Robert geen enkele zin om in de buurt van Montsegur aan het spitten te gaan. „De vier gevluchte priesters hebben de schatkist vrijwel zeker naar Noord-Italië gebracht waar indertijd ook veel Katharen leefden. Van de schat is simpelweg niets meer over," zo weet hij zeker.

Schatgravers

Veel avonturiers denken er anders over. Op zijn omzwervingen in de buurt van Montsegur en Tarascon komt De Robert ze regelmatig tegen; schichtige types met metaaldetectoren en schoppen die de talrijke grotten in de regio uitkammen. De amateur-historicus kan er niet echt om lachen. „Die lieden richten grote schade aan met hun ondeskundige gespit. Tal van plaatsen die voor archeologen interessant hadden kunnen zijn, zijn totaal verwoest omdat de ondergrond tot op grote diepte is omgewoeld. Een archeoloog kan daar niets meer doen."

Olivier de Robert ergert zich echter nog veel meer aan de stoet skinheads, neo-nazi's, Rozekruisers en andere vage mystieke geesten die de regio als een soort bedevaartsoord beschouwen. Voor neo-nazi's en Rozekruisers is Montsegur in werkelijkheid Montsalvage, het kasteel uit de legende van de Graal. Ze dichten bovendien merkwaardige 'kosmische krachten' toe aan de ruïne, die volgens hen een zonnetempel zou zijn geweest.
De Robert moet er om lachen. Als een boer met kiespijn, dit keer.

Enge flauwekul

Ene Otto Rahn, een Duitse Rozekruiser, heeft in de jaren dertig niet weinig bijgedragen aan de onwelriekende mythe-vorming rond Montsegur en de Katharen. „Diezelfde Rahn was later in dienst van de nazi's. Hij werkte voor een 'wetenschappelijk' bureau dat de beweging van Hitler van semi-religieuze en historische wortels moest voorzien. Via allerlei kromme redeneringen kwamen Rahn en de zijnen tot de conclusie dat de Katharen een arisch ras geweest moesten zijn. Een ras dat door toedoen van een door joden geïnspireerd complot door het Vaticaan is uitgeroeid," vertelt De Robert. „Het is je reinste flauwekul, maar wel flauwekul van een eng soort."

Wat de Katharen dan wel waren? Het oordeel van de katholieke kerk was destijds even simpel als hardvochtig. Het waren in de ogen van Rome ketters die tot de laatste man danwel vrouw dienden te worden uitgeroeid als ze hun dwaalleer niet wilden afzweren.

Christenen

„De Katharen zagen zichzelf als goede christenen, maar wilden niets met de in hun ogen totaal corrupte katholieke kerk te maken hebben," zo legt Michel Roquebert, een in de Katharen gespecialiseerde historicus uit. „Simpel gesteld komt het er op neer dat de Katharen een dualistisch wereldbeeld hadden. Ze geloofden in een oneindig goede God. Tegelijkertijd geloofden ze dat al het aardse een schepping van de duivel was. Ze accepteerden het symbool bij uitstek van de katholieke kerk, het kruis, niet omdat het kruis in hun ogen pure wreedheid symboliseert. Dat paste in hun ogen niet bij een oneindig goede God," zo doceert Roquebert.

In de Zuidfranse Languedoc van de elfde, twaalfde en dertiende eeuw, maar ook in Noord-Italië, Bosnië en Bulgarije, schoot de 'tegenkerk' razend snel wortel. Dat beviel de katholieke kerk in het geheel niet. In 1209 was de maat volgens Rome vol. Paus Innocentius III gelastte een kruistocht tegen de Katharen. Het begin van een genadeloze onderdrukking die bijna anderhalve eeuw duurde en die duizenden Katharen het leven kostte.

Voor zover bekend werd de laatste drie Franse Katharen in 1329 levend verbrand in Carcassonne. Het ware geloof had gezegevierd.

Toeristisch

Bijna zeven eeuwen later is er vrijwel niets meer over van het Katharisme. Het geloof zelf is met de laatste gelovigen verdwenen. Wat rest zijn duizenden documenten. Verhoren van Katharen door de Inquisitie, processtukken en dergelijke; keurig bewaard in kerkelijke en burgerlijke archieven. En tientallen ruïnes van burchten en kastelen waar de vervolgde Katharen ooit hun toevlucht zochten.

Het is mager, maar voldoende voor een toeristische exploitatie op grote schaal. Armlastige departementen als de Aude, de Ariège en de Herault gaan de komende jaren miljoenen guldens investeren in het 'verkopen' van hun historisch erfgoed. Ze gaan zich op grote schaal afficheren als 'le Pays Kathare', het Katharenland. Met behulp van forse subsidies van de Europese Gemeenschap worden speciale Katharen -routes uitgezet die langs de historische plaatsen leiden.

Stimulans

Nicolas Gouzy, directeur van het Centre National des Etudes Kathares (CNEC) in Villegly verwacht veel van het miljoenenprogramma. „We willen geen commerciële kermis rond de Katharen bouwen, maar gebruik maken van een duidelijk imago om een kwalitatief hoogstaand cultureel toerisme te ontwikkelen," zo legt hij uit. „Tot nu toe was er geen enkele coördinatie. Ieder dorp of kasteel verkocht zichzelf. We willen toe naar een benadering zoals die van de Loire-streek waar men rond de diverse kastelen uitgebreide en leerzame routes heeft uitgezet. Ieder kasteel of dorp moet zichzelf ergens in specialiseren om de toeristen wat meer te kunnen bieden dan nu het geval is."

Gouzy droomt van de oprichting van een serie kleinschalige musea, boekwinkels, hotelletjes en restaurants rond de diverse bezienswaardigheden. „Dit ambitieuze programma kan tientallen ingeslapen dorpen weer tot leven brengen," zo hoopt hij.

Wansmaak

Niet iedereen in het Pays Kathare is zo blij met de toenemende commercialisering van het Katharen-verleden. Philippe Assié vreest voor verschrikkelijke uitwassen. Assié leeft zelf al jaren van het verleden als uitbater van een door hemzelf opgericht en ingericht museumpje in Minerve in de Herault. Het mini-museum staat op historische grond: In het jaar 1210 werd het vestingstadje wekenlang belegerd. Nadat de watervoorraden op waren, moesten de 140 Katharen die zich in Minerve verschanst hadden, zich overgeven. Ze werden alle 140 levend verbrand.

In zijn museum vertelt Assié het verhaal van het beleg en de tragische afloop via een vijftiental kunstig ingerichte vitrines, een soort grote kijkdozen. „Ik probeer de geschiedenis te vertellen met respect, maar niet iedereen gaat er even kies mee om," zo vertelt Assié. En geeft vervolgens een opsomming van uitwassen die hem vreselijk tegen de borst stuiten. „In de tot een commerciële kermis zonder weerga afgegleden vestingstad Carcassonne worden 'miss Kathare' verkiezingen gehouden. Veel zogenaamde Katharen routes voeren je naar plekken waar nooit een Kathaar geweest is. Dat is nog tot daar aan toe. Maar als ik in een restaurant een 'brochette Kathare' op de kaart zie staan, word ik laaiend. Het is toch wel bijzonder smakeloos om gegrild vlees onder die naam te verkopen als je weet dat de Katharen principiële vegetariërs waren die bovendien bij duizenden levend verbrand zijn."

Het kan overigens nog erger. In de buurt van Carcassonne probeert een benzinepomp de verkoop te stimuleren door zijn diesel en al dan niet loodvrije benzine als 'fuel Katha re' ('Katharenbrandstof') aan de man te brengen.

De Katharen zijn dood, maar de handel met hun naam bloeit als nooit tevoren.

Siësta

De Spaanse premier Felipe Gonzalez heeft eens gezegd, dat hij onmiddellijk de siësta zou afschaffen als dat maar even mogelijk zou zijn. Want economisch berokkent het traditionele Zuideuropese middagdutje het land een enorme schade. De actieve werkdag wordt erdoor in tweeën gesplitst en wel op zo'n manier, dat er sprake is van geheel zelfstandige daghelften. Dus geen lunchpauze van een uur, maar een werkonderbreking van minimaal twee en in de zomer wel drie uur. En dat is, volgens experts, niet echt bevorderlijk voor de produktiviteit.

Dat van die economische schade kan ik me heel goed voorstellen. Omdat veel winkels en bedrijven tussen twee en vijf dicht zijn, moeten klanten en leveranciers daar altijd rekening mee houden. Wat het nóg gecompliceerder maakt, is dat in de grote steden lang niet alle zaken tussen de middag dicht gaan. Met als gevolg dat ik er toch maar van af zie om tussen twee en vijf te gaan winkelen, behalve als El Corte Ingles of de Pryca op het lijstje staan, want die zijn in die periode gewoon open, en heerlijk rustig.

Voor het winkelpersoneel is zo'n siësta natuurlijk ook niet echt een uitkomst. Gezien de grote afstanden tussen woonadres en werkplek is het voor de meeste werknemers niet de moeite om naar huis te gaan. En van slapen komt al helemaal niets, want waar zou dat moeten gebeuren? Dus zit de Spanjaard gedurende zijn in de cao geregelde siësta in een restaurant om wijn, bier en cognac te drinken, waardoor hij nog slaperiger wordt dan wanneer hij gewoon tussen twee en vijf op zijn 'Noordeuropees' had doorgewerkt.

Maar tradities zijn er in Spanje om te koesteren en daarom durft de socialistische premier de confrontatie met de vakbonden niet aan om de siësta voorgoed af te schaffen. En dat betekent weer, dat Spanje ook de komende jaren tussen twee en vijf voor de rest van de wereld onbereikbaar zal blijven.

Zelf houd ik nooit een siësta. Want dat een middagdutje goed zou zijn voor het bio-ritme, zoals de neuroloog dr. P. van Dongen in een onder Nederlandse huisartsen verspreid boekje beweert, is me bij mijzelf nooit opgevallen. En dat de kans op ongelukken door het houden van een siësta afneemt, zoals hij beweert, geldt al helemaal niet voor Spanje. Juist de Spaanse statistieken laten zien, dat veel verkeersongelukken het gevolg zijn van alcoholgebruik tijdens de siësta.

Toch kan ik me voorstellen dat er mensen zijn die inderdaad een siësta hard nodig hebben. Laatst ontmoette ik de Nederlandse trainer van FC Valencia, Guus Hiddink, en die vertelde me dat hij elke dag een siesta hield. Maar Hiddink staat dan ook elke dag vroeg op, gaat laat naar bed en moet er op het trainingsveld flink tegen aan. Voeg daar nog bij de enorme hitte die Valencia gedurende de zomermaanden teistert, en de wetenschap dat sporters meer rust en slaap nodig hebben dan gewone stervelingen en je hebt een gegronde reden om – op het heetst van de dag – de siësta te waarderen.

Maar dat is zeker niet exclusief Zuideuropees. Mijn vader sliep vroeger ook altijd een kwartiertje als zijn zelfbedieningszaak tussen de middag een half uurtje dicht ging. Hard werken en weinig slaap 's nachts leidt nu eenmaal tot de behoefte aan een dutje overdag. Alleen heeft de Spaanse siësta-cultuur met dit alles weinig te maken. Die is er om te eten en te drinken en om de zon te ontvluchten. Welterusten.

Politie Opleidingscentrum Zuid-Nederland (P.O.C.)

L.S.O.P. — Landelijk Selectie- en Opleidingsinstituut Politie

Momenteel is bij het P.O.C. de functie vacant van

hoofd onderwijs m/v

Het P.O.C. is één van de Politie-Opleidingscentra binnen het L.S.O.P.
Het P.O.C. stelt zich ten doel:
- het verzorgen van opleidingen, trainingen en cursussen zowel voor de Nederlandse politie als voor derden;
- het bieden van facilitaire voorzieningen voor symposia, vergaderingen enz.

Het P.O.C. kenmerkt zich door:
kwaliteit, maatwerk, flexibiliteit, klantgerichtheid en professionaliteit.
De bedrijfsfilosofie is gebaseerd op de lerende organisatie en Human Talent Management.

Korte omschrijving functie-inhoud:
- Op motiverende en inspirerende wijze leiding geven aan de afdeling Onderwijs.
- Formuleren, mede vaststellen en realiseren van de doelstellingen van het P.O.C.
- Dragen van verantwoordelijkheid in het instituutsbeleid als lid van de staf.
- Ontwikkelen en formuleren van onderwijsprogramma's.
- Voeren van beleidsmatig overleg.
- Afstemming onderwijs op de behoefte van de politie-organisatie.
- Toetsing en bewaking van de kwaliteit van onderwijsprodukten.

Functie-eisen:
- Academisch werk- en denkniveau en/of Nederlandse Politie Academie.
- (Onderwijs)managementervaring.
- Aantoonbare affiniteit met het (politie)onderwijs.
- Goede contactuele eigenschappen.
- Communicatieve vaardigheden.

Selectie:
Een medisch onderzoek en een assessment kunnen deel uitmaken van de procedure.
Bij gelijke geschiktheid gaat de voorkeur uit naar een vrouwelijke kandidaat.
Salaris: maximaal schaal 12 BBRA (zijnde ƒ 7.832,- bruto).

Voor inlichtingen over deze functie kunt u contact opnemen met de directeur van het P.O.C., de heer A. Claessen. Telefoonnummer 04[illegible] (werk) of 04752-4580 (privé).

Kandidaten die voor deze functie in aanmerking willen komen, dienen hun schriftelijke sollicitatie binnen 14 dagen na verschijning van dit blad te zenden aan:
A. Claessen
Directeur van Politie Opleidingscentrum Zuid-Nederland
Van Waeningweg 50
6416 GL Heerlen

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

UW INBRENG BEPAALT ONZE UITSTRALING
MOBIL PLASTICS EUROPE

A subsidiary of Mobil Corporation, one of the largest industries in the U.S., Mobil Plastics Europe is specialized in the manufacturing, marketing and sales of flexible packaging. The company currently has a total of 1200 employees, maintains Sales Offices in 9 European countries, operates 3 plants (Virton in Belgium, Brindisi in Italy and Kerkrade in The Netherlands).
In Mobil Plastics Europe Kerkrade we have a vacancy for the position of

EMPLOYEE RELATIONS MANAGER

Position in the organisation
- the E.R. Manager reports directly to the Plant Manager
- is member of the staff
- the E.R.-Department consists of:
  * Employee Relations
  * Safety
  * Training

Responsibilities
- overall responsibility for personnel management, this includes recruitment, compensation and benefits, safety and security, training and community relations
- development of personnel policies together with Plant Manager and staff

Functional demands
- minimal 5 years experience in a personnel management position of an industrial environment
- knowledge of Dutch social security regulations and social legislation
- an academic level of education
- excellent interpersonal skills
- fluent in English is a must, French a plus
- team work concept

If you are interested in this position please submit your curriculum vitae to:
Mobil Plastics Europe Kerkrade B.V.
Employee Relations Department
attn.: Mr. F.J.L. Ubags
Postbus 3046
6460 HA Kerkrade

For more information you can contact Mr. F.J.L. Ubags at 045-35.62.22

Mobil Plastics Europe Kerkrade B.V.

Bouwmaatschappij KEULEN

is een zelfstandige werkmaatschappij van IBC Bouwgroep Neder[land.] Het bedrijf is in Limburg actief in de sectoren utiliteitsbouw, woni[ngbouw,] renovatie en restauratie.

Wij zoeken contact met kandidaten voor de functie van:

ZELFSTANDIG MAATVOERDERS

Met kennis van maatvoeringstechnieken en -apparatuur.

ALL-ROUND BEKISTINGSTIMMERLIEDE[N]

Ten behoeve van alle voorkomende bekistingswerkzaamhede[n] woningbouw c.q. utiliteitsbouw.

KRAANMACHINISTEN

Ervaren kraanmachinisten in het bezit van kraanbewijs ten beho[eve van] project ENCI Maastricht.

Telefonische inlichtingen worden verstrekt door de heer Morshinkho[f] kantooruren te bereiken onder nummer 046-746900.

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGI[DS]

WERK AAN DE WINKEL

Berden Meubelen heeft 4 grote kwaliteits- meubelzaken in Limburg. In de vestiging te Heerlen is momenteel een vakature voor een:

VERKOPER m/v

Het is de bedoeling dat deze bij voorkeur mannelijke verkoper, full-time beschikbaar is voor de verkoop en het op orde houden van de showroom. Wij denken aan iemand tussen de 25 en 30 jaar met enkele jaren verkoop ervaring.

Indien u belangstelling heeft voor deze job kunt u een afspraak maken voor een sollicitatie gesprek. Telefoon: 045-[illegible]

berden MEUBELEN

HEUGEMS MANNENKOOR MAASTRICHT

Het HEUGEMS MANNENKOOR, bestaande uit 55 zangers, vraagt per 1 januari a.s. een

DIRIGENT(E)

die voldoet aan de volgende eisen:
* conservatoriumopleiding koordirectie;
* vocale scholing;
* koorervaring;
* eventueel orkestdirectie;
* leeftijd 30-45 jaar.

De wekelijkse repetitie vindt plaats op [illegible] uur.

Sollicitaties worden t/m 26 september a.s. ingewacht door de secretaris, de heer P.J.G. Herbergs, Termileslaan 133, 6229 VV Maastricht, tel. 043-613307.

ADIA

ADIA SELECT B.V. richt zich op het vervullen van vaste en tijdelijke vacatures op het niveau midden- en hoger kader. Adia Select is een van de vijf werkmaatschappijen van Adia Nederland, onderdeel van de wereldwijde Adia-organisatie. Samen bieden wij werkgevers en werkzoekenden een breed pakket van diensten op het terrein van arbeidsbemiddeling en human resources management.

Onze relatie is reeds jarenlang actief in de elektrotechniek, [in het bijzonder] name op het gebied van utiliteit, beveiliging en fabrieksinstalla[ties.] Vanuit Limburg opereert het bedrijf in binnen- en buitenland. O[p dit] moment zijn er 55 personen werkzaam. In verband met uitbrei[ding] van de werkzaamheden zijn wij op zoek naar kandidaten, (m[/v)] voor de functie van:

HTS-ER ELEKTROTECHNIEK

U wordt binnen de afde[ling] installatietechniek in 2 à 3 [jaar] intern opgeleid tot hoofd [van] deze afdeling. U zult de[...] ook werkzaam zijn op diverse locaties, zowel in binnen- als buitenla[nd.] Naast bovengenoemde opleiding beschikt u over ca. 3 jaar w[erk]ervaring en aantoonbare contactuele en leidinggevende capacite[iten.] U werkt [illegible] heeft affiniteit met logistiek. In GA kun[nen] calculeren is een pré.

Interesse? Richt dan uw schriftelijke sollicitatie, binnen 8 dagen, [met] cv aan Adia Select B.V., Vestdijk 23, 5611 CA Eindhoven. Voor m[eer] informatie over deze vacature kunt u tijdens kantooruren ook be[llen:] 040 - 454245.

Adia Select B.V. is lid van de Algemene Bond Uitzendondernemingen.

Steens [...] Dogge
ASSURANTIE-ADV[...] [...]VOEREND GOED

Dankzij onze sterke groei is Steens/De la Haye/Wald/Dogge in een nieuwe eigentijdse aangeland, waarbij de accenten liggen op kwaliteit en een systematische benadering van de markt.
Voor ons assurantiebedrijf past hierin de volgende kandidaat

administratief medewerker m/v

Profiel van de geschikte kandidaat:
- opleiding MBO of vergelijkbaar
- assurantiediploma B, eventueel aangevuld met enkele branche-diploma's
- zelfstandig kunnen werken binnen een team
- flexibel
- goede contactuele en communicatieve vaardigheden
- commerciële instelling

Wij bieden de juiste kandidaat, naast goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, de kans om een zelfstandige en verantwoordelijke functie te vervullen.
Steens/De la Haye/Wald/Dogge is een vooraanstaand assurantiebedrijf en makelaardij o.g. met vestigingen in Nuth en Hoensbroek.
Het werkterrein ligt hoofdzakelijk binnen de driehoek Eindhoven - Aken - Luik.
[illegible]
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer G. H. M. J. [illegible], chef [illegible], telefoon 045-241534. Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan de afdeling Personeelszaken t.a.v. dhr. A. M. Wald.

NUINHOFS[...] [...]RAAT 86
POST[...]
6360 [...]
TELEFOON 0[...] [...]045-225434
FAX 0[...] [...]30035

Hij/zij zocht

Hulp-elektromonteurs m/v
Voor een project in Heerlen. Met ingang van 13 september kunnen 5 elektromonteurs [illegible] aan de slag. Ben je tussen de 18-22 jaar en heb je een LTS-opleiding gevolgd (ook zonder diploma)? Kom dan maandag meteen langs. Informatie bij Yvonne Martens, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Elektromonteurs/ hulp-elektromonteurs m/v
U gaat meewerken in één pool van elektromonteurs voor installatie- en bekabelingswerk in kantoren. U bent minimaal in het bezit van een LTS Elektro-diploma om als hulp-monteur aan de slag te kunnen. Als electro-monteur beschikt u over ruime werkervaring en kunt u zelfstandig werken. Informatie bij Angelique Herben, tel. 043-25 76 66, Maastricht, Helmstraat 12.

Tandartsassistent m/v
Indien u een enthousiaste tandartsassistent bent, kunt u bij een praktijk in Heerlen direct aan de slag. U heeft de opleiding Tandartsassistent afgerond of enkele jaren gevolgd. U bent tussen de 18-22 jaar. Wij bieden u een fulltime baan voor lange tijd.
Informatie bij Maijke van Noorden, tel. 045-71 31 60, Heerlen, Akerstraat 26.

De uitzend-CAO
In de CAO voor uitzendwerk zijn salaris, vakantie en sociale verzekeringen geregeld.

randstad uitzendbureau

ONDERWIJS GEEFT WERK
VOOR MEER INFORMATIE:
terre des hommes
TEL. 070-363 79 40
Doe ook mee!
GIRO [illegible]

Als groothandelsbedrijf leveren wij sinds meer dan 1[...] jaar aan industrie en vakhandel.
Wij zoeken een

buitendienstmedewerker

voor onze staalgroothandel met goede vakkennis.

Sollicitaties, met de gebruikelijke informatie, richten aan:

EISENJANSEN
GmbH & Co. KG,
[illegible]
D-52511 GEILENKIRCHEN
Groothandel voor [illegible]

Uw job? Bel op!

INDUSTRIE

[illegible]medewerker m/v
[illegible] vis en mosselen, [illegible] laden en lossen, het controleren en verzorgen van vis, het klaarmaken [illegible] schoonmaken van de werkplek. U hebt een afgeronde LBO-opleiding en ervaring [illegible]. U gaat in 3-ploegendienst werken. Leeftijd 20 jaar of ouder. Informatie: 045 - 46 56 66, Wilma Smaling Kerkrade, Grupellostraat 35

SCHOONMAAK

Schoonmakers m/v
voor een school in Hulsberg. Deze zelfstandige baan is per 1 oktober en de werktijden zijn van maandag t/m vrijdag van 16.30 [illegible] uur. [illegible] dit werk en wilt u voor lange tijd aan de slag? Kom dan bij ons langs. [illegible] Informatie: 043 - 21 [illegible] Maastricht, [illegible] 3

TECHNIEK

[illegible] m/v
voor een producent van [illegible]hangers in Kerkrade. U beschikt over een diploma MTS-WTB of een gelijkwaardige opleiding aangevuld met minimaal 3 jaar relevante werkervaring, [illegible] kennis van hydrauliek en pneumatiek en gaat in 3-ploegendienst werken. Deze baan biedt goede toekomstperspectieven. Informatie: 045 - 46 56 66, Wilma Smaling Kerkrade, Grupellostraat 35

Elektricién m/v
U beschikt over een opleiding MTS-E of [illegible] [illegible]ervaring. U hebt ruime [illegible] theoretisch en praktisch en bent bereid de toekomst in 2-ploegendienst te werken. Het is een baan met goede vooruitzichten. Informatie: 045 - 46 56 66, Wilma Smaling Kerkrade, Grupellostraat 35

Service-monteur m/v
voor een bedrijf in Landgraaf. U hebt ervaring [in] het onderhoud van centrale verwarmings-appa[ratuur en] bezit het diploma LTS- of MTS-WTB/Elektro[...] Deze baan is full-time en per direct. Informatie: 045 - 71 83 66, Germaine [illegible] Heerlen, Op de Nobel 1

[illegible]
Tempo-Team Uitzendbureau staat voor u [klaar.]

tempo-tea[m] uitzendburea[u]

FULL-TIME TANDARTSASSISTENTE

gevraagd per 15-10-1993, voor groepspraktijk met mondhygiëniste.

Eisen: MDGO-opleiding of MAVO of HAVO

Uitsluitend schriftelijke sollicitatie met CV en pasfoto.

Tandartsenpraktijk Schaffelen
Op de Vaard 9
6444 AH Brunssum

Bomen tot in de hemel

Teakplantage in Costa Rica de twijfel ontgroeid

● *Een van de teakbossen in Costa Rica: slanke boompjes die razendsnel groeien.* Foto: GPD

Ongeloof. Dat is de afgelopen jaren de grootste vijand geweest van Ebe Huizinga. De ondernemer uit het Friese Burgum leverde jarenlang strijd tegen scepsis en wantrouwen, als hij zijn plannen voor een teakplantage in Costa Rica weer eens ontvouwde. Een bescheiden investering zou in twintig jaar meer dan een miljoen kunnen opleveren. En tegelijk werkt de belegger aan het in stand houden van het ernstig bedreigde regenwoud. Want de teakplantages zijn bedoeld om de wereld van tropisch hardhout te voorzien, zonder dat de regenwouden verder worden geplunderd. Dit jaar haalde Huizinga zijn gelijk. Het Wereld Natuur Fonds onderzocht het plan en zag dat het goed was. En, niet onbelangrijk, verzekeringsmaatschappij Ohra rekende alles nog eens na en constateerde dat ook het cijferwerk deugde. Lekker rijk worden en nog goed voor het milieu ook.

● *Ebe Huizinga toont een 'schijf' van een Costa-ricaanse teakboom: vier centimeter doorsnee per jaar erbij.*

Foto: GPD

DOOR MAARTEN PENNEWAARD

Het lijkt een sprookje, of is het een poging tot oplichting. Steek eenmalig 25.000 gulden in de aanplant van teakstekjes en zie hoe het rendement net als de boompjes de lucht in schiet. In twintig jaar kun je een half tot anderhalf miljoen verdienen aan je investering. Met de berekening benaderde Ebe Huizinga uit Burgum ruim vier jaar geleden de eerste beleggers in zijn teakhoutplantage in Costa Rica. Huizinga kon vooral rekenen op ongeloof, maar een aantal mensen stapte toch in zijn project *Teakwood 1*. Zij deden het cijferwerk nog eens dunnetjes over en kwamen tot dezelfde conclusie: er is geen speld tussen te krijgen, van oplichting is geen sprake.

Eigenlijk was Huizinga in de tweede helft van de jaren tachtig naar Costa Rica gegaan om daar kamerplanten te kweken. Dat was hetzelfde werk wat hij eerder in Sri Lanka deed. „Dat vond ik een fantastisch land. Maar de oorlog smeet daar roet in het eten." Er was nog een aspect aan Sri Lanka dat hem niet zinde: buitenlandse investeerders moeten er altijd een binnenlandse partner zoeken, die voor 51 procent eigenaar is van de onderneming. „Die mensen doen dus niets, die vangen alleen maar hun centen."
Oorlog en de bemoeienis van binnenlandse aandeelhouders had hij in Costa Rica niet te vrezen. Het Middenamerikaanse land staat bekend als een oase van rust, waar de democratie vast is gevestigd. Huizinga richtte zich in alle rust op de kweek van palmen, die naar Nederland werden geëxporteerd. Maar dat ging niet goed. Kleine beschadiginkjes aan de palmen maakten ze op de veiling hier praktisch waardeloos.
De Costaricaanse autoriteiten zetten Huizinga op het spoor van de teakbomenkweek. De bomen leveren hardhout en daar bestaat in de wereld grote behoefte aan. In de hele wereld wordt jaarlijks zo'n twintig miljoen kubieke meter gebruikt in de woningbouw, scheepsbouw, voor parket en meubelen. Voor het leeuwedeel is het hout afkomstig uit de kwetsbare tropische regenwouden.
De protesten tegen de inkrimping van de 'longen van de wereld' die daar het gevolg van is, worden steeds luider. Een wereldwijd verbod op het gebruik van op die wijze verkregen tropisch hout is dan ook een kwestie van tijd. In Nederland hebben de houtimporteurs al afgesproken om na 1995 alleen nog maar hardhout te kopen dat duurzaam geproduceerd is. Bij voorbeeld op de plantages van Huizinga.
„Wij hebben een jaar op de plannen gestudeerd. Het zag er allemaal goed uit, zodat wij hebben gezegd: we doen het," vertelt Huizinga tijdens een van de schaarse momenten die hij tegenwoordig in Nederland doorbrengt.

ZO KRIMPEN DE REGENWOUDEN

Op de conferentie over beheer van de regenwouden zal onder andere gesproken worden over invoering van het 'eco-label' voor hout uit aangeplante wouden

In 2010 nog over
Reeds ontbost
Verdwijnt nog tot 2010
Landen met tropisch regenwoud

Vernietiging van de regenwouden

Mexico, Colombia, Ivoorkust, Nigeria, Kameroen, Congo, Vietnam, Philippijnen, Venezuela, India, Thailand, Midden-Amerika, Guyana, Gabon, Zaïre, Papua Nieuw Guinea, Ecuador, Peru, Bolivia, Brazilië, Madagascar, Burma, Maleisië, Indonesië

REUTER

Source: The State of the Earth by Joni Seager

Vijf projecten

Want na de aanvankelijk scepsis kwam Teakwood, ondergebracht in Huizinga's Costaricaanse onderneming Flor y Fauna, goed van de grond. Tot begin dit jaar plantte Huizinga op 550 hectare grond 900.000 bomen, verdeeld over vijf investeringsprojecten: Teakwood 1, 2, 3, 4 en 5. Hij is heilig overtuigd van het welslagen van zijn plannen én heeft tot dusverre alle kritiek kunnen pareren.
Houtimporteurs lieten zich aanvankelijk laatdunkend uit over de kwaliteit van de teakbomen, die op de plantage na twintig jaar worden geveld. Dat hout kan de vergelijking met het tropische hardhout van tachtigjarige bomen ook niet helemaal weerstaan, erkent Huizinga. Maar voor de meeste doeleinden is het wel degelijk geschikt. Huizinga nam een paar jaar geleden de proef op de som door een aantal in Costa Rica geteelde twintigjarige teakbomen op te kopen en het hout naar Nederland te verschepen. „Er was genoeg vraag. We hebben het verkocht voor 2500 gulden per kubieke meter. Het was goed genoeg voor meubels en parketvloeren."
Begin dit jaar kwam echter de grote doorbraak voor Flor y Fauna. Zowel het Wereld Natuur Fonds als verzekeringsmaatschappij Ohra stapten in het project. Dat maakte de weg vrij voor Teakwood 6, waarmee de plantage meer dan twee keer zo groot wordt. Op dit moment werken zo'n tweehonderd door Huizinga in dienst genoemen Costaricaanse arbeiders aan de beplanting van 750 hectare grond met jonge teakscheuten. In totaal worden nu 1,2 miljoen teakboompjes in de grond gezet.

Voorbeeld

Voor het Wereld Natuur Fonds (WNF) vervult Teakwood 6 vooral een voorbeeldfunctie, laat woordvoerder Ferry Heijbroeck weten. „We willen laten zien dat je geen tropisch regenwoud meer hoeft te kappen om aan hardhout te komen. Daarnaast is het zo dat er ook geen bestaand bos wordt gekapt om de plantage aan te leggen. Het gaat om grasland, waarvan de eigenaren door Flor y Fauna worden uitgekocht."
De natuurorganisatie is niet over één nacht ijs gegaan, verzekert Heijbroeck. „Wij kunnen het ons natuurlijk niet veroorloven om in zo'n zaak te stappen als die niet koosjer is. We hebben het grondig onderzocht: Huizinga is al drie of vier jaar geleden bij ons komen vragen of we wat in de plannen zagen."
Het WNF laat elk jaar een onafhankelijke instantie onderzoek doen naar de gang van zaken in Costa Rica. Chemische bestrijdingsmiddelen zijn uit den boze, maar ook moeten de lokale arbeiders netjes betaald en opgevangen worden. Stukjes oerwoud die binnen de plantage vallen, moeten uiteraard onaangetast blijven. Door de bebossing ontstaan volgens Huizinga op den duur ecologische verbindingszones tussen de natuurlijke bossen in Costa Rica.

Levensverzekering

De betrokkenheid van Ohra heeft van het project een populaire investeringsbestemming gemaakt, aldus Huizinga. De assuradeur koppelt een levensverzekering aan de deelname en biedt bovendien de garantie dat te allen tijde minimaal de ingelegde gelden uitgekeerd worden. De 1,2 miljoen teakbomen worden per 200 stuks verkocht door Ohra.
Via een eenmalige investering van ongeveer 4750 gulden (afhankelijk van de leeftijd van de deelnemer) en een gedurende negentien jaar te betalen jaarpremie van 540 tot 825 gulden kan een verzekeringnemer eigenaar worden van een perceel. In verschillende termijnen (na twaalf, zestien en twintig jaar) kan de deelnemer daarvoor naar verwachting in totaal tussen de 118.000 en 382.000 gulden beuren. De totale uitkering hangt natuurlijk af van de prijsstijging van teak, de opbrengst in hout van de plantage en de dollarkoers. Maar de verzekeraar gaat uit van een jaarlijks rendement van tussen de 15 en 25 procent. „Ik zou me haast schamen als het rendement maar 15 percent zou zijn," zegt Huizinga. Hij wijst er op dat de berekeningen aan de zeer voorzichtige kant zijn gehouden: zo gaat hij uit van een prijs van 450 dollar per kubieke meter hout, terwijl die vorig jaar al op 585 dollar lag. Daarnaast gaat Huizinga uit van een jaarlijkse prijsstijging van 4 procent, terwijl die in realiteit zo'n 8 procent bedraagt. „Anders geloven de mensen het helemaal niet meer, dan klinkt het veel te mooi," grinnikt hij.

Astronomisch

De bedragen die straks naar de investeerders stromen zijn astronomisch. In de ongunstigste berekening van Huizinga levert Teakwood 6 over 20 jaar een dikke 700 miljoen op. Maar als alles gaat zoals Huizinga verwacht leveren de 1,2 miljoen bomen in totaal bijna 2,3 miljard op.
Huizinga heeft met Ohra overigens een lucratieve overeenkomst gesloten. De verzekeringsmaatschappij betaalt een dikke 20 miljoen aan Flor y Fauna voor het project. In ruil daarvoor verplicht Huizinga zich de komende twintig jaar alle noodzakelijke werkzaamheden uit te voeren op Teakwood 6. Maar het kassagerinkel zal over twintig jaar helemaal oorverdovend zijn, als de volwassen teakbomen worden verkocht. Huizinga ontvangt dan 5 procent van de opbrengst, oftewel tussen 36 en 114 miljoen.
Eenzelfde bedrag ligt in het verschiet voor het Wereld Natuur Fonds, al zegt Heijbroeck 'geen idee' te hebben van de financiële kant van de overeenkomst met Huizinga. Dit jaar ontvangt de natuurorganisatie al een dikke 1 miljoen gulden: voor elk via Ohra gesloten contract van 200 bomen krijgt WNF 175 piek.
Volgens Heijbroeck is de financiële kant van de zaak 'niet eens zo interessant' voor de natuurorganisatie. „Het klinkt misschien gek, maar ik vraag me af of iemand hier op kantoor weet wat wij er aan over kunnen houden. Het gaat ons er primair om dat wordt aangetoond dat je op een voor de natuur verantwoorde manier hardhout kunt verbouwen." In de overeenkomst met Huizinga is vastgelegd dat het Wereld Natuur Fonds de opbrengsten ten goede zal laten komen aan projecten in Midden-Amerika.

Achilleshiel

In de loop der jaren heeft Huizinga geleerd met kritiek en achterdocht om te gaan. Tot nu toe heeft hij alle vragen kunnen beantwoorden. Natuurlijk beseft de ondernemer ook wel de tijdsduur van twintig jaar de achilleshiel is van zijn project. Maar zich zorgen maken over een eventuele machtsgreep in Costa Rica doet hij allerminst: „De kans op een revolutie is er even groot als in Nederland."
En ook is het zo dat tropische wervelstormen regelmatig huis houden in het Caribisch gebied. Maar al in geen vijfhonderd jaar in Costa Rica. En er is een risico dat de teakbomen, die van oorsprong niet thuishoren in het land, worden aangetast door ziekten of insecten. Maar ondertussen staan er al wel meer dan twintig jaar teakbomen en hebben dergelijke problemen zich nog niet voorgedaan.
Vandaar dat Huizinga al bezig is met de voorbereiding van een verdere uitbreiding van zijn plantage: Teakwood 7 en 8. Dat betekent nog eens 1500 hectare met bijna 2,5 miljoen boompjes er bij. „Het zou mooi zijn als we Teakwood 7 en 8 van de grond krijgen. Want dan kunnen we de mensen in Costa Rica de komende jaren aan het werk houden. In 1997 kunnen ze dan beginnen met de uitkap van de eerste aanplant uit '89. Dan hebben we een een cyclus." De uitdunning na acht jaar is nodig om de overblijvende snel groeiende bomen voldoende licht te laten krijgen. Na twaalf en zestien jaar volgen weer van die uitkapronden, waarna de grote bulk na twintig jaar wordt geveld.

Zagerij

Als alles volgens plan verloopt heeft Flor y Fauna straks tussen de drie- en vierhonderd Costaricanen in dienst op een plantage met een oppervlak van 3100 hectare, waarvan 400 hectare hectare natuurgebied. Volgens Huizinga loont het bij een dergelijke omvang ook om een zagerij neer te zetten, die het hout ter plekke kan verwerken. „Maar dan is het voor ons ook mooi genoeg geweest," vindt Huizinga, „dan houden we er voorlopig mee op. Dat komt ook, omdat onze zoon Ben er niet meer is. Hij regelde eigenlijk alles in Costa Rica." Huizinga's zoon kwam in februari van dit jaar om, toen hij tijdens een toeristische rondvlucht in Costa Rica neerstortte.
Het ongeluk zette de bij de plantage betrokken partijen wel aan het denken over het voortbestaan van het project. Daarom zijn de aandelen van Flor y Fauna nu ondergebracht in de stichting Continuïteit Flor y Fauna, waar Ohra, WNF en Huizinga in vertegenwoordigd zijn.
Zakelijk zit Teakwood nu waterdicht in elkaar, denkt Huizinga. Hij heeft op zijn laatste trip naar het gebied weer een bewijsstuk vergaard om kritikasters de mond te kunnen snoeren. In de offertes gaat Flor y Fauna uit van een gemiddelde diametergroei van de boompjes van twee centimeter per jaar. „Maar het zijn er soms wel vier!" glundert de plantage-eigenaar. Een schijf teak, die hij in Costa Rica op de kop tikte, levert het bewijs.
Maar de beste reclame voor Teakwood wordt over een paar jaar geleverd, weet Huizinga. „In 1997 komt de eerste uitkap van Teakwood 1. Dan zullen we laten zien wat onze boompjes waard zijn. Alle kritiek zal dan verstommen."

volgende zaak

door rob peters

Incest

Als moeder ging kienen, speelde Jaap (43) seksspelletjes met zijn twee minderjarige dochters.

Moeder kiende jarenlang vrijwel elke avond.

Jaap krimpt van schaamte voor zijn rechters herhaaldelijk in elkaar.

Vooral als zijn jongste dochter in de getuigenbank ongedwongen elk detail van zijn incestueuze daden uit de doeken doet.

Een kleurloze man in een vaal grijs maatpak probeert op allerlei manieren zijn schuld te bagatelliseren.

'Ik ben monogaam en de kinderen hebben maar wat gezegd,' heeft hij verklaard, nog vóór zijn dochter in de getuigenbank is verschenen.

Later zegt hij dat hij wel eens per ongeluk langs een borstje of geslachtsdeel heeft gestreken. Niks bijzonders.

Een Jehova's getuige mag volgens zijn geloofsovertuiging immers niet liegen.

'Krijgt hij nog meer straf als ik nog andere dingen vertel?' gaat zijn jongste dochter onverdroten verder.

De oudste dochter van Jaap twijfelt over haar rol. Zij beroept zich duidelijk opgelucht op haar verschoningsrecht.

Zij heeft zich met haar vader verzoend.

In de wachtkamer van de rechtbank was de setting van dit familiedrama al voor de zitting duidelijk.

Vader en oudste dochter rechts, een moeder die in het midden afwacht en links de jongste dochter, die zint op wraak.

Raadsman mr. Gerard van Asperen doet zinloze pogingen om de familieband te herstellen.

Ook zijn poging de zaak achter gesloten deuren te laten behandelen, lijdt schipbreuk.

'Incestslachtoffers' moeten weten dat justitie hen wil beschermen en op welke manier, steunt de rechtbank de visie van het OM.

Jaaps' eega verdwijnt al snel na het begin van de behandeling van de publieke tribune.

Zij kan het voorlezen van van de dikwijls pijnlijke details van de handelingen die haar man worden toegedicht, niet langer aanhoren.

Jaap heeft nog even de houding beproefd van de begrijpende vader, wiens kinderen hem een poets willen bakken.

Het bijbehorend onnatuurlijke lachje van verstandhouding wordt door niemand beantwoord.

Officier van justitie mr. J. van Atteveldt drukt elke poging om de kinderen de zwarte piet op te dringen snel de kop in.

Hij eist hard 18 maanden cel (zes voorwaardelijk) en dat ondanks de wetenschap dat een veroordeelde wegens incest het dubbel zwaar zal krijgen in de gevangenis.

De laatste kleur trekt weg uit Jaap's gelaat.

Zijn jongste dochter kijkt triomfantelijk.

Veertien dagen later vonniste de Maastrichtse rechtbank zoals de officier gevraagd had.

TEXEL, te huur 6 pers. gemeubileerde woning, vrij na 11 sept. Logies + ontbijt op boerderij. Tel. 02220-11288.

Terschelling t.h. luxe stacaravans en chalets met douche, toilet en ktv. Gezellige gezinscamping. Nog enkele vrij va 24/9 + herfstvak. Inl: Camp. Eldorado 05620-2632

TERSCHELLING, te huur comfortable appartementen geschikt t/m 4 pers. Rustig gelegen in Oosterend. Vrij v.a 17/9. en in de herfstvakantie. Inl./folder: 05620-9099.

TERSCHELLING, t.h. 2 rustig gel. 4 pers. vak. woningen ANWB ***, v.v. alle comfort + een luxe app. ANWB ****, 2 pers., huisdier welkom. Vrij v.a. 25/9. 05620-3277.

AMELAND, HOTEL NOORDZEE
Uitgebreide arrangement-mogelijkheden
B.v. 3 dagen v.a. ƒ 99,- p.p.
Bel voor informatie: 05191-42228.

TERSCHELLING/AMELAND. Te huur chalets + luxe stacar's, voll. ing. ktv. Okt. + Herfstvak. vrij 05180-1581

AMELAND T.h. luxe landhuis aan zee in duinen. Vrij na 25-9. Herfstvakantie ook nog mog. Tel. 035-246460.

●● TEXEL ●●
Appartementenhotel-Rest.
TUBANTIA
Luxe app. met bad en toilet. Overdekt zwembad, sauna, solarium en restaurant in app. hotel aanwezig. Bel voor gratis brochure tel: 02220-14841, fax 10321

AMELAND, caravans t.h. 4-6 p. Nog mog. sept., okt. en herfstvakantie 05980-93279

TEXEL, Den Hoorn. App. te huur op landelijke BOERDERIJ. Inl. 02220-19495.

In het merengebied, hart van Friesland, ligt
Rekreatiepark yn'e lijte
gelegen aan het Pikmeer te Grouw.
MOOIE BUNGALOWS T.H., evtl. MET (ZEIL)BOOT.
Herfstarrangement: gedurende de maand oktober 10 dagen vakantie voor de prijs van 7.
Tel. 05662-1487 fax 1858.

Vraag het NIEUWE, 48-fullcolour pagina's tellende Gaasterland Sloten magazine aan bij: VVV Gaasterland Sloten, De Brink 4, 8567 JD Oudemirdum, tel.: 05147-1767

ZEILREDERIJ FRIESLAND biedt aan boord van de luxe driemast-zeilklipper voldoende ruimte voor KORTE VAKANTIES, TROUWERIJEN, RECEPTIES, JUBILEA, PERSONEELSREIZEN.
Informatie: tel: 05146-1581 fax: 05146-5323.

T.h Dieselmotorjachten, naseizoenkorting, herfstvak. nog vrij. Jachtw. v/d Werff, Drachten. 05120-12601.

Hotel-café-restaurant
Kuik
Brink 15
7963 AA Ruinen (Dr)
Telefoon 05221-1237
Bij ons kunt u nog ongestoord fietsen en wandelen

Bij bungalowpark DEN EN DUIN te Norg zijn in de herfstvakantie nog enkele bungalows vrij. Park is auto vrij. Inlichtingen en/of kleuren folder 05928-13164

Zoekt u rust, ruimte en gezelligheid. Kom dan naar Hotel Pension Herberg De Aanhouder Wint. T.h. prachtig grote chalet-caravan van 4-6 pers. Fam. Wubs 05998-87250.

GEEN PRETPARK, luxe 5* bungalows met grote tuin, aan bos. Ideaal wandel- fietsgebied voor rustzoekers. Sept. v.a. ƒ 445,- Herfstvak. ƒ 475,-/ƒ 575,- 05280-65803.

BUINEN, bij Borger: Gezellig FAMILIEPENSION "TRIENTE". Voor huiselijke sfeer. In bosrijk fiets- en wandelgebied. Kamers v.v. do/wc. Zeer geschikt voor fam. reünies (tot 20 pers.) Inl. en reserv. Tel: 05998-12491

HOTEL DE DRIFT, Dwingeloo. Tel. 05219-1538. 'n gezellig thuis in 't hartje van Drenthe. HERFSTARR. (3 overnachtingen) HP ƒ 175,- p.p.

NATIONAAL PARK, DRENTS-FRIESE WOUD, Pension Jachtlust, 3 dgs. arr. 2 nachten incl. 2 x 5 g.diner f167,50 p.p. tev. bung. app. t.h. herfstvak. 05212-7282.

HUNZEDAL BORGER:
EEN HOOGTEPUNT OP DE DRENTSE HONDSRUG.
Ook in Najaar en winter. Fraai gelegen 5 ***** bungalows voor een ontspannen week, midweek of weekend. Voor gasten GRATIS toegankelijk, sfeervol SUBTROPISCH ZWEMPARADIJS met buitenbad. Verder sauna, zonnestudio's, restaurant. Ideaal gelegen voor wandel en fietstochten. Tevens geschikt voor uw familiefeest. Voor herfstvakantie nog enkele bungalows vrij. N.B. camping geopend tot 31-10-93.
Info en folder: 05998-34698, Pb. 77, 9530 AB Borger

***Hotel de Westerburcht Westerbork. Herfstarr. Inl. of folder 05933-31238.

* Pension Nathalia *
GEZELLIG, GASTVRIJ.
BORGER, tel.: 05998-34791

Camping bungalowpark 'Calluna'
Stouweweg 3, 7731 RW Ommen, tel. 05297-1234
In een unieke omgeving met ruimte en rust.
Reserveer nu een luxe bungalow in de natuur voor een fijne vakantie. Honden toegestaan. Nieuwe 5* bungalows te huur vanaf ƒ 450,-. Alle faciliteiten aanwezig. Tevens nog jaarplaatsen beschikbaar op onze camping. Folder op aanvraag.

OOTMARSUM t.h. luxe recreatie bungalow v.v. alle comfort. Prachtig gel. in Twente. Tel. 033-729491 of 622522.

T.h. in de herfstvakantie 2 tot 4 pers. bungalows. Vak. verblijf Dennenoord: 05418-80221.(bij Ootmarsum)

OMMEN ingerichte stacaravan's op vakantiecentrum Besthmenerberg in de bossen met overdekt zwemb. Vrij na 11/9 ƒ 145,- pw Herfstvak. week ƒ 295,- Inl: 05274-1267

HOLTEN T.h. in de bossen van 'mooi Holten' rustig en vrij gelegen, comf. bungalows 4 en 6 pers., veel fiets- en wandelmog. Nog mog. herfst- + kerstvak. 05483-63592

HARDENBERG t.h. vrijstaande comf. stenen bung's gel. in bos nabij groot recreatiemeer. Midgetgolfbaan, aanw. Bungalowpark DE RHEEZER BELTEN. Tel. 05232-67679.

OMMEN, 2-10 p. bos bung's zwemb. Midw./(week)end Veel recreatie 05291-52926.

T.h. 6 pers. vak.woning in Natuurgebied De Wieden. Gelegen aan het water. Inl. 05208-66719.

Winterswijk t.h. ruime vrijst. vak. boerderij tot 8 pers. Prachtige omg.05430-69271

OMMEN, nw inger. bung. 5 pers. geen huisd. afh. st. NS mogelijk. Tel 02157-1465

●● Nog nooit op DE PAMPEL geweest? ●●
Ontdek zelf waarom zo velen zelfs in de winter telkens terug komen op Camping 'De Pampel', Woeste Hoefweg 33-35, 7351 TN Hoenderloo. Tel. 05768-1760.

Speciaal voor uw najaarsvakantie:
In de weekenden in het najaar en in de gehele herfstvakantie: 3=2.
U boekt 3 nachten HP en u betaalt er slechts 2!
Comfortabel en prachtig gelegen hotel op de Veluwe.
Info: EurOase hotel Beekbergen tel: 05766-3030.
Rust, ruimte en natuur

Geniet v/h mooie rijk van Nijmegen. Fietsen, wandelen en rust in Hotel-rest. Rozenhof***. Gelegen in H. Landstichting, gem. Groesbeek. Vraag arr.folder: 080-230359.

WINTERSWIJK vrijst. luxe recr. bung. in bos, speelt., cv, visw, ktv, 3 slpk. Herfstvakantie ƒ 555,- p.w. 074-664360

CAMPING DE VLINDERHOEVE ****
in Gorssel (GLD.) Grens Veluwe Achterhoek, HERFSTVAKANTIE kamperen ƒ 95,- p.w. all-in. Ook stacaravan verhuur. Folder? Bel 05733-1354.

ERMELO. T.h. zeer luxe en moderne VAKANTIE-BUNGALOWS op nw. park, ook comf. bungalows op buitengewoon prachtig natuurpark. Voordelige arr. in het naseizoen. Ook w'kend/midweekarr. Tel. 08380-51120.

Herfstvakantie 20% korting
op de kampeer-tarieven bij 'De Paalberg' in Ermelo. A.N.W.B. 4 sterren. Met recreatie-progr., gratis tennisb., en reductie op subtr. zwembad. Info-mapje: 03417-52373

Landgoedhotel Het Huis te Eerbeek,
heeft de ideale ambiance voor uw: * Overnachting in comfortable kamers. * Zakenlunches en -diners. * Bedrijfsparty's. * Recepties en bruiloftsfeesten. * Intieme etentjes. * Inlichtingen: tel. 08338-59135.

In de ACHTERHOEK tussen Ruurlo en Zelhem, ligt het nieuwe, prachtig aangelegde bospark "HET WOLFERSWOUD"
Verhuur van zeer luxe ruime vrijst. 6 pers. bungalows met drie 2 pers. slpk. Geen disco-bingo! Wel rust en privacy, bar-restaurant, terras, tennis, midgetgolf, veilige speeltuin en fietsverhuur. Info/brochure Tel. 08342-2958.

EEN WEEKJE HERFSTKLEUREN
Ook wanneer het weer ons even in de steek laat biedt de natuur veel om van te genieten. Een uitstekend uitgangspunt hiervoor zijn de bungalowparken van de CAMPING UNIE. Zo vindt u er overdekte en verwarmde zwembaden, tennisbanen en nog veel meer. Voor snelle boekers zijn er in de herfstvakantie nog een klein aantal bungalows beschikbaar. Voor de periode tot 15 oktober hebben wij aantrekkelijke arrangementen voor u samengesteld. Voor informatie en reserveringen belt u de DE Schaapskooi in Epe-Wissel 05780-16204 en de Lange Bosk in Beekbergen 05765-1252. Bel vandaag nog!

Herfstvak. in Flevoland
Nog enkele bungalows te huur nabij Veluwemeer. Gratis tennisbanen, fietsenverhuur, winkel, restaurant, wasserette.
4 pers. ƒ 350,- 6 pers. ƒ 380,- per week
Inl. Bung.park 'De Bremerberg' Tel. 03211-1659.

Speciaal voor uw najaarsvakantie:
Herfstvakantie: lang-weekend: f. 215,- HP, midweek: f. 240,- HP, week: f. 450,- HP. Tijdens de weekenden in het najaar boekt u 3 nachten en betaalt u er slechts 2!
Kind 2-12j -50%. Mooi gelegen hotel aan de groene rand van de gezellige en historische stad Amersfoort.
Info: EurOase hotel Amersfoort tel: 033-620054.
Rust, ruimte en natuur

HET MOOISTE DEEL VAN DE NOORDZEEKUST
Nergens in Nederland zijn de duinen hoger en breder en is het strand zo wit en schoon.
Lekker uitwaaien
Nergens vinden duinen, bossen, dijken en polders elkaar in zo'n wijds panorama.
Vraag brochure aan:
VVV Bergen/Bergen aan Zee
Tel.: (02208)-12124/12400 - Fax: 13890
VVV Schoorl/Groet/Camperduin
Tel.: (02209)-1504/1423 - Fax: 1024

BUNGALOW. ST. Maartenszee, GRATIS zwemparadijs Week, weekend, midweek en herfst. Tel. 02246-3109.

Campanula in St.Maartenszee, t.h. luxe bungalows met eigen subtrop. zwembad, sauna, tennisb. Inl.02246-1502

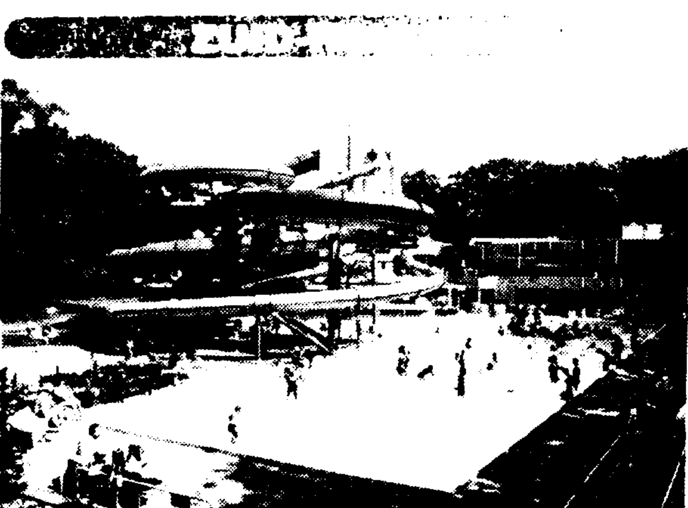
Bung's in St. Maartenszee onder de duinen, sfeervol ingericht, fijne fietsroutes. Herfstvak. vrij. Inl. 02246-1500.

HERFSTVAKANTIE
Ideaal voor vissers en watersporters!
Te huur nieuwe vrijstaande bungalows aan het water. 4-8 pers. vanaf ƒ 1000,- tot ƒ 1375, p.w. Weekend of midweek ook mogelijk. Er zijn 2 tennisbanen en een botenverhuur op het park aanwezig.
Bungalowpark De Vlietlanden
Droge Wijmersweg 5, 1693 HP Wervershoof.
Tel. 02288-1491, fax 02288-1266.

WIJK AAN ZEE, app. 2-4 pers., 300 m. van zee, sept/okt. vrij. Inl. 02517-5956.

RDP Vakantie & Recreatie biedt u een goede landelijke spreiding.

Apartment-house
De Graaf van Egmont
Egmond aan Zee
02206-4000
- 32 Luxe appartementen 2-4-6 pers. a/d Boulevard (nr. 20), Egmond aan Zee
- Zeer comfortabel, met KTV • kabel, radio, telef., compl. ingerichte keuken, luxe badk.
- Gratis gebruik v/h binnenbad, peuterbadje, sauna, solaria, tafeltennis en fitnessroom
- Eigen parkeerplaats
- Prijs-indicatie: OKTOBER p. week v.a. ƒ 490,- (2 p.) v.a. ƒ 665,- (4 p.)
- Vraag gratis kleurenbrochure aan!

Het tropische Tikibad! Daar kikker je van op!

Nazomeren op Duinrell in Wassenaar
Wie overnacht op Duinrell heeft t/m 31 oktober gratis toegang tot het attraktiepark en kan het hele jaar genieten van het tropische Tikibad (zie foto), de Tikisauna, de bowlingbanen enz. Voordelige nazomer-tarieven voor de luxe 4- en 6-persoons DUINGALOWS: ideaal herfstvakantieverblijf, sfeervolle winter-, Kerst- en Nieuwjaarsarrangementen. Rustig kamperen in het naseizoen op de gezellige Duinrell CAMPING (speciaal herfstvakantie-arrangement!) of een verblijf in onze groepsakkom.
DUINHOSTEL. Bel voor reserv. of folder: 01751-19314.
DUINRELL. DAAR KIKKER JE VAN OP!

HOTEL DE BRANDING
3 min. v.h. strand. Geh. verzorgde vak. v.a. ƒ 290,- p.p. p.w. Invalidenlift aanw. Info Fam. Scholten 01719-12425 NOORDWIJK AAN ZEE

Pr. Vak.Bung. nabij Knokke CADZAND Inl. 04956-1444.

Vak.oord "Broedershoek" 6 pers. vakantiehuisjes Koudekerke-Walcheren ANWB Erkend Tel. 01185-1577 Fax. 2667

HAAMSTEDE, t.h. stacaravans, kl.tv, douche/wc, strand en bos 2 km. Herfstvak. ƒ 525,- all-in. Tel.01115-3670.

KAMPERLAND, bung. met uitz. op zee of a.h. Veerse Meer. RUITERPLAAT RECREATIEBEHEER, 01107-1866.

VVV OOSTKAPELLE
Nog geen plannen voor de herfstvak.?
Kom eens lekker uitwaaien aan het strand! Gezellige hotels en pensions, mooie campings en prima vakantiewoningen. Vraag nu onze gids aan: VVV OOSTKAPELLE, tel. 01188-2910.

Oostkapelle, 50 m. van het strand APPARTEMENT, v.a. ƒ 300,- per week incl. fietsen. Tel. 01188-3958 na 20.00 u.

PART. BUNGALOWS OP SCHOUWEN-DUIVELAND
V.a. 24/9. Weekend/Midweek 4 pers. v.a. .... ƒ 255,-*
Herfstvak. 16/10-22/10, 4 pers. v.a. .... ƒ 565,-*
Na 5/11 weekprijzen 4 pers. v.a. .... ƒ 255,-*
Gebruik van 1 fiets GRATIS van onze fietsenverhuur
*excl. bijkomende kosten. Meer info.? Bel 01119-1866.

BOEK NU EEN SUBTROPISCHE HERFSTHOTELVAKANTIE IN ZEELAND MET GRATIS OVERNACHTING!
Nu met extra gratis overnachting als u voor tenminste 2 nachten boekt. Voor slechts ƒ 75,- p.p. p.n. incl. uitgebreid ontbijtbuffet en GRATIS toegang tot het subtropisch zwembad in het hotel.
Boek nu uw subtropische Herfst****hotelvakantie
Bel het Churchill hotel : 01150-21120.

Voordeel Zeeuwse kust
Park Port Greve:
7 DAGEN BOEKEN, 5 DAGEN BETALEN
* Nieuw, subtropisch zwembad (gratis voor huurders) * Overdekte parkplaza met restaurants, shops, squash/tennisbanen enz. * Direkt aan Grevelingenmeer/Brouwersdam * Nieuwe, luxe 5-sterren villa's o.a. met sauna.
Bel snel 01119-1855
Brouwershaven/Den Osse

Herfstvakantie op Schouwen-Duiveland
Een goed idee!
Nog even genieten van strand, duin en bos. "Zeelandcamping de Wijde Blick" te Renesse biedt u luxe stacaravans, volledig ingericht v.a. ƒ 435,- per week. Kamperen kunt u natuurlijk ook: de hele week met uw hele gezin voor ƒ 185,- all-inn. EXTRA: gratis bootexcursie op de Oosterschelde of bezoek aan pannekoekmolen te Burgh-Haamstede, voor 2 pers. Voor reservering of informatie: bel 01116-1444 of 1387.

CENTRAAL MUSEUM UTRECHT
Tel. 030-362362
James Ensor
Schilderijen, tekeningen en grafiek t/m 3 oktober 1993

Koninklijk Paleis Amsterdam
Dam 1, tel. 020-6248698
Geopend: Monumentendag van 10 tot 17 uur
Herfstvak: 16 t/m 24/10 van 12.30 - 17 uur
Tent. Kon. Sub. v.d. Vrije Schilder. kunst
Elke di-, wo-, en do-middag 13 tot 16 uur
Rondleidingen op afspraak

SINGER MUSEUM LAREN
t/m 10 oktober: Jan Sierhuis; schilderijen en grafiek
t/m 31 oktober: Victor Vasarely; schilderijen, tekeningen, objekten en grafiek
t/m 31 oktober: Zilver in beweging; objecten met zilver
di. t/m za: 11-17 uur, zo: 12-17 uur, ma: gesloten
Oude Drift 1, Laren nh, 02153-15656

EEN EXTRA DIMENSIE
van camera obscura tot stereofotografie
camera obscura's, anamorfosen, opticaprenten en -spiegels, stereoscopen, -foto's, -camera's, anaglyfen en hologrammen.
11 september t/m 21 november 1993
TEYLERS MUSEUM
Spaarne 16, Haarlem, 023-319010.

Valkenburg "BERGZICHT" *** Gezell. 2 pers. app. bosr. omg. 300 m. van centr. Voor inl. of fold. 04406-12119.

Bungalowpark HET BUSSCHELKE Noorbeek in heuvelland. kl.schalig, kl.verw.zwemb. 04457-1596 / 043-214258

VALKENBURG, te huur vakantiebungalows rustig gelegen op prive terrein in bosrijke omgeving en 10 min. te voet van centrum, voor informatie: 05964-2774.

Vak.app. in omg. Valkenburg, alle comfort, ƒ 35,- p.p. Groepen v.a. 4 pers korting. Walem 11a, tel. 04459-1237.

VALKENBURG: FAM. HOTEL BUITENZORG ** t.o. station afgesl. park pl. uitst. keuken, gezell. sfeer. LO v.a. ƒ 270,- p.wk HP ƒ 345,- VP ƒ 395,- 04406-13570.

Gulpen V.V.V. Wijlre
voor een fijne vak. in 't Zuid-Limb. heuvelland, pr. gel. in Geul- en Gulpdal. Geniet van wandel- en fietsmogelijkheden. Vr. de gids. Pb. 27, 6270 AA Gulpen. (04450) 1444.

VALKENBURG Hotel Berkelpoort, 200m van centr. Bar en terras. LO v.a. ƒ 37,50, HP v.a. ƒ 52,50. 04406-12978.

VALKENBURG, app./hotel "DE HEEK", rustig gelegen. Kamers met douche/wc/tv. LO p.p.p.n. ƒ 45,-. 4 dagen ƒ 162,- p.p. en 7 dagen ƒ 252,- p.p. Voor inl. 04406-15177.

In ZUID - LIMBURG, 2 - 23 pers. app. te huur in verbouwde Boerderij, voorzien van alle comfort. Tel. 045-443296.

Hotel/Pension ORANJE in Valkenburg, volledig verzorgd v.a. ƒ 53,50 p.p.p.d. Inl. tel. 04406-13094.

U verdient het!!!
Een héérlijke vakantie in een luxe 4/6-pers. chalet op een schitterend gelegen vakantiepark direct aan het water o.a.: overdekt zwembad, sauna, tennisbanen, midgetgolf, discotheek, restaurant, watersportverhuur etc.
WEEKEND, MIDWEEK tussen 13/9-15/10 . ƒ 195,- ALL-IN
HERFSTVAKANTIE, 15/10-22/10 .... ƒ 495,- ALL-IN
HERFSTVAKANTIE, 22/10-29/10 .... ƒ 395,- ALL-IN
Recreatiepark Leukermeer-Well
NOORD-LIMBURG, 04783-2444.

GEM. LANDGRAAF, HOTEL OVERSTE HOF***
Gel. in het natuurgebied Strijthagen. Fac.: tennis, midgetgolf, forelvijvers. Kamers v.v. douche, wc, tv en telefoon. Midweekarrangement ƒ 360,- p.p. HP. Overste Hofweg 14, 6372 VG Landgraaf Tel. 045-320032

HOTEL RESTAURANT RICHE ****
Neerhem 26 Valkenburg. Tel. 04406-12965.
Een van de bekende Rooding Hotels, gastvrij en comfortabel, aan de rand van het centrum. Vr. vrijblijvend onze brochure en arrangementenfolder. b.v. onze topper ONTSPANNINGSARR. 3 daags incl. H/P. welkomstdrankje, gr. entree Holland Casino, 1 dag fietshuur. 3,5 uur gr. entree Kuurbad Thermae 2000 slechts ƒ 234,- p.p.

VVV Heuvelland - Zuid-Limburg
Bossen, weilanden, beekjes, heuvels, dalen. Prachtige natuur. Ideaal voor de natuurliefhebber. België en Duitsland binnen handbereik. Door de uitgestrektheid van het gebied heerst er altijd een weldadige rust. Uitstekende accommodatie met div. arrangementen. Gratis info. over Epen, Mechelen, Slenaken, en Eys. 04455-1346.

Centraal in Z.Limb., vak. woning tot 6 pers. W'kend v.a. ƒ 250,-. Tel. 04493-3899.

Valkenburg, Hotel All Good 2 min. van centrum, l.o. v.a. ƒ 35,-. Tevens vak.appartement t.h. Tel. 04406-13380.

VALKENBURG
Hotel à Campo, geheel gerenoveerde kamers v.a. ƒ 37,50,- p.p. incl. ontbijt Broekhem 58, 04406-12455.

VALKENBURG
8-dgs herfstreizen slechts ƒ 555,- p.p. met halen en brengen per bus + volpension + 3 bustochten + gezellige avonden + vele extra's. Bondshotel P.Hermens, A.N.W.B.*** Geen annuleringsverzekering nodig. Unieke 8-dgse reizen april t/m oktober. Bel nu voor gratis vakantiepakket. Tel. 04406-13020.

Welkom in: recreatieoord De Berckt
• subtropisch zwembad • ruime kampeerplaatsen • particuliere bungalow- en caravanverhuur • buitenbad • speeltuin • recreatieprogramma • kantine • restaurant • supermarkt • tennis • midgetgolf • manege •
Bel voor meer informatie: De Berckt Baarlo (L) Tel. 04707 - 1547
Herfst-kampeer arrangement (7 dagen) f 195,- All Inn
DE BERCKT

6000 m²
Overdekte Recreatie
Waaronder: Subtropisch-zwemparadijs, sport- en spelruimtes en tennisbanen. Vraag vandaag onze schitterende KLEUREN-BROCHURE aan en overtuig u zelf van de naam die wij hebben opgebouwd.
"DE KINDERCAMPING BIJ UITSTEK"
Camping "de Paal",
De Paaldreef 14, 5571 TN Bergeyk.
Tel.: 04975-71977. 5***** 5 vlaggen.

Vakantie-centrum "De Hertenwei"
Lage Mierde (N-B.) heeft nog bungalows vrij in de herfstvakantie. Voor kamperen is er een speciaal herfstarrangement. WINTERKAMPEERARR van 1/11 tot 31/3/'94 incl. gratis zwemmen in het overdekte zwembad, de toiletgebouwen zijn verwarmd. Vraag folder tel. 04259-1295.

We gokken gewoon op een mooie herfst.
Profiteer nu van de speciale herfstaanbieding van de 30 Bilderberg Hotels. Twee overnachtingen reserveren, derde overnachting inclusief ontbijt cadeau! Geldig in de herfstvakantie van 16 tot en met 31 oktober 1993. Bel 08373-6.22.22 voor een gratis informatiefolder of uw reservering.
BILDERBERG GROEP, HOTELS & RESTAURANTS

Familie Hotels hartverwarmend!
HART VOOR DE ZAAK EN HART VOOR DE GAST
Haal onze brochure bij uw VVV
Boekingen: NRC 070 - 3177190
Stichting Samenwerkingsverband Familie Hotels

Zonder dat u meteen forse bedragen voor een hotel, bungalow of appartement moet betalen: toch genieten van een vakantie in een andere omgeving? Eenvoudig! Door vakantiewoningruil kun je er eens vaker tussenuit. Het IWB regelt ALLES voor u, ook als u alleen oppas voor uw woning zoekt. Schrijf of bel voor info: IWB, Postbus 301, 8160 AH Epe. Tel. 05780-14235.

BESTWIG HOCHSAUERLAND
Het idyllische en bosrijke vakantiegebied centraal gelegen in Hochsauerland, geliefd om zijn gezellige hotels en pensions, vele vakantiewoningen (v.a. 35,- DM), de uitstekende wandelmogelijkheden en dagtrips naar bijv. Avonturenland 'Fort Fun' of de voor publiek opengestelde mijn Ramsbeck. Verkehrsamt Bestwig, Postfach 1163, D-59901 Bestwig. Tel. 09.49.2904.81275, fax 81274

Nièvre (M-Fr.) Huizen t.h. v. part. Ideaal fiets- & wandelgebied! 05782-5544/1740.

SEPTEMBER/HERFSTVAK Vak.won., gites. Aantr. prijzen, gratis gids SEJOUR EN FRANCE 085-257800 SGR.

Rosas 10 dg. bus + app. ƒ 299,- CBS 04929-64555

NATURISTISCHE Winter-zon-vakanties! Internatuur: 085-617134.

REKREATIEWONING
2e bouwfase

Direct aan de Golfbaan in het groen in het bungalowpark DE VOORTWISCH Henxel 33, Winterswijk (aan de weg naar Vreden), 33 exclusieve lokaties
ƒ 199.500,- vrij op naam
- traditioneel gebouwde stenen bungalow voor 6 personen
- eigen grond van ca. 500 m² op schitterend gelegen kavel
- C.V., open haard, terras, inbouwkeuken en isolerende beglazing.
Bezichtiging van de modelwoning op za. en zo. van 11-16 uur (05430-62789)
Lammers Immobilien
Tel. 09-49287143047 (Ned. gesproken)

NOVA PARK
Vakantiedorp voor heel het gezin aan de Belgische kust. Komfortabele bungalows. Recreatievoorziening. Info: Bredeweg 111, B.8420 De Haan.
Tel: 09.32.59 23 43 53 (NL spr.)

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen, al vanaf ƒ 200,- per week all-in. Inlichtingen: 04459-1598

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen,al v.a. ƒ 200,- p.w. all-in. Bezet van 10–7 t/m 21–8. Inl. 04459-1598

Najaarsaanbieding: T.h.: Z-België. Voll. inger. app. 09.352.849066 (Ned.spr.)

VOORDELIGE CAMPING-, en lijndienstvluchten Reisburo IJmuiden 02550-31001 ANVR/SGR

Pendelbus Praag v.a. ƒ 169,- vertr. vrij + wo Hotel v.a. ƒ 20; 04138-72853 na 15 uur

DENEMARKEN OOK IN HET NAJAAR dichterbij dan u denkt
-Weekend-aanbiedingen Kopenhagen (v.a. ƒ 255,- p.p.)
-Hotelrondreizen/weekenden in herfstkleuren (**tot**)
-Luxe vakantiewoningen en appartementen voor een aantrekkelijke prijs (v.a. ƒ 355,- p.w.)
Bel voor informatie: 050-143200 INFO SKANDIC / Groningen (ANVR/SGR-1323)

Herfstvakantie Special IJsland
17-24 oktober
Ook week- en weekend pakketten Reykjavik
Voor meer info:
IJSLAND TOURS / A'DAM 020-6646179.

7 dagen halen, 5 betalen
In oktober en november voordelig uit in de bosrijke gebieden van Duitsland voor liefhebbers van rust en ruimte.
Gratis gids: ADE, afd. R, Pb. 400, 6710 BK EDE, tel. 08380-19563.

Bad Bentheim net over de grens! Gastvrij, sfeervol en... dichtbij
HOTEL AM BERGHANG
Schitterend op de zuidhelling gelegen familiehotel. De royale kamers en suites, alle met douche of ligbad, toilet, kabel-tv, mini-bar en telefoon, het binnenbad (29°C) en het relaxcenter, de bar, lounge en het restaurant (met meesterlijke kok!) garanderen u een zorgeloos verblijf. Eigen Fietsverhuur! Vanwege ons 10 jarig bestaan doen wij u 'n aanbod:
Jubileum-arrangement (5 nachten) DM 344,- p.p.
Incl. voorstelijk ontbijtbuffet en dagelijks variërende keuzemenu's
Nieuw: ons Happy Weekend (2 nachten) DM 184,- p.p. of Luxe Mini Vakantie (3 nachten) DM 254,- p.p.
Uw gastvrouw en gastheer Tina en Dieter Toffolo
Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-48445 Bad Bentheim
Gratis brochure? Bel 09-49-5922-2047, fax 09-49-5922-4047

EMS LAND
EIN STÜCK NÄHER ZUR NATUR
Dromen alleen is niet voldoende. Rijdt u eens naar het Emsland. Geniet van de rust, harmonie, adembenemende bossen, geheimzinnige vennen, romantische heide, riviertjes en meertjes. Stap eens over op de fiets, boot of wandelschoenen...
INFO-COUPON: Landkreis Emsland, Abt. H1, Ordeniederung 1, 4470 Meppen. Telefoon 09-49.5931.44420

SHOW
8 verschillende shows, o.a. grote goochelshow in het Wintergarten-Variete met tijgers en leeuwen, Aquatheater, 3-D-Bioscoop, Western Saloon

SPANNING
Maak een opwindende rit in het Space Center, de Grand Canyonbaan of de wildwaterbanen. Raak onder de indruk van de dinosauriussen.

SMULLEN
Vier internationale restaurants, snackbars en picknickplaatsen – PHANTASIALAND voor ieders smaak

Info-Tel. 01180 23456

Phantasialand
het Land van de onbegrensde mogelijkheden in Brühl bij Keulen

Brühl bij Keulen · Berggeiststraße – van 1 april tot 31 oktober dagelijks geopend van 9 tot 18 uur. Gemakkelijk te bereiken via de autobaan 553, direkt gelegen aan de B 51

De vlinderprofessor van Terschelling

Er is geen plek in Nederland waar zoveel soorten vlinders voorkomen als op Terschelling. En ze zijn net als de menselijke eilandbewoners nog eigenzinnig ook. Twaalf jaar lang heeft Piet Zumkehr van Midsland de dag-, nacht- en microvlinders van zijn eiland bestudeerd. Mede dank zij de gegevens die Zumkehr verzamelde, is Terschelling door het ministerie van landbouw, visserij en natuurbeheer uitgeroepen tot kerngebied voor dagvlinderbeheer. Het afgelopen jaar heeft de Terschellinger 'vlinderprofessor' de resultaten van zijn studies op papier gezet. Deze herfst verschijnen ze in boekvorm onder de titel 'De dagvlinders van Terschelling'.

DOOR SYTSE SINGELSMA

Sinds kort werkt Piet Zumkehr als vegetatiekundige in de duinen bij Egmond. Voor het Provinciaal Waterleidingbedrijf Noordholland stelt hij kaarten samen van alles wat er in het gebied aan planten voorkomt. Datzelfde werk deed hij daarvoor twaalf jaar op Terschelling voor Staatsbosbeheer.
Wat landschapstype betreft zijn beide gebieden met elkaar te vergelijken. Het gedrag van de vlinders verschilt ondanks die overeenkomsten echter vaak opvallend. Zumkehr noemt het geval van de duinparelmoervlinder. „In Noord-Holland zie je die eind mei, begin juni al vliegen. Op Terschelling komen de eersten pas halverwege juni tevoorschijn. In Noord-Holland haalt hij de nectar uit het slangekruid, dat eind mei al bloeit. Die plant komt op Terschelling nauwelijks voor. Daar is de akkerdistel de voornaamste nectarbron en die bloeit eind juni pas. Het heeft er dus alles van dat de vlinder zijn vliegperiode aanpast aan de bloeiperiode van zijn nectarplant."

Aan dezelfde parelmoervlinder is Zumkehr opgevallen dat hij in Noord-Holland een andere kleur heeft dan op Terschelling, ook al een eigenzinnig trekje. „Die soort is daar echt fel oranje van kleur, terwijl hij hier wat bruinachtig vam kleur is. Hetzelfde heb je met het zwartsprietdikkopje en het hooibeestje. Die zijn daar ook veel oranjer van kleur dan hier. Van Kennemerlandse vlindermensen heb ik gehoord dat ze daar tussen de oranje parelmoervlinders soms plotseling een bruinachtig exemplaar zien. Je hebt kans dat dan eentje is die hier vandaan komt."
Zumkehr veronderstelt dat de kleurverschillen een aanpassing van de dieren aan het landschap zijn.

Gewoon

Op Terschelling zijn sinds het midden van de vorige eeuw 47 soorten vlinders waargenomen. Dat is veel, zeker als men bedenkt dat in dezelfde periode in heel Nederland maar ruim zestig soorten gezien zijn. Sommige van die 47 soorten zijn nog steeds gewoon op het eiland, andere zijn bekend van maar een enkele waarneming. In totaal heeft Piet Zumkehr 37 soorten geturfd. Het gebied rond West is het soortenrijkst. Alle 37 soorten zijn daar te vinden op een gebied van enkele vierkante kilometers. In heel Nederland is geen plek te vinden met zo'n soortenrijkdom.

De gegevens die Piet Zumkehr met zijn collega Leo Bot heeft verzameld, zijn verwerkt in de atlas van de Nederlandse dagvlinders die samengesteld is door de Vlinderstichting uit Wageningen. De stichting heeft Zumkehr speciaal geëerd voor zijn bijdrage, die bestond uit 81.000 waarnemingen van dagvlinders. Terschelling is daarmee het meest intensief onderzochte gebied van Nederland.
Op basis van de atlas van de Vlinderstichting heeft het ministerie van landbouw, visserij en natuurbeheer een beschermingsplan voor de dagvlinders opgesteld. Dat plan is gebaseerd op het idee van de ecologische infrastructuren. Waar mogelijk moeten er verbindingen gemaakt worden tussen de verschillende natuurgebieden om dieren de gelegenheid te geven zich van het ene gebied naar het andere te verplaatsen. Geïsoleerde populaties van bepaalde soorten kunnen zo met elkaar in contact komen en hun levensvatbaarheid door de invoer van vers bloed verhogen. Boomwallen of wegbermen kunnen voor zo'n verbinding zorgen. In het geval van Terschelling vormt de kustlijn zo'n natuurlijke verbindingsweg. Trekkende en zwervende vlinders laten hun route door die lijn bepalen.

● *Piet Zumkehr, de vlinderprofessor, op vlinderjacht.* Foto: GPD

Uitzwermen

Het beschermingsplan heeft een aantal gebieden in Nederland aangewezen als kerngebied voor het dagvlinderbeheer. Dat zijn stuk voor stuk gebieden waar veel vlindersoorten voorkomen. Het plan veronderstelt dat er vanuit zo'n rijk gebied vlinders zullen uitzwermen naar armere gebieden.
Dat uitzwermen vanaf Terschelling is volgens Piet Zumkehr een vaststaand feit. „Begin jaren zestig heeft er een vanglamp gestaan in een boomgaard aan de Friese kust. Die moest de bomen insectenvrij houden, maar er kwamen ook veel nachtvlinders op af. Gerrit Stobbe heeft toen het heldere idee gehad om die vlinders mee te nemen en te determineren. Daaruit bleek dat er tientallen soorten bij zaten waarvan de rupsen leven op planten die alleen in de duinen en de kwelders voorkomen. Die vlinders moeten dus vanaf de eilanden het Wad zijn overgestoken."

Ook op een andere manier heeft Terschelling te maken met uitzwermende vlinders. Sommige vlinders trekken. Atalanta's en gele luzernevlinders komen ieder jaar uit het zuiden naar het noorden vliegen. Piet Zumkehr heeft echter ontdekt dat er ook een trek van vlinders uit het oosten naar het westen is. „Je kunt dat in het voorjaar heel duidelijk zien. Onder bepaalde omstandigheden kan dan de 'noordoostpassaat' gaan waaien en die kan heel lang aanhouden. Als je dan op het Amelander Duin op het uiterste puntje van de Boschplaat gaat zitten dan zie je voortdurend groepjes vlinders over zee aankomen. Soms met tien tegelijk, soms ook met tienduizenden. Het zijn vooral grote koolwitjes, maar soms zitten er ook gele luzernevlinders tussen. Als die trek er niet is dan zie je hier op Terschelling bijna geen grote koolwitjes."

Oostblok

Vorig jaar heeft Piet Zumkehr op Terschelling meer dan tachtig gele luzernevlinders geturfd, terwijl er in het hele land maar een paar honderd werden gezien. Verreweg de meeste daarvan werden gezien in Oost-Groningen, Friesland en het Waddengebied. In het zuiden kwamen maar een of twee overvliegen. Voor Zumkehr een sterke aanwijzing voor de juistheid van zijn oost-westtrek-theorie. „Op het vasteland komt die trek ook voor, maar daar valt het veel minder op dan hier. Ik veronderstel dat die luzernevlinders uit het voormalige oostblok komen. Door de crisis daar is veel landbouwgrond braak komen te liggen en die is in gezaaid met luzerne. Dat is goed veevoer en bovendien geschikt als groenbemester. Door al die luzerne zijn er enorme aantallen luzernevlinders gekomen en die gaan trekken."
Terschelling dankt zijn vlinderrijkdom volgens Piet Zumkehr aan de gevarieerdheid van het landschap. Er zijn kwelders, bossen, beschutte duinpannen, het elzensingelgebied langs de duinrand en er is heide. Wil het goed blijven gaan met de vlinders dan zal de natuurlijke rijkdom van het landschap moeten blijven bestaan.

Dynamiek

Voor de duinen betekent dat volgens Zumkehr dat het verstuiven van zand weer toegestaan moet worden. „Duinen stoven vroeger altijd. De eilanders lieten er ook hun vee grazen. Toen Staatsbosbeheer in 1910 het gebied overnam, mocht dat niet meer, want de duinen mochten niet meer stuiven. Er werd helm geplant en stuifplekken werden afgedekt met stro. Zo verdwijnt het stuiven. Maar je krijgt dan wel een opeenhoping van organisch materiaal in de bovenste laag. Die wordt daardoor vruchtbaarder, wat nog versterkt wordt door de zure regen. Zo krijg je geleidelijk aan verruiging van het landschap en raken de viooltjes, waar de rupsen van duinparelmoervlinders op leven, in de verdrukking. Op die manier is de duinparelmoervlinder uit Zuid-Holland verdwenen, toen de dynamiek van het stuiven daar uit het landschap gehaald was."

De experimenten die op dit moment op Terschelling uitgevoerd worden, hebben dan ook de goedkeuring van Zumkehr. „Zo'n duinparelmoervlinder gedijt het best in een dynamisch, stuivend duinlandschap. Daar bestaat het ecosysteem waarbinnen hij met andere dieren past. In dat vers aangewaaide zand ontkiemt zaad, maar de konijnen houden de vegetatie kort, waardoor veel plantesoorten een kans krijgen. Die konijnen hebben vaste plaatsen in zo'n landschap waar ze hun keutels deponeren en op die plaatsen zie je viooltjes groeien waar de duinparelmoervlinder zijn eitjes legt. Haal je een zo'n schakel uit het systeem dan is dat direct van invloed op de vlinders."

Waar Shakespeare big business is

● *Het geboortehuis van Shakespeare in Stratford-upon-Avon.* Foto: GPD

● *In dit huis, even buiten Stratford, woonde Shakespeares vrouw, Anne Hathaway.* Foto: GPD

Het theater is uit en in de boekhandel aan de overkant wordt de laatste hand gelegd aan een manshoge piramide van lijvige boeken: de Verzamelde Werken van William Shakespeare. Het winkelmeisje gniffelt. „Hij zou het eens moeten weten," zegt ze. „Z'n hele levenswerk te koop voor 1.99 pond."
'Shakespeare' betekent in Stratford-upon-Avon, geboorteplaats van de toneelschrijver, big business. Hij mag dan bijna vier eeuwen dood zijn, in het Middenengelse stadje leeft Shakespeare voort in de vorm van T-shirts, zakdoeken, pennen, beeldjes, oorbellen (de fameuze Shakespearrings) en natuurlijk papier.

DOOR CEES VAN ZWEEDEN

Stratford is een stadje van niets – 23.000 inwoners. „Maar we krijgen hier jaarlijks 2,5 miljoen toeristen," zegt Maureen Hicks op het gemeentehuis. „Alleen al zijn geboortehuis wordt platgelopen door meer dan een half miljoen mensen."
Van alle historische steden in Engeland heeft Stratford-upon-Avon naar verhouding de grootste invasie te verwerken. Het stadje telt drie theaters van internationale allure, een keur aan restaurants, en drie grote talenscholen voor buitenlanders. Maar een bioscoop ontbreekt. „De toeristen komen hier voor William," zegt Maureen Hicks zalvend, „niet voor Jurassic Park."

Stoomcursus

Zo groot is de toeloop van toeristen naar Stratford dat de regering geld beschikbaar heeft gesteld om de invasie in goede banen te leiden. Een op de vier inwoners van het stadje werkt in de Shakespeare-industrie, en velen van hen krijgen nu een stoomcursus Shakespeare-kunde. Het adagium: ook van de kroegbaas mag de toerist een correct antwoord verwachten op eenvoudige vragen als 'Wie was Anne Hathaway?'
Shakespeare is populairder dan ooit tevoren. „In 1859 waren er per 10 inwoners van Stratford 3 bezoekers die een bedevaart ondernamen naar Shakespeares huis," memoreert Maureen Hicks, die leider is van het regeringsproject. „Vorig jaar waren dat er 250."
Het woord alleen garandeert succes. De streek waarin Stratford-upon-Avon ligt, wordt door de VVV-kantoren aangeduid met 'Shakespeare's Country'. In het nabijgelegen Coventry werd een spoorlijn 'Shakespeare Railway' gedoopt, en onlangs gingen er stemmen op om Birmingham Airport te veranderen in 'Shakespeare Airport'. De gedachte: een Amerikaan zal eerder de bestemming New York-Shakespeare kiezen dan New York-Birmingham.
Maureen Hicks: „Je kunt je ook geen toeristische bestemming voorstellen die beter wordt gepromoot dan Stratford-upon-Avon. De meeste Engelsen zijn in hun jeugd wel eens op Shakespeare gestuit, en zelfs in het buitenland worden zijn werken in toenemende mate op scholen bestudeerd."

Onderwijs

De toekomst brengt het stadje aan de Avon waarschijnlijk nog dichtere drommen toeristen, want sinds vorig jaar is Shakespeare op iedere Engelse school verplichte kost.
Om ook de kwaliteit van dat onderwijs te waarborgen, opende de Royal Shakespeare Company in augustus in Stratford een school waar leraren Engels in 12-daagse cursussen vertrouwd worden gemaakt met de grote schrijver.
Prins Charles sprak bij die gelegenheid de eerste lichting leraren aldus toe: „Als ik zou proberen mijn kinderen het theater binnen te sleuren, zouden ze zeggen dat ze geen zin hadden, dat Shakespeare vervelend was, en dat ze liever met hun computerspelletjes bezig waren. Maar als ik door zou zetten, en ze zou dwingen een toneelstuk te zien, zouden ze het even fantastisch vinden als ik toen ik op 7-jarige leeftijd mijn eerste stuk zag. Je moet ze een schop onder hun kont geven."
De leraren keken wat verward, want dit was niet een techniek die zij op de pedagogische academie hadden geleerd. Maar in hun hart wisten zij dat Charles gelijk had – wie eenmaal aan de schrijver had geroken, was er voorgoed aan verslaafd.
Jaarlijks zien meer dan 1,1 miljoen mensen in Engeland een toneelstuk van de Royal Shakespeare Company (daarnaast worden ook nog stukken van de schrijver opgevoerd door andere toneelgezelschappen). In Stratford-upon-Avon alleen vindt een half miljoen belangstellenden zijn weg naar de drie theaters, een op de vijf toeristen. En de enige reden waarom dat er niet meer zijn, is dat deze theaters altijd zijn uitverkocht.

'Jamfabrieken'

De twee grootste theaters in Stratford, die in de volksmond bekend staan als de 'jamfabrieken', bieden conventioneel toneel. Voor wie iets anders wil, is er ook 'The Other Place'. In dit kleine theater staat de helft van het publiek zelf op het toneel, en neemt deel aan eenvoudige acts zoals de hand schudden van Julius Ceasar.
En na afloop dus: de boekhandel. „Ja, we verkopen meer Shakespeare-shirts dan Verzamelde Werken," beaamt het winkelmeisje smalend. „Maar," zo herstelt ze haar fout snel, „dat is natuurlijk omdat zo veel mensen de Verzamelde Werken van William Shakespeare al hebben gelezen."

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel. : 072-196596 fax: 072-196484

AMELAND, HOTEL 'BOS EN DUINZICHT'; 3-5-8-dgse arr. + fiets- en bootkaart, HP v.a. ƒ 155 p.p. Tel.05191-42368.

TERSCHELLING, 2-4 pers. appartementen met alle comfort, gratis gebr. trop. zwembad. Inl. 02503-32226.

AMELAND/TERSCHELLING t.h.:mobiele bungalows en stacaravans Voll ing. Vrij na 18/9. 05180-1206 n.o. zond.

TEXEL

UITWAAIEN OP TEXEL !

KRUIS DE GEWENSTE BROCHURE AAN, PLAK DEZE ADVERTENTIE OP EEN BRIEFKAART EN DOE 'M OP DE BUS. WIJ STUREN U DE GEWENSTE GIDS(EN) DAN GRATIS TOE
WADDENEILAND TEXEL, VERHUURADRESSEN EN REKREATIEMOGELIJKHEDEN
KAMPEERFOLDER, REISGIDS TEXEL
MET INFORMATIE, HOTELS, BUNGALOWS EN SPORTIEVE REIZEN
STICHTING VVV TEXEL PROMOTIE
POSTBUS 3, 1790 AA DEN BURG. TEL.02220 14741
Lekker weg in eigen land. Ook by ons!

AMELAND

UW VAKANTIE EILAND

Vraag de speciale reserveringsgids met Bungalow- en Hotelarrangementen of de groepsfolder: VVV AMELAND, Pb 14, 9163 ZL Nes. Bel: 05191-42020.

Terschelling: direct gel. aan de rand van bos en duin ***Hotel-Café-Rest. BORNHOLM. Alle kamers v.v. eigen terras, d.t. of b.d.t., ktv en tel. Inl. 05620-2266.

** HOTEL OP DIEK **

Texel, 5- en 8-daagse arrangementen op luxe kamer, incl.: diner en fiets v.a. ƒ 299,-. Tel. 02220-19262.

Texel

4-daags Fietsarrangement

Vier dagen (3 nachten) verwend op basis van logies/ontbijt. Incl. fiets en kaarten. Kamer met bubbelbad! Kompleet verzorgd, vanaf ƒ 232,50 p.p.

Hotel 't Koogerend
Info en res. tel. 02220 - 13301

een paar dagen in de natuur

TERSCHELLING ƒ 147,-

najaarsarrangementen in hotels en pensions 4 dagen / 3 nachten vanaf ƒ 147,- per persoon,

(inclusief bootretour en taxi-vervoer naar hotel en pension. Uitgebreid informatiepakket)

De arrangementen zijn geldig van 27 augustus 1993 tot 1 november 1993

voor informatie vvv terschelling postbus 20 8880 AA Terschelling West tel: 05620-3000

NATIONAAL LANDSCHAP TERSCHELLING

Uitwaaien op Texel

Genieten van de ruimte, de rust en de natuur, begint met onze comfortabele bungalows en appartementen op de mooiste plekjes van Texel.

In het najaar tot 30% korting t.o.v. zomerprijzen!

Bel voor de folder:
VREDELUST De Koog tel. 02220-17882
DE MUY De Cocksdorp tel. 02220-11433
KOBEKO De Koog tel. 02220-17748

Adverteren via RDP is kostenbesparend.

TEXEL, BELEEF 'T NU

Nu even lekker ertussen uit op een heerlijk waddeneiland in een fijn luxe 5***** appartement (met whirlpool) midden in de bossen vlakbij zee en strand.

Bel Residentie Californië 02220-16626

Herfst, Texel natuurlijk

Boek nu een lekker weekend of midweekje weg naar een heerlijk waddeneiland in een comfortabele 5***** bungalow (met subtropisch zwembad, manege en rekreatieprogramma)

Bel Zilverberkpark De Krim 02220-16275

TERSCHELLING RECREATIE TJERMELAN

Voor rust en stilte. 4 pers. app. met sauna. Midweek of weekend ƒ 375,-. 2 pers. app. Midweek of weekend ƒ 290,-. 5 pers. chalets. Midweek of weekend ƒ 225,-. 5 pers. caravans. Midweek of weekend ƒ 175,-. Voor info, Oosterend. Tel: 05620-8981 b.g.g. 2948

GAASTERLAND BIEDT AAN:

een geheel gerenoveerde groepsaccommodatie voor een vriendelijke prijs. Bel met de fam. Dooper 05140-3343.

Luxe VAKANTIE-APP. in geheel gerenoveerde Friese boerderij te Hindelopen, 2 min. van IJsselmeer, kinderspeelpl., ook voor groepen tot 26 pers. Info. 05142-1449.

VRIJST. BUNG'S, 4/6/8 p., aan vis/vaarwater in uniek merengebied. + pr. aanlegpl. Tel 05154-69566, fax 69925

Boerderij-Pension-Popta-Zathe, L.O. ƒ 27,50 p.p. + mini camping 3 km z.v. Harlingen 05176-41205

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erkend Luxe bung's t.h. Vraag kl.folder: 020-6459541 of 6413940.

Camping DE TIP, Schoonoord aan bos. Overd. zwembad sauna, enz. ANWB clas. **** 5 vlaggen. Inl. 05918-1279.

HERFSTAANBIEDING
HUNZEPARK - GASSELTERNIJVEEN.
Blokhutten 4 tot 8 pers. Midweek v.a. ƒ 296,-. Week v.a. ƒ 439,-. Gespec. in tal van doe-aktiviteiten. 05999-12479

VOOR UW VAKANTIE NAAR BOS EN HEI
Dan naar ODOORN-EXLOO! Info: VVV. 05919-49182.

MEPPEN 2-4 pers. appartementen in boerderij. Wandel/fietsroutes 05917-1819

"HOOR DE STILTE" Op bungalowpark Lanka Ruinen-rust-Ruimte Info/folder: 05281-1321.

Comf. bung. open haard, lighal of eenvoudiger. Ook nog Herfstvak. 05910-16743

Herfstvakantie? Holten met de Holterberg. Vr. gr. folder over de 33 in het bos gelegen vrijst. 4, 5, 6 pers. bungalows met alle comfort. Prijs v.a. ƒ 420,- p.w. Kl.tv. met satteliet ontv., speeltuin, midgetgolf, verwarmd zwembad, kantine met biljart, eigen fietsen verhuur, enz... Vakantieoord De Lindenberg, Borkeldsweg 57, 7451TA Holten Tel 05483-61364

SENIOR-VERWENVAKANTIE

V.a. 1 oktober spec. herfstarr. op basis van halfpension. Weekend vrijdag tot maandag ƒ 237,50. Midweek maandag tot vrijdag ƒ 305,-. Bel voor reservering of informatie:

HOTEL VAN DER MAAS***

Grotestraat 7, 7631 BT Ootmarsum Tel: 05419-91281

Hotel - Restaurant tante Sien Vasse

Ook de nazomer en herfst met zijn vele tinten lokt u naar het natuurschoonrijke

TWENTE

tel. 05418-80208

Sfeervol familiehotel in Saksische stijl met open-haardvuur en luxe kamers. Een hotel waar u zich 'thuis' voelt. Uitstekende gelegenheid voor uw zakelijke en privé-party's. Ideale fiets- en wandelroutes zijn voorhanden.

Folder en prijslijst sturen wij u gaarne toe.

Fam. Masselink
Denekamperweg 210, 7661 RM Vasse

BUNGALOWPARK 'T REGGEHUUS. Oase van rust in de bossen 800 m v/h bruisende centrum van Ommen. Voor week, weekend of midweek. Info ook over meerdere loka. in Nederland, Hogenboom recreatie 02977-45797

Ontdek het uniek natuurgebied van Hellendoorn in....

HOLLAND HOTEL HUGEN***

Speciale arrangementen, reeds v.a. ƒ 85,- HP p.d. Vraag de folder: 05486-55425. Johanna van Burenstraat 9, 7447 HB Hellendoorn.

Vasse (Ootmarsum) HOTEL MOSBEEK half-pension in oktober p.p. ƒ 60,- Tel: 05418-80481.

HOENDERLOO T.H. Luxe stacar's ruim en cpl. ingericht, d/w.c/tv, Direct a.h. wildreservaat v.a.- ƒ 315,- p.w. Seiz.- en jaarpl. voor (sta)car's v.a. ƒ 1125,-. Fold.: 05768-1600.

DE VELUWE ALTIJD MOOI. Luxe app., stacaravans en kampeerpl. Overd. verwarmd zwemb. midgetgolf, fietsverhuur, tennis etc. 'De Bosrand' Vaassen, 05788-1343.

NOORDZEEPARK

OUDDORP AAN ZEE T.h. 5***** Bung's ± 500 m. van zee Speciaal arrangement in de oktober-maand. Info + folder: 01878-3099 of 3211.

Gem. Hulst. O.Z-Vlaanderen nieuw hotel** 3 overn., HP ƒ 195 p.p., 2 pers. k., fiets gratis, 01143-5222

ELDORADO PARK Chaam 4 pers. bung. Inl.01619-1839

SCHIN OP GEUL. Hotel De Kroon 1 week HP Kamer/douche/toilet voor 2 pers. ƒ 825,-. Vr. onze folder 04459-1518.

Arcen en Velden. Familiehotel (geheel verbouwd). Tal van arrangementen, 3 dagen, 2 overnachtingen, 2 luxe diners, 2 x ontbijt vanaf ƒ 155,- p.p. Folders op aanvraag. Hotel-Restaurant Van den Hombergh. Tel. 04702-1291.

Slenaken, Hotel LA BONNE AUBERGE in het mooie Zuid-Limburgse heuvelland. kamers met bad/douche, toilet, tv, radio, mini-bar, lift. Vraag uitsterst aantrekkelijke najaarsarrangementen. Bel snel 04457-3541.

EUROTEL VENRAY ***

Gezell. Fam. Hotel in het centr. Eigen park.pl. Div. arr. v.a. ƒ 160,- p.p. Vr. folder. 04780-85777 Fam. H. in 't Holt.

Verrassend Voordelige Najaar/Wintervakantie

v.a. ƒ 166,- (per w'kend/midwk)

Rustig gelegen particuliere bungalows, volledig ingericht. Bungalowpark Simpelveld in het uiterste puntje van Zuid-Limburg. Diverse kortingen o.a. 30% korting voor 55+ wilt u meer weten? Vr. dan onze folder aan en/of boek nu uw vakantie in Zuid-limburg. Bungalowpark Simpelveld, Kruinweg 1, 6369 TZ Simpelveld, 045-441242.

HULSBERG Hotel/Pension van SOMEREN. Kamers met do/wc. Gezellige bar, biljart, speelt., terras, eigen parkeerpl.,,fiets aanw., 2 km van Valkenburg. Inl. 04405-1646

HOTEL DE OUDE HOEVE ARCEN

Een bourgondische ervaring in een 3-sterren hotel. Wij sturen u graag onze folder, 04703-2098.

RIVERPARC RHEDERMEER

TOPKLASSE DICHT BIJ HUIS

NAJAARSSHOW

BOUW 2e FASE GESTART vanaf ƒ 235.000.- v.o.n.

100% financiering mogelijk
Uitstekende verhuurmogelijkheden
Hoog rendement

Dagelijks geopend van 10.00 tot 17.00 uur

Ten oosten van ARNHEM ligt het prachtige natuur- en watersportgebied RHEDERLAAG. Hier, omringd door water en met uitzicht op de heuvels van de VELUWE, wordt RIVERPARC RHEDERMEER gerealiseerd. Het unieke park zal bestaan uit 380 zeer LUXE RECREATIE-VILLA'S op ruime kavels. De villa's, geschakeld en vrijstaand, zijn al te koop vanaf ƒ 235.000.- v.o.n. Overtuig u nu van de bijzondere KWALITEIT van de woningen en bezoek onze compleet ingerichte MODELWONINGEN. U kunt nu profiteren van onze gunstige aanbiedingen voor het interieur, tuin en hypotheek. Ook kunnen wij u een ligplaats in de jachthaven aanbieden. MODELWONINGEN en INFOCENTRUM zijn 7 dagen per week geopend van 10.00 tot 17.00 uur.

Bon voor gratis brochure:

Naam:............................. Adres:.............................

Postcode:............................. Plaats:.............................

Telefoon:.............................

Infocentrum Riverparc Rhedermeer ● De Muggenwaard 20 Lathum ● Antwoordnummer 301 6950 VC Dieren ● Telefoon 08336-32271 of 31986

Recreatiebungalows in Limburg

Nog slechts 28 te koop

De bungalows

Drie types in puike staat van onderhoud, met CV en complete inventaris, op zeer ruime kavels eigen grond

A1: 4-persoons vrijstaand f.82.500,-
A2: 6-persoons 2 aan 2 geschakeld f. 85.000,-
B: 6-persoons vrijstaand f.112.500,-

Huurgarantie

Creatief Vakantieparken regelt de verhuur van uw bungalow(s).

Per type bungalow een rendementsgarantie!

Bel voor informatie 05910 - 43255

Het park

't Vosseven ligt bij Stramproy in het prachtige Zuid-Limburgse landschap, vlakbij gezellige steden in België en Nederland. Het rustieke park is gelegen rond een natuurlijke vijver en heeft voorzieningen als een overdekt zwembad, restaurant, sportvelden, zonneweiden enz.

uw rendement 10 - 11,5%

VERKOOP
za. 11 en 18 sept.
zo. 12 en 19 sept.
van 11.00 - 17.00 uur.

dijkema commercieel vastgoed
Noorderstraat 44, Emmen

LEEGSTRA
Zuiderplein 31, Leeuwarden

Herfst-arrangement

Camping DE SCHAAPSKOOI in Epe-Wissel en DE LANGE BOSK in Beekbergen bieden u ook in de herfstvakantie volop vakantieplezier in de vrije natuur. Uiteraard zijn er overdekte en verwarmde zwembaden, tennisbanen en nog veel meer. Uiteraard is er ook aan een uitgebreid en orgineel recreatieprogramma gedacht. Bel snel, want voor ƒ 150,- all-in reserveren wij een plaats voor U! De Schaapskooi in Epe-Wissel 05780-16204 en De lange Bosk in Beekbergen 05765-1252. Bel vandaag nog!

MAARN, Bung.park DE MAARNSE BERG in de bossen. T.h. 4**** bung.'s 2-10 pers. herfstvak. vrij. 03432-1284

ST. MAARTENSZEE, bung's nabij zee en subtr. zwemb. Week, weekend, midweek en herfstvak. Inl 02246-1596.

Herfstvakantie TIP! Verblijf eens in een gezellig Pension in Opperdoes en geniet van veelzijdig Noord-Holland.

PENSION OPPERDOES 3 km v.a. het IJsselmeer L/O ƒ 35 p.p. Zie foto boven van ons gez. pension. Inl. 02274-5082

NOORDWIJK AAN ZEE. Sept. geluksweek met o.a. heel staatslot en 4 extra's gratis. Alleen 18-25 sept. nog 6 kamers met douche/toilet vrij. Hele week HP ƒ 345,- p.p. Ook nog dans en bingo-avond. Bel nu voor de nazomer-stunt-folder HOTEL "AAN ZEE" 01719-12919.

HERFSTVAKANTIE IN ZEELAND

Direkt aan strand en zee. Te huur met last-minute korting luxe bungalows chalets en stacaravans. Tevens te reserveren "subtropische kampeerplaatsen" Gratis toegang tot subtropisch zwemparadijs.

Roompot Recreatie
Tel. 01107-4200 / fax. 01107-1095.

• EPEN, (Zuid-limburg) • Uniek gelegen luxe vakantieappartementen, naseiz./herfststvak. vrij. Inl.04455-1510

RONDE EN PLATBODEMSCHEPEN

Te huur aangeboden tel 05154-69566 fax 69925

60 accomodaties in Nederland

Va. 10 pers. Bel: 08879-4641 Centrum Voor Groepsacc.

PROTENNIS Tennis/trainingsvakanties in Duitsland, Italië en Oostenrijk, het gehele jaar. Info: 02246-3500.

FLY DRIVE'S Florida, Griekenl., Turkije v.a. ƒ 895 AEROTRAVEL 043-640440.

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen, al vanaf ƒ 200,- per week all-in. Inlichtingen: 04459-1598.

St.Tropez/Cannes hotel ontb. 2 p. tot. ƒ 875,- p.w. of studio's/villa's 4-6 p. Momitel 09-3394795577 of 020-6719473

PARIJS 3-dgse busreis incl. stadstour, hotel in centr. Versailles, lichttour, vertr. 16 sept. PRIJS p.p. ƒ 179,-. SMIT Reizen, lid ANVR/SGR Bel: 03410-15000 of 12165.

BOPPARD, HOTEL L'EUROPE*** Gezell. Holl. fam. ANWB-hotel dir. a.d. Rijn. Alle kamers met do./wc/telef. /ktv met RTL-4. HP v.a. DM 48,- p.p.p.d. v.a. 7 nachten. Nieuw nu ook ons Hotel Bergschlösschen in het groen, alle kamers met do./wc/ktv/RTL-4. Kamer met ontbijt v.a. DM 33,- p.p.p.n. v.a. 7 nachten. Bel (wij spr. Ned.) of schrijf voor ons even voor een folder:

HOTEL L'EUROPE***

Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard. Tel. 09-496742-8020 Fax. 802802. Fam. A. Potharst.

Hotel Grossfeld

Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens

Het gezellige familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, mini-bar en telefoon. Zwembad (30°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei.

Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 285.- p.p.

Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Tevens aantrekkelijke weekend- en meerdaags arrangementen. Hotel Grossfeld, Schloßstraße 6, 48443 Bad Bentheim, Duitsland. Fax 09-4959224349.

Bel 053-353246 (NL) of 09-495922828 (D) voor prospectus.

NEDERLANDS HOTEL

In het mooie Sauerland

ZUM HESBORNER KUCKUCK (18 km van Winterberg)

Comf. inger., ANWB AA-erk. hotel beschikt over: 53 k., lift, gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegelb., bilj. Uniek gel. a.d. voet v.d. Bollerberg (758), midden i. d. bergen en bossen van HOCH-SAUERLAND. Nodigen wij ook u uit een plezierige ontspannende vakantie bij ons door te brengen! 7 dgn. v.a. DM 420,- HP incl. keuzemenu, ontb.-saladebuffet. Hoge kind.kort. Oelfestr. 22 D59969 Hallenberg/Hesborn. Tel.: 09-49.2984.475. Ned. gespr. Fax 573.

Sauerland, Hotel WALSBACHTAL te Züschen/ Winterberg, Nederlands sprekend personeel, mooie ligging. Vraag om infopakket 09-49-2981-1780.

Warstein nodigt U uit

De gastvrije stad in het natuurpark „Arnsberger Wald" 200-581 m.h.

Vak.won. v.a. 30.- DM p. dag. L.O. in pensions en hotels v.a. 16.- DM. V.P. v.a. 40.-DM. Korting bij bezoek aan stedelijke attracties met gastenkaart.

Vraag folder! Deze adv. uitknippen en sturen naar: R.D.P.

Stadt Warstein, Postf. 1309, D-59564 Warstein ☎ 09-49-2902-81-305

Groene stad met toekomst warstein

Grandioze aanb. in Slowakije, Oostenrijk en Zwitserl., met auto, bus of vliegtuig v.a. ƒ 199,- p.p. p.w. Bij de beste Wintersportspec. BALATON TRAVEL lid SGR, 073-425738.

Conway vouwwagens model Cambridge DL '93 compleet met disselbak nieuw prijs ƒ 8.170,- nu ƒ 6.700,-. Bel Maas: 03412-54087.

De meest complete en goedkope wintersportreizen all-in 10 dgs busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skiles, 7 dgn skiuitrusting v.a. ƒ 805,-. Dolomite Skisafari, 10 dgse busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skibegeleiding, 7 dgn skiuitrusting v.a. ƒ 920,-. Langlaufsafari, 10 dgse busreis, HP, 3 x 1/2 dag L.L.-les, 7 dgse L.L.-uitrusting, 3 L.L. excursies v.a. ƒ 635,-. Groeps-korting v.a. 10 pers. Alle reizen ook per eigen auto mogelijk. Bel voor gratis gids Reisburo Joy Tours 070-3633939 lid SGR/ANVR.

Solmar Tours Groepsreis Zuid-Spanje, 8 dgs vliegreis naar 3 sterren hotel, halfp., 4 dgn excursies naar Granada, Ceuta-Tetuan, Gibraltar en Mijas. Nederl. reisl. Vertrek 22 en 29 sept. ƒ 995,- Voor folder bel 040-460560.

Appartementen PICASSO BENIDORM

Het beste met de meeste service, ook voor comfortabel OVERWINTEREN. Vraag folder en prijslijst ma. t/m vr. 9.30-17.00 u. LISMAN 'PICASSO' tel.030-328212.

FREELINE (ANVR/SGR) Slecht zomer weer gehad? Dan nu inhalen! Hoe? Simpel, meegaan met onze super-friendly Freelinebus naar C. Brava, Salou, Benidorm. Fijn gepriisd hotel of app. erbij. Er zijn veel aanbied. voor sept. en okt. incl. herfstvak. Onze winterprijzen Benidorm 29 okt. t/m 30 april 1994 wekelijks zijn ook klaar. Gratis broch. en de aanbiedingen. 04970-16461 of 16465.

Barcelona! 8-dgse excursiereis met bezoek aan de hoogtepunten van Barcelona, Gerona en Montserrat va. ƒ 649! Nog vertrek mogelijk op 18/9, 16/10 en 23/10! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 (ANVR/SGR).

Solmar Tours, okt. aanb. Div. mogelijkh. incl. busreis, volpension. B.v. Malgrat 10 dgn in 2 sterren hotel v.a. ƒ 275,-. Salou 3 sterren hotel v.a. ƒ 315,-. Benidorm 3 sterren hotel v.a. ƒ 399,-. Bijk. kost. Royal Class ƒ 40,-, adm. kosten ƒ 5,-, garantief. ƒ 10,-. Tevens nog enkele mogelijkh. 24-27 sept. Bel voor gratis folder 040-460560.

GRATIS GIDS 10/17 dgn. Lloret htl ** HP. Sept. + okt. v.a. ƒ 249. Kerst 12 dgn. v.a. ƒ 649. Boosten Busreizen SGR 045-227777.

Najaar/winter/voorjaar ALGARVE:

4 weken naar de zon al v.a. ƒ 695,-; 8 wk. v.a. ƒ 845,-. Wekelijks vertrek v.a. 22 oktober Inkl. vliegreis transfer, reisleiding en appartement. Gratis brochure: PRIMAVERA REIZEN (lid SGR) 079-426350.

ROME & Lazio; unieke 8-daagse vleig-excursiereis ƒ 1.199,-. Nog vertrek mogelijk op 3/10, 17/10,24/10 en in nov. Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

Prachtige HERFST-busreizen met veel excursies naar: VENETIË 8 dagen v.a.......... ƒ 699,- vertrek 25/9 en 16/10, FLORENCE, 8 dagen v.a........ ƒ 699,- vertrek 16/10 en 23/10, TOSCANE, 10 dagen v.a.. . ƒ 899,- vertrek 15/10 en 22/10. 9-daagse reis met o.a. Florence, Siena, Assisi, Rome en Arezzo v.a. ƒ 799,-! Vertrek 16/10 en 23/10. Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

Kerstshoppen KOPENHAGEN 3 dagen tourcar/boot-cruise Incl. hutaccom. v.a. ƒ 249,- 18 nov., 16 dec. Reisburo Patrijs lid ANVR/SGR Bel 05275-3025.

VOORDELIG - RECHTSTREEKS RESERVEREN BIJ D.F.B. ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST

VRAAG NU HET INFOPAK...

★ Keuze uit 25.000 VAKANTIEWONINGEN
★ Meer dan 100 HOTELS

Wij reserveren gratis - Zonder administratiekost...

DANSK FERIEHUS BOOKINGBU...
Hoofdweg 99 - 9681 AC MIDWOL...
Telefoon 05975-1416

Kerstshoppen YORK 3 dagen mini-cruise incl. h... com., din. en ontb. 5, 26 nov. 3, 10, 16, 17 dec. Superp... v.a. ƒ 175,- Reisburo Patrijs ANVR/SGR bel 05275-30...

PRAAG 8 dgn. bus, prima hotel LO ƒ 350,-. Busp... ƒ 200,-. Vliegretour ƒ 450,-. Verhuur vak.-woningen MEVO REIZEN Holten 05725-1547.

PRAAG is onze specialiteit. Wekel. vertr. woensd. +... met touringcar. AANBIEDING: 6 dgn. va. ƒ 299,-, 7 d... va. ƒ 349,- incl. excursies en CONCERT; 10 dgn. Pr... Z.-Bohemen en Reuzengebergte. Vr. de gratis broch... bij MCeT, 04406-14142. Tevens voor bedrijven, scho... en verenigingen organiseren wij uw reizen op maa...

ZUID-BOHEMEN: 9- of 10 daagse excursiereizen m... bezoek aan de hoogtepunten van Zuid-Bohemen, PRAAG en WENEN v.a. ƒ 729,-. Nog mogelijkheden 24/9, 16/10 en 23/10. Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 lid ANVR/SGR

Ongelooflijk voordelige jubileum-aanbieding naar ... ravië. 10-daagse busreis incl. veel excursies, hotel ... zwembad en halfpension voor slechts f699,-! Nog ver... mogelijk in okt. en nov. Gratis reisgids? Bel Speci... Reizen Centrale 050-120100 of 020-6202121 ANVR/SG...

PRAAG pension B.o.B L/O v.a. ƒ 30,- 02290-39762.

HERFSTVAKANTIE in Budapest, 7-daagse busreis v... ƒ 399,- 8-daagse vergezorgde excursiereis v.a. ƒ 699,- nog vertrek mogelijk in sept. Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale: 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 lid ANVR/SGR

T.h. 1200 vak.woningen. MEVO REIZEN 05725-1547.

ONGELOOFLIJK!!!

CRUISE AANBIEDING

8 dagen naar de stralende zon v.d.

GRIEKSE EILANDEN

Ancona-Tremiti Eilanden-Corfu Athene-Santorini-Lefkada

ƒ 999,-

incl. vlucht, transfers, volpension, amusement, Nederlandse reisleiding voor info, folder en res., ook za/zo

EUROCRUISES

043-250808/251999 lid SG...

Er even tussenuit in het najaar? Op CORFU en SAMOS schijnt de zon. App. en pensions evt. met camping-vlucht. Gratis brochure. ROSS 05908-10019 lid SGR.

MOOIE app. 8 dgn ƒ 79... Duiken ƒ 345 (SGR/ANV... AEROTRAVEL 043-6404...

JAVA - BALI 30 dagen, rondreis ƒ 3950,-, kl. groepe... Indiv. Reizen. Ned. reisl. 1-11 en 6-12 nog enkele plaatsen vrij. Ver. SMARAGD REIZEN Inl. 02280-122...

Avontuurlijke RONDREIZEN Sumatra, Java, Bali, Sunda-eilanden en Sulawesi 22-34 dgn. v.a. ƒ 2.895,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. reizen in oktober en november ƒ 100,- korting. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

'n fijne vakantie in Indonesië

23 dgn. Java en Bali ƒ 2800,-. 30 dgn. Sumatra Java en Bali ƒ 3300,-. Volpens. + exc. + ret.ticket KLM/Garuda + binnenl. 'STICHTING HET SCHONE STREVEN' Leeuwarden. Info: 058-137706 of 674788 05220-55026 077-517133 072-335316 078-174654.

Kies voor een verzorgde overwintering op Bali

Wegens uitbreiding op enkele bungalowparken nog een extra diapresentatie op dinsdag 14 september om 13.00 uur in Het Roode Wold, Elspeterweg 24 te Nunspeet. Plaatsen reserveren gewenst. Inl. D. v.d. Linde, Tel: 05212-1866

Indonesië

24 dg. Java-Bali rondreis ƒ 2695,- Vertr. 17/10, 21/11, 12/12 Vraag brochure: Reisver. Selamat Jalan Postbus 21, 3760 AA Soest 02155-15933/15759.

Najaarsaanbieding: 1 w... L.O. v.a. ƒ 565,-. Voor overige aanbiedingen: BRAVO 053-333138 lid SG...

HAFRE REIZEN

Diverse reizen naar India en Sri Lanka (ook motor- en vogelreizen). Prijzen vanaf ƒ 2525,-. Kleine groepen. Bel HAFRE voor de brochure: 072-152228.

Avontuurlijke rondreis EGYPTE 15-22 dgn. v.a. ƒ 1495,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Alle Egypte reizen nu ƒ 100,- KORTING! Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

Avontuurlijke rondreis Jemen 27 dgn. ƒ 2895,- inclusief vliegreis, hotels, vervoer etc. Diverse vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

2 WEKEN GRATIS CAMPER

Vertrek tussen 17 okt. en 1 nov. zonder bijkomende kosten, Vanuit U.S.A. naar CANADA. Exclusief vliegreis (v.a. ƒ 1070,-) + hotelovern., verlengen is mogelijk. BESLIS SNEL, OP= OP!! CADUSA Reizen: 02949-1635/3544

Aktieve rondreis MEXICO/Guatemala 31 dgn. ƒ 3.795,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

imburgs WOONBLAD

Ongewoning

Zaterdag 11 september 1993 ● Pagina 33

Nieuwe woonbeurs in RAI Amsterdam

Blik op wonen in heden en verleden

DOOR THEA WAMELINK

et lijkt een grootscheeps pektakel te worden, de oonbeurs '93, die van 21 tot n met 26 september in de ieuwe Parkhal van de RAI in msterdam ten doop wordt ehouden. Op een vloeropperlak van bijna 13.000 vierkane meter mag de consument ich vergapen aan 'de prachgste en meest complete preentaties' op het gebied van onen, zo verzekert het orgaisatiebureau dat de manifesatie heeft opgezet in nauwe amenwerking met de woonijdschriften Ariadne, VT-Wonen, Eigen Huis & Inteieur en Doehetzelf Wooniieeën. Er wordt niet alleen ekeken naar nieuwe meubelrends maar ook teruggeblikt n de tijd.

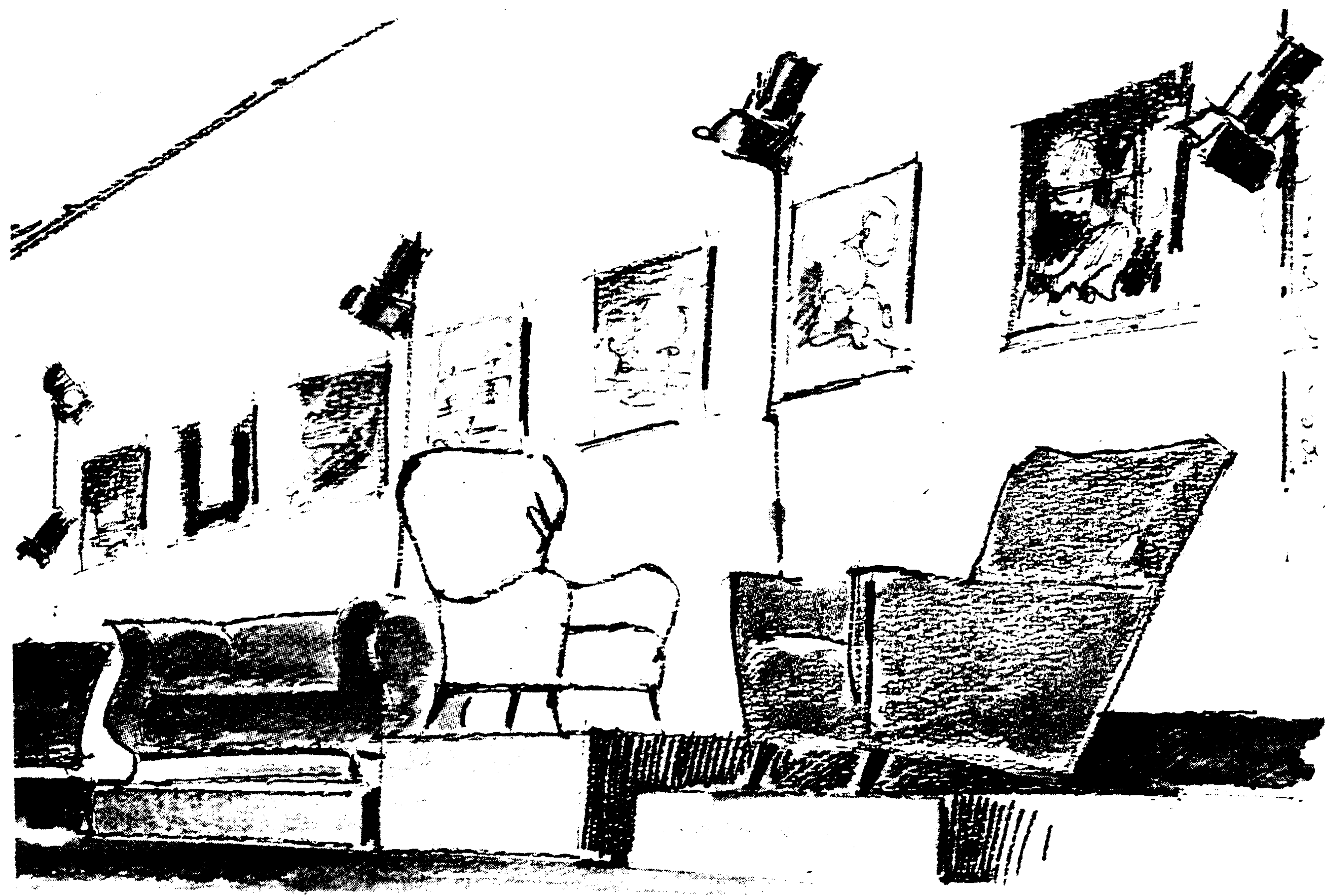
venals de woonbladen wil deze eurs de consument inspireren met deeën en niet met louter produken. Men tracht op deze beurs de agina's van de tijdschriften als het vare tot leven te brengen. Men indt er zowel complete keukens en adkamers als Perzische tapijten, ntieke meubels en designmeubels, vaarbij een hoge maar tevens 'haalare' kwaliteit wordt nagestreefd, at wil zeggen: haalbaar voor de in vonen en interieurinrichting geineresseerde consument, die overiens wel iets meer dan modaal eeft te besteden.

et centrum van de beurs wordt evormd door een plein met in het nidden een klaterende fontein. ier omheen zijn de stands van de voonbladen gegroepeerd. Over de engte-as van de hal loopt een brede venue, aan het eind waarvan het etit Palais is ingericht. Hier preenteren internationale stoffenmeren hun collecties.

r vinden verscheidene manifestaies en exposities plaats, zoals de fototentoonstelling '90 jaar interieur in Nederland'. Er is ook een overzichtstentoonstelling van interieurfotografie in de twintigste eeuw. Er komt een expositie van diverse ontwerpwedstrijden: voor douchegordijnen, keukeninrichting, meubelstoffering en tuininrichtingsprodukten. Ook is er een eerbetoon aan een belangrijke Nederlandse meubelontwerper, 'Een retrospectief 20 jaar Gerard van den Berg'.

Er is een stand waar concerten worden gegeven en waar tevens een champagne- en sorbetbar is ingericht. Voor kinderen is er een paviljoen met zuilen als zuurstokken en poezelige schaapkrukjes, waarbij zelfs schaapachtige geluiden ten gehore worden gebracht. Er zullen demonstraties Japans koken worden gegeven en er zijn workshops, onder meer voor het bekleden van meubels. Door de Stichting ID-Groep, opgericht door een aantal winkelbedrijven, wordt de jaarlijkse prijs voor de Ideaal Gedekte Tafel uitgereikt. Al die fraai gedekte dissen zijn op de beurs te bewonderen.

Van dinsdag 21 tot en met vrijdag 24 september is de beurs dagelijks geopend van 10 tot 21 uur, zaterdag 25 en zondag 26 september van 10 tot 17 uur. De entreeprijs voor volwassenen bedraagt 15 gulden, waarop voor lezers van de vier deelnemende tijdschriften via een bon korting wordt gegeven.

● *Een impressie van Woonbeurs '93, die in samenwerking met diverse woonbladen is georganiseerd.*

Hypotheekrente per 7 september 1993.

Vrijdag 27 augustus is de rente op de kapitaalmarkt voor het eerst-sinds enkele jaren onder de zes procent gekomen. De FBTO en het Woonfonds zijn de eersten die de dalende rente hebben aangegrepen om hun tarieven te verlagen. Bouwfonds comb. verlaagt alleen de tarieven voor de korte rentevaste periodes en m.i.v. 10-09 verlaagt Centraal Beheer met 0,3% haar tarieven t/m 20 jaar vast.

				rentepercentages		
		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant	
Naam bank					35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,02	2,66
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,70	4,16	2,76
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,00	4,36	2,92
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	7,80	5,11	4,14
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,20	3,85	2,53
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,40	3,98	2,63
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,70	4,18	2,79
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,00	4,59	3,73
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,20	4,72	3,83
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	7,50	4,08	2,71
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	8,00	4,41	2,98
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	7,10	3,81	2,50
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	7,30	3,94	2,60
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	7,60	4,13	2,76
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,90	4,52	3,67
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,10	4,65	3,78
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,07	2,71
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,70	4,20	2,81
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,20	4,72	3,83
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	0,25	7,50	4,03	2,68
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	0,25	8,00	3,80	2,94
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,20	4,06	2,47
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,60	4,59	2,67
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	7,00	4,65	3,73
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,10	4,07	3,78
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	7,50	4,07	2,71
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	7,50	4,41	2,71
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	8,00	4,03	2,97
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,16	2,66
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,70	4,78	2,77
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	3,90	3,88
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,40	4,10	2,54
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,70	4,39	2,70
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	8,00	4,62	2,96
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	7,20	4,62	3,74
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,20	3,97	3,74
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	7,40	4,17	2,62
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	7,70	4,45	2,77
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	8,10	4,45	3,00
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	7,80	5,11	4,14
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	7,30	4,78	3,88
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,00	2,62
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,80	4,20	2,78
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,50	4,91	3,99
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	7,30	3,93	2,60
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	7,30	3,91	2,57
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	7,50	4,04	2,68
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,00	2,62
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	7,20	3,87	2,55
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,00	4,59	3,73

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Nieuwe schuurmachine komt tot in lastigste hoekjes

Het grootste deel van alle schuurwerk wordt tegenwoordig ook door de doe-het-zelver machinaal gedaan. Er is keuze uit diverse soorten elektrische schuurapparaten, waarvan de vlakschuurmachine wel de meest bekende (en gebruikte) is. De gangbare rechthoekige of vierkante zool van dit gereedschap heeft echter een beperking: je komt er niet mee tot in binnenwerkse hoeken en al helemaal niet in nauwe openingen en andere moeilijk bereikbare plaatsen. Dit maakt in veel gevallen het schuren met de hand onvermijdelijk.

Bosch is bij het concept voor een pas nieuwe schuurmachine per definitie uitgegaan van juist dergelijke probleemgevallen. Met de PDA Delta schuurmachine heeft de fabrikant een opmerkelijke dimensie aan het machinaal schuren toegevoegd.

Zoals de naam al aanduidt heeft de schuurzool een driehoekige vorm, een gelijkzijdige driehoek met licht welvende zijden van 9 cm. De schuurvellen, evenals de zool voorzien van gaten voor de stofafvoer (aansluiting op stofzuiger mogelijk), worden met het bekende klithechtingssysteem aangebracht. De voorste punt zal in de praktijk het meest benut worden, maar door het schuurvel regelmatig een 'slag' te draaien (in een oogwenk gebeurd) kan toch het volle oppervlak optimaal worden benut en 'versleten'.

De uitgekiende vorm maakt het mogelijk praktisch èlk oppervlak tot in de uiterste hoekjes en spleetjes te bereiken. De punt van de zool steekt enkele centimeters voor de neus van de machine uit en de elegant-slanke vorm van het machinehuis maakt het werk er nog gemakkelijker op.

Een bekend schuurprobleem doet zich voor bij het opknappen van houten jaloezieën. Wanneer in zo'n of een soortgelijk geval de punt van de zool toch nog niet diep genoeg kan komen, kan de standaardschuurzool verwisseld worden door het lamellen-hulpstuk, waardoor de punt zelfs acht centimeter voor de neus uitsteekt. Ook deze wisselhandeling is, zonder gereedschap, in enkele seconden uit te voeren.

De Delta schuurmachine is verkrijgbaar in twee uitvoeringen: met één snelheid, of met een elektronische regeling in zes standen. De adviesprijzen van beide types zijn respectievelijk 200 en 240 gulden.

Privacy in zonnig huis op stelten

DOOR JO REIJNDERS

Wie van veel privacy wil genieten zou een huis zonder ramen kunnen bouwen. Maar dat werkt uiteraard niet wanneer contact met de tuin en veel licht ook nog op het verlanglijstje staan. Aan de Toon Hermanssingel op de Sittardse Kolleberg ontwierp architect Han Wijnen een woning die garant staat voor zowel de privacy als voor de andere wensen van de familie Lindemans. Gesloten aan de straatkant, veel openingen aan de zonnige zuidkant, die in verbinding staat met een fraai aangelegde tuin.

Eigenlijk is het een grote doos, die aan een kant dicht is en aan de andere kant op stelten staat. In de kopgevels is een trapeziumvormig gat. Het stuk muur dat daar is weggelaten, is als het ware naar binnen geklapt en dient als buitenmuur van de keuken of als binnenmuur in de woonkamer. Boven het trapezium een rond raam, dat perfect meespeelt in de schuine lijnen van de kopgevel. De twee buitenste stelten lopen als steunberen door tot aan de rand van het dak. En de donker gekleurde binnenste stelten vormen de verbinding met het overdekte terras en de glazen wanden van de woonkamer.

De woonkamer loopt vanuit de grote witte doos door naar de tuin. Vanaf de straat lijkt het een tuinmuur, maar achter de lichtbruine bakstenen bevindt zich wel degelijk de woonkamer. Om het effect van 'tuinmuur' nog te versterken heeft Han Wijnen bovenlangs de muur een strook glas laten maken. En ook binnen heeft hij dat gedaan. Alle ruimten beneden staan bovenlangs visueel met elkaar in verbinding. In de grote doos staat binnen eigenlijk een kleinere doos met daarin de hal, het toilet en een werkkamer. De binnenmuurtjes lopen niet helemaal door tot aan het plafond. Bovenlangs tussen de wanden en het plafond is een strook glas van ongeveer vijftig centimeter waar doorheen het licht vrijelijk naar alle ruimten kan. Hoewel het toilet geen buitenraam heeft, hoeft overdag het licht niet eens aan. 'Open maar toch gescheiden' is de achterliggende gedachte van Han Wijnen.

Glas is in deze woning toch al een veelgebruikt materiaal. De treden in de open stalen trap zijn van glas. De glazen tredes liggen in hoekprofiel en zijn negentien millimeter dik. Daaronder voor alle veiligheid nog een laagje draadglas. En de buitenmuur bij de trap is van glasblokken. Op de badkamer van de ouders heeft Han Wijnen zelfs een doucheruimte van glasblokken gemaakt. Een driekwart cilinder, fraai opgemetseld van glazen blokken en vanwege de ronde vorm bewust losgeplaatst van de muur. De douchekop hangt er als een soort microfoon boven, de kraan is op de plaats van een van de glasblokken in beton gestort.

Glasblokken ook in de noordgevel, maar wel erg sporadisch. Hier en daar een kleine vierkante opening. Deze 'schietgaten' laten weinig licht schijnen in de gang boven.
's Avonds van buitenaf een leuk effect als het licht brandt. De slaapkamers liggen op het zuiden. Bijzondere slaapkamers, want ze hebben twee verdiepingen. Het onderste gedeelte is groot genoeg voor een ruime slaapkameropstelling, maar het kan door zoon- of dochterlief ook als studeerkamer worden gebruikt. En dan verhuis je met je bed gewoon naar het bovengedeelte, dat met een trapje te bereiken is. Elk slaapvertrek heeft boven een klein raam, en 'beneden' een lage strook glas, die over de hele zuidgevel loopt. Door het glasoppervlak te beperken wordt het op de slaapkamers niet te warm. Ze zouden anders immers de volle 'laag' krijgen.
De strook glas in de zuidgevel steekt in het grote lichte vlak fraai af, samen met de rand van het steil hellende dak. Geen leien of pannen, maar grote platen zijn als dakbedekking gebruikt. Ze suggereren een zinken kap, maar zijn in feite van staal en daardoor minder duur. En wel zo duurzaam.
De nu witte muren zijn opgebouwd van grijze grindbetonblokken. Een laagje cementpleister erover en vervolgens mooi gewit. De hoge zuidgevel is bedekt met onderhoudsvrije lichtgele laminaatplaten. Geen ontsierende schroeven met afdekplaatjes trouwens. De platen zijn op de gevel gelijmd. In overleg met de bewoners heeft Han Wijnen gekozen voor zachte pastelkleuren. Alle bewegende delen in deuren en ramen zijn pastelviolet, de overige kozijnen zwartblauw. Staalwerk zoals dat van pilaartjes is turksblauw en de stalen trap is neutraal lichtgrijs. De uitbouw, waarin zich onder meer de woonkamer bevindt, komt met zijn lichtbruin als een aarden tint uit de grond.

Wijnen is geen man van standaardoplossingen. Volgens hem is bouwen in Nederland al veel te gestandaardiseerd. Nee, Han Wijnen wil liever voor elk probleem een nieuwe oplossing vinden. En dat levert bijzondere huizen op. Zoals op de Kolleberg.

● *Architect Han Wijnen houdt niet van standaardoplossingen. Ook dit huis op de Sittardse Kolleberg bewijst dat.*
Foto: PETER ROOZEN

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Het Amerikaanse leger te Schinnen vraagt te huur

woningen

met 3 of meer slaapkamers, ruime leef- en woonruimte en garage. Op goede stand gelegen. Contract voor minimaal 5 jaar met een optie voor verlenging van nog eens vijf jaar. ☎ 04493-7342 of 7416 of 7345.

Te huur gevraagd in

Maastricht, Heerlen en Kerkrade

ruimte tussen 500-1.000 m2, kan ook kelderruimte, oude fabriekshal, pakhuis, oude discotheek, etc. Tel. 046-581114 of Postbus 5223, 6131 PE Sittard.

Te huur gevraagd met spoed etage of appartement in ROERMOND of directe omgeving, tot max. ƒ 500,-. Tel. 04756-1382.

Te huur gevr. BOERDERIJ met stallingen voor het gebr. van dieren. Br.o.nr. B-04596, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jongeman zoekt appartement of woning in Roermond t/m ƒ 900,-. BELONING ƒ 150,-. Telef. 04704-2337.

Te huur gevraagd kleine BERGING, omgeving Geleen. ☎ 046-755085.

Te h. gevr. OPSLAGPLAATS v. inboedel en garagebox. Tel. 045-251437.

Te huur gevraagd eengezinswoning omg. LANDGRAAF, met tuin. ☎ 045-326896, na 18.00 uur.

Te h. gevr. per 1 okt. event. gestoff. APPARTEMENT voor min. 6 mnd. Huurpr. max. ƒ 1.000,-. Reg. Brunssum-H'Broek, ☎ 04405-1934.

Te huur GEVR. woonhuis met tuin te Eygelshoven/Kerkrade, huur tot ƒ 700,-. ☎ 045-462950.

Kleine beneden WON. gez. v. alleenst. dame, 2 à 3 kamer, tuin. 09-49-2455-2782.

Nette studente (gezondh. wetensch.) 22 jaar zoekt 1 á 2 kamer APPARTEMENT te Maastricht. ☎ 05990-14195.

In representatief

zakenpand

te huur: div. winkel-/praktijk-/kantoor- en magazijnruimten. 5 Min. van airport en centrum Maastricht. Inlichtingen: 043-640088 of 046-335840.

Te huur winkelruimte 40 m2.

Putstr. 54, Sittard. Tel. 046-521015.

Kantoor- of bedrijfsruimte

100 m2 of 200 m2

in centrum Sittard Stad

Bouwkundige afwerking in overleg. Br.o.nr. B-04607, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Voor HUUR en VERHUUR van

Gemeubileerde woonhuizen en appartementen

rent Service og
043-254771

Voor HUUR en VERHUUR in de hogere prijsklasse van

Woonhuizen Appartementen Zakenpanden

in Zuid-Limburg en grensgebied.

rent Service og
043-254771

Heerlen

Centrum 3e verdieping. Appartement te huur. Woonkamer, keuken, 2 slpks., badk., 2 balkons. Bruto vloeropp. ca 95 m2, huurpr. ƒ 1.060,- per maand incl. service-kosten.

Pickée makelaardij bv
Heerlenseweg 22
6371 HS Landgraaf
Tel. 045-326767

Woon/kantoor/bedrijfs- en hobbyruimte te BEEK, v.a. ƒ 75,- m2, zeer gunstig gelegen. Tel. 03404-53680, fax 03404-55146.

Te h. gerenov. tussenw. te Lindenheuvel-GELEEN ƒ 882,- p/mnd. 046-748670.

Te huur gemeubileerd appartement omgeving HOENSBROEK voor werkend persoon. ☎ 045-241588.

Complete etage/woning te verhuren aan represent. Europese/Aziat. jonge vrouw, ca. 30 jr. Doel huis. contact. Huurpr. n.o.t.k. 045-250999.

HEERLEN, nabij Centrum, klein app. met gemeensch. douche en toilet, alleen v. pers. met vaste baan. Te bevr. 045-420821.

Te huur 1-persoons appartement te BRUNSSUM o.a. woonkamer met open keuken, 1 slaapkamer, badk. met douche. Te bez. op afspraak ☎ 045-715294.

Te huur 1-kamer APPARTEMENT C-Heerlen, huur ƒ 710,- incl. gas/water. 045-742726 (kantooruren maandag a.s.)

BEMELEN, gemeubileerde en ongemeubileerde studio en inger. bungalow te huur. Inl. ☎ 04407-1321 b.g.g. 2327.

Te huur appartement, gemeente KERKRADE (Bleyerheide). ☎ 045-454708.

Mooi gestoff. appartement te h. in VALKENBURG, 1 slpk., voor langere tijd, ƒ 950,- per mnd. all-in. Inl. tijdens kant. uren 04406-12870.

Te huur 1-pers. APPARTEMENT, best. uit zit/slaapkamer, badkamer met toilet en hal. Huur ƒ 540,- p.mnd. all-in. Naast restaurant Lotus, Kampstr. 17, Schaesberg. ☎ 045-325192.

Te huur APPARTEMENT te Kunrade/Voerendaal op begane grond met tuin en parkeerplaats. ☎ 045-310570.

Eenpersoons appartement gem./gestoff., voor werkend persoon. Telef. 045-241784.

Te huur APPARTEMENT, 3-hoek Heerlen-Hoensbroek-Brunssum, huurpr. ƒ 650,-. Postbus 6014, 6440 DA Brunssum.

Te huur ruim appartement in centrum HEERLEN, pr. ƒ 800,- excl. Tel. 045-441977.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Maastricht

ruim, licht VRIJSTAAND HUIS met schitterende onder arch. aangelegde tuin (ZW), in perfecte staat van onderhoud, nabij AZM en Savelsbos. Indeling: hal, toilet, ruime woonkamer plus keuken. Eerste verdieping: 4 slaapk., badk., aparte wasruimte v. trap naar zolder, hobbyruimte, VIJFDE SLAAPKAMER. Zeer ruime garage. Geheel geïsoleerd en dubbel beglaasd. Uitbouw t.b.v. bv. KANTOOR, eenvoudig te realiseren. Tel. 043-614787.

Woonhuis verkopen???

Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan. 100% zekerheid en geen makelaarskosten. Denis Vastgoed. Telefoon 040-518428.

**** Leuk huis gezien ??****

Eerst laten taxeren, dan pas kopen!!

VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
NVM

Van de Pas. de makelaar van de koper!

Wilt u uw pand verkopen, bel dan Makelaardij Düsterwald voor een vrijblijvende afspraak. Wij zoeken voor Duitse klanten woonhuizen in het gehele grensgebied.

Immobilien Düsterwald, ☎ 045 - 351254.

**** Hypotheekrente v.a. 7%!! ****

Met tienduizenden guldens voordeel;

HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616

Ook voor t de beste Hypotheek!

Bouwkavels in bedrijvenpark

Geschikt voor kantoor c.q. loods eventueel

met woning

Kavels zijn gelegen in Susteren. Prijzen vanaf ƒ 36.000,- (excl. BTW) Voor inlichtingen: Grouwels/Daelmans. Tel. 043-254565.

Enorm verkoopsucces

Wij zoeken voor meer dan 100 geïnteresseerden, woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS, HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD
Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaarskantoor voor Nederlandse O.G. verkopen? Bel ons.
Ook als uzelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.
U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling ƒ 250,-.
Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergissen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons. Onder alle verkopers verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.
Eerste prijs: 2 dagen Euro Disney Parijs voor 4 pers.
Tweede prijs: 1 dag Euro Disney Parijs voor 4 pers.
Derde prijs: 1 dag Phantasialand Köln / Brühl voor 4 pers. en nog veel meer mooie prijzen.

☎ 09-4924073017 / 045-451291

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

Bouwgrond en Huizen gezocht!

Voor onze klanten zijn wij voortdurend op zoek naar geschikte objecten in het gebied aan de grens. Maak gebruik van onze deskundigheid en ervaring bij de verkoop van onroerende goederen in het grensgebied!
Wij geven u raad bij:
* de reële prijsstelling
* de afwikkeling zonder problemen
*en snelle verkoop van uw huis.
Overtuig u van onze betrouwbaarheid!!!
Overleg vrijblijvend met onze deskundige, internationaal ervaren raadgevers.
Profiteer van onze ervaring want bij APPEL telt: "Een goede raad spaart veel geld"
250 DM BELONING
betalen we aan diegene, die ons helpt aan iemand die zijn huis verkoopt. Bel voor meer informatie!!!

HAUSVERMITTLUNG & FINANZIERUNG APPEL
0949-241-27715 • 9.30-13.30

IMMO-TREND

Der Immobilien Partner

Voor onze klanten zoeken wij dringend huizen. Wilt u uw huis verkopen, of weet u iemand die voornemens is het huis te verkopen.

Belt u ons: 09-49.240612273

Als beloning ontvangt u voor uw bemiddeling bij het passeren van de koopakte ƒ 250,- en een presentje.

Gevraagd

te koop of te huur in Heerlen-Centrum kantoorpand of daarvoor geschikt te maken woonhuis. Minimaal 150 m2, maximaal 400 m2.

Meyers Beleggingen b.v.

Tel. 045-441289/443232. Fax 045-441267.

Te koop monumentaal herenhuis

in Maaslandse stijl, grote tuin. Gelegen aan het lieflijke Kerkplein van Leut-Gemeente Maasmechelen. Inl. tussen 19.00-20.00 uur 09-32.89755014.

Bouwkavels Beek - Geverik

Aan de Geverikstraat, mooi gelegen kavels van circa 700 m2. Koopprijs ƒ 93.000,- k.k.

Mulleners Vastgoed Sittard

☎ 046-518911 of 04749-3198

Winkelpand/kantoorruimte Geleen, Groenstraat 71

In centrum gelegen winkelpand of kantoorruimte, circa 114 m2. Voor vele branches geschikt, direct te aanvaarden. Koopprijs ƒ 139.000,- k.k.

Mulleners Vastgoed Sittard

☎ 046 - 518911 of 04749-3198.

BRUNSSUM, Ringoven

Halfvrijst. woonh., zeer goed onderh., met doorzonkamer, keuken, bijkeuken, garage, carport, 2 à 3 slpks., bergzolder, badk., tuin op Zuiden. Isolatie en overal rolluiken.

Vraagprijs ƒ 225.000,- k.k.

VAN DER LOO LIMBURG MAKELAARDIJ B.V.

☎ 046 - 522323

Valkenburg

Hotel. Geheel onderkelderd, 12 logeerkamers, conversatiezaal, eetzaal (32 pers.). Grote garage. Terras. Parkeerplaats (12 auto's). Even buiten centrum. Compl. inventaris blijft. Koopsom ƒ 375.000,- k.k. Bezichtiging uitsluitend na afspraak.

W. Timmermans

(Makko Gulpen), NVM-makelaar/taxateur o.g. Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182.

Wilt u uw huis verkopen in de regio Zuid-Oost Limburg?

Dan vindt Makelaardij HONINGS het volgende voor u belangrijk:
* Uit sociaal en financieel oogpunt dienen huizenzoekers aan beide zijden van de grens benaderd te worden.
Uit sociaal oogpunt omdat iedere huizenzoeker een eerlijke kans dient te krijgen.
Uit financieel oogpunt omdat een groter marktgebied meer kandidaten voor uw huis oplevert en dus een grotere kans geeft op een hogere opbrengst.
* Aangezien het huizenbestand van Makelaardij HONINGS wegens de snelle verkopen eenvoudigweg niet kan groeien betekent dit voor u altijd optimale inzet bij de verkoop van uw huis.
* Geen verkoop geen kosten en nooit advertentiekosten.
* De verkoop wordt PERSOONLIJK verricht door een ECHTE makelaar.
Vind u dit ook belangrijk? BEL ONS EVEN! 045-460444.

MAKELAARDIJ HONINGS

Karolingenstraat te Sittard

Nieuw vrijstaand landhuis op een perceel van 780 m2. Het pand is zeer luxueus uitgevoerd en blijvend mooi gelegen. Vr.pr. ƒ 445.000,- k.k. Voor nadere informatie ☎ 045-460444

Makelaardij Honings

Doe-het-zelvers let op!!! "De parel in de taille van Limburg" Het mooiste plekje van Limburg VISSERSWEER-Vissersweert 31

Schitterend, werkelijk uniek mooi halfvrijstaande vissersmanswoning met bakovenhuisje op een perceel van ca. 300 m2 nabij rivier de Maas en midden tussen weilanden en natuur. *Het pand moet van binnen geheel verbouwd en dient afgebouwd te worden. (100% financiering+verbouwingsfinanciering mogelijk)

KOOPPRIJS ƒ 98.500,- k.k.

Gelegen midden in de natuur en aan de Maas, 2 autominuten van de snelweg afslag Susteren, richting Roosteren aan de Maas.

Denis Vastgoed: ☎ 040-518428.

Spaarhypotheek

12 jr. vast incl. 2 jr. rentebedenktijd. 7,5% rente (eff. 17,9%)

Ass.kant. Van Oppen b.v.

Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum. Tel. 045-254543. Fax 045-257128.

Heerlen

Landvoogdstraat 22
Goed onderhouden middenwoning (1984) met voortuin/terras, woonk., open keuken (compl. aanbouwk.), berging, 1 ruime slaapk., luxe badk. met ligb. en douche; wasruimte, prijs ƒ 129.000,- k.k. Inl.: PAUL CROMBAG O.G. Telefoon 046-580087.

Heerlen

Ruime geheel gerenov. en uitst. onderh. woning met c.v gas, berging en tuin. Mogelijkh. voor garage. Muren en dak geïsol., dubb. begl. Ind.; o.a. ruime woonkamer, eet-keuken met moderne keukeninr. met app., 3 royale slpks., studeerwerkkamer, badk. met o.a. ligb. en douche. Een woning die U beslist van binnen moet zien. Prijs ƒ 180.000,-.

Pickée makelaardij bv
Heerlenseweg 22
6371 HS Landgraaf
Tel. 045-326767

Roosteren

Steenakker 21
Rustig gelegen goed onderhouden middenwoning met tuin en garage (achteringang), woonk. met plav. vloer, aparte keuken met aanbouwk., 3 slaapk., badk. met ligb., v.w. en toilet, c.v. Prijs ƒ 153.000,- k.k. Inl.: PAUL CROMBAG O.G. Telefoon 046-580087.

België:

Sourbrod: te koop: exclusieve villa, bwj. '82, met afzonderlijke gerenov. conciërgewoning, (18de eeuw), op 9500 m2 grond. Wolfs Immobilière. Tel. 09-32.41430303. Fax: 09-32.41439203.

België:

Blegny bij Visé
Te koop: bouwgronden van 900 m2 tot 2650 m2, vanaf ƒ 48,- per m2. WOLFS Immobilière. Tel. 09-32.41430303. Fax: 09-32.41439203.

Uw huis verkopen met behulp van de

echte makelaar

Bel de onroerend goed lijn

046 - 750 000 !

Peters & Partners Geleen

Geen verkoop - Geen kosten

België

Heusden-Zolder: boukavel te koop van particulier. 3.800 m2, mooie ligging op 20 min. van Geleen. Direkte verbinding E314 Vr.pr. ƒ 155.000,- Tel. 09-32.1431911 na 19 uur 09-32.11222095.

Heerlen (centr.)

appartement Pr. Beatrixstr. 4e etage, woonk., mooie keuken incl. apparatuur, keurige badk., 2 slaapk., kelder, grote balkons, kelderberging. Prijs ƒ 105.000,- k.k. Inl.: PAUL CROMBAG O.G. Telefoon 046-580087.

Kerkrade-Haanrade

Jan Vermeerstraat 23
Geschakelde woning met inpandige garage op rustige ligging. Tuin met optimale privacy, L-vorm. woonk. met plav. vloer, aparte keuken, slaapk./study. Verd.: 3 slaapk., badk., div. kasten. Prijs ƒ 249.000,- k.k. Inl.: PAUL CROMBAG O.G. Telefoon 046-580087.

Barchon (België) bekend restaurant, goede lokatie met 2 keukens, 2 zalen en ruime woning, garage, geheel in perfecte staat. Uitbreidingsmogelijkheden (hotel). Direkte verbinding autoweg Luik - Aken. Te koop wegens gezondheidsredenen. Pr.n.o.t.k. NIJSSEN, ☎ 09.32-8788.1616.

BERG a/d MAAS: Te koop halfvrijstaand huis met tuin en garage. Inl. na 18.00 uur, telefoon 046-335718.

Te koop of te huur in HEERLEN, woonhuis halfvrijst. met bedrijfsruimte nabij centrum. Telefoon 045-425722.

Te koop woonhuis incl. app. in VIJLEN - Vaals. Vr.pr. ƒ 255.000,-. Geen makelaarskosten. ☎ 045-319836.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

WOONHUIS te koop gevraagd tot ƒ 200.000,-. Geen makelaarskosten. Telef. 045-727173.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners, 045-728671.

Met spoed gezocht te huur of te koop APPARTEMENT of klein huis, in goede staat, ca. 60 tot 90 m2. (voor ca. 3 jaar). Omgeving Brunssum. Telef. 045-262954 of 09-49.228129122 of 09-49.228627413.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd. Opknappen geen bezwaar. Telefoon: 040-520558.

Partikulier vraagt met SPOED woonhuis, achterstallig onderhoud geen bezwaar. ☎ 040-128897.

Oud HUIS gezocht, liefst met wat tuin. ☎ 040-518428.

HOENSBROEK, Mgr. Lebouillestr. 43: groot woonhuis, type 2 onder 1 kap, nabij centrum, in fijne rustige straat, met zeer veel ruimte, div. mogelijkheden en grote tuin, ƒ 159.500,- k.k. Denis Vastgoed, 040-518428.

HEERLEN, Jongemansweg 26: prachtig zeer compleet en royaal opgezet, in 1983 gebouwd, 3-kamer appartement met parterre berging en eigen parkeerplaats in plan (Heerlerheide). Koopprijs ƒ 109.500,- k.k. Eigenaar voor slechts ƒ 525,- netto p.mnd. Denis Vastgoed, 040-518428.

Centrum MAASTRICHT exclusief gelegen Patriciërshuis aan park. Grote living, open haard, luxe keuken, 5 slpkrs, 2 badkamers, zolder en kelder. Vr.pr. ƒ 545.000,- k.k. Inl. ☎ 043-250805.

BRUNSSUM. Veldstraat 2-4. Te koop vrijstaand pand, geschikt voor dubbele bewoning, vraagprijs ƒ 230.000,- k.k. Tel. 045-229594.

Te koop tussenliggende woning nabij centrum HEERLEN, voor- en achtertuin, voorzien van rolluiken, bwj. '85. Ind. beg.gr.: hal, WC, woonkamer, open keuken, bijkeuken, alles plavuizen vloeren. 1e verd.: 3 slpks., badkamer. 2e verd.: bereikbaar via vlizotrap, grote bergzolder. Pr. ƒ 155.000,- k.k. Aanvaarding i.o. Telef. 045-727211.

Te koop 840 m2 BOUWGROND met mooie stal. Telefoon 04492-1123 b.g.g. 04493-1650.

BOCHOLTZ. Min. Ruysstr. 26. Perf. verbouwd boerenwoonhuis met mooie tuin (25 diep). Alles vernieuwd. Gelegen in dorpskern ƒ 129.000,- k.k. Tel. 046-742550. Jos Storms O.G. Geleen.

SCHIMMERT. Op de Bies 56. Vrijst. landhuis op 780 m2 perc. met carport en garage (2 opritten). Geheel onderk. grote aangel. tuin. Alles in perf. nieuwe staat van onderh., luxe badkamer, luxe aanbouwk. Maak vrijbl. afspraak. ƒ 389.000,- k.k. Tel. 046-742550. Jos Storms O.G. Geleen.

SUSTEREN. Feurthstr. 84. Te renoveren boerderijwoning in oude dorpskern met 500 m2 perceel, ƒ 129.000,- k.k. ☎ 046-742550. Jos Storms O.G. BV Geleen.

GELEEN, Beatrixlaan 40, (hoek Danikerstraat). Keurig verbouwd boerenwoonh. op prima lokatie met tuin en garage. Moet binnen gezien worden, ƒ 155.000,- k.k. ☎ 046-742550. Jos Storms O. G. Geleen.

Plm. 200 m2 BOUWGROND te Schin op Geul, te koop. Tel. 04459-2859.

GELEEN. Geenstr. 6. Op uitstekende lokatie gelegen vrijstaand woonhuis met mooie tuin,garage, 4 slpk., zolder en kelders, ƒ 259.000,- k.k. ☎ 046-742550. Jos Storms O.G. Geleen.

PUTH, Bovenste Puth 76. Riante grote vrijst. boerderij op 1200 m2 perceel met schuren, stallen, grote oprit, gesloten poort. Gerenoveerd. Ruimte moet gezien worden, ƒ 310.000,- k.k. ☎ 046-742550. Jos Storms O. G. Geleen.

STEIN, Smeetsstr. 40, vrijstaand woonhuis met grote garage, kelder, 3 slaapkamers, badk. met ligbad, zolder met vaste trap. Vr.pr. ƒ 269.000,- k.k. Bez. op afspraak ☎ 04493-1072.

Heerlen/DOUVE WEIEN. Zeer goed onderhouden halfvrijstaand herenhuis, moderne afwerking, 4 slpks, 2 kelders, ruime garage, ƒ 345.000,-. ☎ 045-420343.

?URMOND. Ruime vrijstaande bungalow aan park. Perc.opp. 800 m2 met zeer gr. woonk. met open haard en schuifpui. Dichte eetkeuk. met Poggen Pohl inr., bijkeuken, ruime hal, 3 slaapk. waarvan 1 zeer gr., badk. met ligb., 2e toilet, dubb. wast. Inpand. garage. Zeer gr. zolder. Pr. ƒ 375.000,- k. k. Inlicht. 046-753423 na 18.00 uur of weekend.

GELEEN, Annastraat 48. Prima gelegen in winkelcentrum, groot vrijstaand herenhuis met zonnige besloten tuin, met garage, veel ruimte c.q. bedrijfruimte, 4 slaapkamers, zolder (vaste trap), 2 kelders. ƒ 279.000,- k.k. Telefoon 046-742550. Jos Storms O.G. Geleen.

Eigen. verkoopt eethuisje te LUIK, Bfr. 850.000,-, contant + maand. afbetaling. ☎ 09-32.26873882.

HOENSBROEK, van Montfortstr. 17 (nabij station). Goed gelegen ruim woonh. met winkel (45 m2) met grote garage (4 auto's), tuin 20 mtr., grote loods 100 m2. Geheel gerenoveerd. Koopje, ƒ 159.000,- k.k. Jos Storms O.G. Geleen. ☎ 046-742550.

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446. Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Morgen koopzondag Antiek en Design P. Coumans 2.000 m2 woonwinkel

Enorme keuze in antieke en nieuwe geloogd grenen en eiken kasten of eethoeken en ruime sortering in Engelse bankstellen en meubel- en gordijnstoffen. Industrieweg 15, Stein (richting haven). ☎ 046-337770.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. ☎ 045-741708.

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

Te koop: in zeer goede staat gebruikte Heuga Feld TAPIJTTEGELS 50 x 50 cm., kleur antracietgrijs, ƒ 2,25 p/st. Rockmart, Kissel 46A Heerlen, 045-723142.

Te k. zeer mooie noten EETHOEK, mahoniekast br. 2,90 mtr., ronde salontafel, vraagprijs compl. ƒ 900,-. Rinkenslaan 26, Landgraaf.

Te k. TRAPNAAIMACHINE ƒ 125,-; rooktafel ƒ 35,-; eiken salontafel ƒ 90,-; eiken armstoel ƒ 50,-; 6 eetkamerstoelen ƒ 200,-; eiken hoekkastje plus vitrinekastje ƒ 200,-; schommelstoel ƒ 75,-; bidstoel ƒ 35,-; secretaire opknapper ƒ 50,-. Telefoon 04493-1048.

Te koop 2 x 3 mtr fijne Perzische TAPIJTEN plus 1 Brugge, tegen gunstige prijs. Telef. 09-49241876397.

Moderne INBOEDEL te koop. Hoofdkl. zwart. Tel. 045-271174.

Te koop moderne INBOEDEL. Telef. 045-320740, na 17.00 uur.

Compleet gelegd eiken PARKET rustiek, 22 mm, vanaf ƒ 120,-. Firma Parimpex ☎ 045-426934.

Te koop zwaar eiken EETHOEK met 6 stoelen en dekenkist. ☎ 045-225141.

Te k. 3-delige zwarte KAST met vitrine, i.g.st., vr.pr. ƒ 400,-. Tel. 045-319646.

Te koop ronde gl. SALONTAFEL, eetkamer, 4 stoelen plus tafel, donker eiken, dressoir. ☎ 045-410414.

Te koop WANDKOMBINATIE best. uit: commode en secretaire - wandkist - afzonderlijk en/of op elkaar te plaatsen. Kleur wit, ideaal voor tienerkamer, prijs ƒ 125,-. Telef. 045-314969.

Te koop Junkers GEYSER, 3 weken gebruikt, ƒ 75,-. Tel. 045-210587.

Te koop witte PORCELEINEN figuren met goudrand. Telefoon 045-320024.

Weg. omstandigh. te k. 6/12-delig PANNENSET 18/10 edelstaal, verchr. met verg. handvaten en knoppen, sandwichbodem (biogaren en koudgrepen), nog in origin. verpakking, met pap. nw. pr. ƒ 1.950,- nu voor ƒ 275,-; nieuw 72-delig Solingen bestek in koffer, ƒ 275,-. ☎ 045-740675.

Te k. wegens overcompl. div. KASTEN o.a. voor woonkamer en slaapk.; div. kleingoed. Inl. 046-753484.

Massief eiken EETHOEK ƒ 975,- nw.pr. ƒ 2.600,-; eiken tv/video kast ƒ 325,-; pracht eiken wandkast ƒ 1.275,- nw.pr. ƒ 3.400,-. Alles 1 jaar. 045-322111.

Te koop antiek KEUKENFORNUIS; gevelkachel; ant. slaapkamer. 045-242907.

Te koop eiken SALONTAFEL ƒ 200,-; salontafel messing met glasplaat ƒ 75,-; groen leren 2-zits bank ƒ 750,-. ☎ 045-313049.

Te koop antieke SLAAPKAMER lits-jumeaux, ook te gebruiken als aparte bedden, mahonie, ƒ 1.500,-. Telef. 04492-2166.

Te k. eiken rustieke, L-vorm. Keller KEUKEN, 2.40x2.40 mtr., compl. met inbouw app. o.a. koelkast, bak/gril/oven, afzuigkap, dubb. spoelbak met mengkraan, ƒ 3.000,-. Telefoon 045-457643.

Te koop eiken BANKSTEL met tafel plus wandkast, 3 losse clubs, kleerkast en zit/slaapbank, pr. ƒ 300,-. Telef. 045-441404.

Te koop eiken BANKSTEL 3-1-1 met groene losse kussens en salontafel ƒ 600,-; eiken TV-video meubel ƒ 175,-. ☎ 04492-1575.

Te koop grenen KAST ƒ 450,- en secretaire ƒ 300,-. ☎ 045-327247.

MAASTRICHT

170 m2 representatief kantoor met magazijn. ☎ 04406-12934.

HEERLEN kantoorruimte te huur: Grasbroekerweg 3, 180 m2 kantoorruimte en 60 m2 bijruimte. Tel. Inl. 046-743275.

KERKRADE, Klein Graverstr.67. Nieuwe bedrijfsruimte geschikt voor meerdere doeleinden. Opp. ca. 300 m2, afwerking en huurprijs in overleg. Makelaardij Honings. ☎ 045-460444.

VOERENDAAL, beleggingspand, huuropbrengst ƒ 28.000,- per jaar, vraagprijs ƒ 240.000,- k.k. Info ☎ 04493-5459.

Voordelig te huur LOODS 240 m2, hoogte 4.20 mtr. Alleen als opslagruimte ƒ 750,- per maand. Amstenrade, Heiberg 40. ☎ 045-222468.

Te koop multifunctioneel BEDRIJFSOBJECT in Zuid-Limburg, bedrijfshal (600 m2), gerenoveerde woning (660 m3), gelegen aan doorgaande weg Meerssen/Valkenburg, frontbreedte 17 meter, perceelgrootte 685 m2 eigen grond, verkeert in perfecte staat van onderhoud, vraagprijs ƒ 415.000,- k.k. ☎ 071-323450.

Romneyloodsen Nissenhu

In en verkoop, verhuur, verplaatsen, isol
SYSTEEM LOODSEN BOUW BV
Tel. 01892-16195. Fax. 01892-18148

Gebruikte Toyota en Komatsu heftrucks

Ruime keuze uit maar liefst 30 stuks. Benzine, gas, diesel of electromotor

Verkoop, service en verhuur Collé Sittard Machinehandel b.v. Nusterweg 90, Sittard Tel. 046-519980.

PREFAB garages, carports en bergingen. Fa. W. Keil, Wilgenlaan 51, Maastricht. ☎ 043-216479.

Te koop 2000 gebruikte CV-RADIATOREN, div. afm. in partijen of per stuk. ☎ 045-727088.

AANBIEDING!! Verkregen uit faillissement enz. Div. licht beschadigde nw. binnen- en buitendeuren ƒ 40,- t/m ƒ 100,-; div. soorten dakleer ƒ 10,- t/m ƒ 65.- per rol; laminaat parket ƒ 25,- t/m ƒ 40,- p. m2; M.D.F. houten platen 3 m2 ƒ 20,-; div. houten materialen, schroeven, nagels, bouten, scharnieren, gereedschappen enz. enz. voor spotprijzen. Handelaren grotere afn. extra korting. Rennemigerveldweg 70A, Heerlen. 045-727742/723076.

50 Kg. CEMENT à ƒ 11,50; metselstenen v.a. ƒ 0,25; nieuw! Vuren bouwhout, aan gunstige prijzen. Grubbenlaan (naast Mega) in Hoensbroek. Telef. 045-219428. Openingstijden ma. t/m vrij. van 9.00-18.00 uur, zat. van 9.00-16.00 uur.

Heftruck

Frissen bellen
04406-40
Vroenhof 92, Va
Officiële KOMATS

HINDERWETAANV
Gespecialiseerd verzorgt uw aan en vakkundig. Vo gen bel 046-5196 dag t/m vrijd. 8.30-16

Te huur aangeb. leerde KAMERS i Geleen, alleen vo de mensen. ☎ 046-7

KAMER te huur burg voor oudere ☎ 04406-12875.

Voor studerend jonge mensen tot kamer in centrum BERG, eigen ing van gez. keuken e tot 18.00 uur 045-32

Kamers te h. St. P KERKRADE. Be 17.00-23.00 u. 045-4

Welke student (ca. zoekt kamer in NOORD? Bel va. 211632, van 10-12 u

Te ruil FLAT m. teg. gelijke flat of woning. Telef. 045-25

In en om de tuin

Voor al uw tuin en parkmachines o.a. kettingz maaiers, zitmaaiers, tuinfrezen, gazonmaaiers, gers, etc. ruime keuze uit maar liefst 500 verschi chines. Vele gerenommeerde merken zoals To Yamaha, Kärcher, Goldoni, Kubota, Iseki etc. Voor en service

Collé Sittard

Machinehandel b.v., Nusterweg 90, tel. 046-5199

Arnold Opreij.

Heerlen, Heerlerbaan 275
Maastricht, Beatrixhaven.

Tuinmaterialen specialist in **Cobbelstones**

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Onder hoge druk geïmpregneerd TUINHOUT, palen en tuinschermen tegen groothandelsprijzen. Tuinhout, fijn bezaagd 1,6 x 14,5 ƒ 1,90 p.m. en 1,8 x 14,5 geschaafd en afgerond ƒ 2,50 p.m. Tuinschermen v.a. ƒ 79,-. Deze kunnen ook door ons geplaatst worden. Kero b.v., Groenseykerstr. 26b, Geleen. 046-757476.

Geïmpregneerde TUINPLANKEN, palen en vlonderplanken. Houthandel Jos Kuijpers, Holstraat 43, Margraten. Telef. 04458-1982.

Stevige TUINSCHERMEN op maat. Ook voor al uw overig geïmpregneerd hout: Impreg Tuinhout BV, In de Cramer 18, Hrl: 045-717733.

KINDERKOPPEN a ten, goedkoper dan Zutendaal 09-32.89.61

Goedkoopste adre aanleg GRASZODE frezen, beplanting strating. Telef. 045-32

Kachels/Ver

Inzethaarden/kac

Arnold Op

Heerlerbaan 275 H
Beatrixhaven Maa

GAS-, houtkachels, zomerkorting. K Walem 21. ☎ 04459-1

Te koop goede KOLEN nr. 3 en 4 zakken gratis thu Telefoon 045-720729.

Te koop GASHAAR Benraad, 100% ƒ 100,-. Tel. 045-2105

OPENHAARDHOUT koop ƒ 30,- ƒ 55,- per m3, gratis bezor 04459-1675.

BUDERUS-Radson-In gas-Nefit c.v.-ketels pe prijzen. Goede Jac Köhlen, Rijksweg bij ziekenhuis Sittard 513228/514862.

TE KOO

bij de makel van Limburgse huiz

Hoensbroek, Hoofdstraat 432 ƒ 225.000
Vrijstaand woonhuis met bedrijfsruimten op de b grond en leuke bovenwoning. Groot binnenterre 3 garages. Veel mogelijkheden aanwezig. Per 600 m².

Limbricht, Grootveldstraat 18 ƒ 265.000
Royaal en perfect onderhouden halfvrijstaand huis, eigentijdse arch. Inpandige gar., woonk parketvl. en open h., halfop. keuken met modern keuken. 1e verd.: 4 slaapk., badk., bergz. 2e grote zolder. Perc.opp. 354 m².

Ulestraten, Gulden Putstraat 1 ƒ 215.000
Halfvrijstaand hoekpand, met binnenpl. en gar. zonkamer, dichte keuken. 1e verd.: 3 slaapk., 2e verd.: (vaste trap) 4e slaapk., bergzolder. Per 810 m²

Wijlre, Valkenburgerweg 90A en 92 ƒ 375.000
Voormalige boerderij, bestaande uit 2 zelfst woningen, omgebouwde stallen en weiland. T perc.opp. 4040 m² het woonhuis heeft o.a. 4 s Het achterhuis heeft 2 slaapk. (uitbreiding is mog **IDEAAL OBJECT VOOR DUBBELE BEWONIN**

Wijlre, Knipstraat 8 ƒ 198.000
Halfvrijst. bungalow met 2 slaapkamers. Perc.op 400 m². Fraai gelegen!

VONCKEN MERTEN
MAKELAARDIJ OG/ VERZEKERINGEN EN GELDZAKEN
Rijksweg 9 6271 AB Gulpen
tel.: 04450 -1724/1754 fax.: 04450 -1

Tegenwoordig onbeperkt comfort in badkamer

Het bad, van roerend tot onroerend goed

● *Baden worden tegenwoordig in allerlei vormen gemaakt.*

Archieffoto: LD

DOOR THEA WAMELINK

Als men in vroeger tijden een bad wilde nemen, liet men de badkuip door het personeel in de slaapkamer neerzetten en met heet water vullen. Deze luxe was vrijwel uitsluitend voorbehouden aan koningen, keizers en beter gesitueerde burgers. Het bad werd ook mee op reis genomen, of volgde de generaals op het oorlogspad.

Of we het nu hebben over speciale reisbaden, over de houten baden uit de middeleeuwen (waarin soms met meer mensen tegelijk werd gepoedeld, gegeten en gedronken) of over een luxueus sofa-achtig en met linnen bekleed model uit de achttiende eeuw, een bad uit vroegere tijden diende verplaatsbaar te zijn, want een badkamer bestond niet. Badhuizen waren er wel. Bij de Romeinen vervulde het badhuis zelfs een belangrijke sociale functie. Als rond het middaguur in welke Romeinse stad dan ook de bel luidde, dan was dit het teken dat het water in het badhuis op temperatuur was. Dan ging menige man richting badhuis. Later kwamen er in de Romeinse badhuizen ook afdelingen voor vrouwen.

Ergonomisch

Het bad van vandaag heeft zijn vaste plaats gekregen in vrijwel elk huis en in een eigen vertrek, de badkamer. Het oude gietijzeren bad op elegante leeuwepootjes is vervangen door de ingebouwde kuip van geëmailleerd plaatstaal of kunststof in matte of hoogglanzende uitvoering.

De ovale kuipvorm van het traditionele eenpersoons bad is vooral de laatste decennia geëvolueerd tot een ergonomisch vormgegeven model dat niet alleen op de juiste plaatsen het lichaam ondersteunt maar bovendien minder (warm) water vergt om je toch in het ruime sop te kunnen wentelen. Energiebesparend, zonder dat dit ten koste gaat van het comfort.

Er zijn rechte baden, ronde baden, hoekmodellen, voor elk wat wils. En voor vrijwel elke badkamer, hoe klein ook, is wel een passende kuip te koop. In veel baden wordt tegenwoordig ook een voorgevormd antislip gedeelte opgenomen om, staande in het bad, comfortabel te kunnen douchen. Beschikt men over voldoende ruimte dan wordt het inbouwen meestal niet beperkt tot het inbedden in tegels. Vaak wordt gekozen voor het verzonken inbouwen van de kuip in een plateau dat rondom praktische afzetruimte biedt. Een glas met dit of dat naast het bad, de afstandsbediening voor de bubbels onder handbereik, dan kun je heerlijk relaxen.

Consumentenonderzoek van fabrikant

Veel elektronica in kleine huishoudens

DOOR THEA WAMELINK

De winkelier en de marktkoopman, die dagelijks in contact staan met de klant, merken direct wat die klant wil en over welke produkten hij niet tevreden is. Iets nieuws dat niet 'loopt' wordt door de winkelier niet meer ingekocht. Een fabrikant heeft het in dit opzicht heel wat moeilijker. Hij moet er niet alleen achter zien te komen wat de consument – met wie hij geen direct contact heeft – wil, maar hij moet bovendien nog een aantal jaren vooruit kunnen denken. Anders zit hij straks met produkten die hij nog niet aan de straatstenen kwijt kan.

Philips, fabrikant van consumenten-elektronica, heeft daarom een aantal diepgravende onderzoeken laten doen. En gebruikt de resultaten om de marktstrategie aan te passen.

De demografische ontwikkeling in Nederland vertoont een duidelijk zichtbaar patroon van veranderingen. Het meest opvallend is de groei van het aantal eenpersoons huishoudens, van 700.000 in 1980 naar 1.700.000 in 1990. Deze stijgende tendens is toe te schrijven aan twee verschillende ontwikkelingen: de individualisering en de vergrijzing.

'Singles' en mensen met een LAT-relatie vinden we volgens het onderzoek vooral onder de hoger opgeleiden met een goede baan. Zij hechten over het algemeen aan luxe en comfort en besteden veel geld aan hun onderkomen. Zij kopen dan ook graag apparaten voor in huis die het leven veraangenamen of die tijd besparen.

Het aantal Nederlanders dat als gevolg van leeftijdsontslag niet meer werkt, steeg van 10 procent in 1988 naar 12,5 procent in 1992 tot een totaal van 1.900.000. Betere medische zorg maakt dat ouderen langer leven en ook langer zelfstandig blijven wonen. De pensioenvoorzieningen zijn beter dan vroeger, dus hebben de ouderen van vandaag over het algemeen meer te verteren. Ze zijn gebaat bij elektrische apparaten die licht in gewicht zijn, eenvoudig te bedienen en een verlichting van het werk betekenen. Hierdoor wordt hun zelfstandigheid verhoogd.

Uitgaven

Het totale Nederlandse beschikbare inkomen bedroeg over 1991 ruim 275 miljard gulden. Daarvan werd ruim 10 miljard gespaard en bijna 265 miljard uitgegeven door ruim 6 miljoen gezinnen. Dat betekent dat per huishouden gemiddeld bijna 44.000 gulden werd uitgegeven. Van alle bestedingen (inclusief woonlasten) gaat bijna 3 procent naar consumentenelektronica. In 1992 gaven we hieraan met z'n allen 7,5 miljard gulden uit.

Per produktgroep kwamen uit de door Philips geïnitieerde onderzoeken de volgende cijfers naar voren: klein huishoudelijke apparaten 1 miljard gulden, groot huishoudelijke apparaten 2 miljard gulden, video 2,4 miljard gulden, audio 1,4 miljard gulden, auto-stereo 0,4 miljard gulden, banden 0,3 miljard gulden.

Lichtpuntjes

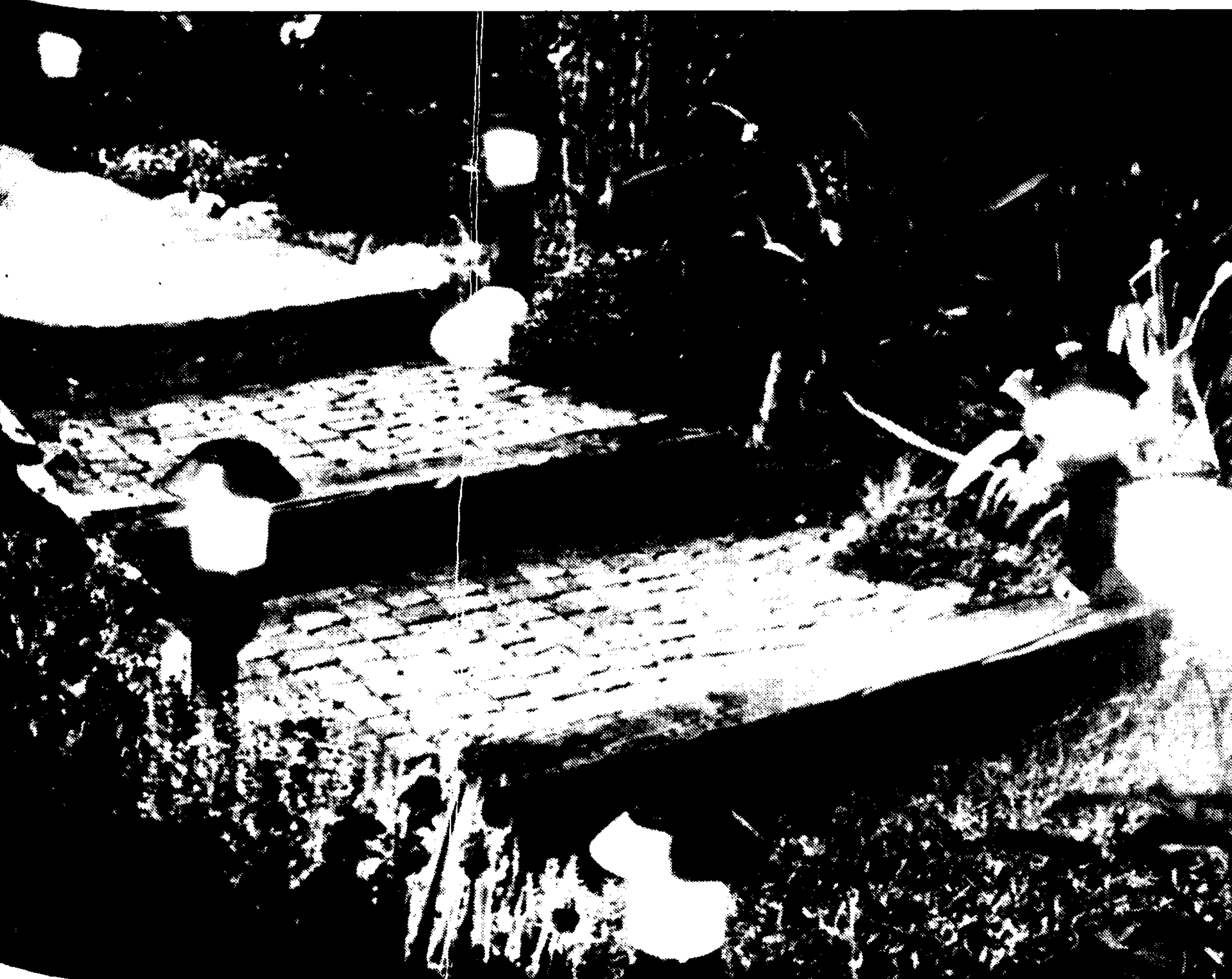
We zitten nog steeds in een economische recessie. Dat merken ook fabrikanten als Philips, hoewel er lichtpuntjes zijn. Weliswaar werd een terugval van 5 tot 10 procent in haarverzorgingsapparaten geconstateerd, maar de omzet in solaria is explosief gestegen. De berichten over de gevaren van in de zon liggen bij een dunner wordende ozonlaag, zullen hier zeker mee te maken hebben. In 1992 groeide de omzet van Philips in deze sector met 114 procent.

Minder luxe

Niet zo rooskleurig is de markt voor elektrische keukenapparaten. Er valt vooral een marktdaling te constateren in de verkoop van foodprocessors en espressomachines, typisch luxe apparaten die duidelijk de gevolgen van de recessie ondervinden. Ook de verkoop in filter-koffie-automaten is gedaald.

De verkoop van waterkokers vertoonde een groei van 48%. Niet zo verwonderlijk, want deze kokers vragen minder stroom dan nodig is om water te verhitten op een (elektrische) kookplaat. Ook ijsbereiders en elektrische steengrills mogen zich in een toenemende populariteit verheugen.

Recessie of niet, voor 'natuurlijk' eten is een duidelijke marktstijging waar te nemen. Een steengrill sluit goed aan bij de trend naar gezonder leven en de ijsmachine beantwoordt aan de vraag naar natuurlijke voeding. Je weet zeker dat in eigengemaakt ijs geen geur- en kleurstoffen of andere toevoegingen voorkomen.

Tuinverlichting als padmarkering. Foto: GPD

Laagspanningsysteem voor tuinverlichting

DOOR MAR GROEN

Aan het aanschaffen van tuinverlichting wordt gewoonlijk pas gedacht wanneer de zomer op zijn eind loopt, vanuit de gedachte dat de steeds vroeger donker wordende avonden met 'hier en daar een lichtje' het tuinplezier verlengen. Overigens hebben in de afgelopen maanden veel mensen die al over een tuinverlichtingssysteem beschikken er ook veel genoegen aan beleefd. De vele stortbuien die tijdens avonden vielen en die 'in de spotjes' werden gezet, veroorzaakten feeërieke effecten.

Tuinverlichting kan het best in de vorm van een systeem worden opgezet, in plaats van hier en daar een willekeurige lamp. Velen geven daarbij de voorkeur aan laagspanning. Zo'n systeem is Lightline van Gardena. Het bestaat uit 12-Volt halogeenlampen in vier uitvoeringen: een cilinderlamp, een bollamp, een paddestoellamp en een spot die op een bepaald tuinobject kan worden gericht.

Cilinderlampen worden vaak toegepast om paden en opritten te markeren. Ze kunnen zowel rondom stralen als gedeeltelijk worden afgedekt. Het zijn overigens niet alleen functionele objecten, maar tegelijkertijd sfeermakers. Bij de drie andere types staat het sfeeraspect voorop.

Simpel aansluiten

Ze zijn alle voorzien van een 10 Watt halogeenlampje dat voldoende, maar niet overheersend licht spreidt. Het zelf installeren is bijzonder eenvoudig. Vanuit een transformator loopt een aansluitkabel waarop met een simpele klikbevestiging de lampen kunnen worden aangesloten. Wanneer je bij nader inzien een lamp (of meer exemplaren) toch liever op een ander plekje wilt zetten, is dat in een oogwenk gebeurd. Variatiemogelijkheden zijn dus royaal voorhanden.

Met een 'prikvoet' steek je de lampen op de gewenste plaats in de grond. De bij het systeem behorende transformator kan zowel buitens- als binnenshuis worden geplaatst en de kabels zijn voor onderen bovengrondse aanleg geschikt.

Beveiliging

In veel gevallen wordt aan tuinverlichting ook een beveiligende functie toegedacht. Om deze mogelijkheid optimaal te benutten kan het Lightline-systeem worden uitgebreid met automatische besturingseenheden. Zo is er een timer bij verkrijgbaar die de brandduur van de lampen naar keuze gedurende 1 tot 30 minuten inschakelt.

Ook is er een bewegingsmelder (met ingebouwde tijdinstelling) die de verlichting inschakelt zodra er binnen zijn bereik een beweging (verdacht of onverdacht) wordt gesignaleerd. Ten slotte kan ook een lichtgevoeligheidsensor worden toegepast, die de lampen automatisch doet branden als de 'schemerdrempel' is bereikt.

Lightline is in sets van 3 of 5 lampen verkrijgbaar, met bijbehorende transformator en kabel. Maar alle onderdelen van het systeem kunnen ook los worden gekocht, zodat elk tuinverlichtingsontwerp naar eigen idee kan worden uitgevoerd.

Herfstschoonmaak in de tuin

DOOR FRANS WEGMAN

● *Dahlia's brengen tot diep in de herfst kleur in de tuin.* Foto: GPD

Als het door de nasleep van de vakantie nog niet is gebeurd, zal het nu tijd worden om wat orde in de borders te brengen. De uitgebloeide vaste planten zijn wanordelijk uiteengevallen. De eenjarigen zijn aan het einde van hun latijn, behalve dan de vrolijk doorbloeiende cosmea. Kortom: de herfstschoonmaak in de tuin dient zich aan.

Uitgebloeide stengels kunnen worden afgeknipt. Hoewel, vele tuinierders laten ze staan, als ze zich tot nu toe rechtop hebben gehandhaafd. Dat is beter voor de planten, die daardoor minder snel zullen bevriezen, èn voor de aanblik van de tuin in de winter, vooral als de vorst er rijp op tovert. Ook voor de vogels is het prettig als de tuin niet al te rigoureus is schoongemaakt. Laat straks vooral de afgevallen bladeren liggen, maar dan niet op het gazon. En voorkom ook dat ze in de vijver waaien, waar ze al gauw tot ontbinding overgaan. Dit veroorzaakt in het voorjaar stinkende algengroei.

De bloeistengels van solidago moet u wel minstens ontdoen van de uitgebloeide bloemen, anders zaait de plant zich over de hele tuin uit. Maar de bolletjes op de kaardebol laat u weer zitten omdat u dan de hele winter putters in de tuin kunt verwachten. Die vogels komen de zaden graag halen.

Met plattander

De uitgebloeide gladiolen worden met knol en al verwijderd. Laat u de bollen staan, dan loopt u het risico dat ziekteverwekkers zich daarop vermenigvuldigen, hetgeen zich volgend jaar zal wreken. Het juiste moment daarvoor is aangebroken als de wortelpunten bruin worden. Inspecteer dus af en toe of het al zover is.

Graaf de knollen op met de plattander. Een spa kan namelijk al gauw schade toebrengen, en beschadigde knollen gaan in de winterberging rotten. Op zo'n tien centimeter boven de knol wordt de stengel afgesneden, niet gebroken. Alle stengels dienen direct te worden afgevoerd of verbrand. Aan de knollen van gladiolen komen vaak veel broedknolletjes voor. Deze 'kralen' kunt u verzamelen en ze apart van de knollen droog en luchtig opslaan in lage kistjes. Een 6 cm dik laagje is voldoende. In het komende voorjaar zaait u ze op een bedje uit. Noteer wel soort en kleur.

Wie dahlia's voor de vaas wil plukken doet dat het best 's morgens vroeg. Kies bloemen die geheel geopend zijn en verwijder de knoppen die lager aan de steel zitten. Zet ze direct na de pluk in het water, waarin geen bladeren mogen komen.

Pelargoniums, fuchsia's, pantoffelplantjes en begonia's kunnen tot diep in de herfst nog kleur aan de tuin geven. Maar haal ze wel op tijd naar binnen, zodat ze niet door de eerste nachtvorst worden geveld.

Denk eraan de bollen die u hebt besteld te planten. Hoe eerder ze wortels hebben gevormd, des te vroeger bloeien ze volgend voorjaar in uw tuin. Indien laat geplant, bloeien ze ook nog, maar wel later dan de bedoeling van deze lenteboden is.

Vroege bloemen

Wie volgend voorjaar vroeg zomerbloemen wenst, kan in de tweede helft van september goudsbloemen, riddersporen, juffertje in 't groen, papavers en dergelijk spul zaaien. Teken wel aan waar u dat hebt gedaan. Hebt u ooit een goed weidebloemenmengsel gezaaid en liet u dat liggen tot in november, dan zag u het volgend voorjaar ook vroeg de slaapmutsjes en het moederkruid opkomen.

Voor de vogels die zaad eten is zo'n ruig stukje natuur ook een welkome voederplaats. Verzamel trouwens voor de wintervoeding rozebottels, zonnepitten, zuurbes, lijsterbes en dergelijke. Gedroogd kunnen ze voor veel gevederde tuinbezoekers in de winter misschien een uitkomst blijken. Bewaar die gedroogde zaden in bussen, zodat muizen en ratten er niet bij kunnen.

GWB VASTGOED B.V.
VASTGOED EN HYPOTHEKEN

Keizer Karelplein 1 / 6211 TC Maastricht
Tel. 043-212013 / Fax 043-255795
Emmastraat 21c / 6411 KC Heerlen
Tel. 045-711751 / Fax 045-740420

Kroon Residentie
Valkenburg

Tegenover het station in het centrum van Valkenburg wordt het stijlvolle appartementengebouw "Kroon Residentie" gerealiseerd, bestaande uit 9 luxe appartementen en een penthouse. Dit schitterende projekt met eigen parkeerplaats geeft u de ruimte voor een blijvend woongenot.
De royale appartementen beschikken over een ruime living (ca. 43 m²), open keuken, 2 slaapkamers, luxe badkamer met ligbad en een ruim balkon op het zuiden.
Uitgebreide documentatie wordt u op aanvraag toegezonden.
Koopsom vanaf ƒ. 225,000 v.o.n.

WOONHUIZEN

BRUNSSUM (Villapark Noord) Schumanstraat 26
Vrijstaande bungalow, op rustige en goede stand gelegen. Ruime inpandige garage met c.v./berging en hobbyruimte. Royale entree, met gastentoilet. Living met open haard en toegang tot het terras en omsloten tuin (grondopp. ca. 1000 m²). Dichte eetkeuken met apparatuur. Totaal vier slaapkamers en een badkamer met ligbad, douche, vaste wastafel en tweede toilet.
Prijs ƒ 385.000,- k.k.

HEERLEN (Eikenderveld) De Heugden 40
Hoekappartement op de derde verdieping in de zuidgevel, type „maisonette". Derde etage: entree met toilet, eet-woonkamer en gedeeltelijk dichte keuken. Tweede etage: overloop met twee bergingen, drie slaapkamers en badkamer met ligbad.
Prijs ƒ 149.000,- k.k.

KERKRADE (Terwinselen) Winricusstraat 29
Halfvrijstaand woonhuis met garage en tuin. Kelderruimte, hal met toilet, woonkamer met serre, open keuken met eetbar, siertuin. Drie slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en toilet. Vliering.
Prijs ƒ 210.000,- k.k.

KERKRADE (Eygelshoven), Veldhofstraat 138
Bouwgrond nabij centrum. Circa 460 m² oppervlakte en in talud gelegen. Geschikt voor type drive-in-woning/terraswoning. **Prijs ƒ 69.000,- k.k.**

KERKRADE (Haanrade) Adriaan Brouwerstraat 49
In mooie woonomgeving gelegen woonhuis met garage en tuin. Betegelde hal met gastentoilet en trap naar verdieping. Ruime woonkamer met tegelvloer, schuifpui naar terras, bergkast, open keuken met moderne witte aanbouwkeuken voorzien van diverse apparatuur, via keuken toegang tot de mooi aangelegde tuin. Drie slaapkamers, badkamer met douche, v.w. en 2e toilet, vaste trap naar zolderverdieping alwaar mogelijkheid voor 4e slaapkamer.
Prijs ƒ 259.000,- k.k.

KERKRADE (Eygelshoven) Portbeemden 17
In het centrum gelegen vrijstaand woonhuis met ruime garage en royale tuin. Indeling: twee kelders, hal met ontvang/kantoorruimte en gastentoilet. Grote woonkamer met parketvloer en schuifpui naar het terras. Dichte keuken met installatie. Werkkamer met toegang naar de garage. Op de verdieping zijn vier slaapkamers en een badkamer met o.a. ligbad.
Prijs ƒ 285.000,- k.k.

KERKRADE-WEST (Gracht), Elisagracht 23
Aan woonerf gelegen woning met berging aan de voorzijde. Entree met garderobe naar open keuken en ruime woonkamer met toegang naar de achtertuin. Trap naar verdieping, alwaar drie slaapkamers, een badkamer met ligbad, v.w. en toilet. De achterzijde is vrij gelegen en biedt optimale privacy.
Prijs ƒ 152.500,- k.k.

LANDGRAAF (Rimburg) Gremelsbrugge 19
In rustige omgeving gelegen woonhuis met garage en tuin. Tweetal kelderruimten, hal met tegelvloer, gastentoilet. Ruime woonkamer met tegelvloer, trap naar verdieping. Ged. open keuken met moderne aanbouwkeuken voorzien van div. apparatuur. Drie slaapkamers, badkamer met douche, v.w. en toilet.
Prijs ƒ 189.000,- k.k.

BEDRIJFSPANDEN

LANDGRAAF, (Industrieterrein Strijthagen), Stenen Brug 29
Modern vrijstaand kantoorgebouw met bedrijfsloods op 1225 m² grond. Ind. kantoorgebouw: hal, zes kamers, magazijnruimte en c.v./berging. Ind. loods: toiletgroep, afgescheiden gedeelte met aparte kantoorunit, magazijn/werkplaats met kantine en opslagruimte (300 m² b.v.o.). Op het buitenterrein voldoende parkeergelegenheid.
Prijs ƒ 395.000,- k.k.

LANDGRAAF (Schaesberg) Kakertsweg 28a
Halfvrijstaand woonhuis, met circa 200 m² loods en opslagruimte in het souterrain. Het woonhuis heeft een inpandige garage, is geheel onderkelderd. Aan de straatzijde bevindt zich entree, toilet, (doorzon)-woonkamer en een dichte keuken met balkon. Drie slaapkamers en een badkamer met douche. Zolder.
Prijs ƒ 249.000,- k.k.

TE HUUR

HEERLEN, Oude Veemarktstraat 4
Winkelruimte ca. 150 m² op de begane grond met toiletgroep. Het souterrain is als keuken ingericht. Het object is o.a. geschikt als biljart/café-restaurantje, koffieshop etc. **Huurprijs ƒ 21.000,- p. jaar.**

HEERLEN-centrum Akerstraat 23
Representatieve kantoor/winkelruimte op goede zichtlokatie en nabij het kernwinkelapparaat van Heerlen. De totale oppervlakte bedraagt circa 215 m² en is flexibel indeelbaar. **Huurprijs ƒ 4500,- per maand excl. BTW en servicekosten.**

ABC Makelaardij
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen,
Scharnerweg 116B, 6224 JK Maastricht,
tel. 045-712040,
043-636655. A.J.M. Sijstermans

En ontdek de verrassende dieptewerking van Trocal reliëf.

U heeft een fraai oud huis met die karakteristieke schuiframen. Het glas van de schuiframen verspringt ten opzichte van de ramen erboven. Een mooie architectonische constructie die u graag wilt behouden. Dan kiest u voor hout. Of liever: u koos voor hout. Want ook al kende u de vele voordelen van kunststof, de gevel verloor daarmee soms het oorspronkelijke karakter, werd te vlak.
Trocal Reliëf maakt voorgoed een einde aan de vooroordelen tegen kunststof. Dit unieke produkt koppelt het karakter van de verspringende glaslijn aan alle voordelen van kunststof: onderhoudsarm en een lange levensduur.
Trocal neemt daarom al jaren een marktleidende positie in binnen de professionele bouwwereld.
Professionals stellen: zo mooi kan kunststof zijn!

Trocal is een in Nederland gefabriceerd produkt en voorzien van het Nederlandse KOMO keurmerk op kleur. Leer kunststof kennen. Leer Trocal kennen en ontdek de verrassende dieptewerking van kunststof met reliëf.
Kom naar de Trocal Sterdealer: vraag naar de checklist en overtuig uzelf: **U maakt dan ook kans op een reis naar één van de indrukwekkendste voorbeelden van natuurlijk reliëf ter wereld. Bij uw bezoek hoort u alle details.**

TROCAL® RAMEN & DEUREN

Leer ons kennen!

De exclusieve Trocal Sterdealer
Transcarbo laat u graag kennismaken met de mogelijkheden van Trocal ramen en deuren. In onze showroom kunnen we u alle voordelen van kunststof voor uw woning laten zien. Leer ons kennen en beleef de wereld van kunststof. Het bespaart u geld en kostbare vrije tijd.
Onze showroom is op maandag t/m vrijdag dagelijks geopend van 7.30 uur tot 16.15 uur.

Transcarbo kunststof ramen b.v.
Handelsstraat 20, Heerlen, telefoon 045-753700.

Trocal kunststof. Keuze voor het leven.

Notaris Groutars te Maastricht
en
notariskantoor Poeth & Voncken te Stein

zullen op woensdag 6 oktober 1993 om 11.00 uur in café De Dikke Stein aan de Julianastraat 3 te Elsloo in het openbaar ex artikel 502 e.v. van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bij opbod en afslag in één zitting verkopen: het

WOONHUIS
met schuur en binnenplaats

Grote Straat 35 te Meers-Stein, kad. bekend gemeente Elsloo sectie D nummer 2392 groot 4,30 are.

Indeling: kelder; beg. grond: hal, 2 kamers, 2 slaapkamers, keuken, schuur en stal; zolder (vaste trap).
Betaling koopprijs: uiterlijk op 5 november 1993.
Aanvaarding: terstond en in eigen gebruik na betaling van de koopprijs en kosten eventueel met behulp van de grosse van de akte van veiling.
Schriftelijke biedingen: kunnen tot en met 21 september a.s. 17.00 uur worden uitgebracht bij notariskantoor Groutars.
Van toepassing zijn de **Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992** van de Koninklijke Notariële Broederschap, voorzover daarvan in de veilingakte niet wordt afgeweken.
Nadere inlichtingen bij notariskantoor Groutars te Maastricht, Henric van Veldekeplein 19 (tel. 043-214946). 028163

PARKET KURK KUNSTSTOF
Kurk vanaf FL 19,-
Kunststof vanaf FL 49,-
Parket 22 mm vanaf FL 59,-
NPS Vloeren Studio
Willemstr. 72
Heerlen
045-720010

Uw huis op dit formaat in de krant kost meestal minder dan een maand hypotheekrente en verkoopt sneller, want:
Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.
VERKOCHT

GELEEN
Groenstraat 68-70. Winkelwoonh., c.v., berging, winkelverkoopruimte ca. 55 m², toilet. Bovenwoning aparte opgang (verhuurd ƒ 1100,- p.m.). Vraagprijs ƒ 169.000,-.
SITTARD
G. v. Hövelstraat 10. Halfvrijst. herenh., oerdegel. bouw, c.v., garage, besl. tuin. Nabij hartje centrum, 2 kelders, woonk., eetkeuk., bijkeuk., 3 slpk., badk., vaste trap, logeerk., mansardekamer, 4e slpk., aanv. direct. Inh.: 745 m³!! Opp.: 363 m². Vraagprijs ƒ 350.000,-.
SWEIKHUIZEN
Kerkstraat 35. Uitermate deg. herbouwd karakteristiek landh., c.v., gr. tuin, geisol. Inh.: 755 m³. Opp.: 590 m², 2 gr. bergkelders, woonk. (36 m²), woonkeuk., aanbouwk. incl. app., garage, tuinberging, was- annex bijkeuk., aparte douche, 4 slpk., badk., ligbad, dubb. v.w., 2e toilet, uitst. onderh. Vraagprijs ƒ 445.000,-.
SCHIMMERT
Langstraat 87. Vrijst. landh. (vrij uitz. overzijde), c.v., garage, zeer gr. tuin. Opp.: 3800 m². Inh.: 900 m³, dubbel glas. Bwj. '65. Aanv. direct. Kelder, woonk. (65 m²), open haard, parket, eetkeuk., aanbouwk., badk., ligbad, douche, bidet, 3 slpk., gr. berging 20 m², gr. vliering. Vraagprijs ƒ 495.000,-.

Ook uw hypotheek ons maatwerk, wij zijn voll. onafhankelijk hypotheekadviseur voor o.a. Postbank, ABP, Rabo, SNS-bank, BLG, bij ons geen offerte binnen 24 uur. Wij zoeken het helemaal voor u uit!! Bel, u wordt er altijd wijzer van! (Rente vanaf 6,9%).

N.M.W. Quaden & Zn.
Makelaardij onr. goed, lid NVM, Gelrestraat 4, Munstergeleen, 046-519644. 02108

Brunssum
Plan De Hemelder

Kies voor de mooiste herenhuizen in Brunssum.

Aan de Maastrichterstraat worden bijzonder riante herenhuizen gebouwd, waarvan enkele vrijstaand. De plek is perfekt, hoe gezellig de woning wordt, bepaalt u zelf. Kenmerkend voor deze echte herenhuizen is de vriendelijke architectuur, de goede ligging en de komfortabele en ruime indeling o.a.:

- *L-woonkamer / eethoek gekombineerd met halfopen keuken, totaal ca. 43 m²*
- *3 ruime slaapkamers, 16, 10 en 8 m²*
- *fraaie badkamer met ligbad, douche en 2e toilet*
- *vaste trap naar ruime zolder*
- *garage met berging / bijkeuken*

Prima afwerking o.a.:
- *ankerloze spouwmuren*
- *hardhouten kozijnen*
- *cv-combiketel met warmwatervoorziening*
- *goed geïsoleerd met dubbelglas, vloer-, gevel- en dakisolatie voor prettig lage stookkosten*
- *uw eigen wensen voor keuken, tegels en sanitair worden voor zo ver mogelijk gerealiseerd*

Koopprijs tweekap ƒ 225.000,- v.o.n. kavel 290 m²
Koopprijs vrijstaand ƒ 239.00,- v.o.n. kavel 310 m²

kopen zonder risco door inruilgarantie eigen woning en G.I.W.-garantie

mulleners VASTGOED
Rijksweg Zuid 119
6134 AA Sittard
Telefoon 046 - 51 89 11
na kantooruren:
H. Doon 04749 - 31 98

met giw garantie

bon *informatie over herenhuizen, BRUNSSUM*
Naam ____
Straat ____
Kode / Plaats ____
Telefoon ____
In ongefrankeerde enveloppe zenden aan: Mulleners Vastgoed, Antwoordnummer 1013, 6130 VB Sittard

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!

St. Franciscusweg 16
Heerlen
Tel.: 045-711617

Vaak verkopen wij huizen die de krant net niet halen. Zoekt u een huis? Laat u vrijblijvend inschrijven.

Zie ook onze etalage St. Franciscusweg 16, Oliemolenstraat 3 te Heerlen en Roermonderstraße 21/ Jülicherstraße 85 te Aken

ONROERENDE ZAKEN

BRUNSSUM

Klingbemden 154. Tussengel. woonhuis met tuin op z.o. en vijver. Bj. '77, perceelop. 195 m². Ind.: woonk. 38 m² met plavuizenvloer, kantoortje 6 m², halfopen eiken aanbouwk. 18 m 2, 3 slk. 7,5, 10 en 12 m2, badk. met ligbad en 2e toilet. **Vr.pr. ƒ 189.000,- k.k.**

EPEN

Wilhelminastraat. 56. Halfvrijst. woonhuis met garage en tuin. Bj. '82. Perceelop. 347 m². Ind.: kelder 10 m², L-woonk. 40 m² met vloerverw. en open haard. Gesl. kunststof aanb. keuken. 4 slk., badkamer met ligbad, zolder 30 m², vliezotrap. Voorzien van kunststof kozijnen en gedeelt. dubbele beglazing. Nieuw dak. **Vr.pr. ƒ 283.000,- k.k.**

EYGELSHOVEN

Torenstraat 62. Halfvrijst. woonhuis met garage en tuin. Bj. '30. Perceelsop. 355 m². Ind.: kelder 10 m², woonk. 30 m² met voorzethaard en plavuizenvloer. Gesl. eiken aanb.keuken 11 m² met keramische kookplaat en afwasmachine. 3 slk. 12, 14 en 15 m². Badkamer met ligbad, apart 2e toilet. Zolder 20 m² met vaste trap, 2 slk. 6 en 15 m². Geheel voorzien van rolluiken **Vr.pr. ƒ 262.000,- k.k.**

HEERLEN

Elandstr. 16. Tussengel. woonhuis met tuin. Woonk. 25 m², halfopen keuken 7 m², nieuwe badk. met ligbad en v.w., berging om te bouwen tot garage, bergzolder, achterom bereikbaar **Vr.pr. ƒ 128.000,- k.k.**

Gouverneurstraat 31. Halfvrijst. woonhuis met tuin en garage. Woonk. 40 m² met o.h., gesl. witte aanb.keuken, 2 slk. 10 en 20 m², badk. met ligbad en 2e toilet. Het is voorzien van dubbel glas en rolluiken. Bouwjaar '83. **Vr.pr. ƒ 179.000,- k.k.**

Gouverneurstraat 101. Goed onderh. tussengel. woonhuis met woonk., keuken, berging, 2 slpk. en badk. met ligbad, douche en v.w. **Vr.pr. ƒ 125.000,- k.k.**

Landvoogdstr. 64. Tussengel. woonhuis met tuin. Woonk. 30 m², keuken 6 m², 2 slpk. 8 en 14 m², badk. met ligbad, douche en v.w. **Vr.pr. ƒ 118.000,- k.k.**

Pater Beatusstraat. Halfvrijst. woonhuis met patiotuin. Ruime woonkamer 40 m², gesl. luxe witte aanb.keuken met luxe apparatuur, badkamer met ligbad, v.w. en toilet, aparte badkamer met douche op parterre. Kantoorruimte, 3 slk. 2 parkeerplaatsen, mogelijkheid voor garage. **Vr.pr. ƒ 209.000,- k.k.**

Permstraat 7. Tussengeleg. woonhuis met leuke tuin en garage met berging. Woonk. 30 m² met parket, 3 slk.: 7,5, 12 en 12 m² **Vr.pr. ƒ 159.000,- k.k.**

Schandelerstraat 11. Keurig onderhouden tussengel. woonhuis met binnenplaats, woonk. 24,5 m², keuken 11 m², badkamer, 3 slk.: 6, 10,5 en 14 m2, zolder 21 m2. **Vr.pr. ƒ 159.000,- k.k.**

HOENSBROEK

Esschenweg. Vrijstaand woonhuis gelegen op 3200 m² grond. L-woonk. 45 m², gesl. aanbouwkeuken 12 m², 3 slk.: 9, 9 en 15 m², badkamer met ligbad en 2e toilet, zolder te ber. via vaste trap 50 m². **Vr.pr. ƒ 329.000,- k.k.**

KERKRADE

Barbarastraat 8. Halfvrijstaand woonhuis met garage en grote tuin. Perceelopp. 353 m ². Ind.: geheel onderkelderd, woonk. 33 m², gesl. witte aanb.keuken 10 m², hobbykamer met bar 54 m², 4 slk. 11, 13, 14 en 24 m², badk. met ligbad, en 2e toilet. Zolder 15 m² via vaste trap bereikbaar. Huis is voorzien van dubbele begl. en rolluiken. **Vr.pr. ƒ 289.000,- k.k.**

Doverau 49. Tussengel. woonhuis met garage en tuin, woonk. 32 m², halfopen keuken, 3 slk.: 9, 12 en 12 m², badkamer met ligbad en 2e toilet, vaste trap zolder. **Vr.pr. ƒ 189.000,- k.k.**

Gravenstraat 87. Vrijstaand woonhuis met garage en tuin, perc.opp. 600 m², bj. '75. Ind.: hal, open keuken, woonkamer 60 m² met parketvloer, o.h., en schuifd. naar terras. 3 royale slk. waarvan 2 toegang tot terras, badkamer met ligbad, aparte douche. Vaste trap zolder alwaar woon/werk/slaapruimte ± 64 m². Pand is goed geïsoleerd. **Vr.pr. ƒ 339.000,- k.k.**

Locht 64. Tussengel. winkel/woonhuis, zeer grote bedrijfsruimte, royale bovenwoning, 3 garages, voormalige bakkerij, perceelopp. 1930 m² **Vr.pr. ƒ 259.000,- k.k.**

Schoolstr. 22. Halfvrijst. woonhuis met achterom en oprit. L-woonk. 28 m², gesl. keuken, 4 ruime slpk., 2e toilet, zolder met vaste trap, 2 slpk. 8 en 8 m², badk. met douche, recent vernieuwd dak. **Ruim huis!!** **Vr.pr. ƒ 159.000,- k.k.**

LANDGRAAF

Dr. Calsstr. 50. Te huur riant woonhuis met garage. Ruime woonkamer, open eiken keuken, 3 ruime slpk., goed onderh., badkamer. **Inl. op aanvraag.**

Hoefveld 71. Halfvrijst. woonhuis, bwj. '82, perceelopp. 420 m². Woonk. 30 m² met parketvloer, halfopen aanb.keuken 6 m², garage 20 m², tuin op z.w., 2 terrassen, vijver en tuinhuisje, 3 slpk. 8, 10 en 12 m2. Badk. met douche, vliering **Vr.pr. ƒ 219.000,- k.k.**

Koelmoer 10. Vrijstaand ruim woonhuis met garage en tuin. Ind.: woonk. 37 m², gesl. keuken 10 m², 4 ruime slk., badkamer met ligbad, zolder te ber. via vaste trap. Bj. '79. Perceelopp. 442 m². Gedeeltelijk rolluiken! Rustige buurt nabij centrum. **Perfect onderhouden. Moet u zien!** **Vr.pr. ƒ 299.000,- k.k.**

SIMPELVELD

Remigiusstr. 1. Royaal boerenwoonhuis, overdekte binnenhof, woonk. 42 m² met o.h., 4 slk. 10, 12, 21 en 22 m², gesl. eiken aanb.keuken, garage 50 m², zolder 60 m², mogelijkheid tot uitbreiding. **Vr.pr. ƒ 229.000,- k.k.**

EXCLUSIEF WONEN MET VIJGEN

BELGIË (Gemmenich)

Rue de Calvaire 7. In bosrijke omgeving schitterende vrijst. semi-bungalow met garage voor 2 auto's. Ind.: wijnkelder. Souterrain: 3 slk. waarvan 2 met vaste wastafel, waskeuken, en badkamer. Parterre: entree/gang met marmervloer, woonk. 40 m², gesloten aanbouwkeuken 10 m², 1 slk. met balkon en badkamer met ligbad. 5 min. van Vaals gelegen. Perceelopp. ± 700 m2 (plus bouwperceel 700 m2 samen 1400 m2). **Vr.pr. ƒ 309.000,- k.k.**

BRUNSSUM

Bexdellestr. Opval. ruim vrijst. woonhuis met prof. ingericht bedrijfsgedeelte ± 60 m² voor zelfst. ondernemer met aparte ingang, incl. badruimte, toilet, sauna, whirlpool, aparte HR-ketel. **Geschikt voor meerdere doeleinden.** Ind.: sout.: inpand. garage 21 m², hobbyruimte 21 m² en waskelder. Beg. grond: toilet, gecomb. woon/werkkamer met halfopen keuken ± 80 m² met dubbele deuren naar terras en tuin. 1e verd.: 3 slk.: 8, 18 en 19 m² met airco, badkamer met ligbad/v.w. en 3e toilet. Ruime zolder te ber. via vliezo. Pand is optimaal geïsoleerd o.a. geheel voorzien van dubbele beglazing en rolluiken. **Vr.pr. ƒ 349.000,- k.k.**

HEERLEN

Bokstraat 27. Vrijstaande semi-bungalow met parkeerplaats voor 5 auto's, diverse praktijkruimtes, douche/toilet/fitnesskelder/bar, diverse kelders. Zitkamer met open h., eetkamer met niveauverschil, compleet inger. keuken, 3 slk., badkamer met ligbad en 2 v. wastafels, toilet. Grote tuin 1000 m² met vijverpartij en tuinhuisje. 3 terrassen waarvan een overdekt met open h. + elektrische verwarming. **Moet u zien.** **Vr.pr. ƒ 469.000,- k.k.**

HEERLEN

Dr. Cl. Meulemanstr. 72. Vrijst. villa met veel groenvoorziening, perceelopp. 1200 m². Souterrain 24 m² met kantoorruimte. 2 ruime woonk. van 40 en 40 m² met serre en o.h., gesl. witte aanb.keuken 12 m², garage, 6 slk.: 8, 10, 10, 16, 18 en 30 m². 2 badk. met ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. Tuin op z.w., 3 terrassen en berging. **Schitterend pand!** **Vr.pr. ƒ 439.000,- k.k.**

HEERLEN

In Heerlen kunnen wij u een uniek, schitterend gelegen landhuis aanbieden. Parterre: woonk. 60 m² met travertinvloeren en vloerverwarming, serre 12 m², royale aanb.keuken met compl. apparatuur, slk. 24 m² met toilet, badk.: ligbad, douche, v.w., toilet, garage. 1e verd.: penthouse met prachtig panoramisch uitzicht over Heerlen, woon./slk. 60 m², overdekt dakterras, 2 slk.: 10 en 28 m², badk.: ligbad, douche, v.w., toilet. Schitterend aangelegde tuin op verschillende niveaus met speels aangel. zitterras van 30 m² en ligt op z.w. Bj. 1990, perceelopp. 700 m² **Vr.pr. ƒ 489.000,- k.k.**

HOENSBROEK

Slot Aldenborglaan 26. Perfect onderhouden vrijstaand landhuis. Bwj. '89, perceelopp. 1120 m². Ind.: geheel onderkelderd. Ruime hal, L-woonk. 50 m², gesl. eetkeuken 29 m², bijkeuken 20 m², 4 slpk. 32, 32, 19 en 13 m², open vide, badkamer met ligbad en 2e toilet. Twee garages, overdekt terras 35 m². Het is voorzien van witte vloertegels, vloerverwarming en kunststof kozijnen met dubbele beglazing. **Vr.pr. ƒ 549.000,- k.k.**

KERKRADE

Akerstraat 183. Ruim vrijst. woonhuis met ± 65 m² kantoor/praktijkruimte. Bouwjaar 1990, perceelopp. 560 m², mooie tuin op z.w. Ind.: L-woonk. 48 m² met Noorse lei en vloerverwarming, luxe witte aanbouwkeuken, 3 slk.: 8, 14 en 16 m², luxe badk., vaste trap naar zolder, vierde slk. 15 m² **Het geheel is degelijk en luxe afgewerkt.** **Vr.pr. ƒ 389.000,- k.k.**

MAASTRICHT (ZUID)

Holdaal 51. Aan plantsoen gel. riant landhuis. Tot. opp. 750 m². Gunstig bereikbaar t.a.v. autoweg. Ind.: zeer ruime hal 18 m², woonkamer 68 m² met div. zithoek., syst. open haard, schuifpui naar overdekt buitenterras, uitgebreide eiken aanbouwkeuken 16 m², 3 slk.: 14, 19 en 23 m², hobby/logeerkamer 9 m², zolderruimte. 't geheel is onderkelderd. Garage 24 m². Grote mooi aangelegde tuin met volledige privacy. **Moet u zien.** **Vr.pr. ƒ 549.000,- k.k.**

PUTH

Woonboerderij op 4585 m² grond, bwj. ± 1900. Ind.: gewelfde kelder 10 m², woonk. 35 m², eetk. 20 m², keuken 10 m², waskeuken, binnenpl. met mog. garage en schuur, douche en toilet, 1e verd.: 5 slk.: 8, 10, 10, 12 en 14 m², badk. met ligbad, 2 v.w. en toilet. **Vr.pr. ƒ 419.000,- k.k.**

SIMPELVELD

Romeinenstr. 1. Dit moet u zien!! Vrijstaand verbouwd woonhuis met ruime garage en tuin. Ind.: geheel onderkelderd, ruime woonkamer 48 m² met open haard en schuifdeuren naar balkon en overdekt terras, gesl. keuken, 4 ruime slk. **Vr.pr. ƒ 329.000,- k.k.**

VALKENBURG

Nieuweweg 50A. Karakteristiek vrijst. woonhuis met tuin. Bj. 1890. Perceelopp. ± 400 m², woonk 50 m², gesl. moderne keuken 20 m², 3 slk.: 12, 15 en 28 m², badk. met ligbad, douche, 2 v.w. en 2e toilet. **Geheel gerenoveerd! Perfecte staat!** **Vr.pr. ƒ 369.000,- k.k.**

VOERENDAAL

Kundergats 29. Ruim vrijst. woonhuis met leuke tuin op z.o., garage met zolder. Geheel onderkelderd alwaar sauna / hobbyruimte / kelder. Ruime woonkamer ± 45 m², gesl. eiken keuken 9 m², 3 slk.: 11, 18 en 20 m², mooie badkamer met ligbad, 2 v. wastafels, 2e toilet en bidet, vliering. **Vr.pr. ƒ 329.000,- k.k.**

Wilt u een huis verkopen en dan een huis huren? Vijgen vragen!

Wij zoeken een huis geschikt voor 2 familie[s] wijde omgeving van Vaals voor de prijs va[n] ƒ450.000 . Belt u ons?

Uw huis verkopen??? Vijgen vrage[n] Het loont zich!!!!

VERKOCHT VERKOCHT

Ringweg	Gulpen
St.-Nicolaasstraat	Simpelveld
Wingerd	Heerlen
Kerkraderweg	Landgraaf
Vermeerstraat	Spaubeek
Benediktijnenstraat	Vijlen
Lagerstraat	Posterholt
Narcisstraat	Kerkrade
P. Janssenstraat	Vaals
G. Bruningstraat	Heerlen
Nieuwenhagerstraat	Landgraaf
Bonifatiusstraat	Brunssum
Heerlerbaan	Heerlen

BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

TE HUUR
HEERLEN

Perfect luxe **kantoorpand** in Heerlen. Oppervlakte 120 m[²] 600 m². **Inl. op aanv[raag]**

KERKRADE

Klarenanstelerweg. Kantoren van 200 tot 1000 m2. **Inl. op aanv[raag]**

KERKRADE

Akerstraat 6. Winkel/woonruimte te huur. Winkelruimte m², appartement met woonk. 24 m², complete keuken, 16 m². **Huur winkel ƒ 900,-. Huur appartement ƒ 700,-**

In ons nieuwe bedrijvencentrum in Kerkrade-W. **(Den bach)** kunnen wij u produktie- c.q. opslagruimtes aanb[ieden] vanaf 500-1000 m² vanaf ƒ 45,-/m² **Inl. op aanv[raag]**

VALKENBURG AAN DE GEUL

Wilhelminalaan 36. Perfect gelegen winkel/showroom m[et] royale appartementen te koop/te huur **Inl. op aanv[raag]**

HYPOTHEEK?? VIJGEN VRAGEN!!

St. Franciscusweg 16
Heerlen
Tel.: 045-711617

● *The Chippendales zijn nog steeds goed voor een avondje wervelend theater waar vrouwelijk Nederland voor uit het dak gaat.* Foto: WALKER PRINT, Londen

Drie voorstellingen in Heerlense schouwburg

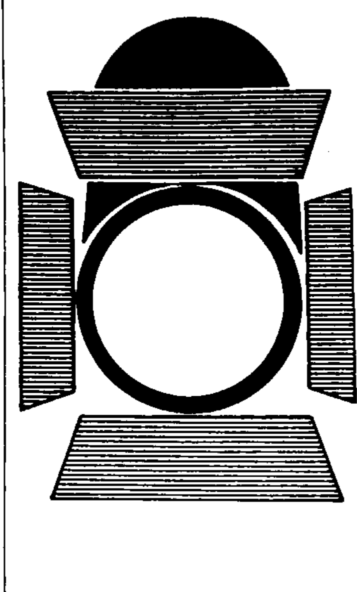
The Chippendales weer naar Limburg

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – De mannenstripgroep The Chippendales komt in november en december opnieuw naar Nederland voor een serie spectaculaire optredens. Drie voorstellingen zijn in Limburg gepland: 15, 16 en 17 november in de Heerlense stadsschouwburg. In Maastricht (Mecc) en Heerlen (discotheek De Peppermill) haalden de acht strippers al eerder steeds een 'volle bak' met meerdere shows. Die waren al maanden vooraf uitverkocht. Behalve Heerlen doen The Chippendales tijdens deze achtste tournee door Nederland ook Den Haag, Nijmegen, Amsterdam, Groningen, Utrecht en Bussum aan.

De nieuwe show zit boordevol romantiek, erotiek en intimiteit. Een twee-en-half uur durend spektakel, waarin de Amerikaanse 'good-looking-gentlemen' het vrouwelijk publiek entertainen. Het succes van The Chippendales in Nederland is, na zeven tournees, nog steeds ongekend. Zo zijn in Breda, waar de groep na Heerlen optreedt, alle voorstellingen al uitverkocht.

De groep was in oktober 1991 voor het eerst in Nederland. Een hausse aan publiciteit was het gevolg. November 1992 verscheen de eerste cd van The Chippendales 'The Album'. De single 'Give me your body' en de bijbehorende videoclip baarden toen wereldwijd opzien. Kaarten in voorverkoop voor de voorstellingen in Heerlen kunnen op werkdagen tijdens kantooruren worden gereserveerd via telefoonnummer 045-716607.

Seth Gaaikema met nieuw theater-programma

● *Seth Gaaikemam is trouw aan zijn eigen genre, het klassieke toneel.* Foto: KIPPA

DOOR JACQUES J. D'ANCONA

AALSMEER – Seth Gaaikema speelt in november de eerste proefvoorstellingen van een nieuw programma, 'De wereld is stapelgek, nu wij nog'.
Gaaikema is dus terug?
„Ik ben niet weg geweest, het is het vak dat ik altijd heb uitgeoefend." Maar hij begrijpt welwillend waar het misverstand zit. Hij heeft enorm veel aandacht gekregen als musicalvertaler. Zijn 'vernederlandsing' van Les Misérables is uitstekend ontvangen en zijn recente herschepping van The Phantom of the Opera kreeg eveneens een prima onthaal. In termen als 'briljant' werd hij geprezen in de recensies.
Met zijn werk als vertaler heeft Gaaikema al meer dan twintig jaar geleden grote successen geboekt. Met My Fair Lady en vooral met Kiss me Kate met Lia Dorana – waar is zij toch gebleven na de musical Cabaret? – scoorde hij erkenning.

Cabaret

In het cabaret kwamen na hem Freek de Jonge, Youp van 't Hek, Herman Finkers, Paul de Leeuw, Jack Spijkerman en anderen als vertegenwoordigers van een nieuwe lichting. Seth Gaaikema is trouw aan zijn eigen genre, het klassieke ambacht.

„Theaterbezoekers zijn geïnteresseerd in warmte, in een programma dat over iets gaat. Ik denk aan een journalistieke aanpak, een waanzinnig snelle afwisseling van onderwerpen en sfeer. Ik ben maanden geleden gaan schrijven en begonnen met een schone lei. Ik voel dat ik beet heb met een one man show in deze stijl. Het wordt een conférence met liedjes waarin ik met een combinatie van gezond optimisme en bijtend cynisme de waanzin van deze wereld fel en emotioneel signaleer."
Bob Zimmerman is de enige begeleider, tevens arrangeur. Jan Blok (gitaar) en Frank Schermer Voest (percussie), die Gaaikema vele jaren hebben begeleid, zijn er niet meer bij.

Musical

Zijn werk voor een eigen musical met Klaas van Dijk als componist is afgerond. De Drie Musketiers, een variant op het klassieke boek van Dumas, wordt in '96 in Theater Carré in Amsterdam uitgebracht in een langlopende serie. Het wordt een spektakelproduktie in grootse montage, compleet met paarden op het toneel. Joop van den Ende is de producent.
Gaaikema: „Hij is Europa's grootste tycoon van dit moment. We hebben dagen en dagen bij hem thuis en bij mij op de boerderij om de tafel gezeten om helemaal door het script heen te gaan, samen met regisseur Franz Marijnen en Klaas van Dijk. Joop heeft een enorm gevoel voor het genre. Hij stelt voortdurend vragen over de tekst en over de logica van de plot. Hij is een krachtpatser, maar ik denk dat ik hem aankan."

Paul de Leeuw in de groei als ondernemer

AMSTERDAM – Een vorstelijke overeenkomst met de Vara heeft van Paul de Leeuw een grote kleine ondernemer gemaakt. Hij komt voorlopig niet naar de theaters met een soloprogramma, maar legt zich toe op een groot aantal televisie-optredens, presentaties en optredens in het land.
Wie wil hem niet? Ook als zanger is hij erkend, de wonderlijkste invitaties komen op hem af. Een kerstconcert met Paul de Leeuw als solist? Ja, waarom niet...
Zijn zakelijke en artistieke activiteiten had hij al enige tijd geleden ondergebracht in Knibbel Knabbel Knuisje Produkties BV te Amsterdam, maar het kantoor is riant verhuisd naar zijn nieuwe woonplaats Hilversum. Daar is ook zijn eigen, kersverse televisieproduktiebedrijf gevestigd. Marat TV onder leiding van Rinus Spoor, een regisseur met een grote naam, gaat alle televisieprogramma's van Paul de Leeuw maken.
Zijn laatste liedje Droomland, een restant uit een van de 'Schreeuwen' – een duet met André Hazes – is inmiddels een hit. Het is een sentimentele song in het genre van de Straatzangers van weleer. De sfeer van Johnny Jordaan en Willy Alberti.

Hugo Claus in reclamespot voor Franse kaas

Van onze rtv-redactie

BRUSSEL – De Vlaamse auteur Hugo Claus zal vanaf 11 oktober te zien zijn in een reclamespot waarin hij de kwaliteiten van de Franse kaas roemt. De spot zal uitsluitend door de Vlaamse commerciële zender VTM worden uitgezonden. Het is de eerste keer dat Claus in een commercial te zien is. De schrijver zou hebben toegestemd omdat cineast Dominique Deruddere de regie van de spot voor zijn rekening zou nemen.
De promotiecampagne is uitsluitend op Vlaanderen gericht. Momenteel is ongeveer 80 procent van de kaas die in Vlaanderen wordt gekocht uit Holland afkomstig is.

De campagne bestaat in totaal uit vier spots, die tussen 11 oktober en 11 november op VTM zullen worden vertoond en begin volgend jaar worden herhaald. De hele campagne kost rond de 700.000 gulden. Hoeveel Claus voor zijn rol krijgt, is niet bekend. Volgens een woordvoerder van G/V Company, die de reclamespots heeft geproduceerd, 'krijgt Claus in verhouding tot wie hij is een correcte vergoeding'.

Römer hoofd amusement bij de Tros

HILVERSUM – De Tros-directie heeft Paul Römer (30) officieel benoemd tot Hoofd Entertainment (voorheen Amusement). Römer is de opvolger van Herman Slager, die in het voorjaar tot manager Amusement Radio en Televisie bij de Avro werd benoemd.
De benoeming van Römer lag in de lijn der verwachtingen, omdat hij direct na het vertrek van Slager in april diens taken (ad interim) waarnam. Römer kwam in 1988 als free lancer bij de Tros en is sinds april dit jaar in vaste dienst. Hij was onder meer betrokken bij het programma Jongbloed & Joosten, Bananasplit, In kort geding en Redders aan de wal.

Ex-Avro-presentatrice pakt haar tv-carrière weer op

Myrna Goossen maakt comeback bij RTL4

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Ex-Avro-presentatrice Myrna Goossen (30) pakt haar televisiecarrière weer op. Zij gaat vanaf 3 oktober bij RTL4 het programma Gezondheid presenteren. Het programma wordt elke zondag uitgezonden tussen 17.00 en 18.00 uur.

Myrna Goossen neemt bovendien binnenkort de presentatie over van Manuela Kemp die vanaf vandaag bij RTL4 te zien is in het nieuwe programma Eigen huis & tuin. Voor Myrna Goossen betekent het contract met RTL4 een comeback na drie jaar. In juli 1990 nam zij plotseling haar ontslag bij de Avro, waar ze vijf jaar eerder door oud-directeur Wibo van der Linden werd gelanceerd. Hij omschreef haar als de ideale schoondochter.

Myrna begon haar carrière bij de Avro als omroepster. Daarna presenteerde ze met Fred Oster Een lot voor Artis. Echt bekend werd Goossen door haar rol in Wedden dat..? Als assistente van Jos Brink verscheen ze in het populaire programma als opvolgster van Sandra Reemer.

● *Myrna Goossen werd pas echt bekend door haar rol als assistente van Jos Brink (toen ook nog bij de Avro) in 'Wedden dat..'* Foto: KIPPA

Daarna leek het voor Myrna afgelopen te zijn bij de Avro. Ze werd weer omroepster en in 1990 nam Myrna plotseling ontslag. „Als je het op een bepaald moment niet meer naar je zin hebt en het idee krijgt dat mensen je niet meer nodig hebben of laten blijken dat het vertrouwen er niet is, dan is de tijd aangebroken om weg te gaan," zo verklaarde Myrna Goossen in juni 1990 haar vertrek. Ze had graag een eigen programma willen hebben, maar de Avro had dat niet voor haar.

Uitbundige lach

Myrna Goossen werd tot haar ongenoegen steeds geconfronteerd met haar uitbundige lach. Haar opvallende lach werd keer op keer gebruikt in reclamespotjes van de Avro. Daar kreeg ze spijt van. „Op een gegeven moment realiseerde ik mij dat ik het voor mezelf verpest had door die lach," zei Myrna vlak voor haar vertrek bij de Avro.

Myrna is de afgelopen jaren niet helemaal van het scherm verdwenen. Ze presenteerde verschillende keren per jaar de Lotto-uitslagen. Dat blijft ze doen. Het RTL4-programma Gezondheid wordt tot eind december wekelijks uitgezonden.

Mislukt wereldrecord koorzingen op tv

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Een droom, een missie, noem het wat je wilt. Maar 80.000 mensen bij elkaar brengen om ze samen te laten zingen is een idee dat gek genoeg is om een film over te maken. En dat was dan ook precies wat Leendert Pot deed met De Korenslag van Geert van Tijn. Het leverde de gelijknamige documentaire op, die de NCRV maandagavond om 23.16 uur op Nederland 1 uitzendt.

Van Tijn is bekend van zijn openbare zanglessen in het Amsterdamse Vondelpark. Hij zorgde er voor dat spontaan bekende of onbekende liederen klonken uit de honderden kelen van mensen die elkaar nog nooit eerder hadden gezien.
Het verhaal is velen bekend: een enorm koor samenstellen van maar liefst 80.000 zangers en zangeressen zou een vermelding in het Guiness Book of Records opleveren. Een uitdaging waar Van Tijn zich wel aan wilde wagen. Componist Theo Loevendie schreef vorig jaar een speciaal stuk en er werd een organisatie opgezet om het evenement in goede banen te leiden. In de film van Pot kunnen we nog eens zien hoe alles fout liep.

Er wordt voor een dermate ingewikkelde manier van inschrijving gekozen dat de stichting al snel omkomt in het registratiewerk. De schulden stapelen zich op en bovendien zijn de ego's van Van Tijn en stichtingsvoorzitter Ditmar aan elkaar gewaagd. Het geheel komt tot een explosief hoogtepunt tijdens een vergadering, waarbij het duo elkaar flink de oren wast. Leuk om naar te kijken overigens.

● *Geert van Tijn geeft 'openbare' zangles in De Korenslag.* Foto: NCRV/GJELT DIJKSTRA

Tegenstelling

Volgens regisseur Leendert Pot is De Korenslag een duidelijk voorbeeld van de tegenstelling tussen de idealistische kunstenaar en de organisator die alleen maar aan geld denkt. Het is aardig om te zien hoe Van Tijn zich tegenover Pot laat ontvallen geen heil te zien in een spektakel met 'bekende Nederlanders' en vervolgens Ditmar tijdens weer een vergadering quasi langs zijn neus weg te horen te opperen dat 'een paar bekende Nederlanders of een goed doel' het project toch wel goed zouden doen.

Onnodig te zeggen dat er van de massale zangles van Van Tijn niets terechtkomt. Hij neemt afstand van de organisatie en besluit alleen door te gaan en roept zangers en zangeressen op naar het Goffert-stadion in Nijmegen te komen. Niks geen commercie meer: alleen nog het plezier van het zingen.
Pot schotelt ons vervolgens een wel heel triest beeld voor van Van Tijn die op een auto een vrijwel leeg voetbalstadion binnenrijdt. Het is tevens een mooi beeld dat alles zegt. Door de weinige aanwezigen wordt er toch nog gezongen en de dirigent is zichtbaar aangedaan. Hier was het hem om te doen. „U maakt me zeer gelukkig," weet hij nog uit te brengen. De Slag is gewonnen.

Pim Jacobs wil eigen jazz-zender beginnen

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Jazzmusicus Pim Jacobs en Rob Cremer, redacteur van het tijdschrift 'Jazzwereld', hebben een aanvraag bij WVC ingediend om een commerciële jazz-zender te mogen beginnen. Het tweetal wil via de kabel en via een etherfrequentie 'een verbreding bieden van het culturele aanbod voor Nederland en Vlaanderen'. Pim Jacobs loopt al langer rond met het plan om een jazz-zender te beginnen.

Het nieuwe station, dat een Nederlandse presentatie krijgt, wil zich gaan richten op 'de liefhebbers van jazz, blues en soul'. Daarnaast zouden ook aangrenzende genres ruimschoots aan bod moeten komen. De nieuwe zender beschikt over een studio in Breda. „Zo kan de zender zich presenteren temidden van de actualiteit van het Nederlandse en Vlaamse culturele leven," zegt Jacobs. Het tweetal wil ook een jazztijdschrift gaan uitgeven.

Cremer en Jacobs hebben hun plannen onderbouwd met een marktonderzoek. Een van de conclusies van dat onderzoek was dat hun doelgroep uit 1.6 miljoen luisteraars zou bestaan. Cremer en Jacobs mikken op een marktaandeel van 3.9 procent binnen twee jaar, op basis van de te verwachten stijging van de bestedingen aan radioreclame, zoals de VEA, de Nederlandse Vereniging van Erkende Reclame Adviesbureaus, heeft voorspeld. Voor de oprichting van het nieuwe station is bijna drie miljoen gulden nodig. Gesprekken met financiers zouden in een 'afrondende fase' zijn.

● *Pim Jacobs: „De nieuwe zender kan zich presenteren temidden van de actualiteit van het Nederlandse en Vlaamse culturele leven."* Foto: GPD

Eerder deze week maakte het commerciële station Sky Radio een onderzoek bekend dat door het bureau Moret, Ernst en Young is uitgevoerd in opdracht van Sky Radio. Uit dat onderzoek blijkt dat alleen commerciële stations met een marktaandeel van minimaal 5 procent levensvatbaar zijn. Radio voor kleine doelgroepen, zoals jazzmuziek, zou volgens het rapport niet rendabel zijn.

Nederland 1

Avro/KRO/NCRV
08.00 Alles kits. Kinderprogramma.
08.02 Oren van je kop. Poppenserie.
08.14 Tekenfilmfestival.
08.26 Bunch of munch. Filmserie.
09.02 Rescue Rangers. Filmserie.
09.30 Harry's mad. Jeugdserie.
09.57 Kunst en vliegwerk. Afl.3.
10.24 Pluizerd. Animatieserie. (herh.).
10.47 De stuntels. Tekenfilmserie.
10.59 Peter. Korte sketches. (herh.).
11.11 Het elfde uur. Discussie.
12.05 Fifty fifty. Serie gesprekken. Vandaag: Henk de Velde. (herh.).
13.00 (TT) Journaal.
13.07 Impact. Tomatenplukkers.
13.52 (TT) Jules unlimited. Programma over techniek en avontuur.
14.15 (TT) Oppassen!!! Nederlandse comedyserie. Afl.: Speech. (herh.).
14.45 (TT) Lingo. Woordspel. (herh.).
15.10 (TT) Nieuwe oogst: De peck en veder methode. Nederlandse tv-film. Een jonge wetenschapper gaat bij een gekkenhuis stage lopen.
15.50 Natuurmoment. (herh.).
16.00 (TT) Journaal.
16.05 Mitsuko Uchida speelt Mozart. Klassieke muziek op de piano.
17.00 Vlinders. Natuurdocumentaire.
17.19 Flipper. Amerikaanse jeugdserie. Afl.: Bud de zeeman.
17.45 Boggle. Spelprogramma.
18.00 Journaal.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Eigen plek.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 Brieven aan de koningin. Brievenmagazine voor de jeugd. Afl.1.
18.48 De kleine ijsbeer. Tekenfilmserie. Afl.1.
18.58 (TT) Hoe voelen wij ons vandaag? Comedyserie. Afl.11 : Staan wij in de sterren. (herh.).
19.30 All together now. Comedyserie. Afl.11 : Whiter shade of pale.
20.00 (TT) Journaal.
20.25 Eminent domain. Amerikaanse speelfilm uit 1989 van John Irving.
22.14 De klas van '53. Reportage over een reünie van 20 priesters.
22.57 Le petit criminel. Franse speelfilm uit 1990 van Jacques Dollion.
00.41-00.46 Journaal.

Nederland 2

EO
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 (TT) Journaal.
16.08 Ceddie (Little prince Cedric) tekenfilmserie. Afl.2 : Het ruime sop. (herh.).
16.36 (TT) Kinderkrant-verleden. Compilatie van dit kindermagazine. Vandaag: Het dierenpark in Emmen.
16.47 Job en z'n pa. Serie over de 10 Geboden. Afl.2.
17.03 De kleine erfgenaam (Little Sir Nicholas) 6-delige Engelse jeugdserie. Afl.2. Gerald voelt zich heer en meester in het grote en deftige kasteel. Zijn moeder gedraagt zich echter nogal verwaand en hooghartig. Een vriend van Lady Tremaine doet ondertussen in Frankrijk een ontdekking. (herh.).
17.28 Sail Den Helder. Verslag van dit zeilevenement dat van 8 t/m 14 juli jl. gehouden werd.
18.00 Journaal.
18.19 Ik weet het beter. Spelprogramma. Presentatie: Bert van Leeuwen.
18.47 Het kleine huis Amerikaanse serie. Afl.: Een gevoelige les.
19.35 Eén nacht, vijftien gulden. Serie over de belevenissen van jongeren die logeren in het Amsterdamse jeugdhotel The Shelter. Afl.1.
20.01 Peter. Korte sketch.
20.12 I'll fly away. Amerikaanse serie. Afl.1. Forrest Bedford is in 1958 officier van justitie in het Amerikaanse stadje Bryland in de V.S.
21.46 Het ziekenhuis. Afl.2 : Het Rode-Kruisziekenhuis oftewel het Brandwondencentrum te Beverwijk.
22.18 Overal en nergens: Moordaanslag Washington. Documentaire over de strijd van de invalide Jim Brady tegen het toenemende vuurwapenbezit in Washington.
22.47 Multiple choice. Quiz.
23.12 Fifty-fifty. Serie gesprekken over geluk, geloof en gevoel. Vandaag met Rob de Nijs.
00.00 Slotlied.
00.10 Open Amerikaanse tenniskampioenschappen.
01.45-01.50 Journaal.

Nederland 3

Vara
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 Het meisje uit het jaar 3000. Australische jeugdserie. Afl.8. (herh.).
18.00 Journaal.
18.16 Trekking van de lottogetallen.
18.20 Dieren centraal. Amerikaanse serie over dierentuinen. Afl.6 : Het Monterey Bay Aquarium.
18.43 (TT) Lingo. Spelprogramma. Presentatie: Francois Boulangé.
19.13 Working it out. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Hoezo veeleisend. David en Sarah komen er tijdens een dagje appels plukken achter, dat ze elkaars tegenpolen zijn. Er moeten dus drastische maatregelen genomen worden.
19.40 Police rescue. Engelse-Australische serie. Afl.: Ontspoord. Het reddingsteam wordt onaangenaam verrast door het bericht dat er een trein is ontspoord. Ter plaatse blijkt pas de enorme omvang van de ramp.
20.35 Zappelin. Magazine over gebeurtenissen in de binnen- en buitenlandse media. M.m.v. cabaretier Jeroen van Merwijk.
21.30 Golden Palace. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Geen bal aan! Een groep gescheiden mensen in therapie zijn van plan het kerstweekend in het hotel door te brengen.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Studio sport. Aandacht voor betaald voetbal, een samenvatting van de halve finale Nederl.-Rusland tijdens het EK volleybal, een samenvatting van de halve finales tijdens de EK boksen (met o.a partij Delibas-Schenk), beelden van de Open Amer. tenniskamp. en van de Cross-country in Achselschwang.
22.45 Nova. Actualiteitenprogramma.
23.15 Trekking dagelijkse lotto.
23.21 Paul de Leeuw plugged. Amusementsprogramma.
00.44 Museumschatten. Prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Afl.: Reisbenodigdheden. (herh.).
00.50-00.55 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

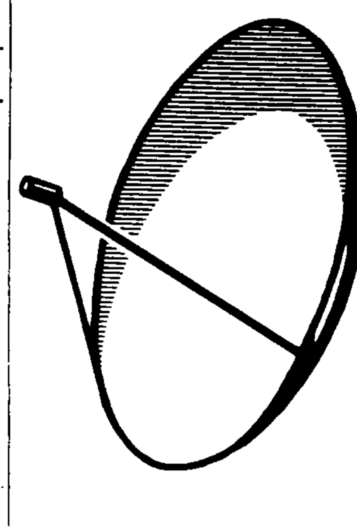
06.00 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
06.30 RTL 4 text.
07.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.00 Prijzenslag. (herh.).
12.55 Surpriseshow. (herh.).
14.25 Benji the hunted. Amerikaanse Disney-classic. Benji, een dapper hondje, ontfermt zich over een nest jonge poema's. In zijn poging de beestjes naar hun moeder terug te brengen, beleven ze adembenemende avonturen.
16.10 Disney Festival. Jeugdprogramma met tekenfilms, animatieseries, actieseries en het Disneynieuws.
17.00 Eigen huis & tuin. Over alles wat met wonen en zelf klussen te maken heeft. Rob Verlinden is de vaste tuinexpert en Nico Zwinkels weet alles over klussen in en rondom het huis. (Deel 1).
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Expedition earth. Natuurserie.
19.00 Blossom. Comedyserie.
19.30 Avondnieuws en weer.
20.00 Ron's honeymoonquiz. Spelprogramma waarin pasgetrouwde stellen strijden om de hoofdprijzen. Verder is er een optreden van Eros Ramazotti. Presentatie: Ron Brandsteder.
21.30 Showtime. Laatste nieuwtjes, interviews en reportages over de Nederlandse en internationale showbusiness. Presentatie: Albert Verlinde en Paulien Huizinga.
22.05 Terror on highway 91. Amerikaanse speelfilm uit 1989.
23.45 Laatste nieuws.
00.00 Cornbread, Earl and me. Amerikaanse speelfilm uit 1975 van Joe Manduke. De hoop van de zwarte gemeenschap is gevestigd op Nathaniel Cornbread Hamilton. Hij blinkt uit in basketbal en heeft daarmee een studiebeurs verworven. De verwachting is dat hij een profspeler zal worden en daarmee genoeg geld gaat verdienen om zijn ouders uit de ghetto te kunnen halen.
01.40 De thuiswinkel (Home Shopping) Winkelen vanuit uw luie stoel.
02.10 Nachtprogramma.

België/TV 1

10.00 Bij de hand. Hobbymagazine.
10.30 Luister met je ogen (spraakafzien). Cursus liplezen. Afl.2.
10.45 De werkzoekers. Afl.2 : Werk zoeken is een job.
11.00 Pronto. Italiaans. Afl.16.
11.30 Autotechniek. Cursus.
12.00 Couleur locale. Magazine.
12.30-12.50 Affiche. Kunstmagazine.
16.30 Première film & video.
17.00 Knettergek Jeugdserie.
17.25 Right. Serie reportages over jongeren in diverse landen. Afl.2 : Polen en Israël.
17.50 Musti. Afl.: De rekenles.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.254.
18.00 Journaal.
18.10 1000 seconden. Herwig Van Hove neemt de uitdaging van Felice Damiano aan om binnen 1000 seconden een warme maaltijd klaar te maken. In elke aflevering staat een Europees land centraal. Vandaag: Wallonië.
18.35 Vlaanderen vakantieland. Binnenland: Open Monumentendag; Buitenland: L'Alsace; Tips voor trips.
19.20 Joker- en lottotrekking, paardenkoersen, mededelingen.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Zeg 'ns AAA. Nederlandse comedyserie. Met: Sjoukje Hooymayer, Manfred de Graaf, John Leddy e.a. Afl.145. Wiep is binnenkort jarig en iedereen koopt een cadeautje voor haar. De verwarring is groot als blijkt dat Lydie, Hans en John hetzelfde gekocht hebben.
20.25 Tartufo. Spelprogramma. Muzikale gasten: Dana Winner en Will Tura. Presentatie: Donaat.
21.40 Masters of beauty. 6-delige documentaireserie over de cosmetica- en mode-industrie. Afl.4 : Cartier.
22.10 Vandaag.
22.30 Sport op zaterdag.
23.00-00.30 Soda cracker. Amerikaanse speelfilm uit 1989.

België/TV 2

Geen uitzending.

België/RTBF 1

10.45 Cursus Duits. 11.10 Nederlands. 11.40 Interwallonie. Polen in België. 12.10 Culinaire tips. 12.25 Europees magazine. 13.00 Nieuws. 13.20 Dynam'hit. 14.05 Ça fait tilt. Komedie uit 1977. 15.35 Noms de dieux: L'abbé Pierre. 16.40 Les enfants de Leonardo: over uitvindingen. 17.10 Zoutcaravanen door de Ténéré woestijn. 17.25 Histoires de jardins. 17.40 Coup de film. 17.55 Renegade, serie. 18.40 Génies en herbe. 19.30 Nieuws. 20.10 Le jardin extraordinaire. 20.50 Jenny Marx, la femme du diable. Tv-film. 22.25 Verkeerstips. 22.35 Match 1. 23.35-23.50 Laatste nieuws.

België/Télé 21

12.55-14.05 Autosport. Grand Prix van Italië. 17.30-18.00 Autosport vanuit Finland. 19.30 Nieuws. 20.11-23.40 Zie RTBF 1.

RAI UNO

06.00 Signore e signora. 07.05 Concert. 08.00 Il delitto di Giovanni Episcopo. Film, 1947. 09.30 Il poeta e il contadino. 10.30 Bari - Inaugurazione della fiera del levante. 12.00 Maratona d'estate. 12.30 TG1 - Flash. 12.35 Maratona d'estate. 13.25 Estrazioni del Lotto. 13.30 Telegiornale. 14.00 La diga sul Pacifico. Film, 1958. 15.45 Sabato sport. 15.45 Viverone. 16.40 Bursa. 17.40 Golf. 18.00 TG1. 18.10 Estrazioni del Lotto. 18.15 Big box. 19.25 Parola e vita. 19.40 Almanacco del giorno dopo. 20.00 Telegiornale. 20.40 Cinematografica di Venezia. 23.00 TG1 speciale. 00.00 TG1 - Notte. 00.30 Appuntamento al cinema. 00.35 84 Charlie Mopic. Film, 1989. 02.10 TG1. Replica. 02.15 E Johnny prese il fucile. Film, 1971. 04.00 TG1. Replica. 04.05 Piccolo porto. Film, 1940. 05.35 Divertimenti.

TV 5

06.00 Ochtend-/middagprogramma's. 16.00 Nieuws. 16.10 Quiz voor scholieren: Canada - Benin. 16.35 Les débrouillards. Wetenschappelijk magazine voor de jeugd. 17.00 Jeunes solistes. 17.50 Correspondance. 18.00 Les francofolies. Amusement. 18.30 Nieuws. 19.00 Découverte. Magazine. 19.30 Nieuws. 20.00 Maritiem magazine. 21.00 Nieuws. 21.40 Lance et compte (30). Serie. 22.20 Vrouwen in hoge politieke functies. 23.30 Internationaal jazzfestival van Montréal in 1992. 01.00 Nieuws. 01.20 Planète musique: Vangelis. 02.30 Horizon 93. 03.00 Télétourisme. 03.30 Reflets, images d'ailleurs. 04.30 Questions pour un champion. 05.00 Télescope.

BBC 1

08.00 Teletekst. 08.25 Nieuws. 08.30 Pinocchio. 08.50 The all new Popeye show. 09.10 McGee and me. 09.35 Peter Pan and the pirates. 10.00 Parallel 9. 11.55 Baby wants a battle. 12.00 Gypsy colt. Amerikaanse speelfilm uit 1954. 13.15 Grandstand. Met om: 13.20 Football focus, terugblik op het FA Premier league; 14.00 Nieuws; 14.05 Torvil and Dean, portret van deze kunstschaatser t.g.v. hun comeback; Rugby Union, vooruitblik op het seizoen; Paardesport: EK Endurance; 14.50 Motorsport: Britse F3 kampioenschappen; 15.10 Paardenkoersen vanuit Goodwood, starts om 15.15, 15.45, 16.20 en 16.30; 15.20 Golf: GA Open Europese kampioenschappen; 15.40 Paardenkoersen; 15.50 Golf; 16.15 Paardenkoersen; 16.35 Golf; 17.40 Final score, voetbaluitslagen. 18.15 Nieuws. 18.30 Big break. Quiz. 19.00 Back to the future II. Amerikaanse speelfilm uit 1989. 20.45 Open all hours, comedyserie. 21.15 Challenge Anneka. Programma waarin Anneka Rice een uitdaging aanneemt. 22.05 Last night of the Proms. Vervolg van BBC 2. 23.40 Nieuws. 00.00 Voetbalmagazine. 01.00 Gladiator school. Amerikaanse tv-film van James Darren. 02.30-02.35 Weerbericht.

BBC 2

07.40 Open University. 16.00 Animation now. Serie tekenfilms. 16.10 Summer holiday. Engelse speelfilm uit 1963. 17.55 Rugby: Northampton - Leicester. 18.55 A million like us. Documentaire. 19.35 Nieuws. 19.50 Maggie's minister. 3-delige documentaire. 20.30 Last night of the Proms. Concert vanuit de Royal Albert Hall. Vervolg om 22.05 op BBC 1. 21.45 Desert Bloom. Amerikaanse speelfilm uit 1986. 23.30 WK schaken. 24.00 Video diaries. 01.05-02.50 A taste of honey. Engelse speelfilm uit 1961.

Eurosport

08.30 Aerobics. 09.00 International motorsport. 10.00 Atletiek. IAAF Grand Prix finale vanuit Londen. 11.00 Zeilen. Whitbread Round World race. 12.00 K.O. Boksmagazine. 13.00 Zaterdag live. Autosport. Grand Prix van Italië; Atletiek. IAAF Grand Prix finale vanuit Londen; Atletiek. Internatiole tienkamp vanuit Talence, Frankrijk; Golf. GA Open Europese kampioenschappen; Autosport. Grand Prix van Italië; Paardesport. EK Military vanuit Achselschwang, Beieren. 22.00 Boksen. 23.00 Autosport. Grand Prix van Italië voor F1-wagens. (herh.). 00.00-02.00 Kunstrijden op de schaats. Nebelhorn trophy vanuit Oberstdorf, samenvatting. (herh.).

Super Channel

05.30 Videoclips. 06.30 Hello Austria, hello Vienna. 07.00 Super shop. 07.30 CNBC business weekly. 08.00 ITN World news. 08.30 Financial Times report. 09.00 Super shop. 11.00 Hello Austria, hello Vienna. 11.30 Europa journal. 12.00 Videoclips. 13.00 Jazzmuziek. 14.00 Triathlon competitie. 15.00 Basketball challenge. 16.00 Duitse Toerwagen Kampioenschappen. 17.00 Ancient roots. 17.30 Milieumagazine. 18.00 Videofashion. 18.30 Canarias Amazonas benefietconcert met Kool & The Gang. 19.30 Tekenfilms, serie. 19.55 ■ Speak easily. Amerikaanse speelfilm uit 1932 van Edward Sedgwick. Met: Buster Keaton, Jimmy Durante, Thelma Todd e.a. 21.30 Filmfestival van Venetië. 22.00 ITN World news. 22.30 Scene on Super. 23.00 Kitsch and Camp - The perception advertisers. 23.30 Benefietconcert met Kool & The Gang. 00.30 Videoclips. 02.00 China news Europe. 05.00-05.30 Videoclips.

MTV

08.00 MTV goes Deutsch weekend. 11.00 The big picture. 11.30 Yo! Raps. 13.30 First look. 14.00 MTV goes Deutsch weekend. 17.00 Dance with Simone. 18.00 The big picture. 18.30 News weekend edition. 19.00 European top 20. 21.00 Saturday night live vintage. 21.30 Dennis Leary unplugged. 22.00 The soul of MTV. 23.00 First look. 23.30 MTV goes Deutsch weekend. 02.00 Marijne van der Vlugt. 03.00-08.00 Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. 09.00 World business this week. 11.10 Larry King. 12.40 International correspondents. 14.10 The big story. 15.10 Healthworks. 15.40 Moneyweek. 16.10 Science and technology. 16.40 Style with Elsa Klensch. 17.10 Showbiz this week. 19.00 World business this week. 19.40 Newsmaker saturday. 20.10 Healthworks. 20.40 Style with Elsa Klensch. 21.10 Your money. 21.40 International correspondents. 22.40 Futurewatch. 23.40 Newsmaker saturday. 00.40 Pinnacle. 01.10 The big story. 02.40 Showbiz this week. 03.00 Reliable sources. 05.10 The capital gang.

Duitsland 1

09.00 Tagesschau.
09.03 Ping Pong. Spelprogramma.
09.45 Tele-Gym. Ochtendgymnastiek.
10.00 Tagesschau.
10.03 Die Reportage.
10.35 ARD-Ratgeber.
11.00 Tagesschau.
11.03 (TT) Kleine Leute, grosse Gauner. Komedie.
12.45 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 Europamagazin.
13.30 Auto '93. Live vanaf de autotentoonstelling in Frankfurt.
14.15 Ich hör' so gern Musik. Nostalgisch muziekprogramma.
14.45 Historische zeemansliederen.
15.30 ARD-Ratgeber: Reise. Reis om de wereld in 14 dagen, een wandeltocht door de Noord-Eifel, het Copacabana-strand in Rio de Janeiro en een bezoek aan de Franse streek Camargue.
16.00 Tagesschau.
16.05 Disney Club. Kindermagazine.
17.30 Kinderquatsch mit Michael.
17.55 Tagesschau-Telegramm.
18.00 Sportschau. Met voetbal.
19.15 Tagesschau-Telegramm.
19.20 Rudis Tiershow.
19.50 Lotto-trekking.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Musikantenstadl. Volksmuziekprogramma vanuit Basel. Met o.a. het Ensemble Carlo Brunner, Die jungen Klostertaler, Appenzeller Streichmusik Bänziger en het Duo Herzklang. Presentatie: Karl Moik.
22.00 Tagesthemen.
22.20 (TT) Das Wort zum Sonntag.
22.25 (TT) 18 Stunden bis zur Ewigkeit Engelse thriller uit 1974.
00.12 Tagesschau.
00.15 Krieg der Spione. Amerikaanse speelfilm uit 1965 van E. Darrell Hallenbeck. Met: Robert Vaughn, David McCallum, Vera Miles e.a. Geheim agent Napoleon Solo moet samen met zijn collega Ilya Kuryakin de verdwenen Nobelprijswinnaar prof. Benjamin Lancer opsporen.
01.45 Tagesschau.
01.50-01.55 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Entlang des Rheins. Afl.: Burg Rheinstein.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa.
09.00 Tagesschau.
09.03 Euro. Europa-magazine.
09.45 Zie Duitsland 1.
11.03 Ferien auf der Kräheninsel. Zweedse jeugdserie.
11.30 Pingu. Poppenfilm.
11.35 Ein Mann von sechs Jahren. Russische kinderfilm uit 1982.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 Diese Woche. Weekoverzicht.
13.25 Der heisse Draht zum ZDF. Kijker bepaalt de muziekkeuze.
14.10 FM. Familiemagazine.
14.40 Mumins. Tekenfilmserie. Afl.: Es knallt in der Nacht.
15.05 Sara, die kleine Prinzessin. Afl.2 : Ein schicksalhafter Brief.
15.30 Freundschaften. Twee korte verhalen van Herbert Reinecker en Karl Wittlinger. 1. Karl und Luis.; 2. Die gelbe Nelke.
16.15 Die Pyramide. Spelprogramma.
16.58 Je früher der Abend.
17.00 Heute.
17.05 Länderspiegel.
17.55 Die grosse Hilfe. Balans.
18.00 Die Fliegenden Ärzte. Afl.: Hoffen auf ein Wunder.
19.00 Heute en weerbericht.
19.25 Mir san die Brandls!: Die Erbschaft. Beiers toneelstuk.
20.15 (TT) Zwei ausser Rand und Band, (I due superpiedi quasi piatti) Italiaanse komedie uit 1976.
22.05 Heute-journal.
22.20 Das aktuelle Sport-Studio. Sportmagazine. Presentatie: Dieter Kürten. Aansl.: Gewinnzahlen Lotto vom Wochenende.
23.40 ■ Der Kommissar. Duitse politieserie. Met: Erik Ode, Günther Schramm, Reinhard Glemnitz e.a. Afl.: Der Tennisplatz. De dakloze Hugo Berthold wordt vermoord in een auto gevonden. Op zijn schoenen zitten rode sporen van een tennisbaan. Commissaris Keller achterhaalt de tennisbaan en krijgt bij zijn onderzoek de hulp van een vriend van Berthold. (herh.).
00.40 Heute.
00.45-02.10 Kampf der Welten (War of the worlds) Amerikaanse speelfilm uit 1953 van Byron Haskin.

Duitsland 3 West

09.00 Eine türkische Familie in Deutschland. 09.30 Cursus Engels. 10.00 Bon Courage. 10.30 Engels. 11.00 Landschaft mit Möbeln, Tsjechische speelfilm uit 1986. 12.30 Portret van de 40-jarige ondernemer Joseph Hertle. 13.15 Cursus Duits. 13.45 Cursus wiskunde. 14.15 Tuinietrips. 14.30 Ticket. Reismagazine. 15.00 Vermisst. Programma waarin vermiste mensen opgespoord worden. 15.15 Gefährliche Sehnsucht. Serie. 16.00 Sport 3 extra. 17.30 Economisch magazine. 17.45 Hier und heute unterwegs. 18.15 Gott und die Welt. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.20 Weekoverzicht. 19.40 West 3 aktuell. 19.45 Zeit für Tiere. 20.15 Asyl - In der Ersten Welt. Toneelstuk. 22.30 West 3 aktuell. 22.40 Over mensenrechten voor vrouwen. Afl.5 : Wenn die Natur zum Feind wird. Vrouwen op de Filipijnen. 23.25 Monty Python's Flying Circus. Engelse satire. 23.55 Schach dem Weltmeister. Samenvatting van het WK Schaken. 00.25 Nachrichten.

Duitsland 3 SWF

13.30 Telekolleg II. Cursus Duits. Afl.41. (herh.). 14.00 Telekolleg II. Cursus wiskunde. Afl.9. (herh.). 14.30 Telekolleg II. Cursus Engels. Afl.28. (herh.). 14.59 Heute abend in Südwest 3. Programma-overzicht. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Das Beste aus der Hobbythek. 17.30 Das Jahr in Wald und Flur. Natuurserie. Vandaag: Het natuurreservaat Feldberg. 18.00 Samstag um 6. Cultureel magazine. 18.30 Glaskasten. Gevarieerd live-magazine. 19.00 Sommerliche Serenaden. Klassieke muziek. 19.30 Macht und Ohnmacht. Reportage over de rol van de katholieke kerk in Chili. 20.00 Tagesschau. 20.15 Greifvögel. Documentaire. Observatie van roofvogels tijdens de jacht, de opvoeding van hun jongen en hun trek naar Afrika. 21.00 Nachrichten. 21.15 Schwabenoffensive. Komedie. 23.00 Finito. Satirisch actualiteitenmagazine. Presentatie: Klaus Krieg. 23.30 Der Singende Detektiv. 00.45 Schachweltmeisterschaft '93. 01.15 Schlussnachrichten. 01.30 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Belle und Sebastian Serie.
06.30 David, der Kabauter.
06.55 Peter Pan. Tekenfilmserie.
07.20 Piff und Herkules (herh.).
07.35 Samurai Pizza Cats. Serie.
08.00 Maus reiss aus. Spelshow.
08.20 Pinocchio. Tekenfilmserie.
08.45 Camp Candy. Tekenfilmserie.
09.15 Beverly Hills Teens. Serie.
09.35 Dink, der kleine Saurier (Dink, the little dinosaur) tekenfilmserie.
10.00 Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie Amerikaanse serie.
10.30 Captain Planet. Serie.
11.00 Captain America. (herh.).
11.20 Teenage mutant hero turtles Tekenfilmserie. (herh.).
11.20 Katts and Dog. Afl.: Vater und Sohn. (herh.).
12.20 Harry und die Hendersons Afl.: Der Hypochonder.
12.45 Full House. Afl.: D.J.'s grosses Problem.
13.15 Der Prinz von Bel-Air Afl.: Das 25-Millionen-Dollar-Ding.
13.45 Major Dad. Amerikaanse serie. Afl.: Der Major auf der Matte. (herh.).
14.15 Polizeibericht. Afl.: Die mörderische Entführerin. (herh.).
14.45 Knight Rider. Afl.: Die Waffenbörse. (herh.).
15.45 Das A-Team Afl.: Ein Kinderspiel. (herh.).
16.45 21, Jump Street-Tatort Klassenzimmer Auf der Flucht. (herh.).
17.45 Melrose Place. Amerikaanse serie. Afl.: Der Tag der Wahrheit.
ATTENTIE: Indien een Duitse deelnemer de halve finale voor heren of de finale voor dames van de Open Amerikaanse tenniskampioenschappen haalt, wordt dat vanaf 17.00 uitgezonden!!!
18.45 RTL aktuell.
19.15 Beverly Hills, 90210. Afl.: Mutter werden ist nicht schwer.
20.15 Die drei eisernen Junggesellen. Klucht van Hans Lellis.
22.00 Der Todesspoker. (Terminal choice) Canadese speelfilm uit 1988.
00.00 Feuer unter ihrer Haut. (Le feu sous la peau) Franse softsexfilm.
01.40 Serie Rose. Liebeszauber.
02.15 Jump Nymphen. Softsexfilm.
03.45 21, Jump Street. Serie. (herh.).
04.40 Das A-team (herh.).
05.35 Tekenfilm.

● *Nella Martinetti. (Duitsland 1 – 20.15 uur).*

SAT 1

06.00 Raumschiff Enterprise. 07.00 Quär Beet. 10.00 Drops! Actiequiz. 10.00 Wirtschaftsforum. 11.00 Glücksrad. Spelprogramma. (herh.). 11.40 ■ Mein Schulfreund. Duitse speelfilm uit 1960 met Heinz Rühmann. 13.20 Ich liebe dich. Amerikaans-Franse speelfilm uit 1979. 15.15 Die total verrückte Königin der Amazonen. Engelse komedie uit 1969. 16.45 Punkt, Punkt, Punkt. Woordspel. 17.20 Geh aufs Ganze! 18.00 ran. Voetbalmagazine. 18.30 Das Beste der Mike Krüger Show. 19.20 Sat.1 News. 19.30 Glücksrad. Spelshow. 20.15 Chiemgauer Volkstheater: Der Himmel auf Erden. Klucht. 22.00 Jux & Dallerei. Talkshow. 23.00 Poppea, die Hure von Rom. Italiaanse erotische speelfilm. 00.30 Sexreport blutjunger Mädchen. Duits-Oostenrijkse erotische speelfilm. (herh.). 01.55 Poppea, die Hure von Rom. (herh.). 03.20 Das Beste der Mike Krüger Show. (herh.). 04.10 Chiemgauer Volkstheater: Der Himmel auf Erden. (herh.).

BBC 2
16.10 Summer Holiday (GB,1963). Doorsnee musicalfilm van Peter Yates. Monteurs reizen door Europa en pikken een Amerikaans meisje en haar moeder op. Met Cliff Richard & the Shadows en Lauri Peters.

BBC 1
19.00 Back to the Future II (USA,1989). Science fiction-komedie van Robert Zemeckis. Michael J. Fox bevindt zich in het jaar 2015 en wil terug naar het heden. Met zijn kennis van de voetbaluitslagen kan hij dan een fortuin verdienen. Aardig, maar niet zo leuk als eerste deel.

Duitsland 2
20.15 I due superpiedi quasi piatti (Italië,1976). Actiefilm van E. B. Clucher. Bud Spencer en Terence Hill plannen een bankoverval maar komen als rekruten op de politieschool terecht.

Nederland 1
20.26 Eminent Domain (USA,1991). Donald Sutherland als lid van het Poolse politbureau. Van de ene op de andere dag wordt hij het slachtoffer van de repressie

● *Bud Spencer en Terence Hill in 'I due superpiedi quasi piatti'. (Duitsland 2 – 20.15 uur).*

waar hijzelf jaren aan meegedaan heeft. Regie: John Irvin.

BBC 2
21.45 Desert Bloom (USA,1986). Geslaagd drama van Eugene Corr over het leven van een dertienjarig meisje ten tijde van de eerste atoomproeven in de woestijn van Nevada. Met Jon Voigt en Jobeth Williams.

Duitsland 1
22.25 Juggernaut (GB,1974). Degelijke rampenfilm van Richard Lester. Man wil cruise-schip met twaalfhonderd passagiers aan boord opblazen. Een groep springstofspecialisten moet dat zien te voorkomen. Met Richard Harris en Omar Sharif.

Nederland 1
22.57 Le petit criminel (Frankrijk,1990). Prachtige film van Jacques Doillon. Jochie ontvlucht zijn ouderlijk huis om op zoek te gaan naar zijn zus. Hij gijzelt een politierechercheur. Met Gérard Thomassin en Richard Anconina.

België/TV 1
23.00 Soda Cracker (USA,1989). Actiefilm van Fred Williamson. Agent gaat op zoek naar de moordenaars van zijn partner en raakt steeds verder in de onderwereld verstrikt. Met Fred Williamson en Maud Adams.

RTL4
24.00 Cornbread, Earl and Me (USA,1975). Film van Joe Manduke over een zwarte jongen die zich middels zijn basketbaltalent aan het ghetto kan ontworstelen, maar uiteindelijk toch weer daar belandt waar hij vandaan komt. Sympatiek. Met Moses Gunn en Bernie Casey.

Duitsland 2
0.45 War of the Worlds (USA,1953). Science fiction-klassieker van Byron Haskin. Vlak voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog duiken in Californië bewoners van de planeet Mars op die de macht willen overnemen. Met Gene Barry en Les Tremayne.

BBC 2
1.05 A Taste of Honey (GB,1961). Film van Tony Richardson over een zwanger meisje dat verzorgd wordt door een eenzame homoseksueel. Won terecht diverse prijzen. Met Rita Tushingham en Robert Stephens.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30, 18.30 nieuws.
7.07 Tros Nieuwsshow. 12.07 Tros Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.04 Tijdsein. 18.10 Echo. 19.04 Tegengas. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 Avro Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Terug naar de toekomst. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The bands.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 De Nederlandse Top 40. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Twee meter de avond in. 0.04 Shock radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert. 12.00 Platenzaak. 14.00 Het middagconcert: Der Fliegende Holländer, Wagner. ca. 16.35 De Nederlanden. 17.00 Het witte doek. 18.04 De wandelende tak. 19.00 De koffer. 20.02 Avondconcert. Barokensemble La Borea. 22.00 Jazz op vier. 22.30 Jazzgeschiedenis. 23.00-24.00 VPRO Jazz op vier concert.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zeggus. 8.32 Ronduit magazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen...! 12.44 EO metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.11 De verandering. 13.56 EO metterdaad hulpverlening. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Finale. 17.10 Radio UIT. 17.45 Postbus 51 op 5. 17.55 Antilliaanse actualiteiten. 18.02 Rondom het woord. 18.30 Voor de eerste dag. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks, Marokkaans en Chinees. 19.45 Onder de groene linde. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.00-24.00 Zaterdagavonduur.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
09.00 Postbus 94, verzoekplaten. Met Ria van Grinsven. 10.00 Het Ei van St. Joost, dialect en volkscultuur met Lei Meisen. 11.00 De Onderstroom, kunstprogramma. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30 Musica Sacra. 14.00 Limburg Express, jongerenprogramma. 14.30 De Agenda 15.00 Walkie Talkie met Tom Doesborg 15.40 Concert: live! 16.00 Hubert on the Air. 17.05 Regionaal nieuws 17.00-18.00 Limburgs popmagazine Vrij Spel.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels met Tom Vossen (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Radio twee top dertig met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck met Rino Ver Eecke. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Hartelijk. Bart Pieters ontvangt gasten en draait verzoekjes (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws t/m 17.00 op elk heel uur (behalve om 13.00) en om 6.30, 12.30, 18.30 en 20.00.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 7.15 Veranstaltungstips). 9.05 Oldie-Show. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 Musikexpress. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Podium - Forum der Musik. 20.05 Freie Tribüne. 20.15-20.30 Philosophie und Ethik.

Happy RTL Radio
Nieuws op elk heel uur.
07.00 RTL Nightshift. 08.03 Het wakkere weekend, Jan de Boer. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Album Top 30, Bart van Leeuwen. 16.03 Vrijheid-Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpaviljon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop Report met een overzicht van de Duitse hitparade (om 14.00 Nieuws en economisch praatje). 15.00 Bonbon, aansl. Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws). 19.00 Auf ein Wort, aansl. Abendmelodie (19.30 voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Samstagabendkonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

La Comparsa Bar
Meisje gevraagd, garantie. Tel. 045-241582 of 244240.

Angelique zoekt nog een goed uitziende J.VROUW vanaf 25 jr. Z. hoge verdiensten. Tel. 045-311135.

Jong MEISJE gevraagd. Bel voor info 045-417205, na 18.00 uur.

Classic Club te Lanaken (B) heeft weer plaats voor een gemotiveerde, representatieve, spontane MEID, die het een pré vindt om op niveau te werken in een gezellig team, en om op deze manier een leuk inkomen te verwerven. Inl. tel. 09-32. 89718692/472301.

Wegens drukte meisjes/jongens gevraagd voor ESCORT-SERVICE. ☎ 045-229156.

06-Gay Café Limburg
75 ct. p.m. Nu direct contact met iemand uit je eigen regio 06-320.327.55

Erotel 06
Erotel dat is 't wel
320.320.20
75 ct. p. min.

Sex-oproepen
snel en discreet, 100 cpm.
06-340.340.77

Via je kengetal
ontdek je of er een lekker adres in jouw buurt zit! 06-340.340.88 (1gpm).

Nog geen 18?
Jammer dan! TABOE HOMO Zuid Nederland. 06-340.330.42 ƒ 1,- p.m.

(50cpm) "Kijk ik heb
geen slipje aan"
zei Tanja en ze deed haar benen wijd, toen kon Natasja zich niet meer beheersen 06-340.310.31

Rijpe Esther
& Janny rond de 40, chique, pervers tikje ordi. 1 gpm/06-9666

Lekker babbelen met een meisje in een box. (75 cpm)
06-9580

Flirtbox
voor twee, direkt apart met een leuke meid. Bel 06-9580 (75 cpm)

Thuiskontakt
meisjes bij jou in de regio 06-320.328.33 (100 cpm)

Nieuw:
Plezier voor 2
direkt babbelen met een meisje 06-9503 (75 cpm)

Nieuw: direkt babbelen met de vrouw van
je dromen
06-320.330.97 (100 cpm)

Nieuw: direkt
een kanjer
van een vrouw aan de lijn. 06-9710 (100 cpm).

Zeker weten
dat er ook op jou een meisje wacht! 06-320.330.67 (100 cpm)

Hete meisjes in de buurt
Limburgkontakt
06-350.210.73 (100 cpm)

Homo
direkt apart
Direkt kletsen met een hete gay bij jou in de buurt. Bel Gay Privé Limburg. 06-320.322.75 (75 cpm)

Genoeg ondeugende meisjes, ben jij ook op zoek? (100 cpm)
*** 06-9602 ***

Vluggertje
hete meisjes zoeken sexkontakt. Bel "708-9603" (100 cpm)

Vrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt. Bel 06-9667 (100 cpm)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met tel.nr. (100 cpm).

Direkt
een meisje. Druk op de nul voor meer meisjes. 06-320.322.05 (75 cpm).

Altijd succes
Zoek jij een leuke vriend of vriendin? Bel een sexafspraaklijn 06-320.[illegible] (100 cpm)

Nieuw
35+ sexdating
Volop rijpe vrouwen zoek snel sexkontakt. 06-9616 (100 cpm)

Gratis
sexkontakt met dan 400 ondeugende hete meiden. 06-320.330.45 (100 cpm)

Homo-jongens
Hoor ze heet tekeer gaan 06-320.330.88 (75 cpm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen op mannen voor 'n hete sexruil. 06-320.330.91 (75 cpm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (75 cpm)

De leukste meiden bellen de
Flirtbox
06-320.330.01 (75 cpm)

Sexafspraakjes
met 'n meisje. Vraag haar tel. nr. 06-9644 (100 cpm).

(50 cpm) Stoute Evelientje wordt natgespoten.
Je broekje
uit en bukken, je krijgt straf met de lineaal 06-340.340.30

Triokontakt
Zoek je twee vrouwen? 06-320.325.04 (100 cpm).

SM kontakt
bij jou in de buurt! 06-320.325.80 (100 cpm)

Privé-kontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn 06-9570 (100 cpm)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (75 cpm)

Leuke meiden
willen jou aan de lijn 06-320.330.77 (75 cpm)

Meisjes
zoeken een ervaren vriend 06-320.330.43 (100 cpm)

Rijpe vrouwen zoeken
Sexkontakt
06-320.330.60 (100 cpm)

Hete vrouwen
die alleen thuis zijn zoeken stiekem sexkontakt 06-320.330.42 (75 cpm)

06-320.326.66
Jonge meiden kontakt voor snel sexkontakt (100 cpm)

Direkt apart
met een meisje of jongen, voor 'n heet sexgesprek. 06-320.330.81 (75 cpm)

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen 06-320.330.87 (75 cpm)

06-9880
Direkt een leuk meisje aan de telefoon (100 cpm)

Direkt gratis sexkontakt
Sexkontakt
06-320.320.32 (100 cpm)

Hete meisjes
willen echt snel sexkontakt. Nu me tel.nr. 06-320.330.66 (75 cpm)

Hete vrouwen
bij jou in de buurt willen sexkontakt 06-9709 (100 cpm)

Nu direkt
een afspraakje met een leuk meisje (100 cpm) 06-320.322.33

Direkt kletsen
met een leuk meisje! 06-320.330.90 (100 cpm)

Homo
Waar gebeurd, echt live 06-320.327.01 (100 cpm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters
SM voor 2
06-320.329.90 (75 cpm)

Direkt een hete meid
Sexkontakt
06-320.320.55 (75 cpm)

Slippertjes
meisjes zoeken sexkontakt! 06-320.320.36 (100 cpm)

Zoek jij wulpse meisjes?
Superkontakt
06-320.320.44 (100 cpm)

400 meisjes
willen direkt kontakt! 06-320.322.11 (75 cpm)

300 meiden
zoeken een heet avontuurtje 06-320.321.44 (100 cpm)

Sex voor 2
direkt kontakt met meiden en jonge vrouwen. 06-320.330.46 (75 cpm)

Direkt apart
met div. leuke meiden. 06-320.322.88 (75 cpm)

Blonde Natasja
Broek uit en bukken...! 06-320.324.11 (75 cpm)

Adressen
Ze vertellen wat over zichzelf, geven hun adres en telefoonnummer, wachten dat jij ze belt, 100 cpm. 06-96.74

Perverse sex met jonge vrouwen
06-340.340.90
ƒ 1,- p.m.

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.) draai eerst 06-320 en dan
SM voor 2 ..... 325.10
Gaysex Limburg 325.73
Jack off privé 321.16
Darkroom 324.16
Gay Pervers 329.16
Bi-sex 323.36
Jongens-sex 325.19
Studenten 327.56
Travestie 325.09
Transseksueel 321.36
Bondage 325.18

EROX! Heeft de lekkerste vrouwen en meisjes voor een livegesprek met jou. Wij helpen snel. 100 cpm.
06*95*06

Griekse Sex
Lisa draait z. om. 100 cpm.
06-320.325.55

Tienervriendin
06-320.321.10 - 100 cpm.

Grieks Bizar!!! 100 cpm.
06-320.320.06

Nymf Annet!!! 100 cpm.
06-320.320.08

Lief en heet!!! 100 cpm.
06-320.320.07.

Live Homosex
pure telefoonsex ƒ 1,- p.m. Jack Off direct 06-9735 Jack Off Boys 06-9835

Sex voor 2
Direct contact (ƒ 1,- p.m.) 06-9596

Live sex voor 2
direct sex contact ƒ 1,- p.m. 06-9894

Rijpe vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm
06*96*09

Sex"o"foonbox
Live sexen met een lekkere meid! Bel voor Grieks of Frans! 1gpm. 06-320.329.50

Sex'O'foon
De lekkerste sexcomputer. Toets of draai maar schatjes.
1. Tieners 18 jr./Rijp.
2. Sexdating
3. Gaysex en Dating
4. Sexjackpot...1 gpm.
06-96.06.

Lesbische meisjes. Petraatje en Ciska in hun kamertje. De deur staat op een kier, geniet maar mee, 75 cpm.
06-96.08.

Nymf Linda
Geniet van 2 kanten, 100 cpm
06-320.320.14

!!! Grieks !!!
Marcha v. achter 100 cpm
06-9618

Tienersex 18 jr
06-320.320.10
Of 06-9639 ...... 100 cpm

Van achter
06-320.320.50
of 06-320.325.30 .. 100 cpm

06-320*320*38
Rijpe, keurige geklede dame die live alles opneemt ik ben gek op jongens die op z'n Russisch tussen m'n Bolle willen 75 cpm.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

06-320*320*62
Op z'n GRIEKS! Zij 18 jr. Naakt bukt ze voorover en jij staat achter haar! 75 cpm

Jouw MEESTERES! 'n Hemelse hellefeeks voor haar dienaren. 75 cpm.
06-320*324*68

Ontsnappen doe je echt niet
SM maniac
06-320.324.12 (ƒ 1,- p/m)

Lady SM 06-320.326.86 De vrouw sexdes Zalig juf. 75 cpm.
06-320.332.06

Tanja ging met haar handen onder mijn rokje
Lesbi-live
06-320.323.12 (ƒ 1,- p/m)

06-320.360.22 Lesbi Tieners. 75 cpm. Gluur maar. Tiener 18 alleen.
06-320.331.32

Aanbid je MEESTERES! Ze doet je handboeien om! S&M. 75 cpm.
06-320*332*32

Direkt apart
ondeugende meisjes en hete vrouwtjes zijn op zoek naar een heet contact. Plezier v. 2!!! 06-9860 ƒ 1,- p.m.

Life-sex
Irma geniet als die grote donkere knul... Grieks 06-320.323.85 100 cpm.

Een blond tennismeisje
ontkleed
door 2 plotse knullen. 06-350.250.05 100 cpm.

Langzaam
trekt de man haar japon uit... "U bent naakt!!!" 06-320.329.25 100 cpm.

Redhot sexgids
06-9585
Love date...1
meteen een hete sexpartner
Livesex...2
ze doen 't echt en kómen..
Rosie rel.lijn 3
hun naaktfoto's in Rosie
De karwats...4
live SM. Gloeiende sensatie
Sexbiecht...5
bekennen en meegenieten 100 cpm.

!!! Nieuw !!!
Bel Lenie voor een sexgespr. Wil je een videoband van me? 06-320.324.96 (100 cpm)

(50 cphm) "Waarom moet ik deze bruiloftsjurk [illegible] doen?" vroeg het [illegible]
Turnstertje
v. 18 jaar. "Als ik nu m'n benen spreid, dan..." 06-340.340.20

Tiener 18 jr. doet 't voor geld, ook Grieks 1 g.p.m.
06-320.329.20

Schande...
taboe. Het laagste wat er is. 06-320.327.20 1 g.p.m.

NEDU
MAKELAARDIJ
"De makelaar in tevredenheid"

BEHEER/VERHUUR O.G. • MAKELAARDIJ • TAXATIES • HYPOTHEKEN • ASSURANTIEN

TE KOOP

HEERLEN:
"Nabij centrum gelegen 'Stadswoning' met tuin!"
Ind. kelder, hal, woonk. m. z.g. boerenparket, keuken, m. moderne inr., 1 slaapk. badk. buitenberging. Flinke achtertuin m. terras (zuid). Aanv. medio nov. '93.
Vraagpr. f. 109.000,- k.k.

LANDGRAAF:
"Prachtig vrijstaand woonhuis met bedrijfsruimte!"
Ind. woonh., div. kelders, hal, woonk. (35 m^2) m. openhaard, keuken (4.76 x 3.50) m. app. kantoor /hobby-ruimte, serre, 3 slaapk., grote badk. m. ligb., douche en v.w. Alle ramen/kozijnen hardhout, geh. pand roll. en ged. dubb. begl.; bedrijfsruimte (14.50 x 13.50) ged. met verd. vloer, kantoor, schaftlokaal, toilet, electr. rolpoort en eigen c.v. ketel, carport. Tot. perc. opp. 1001 m^2, grotendeels beklinkerd. Aanv. desgewenst direkt:
Vraagpr. f. 389.000,- k.k.

LANDGRAAF:
"In mooie woonbuurt gelegen moderne woning met garage!"
Ind. hal, [illegible] berging, 3 slaapk. [illegible] dubb. beglaasd Aanv. in overl.
VERKOCHT
Vraagpr. f. 159.000,- k.k.

KLIMMEN:
"Uitstekend gerenoveerde boerderij en aparte woning op 4055 m^2!"
Uniek objekt voor de liefhebber van sfeervol wonen! Hogere prijsklasse. Verdere informatie uitsluitend ten kantore.

SCHINVELD:
"Uitstekend gelegen vrijstaand woonhuis met garage en fraai aangelegde tuin!"
Ind. hal, L-vormige woonk. (± 34 m^2) keuken m. compl. inr. gar. m. vliering, 3 slaapk. badk., zolder via vaste trap bereikb. Bwjr. 1986. Geïsoleerd, ged. dubb. begl., geh. pand roll. Perc. opp. 392 m^2. Alle ramen/kozijnen hardhout. Perfekte staat v. onderh. Aanv. in overl.
Vraagpr. f. 245.000,- k.k.

[illegible]

[illegible] Restaurants/Clubs

Holland Hostess Service
Bemiddeling in * escortdames * escortkoppels * striptease * dinner-date's * hostess-dames
☎ 04750-34272
* Een buro voor mensen met smaak!.

Midnight Passion
Escortservice op hoog niveau
• Nu ook bij uw thuis!
Speciaal voor zakenrelaties die op een zeer discrete wijze het gezelschap van een charmante dame op prijs stellen. Alleen volgens afspraak. Info. ma.-zo. 10.00-02.00 uur. ☎ 045-223740.

Porky's Pretpark:
VAKMANSCHAP IS MEESTERSCHAP. MET DE VAKVROUWEN; Corina (EROTISCHE MASSAGE), Claudia, Carmen, Barbara, Suzanne, Monique, Yvonne, Patricia, Kelly, Daniëlla, Ilona (2X) en Sonja Tel. 045-228481, zat. v. 12.00-19.00 uur.

!! Attentie Heren !!
In verband met de wegomlegging is onze club iets moeilijker te bereiken. Ter compensatie voor dit ongemak gaan we de komende 2 maanden onze OUDE PRIJZEN handhaven, d.w.z. ƒ 100,- half uur, ƒ 125,- heel uur. Rijksweg nrd. 22, Geleen. ☎ 046-742315.
Club 2000 Geleen.

Nog 4 dagen, dan is het zover en gaan we open
Club Manhattan
Vanaf wo. 15 sept. hopen gastvrouw Rici en vriendinnen u te ontvangen voor een drankje en wie weet wat nog meer. Geopend ma-vr. 20.00-02.00 uur Tevens nog plaats voor leuke meisjes. Bellen van 17.00-22.00 uur tel. 045-211029. Hoofdstraat 103, Amstenrade.

Sensuela escort
Maakt lange avonden kort. Frans, Grieks etc. 045-456958.

LYDIA doet 't weer!!
ƒ 125,-, vol uur van 2-8 uur.
Groenstraat 64, Geleen. Tel. 046-749662.

Club Mirabelle
* het bekendste TOP-TEAM van plm. 6 jonge meiden, die de beste service willen verlenen !!!
* BIJ ONS: NIET GOED-GELD TERUG-GARANTIE !!!
* NIET DUUR !!! Gezien wat u geboden wordt !!!
* Wij scheppen op en MAKEN HET WAAR !!!
Drempelvrees? Bel dan onze ESCORT-SERVICE !!! Club MIRABELLE, Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade. Bel gerust: 045-427120.
TOT VANAVOND DAN. KARIN !!!

Dames en Heren
Limburgse Chippendales tussen 17 en 45 jaar staan klaar voor feestbegeleiding, ook strip en leuke uurtjes. Discreet uit. Tel. 043-471917.

He & She
Escort Limburg Stripteasedienst m/v Telef. 043-25.21.31.

PRIVÉ YVONNE
Zondag
Heel uur ƒ 125,-. Keuze uit 8 leuke meisjes. Geopend v.a. 15.00 uur. Bel 045-425180. Kapelweg 4, Kerkrade.

Nieuw! Nieuw! Party-service
Michelle
voor escort en diverse. 045-417205. Open 18.00-06.00.

E.Z.N. & s.m. escort
☎ 045-229156

Sport. goeduitz. man, 54 jr. wil graag gratis vrouwen
verwennen
(erotische massage). Br.o.nr. B-04590, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Party-service
Michelle
voor hem en haar. Wees niet verlegen, wij zijn altijd bereid om serieuze inlichtingen te geven. Alles discreet. Tel. 045-417205. Bel gerust! Geop. 18.00-06.00 uur.

Boys for men
Tel. 043-431646 Tevens boys gevraagd.

Iedere dag geopend
Club "La Belle"
met Regina, Tamara, Anja, Steffi, Britta, Walli en Cora. van 22.00-04.00 uur. Kerkrade-W., Graverstr. 13. Tel. 045-416143. American Express welkom.

Escort Anja
Alleen de mooiste Maand. zond. 14.00-04.00. 045-213540.

***** Jetaim *****
Escort. Tel. 045-224385.

Lady "S"
De meesteres voor SM en Isabelle (18 jaar). Telefoon 043-638365.

St. Tropez-Bar
Iedere dag geopend van 21.00 tot 5.00 uur. Putstraat 40, Sittard.

Heerl. j. knul
v. discr. relax. Tev. dame gevr. Tel. 04492-5972.

Lady Escort
Charmant en discreet Telefoon 045-275262.

jongen/meisje.
Privé en escort 045-428556.

Escort privé
8 Boys voor dames en heren 043-471917. Wanted girls en boys.

Claudia
Af 10 uur, ook zat. en zond. 045-721759, meisje gevr.

Zaterdag & zondag
Escortservice all-in
045-326191
v.a. 20.00 uur
06-340.320.20

Paradiso
Landgraaf zoekt zelfst. buffethulp, tijden in overleg. Info 045-326191 of 045-423364.

(Delight) Escort
Tel. 045- 22 91 56

Wild Boys
Escort. Tel. 045-229156.

Privé en Escort
ANGELIQUE PRIVÉ Tel. 043-639410.

ƒ 50,- all-in
Géén handmass. Frans zonder. Film & drankje gratis! Ook weekend. 045-423608.

Dames opgelet!
Discrete jonge mannen voor escort/privé. 046-584017.

DIANA-Petra Privé
v.a. 12.30 uur. 046-514590.

Horeca Adviesbureau Totaal
advies, bemiddeling en beheer

is verhuisd naar Mauritslaan 6b, 6161 HV Geleen
Tel. 046-752555, fax 757707

Wij bieden ter overname aan:

Hotel te Houthem
Inventaris ƒ 200.000,-
Onroerend goed ƒ 425.000,- k.k.

Hotel te Schin op Geul
Nadere informatie alleen op aanvraag

Hotel/café/restaurant te Beek
Inventaris ƒ 135.000,-
Onroerend goed ƒ 425.000,- k.k.

Café te Roermond
Geen inventaris overname
Huur onroerend goed ƒ 3.000,- p.m.

Café te Landgraaf
Inventaris ƒ 90.000,-
Huur onroerend goed ƒ 2.000,- p.m.

Lunchroom te Kerkrade-C.
Inventaris ƒ 65.000,-
Huur ƒ 1.950,- p.m.

Friture te Landgraaf
Inventaris ƒ 25.000,-
Huur onroerend goed ƒ 1.000,- p.m.

Snackbar te Hoensbroek
Inventaris ƒ 70.000,-
Huur onroerend goed ƒ 1.425,- p.m.

Snackbar/grillroom te Hulsberg
Inventaris ƒ 130.000,-
Onroerend goed huur ƒ 1.850,- p.m.

Snackbar te Brunssum
Inventaris ƒ 50.000,-
Onroerend goed ƒ 300.000,- k.k.

Snackbar te Heerlen
Inventaris ƒ 60.000,-
Huur onroerend goed ƒ 630,- p.m.

Restaurant te Vilt
Inventaris en onroerend goed ƒ 350.000,- k.k.

Hotel te Valkenburg
Inventaris ƒ 195.000,-
Onroerend goed ƒ 500.000,- k.k.

Pension/café te Beek
Inventaris ƒ 40.000,-
Onroerend goed ƒ 300.000,- k.k.

Eethuis-cafetaria-pension te Posterholt
Inventaris ƒ 230.000,-
Onroerend goed ƒ 395.000,- k.k.

Eetcafé in Midden-Limburg
Inventaris ƒ 85.000,-
Onroerend goed ƒ 300.000,-

Café te Schinveld
Inventaris ƒ 40.000,-
Onroerend goed ƒ 160.000,- k.k.

Snackbar te Geleen
Inventaris ƒ 125.000,-
Onroerend goed ƒ 240.000,- k.k.

Snackbar te Schimmert
Inventaris ƒ 95.000,-
Onroerend goed ƒ 130.000,- k.k.

Snackbar te Echt
Inventaris ƒ 55.000,-
Onroerend goed ƒ 275.000,- k.k.

Friture te Landgraaf
Inventaris ƒ 25.000,-
Huur onroerend goed ƒ 800,- p.m.

Café-friture te Kerkrade
Inventaris ƒ 80.000,-
Huur onroerend goed ƒ 2.200,- p.m.

Snackbar te Geleen
Nadere informatie op aanvraag

Restaurant te Heerlen-Centrum
Inventaris ƒ 60.000,-
Huur onroerend goed ƒ 1.500,- p.m.

Restaurant te Geleen
Inventaris en onroerend goed ƒ 425.000,- k.k.

Voor inlichtingen over deze en/of andere horecabedrijven uit ons bestand, bel: 046-752555 of schrijf naar *Horeca Adviesbureau Totaal*, Mauritslaan 6b, 6161 HV te Geleen. Fax: 046-757707 t.a.v. J. Olivier.

ZOEKT U EEN HYPOTHEE[K]
U wilt 30 jaar vaste rente!
U vindt 8%, 30 jaar vast, nog te hoo[g]
WIJ OOK!
Daarom krijgt u nu alvast 6,8% (max. 2 jaar)
Daalt de 30-jarige rente, dan kan de rente kosteloos
vastgezet worden voor de resterende looptijd,
tegen het nieuwe lagere rentepercentage.

STIENSTRA
HYPOTHEEKSERVICE
Kruisstraat 56, 6411 BW He[erlen]
Telefoon 045 - 71 2[illegible]

N.V. NUTSBEDRIJF HEERLE[N]

Op 13 september a.s. wijzigt

ons telefoonnummer van
045 - 764444 in → **045 - 604444**

ons faxnummer van
045 - 764386 in → **045 - 604386**

Onze servicedienst (voor het melden van storingen) blijft 24 uur bereikbaar via het telefoonnummer
045 - 724111

N.V. Nutsbedrijf Hee[rlen]
Spoorsingel 1
Postbus 58
6400 AB Heerlen

ALARM 06-11
ALS ELKE SECONDE TELT
Maak er verstandig gebruik van.

OPHEFFINGS-
LIQUIDATIEVERKOO[P]
van de totale voorraad van meubelfabriek in zeer
EXCLUSIEVE BANKSTELLE[N]
stof - kalfs/rundleer moet worden verkocht
TEGEN KOSTPRIJS!!!

donderdag 9 september
vrijdag 10 september
zaterdag 11 september
zondag 12 september

Dagelijks van 10.00 tot 17.00 uu[r]

- echt kalfsleer, 3-2 combi. 20 kleuren van 4995 ....nu **249[illegible]**
- zeer exclusief in kalfsleer, 3-2 combi. van 5495 ....nu **299[illegible]**
- "Easy-Clean", 3-2 [illegible] 1495 ....nu **89[illegible]**
- exclusieve hoekcomb[illegible] in zeer [illegible] dessins van [illegible] ....nu **169[illegible]**
- massief eiken dressoir in blank, donker eiken breed 200 cm, diep 50 cm van 1495 ....nu **99[illegible]**
- massief eiken met rundleer [illegible] 3+1+1. div. kleuren, rondo[illegible] [illegible] origineel Hand[illegible] ....nu **399[illegible]**

Div. showmodellen in leer/stof .... **HALVE PRI[JS]**

Alles wordt verkocht met volledige garantie en uitgeleverd door erken[de] woninginrichter. [illegible] Interieur Waarborg. Rudy v/d Zande 9 filialen in Nederla[nd]

in: **het Maasland-centrum**
Burg. Maenenstr. 45
Elsloo (gem Stein)
Infolijn 073-122471

Nederland 1

KRO/NCRV
10.30-11.25 Eucharistieviering. Vanuit de St. Martinuskerk te Venlo.
11.56-12.26 Book of sciences. Documentaireserie over de Koran en wetenschap. Afl. 2.
15.38 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.45 Jiddisje vertellingen.
Verhalen uit Oost-Europa rond Joods Nieuwjaar en Grote Verzoendag.
16.00 (TT) Journaal.
16.05 (TT) Kerkepad. Cultureel-documentair programma.
Afl. 5: Twente, rijk aan geschiedenis.
16.30 Waar blijf je anders. Discussieprogramma.
Thema: Waar gevierd wordt, daar is kerk. Presentatie: Ruud Foppen.
17.00 Miniatuur. Overdenking.
17.05 C-majeur. Klassieke muziek. Presentatie: Gregor Bak.
17.46 Ja natuurlijk. Natuurfilmserie. Vandaag over de natuur in Oost-Afrika.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Hoog/laag.
18.30 Nijntje. Kinderserie. Afl.: De redding. Herh.
18.35 Leidsekade live. Popmuziekprogramma met levende muziek uit Nederland en Vlaanderen.
Vandaag: Hans Theessink. Herh.
19.04 Haaien op hun best.
Natuurdocumentaire over de haai. Sinds hij in 1979 door toedoen van een haai bijna een arm verloor, is filmmaker Mike deGruy vastberaden bezig geweest meer aan de weet te komen over het beest dat hem heeft aangevallen. Over de hele wereld maakte hij opnamen, waarbij opviel hoezeer haaien, een van de oudste diersoort op aarde, zich weten aan te passen aan hun natuurlijke omgeving.
20.00 (TT) Journaal.
20.15 Nou dit weer! Actueel satirisch magazine.
21.16 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
21.57 Open Amerikaanse tenniskampioenschappen.
01.03-01.08 Journaal.

Nederland 2

TROS/Veronica
11.23 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.30 TV Sport. Sportprogramma. Presentatie: Jack van Gelder en Elsemieke Havenga.
12.00 Journaal.
12.05 TV Sport. Vervolg.
13.00 Omrop Fryslan: Dokumintere oer garnalefiskers op it waad.
Met Nederlandse ondertiteling.
14.30 Studio sport. Met Tennis: Open Amer. kampioenschappen; EK Volleybal voor heren vanuit Finland en EK boksen in Turkije.
17.10 Strip- en cartoontekenen.
17.40 (TT) Knoop in je zakdoek. Thema: Sporten. Herh.
18.00 Journaal.
18.10 The A-team. Amerikaanse actieserie. Afl. 22: Voor wat hoort wat. Journaliste Tawnia Baker benadert het A-Team met het aanbod hen te helpen. Herh.
19.01 De Specialist.
Afl.: De gynaecoloog.
In deze uitzending ziet u een sterilisatie bij de vrouw, het operatief verwijderen van de baarmoeder en een bevalling.
19.36 If tomorrow comes. 3-delige Amer. miniserie van Jerry London.
Met: Madolyn Smith, Tom Berenger, Jack Weston e.a. Afl. 2.
Als Tracey uit de gevangenis komt, zweert ze dat geen man haar ooit nog pijn zal doen. Er is echter één man, die uit hetzelfde hout gesneden is als zij: Jeff Stevens.
Bron:Naar de roman van Sidney Sheldon. Herh.
21.08 Space age. Wetenschappelijk magazine over de ruimtevaart.
Afl.: Expeditie naar Mars. Presentatie: Wubbo Ockels.
22.06 (TT) Studio sport. Met buitenlands voetbal; o.a. samenvatting van Foggia-Juventus, Albecete-barcelona en Valentia-Atletico.
22.52 Levend verleden. Afl. 1: Nieuwe werelden.
23.52 Antiek. Voorlichtingsprogram.
23.57 Journaal.
00.02-00.07 Nieuws voor doven.

Nederland 3

VPRO
08.00 Villa achterwerk.
09.40 Die zweite Heimat - Chronik einer Jugend. Duitse kroniek uit 1992. Afl. 8 t/m 13. Met om:
09.42 Film 8: Die Hochzeit. Schnüsschen probeert Hermann te overtuigen van de voordelen van een huwelijk. Korte tijd later trouwt het stel.
11.44 Film 9: Die ewige Tochter. Elisabeth Cerphal, de eigenaresse van de villa waarin Hermann en zijn vrienden wonen, duikt uit geldgebrek in het oorlogsverleden van de rijke uitgeversfamilie.
13.44 Film 10: Das Ende der Zukunft. Filmmaker Reinhard heeft geld nodig, dat moet komen van het kapitaal dat mevrouw Cerphal heeft gekregen voor de villa.
15.57 Film 11: Die Zeit des Schweigens. Hermann en Rob storten zich in allerlei audiovisuele experimenten. De première van hun programma wordt een ramp. VPS-code: Hermann en Schnüsschen groeien steeds verder uit elkaar.
18.23 Nieuws voor doven.
18.30 Journaal.
18.35 Socutera. Help de natuur, filmpje van de Vereniging tot Behoud van Natuurmomunenten.
18.45 (TT) Studio sport. Aandacht voor betaald voetbal, beelden van finale EK volleybal en een samenvatting van Formule 3 met o.a. Nederlander Jos Verstappen.
20.15 Die zweite Heimat - Chronik einer Jugend. 13-delige Duitse kroniek uit 1992 van Edgar Reitz.
Afl. 12 + 13. Met om:
20.17 Film 12: Die Zeit der vielen Worte. De opnamen van Stefans speelfilm dreigen in het water te vallen door ideologische discussies. Het huis van Hermann en Schnüsschen is sinds haar studie het trefpunt van protesterende studenten geworden.
22.23-00.23 Film 13: Kunst oder Leben. Op zijn 30ste verkeert Hermann in een diepe crisis. Hij volgt zijn grote liefde Clarissa naar Amsterdam. Zijn laatste reis voert hem terug naar de Hunsrück.

RTL4

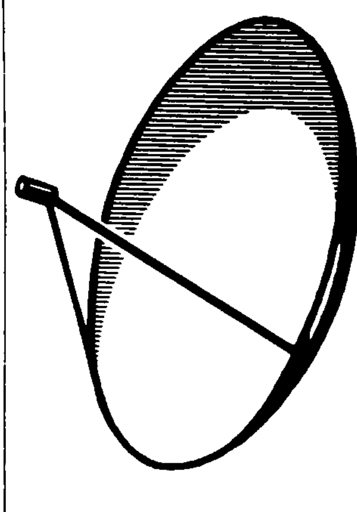
06.00 Hei elei kuck elei. Luxemburgs ochtendprogramma.
06.30 RTL4 text.
07.00 Telekids presenteert de cartoon express. Kinderprogramma.
10.00 Teleteens. Jeugdprogramma.
12.00 FilmNet info.
12.10 Love boat. Amerikaanse serie. Herh.
13.30 St. Elsewhere. Amerikaanse serie. Herh.
14.30 RTL Sport: Autosport.
17.05 Ein Schloss am Wörtersee. Duitse serie.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Jacques Cousteau. Franse natuurdocumentaireserie.
'De slapende haaien van Yucatan'.
In de Golf van Mexico, bij Yucatan, probeert Cousteau met mysterie te ontrafelen van de slapende haaien. Het 'slapende gedrag' van deze haaien is zeer uniek, omdat haaien constant moeten rondzwemmen voor het verkrijgen van zuurstof.
19.00 Blossom. Amerikaanse comedyserie.
19.30 Avondnieuws.
20.00 Beverly Hills 90210. Amerikaanse serie.
20.55 Jambers. Reportages uit het werkelijke leven: 'Motormania'
Voor sommige is de motor niet zomaar een vervoermiddel, maar een filosofie, een levensstijl. Jambers gaat op zoek naar motorrijders die zich organiseren in clubs waar je een jarenlang inwijdingsritueel moet volgen om er bij te horen.
21.45 Jake and the Fatman. Amerikaanse serie. Herh.
22.40 You bet your life, uiz.
23.05 RTL Sport. Met o.a. aandacht voor de Engelse en Duitse voetbalcompetitie.
23.55 Laatste nieuws.
00.10 RTL sport:. motorsport.
Samenvatting van de Grand Prix Motoren in laguna Seca, Amerika.
00.55 As the world turns. Herh.
01.40 General Hospital. Herh.
02.25 De thuiswinkel (Home Shopping). Winkelen vanuit uw luie stoel.
02.55 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Met tekenfilms.
10.00 Sunday proms. Klassieke muziek. The Academy of St. Martin in the Fields speelt stukken van Grieg, Händel, Borodin en Rossini.
11.00 De zevende dag. Praatcafé.
12.30 Sportmiddag. Sportmagazine.
13.00 Fabian van Fallada. Afl.2.
13.30 Bugs Bunny breekt los (Bugs Bunny bustin' out all over) Tekenfilm.
13.55 Het treintje Tekenfilm.
14.10 The Barklays of Broadway. Amerikaanse musical uit 1949.
16.00 TV 1 - Top 30. Muziekprogram.
16.30 1 voor iedereen. Gev. zondagnamiddagmagazine. Met vandaag o.a. het WK offshore racen in Oostende, goudzoekers in de Ardennen en een ballonmeeting.
17.30 Summer with Selik. Serie. Afl.2: Leren leven.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.255.
18.00 Journaal.
18.10 Wonder years. Amer. comedyserie. Afl.41 : Eclipse.
18.35 Niveau 4: Look. Gev. modemagazine. Vandaag o.a. nieuwe trends voor het najaar en de finale van de eerste Look modellen-wedstrijd.
19.00 De Cosby Show. Amerikaanse comedyserie. Afl.175 : Theo and the kids.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 Le gendarme à New York. Frans-Italiaanse komedie uit 1966.
22.10 N.V. De wereld. Magazine met verhalen over mensen en emoties. Afl.: Hoop doet leven; Himalaya Express.
22.40 Vandaag en sport.
23.00-23.40 Ziggurat. Kunstmagazine.

België/TV 2

14.50-18.30 Sport extra. Met Autosport: Grand Prix van Italië voor F1-wagens; Om 16.30 Autosport: 24 uur van Zolder; Om 17.00 Wielrennen: Grote Prijs van Eddy Merckx.

België/RTBF 1

10.30 Agrarisch magazine. **11.00** Eucharistieviering. **12.00** Mise au point. Politiek magazine. **13.00** Nieuws. **13.20** Actueel magazine. **13.55** Homefront. Amer. serie. Afl.15 : Péché véniel. **14.45** ■ La vache et le prisonnier. Framse komedie uit 1959. **16.40** Tekenfilm. **17.10** Nostalgisch muziekprogramma. Vandaag: 1954-1955. **18.00** Autovision. **18.30** Week-end sportif. **19.30** Nieuws. **20.10** Muziekprogramma. Vandaag: La comédie musicale. **21.10** In the arms of a killer. Amer. tv-film. **22.45** Laatste nieuws. **23.05** Cultureel magazine. **00.05-00.15** Tribune economique et sociale. Vandaag: La F.G.T.B.

België/Télé 21

14.30 Autosportmagazine. **15.00** Autosport. Grand Prix van Italië, live. **17.00** Wielrennen. Eddy Merckx Grand Prix. **18.30** Zie België/RTBF 1. **19.30** Nieuws (tevens in gebarentaal). **20.11** Zie België/RTBF 1. **21.06** Nieuws. **22.11** Autosport. Grand Prix. **22.41-23.36** Zie 18.30 uur. (herh.).

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **13.30** Nieuws. **14.00** Toto tv radio corriere. **14.15** Il segreto di S. Vittoria. Speelfilm. **15.45** Calcio campionato italiano. **16.35** Domenica con... **16.50** Cambio di campo. Voetbal. **17.50** Solo per i finali. Voetbal. **18.00** Nieuws. **18.10** Voetbaluitslagen. **19.00** Il Premio Ischia. **20.00** Nieuws. **20.30** TG 1 sport. **20.40** Dinosauri e dibattito. **22.25** La domenica sportiva. Met om 23.30 Nieuws. **00.10** Laatste nieuws. **00.40** Vacanze alla baia d'argento. Film. **02.10** Un detective. Film. **03.50** La damigella di Bard. Film. **05.05** Divertimenti.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** Référence. Interview. **12.30** Carrefours. **12.40** Weerbericht. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.15** L'école des fans. Amusementsprogr. **14.00** Faut pas rever. Gev. magazine. **15.00** Bergsportmagazine. **15.30** Serie over tuinieren. **15.50** Correspondance. Herh. **16.00** Nieuws. **16.15** Le monde est à vous. Amusementsprogr. **17.45** Champ libre. **18.00** Les francofolies 92. Amusementsprogr. **18.30** Nieuws. **19.00** Dierenmagazine. **19.30** Nieuws. **20.00** Sept sur sept. Actualiteitenmagazine. **21.00** Nieuws en intern. weerbericht. **21.40** Les dames de la cote. Serie. Afl. 3: Les vivantes 1914-1916. **23.15** Frou-frou. Humoristisch magazine. **00.15** Nieuws en weerbericht. **00.30** Divan. Interview. Henri Chapier in gesprek met Philippe Tesson. **01.00** L'heure de vérité. Amusementsprogr. **02.00** Jardin d'aujourd'hui. **02.30** Trente millions d'amis. Dierenmagazine. Herh. **03.00** Envoyé spécial. Magazine met reportages. Herh. **04.15** Finale des jeunes solistes. Muziekconcours. Herh.

BBC 1

08.00 Teletekst. **08.30** Animal world. Vandaag: Antarctica. **08.40** Pigeon Street. **08.55** Playdays. **09.15** Breakfast with Frost. Met om 9.15 en 10.00 nws. **10.15** Faith to faith. **10.30** This is the day. **11.00** See hear! **11.30** The gypsy and the gentleman. Engelse speelfilm uit 1958. **13.15** To Latvia with love. Reportage. **13.30** CountryFile. **13.55** Week. **14.00** nws. Aansl. Boy and the wolf. **14.15** Harry and the Hendersons. Amer. comedyserie. **14.35** Steven Spielberg's amazing stories. **15.00** EastEnders. Soapserie. **16.00** Scaramouche. Amer. speelfilm uit 1952. **17.50** If the worst happens. Vandaag: Vergiftiging. **18.00** Biteback. **18.40** Nanny knows best. Vandaag: Jaloezie. **19.10** nws. **19.25** Songs of praise. Religieus progr. **20.00** Keeping up appearances, comedyserie. **20.30** Lovejoy, misdaadserie. **21.20** Birds of a feather, comedyserie. **21.50** nws. **22.05** Screen one: A foreign field. Tv-spel. **23.35** Everyman. Serie documentaires. **00.15** Case of deadly force. Amer. speelfilm uit 1986. **01.45-01.50** Weerbericht.

BBC 2

07.40 Open University. **10.10** System 93. Int. spelprogr. **10.35** Teenage mutant hero turtles. **10.55** Jonny Briggs. Serie. **11.10** Rugrats. **11.35** Grange Hill. jeugdserie. **11.55** F.O.T. Speiprogr. **12.20** Futurecooks. Serie. **12.45** The O-Zone. Vandaag met o.a. Cilla Black. **13.00** Sunday grandstand. Sportprogr. Met om: 13.05 Zeilen: Ultra 30 series, finale; 13.30 Paardesport: EK military; 14.20 Atletiek: de Street Mile; 14.45 Autosport: Grand Prix van Italië; 16.30 Paardesport: EK military, concours hippique; **17.10 Golf: GA European Open; 19.10 Cricket en sportnws. 19.45** A passion for angling. Serie over de hengelsport. **20.35** Nature by design. Documentaireserie. **21.05** Hollywood UK. Documentaireserie. **22.05** Q Milligan. Serie. **22.35** Grand Prix from Italy. **23.10** WK schaken. **23.40-01.20** ■ Billy Liar! Engelse speelfilm uit 1963.

Eurosport

08.30 Aerobic. **09.00** Autosport. EK Truckracen. **09.30** Autosport. Grand Prix van Italië. **10.00** Golf. GA Open Eur. kamp. Herh. **12.00** Atletiek. Int. tienkamp. Herh. Aansl. Autosport. Grand Prix, live. Aansl. Golf. GA Open Eur. kamp. Aansl. Paardesport. EK Military. Aansl. Autosport. Amer. kamp. Indy Car racen. Aansl. Motorsport. WK. **00.30-01.30** Autosport. Grand Prix.

Super Channel

05.30 Videogenerator. **06.30** Super shop. **08.00** ITN World news. **08.30** John Osteen ministries. **09.00** Key of David. Bijbelanalyse en discussie. **09.30** Victory. **10.00** Videogenerator. **10.30** Super shop. **11.00** Hour of power. Kerkdienst. **12.00** Super shop. **13.00** Charisma TV. **13.30** E.R.F. Duitstalig religieus magazine. **14.00** Videogenerator. **15.00** Go int. motorsports. **16.00** Powerboat world. **17.00** Bonanza. Amer. westernserie. **18.00** Modemagazine. **18.30** Gev. magazine. **19.00** Eco record. **19.30** Rights and wrongs. Magazine over mensenrechten. **20.00** European magazines. **20.30** Documentary. **21.00** Business forum. **21.30** Business weekly. **22.00** ITN World news. **22.30** West of Moscow. Actueel magazine. **23.00** Brief encounters. Serie korte films. **00.30** Videoclips. **02.00** China news Europe. Met om 2.00 Prime time news in het Engels, 3.00 Econ. nieuws in het Engels en vanaf 3.30 Herhalingen in het Mandarijn en Cantonees. **05.00-05.30** Videogenerator.

MTV

08.00 MTV goes Deutsch weekend. **10.30** News weekend edition. **11.00** The big picture. **11.30** European top 20. **13.30** First look. **14.00** Sports. **14.30** The real world. **15.30** MTV goes Deutsch weekend. **18.00** The pulse. **18.30** News weekend edition. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 minutes. **23.00** Beavis and Butthead. Tekenfilm. **23.30** Headbanger's ball. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00** Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. **07.40** Healthworks. **08.10** Showbiz this week. **08.40** Science and technology week. **09.40** The big story. **10.10** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.15** Larry King weekend. **12.10** Showbiz this week. **13.40** Inside business. **14.40** Evans and Novak. **15.40** Your money. **16.10** On the menu. **16.40** Newsmaker sunday. **17.10** CNN travel guide. **18.00** World business this week. **18.40** International correspondents. **19.10** Futurewatch. **19.40** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** CNN world report. **00.00** This week in the NBA. **03.00** Special reports.

Duitsland 1

08.25 Disney Club. Kindermagazine.
09.50 Hundert Meisterwerke. Serie.
10.00 Das Radio-Sinfonieorchester Stuttgart in Pesaro. Reportage.
10.45 Sonntagsmagazin. Magazine.
11.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. Informatief kindermagazine.
12.00 Presseclub.
12.45 Tagesschau. Wochenspiegel.
13.15 Neues vom Süderhof. Duitse kinderserie.
13.45 (OO) Degrassi High. Canadese jeugdserie. Afl.: Auf der Strasse.
14.10 A-Z Lifeshow.
14.30 Walter and Emily. Amerikaanse serie. Afl.: Wahre Liebe.
15.00 Tagesschau.
15.05 ARD-Sport extra. Duitse toerwagenkampioenschappen, 9e ronde; Tennis: Open Amer. kamp., halve finale heren enkelspel; Boksen: WK Amateurs ; Paardesport: EK military. Tevens een reportage over de kandidatuur van Berlijn voor de organisatie van de Olympische Spelen van 2000.
17.00 ARD-Ratgeber: Vandaag o.a. over nieuwe medicijnen tegen MS en vergeetachtigheid op hoge leeftijd.
17.30 Gott und die Welt: Bischöfe zum Anfassen. Reportages.
18.00 Taggesschau.
18.05 Einblick.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT) Lindenstrasse. Afl. 406.
19.09 Die Goldene 1. Bekendmaking.
19.10 Weltspiegel. Reportages.
19.50 Sportschau-Telegramm.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Les fugitives. Franse speelfilm uit 1986.
21.44 Tagesthemen-Telegramm.
21.45 Titel, Thesen, Temperamente.
22.15 Tagesthemen.
22.30 Sowieso. Showprogramma.
23.00 Von Kiss me Kate bis Anything goes.
23.45 ARD-Sport extra. Sportprogramma. Motorsport: Grand-Prix van de USA voor motoren tot 125 cc.
00.15 Tagesschau.
00.20 2010 - Das Jahr, in dem wir Kontakt aufnehmen (2010). Amerikaanse sf-film uit 1984.
Vervolg op de sf-klassieker 2001 - A space odyssey van Stanley Kubrick.
02.15-02.20 Z.E.N. Entlang des Rheins Afl.: Das Steinerne Schiff.

Duitsland 2

08.40 Musik-Zeit. Klassieke muziek.
09.15 Zur Zeit. Religieus magazine.
09.30 Eucharistieviering.
10.15 Matinee: Brücken zu Büchern und Menschen. Met om:
10.15 Rückkehr nach Irland. Duits-Oostenrijkse documentaire. Reportage over Ierland.
10.55 Deutsche Literatur seit 1945. documentaireserie over de Duitse literatuur vanaf 1945. Afl. 1: 1945-1949.
11.55 Anders fernsehen 3sat.
12.00 Das Sonntagskonzert auf Tournee. Muziekprogramma.
12.45 Heute.
12.47 Blickpunkt. Magazine.
13.15 Damals. Afl.: Vor 40 Jahren.
13.30 Jim Henson erzählt: Grichische Sagen. Afl.: Dädalus und Ikarus.
13.55 Werner Fend: Mein Dschungelbuch. Serie natuurdocumentaires.
14.15 Achterbahn. Kinderserie.
14.45 Perry Rhodan - Der ewige Kosmonaut. Reportage.
15.15 Aktion 240. Balans.
15.20 Moitié, Moitié. Franse speelfilm uit 1988 van Paul Boujenah.
16.40 Heute.
16.45 Telemotor. Verkeersmagazine.
17.30 Die Sport-Reportage. Sportmagazine. Met o.a.: voetbal: DFB-beker, derde ronde; tafeltennis: EK.
18.15 ML Mona Lisa. Met een reportage over het leven van vrouwen in Israël in alle mogelijke facetten.
18.57 Guten Abend.
19.00 Heute. Met weerbericht.
19.10 Bonn direkt. Politiek nieuws.
19.30 (TT) Im Reich des Roten Bären. Natuurdocumentaireserie. Afl. 2: Kurze Sommer in der Tundra.
20.15 Schöne Feindin. Duitse tv-film.
21.05 Abrahams Gold. Duitse radicale folkloristische speelfilm.
22.40 Heute.
22.50 Sport am Sonntag.
22.55 (OO) Späterer Mord nicht ausgeschlossen. Reportage over drie Engelse detective-schrijfsters.
23.40 Die grosse Primadonnen. 4-delige serie portretten van de belcanto-zangeressen Joan Sutherland, Renate Tebaldi, Maria Callas en Montserrat Caballé. Afl. 1: La Caballé.
00.40 Heute.
00.45-02.15 Phantom of the Paradise. Amerikaanse speelfilm uit 1974.

Duitsland 3 West

08.15 Cursus natuurkunde. **08.45** Cursus bedrijfseconomie. **09.15** Telekolleg aktuell. **09.45** Cursus Engels. **10.15** Engels voor kinderen. **10.30** Türkei - Land, Leute und Sprache. **11.00** Babylon - spricht viele Sprachen. **12.00** Länder - Menschen - Abenteuer. **12.45** Sonntagsgespräch. **13.00** Europa-Magazin. **13.30** WDR-Treff. Talkshow. Gast: Alfred Biolek. **14.15** Reportage over de Middeleeuwse bedevaartroute naar Santiago de Compostella. **15.15** Metros dieser Welt. Afl.: New York. **15.30** ■ Je suis in sentimental. Frans-Ital. speelfilm uit 1955. **17.00** Nena - live in concert. **17.45** Pan Tau. **18.15** Zeit für Tiere. **18.45** Reg. magazine met sport. **19.40** West 3 aktuell. **19.45** Kuba, traumverloren. **20.15** Ziegfelds himmlische Träume. Amer. musical uit 1944/45. **22.00** West 3 aktuell. **22.10** Schmidteinander. Satire. **23.10** Wer Hass sät... Serie. **00.00** Photoromane. Afl. 6. **00.45** Nachrichten.

Duitsland 3 SWF

08.10 Denkanstösse. **08.15** Cursus natuurkunde. **08.45** Cursus bedrijfseconomie. **09.15** Telekolleg aktuell. **09.45** Klamottenkiste. Charlie Chaplin in Der Steinzeitmensch, korte slapstickfilm. **10.00** Kinder-Kino in Südwest 3: Musikantenstück. Aansl. Kinder-Kino. **11.30** Tele-Akademie. **12.15** Museen der Welt. **13.00** Babylon. **14.00** Eisenbahnromantik. **14.15** Heimattage Baden-Württemberg in öhringen. Rechtstreeks verslag. **15.59** Progr.-overzicht. **16.00** Ab in die Wüste, Afl. 6. **16.30** Musikstreifzüge. **17.00** Er wollte Hitler töten. Portret. **17.45** Land und Leute. Thema: Wein spezial. **18.15** Schorle. Gev. magazine. **18.45** Ich trage einen grossen Namen. Spelprogr. **19.15** Volksmuziekprogr. **19.59** Progr.-overzicht. **20.00** Tagesschau. **20.15** Culturele reistips. **21.00** Südwest aktuell. **21.05** Abenteuer Wissenschaft: Jurassic Park. Reportage over de nieuwste film van Steven Spielberg. **21.50** Sportprogr. **22.45** Wortwechsel. **23.30** Ein verhängnisvoller Fehler. Russische speelfilm uit 1988. Herh. **01.10** Schlussnachrichten. **01.25** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Maus reiss aus. Spel. Herh.
06.15 Beverly Hills Teens. Herh.
06.40 David, der Kabauter Herh.
07.05 Turbo Teen Herh.
08.00 Li-La-Launebär.
08.30 Feuersteins Lachparade (Flintstone frolics). tekenfilmserie.
09.00 Hanna Barbera - Party.
09.30 Pirates of dark water. Serie.
10.00 Kunst und Botschaft. Kunstbeschouwingen. Afl.: Stalingrad.
10.05 Wonder Woman. Amerikaanse fantasy-serie. Afl.: Der Magier.
11.00 Zurück in die Vergangenheit (Quantum leap), sf-serie. Herh.
12.00 Tropical heat. Amer. misdaadserie. Afl.: Der 50.000-Dollar-Song.
13.00 Out of this world, serie. Afl.: Erziehung zur Pünktlichkeit. Herh.
14.00 The Munsters today. Amerikaanse serie. Afl.: Eine normal verrückte Familie. Herh.
14.30 Autosport. Grand Prix van Italië voor F1-wagens vanaf Monza. Start om 15.00 Start en om 16.20 Prijsuitreiking.
16.35 Troop Beverly Hills. Amer. komedie uit 1988 van Jeff Kanew.
18.45 RTL aktuell. Nieuws en sport.
19.10 Nur die Liebe zählt. Magazine over liefdesproblemen.
20.15 Wer zuletzt lacht, lacht am besten. Duitse komedie uit 1970. Herh.
22.00 Spiegel TV. Nieuwsmagazine. Attentie: Indien een Duitser deelneemt aan de finale van de Open Amer. tenniskampioenschappen wordt dit vanaf 22.00 uitgezonden!!!
23.45 Prime Time - Spätausgabe. Vandaag: Flusslandschaft mit Königin.
23.05 Eden. Erotische-soapserie.
23.35 Playboy late night.
00.05 Kanal 4 - Dokumentation. Vandaag: über den Abgrund zwischen den Schritten.
00.40 Autosport. Samenvatting van de Grand Prix van Italië.
01.15 Married... with children. Amerikaanse comedyserie.
01.50 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?). Amer. comedyserie.
02.20 Der Chef (Ironside), serie.
03.15 Hans Meiser. Talkshow. Herh.
04.10 Explosiv- Das Magazin. Herh.
05.30 Reich und Schön (The bold and the beautiful). Amer. soapserie.

● *Pierre Richard en Gérard Depardieu in 'Les Fugitives'. (Duitsland 1 - 20.15 uur).*

SAT 1

06.00 Voetbalmagazine. **06.30** Quär Beet. **08.00** Carry on up the jungle. Engelse komedie. **09.40** A little romance. Amer.-Franse speelfilm. **11.45** Bergsportmagazine. Vandaag: De Mont Blanc. **12.15** Bleib gesund. **12.45** Half across the galaxy and turn left. Austr. sf-serie. Afl.: Romanze mit Hindernissen. **13.15** Black - Der schwarze Blitz (The adventures of the black stallion). Frans-Canadese serie. Afl.: Eingeschlossen. **13.45** Passion. Amer. western uit 1954. **15.10** Steven Spielberg und die Dinosaurier. Documentaire over het maken van de film 'Jurassic Park' van Steven Spielberg. **15.30** The black stallion. Amer. avonturenfilm uit 1979. **17.35** Baywatch - Die Rettungsschwimmer von Malibu (Baywatch). Amer. actieserie. Afl.: Konkurrenzkampf. **18.30** ranissimo. Voetbalmagazine met Bundesliga-voetbal. **19.20** Sat.1 News. **19.30** Glücksrad. **20.15** Wolffs Revier, misdaadserie. Afl.: Die Wölfin. Aansl. TopNEWS. **22.14** Talk im Turm. **23.40** 24 Stunden. Actuele reportages. **00.10** So gesehen. Overdenking. **00.15** The black stallion. Herh. **02.30-05.15** Teletekst.

BBC 1
11.30 Gypsy and the Gentleman (GB,1958). Melodrama van Joseph Losey. Zigeunerin legt het aan met een aristocraat. Als blijkt dat hij geen rooie cent bezit, probeert ze geld los te troggelen van zijn zus. Met Melani Mercouri en Keith Michell.

België/TV 1
14.10 The Barkleys of Broadway (USA,1949). Musicalfilm van Charles Waters. Artiestenpaar gaat uit elkaar, maar besluit uiteindelijk toch gezamenlijk door het leven te gaan. Met Fred Astaire en Ginger Rogers.

Duitsland 2
15.20 Moitié moitié (Frankrijk,1989). Mislukt melodrama van Paul Boujenah. Man en vrouw maken ruzie over een erfenis. Met Michel Boujenah en Janine Darcey.

Duitsland 3 West
15.30 Je suis un sentimental (Frankrijk-Italië,1955). Drama van John Berry. Journalist krijgt van zijn hoofdredacteur de opdracht een moord op te lossen. Met Eddie Constantine en Bella Darvi.

● *MicheL Boujenah in het Franse melodrama 'Moitié, Moitié'. (Duitsland 2 - 15.20 uur).*

BBC 1
16.00 Scaramouche (USA,1952). Kostuumfilm van George Sidney. Edelman doet zich voor als toneelspeler om de dood van een vriend te kunnen wreken. Met Stewart Granger en Eleonor Parker.

Duitsland 1
20.15 Les fugitives (Frankrijk,1986). Geslaagd drama van Francis Veber. Misdadiger besluit dat hij voortaan het rechte pad wil bewandelen. Als hij uit de gevangenis is vrijgelaten, wordt hij ten onrechte verdacht van een bankroof. Met Gerard Depardieu en Pierre Richard.

Duitsland 3 West
20.15 Ziegfeld Follies (USA,1946). Musicalfilm van Vincente Minelli waarin alle bekende MGM-sterren opdraven. Met Fred Astaire en Lucille Ball.

België/TV 1
20.30 Le gendarme à New York (Frankrijk,1966). Komedie van Jean Girault. Louis de Funès en zijn gendarmes vertegenwoordigen Frankrijk op een politiecongres in de Verenigde Staten. Voor de liefhebbers.

BBC 2
23.40 Billy Liar (GB,1963). Komedie van John Schlesinger. Dwangmatige leugenaar is ontevreden met zijn werk bij een begrafenisondernemer en begint erop los te fantaseren. Met Tom Courtenay en Julie Christie. Degelijk script, geslaagd acteerwerk.

Duitsland 1
00.20 2010 (USA,1984). Ambitieuze science fictionfilm van Peter Hayms. Een team van Amerikaanse en Russische wetenschappers onderzoekt in de ruimte wat er mis is gegaan tijdens de eerste 'Discovery'- reis. Met Roy Scheider en John Lithgow. Niet altijd even geslaagd.

Duitsland 2
00.45 Phantom of the Paradise (USA,1974). Muziekfilm van Brian de Palma. Componist wordt bestolen door producer. Als hij wraak wil nemen raakt hij verminkt. Met Paul Williams en William Finley. Aardig.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nieuws. 7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 AVRO Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Het geding. 20.04 Appels en peren. 21.04 Interview. 22.04 3 D, drie generaties in debat. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgspot. 1.02 Nocturne. 2.02 Clair-Obscur. 4.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
7.04 Dag en dauw. 10.04 Muziekmozaïek. 11.04 Liedjes van het vlakke land. 12.04 De Familie VPRO, met om 12.04 De terugkeer van Flip Doek; 12.15 Het vliegtuig en andere hoorspelen. 12.35 Een dik uur Ischa; 13.52 De wijde blik; 14.04 Zaal op zondag; 16.50 Boráthoekje; 17.04 Van 0 tot 80; 17.52 Vrije geluiden; 18.04 De oude doos, met om 18.04 Het concert; 18.30 Het radio-archief. 19.04 Country time. 20.04 Razz-ma-tazz. 21.04 Krekelzang. 23.04-24.00 Levenslief en levensleed.

Radio 3
6.02 TROS 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 TROS Somer-tijd. 15.04 De TROS presenteert de Mega Top 50. 19.04 TROS Dancetrax. 21.04 CD show. 23.04 TROS Nachtwacht. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. 13.04 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert. 16.00 De Nederlanden. Lied. van vrouwelijke componisten. 17.00 Radiotheater-Theaterfestival: Olivetti 82, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00-24.00 Nieuwe muziek. Nieuwe muziek uit Frankrijk.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nieuws (behalve om 10.00 en 17.00). 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te Deum Laudamus. 10.00 De reizen van Paulus 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 Eucharistieviering. 12.02 Aardewerk. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Bonnefooi. 18.35 Liturgie & kerkmuziek. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO metterdaad hulpverlening. 20.45 Ik weet waar gij woont. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.00-24.00 Het zwarte gat.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws. 9.00 Postbus 94, met Ria van Grinsven. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Zomer-Trefpunt. Luisteraars kunnen reageren op actuele thema's. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (inter)nationale actualiteiten. 13.30 Sport, internationale, nationale en regionale sport en uitslagen, presentator Alf Poell. 18.00 Einde uitzending.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie met Guy de Pré. 11.00 Bengels. Kindvriendelijk programma met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of flop met Conny Neefs. 14.00 Fiestag, muzikaal familieprogramma met Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. Muziek à la carte. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma van de zondagavond. (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.05 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit). 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf. 12.05 Schlagersouvenirs. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Sporttreff. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.05 Volkstümliches Schlagerkarussell mit Charles Dosquet.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
8.03 Het wakkere weekeinde. Mark Berendsen. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Rock Ballads Bart van Leeuwen. 16.03 Vrijheid Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? Verzoekplaten. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellack-Schätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. Melodien von gestern und vorgestern. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-nachtexpress.

Speel mee en win!

75 jaar Limburgs Dagblad

Extra Superprijs, gratis kans op een Peugeot 306XN

BINGO

Speel spannend bingo! De komende weken worden erg spannend. Limburgs Dagblad-lezers zijn weer in de ban van bingo. Acht weken is er een formidabele prijzenpot van ***f* 10.000,--** met een wekelijkse hoofdprijs van ***f* 5.000,--**.

Het Limburgs Dagblad bestaat 75 jaar. Reden om feest te vieren. Wij willen u graag in de feestvreugde betrekken. Bij aankoop van elke bingokaart voor een van de acht ronden ontvangt u een GRATIS kaart met DRIE kansen voor de negende spelronde van 1 t/m 6 november. De EXTRA PRIJS in deze EXTRA ronde is een auto, een **Peugeot 306 XN.** Alle reden om uw kans te wagen!

Bovendien steunt u met uw deelname een goed doel. De verkoopprijs per bingokaart bedraagt slechts *f* 4,--, inclusief een gratis kaart voor de Superprijs. Alle reden dus om het niet bij één kaart per week te laten.

De opbrengst komt ten goede aan:
Stichting Koorschool Westelijke Mijnstreek;
Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming;
Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen in Limburg.

Limburgs Dagblad bingo wordt gespeeld in 8 spelronden en een extra spelronde van elk hooguit 6 dagen. Bingokaarten à *f* 4,-- per kaart zijn te koop in uw buurt bij alle onderstaande winkeliers, de kantoren van het Limburgs Dagblad en de VVV-kantoren in Heerlen, Landgraaf, Simpelveld en Vaals. De kaarten voor iedere volgende spelronde zijn steeds één week voorafgaande aan de spelweek te koop.

Op iedere kaart staan zes blokken met cijfers. Elk blok vormt één geldige bingostrip. U heeft dus 6 kansen per bingokaart! Met méér kaarten nog meer kans! De GRATIS bingokaart die u ontvangt bij aankoop van elke bingokaart bevat DRIE blokken, dus DRIE kansen per kaart. DRIE kansen op de Superprijs: **een AUTO!**

Elke ochtend publiceren we enkele getallen in het Limburgs Dagblad, in volgorde waarin deze door de notaris zijn getrokken. Staan deze getallen in een of meer blokken op uw kaart, dan kruist u deze aan, maar wel zo dat ze leesbaar blijven. Let op, want een getal kan in meerdere blokken op uw kaart voorkomen. Zodra in een van de blokken alle 18 getallen zijn aangekruist heeft u "bingo" en maakt u kans op een prijs.

Als u "bingo" heeft dient u dat nog dezelfde ochtend telefonisch te melden. U belt dan tussen 9.00 en 12.00 uur de speciale bingolijn: 045-739888. Indien u vroeger of later belt kan uw bingo niet worden geregistreerd en valt u buiten de prijzen. Het is dus absoluut noodzakelijk dat u binnen deze tijden belt op de dag dat u "bingo" heeft.

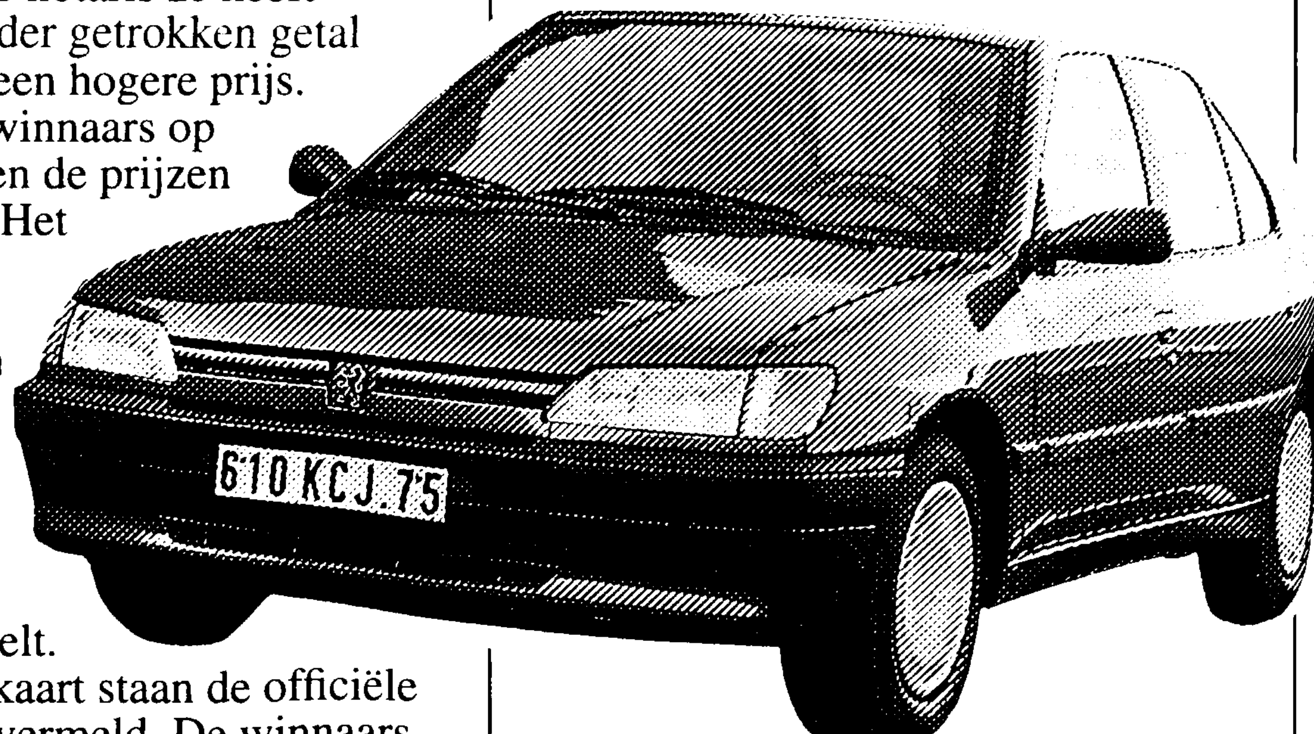
De wekelijkse hoofdprijs bedraagt *f* 5.000,-- netto. Bovendien zijn er vele andere aantrekkelijke geldprijzen. Per week is dat *f* 10.000,--.

Bepalend voor de prijs is het laatst aangekruiste getal. De getallen worden immers in dezelfde volgorde gepubliceerd als de notaris ze heeft getrokken. Een eerder getrokken getal geeft dus recht op een hogere prijs. Indien er meer prijswinnaars op één getal zijn, worden de prijzen in principe gedeeld. Het tijdstip waarop u uw "bingo" telefonisch meldt is dus niet van invloed op de hoogte van de prijs, mits u maar op dezelfde dag dat u "bingo" heeft tussen 9.00 en 12.00 v.m. belt. Achter op uw bingokaart staan de officiële spelregels nog eens vermeld. De winnaars worden wekelijks op zaterdag in het Limburgs Dagblad gepubliceerd.

Met méér kaarten, meer kansen!

Koop hier uw Bingo-kaarten:

HOENSBROEK: L'Ortye, Kouvenderstraat 33; Herpers BV, Kouvenderstraat 13; Drogisterij M.Bouwens, Nieuwstraat 61; Tabakspeciaalzaak Peeters, Hoofdstraat 26; Garantmarkt Boumans, Hoofdstraat 360; Super W.Savelberg, Mgr.Hanssenlaan 83; Coiffure J.Smeets, Pius XII plein 8; Hermens Voordeelmarkt, Julianastraat 114; Kantoorboekhandel P.Wind, Akerstraat Noord 124: 't Drankenwinkeltje, Heisterberg 7; Spar Frijns, Prof.v.h.Hofstraat 11; Hermens V.O.F., Paadweg 37. **BRUNSSUM:** Limburgs Dagblad, Rumpenerstraat 81; 't Rokershoes, Julianastraat 2; Sigarenspeciaalzaak v. Zand- voort, Akerstraat 80 a; Rozeman Boekhandel, Kerkstraat 35; Bruna Thewissen, Passage 2; van Hussen, 't Winkelcentrum 7; Bartholome, Rumpenerstraat 108; Fina Service, Pr.Hendriklaan 243; Sigarenmagazijn Bartholome, Kennedylaan 86; 4=6 Markt Rook, de Ruyterstraat 6; Spar Derrez Brunssum, St.Gregoriuslaan 60; Sigarenspeciaalzaak Hermans, Rumpenerstraat 5; Super Fr.Smeets, Schildstraat 54; 4=6 Habets, Vondelstraat 22; 't Hoekje, Wyenweg 203. **NUTH:** Mobil Station, Markt 1; Jumbo Nuth, Markt 21; Claessens, Stationsstraat 286; Mobil Christophe, Valkenburgerweg 81. **AMSTENRADE:** Shell Service, Hommerterweg 292; Twan Senden, Hoofdstraat 2 a; Hermens, Hoofdstraat 45. **OIRSBEEK:** Drogisterij Doomen, Provincialeweg 106; Hamart V.O.F., Raadhuisstraat 23. **SCHINVELD:** Sigarenmagazijn 't Schwaamhoes,

Beekstraat 26; Esso Diederen, Echterbaan 2. **HULSBERG:** Driessen Versmarkt, Mgr. Brulsstraat 4; Super Scheepers, Europaplein 1. **WIJNANDSRADE:** Thuismarkt Vaessen, Kornerstraat 22-23. **MERKELBEEK:** Postagentschap Merkelbeek, Misweg 3. **HEERLEN:** Limburgs Dagblad, In de Cramer 37; Sigarenmagazijn Boskeljon, Eikenderweg 68; Super Jongen, Nobelstraat 48; Sigarenzaak Evers V.O.F., Nobelstraat 54; Speciaalzaak M.Bijsmans, Saroleastraat 29; Gebr.v.Verseveld, Saroleastraat 80 a; Bakkerij Voncken, Sittarderweg 122; Boekhandel Stoffel, Willemstraat 113; C 1000 Sterk, Zeswegenlaan 283; Super Schoenmakers, Amsterdamstraat 66; Enkabe Heussen, Amsterdamstraat 60; Fa. Claassens v.Neer, Kasteellaan 83; Fa. Cox V.O.F., Kerkraderweg 23; Tankstation Vossekuil, Voskuilenweg 125; Postagentschap Schoutens, V.W.Poelmanstraat 1; Plusmarkt Winnubst, V.W.Poelmanstraat 47 a; Boekhandel Roosenboom, Heerlerbaan 114; Mobil Self Service Bock, Heerlerbaan 158 a; DA Drogisterij de Caumer, Caumerboord 29; Q8 Service Jansen V.O.F., J.F.Kennedylaan 123; Welterhof, J.F.Kennedylaan 301; Dagmarkt, Frankenlaan 3; Drogisterij J.Meertens, Weltertuynstraat 70; Meertens-Otten, Nieuwhuisstraat 9; Iedema V.O.F., Beersdalweg 115; Total Station Minli BV, Bokstraat 6; de Peperklip, Wannerstraat 15; Postagentschap J.Douven, Eikstraat 166; Wim's Winkel, Mgr.Hanssenstraat 9; Sigarenmagazijn E.Jongen, Anjelierstraat 50 a; Vershof Renkens, Schrieversheideweg 95; Spar Lamers, Anjelierstraat 70; Plus Markt Meyers, Wannerstraat 7; Sigarenmagazijn Linden, Keekstraat 2; VVV Heerlen, Honigmanstraat 100; de Boekelier, Promenade 133. **VOERENDAAL:** BP Maessen, Hogeweg 78; Senden Super Service, Kerkplein 61; Widdershoven, Tenelenweg 19; Mas, Kerkplein 54; Kantoorboekhandel P.Wind, Hogeweg 32. **UBACHSBERG:** Versmarkt Werry, Kerkstraat 10. **LANDGRAAF:** Total Service Leenhof, Heerlenseweg 200; Gulpers V.O.F., Streeperstraat 17; Bruna Kantoorboekhandel, Raadhuisplein 9; VVV Landgraaf, Rossinipassage 21; Gulpers V.O.F., Markt 5; Shell Station Minli BV, Einsteinstraat 5; Stomerij Rijpkema, Hoofdstraat 134; Supermarkt J. Bertram, Prem 1; Beckers, de Wendelstraat 36; Het Gele Kruis, Hoogstraat 54; Stomerij Jongmans, Hoogstraat 189; Drogisterij Herings, Sunplein 5; C 1000 Voordeelmarkt, Korte Hovenstraat 10; Drogisterij Vaessen, Hovenstraat 47; Huth, Hovenstraat 141; Boekhandel Geregeld, Kerkstraat 7; De Weerd, Dr.Schaepmanstraat 12 a; Shell Station Kempen, Nieuwenhagerheidestraat 30; 4=6 Markt, Abdissenlaan 82; 't Gangske, Heigank 41; Super Horsch, Lichtenbergerstraat 55. **RANSDAAL:** Levensmiddelenbedrijf Pieters, Ransdalerstraat 40. **KLIMMEN:** Eussen Versmarkt, Klimmenderstraat 48; Tankstation Maessen, Klimmenderstraat 95. **KERKRADE:** Limburgs Dagblad, Markt 42; Meertens Kerkrade BV, Poststraat 14; Boekhandel de Zuid, Hoofdstraat 13; Fa. Beckers, Markt 18; Jos Buck BV, Einderstraat 59; Eykmans, Bleyerheiderstraat 28; Huiswinkel Vroenhof, Vroenstraat 97; Plusmarkt de Bruyn, Maria Gorettistraat 2 d; Meertens, Zonstraat 75; Super van Oppen, St.Pieterstraat 15; Chantalle, St.Pieterstraat 57 a; Busing Sigarenmagazijn Willem II, Kloosterbosstraat 114; Bokkerijder Kerkrade BV, Meuserstraat 54; Versshop de Vink, St.Pieterstraat 273; Drogisterij Jolanda, Eikerplein 4; Sigarenmagazijn E.v.Strien, Kaalheidersteenweg 13; Maertzdorf, Heiveldstraat 56; Cirkel Janssen, Kasperenstraat 41; Corona Kerkrade-West BV, Akerstraat 76; Vinders, Akerstraat 168; Super van Oppen, Gladiolenstraat 216; Drogisterij Duysens, Piusstraat 19; Sigarenmagazijn F.Otten, Bleyerheiderstraat 144; DA Drogisterij Beugels, Kampstraat 44; Fuchs-Woltgens, Bleyerheiderstraat 122; Jumbo Souren, Carboonstraat 69; Boekhandel de Mijnlamp, Akerstraat 48; AVIA Service, Drievogelstraat 78; Fohler tabakspec.zaak, Industriestraat 64. **EYGELSHOVEN:** Silvertand, Veldhofstraat 69; Super Gernaat, Portbeemden 1; Moors AGF, Mgr.Nolensplein 9; Faassen Drogisterij, Laurastraat 11. **SIMPELVELD:** Janssen-Hendrix, Irmstraat 25; Kantoorboekhandel Soetens, Kloosterstraat 32; Super van Oppen, Kloosterstraat 28; VVV Simpelveld, Pleistraat 2 b. **BOCHOLTZ:** Bertram-Erven, Min.Ruysstraat 5; Sigarenmagazijn J.Laval, Dr.Nolensstraat 25; Mertens, Wilhelminastraat 11.

DE KRANT VAN LIMBURG

Vergunning voor Limburgs Dagblad Bingo is verleend door de Staatssecretaris van Justitie onder no. L.O. 930/109/134.93 d.d. 29-6-1993.